This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

600031989-

G. 90. D. 21.

E. BIBL. RADCL.

C

~~43 A 10~~

191748 e. 1.

FAVNA
GROENLANDICA,

SYSTEMATICE SISTENS

ANIMALIA GROENLANDIAE OCCIDENTALIS HACTENVS INDAGATA, QVOAD NOMEN SPECIFICVM, TRIVIALE, VERNACVLVMQVE; SYNONYMA AVCTORVM PLVRIVM, DESCRIPTIONEM, LOCVM, VICTVM, GENERATIONEM, MORES, VSVM, CAPTVRAMQVE SINGVLI, PROVT DETEGENDI OCCASIO FVIT, MAXIMAQVE PARTE SECVNDVM PROPRIAS OBSERVATIONES

OTHONIS FABRICII

MINISTRI EVANGELII, QVONDAM GROENLANDIS AD COLONIAM FRIDERICHSHAAB, POSTHAC NORVAGIS DRANGEDALIAE, NVNC VERO DANIS HOPVNTI IVTIAE, MEMBRI SOCIETATIS SCIENTIARVM QVAE EST HAFNIAE.

HAFNIAE ET *LIPSIAE,*

Impenſis IOANNIS GOTTLOB ROTHE,

AVLAE ATQVE VNIVERS. REG. BIBLIOPOLAE.

MDCCLXXX.

FRIDERICO

PRINCIPI HEREDITARIO

SERENISSIMO, OPTIMO.

CLEMENTISSIME PRINCEPS!

Quis ignorat, TE cordate iugiterque id agere, vt ſubditi FRATRIS TVI, TIBI etiam dediti, omnes felici vita fruamur? Remotiſſimas plagas Regnorum ne quidem obliuiſceris: Res enim Groenlandicae ſub TVO auſpicio etiam declarari coeperunt. Notitiam autem Natura-

lium,

lium, terrae alicuius indigenarum, oeconomiae meliori eius inſtituendae nonnihil ſuppeditare, certum eſt. Vt igitur theſaurus Groenlandiae, minime diues, nec tamen nullus, TIBI melius innoteſcat, ne mireris, neque indigneris, quod, quae vt miſſionarius quondam in deſerto (Groenlandiae) iucundis laboribus ſecundariis collegi, inque ſolitudine non multo magis placida (Drangedaliae) in ordinem redegi, ſacrata

TIBI

CLEMENTISSIME PRINCEPS!

ſubmiſſiſſime offeram

OTHO FABRICIVS.

RATIO OPVSCVLI.

Anno 1768 vt Miſſionarius ordinatus Groenlandiam petiturus, ab honoratiſſimo Collegio de curſu Euangelii promouendo, ſub praeſidio Excellentiſſimi et Illuſtriſſimi Comitis *Othonis Thott*, ſcientiarum Fautoris ſummi, inter alia mandatum accepi, vt otia mea Hiſtoriae naturali terrae huius minus notae impenderem. Promiſſis parens, licet antea nunquam ſcientiae illi operam nauarim, et Syſtemate naturae Linnaeano fere ſolo ſuffultus, natura vero ipſa docente, et iucunditate ſua alliciente, ſenſim illi propius acceſſi; dumque contra opinionem expertus ſum, non pauca, praeſertim vermium, naturae curioſis adhuc ignota dari, nec vllum excurſum ſine lucro nouicii vnius alteriusue, me facere, denique crebris litteris ſuaſoriis clariſſimi Domini a con-

ſiliis ſtatus *Othonis Friderici Mülleri* accedentibus, libido magis magisque accreuit ſupplementa phyſica tradendi, quin imo pro lege habere coepi, ne mea culpa vlla non luſtrata praetermitterentur. Collegi igitur et contemplatus ſum occurrens quodlibet, vt materialia, neſcio cuius operis, haberem. Redux tamen in patriam, poſt ſpatium 6 fere annorum, non ſine dolore multa intacta relinquere coactus fui, vnico illo ſolatio fretus, quo daetas ſuppleret deficientia. In mentem iam venit, collecta publici iuris facere; ſed, vt fieri ſolet, typographo deficiente, qui illud impenſis ſuis ſuſciperet, mentem Superioribus meis, membris honoratiſſimis collegii dicti, indicaui, mihi ſtatim pro beneuolentia ipſorum promittentibus, ſe *Hiſtoriam ſuccinctam Groenlandiae*, a me concinnandam, imprimendam curaturos eſſe.

En ſchema talis operis!

PARS PRIMA PHYSICA, cum figuris variis rariorum.

CAPVT I. De Groenlandia generatim.
SECTIO 1) De tractu terreſtri.
2) De mari adiacente.
3) De aere, et quae ad illum pertinent.

CAPVT II. De incolis.
SECTIO 1) Deſcriptio naturalis,
2) Vita,
3) Notiones,
4) Ortusque illorum.

CAP.

CAPVT III. De Quadrupedibus.
SECTIO 1) Terreſtribus.
2) Marinis.

CAPVT IV. De Auibus.
SECTIO 1) Terreſtribus.
2) Aquatilibus.

CAPVT V. De Piſcibus.
SECTIO 1) De cetis.
2) De amphibiis nantibus.
3) De piſcibus proprie ſic dictis.

CAP. VI. De Inſectis.
SECTIO 1) Terrenis.
2) Marinis.

CAP. VII. De Vermibus.
SECTIO 1) Nudis.
2) Tectis.

CAP. VIII. De plantis.
SECTIO 1) Veris.
2) Obſcuris, ſ. cryptogamiſtis.

CAP. IX. De mineralibus.
SECTIO 1) De terris.
2) De lapidibus.
3) De metallis.

PARS SECVNDA GEOGRAPHICA, cum chartis.

CAPVT X. Delineatio geographica.
SECTIO 1) Geographia generalis.

2) To-

2) Topographia tractuum notiorum.
3) Relata de tractibus minus notis.

PARS TERTIA HISTORICA.

CAPVT XI. Viciſſitudines praecipuae rerum groenlandicarum.

SECTIO 1) Excerpta hiſtoriae Groenlandiae veteris.

2) Excerpta hiſtoriae nouae, quae poſtea e diariis miſſionariorum continuari poſſunt.

Haecce moliens vocationem Drangedaliam Norvegiae accepi, vbi poſthac ſuſcepta expedire quidem ſtudui; ſed procul ab adminiculis neceſſariis, et praeſertim quoad partes duas vltimas plura deſiderans, quae fruſtra quaeſiui, praeterea ſupplendo dictionario groenlandico *) ſimul ex mandato occupatus, fateor me in ea re proſperum non fuiſſe hactenus: nec tamen voluntas mihi deceſſit promiſſum ſeruandi, ſi (quod ſpero,) otium magis verum, quam hic habui, in poſterum mihi concedatur. Videns interim, quod pars phyſica reliquas duas nimis ſuperaret, ſi omnia naturalia accurate deſcriberentur, idque naturae minus curioſis forſitan implacidum foret, metuensque, ne ſchedulae deſcriptionum animalium, alii non facile intelligendae, iniuria temporis perderentur — vt igitur in opere maiore breuitate eo melius vterer, vitiumque illud euitarem, iniuriamque hanc praeuenirem, otia mea interrupta Drangedalenſia

*) Quod opus dudum abſolutum in collegium dictum miſi.

ſa in delineandam Faunam Groenlandicam impendere ſtatui, quam demum, vt Prodromum hiſtoriae maioris, olim Deo volente ſecuturae, publici iuris facio. An labores hi prorſus fruſtranei ſuperfluique ſint, naturae conſultiores iudicent.

Reſtant pauca, de quibus L. B. eſt monendus.

1) Quoad claſſes et genera praecipue *Zoologiae Danicae Prodromum* ſecutus ſum, nec niſi 3. locis illum reliqui, puta in generibus Vriae, Catharactae et Pycnogoni, Cl. Brünnichio me ducente.

2) In ſynonymis determinandis omnem curam ſollicite adhibui, quatenus auctores viſi lucem dederunt; neque tamen omnibus locis omnino certus fui, praeſertim in cetis, inſectis, vermibus teſtaceis, et cellulanis: vbi dubium praevaluit, hoc indicaui ſigno interrogationis (?).

3) Species hactenus ignotas, vel ſaltem a ſcriptoribus claſſicis, quatenus mihi notum, nondum deſcriptas, aſteriſco (*) notaui, quae numero ſunt circiter centum et triginta.

4) A me vel nunquam viſae, vel minus rite luſtratae, ſed ſecundum effatum aliorum allatae ſignum crucis (†) ſibi adiunctum habent.

5) Auctores, qui abbreuiatura citantur, ita explicandi ſunt.

Act. Hafn. Det Kiöbenhavnske Videnskabers Selskabs Skrifter, 9. 10. og 11te Deel. Kiöbenhavn, 1765. 1770. 177—.

Act. Nidr. Det Tronhiemſke og Norſke Videnskabers Sælskabs Skrifter, 5 Deele. Kiöbenhavn 1761 — 1774.

Adel. Geſchichte der Schiffarten und Verſuche zur Entdeckung des Nordoſtlichen Weges nach Japan und China, von Johan Chriſtopher Adelung. Halle 1768.

And. Johan Anderſons Efterretning om Island, Groenland, og Strat Davis. Kiöbenhavn, 1748.

Anſ. A voyage round the world by George Anſon London 1748.

Arngr. Arngrimi Jonæ Groenlandia eller Hiſtorie om Groenland af islandske Haandſkrifter. Kiöbenhavn, 1732.

Art. Petri Artedi Ichthyologia Lugd. Bat. 1738.

Art. Gen. Eius genera piſcium.

Art. Syn. - - - Synonomia Nominum piſcium.

Art. Sp. - - - Deſcriptiones ſpecierum piſcium. Quae ſunt partes eiusdem libri.

Atl. Dan. Danske Atlas ved E. Pontoppidan. 1ſte Tome. Kiöbenhavn, 1763.

Bohadſch. Joan. Bapt. Bohadſch de quibusdam animalibus marinis. Dresdae 1761.

Bom. Bomares Natur-hiſtorie af H. von Aphalen. 8 Tomer. Kiöbenhavn 1767-1770.

Brün. Brünnichii Ornithologia Borealis Hafniae, 1764.

Brün.

Brün. Entom. Eiusdem Entomologia, Hafniae 1764.

Brün. ichth. Eiusdem Ichthyologia Maſſilienſis. Hafniae et Lipſiae 1768.

Brün. Spol. Adr. Eiusdem ſpolia e mari adriatico reportata (quae libro praecedenti annexa).

Buff. Buffons algemeine Hiſtorie der Natur, 8 Theile. Hamburg und Leipzig 1750 - 1772.

Cr. David Crantz Hiſtorie von Grönland. Barby und Leipzig 1770.

Cr. Cont. Fortſetzung der Hiſtorie von Grönland von David Crantz, ibidem 1770.

Deb. Lucas Debes Ferröernes Beſkrivelſe, Kiöbenhavn 1673.

Eg. Det gamle Grönlands nye Perluſtration eller naturel Hiſtorie forfattet af Hans Egede. Kiöbenhavn 1741.

Ell. Ellis Reiſe nach Hudſons Meerbuſen (prout habetur in Samlung neuer und merckwürdigen Reiſen zu Waſſer und zu Lande, Göttingen 1750. Iter Theil).

Faun. Frid. Fauna inſectorum Friderichsdalina. Hafniae et Lipſiae 1764.

Faun. Suec. Caroli Linnaei Fauna Suecica Editio altera. Stockholmiae 1761.

Gl. Anmærkninger over de tre förſte Böger af David Crantzes Hiſtorie om Grönland. Kiöbenhavn 1771.

b *Gmel.*

Gmel. Iohan Georg Gmelins Reiſe durch Siberien 4 Theile. Göttingen 1751.

Horr. N. Horrebows zuverlæſſige Nachrichten von Island. Copenhagen und Leipzig 1753.

Högſtr. Peder Högſtröms Beſkrivelſe over de under Sverriges Krone liggende Lapmarker. Kiöbenhavn 1748.

Ionſt. Av. Ioannis Ionſtoni Hiſtoria naturalis de auibus. Francofurti ad Moenum 1650.

Ionſt. exſ. Eiusdem Hiſtoria naturalis de exſanguibus aquaticis, ibidem 1650.

Ionſt. inſ. Eiusdem de inſectis — 1653.

Ionſt. piſc. Eiusdem — de piſcibus et Cetis — 1649.

Ionſt. quadr. Eiusdem de quadrupedibus — —

It. Gothl. Carl Linnaei Gothlandske } Reſa, Stockh.
It. Oel. Eiusdem Olandske } og Vpſal. 1745.

It. Scan. Eiusdem ſkânſka Reſa, Stockh. 1751.

It. wgoth. Eiusdem Wäſtgôtha Reſa, Stockh. 1747.

Kalm. Am. Pehr Kalms Reſa til Norra America. 3 Tomer. Stockh. 1753 – 1761.

Kalm Bahus. Pehr Kalms Wäſtgôtha och Bahusländske Reſa. Stockh. 1746.

Leem. Knud Leems Beſkrivelſe over Finmarkens Lapper. Kiöbenh. 1767.

Mart.

Mart. Büffons Naturgeſchichte der Vögel durch Frid. Heinr. Wilhelm Martini 6 Bände. Berlin 1772 1777.

Mart. Conch. Neues Syſtematiſches Conchylien-Cabinet von F. H. W. Martini 3 Bände, m. 159 Kupfertafeln. Nürnberg 1769-1777.

Müll. prodr. Zoologiae Danicae Prodromus auctore Othone Friderico Müller. Hafniae 1776.

Müll. Verm. Eiusdem Vermium terreſtrium et fluviatilium ſuccincta Hiſtoria, 2 Volumina. Hafniae et Lipſiae 1773 et 1774.

Müll. v. Würm. Von Würmern des ſüsſen und ſalzigen Waſſers von O. F. Müller. Kopenhagen 1771.

Ol. Eggert Olafsſens og Bjarne Povelſens Rejſe igiennem Island Sørõe. 1772.

Pall. Peter Simon Pallas Naturgeſchichte merkwürdiger Thiere, 10 Samlungen. Berlin und Stralſund 1769-1778.

Pall. It. Ruſſ. Eiusdem Reiſe durch verſchiedene Provinzen des Ruſſiſchen Reichs, in einem Auszuge 3 Theile. Frankfurt und Leipzig 1776-1778.

Pont. Erik Pontoppidans Förſte Forſög af Norges naturlige Hiſtorie 2 Deele. Kiöbenhavn 1752. og 1754.

Ström.

Ström. Phyſisk og oeconomisk Beſkrivelſe over Fogderiet Söndmör ved H. Ström. 2 Parter. Soröe 1762-1766.

Syſt. nat. Caroli a Linné Syſtema naturae. Editio duodecima 3 Tomi. Holmiae 1766-1768.

Torf. Grönlandia antiqua, auctore Thormodo Torfaeo. Hæfte 1706.

Zool. Dan. Tegninger til Zoologia Danica af O. Fr. Müll. Förſte Haefte. Kiöbenhavn 1777.

Scripſi Drangedaliae
d. 12 Maji 1779.

AVCTOR.

I. MAM-

FAVNA
GROENLANDICA,

A

I.

MAMMALIA.

1. HOMO GROENLANDVS.

Homo ſapiens, diurnus, ſordide rufus, pilis nigris, rectis, craſſis, mento ſubimberbi.

Homo Americanus, Syſt. nat. I. 29.
Skraelling, Arngrimo, Torfaeo, et aliis Groenlandiae antiquae ſcriptoribus.
Groenlaender, Eg. 66. c. fig. Cr. 177. tab. III.
Eskimaux, ſ. Incola tractus borealis Americae ad fretum Hudſonis Ell. pag. 139, 186, 255. tab. 6 et 9. Cr. cont. 310.

SEMETIPSOS VOCANT *Innuit*, (ſing. *Innuk*,) quod nomen illis commune cum aliis hominibus, et *Kalalit*, (ſing. *Kalalek*,) quod illis proprium.

DESCRIPTIO. Eſt naribus patulis, oculis minutis, labiis et buccis magnis, fronte valida, humeris latis, pedibus breuibus, cholerico-phlegmaticus, debilis, agilis, pertinax, liber, contentus, timidus, ſuperſtitioſus, minus fertilis. Mares interdum polygami, barbam euellunt, crinesque tondunt. Foeminae comatae faſcia crinali comam in tutulum duplicatum colligant, reliquis corporis partibus pilos non tolerantes; ſe pingunt figuris atris conſtantibus acu filum nigrefactum ſub cutem trahentes.

VARIANT quidam cute candidiore et ſtatura grandiori, quaſi commixta progenies Islandorum huius terrae quondam coloniſtarum.

HABITAT in tractibus maritimis tantum, interioribus ob plagam glacialem continuam inhabitabilibus.

EDVNT omnis generis viua, pura et impura, cocta, ſiccata, ſubputrida, raro fumigata, pauca cruda, etiam plantas quasdam. Cibus praecipuus tamen: Phoca, Tarandus, Ceti, Alcae, Anas ſpectabilis et molliſſima, Lari, Columbi, Pelecanus Carbo, Lumpus, Annarhichas, Gadi, Hippogloſſus, Scorpius, Perca Noruegica, Salmo alpinus et arcticus, Mytilus edulis, baccae Empetri nigri, Archangelica, Rhodiola roſea, Vlua longiſſima et delicatula.

IN STATV SVO: ſine Deo, Domino, reguntur conſuetudine. Amuletis regulisque praemultis vtuntur ſuperſtitionis gratia. Magi, dicti *Angekkut*, (ſing. *Angekok*,) maxime valent vt Conſulti, Doctores, Medici. Horum ſpiritus familiaris *Tornak*, et Oraculum ſ. ſpiritus primarius regens *Tornarſuk*, cui cultum externum tribui tamen non conſtat.

Cetera dabunt fontes citati.

OBSERV. Fabulantur Groenlandi etiam de aliis inter montes habitantibus, raro ab illis, nunquam ab Europaeo viſis, quos nominant *Torngit*, (ſing. *Tunnek*,) v. *Tunnerſoit*, (ſing. *Tunnerſoak*,) iisque tribuunt faciem, ſtaturam, veſtesque Europaeorum. Si vere dantur, quod prorſus negare non audeo, forſitan reliquiae ſunt Islandorum priſtinorum in montes fugientium.

2. TRICHECHVS ROSMARVS.

Trichechus dentibus laniariis ſuperioribus exſertis.

Trichechus Rosmarus, Syſtem. nat. I, 49. Müll. prodr. I.

Walros, Eg. 45. Cr. 165. And. 221. Adel. 374. tab. XV. f. 5. Pont. II, 225. c. fig. Ionſt. piſc. 227. tab. XLIV.

Roſtung,

Roſtung, Arngr. 10. Torf. 82—84. Ol. 355.
Rosmul, Bom. VI, 556. Ström. I, 157.
Sea-horſe, Ell. 260. tab. 7.
Morſe, Leem, 216. Gmel. III, 164—169. Buffon VII, I, pag. 197. 230. tab. LIV, LV. optime omnium.

GROENL. *Auvek*.

DESCRIPTIO. *Dentes* molares vtrinque 4 tantum vidi ſuperiores, totidemque inferiores, latos, planos, intus tendentes; laniarii ſaepe brachii longitudine, compreſſiuſculi, profunde radicati, ad radicem parum caui. *Naſus* vtrinque protuberans natibus hominis non diſſimilis. *Vibriſſae* longae, craſſae, albae. *Color* variat aetate: pullus niger, dein fuſcus, magis magisque palleſcens, donec ſumma aetate albus euadit. *Cutis* pilis raris, rugoſa, craſſa. *Caro* rubra; dum coquitur, albeſcit.

DE VARIETATE huius, dentibus exſertis breuioribus, loquuntur incolae, quam minus recte (vt videtur,) ad Phocas referunt; ſi non pullus Rosmari, anne Animal *Dugon* Buff. l. c. 205. 245. tab. LVI?

HABITAT ad oras Groenlandiae paſſim, praeſertim autem in loco dicto *Irſortok*, e regione auſtrali freti Diſco, ſundo argilloſo, eſcaque eius diuite. Iamdum rarior euaſit.

VESCITVR Myis, quas de argilla, vel fiſſuris rupium aut fundi, dentibus ſuis exſertis protrahit.

Eſt monogamus. Coit circiter menſe Iulio; parit primo vere pullum ſolitarium.

Terram rarius, glaciem frequentius aſcendit, ſedens pedibus anticis ſuffultus, vel latere procumbens; incautus ſatis. Improuiſe vulneratus, infeſtat; venatore autem praeuiſo fugit.

VSVS. Caro, pellis, lardum editur. De pelle ſecant lora venatoria; et lardum in lampadibus comburitur. Tendines pro filis, dentes exſerti varie ad cymbas et iacula, adhibentur.

Merces venales, ab exteris petitae, ſunt dentes et lardum.

CAPITVR a Groenlandis, harpaginibus et lanceis e propinquo eiectaneis, a ſolitario non facile, ſed iunctis viribus, ſuper glaciem petendus.

3. TRICHECHVS MANATVS.

Trichechus dentibus laniariis incluſis.

Trichechus manatus, Syſt. nat. I, 49. Müll. prodr. 2. Ionſt. piſc. 223.
Trichechus, Art. gen. 79.
Havſtrambe, Torf. 97. Eg. 47 (i)?
Söekoe, Bom. VII, 487.
Lamantin, Buff. VII, I, pag. 207. 236. tab. LVII.
Meerkuh, Adel. 653.

Rariſſimum animal in mari groenlandico, cuius ſolum cranium ex parte conſumtum, communi cum ſequenti ſpecie ab incolis dictum nomine *Auvekajak*, vidi, inque hoc dentes ſpurios tales confertim congeſtos, quales Steller. (Vid. l. c. apud Adel. §. 189.)

4. PHOCA VRSINA †.

Phoca capite auriculato.

Phoca urſina, Syſt. nat. I, 55.
Der kleine Phoke, Buff. VII, I, pag. 83. 228. tab. LIII.
Seebær, Adel. 667. tab. XIX.
Söebiörn, Bom. VII, 370.
GROENL. *Auvekajak*.

Illam eſſe animal, quod ſub nomine hoc memorant incolae, non eſt dubitandum. Dicunt illud in auſtraliori Groenlandia, licet raro, dari, quadrupes, piloſum, ferociter omnia occurrens dilacerare, et, ſi vivum, conſume-

re,

re, vrſi maritimi more terra marique degere, impetuoſiſſime natare, venatores valide infeſtare.

vsvs carnis et tendinum vt Sp. 3. Dentes vt amuleta contra vlcera, nec non quodammodo ad inſtrumenta venatoria adhibentur.

5. PHOCA LEONINA.

Phoca capite antice criſtato.

Phoca leonina, Syſt. nat. I, 55. Müll. prodr. pag. VIII.
Neitſerſoak, Cr. 164.
Klapmyds, Perl. 46. c. fig.
Blaudru Selur, Torf. 88. Ol. 532.
Oaaido, Leem, 214.
Söelöve, Bom. VII, 493.
Meerlöve, Buff. VII, I, pag. 193.
Seehund mit einer Haube, Ell. tab. 7.
Sea-Lion, Anſ. 122. tab. 19. figura bona ſatis.

GROENL. *Neitſerſoak*; mas *Neſaurſalik*; pullus ſecundi anni *Kakortak*.

DESCRIPTIO. Magnitudo interdum 8 pedes aequat, igitur inter maximas numeranda. Exemplar meum, nondum perfectum, long. 7⅞ ped. lat. 19½ vnc. inter pedes anter. ſed 8 tantum inter pedes poſteriores. Dentes 32, ſc. primores 4 ſupra infraque, exterioribus maioribus, lan. 1, et molares 5 vtrinque ſuperiores totidemque inferiores *). Caput antice tuberculo in veſicam inflabili frontem tegente, medietate carinata; foeminae tamen pullique tuberculum non habent, licet carinam, vt rudimentum illius. Praeter nares veras mares etiam habent ſpurias in tuberculo, iam 1, iam 2, pro aetate; vibriſſae magnae ſubteretes, pallidae, annulatae, apice compreſ-

*) In exemplari vnico vidi 6 inferiores molares; nunquam autem 6 primores ſuperiores videre contigit.

ſae, obtuſae. Oculi magni nigri iride fuſca. Lingua bifida. Auris orificium paruum ſine auricula. Corpus longum, robuſtum, ſubconicum, tectum pilis longiuſculis, ſuberectis, confertis mollibus, fundo lanato pilis contortuplicatis. Pedes antici plantam humani pedis referunt pollice longiore; poſtici caudae breui parelleli, cute laxa palmati, digitis extimis longioribus. Color variat aetate: veterum obſcurior, capite, cauda, pedibusque nigris, reliquo nigro maculis griſeis, dorſo tamen obſcuriore; iuniorum candidior: primi anni albus, dorſo ſummo liuido-griſeus; ſecundi anni magis niueus, dorſi tractu anguſtiore ſubfuſco. Lardum bonum, interdum 3 vnc. craſſitie. Caro eius nigerrima omnium.

HABITAT in alto mari Groenlandiae praeſertim auſtralioris. Menſibus Aprili, Maio, Iunio terram propius accedit.

VICTVS: Piſces omnes maiores; ſpeciatim: Pleuronectes Hippogloſſus, Cynogloſſus, Gadus Morrhua, Callarias, Perca Noruegica.

Eſt polygama. Congreditur corpore erecto. Parit ſuper glaciem, pullum ſolitarium, circiter menſe Aprili.

Glaciei fragmenta delectans frequentiſſime aſcendit, ibique dormit incauta; mordax; velut canis latrat, eiulat. Ferox vulnerata infeſtat; venatorem autem appropinquantem improuiſe videns lacrymatur, non raro lippa. Inter ſe inuicem pugnant vnguibus dentibusque, hinc pellis ſaepe lacerata.

VSVM carnis, lardi, tendinum, vid. Sp. 2. Pellis iuniorum in veſtimenta foeminarum eleganter habetur, veterum pro ſtrato lecti, depilata ad obducendas cymbas maiores, de cymbis detracta in tegumenta tentoriorum extima, inde ad tecta domuum ſuprema, denique antiquata in ſaccos adhibetur, nec non a famelicis comeditur. Dentes in iacula venatoria. Faux et inteſtina in feneſtras et vela tentoriorum, nec non veſtes marinas virorum conſuuntur. Ventriculus interdum pro veſica venatoria.

Merces

Merces venales ſunt lardum et (raro) pellis.

Capitur harpaginibus, lanceis, iaculis, a pluribus aſſociatis, Phyſetrem micropem, eius hoſtem crudeliſſimum, remigando aemulantibus; quo viſu perterrefacta ſuper glaciem exſpectans quieſcit.

6. PHOCA VITVLINA.

Phoca capite laeui, ceruice retuſiuſcula, naſo mediocri, corpore ſubcylindrico, vibriſſis vndulatis medulla concolori.

Phoca vitulina, Syſt. nat. I, 56. Faun. Suec. 4. Müll. prodr. 3.
Spragled Sal, Eg. 46. c. fig.
Kaſſigiak, Cr. 163. 169.
Latrſelr, Torf. 88.
Kobbe, Pont. II, 203. c. fig. (mala.)
Sal, Bom. VII, 13.
Meerkalb, Adel. tab. XIX.
Landſelur, v. *Vorſelur*, Ol. 529. tab. XXXII. (figura bona.)
Landſele, Hor. 269.
Steenkobbe, Deb. 151.
Nuorroſb, Leem, 213.
Phoke, Buff. VII, I, pag. 184. 217. Tab. XLV. (fig. optima.)

GROENL. *Kaſſigiak*. Hinc reſpectu aetatis *Kaſſigiectſiak*, *Kaſſiginak*, *Kaſſigiarſoak*. Alii etiam certa aetate nominant *Ermik*, *Ermitſiak*, *Akutbeenak*, *Akunnektok*; ſed minus vſitatum eſt.

DESCRIPTIO. Magnitudine Spec. 5tae longe cedit, dum perfecta aetate non niſi 5 ped. 2 vnc. long. et 3 ped. 3 vnc. in circumferentia maxima. Dentes 34, ſc. prim. ſup. 6, inf. 4, reliqui vt Sp. 5tae. Caput inauriculatum, depreſſiuſculum, proportianatum, naſo plene tertiam

partem capitis exhibente. Vibriſſae albidae, (minimae tamen nigricantes,) compreſſae, margine vndulatae. Oculi minuti, ſuini, approximati, pupilla lineari nigra, iride pallida vndulato-cruciata. Collum anguſtius ſimilibus. Ceruix capite humilior (quod in ceteris non facile obſeruandum). Corpus oblongum fere cylindricum, interſtitio pedum anticorum poſticorumque non multum differente, humeris protuberantibus. Pili conferti, ſubdecliues, molles, breues, nitidiſſimi, tenues, fundo vix lanato. Lingua, aures, pedes et cauda praecedentis. Color variat aetate: dum pulli, dorſum fere nigrum abdomine albo, pulcherrime; deinde griſeo-liuidus euadit maculis albis numeroſis (hac aetate pili breuiſſimi, hiſpidi, decidui); et denique matura aetate variegatus ex albo nigroque, fere tigridis more, abdomine candidiore. Lardum bonum, non tamen, ac ſequentis, oleoſum. Caro rubra, optima omnium.

HABITAT vbique ad littora, ſinus et inſulas maxime frequentans, nunquam altum mare petens.

VICTVS: piſces omnes mediocris et paruae magnitudinis, nec non Cancri macrouri varii, ſed imprimis Salmo carpio, quem vſque ad oſtia fluuiorum perſequitur.

COIT circiter menſe Septembri. Parit pullum ſolitarium ſuper littus, menſe Iunio. Cetera vt Sp. 5.

Terram, ſcopulos et glaciem fixam (vix fractam) aſcendit. In glacie foramen habet, per quod aſcendit, ibique dormit vel ſole delectatur; loca deſerta amans, ab hominibus remotiora petit. Eſt omnium cautiſſima, natat igitur capite erecto continuo circumſpiciens, tali ſtatura canem natantem omnino referens. Foemina tamen, pullum ſuum defendere volens, magis incauta. Vix gregatim occurrit. Non pugnax, ſemper fugit, vix infeſtans vulnerata licet.

VSVS. Caro cocta eſt Groenlandis delicatiſſima. Pelles veterum ſaepe eduntur cum lardo; alias ex his conficiuntur tegumenta interiora tentoriorum: iuniorum mediae

diae aetatis dant ocrearum genus; ſed pullorum veſtimenta exhibent elegantiora. Tota pellis pulli detracta, et certo modo praeparata, etiam pro veſica venatoria vſurpatur. De lardo, tendinibus et inteſtinis conf. Sp. 5.

Merces venales lardum et pellis.

CAPITVR iaculis a pluribus perſequendo fatigantibus. Raro harpaginibus, iam iam etiam ſclopis diſſi citur.

7. PHOCA GROENLANDICA.

Phoca capite laeui, naſo longo, corpore depreſſo-conico; vibriſſis vndulatis, medulla rubra, apice ſubcuruis.

Phoca Groenlandica, Müll. prodr. p. VIII.
Svartſide, Eg. 46. c. fig. Ell. tab. 7.
Attarſoak, Cr. 163. 169.
Haſſelr, *Vadluſelr*, *Flekuſelr*, et *Oppnuſalr*, Torf. 87.
Vadeſal, *Harſal*, Ol. 531.
Groenland-Sele, Horr. 269.
Dalja, Leem, 214.
Davok et *Aine*, ibid. 212?
Robbe, Adel. 372. tab. XV. f. 4.
Der groſſe Phoke, Buff. VII, I, p. 184.

GROENLAND. *Atak*; et pro gradibus aetatis: *Ateckſiak*, *Utokaitſiak*, *Aglektok*, *Aglektorſoak*, *Atarſoak*.

DESCRIPTIO. Eſt mira confuſio huius cum praecedente apud autores, et tamen diuerſiſſima. Eſt haec 6 ped. longa, et 4 ped. in circumfer. maxima. Dentes 38, ſc. primores ſup. 6, inf. 4, lan. 5, mol. 6 vtrinque ſupra infraque. Caput longum depreſſum, naſo dimidiam partem capitis exhibente, occipite magis prominente. Vibriſſae griſeae compreſſiuſculae, margine medio vndulatae, apice acutiuſculo. Oculi, aures, lingua et pedes vt praecedentis.

tis. Corpus depreſſiuſculum poſtice attenuatum. Pili rariores, breuiores, decliues, nitidi, craſſi, hiſpidi, fundo rariſſime lanato. Color veterum albidus fronte, et macula magna laterali lunata, nigris (in aliis caneſcente) pedibusque ſubfuſcis; iuniorum albidus maculis quam plurimis virgatis nigris; pulli ſubfuſci ventre albido maculis nigricantibus; innati albi toti lana molli. Lardum huius optimum, craſſum et oleo diues. Caro nigra.

VARIANT: A) quaedam habentes iuniorum maculas ſimul cum fronte nigra, quas dicunt *Kenalit*; B) aliae, licet matura aetate, totae atrae, dictae *Kernektat*.

HABITAT vbique copioſiſſime ad oras et in ſinubus profundis. Emigrat bis anno: 1) menſe Martio, recedens Maio; 2) menſe Iulio, et reuertitur Septembri.

VICTVS: in genere piſces omnes, praeſertim autem Cottus ſcorpius, Salmo arcticus. Non raro etiam Clupea encraſicolus, ſquillae et alii cancri in aluo eius reperiuntur.

CONGREDITVR menſe Iulio, et parit fine Martii, vel initio Aprilis, pullum ſolitarium, raro gemellos, ſuper glaciei fragmenta longinquo terrae.

Nunquam glaciem fixam, terramue, ſcopulosue aſcendere videtur, niſi coacta; fragmenta vero glaciei nondum terram appropinquantia lubentiſſime, ibique gregatim dormit, ſicque iis delectatur, vt ſaepe emacreſcat ob defectum eſcae, nec ea relinquere volens. Saepiſſime gregatim natant, vna duce circumſpiciente, ceterisque ſecuris. Anhelare volens, caput tantum ex aqua emergit iterumque demergit, locum non mutans. Raro ſolitaria in ſuperficie aquae, ſed ſubter natat et piſcatur; ſupra capite erecto praedam maiorem conſumit. Varios habet modos natandi, ſupina et prona, latere procumbendo, ſeque girando, quaſi delectandi gratia; interdum etiam in aqua dormit. Praecedenti incautior, praeſertim ſuper glaciem incautiſſima.

VSVM

VSVM carnis, lardi, tendinum et inteſtinorum vid. Sp. 5. Pellis pullorum in veſtimenta, maiorum in indumenta cymbarum, tegumenta tentoriorum tam exteriora quam interiora, et ſtrata lectorum, interdum etiam minorum tota detracta in veſicam harpaginariam adhibetur. Ex fauce fit etiam veſica iaculo minori inſita.

Merces venales lardum et pellis.

Eſt haec ſpecies Groenlandis quaſi vnum et omne, qua non carentes feliciter viuunt; eſtque etiam tam Groenlandiam quam Spitzbergam frequentantium lucrum magnum.

CAPTVRA fit harpaginibus et lanceis a ſolitario, rarius iaculis a pluribus coniunctim. Dum Phyſeterem micropem fugit ad littus vſque feſtinans, ab hominibus etiam cingitur, terram aſcendere cogentibus, ibique perfoditur. In migrationibus ſuis freta anguſta penetrans iam iam etiam ſclopis occiditur.

8. PHOCA FOETIDA *.

Phoca capite laeui, naſo breui, corpore fere elliptico, vibriſſis vndulatis, medulla lucida.

Phoca foetida, Müll. prodr. p. VIII.
Neitſek, Cr. 164. gl. 154.
Neitſitlek, id. p. 158.
Skemming, v. *Selakong*, Torf. 88. et Leem, Not. 66. 2. pullus?
Vtſelur, v. *Vetraſelur*, Ol. 529 et *Oe Sal*, Horr. 269. vetus?

GROENL. *Neitſek:* vetus, praeſertim mas, *Neitſidlek;* iunior *Millaktorſoak*, *Millaktok*, *Neitſitſiak*, *Neitſingoak;* et pullus *Neitſiak*.

DESCR. Eſt haec minima omnium, non facile $4\frac{1}{2}$ ped. longitudinem ſuperans, et quidem ſumma aetate, (dum dicitur

dicitur *Neitſidlek*, (ſed plerumque tantum 4 pedes long. et 10 vnc. lat. Dentium numerus vt Sp. 6. Caput inauriculatum, breue, rotundum, naſo vix tertiam partem capitis exhibente. Vibriſſae pallidae, (minimae nigrae,) acutae, compreſſae margine vndulatae totum. Oculi minuti, pupilla albida, iride brunnea, ceterum vt Sp. 6. nec non aures, lingua, pedes, cauda. Corpus fere elliptica figura, lardo corporis talos pedum poſticorum fere tegente, dorſo magis gibbo, abdomine magis plano, praeſertim ad pedes anticos. Pili confertiſſimi, ſuberecti, molles, longiuſculi, tenues, fundo lanato ſetis quamplurimis contortuplicatis. Lardum tenue, ſed ſatis oleoſum. Caro rubra, ſed foetidior ceteris. Color ſubfuſcus, flammis albis interſtinctus, abdomine albo maculis raris fuſcis; pullorum fere ſine flammis in tergo liuido-caneſcens, abdomine candido; veterum magis flammatus, naſo fere nudo, et ſaepiſſime pili horum decidui. Mares veteres foetidiſſimi ad nauſeam vsque etiam Groenlandis.

VARIETAS huius datur tota candida, linea obſcuriore dorſali, quam nominant *Ukallériak*.

HABITAT in ſinubus remotiſſimis, in propinquitate plagae glacialis terrae, quam matura aetate non facile relinquit; media vero interdum ad oras exit, nunquam altum mare petens. Frequentiſſime occurrit in freto Diſco.

VICTVS: piſces omnes minores, gadus barbatus, aeglefinus etc. ſed imprimis ſquillae et congeneres.

CONGREDITVR circiter Iunio; parit menſe Februario ſuper glaciem fixam ſinuum: hinc aere triſti pulli multi moriuntur, quos ſaepe inuenire contingit.

Glacies fixa huius elementum, in qua foramen habens minus pro halitu, ſubtus piſcatur, ſaturata per foramen aliud maius aſcendit, in cuius propinquitate ſolitaria, raro par, dormit, vel ſole delectatur, ſicque ſaepe macreſcit,

ſcit, nec rarum eſt occidere nihil omnino in aluo habentem. In aqua habet fere mores Sp. 7mae; non tamen gregatim natare conſpicitur. Eſt omnium incautiſſima tam in aqua, quam ſuper glaciem. Saepe dormiens in aquae ſuperficie ab aquilla vnguibus impellitur, et ad littus protrahitur. Vulnerata infeſtat mordax, tamen ob paruitatem minus timenda; ictu in frontem facile occiditur.

VSVS. De carne, lardo, tendinibus et inteſtinis vid. Sp. 5. Carnem tamen veterum foetidiſſimam plurimi edere nolunt. Ex inteſtinis etiam ſcinduntur fila ſutoria. Pellis, praeſertim dum pilos mutat, editur cum lardo, alias in veſtimenta Groenlandorum vſitatiſſima omnium, tota etiam pro veſica venatoria.

Merces venales ſunt lardum et pellis.

CAPITVR omnibus hucdum allatis modis. Praeterea duobus his fere propriis: 1) Super glaciem iacentem venator, illam aemulando, aggreditur, et incautiſſimam ſaepe eludit harpagine ſua. 2) Sub glacie etiam foramen ſuum minus pro halitu appropinquans, naſo ſuo perfoditur harpagine hominis ſupra exſpectantis, et per foramen maius factum attrahitur.

9. PHOCA BARBATA *.

Phoca pedibus anticis manus hominis referentibus pollice breuiore, vibriſſis longis albis integris, apice curuis.

Phoca barbata, Müll. prodr. p. VIII.
Urkſuk, Cr. 165.
Grænſelr, v. *Gramſelur*, Torf. 87. Ol. 532.
Har-Ert, Leem, not. 66, 3.

GROENLAND. *Urkſuk Takkamugak*; pullus *Terkigluk*.

DESCRIPT.

DESCRIPT. Eſt omnium maxima, dum ſaepe 10 pedes euadit; et pullus ſecundi anni, quem vidi, habuit 6 ped. 9 vnc. long. et 22 vnc. latitudinem. Dentes 34, vt Sp. 6. Caput laeue, longum, naſo lato, labiis laxis. Vibriſſae permultae, robuſtae, corneae, flexiles, compreſſo-teretes, glabrae, pellucidae, deciduae. Aures magis patulas congeneribus habet; attamen ſine auricula notabili. Oculi magni non admodum prominentes, pupilla, nigricante rotundata, (e contrario praecedentium, quae linearem habent,) iride brunnea. Singulares habet pedes anticos longos digito medio longiſſimo, quem ſequitur ſiniſter eius, tunc dexter, extimus, intimus longitudine, qua nota optime a reliquis dignoſcitur. Corpus longum, robuſtum, dorſo tumido. Lingua et pedes poſtici vt praecedentium. Pellem habet craſſiſſimam: pullorum piloſam ſatis, pilis ſubdecliuibus, mollibus, fundo vix lanato; maiorum autem pilis rarioribus deciduis, et ſumma aetate fere nudam. Color variat aetate: pullorum liuidus ventre albo, proxima aetate totum liuido-nigricans; dein dorſum palleſcit, et ſumma aetate fere tota nigra euadit. Lardum habet craſſum ſatis, ſed minime oleo dives. Caro albeſcit vt vitulorum.

HABITAT in alto mari Groenlandiae, praeſertim inter glaciei fragmenta; verno tempore etiam terram propius accedit, inter inſulas conſpecta, tam parte auſtrali frequentior, quam boreali, imprimis loco dicto Irſortok. Conf. Sp. 2.

VICTVS huius vt Phocae leoninae (Sp. 5).

PARIT primo vere, circiter Martio, pullum ſolitarium, ſuper fragmenta glaciei maiora in alto mari.

Eſt haec timida, incauta. Glaciem mari mobilem, raro fixam, aſcendit, terram vero non itidem. Veteres validae magnitudinis tarde natant.

VSVS.

VSVS. De carne, ſanguine, inteſtinis, tendinibusque vid. Sp. 5. Lardum huius ſaepius editur, Groenlandis delicatiſſimum; rarius comburitur. Pellis veterum craſſa in lora ſcinditur, quorum vſus multifarius, vt lora venatoria, vincula cymbarum veſtimentorumque etc. nec non lineae piſcatoriae; (itaque haec phoca Groenlandis maxime neceſſaria;) iuniorum hirta pro ſtrato lecti habetur, rarius in veſtimenta vſitata.

Merces venales, lardum pellisque, de hac raro acquiruntur.

CAPITVR tam a ſolitario, quam pluribus aſſociatis, harpaginibus, lanceis iaculisque.

OBSERV. Memorant adhuc Groenlandi de quibusdam animalibus marinis, nempe:

1. *Singuktok*, quod dicunt phocam roſtro longiſſimo, ceterum *Phocae groenlandicae* ſimilem, et videtur eſſe Lapponum *Fatne-Viudne*, Leem, 214.
2. *Imab-ukallia*, Phoca tota candida, iridibus igneis. Narrauit mihi Groenlandus fide dignus, hanc ſemel eſſe captam ad Coloniam Friderichshaab. An *Jageet* Leem, 213?
3. *Atarpiak* v. *Atarpek* deſcribunt phocae groenlandicae ſimillimum, ſed minutiſſimum, (manus tantum magnitudine,) corpore piloſo, albido, macula laterali atro-lunari; vt piſcem hamo attrahi in ſinu auſtrali dicto *Tunnudliorbik*. Forſitan eſſet *Hauskar-gubbo*, Leem, not. 66.
4. *Kongeſeteriak* v. *Kongevſetoke*, hominis figura, crinibus dependentibus, reliquo ſine pilis rubro; ſemper ridentem dicunt. Sic eſſet *Siren* Art. gen. 81, *Margyo* Torf. 97. Eg 47 (i).

Horum autem ne quidem pellibus vel craniis a me viſis, nihil certe determinare queo.

10. CANIS FAMILIARIS.

Canis cauda recuruata, ſubtus lanata auriculis erectis.

Canis domeſticus, Syſtem. nat. I, 57. *α.* Müll. prodrom. 4.
Hund, Eg. 35. Cr. 100.
Köteren, Bom. III, 566.
Wolfsbund, Buff. III, I, 133. Tab. 26.
GROENL. *Kemmek* v. *Kremmek*.

DESCRIPT. Facies et ſtatura fere lupi, naſo attenuato, longiuſculo, auriculis breuibus, pilis ſatis longis confertis; magnitudine tamen illi cedit. Colore variat iam totus albus pretioſior, iam albus fronte nigro vulgatior; datur etiam variegatus ex albo nigroque, rarior autem fuſcus, ruber, vel totus niger. Arbitrarie caudam tam dextrorſum quam ſiniſtrorſum recuruat.

HABITAT vbique domeſticus, praeſertim autem in locis borealibus, vbi vſus eius maximus; auſtralioribus rarior, intermediis rariſſimus.

VARIETAS huius datur rariſſime piloſior pilis longiſſimis, Groenlandis dicta *Merkotok*, praeſertim tractibus auſtralibus occurrens, Cani Siberico Buff. l. c. tab. 30. maxime ſimilis.

VICTVS. Praeter hominum data et abiecta, ipſe quaerit mytilos et alia teſtacea, interdum etiam piſces iuxta littus maris. Vidi etiam baccas empetri nigri comedentes. Congenerum autem coruique carnem, lardumque phocarum non appetit.

Eſt admodum fertilis, non raro 8 - 10 pullos habens, bis anno.

MORES: magis murmurans et eiulans quam latrans, (non tamen omnino nihil, vt volunt autores,) valde fu-

rax

rax et feriori natura quam canes europaei; non tamen mordax contra homines, niſi raro foemina pullos habens (talemque domant incolae oleum in aures eius fundendo). Foris dormit, hieme etiam, in niue lacunam faciens vix roſtro porrecto. Natare valent fere omnes; gregatim perſequi ſolent canem lagopum, vrſum maritimum, et tetraones lagopos, nec non phocas ſuper glaciem cubantes. Etiam animalia peregrina introducta, oues, gallinas etc. inuolant more lupi. Inuicem bellitant ad mortem vſque. Rabies canina in Groenlandia inaudita.

VSVS. Viui incolis borealibus vt nobis equi, interdum etiam in venationem vrſorum adhibentur. Caro editur cocta, non tamen ab omnibus. Pellis varie vtilis in veſtimenta; de hac praeſertim habent tibialia ſua et ſtragula lectorum. Ex inteſtinis conficiuntur fila certo vſui optima.

OBSERVAT. Fabulatur mire Anderſon, p. 163. canes groenlandicos vt feras deſcribens, ad 4000 vſque dari in inſulis vulgo Caninis, incolas illos venari, et quae plura.

II. CANIS LAGOPVS.

Canis cauda recta, apice concolore.

Canis lagopus, Syſt. nat. I. 59. Müll. prodr. 1.
Bær, Eg. 34. Gl. 80.
Füchſe, Cr. 97. Adel. 370. Tab. XV. fig. 2.
Iſatis, Buff. VII, I. p. 152.
Hvidog Sort Ræv, Pont. II, 35. Ström, I, 156. Kalm-Bahus, 236.
Melrak, Bom. VI, 473.
Njal, Leem, 194.

GROENL. *Terienniak, Kakaka.*

DESCRIPT. Eſt vulpe minor; mas plerumque foemina maior. Habet pilos longos ſatis, confertiſſimos, tenuiſ-

tenuiſſimosque, ideoque pellem elegantem, caudam fere corporis longitudine vulpinam, naſum attenuatum vibriſſis longis, auriculas erectas breues, oculos nigros iride fulua, pedes anticos 5-dactylos, poſticos, 4-dactylos, vnguibus nigricantibus, ſubtus denſiſſime piloſos leporinos, cauda breuiores. Viuus foetet. Vocem habet triplicem: eſurientis eiulando, coire volentis clamando, periclitantis murmurando; admodum viuax.

Dantur huius duae *varietates:* altera coeruleſcenti-nigricans pedibus ſubtus lana alba et vibriſſius interdum albidis (GROENL. *Kernektak*); altera tota alba naſo nudo nigro (GROENL. *Kakkortak*): minime tamen, ſpecie diuerſae; inuicem enim coeunt, et vtraque vtriusque coloris pullos habet: quin imo coeruleſcentem in albam, itidem albam in coeruleſcentem, cum aetate transmutari poſſe videns ſum teſtis.

HABITAT vbique inter montes, verſus boream tamen rarior.

VICTVS ſunt cadauera omnia, lepus, tetrao lagopus, oua volucrium, nec non ipſae aues nidificantes, empetri baccae, mytili, myae et piſces varii; praeſertim autem ſalmones arctici, quos eludit, dum littora adeunt pro ouis pariendis, et gadi aegleſini, quos fallit mouendo aquam, dum natura ſua aggrediuntur et arripiuntur.

Eſt monogamus; congreditur more canis bis anno, menſibus Martio et Maio; parit plures pullos menſibus Aprili et Iunio in fodinis ſuis ſubterraneis, velut vulpes.

MORES: vt vulpes, cautus, callidus, furax; interdiu rarius videtur; noctu praedatur, in incolarum ſub lapidibus recondita victualia valde infeſtans; natare valens in inſulas traiicit, praeſertim aeſtiuo tempore nidos auium quaerens. Quoad piſcaturam eius ſupra dictum eſt.

VSVS.

VSVS. Caro à paucis editur; pellis in fimbrias veſtium circa manus et collum interdum ab auſtralioribus incolis adhibetur. Tendines dant fila bona.

Merces venales ſunt pelles, coeruleſcentes pretioſiores quam albi.

CAPITVR: 1) in decipulis lapideis viuus, 2) in lacunis niuis, quarum orificia tendiculis cinguntur, quibus irretitur, eſcam in fundo lacunae quaeſiturus, 3) in foveis lapideis altis, in quas fallaci modo decidit, per foramen minus retrogredi non valens ob profunditatem. 4) Sclopis etiam occiditur, 5) nec non iaculis a pluribus aſſociatis in inſula vel peninſula eum cingentibus.

12. MVSTELA GVLO.

Muſtela pedibus fiſſis, corpore rufo-fuſco, medio dorſi nigro.

Muſtela gulo, Syſt. nat. I, 67. Müll. prodr. II.
Gieedk, Leem, 201.
Jerv, Act. Nidr. III, 143. Tab. III. fig. 5. 6. Pont. II, 37. c. fig. Ström, I, 152. Bom. IV, 42.
Vielfras, Gmel. III, 492. Buff. VII, I, p. 155.

GROENLAND. *Kappik*.

DESCRIPT. Huius tantum pellem vidi variegatam ex rufo-fuſco, dorſo magis fuſco, abdomine magis cinereo, pilis fere lagopi. E narratione incolarum autem habeo, animal *Kappik* magnitudine lagopum parum ſuperare: cauda breuiore albida fuſco interſtincta, naſo latiore, dentibus longioribus, pedibus mediocribus, vnguibus longioribus.

HABITAT in auſtraliori tantum parte Groenlandiae, et quidem inter montes ſuperiores, praeſertim iuxta fluuios.

VICTVS: lepus, tarandus. (Huius tamen cor ſolum edere putant Groenlandi.)

VELOCITER currit; non tamen vt lagopus recta, ſed oblique ſaliens, magnis ſaltibus praedam ſuam inuolat. Eſt admodum mordax, ferociter etiam perſecutores ſuos infeſtans.

VSVS huius vt lagopi; ſed rariſſime capitur ſclopis, dum Groenlandi illam offendere metuunt.

13. VRSVS MARITIMVS.

Vrſus albus cauda abrupta, capite elongato, collo anguſtiore, pilis longiſſimis.

Vrſus albus, Müll. prodr. 16.6. Torf. p. 85.
Vrſus marinus, Pal. It. Ruſſ. III. app. p. 1.
Biörn, Eg. 32. c. fig. Gl. 85.
Weiſſe Bær, Cr. 98. Buff. IV, II, p. 143. 151. Tab. XXXII. et VIII, I. pag. 88. Ellis, 39. tab. 7. Adel. 371. tab. XV. fig. 3.
Avidbiörn, Bom. I, 327.

GROENLAND. *Nennok.*

DESCRIPT. Eſt inter animalia grandiora numerandus. Totus albus, ſenectute flaueſcens, denſiſſime piloſus, pilis longis pedes ex parte tegentibus, fundo laneo-contortuplicatis, mollibus. Naſus nudus niger; vngues magni nigri. Frons veterum fere nuda fuſca. Caput elongatius, collumque anguſtius, quam vrſi vulgaris. Dentes prim. ſup. 6; inf. 6 laniarii ſolitarii 4, interdum 3 vnc. long. compreſſo-conici; molares 5: ſic omnes dentes 36.

HABITAT vbique praeſertim ſuper glaciem tam mobilem, quam fixam; interdum etiam de hac terram aſcendit, ſinus glaciales lubentiſſime quaerens: copioſior in

in tractibus borealibus, rarior in auſtralibus, rariſſimus in intermediis Groenlandiae.

EDIT phocas, trichechum roſmarum, quos ſuper glaciem occidit; alias omnis generis cadauera, praeſertim maxima, omne illorum conſumens, pelle ſola relicta. Dicitur etiam occidere tarandum, leporem, tetraones lagopos, et petere baccas empetri nigri, vacciniique vliginoſi.

PARIT pullos 1, 2, raro 3, hieme, et quidem, vt volunt Groenlandi, ſaepiſſime ſuper fragmenta glacialia; ſi autem hoc tempore terram inhabitat, cubile in niue ſibi illisque facit.

MORES. Terra marique degens, eſt verum amphibium ſenſu veterum. Plurimum tamen tempus in glacie conſumit, cum qua regiones remotiores interdum viſitat. Natare optime, ſed breui tantum ſe ſubmergere valet. Saeuit in omne viuum, praeſertim phocas et roſmarum: defectum roboris contra huius dentes validos ſupplet aſtutia; fragmenta enim glaciei prehendens in caput roſmari protrudens, vacillare facit, et ſic facile occidit: interdum tamen vel a roſmaro deuincitur, vel vterque ex vulneribus moritur. Phocas vel dormientes eludit, vel iuxta illarum foramina in glacie exſpectans appropinquantes improuiſe apprehendit. Non facile ſaeuit in homines, niſi famelicus. Memoratu hic dignum habeo, quod Groenlandi etiam ſciant ſe mortuos ſimulare, vrſum perſequentem euitare volentes. Pellitur etiam odore pennarum crematarum. Canes metuit. Viſus eius mediocris tantum, ſed auditus et odoratus optimus. Interdum in niue format ſibi habitaculum, quod tamen pro hibernaculo non habendum eſt; ſed, vt videtur, foeminae tantum cum pullis ſuis inſeruit: etenim tam brumali, quam aeſtiuo tempore occurrit extra praedans.

VSVS. Caro et lardum lubentiſſime editur. De pelle habentur ſedes varii generis, nec non ocreae, ſoleae, chirothecae; de tendinibus fila ſutoria.

Merces venales ſunt etiam lardum et pellis, ſed raro acquiruntur.

CAPITVR lanceis a pluribus aſſociatis illum natantem perſequentibus, nec non ſuper glaciem cum canibus bellitans, ſicque caudam valde metuens, minusque cautus, facilius a poſtico venatore obruitur. Interdum etiam ſclopis occiditur.

OBSERV. Memorant etiam incolae de vrſo nigro v. fuſco montano; (conf. Cr. l. c.) forſitan vrſus arctos, Syſt. nat. I, 69. Müll. prodr. 16, quem autem non vidi.

14. VRSVS LVSCVS †.

Vrſus cauda elongata, corpore ferrugineo, roſtro fuſco, fronte plagaque laterali corporis pallidiore.

Vrſus luſcus, Syſt. nat. I, 71.
Quickhatch, Ell. 40. tab. 4.
Spitzbergiske Ulv, And. 163.

Hunc eſſe animal Groenlandorum decantatum ſub nomine *Amarok*, (vid. Eg. 33. Cr. 99.) ex deſcriptione pellis eius, Cr. cont. 287. vbi dicitur ſubfuſca, ſubſuma. Forſitan etiam veterum Hyaena, Torf. 82.

DESCRIPT. Dum rariſſime viſus eſt, non mirandum, incolas in deſcriptione diſſentire multaque fabulari; in his tamen plurimi conſentiunt, quod habeat corpus longum fere magnitudine vrſi ex pluribus coloribus variegatum, perpendiculariter fere erectam caudam etiam variegatam, pedes et vngues longos.

HABITAT inter montes altiſſimos glaciales.

VICTVS

VICTVS eius tarandus.

Dicitur admodum crudelis, homines etiam infeſtans, velociſſime currens, cauda ſua valde percutiens, praedam ſuam inſiliendo momento fere interficiens dorſoque ſuo auferens, arcum extenſum metuens.

Eſt terror Groenlandorum, cuius ſimili tantum viſo fugiunt, nec cito in locum talem veniunt. Indiuidua tamen pauciſſima dari veroſimile eſt.

15. LEPVS TIMIDVS.

Lepus cauda abbreuiata, auriculis apice nigris.

Lepus timidus, Syſt. nat. I, 77. Müll. prodr. 23.
Faun. Suec. 25.
Hare, Eg. 34. c. fig. Gl. 75. Bom. III, 309.
Haſe, Cr. 95. Buff. III, II, p. 138. tab. XXXVIII.
Jaſe, Ström, I, 151.
Niamel, Leem, 186.

GROENL. *Ukalek*.

DESCRIPT. Lepus groenlandicus, tam aeſtate quam hieme albus, exceptis apicibus ſummis auricularum nigris. Pulli tamen griſeo-liuidi. Eſt pinguis piloſusque ſatis. Vibriſſae albae baſi nigra. Dentes prim. 4, mol. 20. Magnitudine cum plurimis certare videtur, dum datur 2 fere pedum longitudine, et 10 vnciarum latitudine in medio corporis.

HABITAT vbique ſatis numeroſus, praeſertim locis remotioribus et montibus niueis. Hinc forſitan ſemper albus.

VICTVS praecipuus gramina tenuiora iuxta riuos vallium.

Parit vltimo Iunii pullos plures. Ipſemet vidi in vtero habentem octo concatenatim iacentes.

VSVS. Caro editur cocta; contentum etiam ruminis ſ. ventriculi primi crudum conſumitur, Groenlandis delicatiſſimum. Pellis adhibetur in veſtimenta praeſertim infantium, et fimbrias varias, nec non pro panniculo bibulo, tam mulieribus in menſtruis ſuis, quam maribus in cymbis ſuis. Excrementa eius interdum etiam pro ellychnio lampadum habentur.

CAPITVR arcubus, laqueis, ſclopis, interdum lapidando.

OBSERV. Habeo etiam de Groenlandis autoptis, animal dari lepori ſimile, auriculis longis, naſo fiſſo, cauda breui, album excepta linea tergi obſcura, ſed magnitudine cerui tarandi, quod nominatur *Ukalcrajek*. Forſitan noua ſpecies, de qua autem, a me non viſa, nihil certi determinare valeo. Conf. Gl. 79.

16. CERVVS TARANDVS.

Ceruus cornibus ramoſis recuruatis teretibus, ſummitatibus palmatis.

Ceruus Tarandus, Syſt. Nat. I, 93. Müll. prodr. 36. Faun. Suec. 41.
Rensdyr, Eg. 33. c. fig. Pont. II, 18. c. fig. Bom. VI, 492. Högſtr. 420. And. 161.
Renthier, Cr. 95. Adel. 113. 708. Buff. VI, II, p. 49. 72. Tab. X—XII.
Rehe, Adel. 370. Tab. XV. Fig. I.
Gröndländiske Gemſe, Buff. V, I. p. 54.
Godde, Leem, 182. c. fig. pluribus; vide praeſertim tab. XLI.
Ceruus mirabilis, Ionſt. tab. XXXVI.

GROENLAND. *Tukto*; mas *Pangnek*, foemina *Kollauak*; pullus *Norak*.

DESCR

DESCRIPT. Cornua magna, radice ad 2 vnc. craſſa, teretia, ſurſum tenuiora, compreſſiora, in extremis inciſo-palmata, recuruata ſupra oculos; de medio antico excurrit ramus cornu totum referens figura; adhuc veteres in parte auerſa habent ramos ſimplices acutos, nec non ad radicem palmam minutam antrorſum vergentem, quam in vtroque cornu inueni contra aliorum ſententiam. Maximum cornu, quod vidi, habuit 2 ped. 7 vnc. longitudinem a radice ad apicem vsque, ſed palma media 13 vnc. et radicis 7 vnc.; inter extrema cornu vtriusque erat diſtantia 16 vnciarum. Vndique erant tecta cute piloſa, lana fuluo-griſea, quae tamen amittitur iuxta tempus brumale cornu perfecto. Foemina etiam cornuta, ſed cornibus minoribus vilioribusque. Quotannis cornua mutat. Dentes prim. inf. 8, ſup. nulli; molares 24. Datur 9 ped. 3 vnc. longitudine, capite 15 vncias aequante. Pellis vndique piloſa, pilis aeſtate rarioribus, breuioribus, decliuioribus, ſubfuſcis, abdomine albo; hieme confertioribus, longioribus, erectioribus, albeſcentibus: tunc etiam habet barbam albam, vt hircus. Pulli habent dorſum fuluum, ſuntque magis lanati.

HABITAVIT quondam vbique inter montes continentis copioſe, iam autem rarior euadens montibus remotioribus fere tantum quaerendus. Inſula *Diſco* quoque tarandos habet.

EDIT quidem gramina varia; cibus tamen praecipuus eſt lichen rangiferinus cum aliis lichenibus fruticuloſis.

CONGREDITVR circa brumam, et parit menſe Maio vel Iunio pullum plerumque ſolitarium, rarius gemellos.

Praeſtat, vt notum, curſu, odoratu, audituque. Plures gregatim magis cauti, quam ſolitarius. Natare etiam valet bene ſatis, lacus et riuos traiicere ſolens.

VSVS.

VSVS. Caro eius, incolis omnium optatiſſima, editur ſaepiſſime cruda, etiam cocta, ſiccata, nec non fumigata lichene niuali, rarius ſubputrida. Sanguis interdum a venatoribus feſſis bibitur, alias coctus cum baccis empetri vſitatur. Pingue eius craſſiſſimum ſeparatim editur, fruſto minuto etiam care habito. Contentum ruminis ſ. ventriculi primi, Groenlandis *Nerrokak*, v. *Nerrivkak*, lubentiſſime conſumitur; inteſtina etiam cocta. Pellis in veſtimenta, tegumenta tentoriorum interiora, nec non ſtrata lecti, pulcherrima. Cornuum oſſiumque vſus varius in rebus domeſticis, naualibus venatoriisque. Ex tendinibus fila ducuntur optima.

Ab exteris petuntur pelles.

CAPITVR arcubus vel a ſolitario, vel a pluribus cingentibus; iam iam ſaepiſſime ſclopis occidi ſolet: hinc metuens in remotiora loca ſecedit.

17. BOS GRVNNIENS.

Bos cornibus teretibus extrorſum curuatis, vellere propendente, cauda vndique iubata.

Bos grunniens, Syſt. nat. I, 99.
Tartariſche Kuh, Buff. VIII, I, p. 93.

GROENLAND. *Umimak*.

Huius cranium laeſum, (cornu altero tantum reliquo,) vngulos et pilos longiſſimos nigros fundo lanatos, ſemel ſuper glaciei fragmenta in mari groenlandico reperta, egomet ipſe vidi. Certe tamen non domicilium habet in Groenlandia occidentali, niſi forte orientali, ſed potius a littoribus Aſiae borealis cum glacie haec ſecuta eſſe, reliquis ab vrſo maritimo comeſis, exiſtimarem.

OBSERVAT. I) Quadrupedes extranei, ab Europaeis introducti, ſunt:

1) *Canis familiaris* varietates quaedam, Groenl. *Mekr.*

2) *Felis Cattus*, (Syſt. nat. I, 62.) Groenl. *Kitſungoak.*
3 et 4) *Mus Rattus*, (Syſt. nat. I, 83.) Groenl. *Teriak*, et *Muſculus*, (loc. cit.) Groenl. *Teriangoak*, interdum cum nauigiis improuiſe afferuntur, noxii ſatis, ſed ante finem hiemis primae moriuntur.
5) *Ouis aries*, (Syſt. nat. I, 97.) Groenl. *Saua.*
6) *Capra Hircus*, (Syſt. nat. I, 94.) Groenl. *Sauarſuk.*
7) *Bos Taurus*, (Syſt. nat. I, 98.) Groenl. *Umimak.*
8) *Sus Scrofa*, (Syſt. nat. I, 102.) Groenl. *Polike.*
9) Quondam etiam *Equus Caballus*, (Syſt. nat. I, 100.) Groenl. *Nerſurſoak*; nunc vero non.

De 7 et 8 etiam incertus ſum, an hodie in Groenlandia dentur; ſed 5 in pluribus locis, et 6 in Colonia Friderichshaab cum lucro, dum ſatis fertiles et praeter gramen edunt etiam ſalmones arcticos ſiccatos, imo pingueſcunt, quod experientia propria ſcio.

II) Quid ſibi velit Buffon V, II, pag. 81. loquens de Schiuro cinereo, ſ. *Petitgri* groenlandica, neſcio, cum nunquam ſciurum in Groenlandia vidi, nec de tali audiui: attamen cum datur in America boreali, (vid. Syſt. nat. I, 86. et Kalm. Am. II, 409.) credibile ſatis eſt, etiam dari in partibus auſtralioribus Groenlandiae.

18. MONODON MONOCEROS.

Monodon dente cornuformi, ſpirali, rarius duplici, recto, praelongo, exſerto in maxilla ſuperiore.

Monoceros, Syſt. nat. I, 105. Müll. prodr. 44. Art. gen. 78.
Eenbiörning, Eg. 42. c. fig. Gl. 143.
Einhörn-Fiſch, Cr. 146. Adel. 313. 386.
Nahvalr, Torf. 94.
Hafreidr, idem 96?

Narhval,

Narhval, And. 191. 197. c. fig. Bom. III, 604. conf. II, 166,
See-Einhorn, Ell. tab. 7.

GROENLAND. *Tugalik*, *Kelellnak-kernektok*, vel abſolute: *Kernektak*.

DESCRIPT. Colore totus niger, veterum tamen albo-marmoratus. Pinnae 2 pectorales; cauda horizontalis. Dorſum impinne, latiuſculum, conuexum, caudam verſus acuminatum. Caput breue conuexo-gibboſum, roſtro attenuato-rotundato; fiſtula in vertice intrinſecus duplicata; lingua longa. Dentes in ore nulli; ſed de maxilla ſuperiore latere alterutro (iam dextro, iam ſiniſtro,) proſtat dens praelongus, qui cornu dicitur, albus, parte viſibili turbinatus ad apicem vsque, occulta vero laeuis, radice cauus, quae cauitas vt medulla totum fere dentem tranſit; latus non dentatum tamen habet ſimilitudinem talis cutem non facile perforantem, forſitan ſucceſſorem deſtinatum maioris, ſi forte rumperetur. Dantur etiam rarius mares duo dentibus aequalibus. Ceterum tam foeminae, quam mares, dentatae. Cutis nuda glabra; lardum oleoſum craſſum; caro rubra; abdomen laeue ſine rugis. Balani ſpeciem minutam gerere dicitur.

HABITAT in borealibus partibus freti Dauidis, praeſertim ſinu Diſco vltraque, auſtralioribus rariſſime.

VICTVS praecipuus pleuronectes cynogloſſus et actiniae maiores, quos molles lubricosque dente ſuo facile perfodiens illoque erecto magis ori appropinquantes lambendo ſugendoque conſumere dicitur.

Dum loca frigidiſſima glacialia amat, attamen, anhelare ſaepius opus habens, plerumque vnam vel plures voragines maiores glacie non congelatas habet, illucque pluribus ſimul petentibus, mirum eſt, quod ſe inuicem dente proſtante non laedant, hoc natando dorſum ſocii

quaſi

quaſi incumbente. Gelu tamen inſtante his voraginibus etiam concreſcere incipientibus, ob crebros aduentus monocerotis, margines glaciales quaſi eleuantis, demum niuis aquaeque additamento, loca talia tumida euadunt, aerem inter aquam glaciemque continentia, ſic poſtea refugia continua anhelaturis. Talia ſumma borea quam plurima dari dicuntur.

VSVS. Caro Groenlandis delicatula editur cocta, ſiccata, ſubputrida, rarius cruda. Cutis lardumque ſimul cruda conſumuntur; lardum etiam in lampadibus comburitur. Inteſtina cocta eduntur. De fauce habentur veſicae, varie ſub venatu marino vſitatae. Tendines dant fila optima. Cornu multifariam vtile in inſtrumenta venatoria, etiam ab incolis boreae ligno carentibus in domibus tentoriisque ſuis pro ligno habetur.

Merces venales ſunt lardum et cornu pretioſiſſimum.

CAPITVR harpaginibus, rarius in aqua ampla, ſaepius in voraginibus ſupra dictis.

19. MONODON SPVRIVS *.

Monodon dentibus duobus minutis in maxilla ſuperiore, dorſo pinnato.

GROENLAND. *Anarnak.*

DESCRIPT. Cetum rarum monodonti maxime affinem ad genus illius pro tempore retuli. Dentes nullos habet in ore; ſed de extremo mandibulae ſuperioris prominent dentes 2 minuti, conici obtuſi, apice parum curui, debiles, vix vncia longiores. Corpus elongatum, teres, nigrum. Praeter pinnas pectorales et caudam horizontalem etiam habet pinnam minutam dorſalem. Inter minimos numerandus. Caro et lardum eius laxe ſupra modum purgantes; hinc nomen eius groenlandicum,

cum, quod eſt cacare faciens; qua proprietate Torfaei *Svinhvalr* et *Andhvalr*, p. 90. vet. VI. proxime accedit.

HABITAT in alto mari, rariſſime oras accedens, Eſca eius ſepia loligo.

Fiſtula capitis anhelat, vt reliqui ceti. Non facile ſe immergendo caudam oſtendit; ſed ſaepius pro more habet, retrorſum de aqua aſſurgere ad pinnas pectorales vſque, ante, non poſt nauigia ſe oſtendere lubens.

VSVS. Editur quidem tam lardum, quam caro, ſed non ſine metu ob proprietatem eius purgandi.

Cadauera huius fere ſola acquiruntur, rariſſime viuo viſo.

20. BALAENA MYSTICETVS.

Balaena naribus flexuoſis in medio capite, dorſo impinni.

Myſticetus, Syſt. nat. I, 105. Müll. prodr. p. 45.
Balæna fiſtula, in medio capite, dorſo caudam verſus acuminato, Art. Gen. 76. Syn. 106. Spec. 106.
Bardefiſk, Eg. 36. c. fig.
Grönlandiſſe Walfiſk, Cr. 141. 155.
Arbek, Gl. 137. 140. 146.
Grönlandſke Hval, And. 180.
Nordhvalr, v. *Vatzwalr*, Torf. 95.
Sletbakur, Horr. 256. Ol. 541. 981.
Walfiſk, Ell. tab. 7. Adel. 388. Tab. XVI. fig. 1, 2.
Sletbag, Bom. III, 598.
Tue Qual, Ström, I, 298.
Balæna vulgaris, Pont. II, 195. Ionſt. piſc. 216.

GROENL. *Arbek*, v. *Arguek*, *Arbavik*, *Sokalik*.

DESCRIPT. Haec facile maxima balaena, (foemina maiore,) dentibus carens, illorum loco, vt notum, habet laminas

laminas corneas maxillae ſuperiori inſitas ordine vtrinque fere dentium anatis, ſed magis contiguas, ſaepius nigras, radicatas baſi communi alba, verſus baſin latiores, apicem acutiores, extus craſſiores parum incuruatas, intus tenuiores fere rectas, margine hoc apiceque ciliatas ſetis equinis, medias longiſſimas 3—15 pedum menſuram tenentes, a mercatoribus bonas dictas, ſaepe numero 500, praeter anticas poſticasque multo breuiores. Intra has notas verſus palatum alias habet ſpurias, molliores, glabras, fere quadratas, longitudine vix 4 vnc. ſuperantes, craſſitie fere rhachis pennae, apice ſetis longis praeditas, ordine veras ſequentes, ſed magis diſtantes. Aures minuti tantum tubuli, pennae amplitudine vna cum oculis minutis e regione fere pinnarum pectoralium ſiti In mandibula inferiore, latiore, eſt cauitas, laminas ſuperioris excipiens exque parte tegens. Color pulli fuſco-marmoratus, maioris fere niger. veteris ex nigro alboque maculatus, in plerisque mandibula inferior alba; nonnulli veteres etiam habent cingulum album, a dorſo ventrem vsque decurrens. Lardum huius largum, optimum, hieme craſſius, dat 120—150 pluresque tonnas olei.

HABITAT in partibus borealis ſinus maris groenlandici, praeſertim ſupra gradum 66tum, raro auſtralioribus.

CONGREDITVR, vti volunt, corpore erecto, capite ſupra aquam prominente; parit menſe Aprili pullum plerumque vnicum.

ESCA eius praecipua ſunt inſectorum marinorum duae minutae ſpecies. ſcilicet: cancer pedatus et oculatus — nec non argonauta arctica. Mirum ſatis, quod animalia minutiſſima maximis alimentum ſufficiens eſſe poſſint, et inde pinguedo tam magna hauriatur. Sunt autem haec in mari groenlandico tam copioſa, vt Myſticetus os tantum aperiendo multa millia pinguia ſatis ſimul cum aqua ingurgitare queat. Huicque functioni optime ſeruiunt la-

minae eius corneae, per quas aquam emittens intus quaſi poſt praeſepe rapinam ſuam retinet. Etiam in hoc admiranda eſt natura, quod cancri illi laminis eius delectantes, circumcirca illuc petentes, ſponte quaſi ingrediantur. Meduſas etiam edere, vt vult perilluſtris a Linné cum aliis, nunquam a Groenlandis confirmatum audiui; nec veroſimile videtur, dum hae neque tam copioſae, neque tales, vt pinguefacerent, gelatinoſae enim materiae, ſint.

Immane hoc animal, ſatis formidabile, ſi dentibus praeditum, iam autem timidum, robur ſuum in cauda ſola fere habens, hoſtes minores fugit.

VSVS eius maximus in oeconomia groenlandica: vnicus enim familias plures contra gelu famemque diu ſeruare ſufficit. Caro editur cocta, ſiccata, ſubputrida, non ſatis bona niſi nuper occiſi. Cutis, cauda, pinnaeque crudae (rarius coctae) conſumuntur. Lardum tam editur, quam comburitur. Inteſtina vt phocarum adhibentur. De tendinibus habentur fila maiora, exque iis conficiuntur retia varia. Oſſa varie in inſtrumenta venatoria, domeſtica naualiaque vſitantur; deque laminis corneis oris conficiuntur lineae piſcatoriae optimae.

Merces venales ſunt lardum et laminae oris pretioſiſſimae, vulgo *Barder*, minus recte *Fiskebeen*, dictae.

Eſt etiam lucrum optimum extraneorum piſcatorum, huius cauſſa oceanum borealem frequentantium.

CAPITVR harpaginibus lanceisque a pluribus coniunctim, qui illum in cymbis maioribus infeſtant.

21. BA-

21. BALAENA PHYSALVS.

Balaena fiſtula duplici in medio capite, dorſo extremo pinna adipoſa.

Balaena Phyſalus, Syſt. nat. I, 106. Faun. Suec. 50. Müll. prodr. 46.
Balaena fiſtula in medio capite, tubere pinniformi in extremo dorſo, Art. gen. 77. Syn. 107.
Finnefisk, Eg. 36. c. fig. And. 187.
Finnfisk, Cr. 145. Adel. 408. tab. XVI. fig. 3.
Sildreki, Torf. 91.
Tunnolik, Gl. 139.
Rörqual, Ström, I, 298.
Rören, Deb. 167.
Store Rörhval, v. *Storhval*, Bom. III, 594. Leem, 298.
Hnufubakr, Ol. 541.
Phyſeter, Ionſt. piſc. 217.
Jupiter-Fisk, And. 187. Cr. 146?

GROENLAND. *Tunnolik*, *Tekkirſok*.

DESCRIPT. Non longitudine, ſed latitudine, praecedenti cedit. Laminae oris etiam multo breuiores, longiſſimis pedem non multum ſuperantibus, licet latae ſatis. Corpus eius teres, ſtrictius. Lardum tenue, minus oleoſum, ideoque circiter 10 tonnas tantum dare dicitur.

HABITAT paſſim in mari groenlandico, autumno praeſertim oras cum ſequenti aggrediens.

VESCITVR clupeis, ſalmone arctico, et aliis piſcibus paruae magnitudinis.

Eſt admodum fera, velociſſime natans, vehementer anhelans per fiſtulam capitis, quo facile a ceteris cognoſcitur.

VSVS carnis, pinnarum, caudae, cutis, oſſium, tendinumque vt myſticeti. Lardum potius editur, quam comburitur. Laminae corneae minus vtiles.

CAPITVR raro harpaginibus vel lanceis, venatorem non exſpectare volens. Interdum iaculis vulneratur, vnde caro inflammatur, et denique moritur incerti inuentoris vſui.

22. BALAENA BOOPS.

Balaena fiſtula duplici, dorſo extremo protuberantia pinnaeformi, capite recto obtuſo, ventre ſulcato.

Balaena Boops, Syſt. nat. I, 106. Müll. prodr. p. VIII.
Balaena fiſtula duplici in roſtro, protuberantia corniformi in extremo dorſo, Art. gen. 77. Syn. 107.
Butskop, Eg. 41. Adel. 384.
Hrafn-Reidur, Torf. 90. Ol. 542.
Sildqual, Ström, 298. (Sed ſynonyma non quadrant.)
Stubben v. Nordkaperen, Leem, 299.
Grindehval, Deb. 155.
Pflokfisk, And. 191. Cr. 146?

GROENLAND. *Keporkak*.

DESCRIPT. Hanc ſaepius contemplandi occaſionem habui, etiam vnam occidere adiuui, ideoque de illa certior ſum. Fiſtulam duplicem ſ. nares approximatas habet circiter medio capitis in tuberculo eminente, quas autem operculo communi claudere valet, vt quaſi vna videantur. Roſtrum rectum, elongatum magis magisque anguſtatur, deſinens tamen apice ſatis lato obtuſoque—Ante nares in vertice capitis tres ordines conuexitatum

xitatum circularium, huic forſitan peculiare quid. Maxilla inferior ſuperiore parum breuior ſtrictiorque, verſus ſuperiorem oblique tendens. Oculi pone nares in lateribus capitis, magnitudine vt phocae leoninae, nigri iride alba. Aures minutiſſimae aperturae pone oculos. In maxilla ſuperiore numeroſas habet laminas corneas, vt myſticeti ſitas, nigras, vix pedem ſuperantes, interſtitium tamen anticum ſine lamellis. Palatum album. In maxilla inferiore cauitas lamellas oblique intus tendentes excipiens. Lingua magna, rugoſa, pinguis, colore hepatis; de hac verſus faucem cutis laxa quaſi operculum dependet. Pinnae pectorales magnae obouato-oblongae, margine poſtica integrae, regione cubiti parum fractae, antica autem rotundato-crenatae. Pinnae hae non mere cartilagineae, ſed intus brachiis, carpis et 5 digitis articulatis oſſeis, cute licet vndique tectis, praeditae, vnguibus tamen deſtitutae. Pinna dorſalis a capite remotior circiter ſupra anum cartilagineo-adipoſa ſine oſſibus, compreſſa, baſi latior, apice acutiuſcula, antice ſurſum repanda, poſtice fere perpendicularis. Dantur tamen, quae apice parum curuatam habent; in aliis etiam longior, in aliis breuior. Corpus teres, iuxta pinnas pectorales craſſiſſimum, inde magis magisque ſtrictum, praeſertim poſt coſtas vsque ad caudae baſin, quam complecti valemus. Pone pinnam dorſalem incipit carina acuta in pinnam caudalem vſque pergens. Pinna caudalis horizontalis, materia pinnae dorſalis bilobata inciſura media; lobi rotundato-acuti margine antica integri, poſtica crenati. Subtus a gula ad vmbilicum multas profundasque habet rugas, ſ. ſulcos abdominales, ſe inuicem cingentes, (duabus ſemper antice poſticeque concurrentibus et angulum formantibus, ſicque extimis longioribus,) a lateribus magis rotundatas. Hos ſulcos dilatare et conſtringere valet. Magnitudo eius interdum 50—54 pedum. Color partium omnium ſuperiorum niger, gulae, pinnarum pectoralium et caudae ſubtus albus, fundi ſulcorum abdominalium

ſanguineus, ſed eminentia interſtitia horum, vt etiam abdomen totum et pinna caudalis ſubtus ex albo nigroque marmorata. Cutem habet duplicem, exteriorem veram, interiorem tenuem albam magis adipoſam, quam ſequitur lardum craſſum, minus oleoſum prae congeneribus, et denique caro rubra.

HABITAT in mari groenlandico, praeſertim tractibus mediis inter gradus 61 — 65, rarior borealioribus auſtralioribusue; hieme altum mare petit, aeſtate autem et imprimis autumno oras aggreditur, ſinusque ampliores interdum intrat. Locis *Pamiut* et *Piſſukbik* frequentior.

Parit vere (non autem annis omnibus) pullum ſolitarium, qui matrem ſequitur, vsque donec ſucceſſorem acquirit.

VICTVS eius notus (qui etiam videtur praecipuus,) ſalmo arcticus, ammodytes Tobianus et argonauta arctica.

Edere volens rictum oris amplificat et more myſticeti aquam cum eſca ingurgitat. Tali ſtatu ſulci abdominales dilatati videntur; et colore ſuo ſanguineo in medio maculati abdominis iuxta gulam albam, adiuuantibus laminis nigris in ore albo, dant ſpectaculum, quo nihil pulchrius Minus vehementer prae ceteris per fiſtulam efflat, quod iterando exercet recta progrediens et ſe breui ſubmergens; denique autem caudam ſupra ſuperficiem aquae oſtendens dat ſignaculum morae longioris in profunditate; oblique deſcendens aſcendensque. Mari tranquillo ſaepe quieſcit in ſuperficie aquae quaſi dormiens; tuncque a venatoribus petenda. Interdum latere altero procumbens ſe pinnis pectoralibus quaſſat, et alio tempore etiam ſupra aquam ſalit in aere ſe girans dorſoque decumbens, forſitan balanorum pediculorumque (vel phalangiorum) cauſſa, quibus maxime laborat. Valde timida

hoſtem

hoſtem fugit, in phyſetere microps crudeliſſimum habens; foemina tamen pullum ſuum contra venatores tuitura cauda ſua valde ſatis percutit, et inter illos natando ſicque pullum ſuum cingendo ſaepius ferunt, donec ipſa etiam leuiter vulneratur, dum fugit. Haec etiam, vt reliqua animalia cetacea, ex vulnere leui, ſi tantum caro tacta ſit, ob inflammationem repentinam et ſequentem putredinem poſt breue tempus moritur.

VSVS carnis, cutis, lardi, inteſtinorum, tendinumque vt monodontis, oſſiumque vt myſticeti. Lardum tamen, vt oleo parcum, magis edule, quam flammabile. Ex appendicula laxa linguae et tegumento inteſtinorum conſuuntur feneſtrae. Laminarum breuium vilis vſus, ex quibus tantum ciſtellae vel patellae formantur.

CAPITVR lanceis maioribus a pluribus in cymba maiori illam petentibus. Optime pungitur pone pinnas pectorales; inteſtinis autem perforatis mergit.

23. BALAENA MVSCVLVS †.

Balaena fiſtula duplici in fronte, maxilla inferiore multo latiore. Art. gen. 78.

Balaena muſculus, Syſt. nat. I, 106. Müll. prodr. 47.

Balaena glacialis, Müll. prodr. 49.

Nordkaper, Eg. 40. Cr. 145. Adel. 394. 395. And. 54, 90. 186. Bom. III, 594.

Reidr, v. *Steiperreidur*, Torf. 95. Ol. 542.

GROENLAND. *Keporkarnak*.

Balaena ſub nomine groenlandico intellecta praecedenti affinis, et raro videtur, quod etiam nomen eius deſignat. De ſynonymis eius maxime haereo, dum etiam apud auctores mira confuſio eorum; fatoque mihi illam videre denegante, nil certi determinare valeo.

24. BALAENA ROSTRATA *.

Balaena minima roſtro ſtrictiore, dorſo pinnato, laminis oris albis.

Sverdfiſk, Eg. Figura in tabula ad p. 37. huc pertinet; ſed deſcriptio p. 40 data minime quadrat vel figurae, vel meo animali.

Tikagulik, Cr. 152. quoad initium deſcriptionis; ſed falſo ei tribuuntur dentes, qui ſynonymis allatis melius conueniunt.

Springhval, Pont. II, 200.

Balaena roſtrata, Müll. prodr. 48.

Andhvalr, Torf. 90.

Andarnefia, Ol. 543.

Dögling, Deb. 162. et *Nebbehval*, Pont. II, 200; an huc referri debent? E deſcriptionibus datis nil certi concludere poſſum, de laminis vel dentibus (vt nota eſſentiali) non expreſſis verbis memorato; licet a Müll. poſt Ol. inter Balaenas numeretur. Proprietas olei eius omnia penetrans meae ſpeciei, quatenus notum, non conuenit, ſed melius Sp. 19. Ob roſtrum longiſſimum etiam Delphinus Delphis eſſe poterat.

GROENLAND. *Tikagulik*.

DESCRIPT. Haec facile minima omnium balaenarum proprie ſic dictarum. Laminae oris breuiſſimae, albae. Pinnae pectorales latae obouatae, margine rotundatae. Pinna dorſalis prope caudam longior, retro tendens antice parum attenuata. Cauda horizontalis bifida. Abdomine multos habet ſulcos profundos. Color eius ſupra niger, infra albus, mixtura rubicunda. Lardum compactum minusque oleoſum.

HABITAT

HABITAT ad oras Groenlandiae copioſe ſatis, plerumque intra ſcopulos, ſinus omnes frequentans. Hieme rarior, vt videtur, etiam auſtralioribus frequentior.

EDIT lubentiſſime ſalmonem arcticum, nec non alios piſciculos, quos velociſſime natando perſequitur, vt etiam ſupra aquam ſaliant.

Vehementer ſatis, ſed repente, per fiſtulam ſuam efflat. Plerumque ſolitaria videtur.

VSVS fere idem ac Boopis. Groenlandis delicatulus.

Ob velocitatem raro capitur harpaginibus vel iaculis, dum poſt breue tempus plerumque mortua reperitur ab illegitimis.

25. PHYSETER MACROCEPHALVS.

Phyſeter dorſo impinni, dentibus inflexis, apice acutiuſculo.

Phyſeter macrocephalus, Syſt. nat. I, 107. Müll. prodr. 52.
Catodon fiſtula in ceruice, Art. Gen. 79. ſyn. 108.
Cachelot, v. *Potfiſk*, Eg. 41. Cr. 148. And. 196. c. fig. ad pag. 215. Bom. III, 606.
Buurhvalr, Torf. 92.
Huushval, *Troldhval*, *Tuehval*, Leem, 299. Deb. 167. Bom. III, 597.
Balaena, Ionſt. tab. XLII.

GROENLAND. *Kigutilik*, ſpeciatim *Kiguti lirkſoak.*

DESCRIPT. Inter congeneres maximus, 60 pedum vltraque. Caput longiſſimum fere tertiam partem totius faciens. Maxilla ſuperior longior, latiorque inferiori, lateribus ſe verſus hanc incuruans, intus excauata lacuna lanceolata vt receptaculo maxillae inferioris eiusdem figurae. In maxilla inferiori duobus ordinibus dentes

permulti, conici, antice posticeque ſubcompreſſi, curui introrſum tendentes, validi longi obtuſiuſculi, exterioribus minoribus curuioribus acutioribusque, albi medulla cinerea minus dura, dicuntur numero 40 - 46, quos tamen numerandi occaſionem non habui. Veteres minus curvatos, craſſiores autem, longioresque, interdum baſi 3 vnc. latos et 6 vnc. longos, habent; iuniorum radice partim caua. In maxilla ſuperiori dentes veros ſ. viſibiles quidem non habet: attamen in lacuna ſupra memorata dantur cauitates vt receptacula dentium maxillae inferioris, quarum interſtitia eminentia condunt dentes minutos admodum curuatos, fere horizontaliter iacentes, acuminatos, latere interiori ad apicem oblique explanato-concauos, quae planities polita ſola nuda (reliquo dentis carne tecto) ad cauitatem ſequentem offendit, vbi etiam apex dentis inferioris occurrit, indeque politura eius. Frons capitis abrupta ſ. perpendiculariter deſcendens, in cuius ſummitate, (quae ab auctoribus minus recte ceruix dicitur,) lateribus angulata, eſt eminentia notabilis antice rima magna, (quae fiſtula, per quam anhelat,) intus ad angulos frontis progrediens, vbi vtrinque rima lunaris, ſic fiſtula extus quidem ſolitaria intus duplicata. Vertex capitis magis conuexus ſub lardo compacto neruoſoque condit cameram magnitudine et figura fere fornacis repletam cerebro, ſub nomine *Sperma ceti* noto. Materia haec oleoſa eſt et per ſe fluida; ſed effluens ſuper aquam momento coagulat. Oculi duo nigricantes, lateribus capitis iuxta pinnas pectorales, minuti ſatis tanto animali. Aures etiam minutiſſimae. Caput a corpore diſtinguitur ſulco transuerſo; infra quem pinnae pectorales circiter 16 vnc. long. baſi anguſtatae, margine rotundatae, intus laminam oſſeam habentes, cum oſſe humerali maiori coniunctam. In medio fere dorſi pinna ſpuria ſ. tuber callosum, antice conuexo-decliue, poſtice praeciſum, immobile. E regione huius ſub abdomine genitalia, et pone illa anus. Coſtae vtrinque 10. Lingua fere longitudine

et

et figura maxillae inferioris, rugoſa, colore argillae plaſticae, intus obſcure rubra. Gula ratione molis capitis mi-nuta. Corpus poſt pinnas pectorales cylindricum, de quo magis anguſtatur, terminatum cauda adipoſa horizontali biloba margine non crenata. Color vndique niger; ſeniores tamen abdomine albeſcunt. Cutem craſſam ſequitur materia carnoſa ſanguinea, tunc lardum ſatis oleoſum, et denique caro ſordide rubra. In capite nil fere carnis datur, ſed ſubſtantiae oleoſo-calloſae diuerſi coloris ratione loci, ſic areae plures diſtinctae.

HABITAT in alto mari freti Dauidis, rarius oras appropinquans, praeſertim tractibus auſtralioribus.

VICTVS: ſqualus carcharias et cyclopterus lumpus. Hic carchariae crudeliſſimus et forſitan vnicus hoſtis, cuius metu in terram vſque fugit; quin imo ſcopulos aſcendere conans interdum moritur; haecque cadavera cetorum aliorum lubentiſſime petens, macrocephalum, mortuum etiam, minime appropinquat, quod mirandum.

VELOCITER ſatis natat; interdum tamen in ſuperficie maris acquieſcere conſpicitur, tunc a venatoribus petendus. Emerſus caput et pinnam dorſalem fere ſolam oſtendit. Caput praeſertim ſe motitat.

VSVS carnis, cutis, lardi, inteſtinorum tendinumque vt monodontis. Oleum cerebri comburitur. Lingua etiam in hac, vt in praecedentibus ſpeciebus, cocta comeditur. Oſſa huius optima, et cum dentibus varie adhibentur in rebus venatoriis marinis.

Merces venales ſunt lardum, oleum cerebri et dentes, rara acquiſita.

CAPITVR lanceis maioribus eodem modo ac balaena boops, ſed magis difficulter, et ſaepe per plures dies illum perſequendo, dum e vulneribus ſuis ante mortem etiam foetet.

26. PHY-

26. PHYSETER CATODON.

Phyſeter dorſo pinnato, apice dentium plano.

Phyſeter Turſio, Syſtem. nat. I, 107. Müll. prodr. p. VIII.
Phyſeter pinna dorſi altiſſima, apice dentium plano, Art. Gen. 74.
Balaena macrocephala tripinnis, quae in mandibula inferiore dentes habet minus inflexos, et in planum deſinentes, And. p. 197.
Butskop, Adel. 385.

GROENLAND. *Parnak*, v. *Pernak*.

Huius dentes tantum vidi in planum obliquum politum deſinentes. Anguſtiorem longioremque maxillam inferiorem, et pinnam dorſalem habere dicitur: ceterum cum macrocephalo maxime conuenit.

VSVS etiam idem. Raro capitur.

27. PHYSETER MICROPS.

Phyſeter dorſo pinnato, dentibus arcuatis apice acuto.

Phyſeter microps, Syſt. nat. I, 10. Müll. prodr. 53.
Phyſeter maxilla ſuperiore longiore, ſpina longa in dorſo, Art. Gen. 71.
Ardluit, Cr. p. 152.
Vognubvalr, Torf. 89.
Staurbynning, Ström, I, 298. Bom. III, 613.
Hnydingen, Ol. 544. c.
Lille Vang, Act. Nidr. IV, p. 112. Leem, 305.

GROENLAND. *Ardluk*.

DESCRIPT. Habet in maxilla inferiori dentes 22, vtrinque 11, arcuatos, falciformes; intus ad apicem vsque cauos, vix tertiam partem eminentes, (eſtque haec pars viſibi-

viſibilis eburnea compreſſo-conica, apice acuto introrſum curuato, ſimulque retrorſum parum vergente; ſed pars condita duas partes habens latiorque, antice poſticeque compreſſa, et praeſertim latere gulae proximo quaſi canaliculata;) digiti longitudine, et 1½ vnc. latitudine, medios maiores, anticos poſticosque minores *). Roſtrum obtuſiuſculum. Praeter pinnas pectorales in dorſo habet pinnam longam erectam. Magnitudine inter cetos minores numerandus. Cutis glabra, nigra; lardum craſſum, ſed minus oleoſum; caro rubra.

HABITAT in mari groenlandico copioſe ſatis, tam alto mari, quam intra ſcopulos et in ſinubus.

VICTVS eius phocae, delphinus phocaena et albicans; balaena boops, et roſtrata; forſitan etiam balaenae maiores.

Eſt hic praeſertim phocarum hoſtis crudeliſſimus gregatim illas infeſtans: quo viſo phocae omnes celerrime fugiunt, ſed hoſte illarum velocius perſequente, in terram ipſam refugiunt; interdum autem glaciem aſcendentes eluduntur: microps enim ſub glacie exſpectans deſcendentes denuo infeſtat, vel morantes deſcendere cogunt plures coniunctis viribus, glaciem etiam maiorem circumvertendo. Eſt igitur animal maxime noxium Groenlandis, non tantum quia phocas quam plurimas conſumit, ſed etiam quia eas e propinquitate pellit.

VSVS fere idem ac boopis. Caro huius delicatior Groenlandis, quam praecedentium.

Capitur raro harpaginibus a pluribus coniunctis.

28. DEL-

*) Dicunt etiam Groenlandi, illum in maxilla ſuperiori dentes habere: ſi ita, inter delphinos potius quam phyſeteres, ſenſu Linnaeano, numeraretur; ſed fato mihi denegante, praeter viuum, plus quam maxillam inferiorem videre, incertus ſum, an veros dentes, anne dentes conditos more macrocephali, exiſtimauerint.

28. DELPHINVS ORCA †.

Delphinus pinna dorſi altiſſima; dentibus ſubconicis, parum incuruis.

Delphinus orca, Müll. prodr. 57.
Stourvagn, Act. Nidr. IV, 99. tab. XII. f. 2. 3.
Haahyrningur, Torf. 91. Ol. 544. d.
Spekhauer, v. *Schverdtfiſk*, Cr. 152, 14.
Sværdfiſk, And. 218.
Spekhugger, Ström, I, 309. Pont. II, 242.
Fakan, Leem, 303.
Hvalhund, Deb. 161.

GROENLAND. *Ardlurkſoak.*

HABITAT cum praecedente, balaenarum tyrannus. A Groenlandis captum eſſe non audiui.

29. DELPHINVS PHOCAENA.

Delphinus corpore ſubconiformi, dorſo lato pinnato, roſtro ſubobtuſo.

Delphinus Phocaena, Syſt. nat. I, 108. Faun. Suec. 51. Müll. prodr. 54.
Delphinus corpore fere coniformi, dorſo lato, roſtro ſubacuto, Art. Gen. 75. Syn. 104.
Niſen, Eg. 45. Act. Nidr. II, 258. tab. IV. Ström, I, 298.
Meerſchwein, Cr. 151. Adel. 384. Horr. 262.
Hniſa, Torf. 89.
Hnyſen, Ol. 544. a.
Marſviin, And. 95. Pont. II, 220. Bom. V, 247. Leem, 307.
Bruuskop, And. 217.
Phocaena, Ionſt. 220. tab. XLI.

GROENLAND. *Neſa*, v. *Niſa.*

DESCRIPT.

DESCRIPT. Maxilla inferior ſuperiori vix longior. Dentes numeraui in maxilla ſingula 50, ſcilicet 25 vtrinque, minutos, compreſſos, margine rotundatos ſubſerratos, baſi anguſtatos; antice interſtitium relinquunt nudum eminens. Capitis longitudo 7 vnc. Collum vnicum articulum habet: ſic breuiſſimum. Pinnae pectorales circiter 5 vnc. longae, baſi 2 vnc. latae, extrorſum acuminatae. Pinna dorſalis fere 8 vnc. longa, ſed vix 2 vnc. lata. Poſt hanc dorſum ſubplanatum angulo longitudinali in caudam excurrente. Viuus aſſidue ſe curuat, caput caudamque deflectens dorſo eminente; ſed mortuus ſe extendit: hinc in mortuo poſt pinnam dorſalem obſervantur rugae quaedam in cute. Reliqua dabit deſcriptio optima Act. Nidr. l. c.

HABITAT tam extra quam intra ſcopulos, et in ſinubus, non numeroſa; conſpicitur praeſertim aeſtate, hieme rarior.

VICTVS: piſciculi omnis generis.

Velociſſime natat. Vt ceti ceteri interdum emergit, per fiſtulam capitis anhelaturus; ſed momento fere et flatu leuiſſimo, ita, vt non facile obſeruetur, et ob flexuram corporis ſaepiſſime dorſum ſolum conſpiciatur. Rarius iteratim breui interuallo emergit; tunc a venatoribus petendus.

Parit pullum ſolitarium, qui matrem ſequitur primo anno, cum illa iugiter ſubmergens et emergens. Si grauida occiditur, ex vtero cauda pulli prominens conſpici ſolet, forſitan matre in anguſtiis parere conante.

VSVS carnis, cutis, lardi, inteſtinorum, ſaucis, tendinumque vt monodontis. Inter optatiſſimos Groenlandis numerandus. Lardum eius oleo diues.

Ab exteris petitur lardum.

30. DEL-

30. DELPHINVS DELPHIS.

Delphinus corpore oblongo ſubtereti, dorſo pinnato, roſtro attenuato acuto.

Delphinus Delphis, Syſt. nat. I, 108. Müll. prodr. 55.
Delphinus corpore oblongo ſubtereti, roſtro longo acuto, Art. Gen. 76. Syn. 105.
Delphinus, Ionſt. 218. tab. XLIII.
Delphin, Cr. 152. And. 218.
Schnabelfiſch, Cr. 148.
Hofrungar, Torf 89, IV.
Hundfiskur, Ol. 360. 544.
Springere, Ström, I, 309. Act. Nidr. II, 259. Leem, 305. Bom. VII, 553.
Purpoiſes, Kalm. Am. II, 123.

GROENLAND. *Ardluarſuk.*

DESCRIPT. Caput antice attenuatum in roſtrum longum acutum, dentibus multis approximatis in vtraque maxilla praeditum, ſic roſtro merganſeris non abſimile. Dentes huius paulo maiores, quam phocaenae; illaque facile longior ſed anguſtior. Totus niger, pectore albo, et linea alba a rictu oris trans latera capitis. In reliquis phocaenae fere ſimilis.

HABITAT in alto mari, rarius intra ſcopulos, et plerumque gregatim. Phocaena rarior. Interdum ſupra aquam ſalit.

Reliqua, quoad mores, generationem, vſum et capturam, conferantur, quae ſub Phocaena dicta.

31. DEL-

31. DELPHINVS TVRSIO.

Delphinus corpore craſſo, dorſo pinnato, roſtro ſurſum repando, dentibus obtuſis.

Delphinus orca, Syſt. nat. I, 108. Müll. prodr. 56. Ionſt. 217. Faun. Suec. 52.
Delphinus roſtro ſurſum repando, dentibus latis ſerratis, Art. gen. 76. Syn. 106.
Turſio, ſ. *Orca Kleinii*, Act. Nidr. IV, III.
Butskopf, Cr. 151. And. 216.
Svinhvalr, Torf. 89.

GROENLAND. *Neſarnak*, v. *Niſarnak*.

DESCRIPT. Frons rotundata decliuis, ſ. ſurſum repanda, deſinens roſtro attenuatiore; ſic fronti anatis molliſſimae non abſimilis. Dentes in maxilla vtraque diſtantes apice obtuſi, fere vt Delphini albicantis, (de quo infra,) ſed maiores. Corpus admodum craſſum, vt Boopis, pullo huius etiam aequale. Cauda minus attenuata, quam in reliquis. Pinna dorſalis vt Balaenae roſtratae. Totus nigricans, abdomine parum albicante. Pulli etiam pallidiores. Reliqua vt in Phocaena.

HABITAT in alto mari, rariſſimus omnium congenerum.

Emergens maiorem partem corporis, quam ceteri, oſtendit. Interdum gregatim natat.

Parere dicitur hieme ſub ſpirando.

VSVS eius vt Phocaenae. Capitur etiam modo eodem, ſed a pluribus coniunctis.

32. DELPHINVS ALBICANS.

Delphinus dorſo impinni, dentibus breuibus, apice plano.

Balaena albicans, Müll. prodr. 50.
Phyſeter Catodon, Syſt. nat. I, 107. Müll. prodr. 51. coll. p. VIII.
Catodon fiſtula in roſtro, Art. gen. 78.
Hvidfisk, Eg. 41. c. fig. Ström, 298, 2. And. 215. Bom. III, 603. Gl. 145.
Weisfisk, Cr. 150. Adel. 385. (figura autem citata pertinet ad Phyſalum.)
Hvitingar, Torf. 91.
Beluga, Gmel. II, 439.
See Beluge, Pall. It. Ruſſ. III, 92.

GROENLAND. *Kelelluak*, et in differentiam monodontis, *Kelelluak kakortok*, ſiue abſolute *Kakortak*. Pullus *Uiak*.

DESCRIPT. Cetus hic, in Groenlandia notiſſimus, videtur autoribus parum notus, dum ab aliis inter Balaenas, ab aliis inter Phyſeteres, numeratur, licet rectius locum habiturus inter Delphinos, quippe laminis corneis carens, dentibusque in vtraque maxilla praeditus. Totus albicans, interdum tinctura rubicunda, in iunioribus autem coeruleſcente, mixtus. Cutis nuda glabra circiter craſſitie 1 vnciae, quam ſequitur lardum craſſitie triplicata, oleo diues, et denique caro rubra; in illis Sui non abſimilis. Caput breue roſtro obtuſe-attenuato, vertice conuexo-gibboſo, vbi fiſtula oblique retrorſum tendens, quae tamen intra cutem ante ſe aliam habet rimam antrorſum vergentem; ſic extrinſecus ſolitaria, intrinſecus duplicata. Dentes numeraui 18 in maxilla inferiori, ſc. vtrinque 9 breues, apice obtuſos, (fere vt dentes molares quadrupedum, ſed ſimplices,) longe diſtantes, anticis minoribus; in maxilla ſuperiori totidem acutiores parum-

que

que flexos. Oculi minuti ſuini coeruleſcentes. Rictus oris paruus. Lingua lata, maxillae inferiori arcte connexa, eiusque longitudinis. Maxillae aequales. In ſuperiori obſeruantur 4—5 pori inciſi. Aures pone oculos minutiſſimi ſine auriculis. Cauda horizontalis bifida marginibus rotundatis integris. Pinnae pectorales latae ſubouatae. In dorſo nullam pinnam habens coarctatur in angulum longitudinalem, vt myſticetus. Corpus ſubteres, verſus caudam attenuatum. Mas penem habet oſſeum acutum, album, intra foramen retractilem, et teſticulos magnos lardo conditos. Foemina, ante genitale gibboſum rima inſtructum, habet mammas duas, vix extremo articulo digiti maiores. (Quoad genitalia vero ceti omnes maxime conueniunt.) Longitudo plerumque 12—18 pedum, et vltra; pulli autem multo minores.

HABITAT vbique in ſinubus maioribus; praeſertim autem in ſinu Diſco et aliis borealibus, rarior auſtralioribus; hieme vel vere terram appropinquans.

EDIT piſces omnis generis mediocres, vt gados, percas noruegicas, pleuronectas minores; gula autem eius anguſtiore non rapinam magnam tolerante (interdum etiam talibus ſuffocata) praeſertim delectatur gadis aeglefinis, quos cateruarios vehementiſſime perſequitur.

PARIT vere pullum ſolitarium, qui innatus liueſcit, nuper natus coeruleſcens, cum aetate magis magisque albeſcit.

Plerumque gregatim natant cum pullis ſuis maiores; vno emergente pro ſpirando, reliqui ſequi ſolent in ſpectaculum delectabile. Non raro etiam, vt domati, cymbas ſequuntur, diſtantia breui a ſuperficie aquae pulcherrime ſplendentes candore ſuo. Vt monoceros in glacie voragines non congelatas frequentare ſolet; ceterumque quoad mores multum cum illo conuenit.

VSVS etiam idem, niſi quod cornu non habeat; dentes autem in inſtrumenta venatoria varie vſurpantur.

CAPITVR vt monoceros.

OBSERVAT. 1) Reliqui ceti a Crantzio memorati, certe de Anderſon mutuati, ſiue in mari groenlandico domicilium non habent, ſiue ad praecedentes ſpecies vt ſynonyma reſerri debent, ſaltem hactenus ignoti.

2) Cetos plures quidem nominant Groenlandi; ſed quorſum referendi ſint, alius determinabit, dum illos nec vidi, nec deſcriptionem diſtinctam accipere potui: ex. gr.

α) *Sigukitsok:* roſtro abrupto; forſitan idem ac Boops.

β) *Neſarpek:* Delphinus primarius; me iudice, idem eſt ac Delphinus orca.

II. AVES.

II.

A V E S.

33. VVLTVR ALBICILLA.

Vultur cera pedibusque flauis, rectricibus albis, intermediis apice nigris.

Vultur albicilla, Syſt. nat. I, 123. Faun. Suec. 55. Müll. prodr. 58. Brün. 12.
Orn, Eg. 35. Ol. 60.
Adler, Cr. 104. 459. Horr. 170. Ell. Hudſ. 38. Tab. 3.
Aquila alba, Torf. 86.
Fiſchadler, Mart. I, 125. tab. vet. VI. (pullus;) VII. (vetus.) *)
Fiske-örn, Ström. I, 261. Bom. VI, 93. Leem, 231. (81, 2.) Pont. II, 147.
Pygargus, Ionſt. av. p. 13. tab. III.

GROENLAND. *Nektoralik*, *Terterſoak*, *Eſaruktorſoak*, *Tingmiarlurkſoak*.

DESCRIPT. Color pulli vnius anni hic erat: Roſtrum nigricans, cera ſordide lutea; frons inter oculos et nares nuda, ſetulis nigris et plumulis ſquamoſis albis raris tantum adſperſa; reliquum capitis ruſo-fuſcum, arcte tectum pennis baſi albis, dein ruſo-fuſcis, tunc nigricantibus, apice extimo ruſo-fuſcis. Collum ſupra capiti concolor, infra ad gulam albo-flauicans. Dorſum fulueſcens, apicibus pennarum nigricantibus. Pectus fere dorſo concolor, ſed obſcurius. Abdomen album apicibus pennarum ruſo-fuſcis. Remiges 12 primariae totae nigricantes; reliquae

*) Martini l. c. Vulturem albicillam et Falconem leucocephalum vt varietates combinare videtur, cui ſententiae facile ſubſcribo.

liquae baſi albae maculis fuſceſcentibus, apice nigricantibus. Tectrices albo-flauicantes, apice nigricantes; ſed humerales totae nigricantes. Rectrices 12, quarum 1—5. 5—1 nigricantes, latere interiore tantum a medio verſus apicem albae maculis fulueſcentibus; intermediae duae a medio ad apicem vtrinque albae maculis fulueſcentibus, Vropygium album maculis fulueſcentibus, apicibus pennarum tamen nigricantibus.

Pedes ſemitecti pennis fuſceſcentibus, reliquo nudo ſordide luteo, vnguibus tamen nigris.

Veteres differunt praeſertim cera pedibusque flauis, cauda alba, roſtro palleſcente, capite colloque magis albicantibus. Magis magisque albeſcit cum aetate; hinc aetate prouectiores pro diuerſis ſpeciebus facile haberentur. Magnitudo anſeris maioris; et alae eius tam robuſtae, vt ſedenti continuo dependere conentur: hinc etiam volatu graui.

HABITAT toto anno in inſulis et rupibus, praeſertim maritimis.

VICTVS eius praeter cadauera ſunt volucres marinae (praeſertim alcae et anates molliſſimae, colymbus grylle,) et piſces varii, (praeſertim Cyclopterus lumpus et Salmo carpio,) nec non phocae foetidae iuniores et tetrao lagopus.

Eſt monogama, nidificans in rupibus altis praeruptis ſinuum, nido formato ex ramiculis in orbitam connexis, diſcum occupantibus graminibus, muſcis et plumis. Oua duo ſordide alba, magnitudine et figura fere vt anſeris. Inde pulli duo, interdum tamen ſolitarius, qui prima aetate plumulas habet cineraſcentes. Incubat vltimo Maii, vel initio Iunii. Pullos alit rapinam in nidum proiiciendo; pulli autem accreſcentes, licet nondum volitare valentes, nidum relinquere ſolent parentes ſecuturi, labores leuandi gratia.

Crebro

Crebro ſedens in cacumine inſularum vel rupibus maritimis circumſpicit ſollicite rapinam petendam, optimeque de bullis aſcendentibus auium ſubmergentium concludere valet, vbi emergere debent, illucque volitat vix ſuperficiem aquae tangentes infeſtans. Rapinam maiorem, alis ſuis retrorſum remigando, in terram aufert; interdum tamen phocae permagnae vnguibus ſuis ſe affigens, ſub eiulatu magno ſequi coactus in profunditatem, perit.

VSVS. Caro a multis editur cocta. Pelles in veſtimenta corpori proxima conſuuntur; etiam pro ſtratis, tam ſuper ciſtas, quam in cymbis minoribus, at rarius, adhibentur. Roſtrum et vngues vt bona amuleta habentur ab Ethnicis.

CAPITVR vel arcu maiori, vel reti in niue occultato circa rapinam, vel rarius dando ei lardum copioſum, vnde, phoca tertia nondum conſumta, debilitari dicitur, vt facile occidatur. Pulli etiam viui in nido accipiuntur periculoſe ſatis, tam ob loca praerupta, quam ob parentes iraſcentes. Sclopis iamdum praeſertim diſiicitur.

34. FALCO RVSTICOLVS.

Falco cera palpebris pedibusque luteis, corpore cinereo alboque vndulato, collari albo.

Falco ruſticolus, Syſt. nat. I, 125. Faun. Suec. 56.
Falco islandus fuſcus, Brün. 9. Müll. prodr. 73 et pag. VIII.
Spragled Falk, Eg. 35.
Geſleckter Falk, Mart. II, 79. 129?

GROENLAND. *Kirkſoviarſuk*, (v. *Kekingoak*,) *Millekulartok* *).

 DE-

*) Nomen generis eſt *Kirkſoviarſuk*, v. *Kekingoak*: ſed in differentiam ſpecificam hic dicitur *Millekulartok*, maculatus; ſequens

DESCRIPT. Magnitudo galli maioris. Caput vertice latum planiuſculum, ſtrigis nigricantibus albisque longitudinalibus (penna ſingula alba medio nigricante). Tempora magis albicantia; circa baſin roſtri et ad oculos plumulae ſetoſae nigrae ſparſae. Colli ſuprema pars capiti concolor; ſed inferior, cum gula et pectore, alba immaculata, quae albedo collum annulo fere cingit. Dorſum cinereo alboque vndulatum, apicibus pennarum ſemper albis. Abdomen album, maculis cordatis nigricantibus raris adſperſum. Alae ſupra dorſo fere concolores, licet magis obſcurae; infra albidae. Remiges ſeptem primariae quoad partem non tectam nigricantes. Rectrices duodecim aequales, cinereo alboque faſciatae, ſubtus albidae. Cera pedesque ſublutei. Roſtrum plumbeum apice nigro; vngues nigricantes.

HABITAT in locis remotioribus, rarius viſus.

34 b. FALCO FVSCVS.

Falco cera pedibusque plumbeis, ſupra ſubfuſcus, ſubtus albidus maculis fuſcis longitudinalibus.

Graae-falk, Eg. 35. Torf. 86. And. 39. 164. Ol. 60. Bom. II, 285.
Graue-falk, Cr. 105. Horr. 173.
Wanderfalk, et *Schvartze Falk*, Mart. II, 80. 96. 126. Tab. XL.

GROENLAND. *Kerkſoviarſuk-kernektok.*

DESCRIPT. Praecedenti minor, a quo differt roſtri baſi rubicunda, cera pedibusque plumbeis; capite ſupra ſubfuſco maculis oblongis irregularibus albis, fronte albi-

ſequens *Kernektok*, niger; tertius *Kakortok*, albus; quartus *Kakortuinak*, omnino candidus.

albicante; genis nigricantibus; temporibus fuſceſcentibus; nucha gulaque albis; ceruice capiti concolori; iugulo, pectore, abdomineque ſordide albis, ſ leuiter flaueſcentibus, maculis longitudinalibus fuſcis; dorſo ſubfuſco ſ. fuſco tinctura coeruleſcente, apicibus pennarum pallidis, maculisque raris grandiniformibus, praeſertim verſus vropygium; alis ſupra dorſo concoloribus, infra ex nigro alboque variegatis; remigibus latere exteriore nigricantibus, interiore autem pallidioribus, maculis albidis; cauda ſupra ſubfuſca faſciis pallidis vix notabilibus, infra albicante; oculis plumbeis, iride fuſca.

Hanc eſſe varietatem iuniorem praecedentis, facile crederem, non tantum ob ſtaturam eandem, ſed imprimis, quia in exemplari vno ſub pennis eius dorſalibus alias enaſci incipientes inueni, quae omnino illis in Ruſticulo ſimiles erant *).

HABITAT vbique inter montes tam remotiores quam maritimos, non raro etiam ſuper glaciei fragmenta maiora e longinquo terrae conſpectus; attamen non migrat **), abſens tantum menſibus primis aeſtiuis, generandi gratia interiores tractus petens, autumno redux cum pullis ſuis.

VICTVS eius tetrao lagopus, alca alle, colymbus grylle, emberiza niualis, fringilla lapponica, et reliquae auiculae Groenlandiae. Certat etiam cum coruo corace famelicus; non facile autem illum prehendit: coruo enim ſupino

D 5 vngui-

*) Videtur etiam eſſe regula obſeruanda in accipitribus, quod pulli obſcuriores, veteres candidiores: coll. quae dicta ſub albicilla, et ſequentia ſub Falcone Islandico et Strige Nyctea; quod etiam aliis exemplis animaduerti.

**) Non mirandum autem, ſi aere nebuloſo errans interdum a nauigantibus in alto mari conſpiciatur, vel in Islandiam aliasue terras traiiciat. Ipſemet ego talem, et quidem fuſcum, vidi ſub proficiſcendo in Groenlandiam.

vnguibus ſuis obſtante, et pluribus clamore eius congregatis, falco demum fugere cogitur.

NIDIFICAT eodem fere modo ac Aquila albicilla, ſed in locis remotioribus. Oua habet 3 ad 5, magnitudine vt tetraonis lagopi, maculata. Pulli huius in nido eodem, quatenus obſeruatum, concolores: nuper excluſi plumulas habent albidas, quas ſequuntur cinereocoeruleſcentes; poſtea pennas nigricantes accipiunt. Et pullus primi anni tempore autumnali ſic erat: pars ſuperior nigricans apicibus pennarum fuſcis; rectrices nigrae, exteriore latere maculas magnas fuſcas habentes; pennae abdominales medio nigricantes margine lata brunnea.

Rapinam ſuam petit, ſe, vt ſagitta, recta illi iniiciendo, non diu in aere vibrando, vt miluus et alii congeneres.

VSVS vilis. Caro editur a famelicis tantum. Pellis inter alias in veſtimenta corpori proxima, alae pro ſcopis, pedes eius pro amuletis adhibentur; ſicque Groenlandis fere nihili habitus non petitur, neque capitur, niſi raptim illum ſuperueniendo arcu, lapidibus, ſaepius ſclopis.

35. FALCO ISLANDVS.

Falco albus maculis cordatis nigricantibus, rectricibus albis nigro-faſciatis.

Falco Islandus albus, Müll. prodr. 73. coll. p. VIII.
Hvidagtig Falk, Eg. 35.
Sprenglichte Falk, Cr. 105.
Falco albus, Torf. 86. Arngr. 41.
Flyve-Falk, Bom. II, 286. Horr. 174.
Islandiſche, ſ. *weiſſe Falk*, Mart II, 78. 125.
Hvid Falk, Ström, I, 224. Leem, 235.

Dantur

Dantur huius duae varietates:

α) Alia iunior, maculis cordatis maioribus, re-ctricibusque omnibus faſciatis, Brün. 8.

Halv-hvid Falk, Ol. 60. Bom. II, 285. Horr. 173.

Graae og hvid Falk, And. 39.

GROENL. *Kirkſoviarſuk-kakortok.*

β) Alia aetate prouectior, maculis cordatis minoribus, rectricibus totis albis, intermediis vix faſciatis, Brün. 7.

Hvid Falk, Ol. Bom. et Horr. ll. cc.

Sneehvid Falk, And. l. c.

GROENL. *Kirkſoviarſuk-kakortuinak.*

DESCRIPT. Magnitudo falconis fuſci. Roſtrum violaceo-pallidum; cera lutea. Caput vertice lineis nigricantibus ad medium pennarum, lateribus fere album, alias ſetis ruſticoli praeditum. Gula alba. Corpus ſupra album maculis cordatis magnis cineraſcentibus; infra maculis minoribus. Remiges albae faſciis cineraſcentibus. Rectrices 12 eiusdem fere coloris, ſc. 1. 1 latere exteriore tantum faſciatae; 2—5. 5—2 leuiter tantum; 6. 6 magis notabiliter faſciatae. Pedes ſemitecti pennis ad digitos vſque dependentibus albis; reliquum nudum coeruleum, vnguibus plumbeis. Oculi huius clariores quam fuſci, pupilla nigricante, iride flammea. Talis erat varietas *α*), quam tantum contemplatus ſum; alteram *β*) volitantem tantum conſpexi magis candidam.

HABITAT *α*) copioſior cum fuſco; *β*) minus frequens cum ruſticolo.

Momenta reliqua vt in Sp. 34.

36. STRIX NYCTEA.

Strix capite laeui, corpore albido maculis lunatis diſtantibus fuſcis.

Strix Nyctea, Syſt. nat. I, 132. Faun. Suec. 76. Müll. prodr. 77.
Spragled Ugle, Eg. 35.
Weiſe Eule, Cr. 105. Ell. Hudſ. p. 39.
Ugle, Gl. 92.
Hvid-Ugle, And. 40. c. fig.
Jaggeloſko, Leem, 238.
Die groſſe weiſſe Eule, Mart. III, 103. Tab. LXXIII.

GROENLAND. *Opik*, *Opirkſoak*.

DESCRIPT. Roſtrum nigrum. Oculi magni, pupilla nigra, iride lata flammea, cincti pennis ſetaceis breuibus albis. Aures magnas cingunt pennae longiores, non tamen erectae. Vertex capitis et nucha albi, maculis nigris. Frons, latera capitis, gula, iugulum et interſtitia femorum alba. Corpus ſupra album faſciis pluribus nigricantibus in penna ſingula; infra trans pectus et abdomen ducitur linea lata alba, lateribus faſciatis faſciis fuſceſcentibus. Remiges omnes albae faſciis raris nigricantibus; quatuor priores margine extremo ſeruatae. Alae ſubtus albae. Rectrices 12, quarum quatuor extimae fere albae, intermediae remigibus concolores plumis tectae. Femora extrinſecus faſciata, intrinſecus alba. Pedes ſupra infraque plumis laneis albis teguntur; vngues validi nigri. Pulli obſcuriores, dorſi pennis omnibus, etiam capitis, faſciatis. Cum aetate magis magisque albeſcit: hinc quaedam fere niveae euadunt. Vidi tam hieme quam aſtate maculatas: ideoque non reſpectu temporis mutat colorem, vt vult Linnaeus.

HABITAT paſſim in montibus remotioribus iuxta plagam glacialem mediae Groenlandiae; frigore inſtante loca maritima interdum aggreditur, inter minus frequentes numeranda. Inuenitur etiam interdum mortua, (vt volunt Groenlandi,) ob oculos eius frigore congelatos; ſed potius crederem ob defectum victus, et a coruis illam non raro perſequentibus debilitata.

VICTVS eius fere idem ac Falconum, imprimis autem tetrao lagopus et lepus timidus. Rapinam ſuam raptim et fere perpendiculariter inuolat. Sonus eius clamorem hominis periclitantis aemulatur. Velociter ſatis volat: quieſcens loco admodum incauta.

Nidificat in cauitatibus rupium remotiorum.

Pediculis laborat. Interdum lapidibus vel iaculis icitur quieſcens ſuper fragmenta glaciei marina; nulli fermo vſui.

37. STRIX ASIO †.

Strix capite aurito, corpore ſupra ferrugineo, ſubtus cinereo, alis punctis quinque albis.

Strix Aſio, Syſt nat. I, 132.
Hornede Ugle, Ell. Hudſ. 38, tab, 3.?
Lidnob, Leem, 238. (<5.)?
Die Caroliniſche Ohreule, Mart. III, 48. Tab. LXIV.
Groenlandorum *Siutitok* hanc eſſe ſubſumo: dicunt enim illam auriculas magnas habere margine ciliatas; falcone minorem, corpore obſcuro, attamen maculato.

HABITAT in locis auſtralioribus, praeſertim ſinu dicto *Tunnudliorbik*.

38. CORVVS CORAX.

Coruus ater, dorſo atro-coeruleſcente, cauda ſubrotunda.

Coruus Corax, Syſt. nat. I, 155. Faun. Suec. 85. Müll. prodr. 86. Brün. 27.
Ravn, Eg. 35. Gl. 92. And. 33.41. Ol. 61. 220. Bom. VI, 484. Leem, 240.
Raben, Cr. 105. Horr. 181.
Korp, Kalm, I, 113.
Coruus, Ionſt. av. 38. tab. XVI.

GROENLAND. *Tullugak*, interdum *Kernektok*; pullus *Tullukak*.

Auis haec, ſatis nota, in Groenlandia maior copioſiorque ſolito dari videtur. De varietate, capite albo, memorat Gl. l. c.

HABITAT vbique locis maritimis, hieme gregatim circa domunculas incolarum.

VICTVS eius multi generis: nam praeter cadauera, quae in conſortio vrſi, canis lagope et vulturis albicillae conſumit, oua pulloſque auium, imprimis anatis molliſſimae et tetraonis lagopi, piſciculos littorales, mytilos et alia teſtacea, nec non baccas empetri nigri, edit; famelicus etiam pellibus antiquatis, excrementisque hominum contentus.

MONOGAMVS coit menſe Martio; ſed ante Aprilem oua non ponit. Nidificat in fiſſuris rupium praeruptarum maritimarum, plerumque ita, vt ſupra tectum lapideum habeat. Vna inſula vel propinquitas non capit nidos duos. Nidus eius ampliſſimus pluribus ſtratis conſtat, extimo de ramis radicibusque fruticum, quos roſtro ſuo cultrato amputat; ſequenti de oſſibus quadrupedum ſatis craſſis et aliis quisquiliis conſtante; diſcum graminibus, muſcis, pilisque occupantibus. Oua eius interdum 8, ouis

ouis columbae parum maiora, coeruleo-viridia maculis virgatis nigricantibus. Mas cum foemina alterne incubat; haec autem ſemper noctu, mare iuxta nidum dormiente. Pullos ſuos miſerabili modo vociferantes ſedulo alunt furaces parentes, quod ſaepius experiuntur incolae ſuo damno, ipſeque vidi *). Saepe teſtacea ſecum ducit in cacumina montium, ibique contundit. — Forſitan multa foſſilia hanc originem habent. Volitans non raro in girum ſe vertit, ſubque girando mire, quod prehendit, a roſtro in vngues et vice verſa transferre valet. Tam in riuulis quam niue ſe lauare amat. Echo ſuam audiens, cantum diutius continuare ſolet, quaſi admirans. Certant invicem vnguibus, etiam ſub volitando. Tempore procelloſo gregatim vibrant ſupra cacumina montium. Pennas mutat menſibus Maio, Iunioque. Odore et viſu excellit. Incolis maxime noxius. Pediculis laborat.

VSVS. Caro a multis editur; pellis in veſtimenta corpori proxima dicitur prae multis aliis vtilis; de baſi tubuloſa remigum conficiuntur lineae piſcatoriae. Alae pro ſcopis, roſtrum vnguesque pro amuletis habentur.

CAPITVR reticulis in niue occulte aptatis, per lineam attractilibus, illecebram mediam habentibus. Alii in ſpelunca niuea ſe occultantes, orificio niue tenui tecto, cui incumbit illecebra, facile coruum inſidere volentem circa pedes penetrantes rapiunt.

39. ANAS SPECTABILIS.

Anas roſtro baſi gibbo compreſſo, carina pennacea nigra, capite caneſcente.

Anas ſpectabilis, Syſt. nat. I, 195. Müll. prodr. 108. *Kin-*

*) Abſurda igitur explicatio quorundam in loca Pſ 147, 9. et Iob 39, 3. quaſi pulli coruorum a parentibus relicti vermibus in nido prouenientibus alerentur, nulla experientia nititur meritoque reiicitur.

Kingalik, Cr. 109. Gl. 7. 43. 98.
Havorre, Leem, 274. tab. XCVIII. (mas.) Bom. III, 353.
Buntkopf, Pall. VI, 34 *.

GROENLAND. *Siorakitſok:* mas, *Kingalik*; foemina, *Kaiortok*, v. *Arnauiartak*.

DESCRIPT. Roſtrum breue, ſemicylindricum, compreſſiuſculum, baſi gibboſitatem carina pennacea nigra diviſam habet, colore rubro-nigricans, vt etiam pedes. Caput magnum compreſſum. Magnitudo et ſtatura fere anatis molliſſimae.

MAS, a foemina diuerſiſſimus colore *), gibbum baſeos roſtri habet permagnum compreſſum muſculoſum nudum, rubro-flauicantem, carina pennacea nigra intermedia dicta in duas orbitas oboli magnitudine diſtinctum. Caput vertice, nucha temporibusque coeruleocaneſcens tumidum; genae vireſcentes; ſupra oculos linea alba in ceruicem producta; ſub oculis macula parua nigra; ad latera gulae linea nigra antice coadunata. Reliquum capitis, collique album. Pectus cum antica parte abdominis et verſus humeros ſubochreum. Dorſi antica pars albida; ſupra femora macula magna oualis alba vtrinque. Alarum ſpeculum album. Reliqua in aue nigra, abdomine tamen pallidiore. Remiges 20 praeter appendiculas duas ex pennis longioribus conſtantes. Cauda ſubcuneiformis rectricibus 14.

FOEMINA mare minor, gibbum baſeos roſtri nec tam eminentem, nec coloratum, ſed carinam pennaceam nigram latiorem; roſtrum pedesque obſcuriores habet. Tota ex brunneo nigroque maculata, ſingula penna brunnea

*) Hoc in genere anatis non obſeruato facile ſpecies multiplicantur: hinc in deſcriptionibus bene attendendum eſt ad roſtra, quae, quoad formam non facile diuerſa, foeminam mari ſuo determinabunt.

nea medietate nigra; pallidiora tamen ſunt latera capitis colliqúe. Gula ſubbrunnea. Obſcuriora reliqua hoc proceſſu: vertex capitis; pectus; anus; dorſique antica pars; poſtica pars dorſi cum humeris. Abdomen ſubfuſcum, vt etiam remiges 14 priores cum tectricibus adiacentibus; ſed 6 ſequentes cum tectricibus ſuis habent apices albos; hinc lineae duae albae in ala extenſa. Alae appendicula habet pennas extrinſecus brunneas, intrinſecus ſubfuſcas. Cauda ſubfuſca tinctura brunnea.

MARES IVNIORES, foeminae fere concolores, nec gibbum compreſſum, nec colorem veterum accipiunt, niſi matura aetate.

HABITAT paſſim inter inſulas, aeſtate in locis borealibus, hieme auſtralioribus: migrat enim tempore brumali auſtraliora petens, non tamen extrema Groenlandiae relinquens; menſe Februario reuertens, tuncque magis morans, vt etiam menſe Aprili conſpiciatur.

ESCA eius teſtacea omnis generis, praeſertim autem biualuia, multiualuia, et cellulana, quae ex profundo ſubmergendo petit, emerſaque edit.

NIDIFICAT in inſulis borealiſſimis Groenlandiae, eodem modo ac anas molliſſima, cum qua etiam conuenit quoad plumulas molliſſimas et modum viuendi. Hieme etiam gregatim in conſortio eius degit; hinc ei maxime affinis.

VSVS. Caro cocta editur lubentiſſime; gibbus roſtri muſculoſus crudus delicatiſſimus. Pellis eius optima in veſtimenta corpori proxima.

CAPITVR iaculis in venationem auium marinarum aptatis a pluribus, improuiſe eam perſequentibus, dum gregatim ſubmerſa alimentum petit: emerſa enim illa onuſta et clamore venatorum perterrefacta volare non valens, ſub aqua vnicum refugium habet; ſed bullis aereis digno-

 ſcitur

ſcitur via eius ſub aqua, quam ſequuntur venatores, et ſpirandi gratia breui interuallo emergens capite tantum porrecto, demum autem debilitata toto corpore, facilius icitur.

40. ANAS ANSER †.

Anas roſtro ſemicylindrico, corpore ſupra cinereo, ſubtus pallidiore, collo ſtriato.

Anas Anſer, Syſt. nat. I, 197. Faun. Suec. 114. Müll. prodr. 112. Brün. 53.
Vildgaas, Eg. 54. Bom. III, 7.
Graagaas, Ström, I, 227. Leem, 262. Deb. 132.
Vildganſe, Cr. 107. et cont. 308.
Graue Ganſe, Horr. 191.
Hraagaas, Ol. 222. 548.

GROENLAND. *Nerdlernak*.

Rara auis in Groenlandia, quam non vidi; ſed mercator groenlandicus mihi narrauit, ſe in ſinu interiore ad coloniam Gothaab plures vidiſſe et duas interfeciſſe, quarum altera oua in ſe habuit, hinc ſine dubio in propinquitate nidum habentes.

OBSERVAT. Non dubito, Groenlandos etiam alias anates anſeri ſimiles ſub nomine *Nerdlernak* intelligere, nempe:

1) *Anatem erytbropum*, Syſt. nat. I, 197. vulgo *Helſingegaas*, Ol. tab. XXXIII.
2) *Anatem canadenſem*, Syſt. nat. I, 198.
3) Mihi etiam Groenlandus ſub hoc nomine anatem fuſcam (Syſt. nat. I, 196.) deſcribere videbatur.

Sed omnes, raro obuiae, facile confunduntur, mihique nunquam viſas, alius determinabit.

41. ANAS

41. ANAS BERNICLA.

Anas capite collo pectoreque nigris, collari albo.

Anas Bernicla, Syſt. nat. I, 198. Faun. Suec. 115. Müll. prodr. 114. Brün. 52.
Stokand, Eg. 52.
Stokente, Cr. 107.
Nertlek, Gl. 95.
Raatne gaas, v. *gaul*, Bom. III, 8. Ström, I, 227. Leem, 277. Kalm. Am. I, III. Pont. II, 121.
Bernakel-gans, Pall. VI, 31.
Margias, And. 43.
Marganſe, Horr. 191.
Rotganſe, Adel. 369. 416.
Branta, ſ. *Bernicla*, Ionſt. av. 141. tab. 48.
Helſing, Ol. 548. quoad deſcriptionem *).

GROENLAND. *Nerdlek.*

DESCRIPTIONI conuenit datae in Faun. Suec. Obſeruandum tamen, quod in exemplaribus meis abdomen non vere album, ſed quaſi argenteum, ſ. ex pallide cinereo et albicante leuiter vndulatum, pluma ſingula baſi cinerea margine albicante; tectrices autem inferiores caudae et latera vropygii vere alba. Tectrices alarum dorſo fere concolores. Foeminae vropygium obſcurius; maris candidius. Pulli collare album non habent, et ſunt dorſo nigricantiores, cum aetate magis magisque pallescentes.

*) Figura autem tab. XXXIII. hoc nomine ſignata nec conuenit aui meae, nec deſcriptioni anatis Helſing, nec anatis Hrota (quae forſitan pullus Berniclae,) ibi datae, ſed optime anſeri ſub nomine Helſing alias noto, ſiue anati erythropo auctorum. Sine dubio igitur apud Dom. Olav. confuſio locum habet, dum etiam ſtatuit § 88. d. anſerem Helſing eundem eſſe ac Berniclam, ſed §. 667. cum Brenta coniungit et a Bernicla deſtinguit.

HABITAT in locis borealioribus, et quidem aeſtate tantum generandi gratia; tempore brumali in calidiores regiones migrans, vernali reuertitur, gregatim.

ESCA eius vermiculi varii generis, quos in littoribus maris, lacuum et riuorum petit; nec non radices polygoni viuipari, gramina et baccae empetri nigri.

NIDIFICAT cum anate ſpectabili (ſp. 39.) in inſulis extremis Groenlandiae verſus boream; itinere longiſſimo ſic ſolitudines quaerens, demum ad finem terrae locis vere ſolitariis, poſt breue tempus denuo relinquendis, accedit.

Submergere non valet, optime autem volare. Volatus gregis cuneiformis ſatis notus.

VSVS. Caro eius ſapidiſſima editur etiam a Groenlandis.

Raro iaculis, ſaepius ſclopis icta capitur.

42. ANAS MOLLISSIMA.

Anas roſtro cylindrico, cera poſtice bifida rugoſa.

Anas molliſſima, Syſt. nat. I, 198. Faun. Suec. 117. Müll. prodr. 116. Brün. Orn. 57—66.
Edderfugl, Eg. 51. Bom. II, 105.
Eidervogel, Cr. 109. Horr. 194.
Aeder-And, And. 43.
Aedar-Fugl, Ol. 222. 550. 982.
Aeder-Fugl, Pont. II, 114. Ström, I, 261. Leem, 267.
Eider, Deb. p. 127.
Berg-Ente, Adel. 366. 416. tab. XIV. f. 2.

GROENLAND. Mas *Amaulik*; iunior, *Amaulikſak*. Foemina, *Arnauiak*, vel *Siorartok*, vel ſimpliciter *Mittek*, quod vltimum alias eſt nomen vtrique ſexui commune.

DE-

DESCRIPTIONEM huius optimam dedit Dominus Brünniche in monographia Hafn. 1763. c. f.

HABITAT omnibus anni temporibus ad inſulas et in ſinubus maioribus Groenlandiae ſatis numeroſa, praeſertim hieme, dum non rarum eſt gregem videre, plura centena, imo millia auium continentem, non tamen vbique eiusdem multitudinis; aeſtate magis ſeparatim viuit.

NIDIFICAT in inſulis remotioribus tam a continente, quam hominibus. Nidum format in gramine ex muſcis variis, plumulis eius molliſſimis, ſub nomine *Edder-Duun* notis, medium occupantibus. Oua eius maiora quam anatis domeſticae, vireſcentia, plerumque 5 numero; quibus ablatis ſecundo alia pauciora ponit menſe Iunio. Eſtque monogama, mare in propinquitate foeminae incubantis iuxta littus quaſi cuſtodiente, continuo clamando A—ho—ho.

Pro more habet, gregatim mane de ſinubus longis euolare, mari propiora petens, veſperi autem reuertens; et mirum eſt, quod vix ſupra terram, ſemper iuxta littora volet.

Quoad eſcam, vſum et capturam conferatur Sp. 39.

43. ANAS CLANGVLA.

Anas nigro alboque varia, capite tumido violaceo, ſinu oris macula alba.

Anas Clangula, Syſt. nat. I, 201. Faun. Suec. 122. Müll. prodr. 119. Brün. 70. 71.
Kertlutokpiarſuk, Gl. 97. mas.
Hviin-And, Ström, I, 220. Bom. I, 115. Pont. II, 108.
Knipa, It. Oel. 49. Mas.

GROENLAND. *Kartlutorpiarſuk.*

DESCRIPTIO in Faun. Suec. data quadrat.

Eſt rara auis in aquis groenlandicis. Pediculis laborantem vidi.

44. ANAS GLAVCION.

Anas corpore nigricante, pectore nebuloſo, ſpeculo alarum albo lineari.

Anas glaucion, Syſt. nat. I, 201. Faun. Suec. 123. Brün. Orn. 89.

GROENLAND. *Ulluagolik*; aliis vt praecedens.

DESCRIPT. Foeminam huius, ni fallor, vidi ſequentis coloris. Roſtrum nigricans; pedes plumbei membrana nigricante; trachea admodum ventricoſa in medio; caput paruum valde compreſſum, lateribus verſus infima tumidum plumulis ſericeis tectum. Vertex capitis et collum ſuperne ex brunneo nigricant, plumula ſingula nigra faſciis 2 pallide brunneis; latera capitis et collum inferne pallidiora faſciis brunneis maioribus. Gula albicat. Pectus nebuloſum ſ. ex brunneo flauicans, glabrum quaſi oleo illitum; qui color lateribus corporis durat, ſupra femora magis brunneus euadens. Abdomen nitide album; podex maculis griſeis cordatis; dorſum nigrum marginibus pennarum pallidis, antice magis fuſceſcens, poſtice magis nigricans; vropygium faſciis linearibus albis, praeſertim ad latera. Alae nigrae. Remiges 7—10 vix apice albicant; 11—19 apicibus albis, et 13—19 etiam latere exteriore maculis albis; 20 a reliquis differt linea longitudinali alba in parte exteriore; 21—23 margines exteriores brunneas tantum habent; 24 tota nigra: hae 5 vltimae ceteris longiores. Tectrices remigum ſecundariarum apicibus albis; hinc in ala complicata ſpeculum albidum formatur ex lineis duabus albis poſtice longitudinali clauſis, medio ex nigricante mixto. Cauda cuneata rectrices habet 12 nigras, margine exteriore alba.

Raro

Raro haec anas obuia; ad littora maris viuit imprimis ex pullis et ouis piſcium, et oniſcis cancriformibus.

45. ANAS HIEMALIS.

Anas cauda cuneata, rectricibus intermediis longis, corpore albo; temporibus, pectore, dorſo aliſque nigris.

Anas hiemalis, Syſt. nat. I, 202. Faun. Suec. 125. (mas.) Müll. prodr. 123.
Anas cauda longitudine pedum, vertice fuſco, pectore exalbido nebuloſo, Faun. Suec. 133. (foemina.)
Anas hiemalis, Brün. 75. (mas;) 76. (mas iunior;) 77. 78. (foemina;) 79. (foemina iunior.)
Angletaske, Eg. 55. Gl. 96.
Angeltaſcbe, Cr. 108.
Angeltaſcbe, Martini Naturlex. II, 581. c. fig.
Havold, Ström, I, 233. Bom. III, 376.
Vinter, And. Bom. I, 118.
Haavella, Ol. 549. tab. XXXVI.
Angallages, Leem, 279.
Eis-Ente, Pall. V, 36 *.
Forſitan *Anas glacialis*, Syſtem. nat. I, 203. et *Tröſörer*, Act. nidr. V, 539. tab. VIII, F. I. etiam huc referri debent? obſtare tamen videntur pedes rubri illius, et rectrices extimae (non intermediae) longiſſimae huius, quae anati hiemali non conueniunt.

GROENLAND. *Aglek.*

DESCRIPT. *Mas*, in multis a foemina differens, habet roſtrum conuexum baſi gibboſiuſculum, nigrum, medio rubrum, vngue nigro ouato. Nares ouales ſubſinuatae margine ſuprema. Oculi nigri iride rubra. Caput com-

 preſſum

preſſum, album variegatum maculis maioribus diuerſicoloribus, ſc. frons, genae, et oculorum regio cineraſcunt violacea tinctura, capiſtro tamen et orbitis oculorum albis. Tempora habent maculam magnam oualem nigricantem; et poſt illam infra aures alia oblonga ſubbrunnea conſpicitur. Collum album. Pectus et abdomen dimidiato-nigrum, quae nigredo ſemicirculariter deſinit in albedine poſtica abdominis. Dorſum nigrum macula magna cordata antica ſordide alba. Alae nigrae, remiges ſecundae magnitudinis tamen fuſceſcentes; pennae alarum multum acuminatae, praeſertim poſticae et humerales quaedam, quae vltimae cordi dorſali concolores ſuper reliquas longe dependentes. Cauda cuneata, longa, rectrices habet 12, quarum 1—2. 2—1 breuiſſimae albae; 3, 3 longiores nigrae marginibus apiceque albis; 4, 4. carent apice albo, longiores; 5, 5 nigrae totae, prioribus multum longiores acuminatioresque; 6, 6 etiam nigrae, omnium longiſſimae, ſubulatae, curuatae; tectrices ſuperiores nigrae, inferiores albae. Pedes plumbei.

FOEMINAE roſtrum totum nigrum (ſaltem in nullo exemplari maculam rubram videre mihi contigit). Caput album ſupra ſordeſcens; temporibus maculam paruam nigram, et inferiorem pallide griſeam habet. Collum album. Pectus incipit cingulo ſordido, reliquo et abdomine antico cinereo, poſtico albo. Dorſum nigricans; pennae humerales nigricantes, nec tam longae ac maris. Cauda quidem cuneata, caret tamen pennis 4 intermediis praelongis maris, tota fuſceſcens extimis pallidioribus, mediis obſcurioribus. Reliqua communia habet cum mare.

PVLLI veteribus obſcuriores, ita vt loca in illis alba in his ſordeſcant; abdomen tamen album. Dorſum alaeque nigrae in omnibus permanent; pennae humerales cineraſcunt marginibus pallidioribus. Variant alias multum aetate.

HABITAT

HABITAT vndique tam mari inter inſulas, quam lacubus, toto anno.

VICTVS eius teſtacea minuta varii generis, quae in profundo petit; mytilum diſcordem maxima copia apud illam inueni.

NIDIFICAT inter gramina iuxta aquas, more anatis molliſſimae. Menſe Iunio oua ponit 5, figura et magnitudine ac gallinae iunioris, alba cum tinctura pallide coeruleſcenti. Mater pullos ſuos primum in aquas, deinde in mare ſecum fert.

Eſt admodum cauta veloxque volatu, natatu ſubmerſuque. Volitat flexuoſe, iam dorſo, iam abdomine oblique auerſo. Mas vociferatur â—a—aglik.

VSVS idem ac anatis molliſſimae; ſed rarius capitur. Plumulae nidi eius, ſi darentur multitudine, ſane anatis molliſſimae non cederent bonitate.

46. ANAS HISTRIONICA.

Anas fuſca, albo coeruleoque varia; auribus, temporibus linea gemina; collari, faſciaque pectorali albis.

Anas hiſtrionica, Syſt. nat. I, 204. Müll. prodr. 127. Brün. 84. 85. mas.

Anas minuta, Syſtem. nat. I, 204. Brün. 86. foemina.

Tornauviarſuk, Eg. 53. *) Cr. 108. Gl. 97.

Straumänd, v. *Brimdufva*, Ol. 549. tab. XXXIV. mas.

GROENLAND. *Tornauiarſuk.*

*) Erratur tamen hoc loco, dum dicitur non maior quam alauda; ſine dubio confuſa cum tringa lobata, de qua in ſequentibus.

DESCRIPT. Anatem minutam Linnaei, licet diuerſiſſimam colore, (vt anates aliae,) eſſe foeminam anatis hiſtrionicae, certe conuictus ſum, dum ſaepiſſime hoc par vidi tempore pruritus conſociatum. Roſtrum in vtroque ſexu conuexo-compreſſum, breue, baſi rugoſum rugis circularibus; pedes nigricantes, caudaque acuminata; nares vt in anate hiemali; oculi nigri, iride pallide brunnea; caput compreſſum, ſubtumidum vertice; regio oculorum albo mixta; alae breues, baſin caudae tantum apice attingentes.

MAREM optime deſcripſit Brün. l. c. pennas tamen humerales longas nigro alboque ſtriatas, et maculas laterales vropygii ouatas albas non memorat, quae in exemplaribus meis. Roſtrum maris baſi nigrum, medio plumbeum, apice pallide violaceum.

FOEMINA mare multo minor. Roſtrum eius totum nigrum, margine vnguis albida. Tota fuſco-murina, abdomine pallidiore albo-maculato; frons tamen, gula, regio oculorum et aurium albeſcentia. Remiges rectrices et tectrices ſuperiores dorſo concolores, inferiores autem abdomini.

HABITAT praeſertim in fluminibus et ſinubus oſtiis illorum adiacentibus, loca vmbroſa amans; hieme autem ad oras Groenlandiae in mari amplo. Non inter copioſas numeranda.

VICTVS eius conchae minores, oua piſcium et maxime laruae culicum in aquis frequentes.

NIDIFICAT in littoribus fluminum inter frutices. Oua eius non vidi.

NATARE optime valet, flumen ſatis rapidum non timens, in quo etiam vrinatur. Velociter et alte volat; vociferans fere more Berniclae.

VSVS eius idem ac praecedentis; ſed rariſſime capitur.

47. ANAS

47. ANAS BOSCHAS.

Anas rectricibus intermediis (maris) recurvatis, roſtro recto.

Anas Boſchas, Syſt. nat. I, 205. Faun. Suec. 131. Müll. prodr. 128. Brün. 87.
Brednæbbet And, Eg. 52.
Kertulok, Cr. 107.
Blaabals, v. *Græs and*, Ström, I, 219. Bom. I, 118.
Blaakolſönd, Ol. 549.
Anas Fera, ſ. *Boſchas*, Ionſt. Orn. 144. tab. 49.
GROENLAND. *Kærtlutok*, *Kongmutajok*.

Haec anas ſatis nota datur frequens in Groenlandia. Hieme gregatim conſpicitur in ſinubus exterioribus; aeſtivo tempore paria ſolitaria in aquis.

NIDIFICAT in gramine. Saepiſſime nidum eius inveni in ruderibus domuum groenlandicarum, vbi gramina maxima creſcunt, et quidem ſub initio Maii vel fine Aprilis. Oua 8—10 ponit magnitudine et colore vt anatis domeſticae.

VICTVS eius vermes et piſciculi omnis generis, in aquis et littoribus maris occurrentes.

VOLARE conans ſemper altum petit; vrinari non valet: hinc cautiſſima raro capitur a Groenlandis, niſi deplumis.

VSVS eius vilis eſt Groenlandis; caro tamen et oua eius, vt reliquorum volucrium, cocta eduntur.

48. MERGVS SERRATOR.

Mergus criſta dependente, pectore rufeſcente-variegato, collari albo, rectricibus fuſcis cinereoque variegatis.

Mergus Serrator, Syſt. nat. I, 208. Müll. prodr. 134.

Spi-

Spiſnæbbed And, Eg. 52.
Pekſok, Cr. 107.
Pajk, Gl. 96.
Top-önd, Ol. 550. tab. XXXVII.
Mergus longiroſtratus, Ionſt. av. 133. tab. 47.
Skior-and, Bom. VII, 281. Ström, I, 254.

Mergus Merganſer, Faun. Suec. 135.
Mergus criſtatus, Brün. 94. 95.
Ard, It. Gothl. 166.
} mas.

Mergus Serratus, Brün. 96. Faun. Sv. 136.
Pracka, It. Gothl. 271.
} foemina.

Rubricapilla, Brün. 93. et *Skalleſluger*, Bom. VII, 229. forſitan varietas tantum foeminae iunioris vel tempore mutationis pennarum annuae.

GROENLAND. *Pajk*, *Nyalikſak*.

DESCRIPT. Fere magnitudine anatis domeſticae. Mandibula ſuperior fuſco-vireſcens, inferior rubra; nares oblongae patulae; oculi nigri iride crocea. Pedes obſcure rubri, vnguibus albidis. Caput longum, antice attenuatum. Cauda breuis, lata, rotundato-cuneata.

MARIS caput nigro-vireſcens, criſta longa dependente; collare album, dorſo tamen colli non clauſum; collum ſupra et dorſum nigra; regio autem femorum et vropygii fuſca, albo tenuiſſime vndulata; tectrices caudae nigricantes; iugulum et pectus teſtacea maculis albis nigrisque; abdomen album. Remiges 10 primores nigrae acuminatae; 11 intrinſecus cineraſcens, extrinſecus nigra; 12—14 itidem cum apicibus albis; 15—20 dimidiatae albae verſus apicem; 21—23 intrinſecus cineraſcentes, extrinſecus albae margine nigra; reliquae nigrae. Alae ſpuriae pennae ſupremae nigrae; infimae albae latere exteriore, ſicque maculam longam formantes. Tectrices remigibus ſecundariis incumbentes dimidiato albae basi nigra;

gra; tectrices medio alae albae, reliquae nigrae: hinc in medio ſpeculum magnum oblongum album, diuiſum lineis 2 transuerſis, et 3 longitudinalibus nigris. Alae ſubtus albae; ante alas vtrinque area mixta nigro alboque. Rectrices 18 nigrae.

FOEMINAE caput criſta magis ſpuria; vertice obſcure brunneo-vireſcente nigroque mixto; reliquum brunneum ſubtus pallidius, gula tamen regioque oculorum albicantes. Collum antice cineraſcens; poſtice nigro-vireſcens. Pectus albidum; abdomen album; dorſum nigricans, poſtice cineraſcens vndulis nigris tenuiſſimis; cauda etiam cineraſcens, rectricibus tamen obſcurioribus rachi nigra. Alae fere vt in mare, ſpeculum tamen non niſi vna linea nigra transuerſa diuiſum.

HABITAT eisdem in locis ac anas Boſchas, non tamen eadem multitudine.

VICTVS eius praeſertim ſquillae et piſciculi, quos in profundo petit vrinando.

NIDIFICAT ad littora aquarum. Oua eius parum minora quam Boſchadis, et magis candida.

Optime vrinatur. Ceterum quoad mores et vſum conuenit Boſchadi.

CAPITVR iaculis, praeſertim menſe Auguſto, dum pennis caret.

49. MERGVS MERGANSER †.

Mergus criſta longitudinali erectiuſcula, pectore albido immaculato, rectricibus cinereis ſcapo nigricante.

Mergus Merganſer, Syſt. nat. I, 208. Müll. prodr. 133. Brün. 92. Ionſt. 134. t. 47.

Guulönd, Ol. 550.

GROENL. *Paikpiarſuk*, *Pararſuk*.

50. ALCA

50. ALCA TORDA.

Alca roſtro compreſſo-ancipiti ſulcato; linea vtrinque alba a roſtro ad oculos.

Alca torda, Syſtem. nat. I, 210. Faun. Suec. 139. Müll. prodr. 136. Brün. 100. Pall. V, 12.
Klub-Alke, Gl. 102. Ström, I, 219. Bom. I, 82.
Klumbunefia, Ol. 562.
Alliko, Deb. 133. 138.
Tyknabbet Alk, Pont. II, 107. c. fig.
Tord, It. Gothl. 286.
Alca baltbica, Brün. 101. Müll. prodr. 137. Act. 621. tab. XXVI. huius tantum varietas.

GROENLAND. *Akparnak*, v. *Akparngak*, *Akpartluk*.

DESCRIPT. Roſtrum admodum compreſſum, ſupra rotundato-elatum, ſubtus verſus medium gibbum, vnde ad baſin canalis profunda; lateribus ſulcatum 4 ſulcis obliquis, 3 eminentia interſtitia cauſantibus, quorum medium album, reliqua roſtro nigro concoloria, apice albicante. Hi ſulci in pullis difficulter deteguntur; nec in illis albedo memorata, toto roſtro nigro *). Nares breves fere lineares ad marginem et baſin roſtri. Regio illarum et tota baſis roſtri tecta plumulis minutis albidis. Oculi magni palleſcentes. Caput craſſum. Alae breues. Cauda breuis ſubcuneata. Tota auis ſupra nigra, infra alba. Praeterea alba linea ducitur ab oculis ad ſummitatem roſtri; et remiges ſecundariae apices albos habent, lineam albam in ala nigra formantes. Albedo inferior capitis producitur ad latera eius ſupra aures. Tales erant omnes a me viſae, et quidem hieme. Dicitur autem, vt ſequens, per-

*) In genere obſeruandum eſt de alcis, quod iuniores ſemper minus ſulcata et colorata roſtra habeant, ſulcis cum aetate accreſcentibus, de quibus iteratis experientiis conuictus ſum; hinc character de ſulcis ſumptus lubricus ſatis.

permutare colorem aeſtate, capite etiam ſubtus et lateribus colli nigris, tali tempore nunquam a me viſa; linea tamen alba ante oculos ſemper permanet, vt nota optima huius ſpeciei. Rectrices 10 tantum numeraui, longiores quam ſequentis. Pedes nigri tridactyli. Parum minor eſt ſequente. Pellis eius, vt alcarum in genere, pinguis, laxa et plumis arcte tecta.

HABITAT paſſim in mari groenlandico, ſequente minus frequens: lubentiſſime moratur locis profundis; tractibus auſtralibus raro obuia; ſed e regione boreali coloniae *Fiſkerlogen* dictae alcae fere omnes huius ſpeciei eſſe dicuntur.

VICTVS eius praecipuus ſalmo arcticus, cum aliis piſciculis.

OVA duo tantum, fere magnitudine et colore ouorum colymbi ſeptentrionalis, pallida maculis multis nigricantibus, ponit in litoribus praeruptis inſularum extimarum inter ſtrata lapidea, et quidem ſuper lapides nudos, nidum aptatum nullum habens.

Quoad reliqua momenta ſequenti conuenit.

51. ALCA PICA.

Alca roſtro laeui compreſſo, corpore toto ſubtus apicibusque remigum poſticarum albis.

Alca Pica, Syſtem. nat. I, 210. Müll. prodr. 138. Pall. V, 12.
Alca vniſulcata, Brün. 102.
Alk, Eg. 53. Cr. 112.
Akpa, Gl. 101.
Den almindelige Alk, Ström, I, 219. Bom. I, 82. Pont. II, 107. Act. nidr. III, 139.
Aalka, Ol. 562. (licet characterem tordae huic, et illi picae, ex parte tribuat auctor.)

GROENLAND. *Akpa.*

DESCRIPT. Haec magnitudine cornicis, antecedente parum maior, corpore protractiore, capite anguſtiore, roſtro longiore arctiore vixque ſulcato, nec non defectu lineae albae ante oculos, ab illa praeſertim differt. Pedes poſtice nigricant, antice caneſcunt *). Nares fere tectae plumulis nigris. Oculi nigri. Cetera vt in praecedenti. In multis ſulcus roſtri non videtur, aeſtiuo tempore caput totum, gula et pars iuguli nigra.

HABITAT vndique magna copia, locis tamen quibusdam magis frequens. Aeſtate ſic certa loca ſua agnoſcit, vbi gregatim nidificat; hieme alia, vbi victum aptum quaerit, quaeque de hac aue, in mari groenlandico vulgatiſſima, nomina ſua acceperunt (e. gr. *Akpat*, *Akpamiut*, *Akparſiorbik*). Rariſſime tamen intima ſinuum maiorum petit.

VICTUM eius praecipuum dant cancer pedatus et oculatus, cum aliis inſectis minutis marinis; vnde, vt Balaena Myſticetus, large pingueſcit.

NIDIFICAT more praecedentis in locis marinis praeruptis **).

VOLATUS eius velox, non vero altus, plerumque ſuperficiem aquae ſequens. Optime vrinari, ſed difficulter ince-

*) Inter permulta exemplaria, quae diuerſis anni temporibus vidi, ne vnicum quidem pedibus rubris videre contigit, vt volunt alii auctores.

**) Speciatim nominant Groenlandi inſulam *Orpikſauk* e regione boreali Diſco, quae multa ſimilia habet cum monte volucrium Islandiae, ab Ol. l. c. deſcripto. Haec admodum praeceps vnicum aſcenſum habet, ſed multos circuitus gradatim altiores, in quibus aues innumerae et diuerſi generis nidificant, vt dicunt, hoc ordine: 1) ſupremo circuitu Pelecanus carbo, quem ſequitur 2) Larus glaucus, 3) Larus tridactylus, 4) Vria grylle, 5) Alca torda, pica et arctica, et 6) ima Alca alle.

incedere valet: hinc raro in arido videtur, niſi ad nidum ſuum, et tunc erecta fere. Hiemali tempore ſinus mane intrans victus quaerendi gratia, veſperi altum mare repetit.

VSVS. Certat vtilitate Groenlandis cum Anate molliſſima prae ceteris auibus. Caro cum inteſtinis cocta lubentiſſime editur, quibusdam locis etiam ſubputrida. Pinguedo vt iuſculum ſingulare cruda conſumitur. De pelle plurima veſtimenta corpori proxima habentur.

CAPITVR praeſertim tribus modis:

1) iaculis a pluribus perſecutoribus, ſiue ſolitaria in mari quieſcens, ſiue gregatim victum quaerens.
2) dum plures, in cymbis gregem cingendo, terram aſcendere cogunt; alii in arido exſpectantes capitibus tectis improuiſo illam perſequuntur, et incedere vix valentem nec prae timore volare conantem manibus comprehendunt.
3) locis auſtralibus etiam retibus de laminis balaenarum fabricatis.

OBSERVAT. De huius varietatibus tribus memorant incolae; conf. Gl. 101.

1) Quam dicunt *Niviarſarſuk*, capite albo.
2) *Kakortok*, tota alba, Cr. 116.
3) *Aukpilartok*, dorſo rubro.

Meraene vero varietates, an ſpecies nouae ſint, non determinare poſſum, illis nunquam a me viſis. Prima tamen cum alca cirrhata Pall. V, 15. et ſecunda cum cepho eius lacteolo ib. p. 42. ſimilitudinem habere videtur; tertiae aſſimile exemplar deſcribere videtur Ström, l. c. dum dicit illud pectore rubro.

52. ALCA IMPENNIS.

Alca roſtro compreſſo-ancipiti ſulcato, macula ouata vtrinque ante oculos, alis minimis.

Alca impennis, Syſt. nat. I, 210 Faun. Suec. 140. Müll. prodr. 139. Brün. 105. Pall. V, 11.
Hav-Emmer, Eg. 55.
See-Emmer, Cr. 111.
Iſerokitſok, Gl. 99.
Geirfugl, And. 45. Ol. 750. 983.
Geyervogel, Horr. 201.
Garfugl, Deb. 130.
Anglemaager, Ström, I, 221. Bom. I, 131.
Imber, Pont. II, 131.?

GROENLAND. *Iſarokitſok.*

DESCRIPT. Magnitudine anſeris. Roſtrum nigrum ſulcis 4 tantum notatum, in exemplaribus viſis. Colore non differt a praecedentibus, niſi macula ouata alba ad oculos. (Pulli tamen hanc non habent, nec ſulcos roſtri.) Pedes nigri. Alae minimae, remigibus vix maioribus quam ſturni; hinc volare non poteſt.

HABITAT in alto mari, raro ad inſulas extremas viſa, et quidem tempore brumali. Veteres rariſſimi.

VICTVS eius Cottus ſcorpius, Cyclopterus lumpus, et piſces eiusdem magnitudinis alii.

NIDIFICAT in ſcopulis maris extremis ab hominibus remotiſſimis: quod inde concludo, quod nidus eius nunquam a Groenlandis conſpectus eſt; ſed pullum vidi, menſe Auguſto captum, lanuginem griſeam tantum habentem, hinc aliquot tantum dierum; inque illo inueni rhodiolam roſeam et alia vegetabilia, quae littoribus praeruptis creſcere ſolent, non autem piſces: hinc nuper de

nido

nido ſuo, nec procul veniſſe neceſſe eſt. Nidum et oua eius deſcribit Ol. l. c.

Difficulter incedit, ſed optime vrinatur; huicque vſui alae minutae eius tantum inſeruiunt. Interdum incauta ſatis.

VSVS idem ac praecedentis; faux tamen etiam pro veſica iaculorum habetur.

CAPITVR primo tantum modo ſub praecedenti allato.

53. ALCA ARCTICA.

Alca roſtro compreſſo-ancipiti ſulcato, oculorum orbita temporibusque albis, palpebra ſuperiore mucronata.

Alca arctica, Syſt. nat. I, 211. Faun. Suec. 141. Müll. prodr. 140. Brün. 103. Pall. V, 10.
Lund, Eg. 55. Cr. 113, 7. 8. Gl. 102. Leem, 280. Ol. 223. 559. Ström, I, 245. Bom, V, 170. Pont. II, 141.
Papegoye, And. 167.
Papageitaucher, Adel. 365. tab. XIII. fig. 3.
Alca deleta, Müll. prodr. 141. Brün. 104. eſt huius varietas iunior.

GROENLAND. *Killangak*.

DESCRIPT. Magnitudinem fere habet tordae; monſtroſitate roſtri a ceteris diſtincta. Roſtrum hoc ſulcos habet quinque, quaſi in duas partes diuiſum, quarum altera rubra continens apicem cum ſulcis quatuor, altera nigra continens ſulcum quintum cum baſi. Mandibula ſuperior baſi ſummitatis ſuae habet inciſuram leuem, qua quaſi a capite ſeparatur. Mandibula inferior gibboſitatem mediam magnam habet, de qua pendet appendicula membranacea; ſed verſus caput non canaliculata eſt, vt in

in ceteris. Nares oblongae fere lineares baſi roſtri. Rictus oris magnus, nudus, flauus. Oculi nigri; palpebra ſuperior in quibusdam mucrone membranaceo inſtructa. Caput fere globoſum. Alae et cauda breues. Tota auis ſupra nigra, infra alba; attamen regio oculorum albeſcit. Genae, tempora et gula ſordide alba. Iugulum nigrum. Remiges latere interiore et alae ſubtus fuſceſcunt. Rectrices 16 fere aequales. Pedes ſordide rubri, vnguibus nigris magnis felinis.

Pulli roſtrum minus ſulcatum, nec tam coloratum, corpus etiam magis fuſcum habent.

HABITAT in alto mari, minus frequens inter inſulas, et quidem tempore brumali; quaedam tamen loca, e. gr. *Killangait*, et *Killangarſuit*, e regione boreali coloniae *Fiskerlogen*, de praeſentia huius auis frequentiore nomen ſuum mutuarunt.

VICTVS eius piſciculi et inſecta cancriformia varii generis, praeſertim autem ſpecies a Groenlandis nominata *Imaviub Kingua pillektoutelik*, (i. e. Pulex maris alti roſtro ſerrato,) quam non vidi, pro Cancro Arcto autem habeo.

NIDIFICAT in inſulis extremis, praeſertim e regione occidentali inſulae *Diſco*, et in inſula *Orpikſauk* (de qua ſub alca pica); et dicitur terram vnguibus ſuis excavare, ponens oua duo ſatis magna.

Quoad cetera momenta nil diuerſum a praecedentibus habet.

54. ALCA ALLE.

Alca roſtro laeui conico; abdomine toto ſubtus remigumque poſticarum apicibus albis, pedibus nigris.

Alca Alle, Syſt. nat. I, 211. Faun. Suec. 142. Müll. prodr. 142. Brün. 106. Pall. V, 13.

Smaa

Smaa Alk, Eg. 53.
Akpalliarſuk, Cr. 113. Gl. 103.
Roties, And. 167. Adel. 63. tab. XIV. f. 3.
Söekonge, Ström. I, 255.
Peder Drikker, Act. Nidr. I, 261. tab. VI. et pag. 268. 2.
Boeſier, Bom. I. 410.
Havtirdil, Ol, 984. tab. XXXV.

GROENL. *Akpalliarſuk* ſ. *Akpalliarſungoak*, *Kaerrak*, *Ijarſoakale*.

DESCRIPTIONI datae Act. Nidr. l. c. nil addere habeo, niſi maculam paruam ouatam albam ſupra oculos. Quaedam etiam habent lineolas longitudinales albas in dorſo antico ſupra alas. Ceterum variat color tempore aeſtiuo et hiemali, eodem modo ac praecedentium, ita vt aeſtate iugulum, colli latera, pectuſque nigra euadant, hieme autem tota auis infra ſit alba, albedine hac nucham fere cingente.

HABITAT magna copia cum alca pica; victum eundem quaerens. De nidificatione eius etiam ſub illa memoratum eſt. Raro in inſulis auſtralibus nidum habet; vidi tamen oua eius, duo numero in vno nido ſumta, columbinis parum maiora, alba tinctura ſubcoerulea.

Volatu veloci, anatis hiemalis ſimili, gaudet; non tamen alta petit. Quieſcens in mari ſemper roſtrum mouet, quaſi continuo bibens. Bene vrinatur, non tamen vt alcae maiores; ſed melius incedit. Tempore procelloſo, maris moti cancris piſciculisque ſumma petentibus, pingueſcit; ſatis incauta.

VSVS eius ob paruitatem vilior quam praecedentium, licet eodem modo.

CAPITUR iaculis facilius quam vlla alia.

Obſerv. 1.) Dantur huius duae varietates:

 a.) alia

a) alia Groenlandis *Kakortok*, tota alba, Brün. 107.
b) alia *Aukpilartok*, pectore rubro.

Nunquam a me viſae.

2.) Nominantur adhuc alcaeformes aliae ſub nominibus *Akpalik*, Cr. 116. et *Akpartlek*, Gl. 108. quae an vna eademque auis, an quaedam praecedentium ſub diuerſo nomine, an vero nouae ſpecies ſint, alius determinabit.

55. PROCELLARIA GLACIALIS.

Procellaria albicans, dorſo caneſcente.

Procellaria glacialis, Syſt. nat. I. 213. Faun. Suec. 144. Müll. prodr. 144. Brün. 118. Pall. V, 36.

Mallemukke, Cr. 115. Gl. 106. And. 168. Adel. 367. 415. tab. XIV. fig. 4. (Figura autem 7. tab. XIII. quoad roſtrum melius quadrat.)

Havheſt, Act. Nidr. I, 182. tab. I. Ström, I, 231. Leem, 272. Bom. III, 362. Pont. II, 123. c. fig.

Filingen, Ol. 625. 710.

GROENL. *Kakordluk*, v. *Kakordluvek*.

DESCRIPT. Exemplaria viſa tota caneſcentia, remigibus obſcurioribus, abdomine albicante. Cetera deſcriptioni Act. Nidr. datae conuenerunt. Aream deplumem ſub abdomine etiam reperi.

HABITAT in alto mari, raro ad oras veniens, et tunc errans in nebula; quod praeſertim fit menſe Auguſto: rarior tamen ſequenti.

ESCA eius eſt omne viuum in ſuperficie maris occurrens; etiam cadauera marina et quisquilias nauium petit.

NIDIFICAT

NIDIFICAT in littoribus praeruptis occidentalibus inſulae *Diſco*, et aliis locis a continente remotioribus, more Lari glauci.

Volatu ſuo quaſi currit ſuper vndas, ſimul rapiens eſcam ſuam; interdum tamen mari ſub edendo etiam quieſcentem vidi. Eſt auis facile incautiſſima et admodum foetida.

VSVS. Caro editur cocta vel ſiccata. Pinguedo vel cruda editur, vel comburitur in lampadibus. Pellis raro in veſtimenta adhibetur. De fauce habetur veſica venatoria in iaculis minora.

CAPITVR facile iaculis, dum quieſcit ſuper aquam, hoſtem appropinquantem tuto exſpectans.

56. PROCELLARIA PVFFINVS.

Procellaria corpore ſupra nigro, ſubtus albo.

Procellaria Puffinus, Syſt. nat. I, 213. Müll. prodr. 145. Brün. 119.

Enkekonè, Gl. 106.
Lire, Ström, I, 243.
Skrabe, Deb. 134. Bom. VII, 310.
Skrofa, Ol. 556.

GROENL. *Kakordlungnak*.

DESCRIPT. Praecedenti paulo longior, ſed anguſtior, hinc minor corpore. Roſtrum longius, ſed tegumenta cylindrica narium minora; interſtitio illorum latiore. Nares ipſae obliquae, non, vt in praecedenti, perpendiculares. Sub abdomine in multis vidi maculam longam fuſceſcentem. Pedes antice rubeſcunt, poſtice nigricantes. Cetera cum deſcriptione Brün. l. c. conueniunt.

HABITAT cum praecedenti, ſed frequentior inter inſulas conſpicitur. Annis nebuloſis certa loca tanta copia aduenit, vt ſuperficies maris per areas quaſi tegatur.

Quoad reliqua momenta cum praecedenti conuenit, quatenus mihi notum.

57. PELECANVS CARBO.

Pelecanus cauda rotundata, corpore nigro, roſtro edentulo, capite laeui.

Pelecanus Carbo, Syſt. nat. I, 216. Faun. Suec. 145. Müll. prodr. 146. Brün. 120.
Skarv, Eg. 55. Gl. 101. Leem, 271. Ström, I, 250. Kalm. Am. I, 110. Bom. VII, 252.
Skarf, Cr. III.
Baklan, Gmel. II, 23.
Skarfur, Ol. 64. 555.
Coruus aquaticus, Ionſt. av. 131. t. 47.

Pelecanus Phalacrocorax, Müll. prodr. 148. Brün. 122. et Ionſt. l. c. *Blikſkarv, Hvidlaaring*, Ström. l. c. I. *Dilaſkarfr*, Ol. 556. 982.	mas vetus.
Pelecanus graculus, Syſt. nat. I, 217. Faun. Suec. 146. Müll. prodr. 147. Brün. 121. Ionſt. l. c. *Smaaſkarv*, Ström, l. c. 3. Leem, 272. (120, 2.) *Graaſkarfur, Hnuplungur*, Ol. 555.	pullus.

GROENL. *Okaitſok*; pullus *Okaitſoak*; *Kidlingaejouk*.

DESCRIPT. Roſtrum edentulum ſupra nigricat, lateribus ſubtusque albicat. Facies non fronte, ſed tantum ante oculos, area anguſta nudiuſcula, et cum rictu oris gulaeque flaueſcens. Nares ex rima fere tecta tantum

tum conſtant. Lingua minutiſſima. Caput elongatum antice acuminato-compreſſum, poſtice craſſius; vertice planiuſculum. Collum longum. Corpus robuſtum elongatum. Tota auis nigra apicibus pennarum atris; gula tamen, quatenus plumis tecta eſt, alba: quae albedo etiam continuatur initio iuguli, pennis tenuiſſimis ſparſis inter nigras; ſupra femora etiam vtrinque macula magna alba, cuius pennae ceteris tumidiores. Oculi nigri iride magna viridi. Alae robuſtae quidem, pennis tamen gaudent raris mediocrisque magnitudinis. Remiges primariae 10, ſecundariae 20; quas ſequitur ſpatium 5 aut 6 pennis breuiſſimis occupatum, deinde alula ſpuria conſtans 5 pennis longitudine ſecundariarum. Cauda rotundata habet 14 rectrices, quarum rachis craſſa baſi ſubnuda. Pedes nigri tetradactyli, digito poſtico fere laterali cum ceteris iuncto, plicatiles ſunt et pro manibus illi inſeruire poſſunt. Sternum habet breuiſſimum; ante et poſt quod laxa via piſcibus maioribus ingurgitatis.

Foemina differt a mare defectu macularum albarum, dum tota nigra, etiam minor.

Pulli ſupra nigri, infra albicant, ad latera tamen ſordeſcentes. Roſtrum illorum fere nigrum, et apice minus incuruato.

HABITAT ubique; ſatis numeroſa; loca maritima praerupta amans, ſaepe de illo nomen ſuum mutuantia. Non migrat e Groenlandia.

VICTVS eius praecipuus eſt Cottus ſcorpius, quem maximum etiam ingurgitat, et ſaepe in aue mortua de fauce in anum fere extenſum reperi.

NIDIFICAT praecipitiis maritimis, et quidem in ſummo circuitu illorum *) more corui; oua tria vel plura ponens, anſerinis aequalia, pallide virentia, tam foetida, vt a Groenlandis vix edantur.

F 5 Sociabi-

*) Conferantur, quae dicta ſub Sp. 51.

penetrare poteſt. Lingua minutiſſima ouata. Facies ante, circa et ſub oculis, et gula ad latera, nuda coerulea; de rictu oris tamen ad nucham fere protenditur linea nuda nigra. Oculi magni iride alba, roſtro propinquiores. Pedes coeruleo-nigricant. Reliqua vt in Syſt. nat. l. c. Pediculis laborat.

Pullum vidi multo minorem, multis ſtriis nigris ſignatum.

HABITAT in alto mari, rariſſime ſub Groenlandia viſa, et quidem errans. Nec in Groenlandia nidulatur, quatenus mihi notum; locis auſtralibus tamen frequentior.

Exemplaria mea incolae auſtri nominarunt *Kukſuk.* An vero etiam alia auis, e. gr. cygnus, hoc nomine in tractibus auſtralibus gaudeat, vt volunt alii, non contradicam.

60. VRIA GRYLLE.

Vria corpore atro, tectricibus alarum albis.

Colymbus grylle, Syſt. nat. I, 220. Faun. Suec. 148. Müll. prodr. 151.
Vria grylle, Brün. 113. (aeſtiuus.)
Vria grylloides, ib. 114. (pullus primi anni.)
Vria baltbica, ib. 115. 116. (hiemalis.)
Tejſt, Eg. 55. Gl. 102. Cr. 113. Ström, I, 258. Act. Nidr. I, 258. 267, 1. Tab. IV. Pont. II, 163. Bom. VIII, 48. Deb. 127.
Ziaelkes, Leem, 281.
Grylle, It. Gothl. 214.
Taube, Adel. 360. tab. XIII. fig. 6. Ell. 260*.
Due, And. 167.
Peturskofa, Ol. 556. 557.

GROENL. *Serbak* v. *Sergvak.* Colore aeſtiuo: *Kernekungojuk* v. *Kernektarſuk.* Colore hiemali: *Kakortungojuk.*

DESCRI-

DESCRIPTIONI huius auis datae Act. Nidr. et Brün. Orn. ll. cc., obſeruatis, quae ſupra memoraui ad loca haec rite intelligenda, nil fere addere valeo. Quod Vria balthica loco primo aliter ac ſecundo apud Brün. deſcribatur, ſic intelligo: primum eius exemplar ſine dubio captum eſt ſub initio hiemis, colorem hiemalem nondum perfectum habens; ſecundum vero ſub fine hiemis, hinc magis maculatum. Inter permulta exemplaria, quae fere quotidie aeſtate hiemeque vidi, ne vnum quidem roſtro rubro praeditum mihi obuenit, licet hoc velint alii. Pedes rubri hieme, vt cetera, caneſcunt. Auem hanc hieme mutare colorem nullus dubito, experientia de contrario hactenus non conuictus. Datur enim inter veteres et pullos hiemali tempore differentia, (praeſertim quod illae album, hi nigro maculatum abdomen habeant;) quae ſententiam aſſumtam ſatis ſtabilire videtur. Nulla datur differentia coloris maris et foeminae.

Pullus nuper natus toto corpore lanuginem nigram, partes nudas etiam nigras habet, excepto apice extimo roſtri albo. Plumatus colorem Brün. 114. memoratum aſſumit; ſed ſequenti vere, vt veteres, niger euadit: ſaltem in Groenlandia tunc omnes nigri, licet de Islandia aliter velit Ol. l. c.

HABITAT vndique in mari groenlandico, ad oras ſatis numeroſa.

VICTVS eius ſunt piſciculi varii generis, praeſertim pulli gadi, ſcorpii et ſalmonis arctici.

Eſt monogama. Licet ipſa magnitudine tantum columbae, oua tamen gallinarum fere aequalia, numero duo, albida maculis multis nigris griſeisque, ſub initio Iunii ponit locis et more Alcarum. (Cf. Sp. 50. 51.)

Inter vrinatores optimos et aues cautiſſimas merito numeranda eſt. Breuibus etiam licet alis praedita velo-

citer

citer ſatis volat, non tamen alte. — Difficulter incedit, non tamen vt alcae vel colymbi plurimi.

VSVS pellis et carnis vt alcarum. Oua etiam cocta eduntur. Cutis rubra pedum adhibetur in lineis piſcatoriis vt illecebra.

CAPITVR vel iaculis, ſed difficilius ac alcae, quippe magis inquieta et lubentius deuolans; vel laqueis in nido ſuo: hic etiam interdum viua prehenditur.

61. COLYMBVS SEPTENTRIONALIS.

Colymbus pedibus palmatis, collo ſubtus macula ſcutiformi ferruginea.

Colymbus ſeptentrionalis, Syſt. nat. 220. Müll. prodr. 153.
Colymbus Lumme, Brün. 132.
Lumm, Cr. 112. And. 44.
Loom, Act. Nidr. I, 244. tab. II. fig. 2. Ström, I, 243. Pont. II, 136. c. fig. Bom. V, 123.
Lomur, Ol. 557.
Liom, Deb. 129.
Gakkor v. *Gakkatte*, Leem, 270.

GROENL. *Karkſauk.*

DESCR. Haec auis licet in aquis borealibus ſatis frequens, varie et nondum ſufficienter deſcripta, magnitudinem fere anatis Tadornae habet, ſed corpus magis plagioplateum, collum longum, caput protractum, roſtrum longum ſubulatum, acuminatum, cuius mandibula ſuperior ſurſum incuruata ſulco laterali in tres partes longitudinales diuiditur, quarum media ſ. dorſalis albeſcit, reliquae cum mandibula inferiore nigricant; nares nudas oblongas fere lineares; linguam gracilem acuminatam. Caput caneſcens verticem habet magis obſcurum, mixtura

-ra nigricante, et ad canalem mandibulae inferioris maculas minutas albidas. *)

Oculi in anteriore parte capitis locum habent pone rictum oris, parui, clari, iride ſubbrunnea. Colli latera capiti concoloria, antica pars maculam ferrugineam ſcutiformem habet verſus pectus latiorem, infra quam vt etiam ad latera pectoris et in dorſo colli ducuntur lineae longitudinales nigricantes **) albaeque alternantes, ſingula penna nigricante marginibus albis. Reliquum pectoris et abdomen alba, excepta faſcia nigra ad anum. Dorſum et alae fuſceſcentes maculis multis minutis albis paſſim notantur, ***) praeſertim antica parte dorſi, vbi maculae minores, et poſtica, vbi maiores, medio minus maculato. Tectrices alarum maximae, ſ. remigibus propiores, maculas habent magis productas in lineam marginalem vtrinque. Remiges 10 primariae reliquis obſcuriores, immaculatae, rachin habent ſupra nigram, infra albam. Alae, ſubtus albae, breues, in poſtica corporis parte locum habent, extra caudam tamen prominentes. Cauda breuis, vix 2 pollices longitudine, maculata, vt dorſum, rectrices circiter 12 habet fuſceſcentes, quarum intermediae apice albo. Pedes longi, lati, compreſſi, (etiam in tibia,) extus nigricantes, intus albicantes, membrana digitorum etiam ſupra albicante, infra nigricante, ad anum ſiti et retro protracti inceſſui minus, ſed natatui optime inſeruiunt; tetradactyli ſunt palmatique, digito poſtico proprium tamen lobum habente, vnguibus longis canaliculatis nigricantibus praediti. Mas et foemina ſunt concolores et aequales: pulli vero carent ma-

*) In exemplari Noruegico hae deerant.

**) In exemplari Noruegico nigricanti-virides nitidae.

***) Re vera penna ſingula fuſceſcens, medio magis palleſcens, maculas ad apicem duas habet albas; non vero omnes pennae maculatae.

maculis albis et ſcutiformi ferruginea *); nuper nati lanuginem habent cineraſcentem.

HABITAT praeſertim in aquis dulcibus, rarius in mari. Auis migrans aggreditur ſub fine Aprilis vel initio Maii; auſtraliora petit menſibus Septembri et Octobri, plerumque exſpectans niuem primam durantem montium et glaciem aquarum.

VICTVS eius praecipuus ſunt ſalmo carpio et gaſterosteus aculeatus, cancer ſtagnalis, nec non alii piſciculi aquarum, cancrique macrouri ad littora maris.

MONOGAMVS nidificat in gramine littoris lacuum, praeſertim inſulis minutis praeditorum, quae potiſſimum eliguntur, ut ſeorſim tutoque viuat. Nidus ejus ſtrato muſcorum graminumque tantum conſtat, eſtque aquae contiguus, vt auis claudicans facilius aſcendere queat. Menſe Iunio oua ponit duo gallinarum longiora magisque coarctata, cineraſcentia maculis raris nigris. Non vnus lacus capit duos Colymbos.

Egregie natat, vrinatur volatque; licetque alis breuibus preditus alta tamen petit, ſub volatu plerumque vociferans. Viſu optimo praeditum eſſe oportet, dum de alto nidum ſuum agnoſcere poteſt, caſuque obliquo mira velocitate ſe demittere ſolet. Rariſſime in arido conſpicitur, et tunc corpore erecto.

VSVS eius idem ac Vriae, Sp. 60.

CAPITVR etiam iaculis, vt illa. Pulli lapidantur.

62. COLYM-

*) Hinc differentia deſcriptionum pro varia aetate auis, iam perfectum colorem, iam ſcutiformem non vero dorſales maculas, iam neutras habentis.

62. COLYMBVS GLACIALIS.

Colymbus pedibus palmatis, capite colloque nigro-vireſcentibus, faſcia gulae ceruicisque interrupta ex albo nigroque lineata.

Colymbus glacialis, Syſt. nat. I, 221. Müll. prodr. 155.
Colymbus torquatus, Brün. 134.
Tudlik, Gl. 99.
Tuglek, Cr. 110.
Havbymber, Act. Nidr. III, 125. Bom. IV, 73, 4.
Himbryne, Ol. 556. tab. XL.
Imber, Leem. 269.

GROENLAND. *Tudlik.*

DESCRIPTIO data Brün. et Act. nidr. II. cc. optime conuenit. Pulli maculas albas minime habent. *) Mas et foemina ſimiles.

HABITAT tam in mari quam in aquis: vere autumnoque in mari degit vrinandi, aeſtate vero in aquis generandi cauſa. Migrat, vt antecedens.

VICTVS eius ſalmo carpio et arcticus, ammodytes Tobianus, et alii piſces mediocres.

NIDIFICAT in lacubus maioribus remotioribusque more praecedentis. Oua duo maiora, et, vt volunt Groenlandi, fuſceſcentia ponit.

Optimus vrinator, raro, tunc vero alte, volat. Perſecutores videns ſe ſubmergendo, non deuolando, ſaluare conatur. Pullos habens hoſtem non fugit, ſed roſtro ſatis timendo valde infeſtat.

VSVS

*) Haec regula, vt videtur, valet in genere de omnibus Colymbis, praeſertim palmatis.

VSVS eius idem ac Alcae impennis.

CAPITVR etiam vt illa.

63. LARVS TRIDACTYLVS.

Larus albus dorſo cano, extremitatibus remigum nigris, pedibus tridactylis.

Larus Riſſa, Syſt. nat. I, 224. Müll. prodr. 160. Brün. 140. vetus.
Larus tridactylus, Syſt. nat. I, 224. Faun. Suec. 157. Müll. prodr. 161. pullus.
Tatterat, Cr. 115. Gl. 104.
Krykkie, Act. Nidr. III, 119. Ström, I, 241. Bom. IV, 521. Pont. II, 135.
Rytsa, *Skegla*, *Ritur*, Ol. 356, 572, tab. XXIII. (vetus,) et XXIV. (pullus.)
Skjerro, Leem, 284.
Rutiegeſ, Adel. 361. tab. XIV, f. 6.

GROENLAND. *Tattarak.*

DESCRIPT. Hic facile minimus inter laros Act. Nidr. et Brün. l. c. bene ſatis deſcriptus eſt, ſi matura aetate conſideratur; deſidero tamen oculorum iridem nigram, orbitam oculorum rictumque oris croceos, quos in exemplaribus meis obſeruaui. *) Deſcriptio pulli in Act. Nidr. nimium breuis, quam meliorem dedit Ol. l. c. cuius etiam figurae optimae: deſideratur tamen macula lunaris nigra ad oculos in figura pulli; torques etiam niger antice interruptus eſt, licet aliud oſtendat figura. Color maris et foeminae in hac ſpecie, vt in ceteris laris, idem. Quod autem

*) In deſcriptione Brün. quidem legitur, remigem extimam margine interiori toto nigro: ſed ſine dubio vult exteriori, quod etiam veritati congruum obſeruatum eſt Act. Nidr.

tem Larus riſſa auctorum vetus, et tridactylus iunior ſit, certo certius conuictus ſum, eoque facilius ab Ornithologis aſſumi poteſt, ſcientibus, pullos Larorum ſemper parentibus ſuis variegatiores obſcurioresue eſſe.

HABITAT in mari groenlandico vbique. Aeſtate tantum ad oras conſpicitur; inter aues migrantes igitur numerandus, dum, ſalmonem arcticum quaſi ſequens, vere aggreditur, hiberno tempore vero oras relinquit, vt videtur, altum mare petens.

VICTVS eius praecipuus eſt Salmo arcticus, nec non ammodytes Tobianus et alii piſciculi, Clioque retuſa, quos more Larorum de alto ſe mittendo in ſuperficie mari petit. Frequentiſſimus balaenarum et phocarum ſocius piſcandi gratia, dum illae piſces de profundo pellunt, hic ſupra exſpectans illos apprehendit.

MONOGAMVS, vt Lari omnes, nidificat in rupibus praeruptis ſinuum maiorum, quae loca inde nomen proprium ſuum acceperunt. Nidum ſuum absque arte in gramine ſtruit, ibique oua 2 vel 3 ponit magnitudine Vriae grylle, colore cineraſcenti-viridi maculis fuſcis, menſe Iunio.

Vociferatio eius, praeſertim gregatim circa nidum ſuum vibrantis, intolerabilis. Alis ſuis longis, vt Lari reliqui, lente continuoque circumuolat, raro quieſcens, tam mari natare valens, quam terra, lubentius autem glaciei fragmentis. Voce ſua animalia marina emerſura portendit.

VSVS. Caro et oua eduntur; pellis, praeſertim in locis borealibus, in veſtimenta adhibetur.

CAPITVR laqueis ex laminis corneis balaenarum conſtructis, et in ſuperficie maris iuxta glaciei fragmenta maiora, ſalmone arctico plerumque pro illecebra habito.

64. LARVS GLAVCVS.

Larus albus, dorſo et alis canis, remigum extremitatibus albis.

Larus glaucus, Müll. prodr. 169. Brün. 148.
Burgermeiſter, Cr. 114. Adel. 362. 415. tab. XIII, f. 7.
Naya, Gl. 105.
Maar, *Maaſur*, Ol. 356. 572. 709.
Blaamaage, *Store Hvidmaage*, Bom. V, 189.
Dalvek, Leem, 282.

GROENLAND. *Naya*, *Nayavek*, *Nayainak*, *Pukteralik*.

DESCRIPTIO ſatis ſufficiens data eſt apud Brün. l. c. Pedes pallide fuleſcunt. Remiges baſi ſunt tectricibus dorſoque concolores, apicem verſus vero albae, vt rectrices et reliquum corpus. Eſt itaque Laro cano ſimilis, exceptis huius apicibus remigum nigris, ſed multo maior et laro marino non multum cedens. Pulli primo anno multum differunt a veteribus: toto corpore ſordide fulueſcunt maculati, quae maculae ſequentibus annis magis magisque pereunt, et in dorſo alisque cum colore cano transmutantur, donec perfectum colorem accipiant, vt recte obſeruatum apud Ol. ll. cc. — Carent etiam iuniore aetate macula crocea roſtri, tunc pedibus concoloris. Nulla datur differentia maris a foemina.

HABITAT vbique ad oras et in ſinubus, Larorum omnium vulgatiſſimus tam hieme quam aeſtate.

VICTVS eius ſunt piſces omnes mediocres, inter illos Cottus ſcorpius, et Cyclopterus lumpus, quos vel more Lari tridactyli, vel in littoribus petit; nec baccas empetri nigri contemnit.

NIDI-

NIDIFICAT in locis praeruptis maritimis, inter gramina oua 3 ponens, quae magnitudine anatis domeſticae ſuperant, pallida maculis multis fuſcis, menſe Maio.

Continuo fere volat, raro quieſcens tam mari ſaepius ſolitarius, quam rupibus ſaepe gregatim. Vociferatur fere vt gallopauo.

VSVS idem ac Lari tridactyli. Caro pullorum carni gallinarum non multum cedit bonitate; hinc a Danis lubenter editur.

CAPITVR vel laqueis, vt Larus tridactylus, cotto ſcorpio pro illecebra adhibito; vel hamo cum linea de littoribus proiecto, qui lardo pro illecebra conditur; vel lardi fruſto in mare proiecto, cui fragmentum ligni acuminatum tranſuerſe inſeritur, quo hauſto ſuffocatur; vel rarius iaculis icitur dormiens ſuper mari.

Obſ. Larus argentatus Brün. 149 ob. apices remigum nigros minime eſſe poteſt pullus glauci, vt ſubſumitur a Leem. et Müll. ll. cc.

65. LARVS CINERARIVS. †

Larus albus dorſo cano, macula pone oculos fuſca.

Larus cinerarius, Syſt. nat. I, 224.

GROENLAND. *Kejukingoak.*

Sub hoc nomine Groenlandi mihi auem deſcripſerunt, in Groenlandia rariorem, quam ipſe volitantem ſemel tantum vidi, et ob maculam temporum pro laro citato habui, ceterum determinare non valens, vtrum varietas, an diſtincta ſpecies.

66. LARVS MARINVS.

Larus albus, dorſo nigro.

Larus marinus, Syſt. nat. I, 225. Faun. Suec. 155. Müll. prodr. 163. Brün. 145.
Svartbag, Cr. 114. Gl. 104. Bom. V, 190. Deb. 130. Pont. II, 194. Ström, I, 247.
Larus varius, Brün. Orn. 150. pullus.
Svartbakur, Ol. 226. 571. tab. XII. (vetus;) tab. XIV. (pullus.)
Gairo, Leem, 282.
Mas, It. Gothl. 214.
Larus maximus, It. wgoth. 156.

GROENL. *Nayardluk. Nayardlurkſoak.*

DESCRIPTIONEM huius, facile maximi congenerum, bonam dedit Brün. ll. cc. tam veteris, ſub titulo Larus marinus, quam pulli, ſub titulo Larus varius. Palpebrae veterum croceae nudae. Pullorum pedes roſtro obſcuriores; nec roſtrum maculam croceam habet, niſi matura aetate.

HABITAT praeſertim ad inſulas remotiores; pulli tamen etiam inter alios laros conſpiciuntur in ſinubus. Eſt glauco minus frequens.

VICTVS eius piſces mediocres, interdum etiam maiores. Super tumulos de excrementis auium ortos oua 3, quae glauci paulo maiora ſunt et obſcuriora, ponit menſe Maio, nidum ſimpliciſſimum in gramine habens.

Vociferatur fere vt anſer, tarde volitans, non facile continenti inſidens. Alias aues, praeſertim anatem molliſſimam, etiam infeſtare dicitur.

VSVS idem ac glauci.

CAPITVR vt ille, praeſertim primo ac tertio modo.

67. LARVS

67. LARVS CANDIDVS. *

Larus totus niueus, roſtro pedibusque nigris.

Larus candidus, Müll. prodr. p. VIII.
Najauarſuk, Gl. 106. 110.
Ratsher, Adel. 359. 415. tab. XIII, f. 4.
Valdmaaſe, Leem, 285.

GROENLAND. *Nayauarſuk.*

DESCRIPT. Larus hic, tridactylo paulo maior, inter minores numerandus, toto corpore albedine columbina ſplendet, nulla omnino canitie mixta; ſoli pedes oculique nigri. Roſtrum ex vireſcenti nigricat, apice palleſcente. Igitur pulcherrimus. Pedes tetradactyli ſunt, digito poſtico mediocri, licet ab Adel. l. c. aliter indicetur. Pulli maculati ſunt maculis oblongis nigris, praeſertim in dorſo alisque; roſtrum illorum etiam nigricat.

HABITAT in alto mari, rariſſime, et quidem frigore inſtante, terram appropinquans, et tunc admodum incautus, vt facile occidatur, ſuper lardum eiectum quieſcens. Videtur Spitzbergae et aliis borealiſſimis propria auis: hinc de ouis, nido, victu et moribus minus conſtat.

VSVS etiam vilis, dum raro capitur.

68. CATHARACTA PARASITICA.

Catharacta rectricibus duabus intermediis longiſſimis.

Larus paraſiticus, Syſt. nat. I, 226. Faun. Suec. 156. Müll. prodr. 166.
Catharacta paraſitica. Brün. Orn. 127. vetus.
Coprotheres, ib. 128. pullus.
Io-Diob, Cr. 115.
Tyvjöen, Gl. 106. Act. Nidr. III, 103.
Struntjæger, Adel. 364. T. XIII. f. 5.

Kioven, Ol. 573.
Truen, Deb. 131.
Kive, Ström, I, 239. pullus.
Io-fugl, Pont. II, 133.
Haskel, Leem, 289. vetus.
Skaite, ib. 239. pullus.
Elof, It. wgoth. 182.
Jobon, Bom. IV, 110.

GROENLAND. *Iſingak, Meriarſairſok.*

DESCRIPTA eſt bene ſatis Act. Nidr. l. c. ſed erratur ibi, et apud plures auctores, dum pullos pro foeminis habent. Ipſe in propinquitate habitaculi mei groenlandici multoties par vidi nidum ſuum ſeruans, quod igitur mas erat et foemina, in quibus tandem captis nullam differentiam obſeruare potui a deſcriptione data Brün. 127, niſi quod color nigricans dorſi ad latera colli quaſi collari, non tamen antice, clauſo, prolongatus ſit. Collare hoc amplius, vt etiam pileus capitis, in foemina ac mare, quae differentia forſitan non in omnibus indiuiduis locum habet: deinde pullos illorum accepi viuos lanugine griſea veſtitos, quos diu alui, ita vt apud me pennas acceperint omnino coloris indicati a Brün. 128. exceptis pectore abdomineque, quae in vtroque cineraſcentia, et capite cum dorſo colli, quae in altero fulueſcentia. Sic certe ſatis conuictus ſum de veritate ſententiae meae ſupra indicatae.

HABITAT vndique tam alto mari, quam ſinubus.

VICTVS eius praecipuus eſt aliarum auium (non excrementum, vt putant nonnulli, ſed) rapina euomita, quam ſub caſu roſtro prehendit. Hinc continuo alias aues perſequitur, praeſertim laros tridactylos, glaucos iuniores, et colymbos ſeptentrionales, illas euomere cogens. Non tamen ipſa piſces minores in ſuperficie maris quaeſitu omnimo inepta eſt.

NIDIFI-

NIDIFICAT in tumulis paludum, vbi nidum ſine arte format ex graminibus muſcisque. Oua 2 ponit menſe Iunio, quae magnitudine gallinae, cinerea maculis nigris.

Raro natat, tarde volitat, niſi in perſequendo alias aues, tum illis velocior. Super aquam dormit.

VSVS idem ac lari tridactyli; ſed raro *capitur*, et quidem iaculis, dum in aqua dormit.

69. STERNA HIRVNDO.

Sterna cauda forficata, rectricibus duabus extimis albo nigroque dimidiatis.

Sterna Hirundo, Syſt. nat. I, 227. Faun. Suec. 158. Müll. prodr. 170. Brün. Orn. 151.
Tern, Cr. 116.
Therna, Kriia, Ol. 227. 575.
Kirmeve, Adel. 366. tab. XIV, fig. 5.
Tenne, Ström, 258. Bom. VIII, 56.
Sandtal, Pont. III, 152.
Zbjerrek, Leem, 288.
Sterna, Ionſt. av. 130. tab. XLVI.

GROENL. *Imerkoteilak*.

DESCRIPTIO huius datur Faun. Suec. l. c. et apud Ol. Loco poſteriore legitur de differentia pullorum a parentibus, quae ponitur praeſertim in fronte alba, ventre minus albo et rectricibus extimis minus longis. Secundum hanc obſeruationem, quam ipſe faciendi occaſionem non habui, Sterna Paradiſaea Brün. 152. eſſet vetus, Hirundo 151. vero pullus.

HABITAT paſſim ad inſulas remotiores in quibusdam locis numeroſa, e. gr. ad inſulas freti *Diſco*, in aliis rariſſima; et quidem aeſtate tantum conſpicitur.

VICTVS eius piſcuculi et inſecta marina minora, quos more larorum petit, ſub caſu tamen alas ſuas praelongas arctius ſupra dorſum coniungit, articulo humeri mire flexili.

NIDVM ſuum ſine arte habet in inſulis humilioribus muſcoſis, vbi oua plerumque duo ponit, magnitudine columbinorum, ſubfulua maculis multis nigris, menſe Iunio.

AVIS ſociabilis, audax, ſe progeniemque animoſe tam voce quam vi defendens contra hoſtes, ne quidem homines timens.

VSVS eius idem ac lari tridactyli. Cutis rubra pedum etiam adhibetur vt vriae grylle. Oua eius optima.

CAPITVR vt larus tridactylus.

70. ARDEA CINEREA †.

Ardea occipite nigro laeui, dorſo coeruleſcente; ſubtus albida; pectus maculis oblongis nigris.

Ardea cinerea, Syſt. nat. I, 236. Faun. Suec. 165. Müll. prodr. 176. Brün. Orn. 156. Ionſt. av. 151. tab. 50.

Reiger, Cr. Cont. 214. 284.

Hejre, Ström, I, 395. Pont. II, 125.

Hegre, Ol. 356.

Guorga, Leem, 242.

Hanc loco auſtrali Groenlandiae viſam eſſe perhibetur Cr. l. c., de qua alias nil omnino audiui; nec nomen eius groenlandicum, ſi datur, mihi notum.

71. SCOLOPAX GALLINAGO.

Scolopax roſtro recto tuberculato, pedibus fuſcis, frontis lineis fuſcis quaternis.

Scolopax

Scolopax gallinago, Syſt. nat. I, 244. Faun. Suec. 173. Müll. prodr. 182. Brün, orn. 160-162.
Myrſnippe, Ström, I, 24. Bom. V, 512.
Hroſſagökr, *Myraſkitr*, Ol. 579.
Makkaſtak, Leem, 249.

GROENL. *Siguktok.*

72. SCOLOPAX IARDREKA.

Scolopax roſtro recto laeui, pedibus plumbeis; remigibus linea obliqua, vropygioque albo; rectricibus macula nigra.

Scolopax Jardreka, Müll. prodr. 190.
Jardreka, Ol. 984. Tab. XLVIII.

GROENL. *Sargvarſurkſoak.*

Harum duarum ſpecierum exemplar vnicum tantum vidi. Inter rariſſimas Groenlandiae aues numerandae ſunt, de quarum oeconomia non conſtat.

73. TRINGA STRIATA.

Tringa roſtri baſi pedibusque flauis, rectricibus albis fuſco-faſciatis, remigibus plurimis albis.

Tringa ſtriata, Syſt. nat. I, 248. Müll. prodr. 194.
Tringa maritima, Brün. Orn. 182.
Sneppe, Eg. 55. Gl. III.
Scnepfen, Cr. 103, Adel. 357. tab. XIII. fig. 2.
Fiaerepiſt, Ström, I, 225., Act. Nidr. III, 440, tab. VII. Bom. II, 316.
Fiarkurv, Pont. II, 118.
Gaddevierrusb, Leem, 253.
Selningur, Ol. 580.

GROENL. *Sarbarſuk* v. *Sargvarſuk*, *Sirkſariarſungoak.*

DESCRIPTIO huius exacte ſatis data eſt Act. Nidr. et Brün. ll. cc. Praeterea obſeruandum tamen, quod differant tam anni tempore, dum aeſtate tectrices alarum ſuperiores obſcuriores ſine margine alba, dorſum vropygiumque vero pallidiora, pectus abdomenque albiora, quam aetate, et pulli lucidiores magisque ſtriati parentibus. Pediculis laborat.

HABITAT magna copia vndique ad littora et ſcopulos maris, praeſertim autem tempore brumali, dum aeſtate interiora ſinuum generandi gratia, et hieme inſulas ſcopulosque remotiores victus gratia, petit.

VICTVM eius praecipuum dant nerita littoralis et oniſcus pulex, cum ſuis congeneribus, nec non alia teſtacea minora, vermiculique marini; imo interdum fuci minuti. Haec omnia in littoribus maris petit aeſtu inſtante, tunc voraciſſima, ſub fluxu maris quippe cibo vndis tecto carens.

NIDIFICAT in campo iuxta littora maris vel lacuum, ſine vlla arte radices molles graminum minorum tantum conuoluens, ibique ſub fine Maii vel initio Iunii oua 4-6 ponit, ſturni paulo maiora, pallida maculis obſcuris, altera extremitate attenuata.

Alis ſuis longis acuminatis velociter volitat iuxta ſuperficiem maris volatu hirundinis ruſticae, cuius vocem etiam habet. Ocyſſime currit, ſed rariſſime et difficulter iuxta littora natat. Contra vndas fluctuantes callide ſe conſeruare, et ſimul eſcam quaerere intelligit accurrendo et recurrendo. Ceterum admodum incauta.

VSVS eius vilis ob paruitatem: editur tamen caro eius (certe ſapidiſſima) cum aliis auibus marinis; et plumulis eius inter alias puluilli farciuntur.

CAPITVR vel laqueis, ad bacillum in littoribus ſitum aptatis, vel lapidatur a pueris; raro a veteribus petitur.

74. TRIN-

74. TRINGA INTERPRES. †

Tringa pedibus rubris, corpore nigro albo ferrugineoque vario, pectore abdomineque albo.

Tringa interpres, Syſt. nat. I, 249. Faun. Suec. 178. Müll. prodr. 193. Brün. Orn. 175.
Kutterutte, Act. Nidr. III, 574.
Vejdetite, Bom. VIII, 388.
Tolk, It. Gothl. 217.

Hanc eſſe puto Groenlandorum *Telligvak*, quam non vidi; ſed dicitur magnitudine Alcae Alle, pedibus rubris et ventre albo, facie et more Tringarum, habitare ad aquas.

75. TRINGA LOBATA.

Tringa roſtro ſubulato apice inflexo, pedibus pinnatis, pectore albo ferrugineoque vndulato.

Tringa lobata, Syſt. nat. I, 249. Faun. Suec. 179. Müll. prodr. 195. (foemina;) Brün. Orn. 171. (pullus.)
Tringa hyberborea, Syſt. nat. I, 249. Faun. Suec. 179. Deſcr. vlt. — Müll. prodr. 196. (mas.)
Seeſchnepfe, Cr. 113.
Fiſklita, Act. Nidr. III, 575. Bom. II, 407.
Nordveſt-fugl, Bom. V, 599.
Nuorte-Lodde, v. *Bieggusb*, Leem, 290.

GROENL. *Nelloumirſortok*, et ſaepiſſime deminutiue *Nelloumirſortungoak*.

DESCR. Sine dubio minima inter aues marinas, longitudinem habet 7 vnciarum, et 1½ vnc. latitudinem. Roſtrum oculique nigri. Nares oblongae patulae. Caput paruum compreſſum, plumoſum, vertice rotundatum. Pedes tetradactyli, lobati, ſuperne plumbei, inferne nigri. *Mas*,

Mas. Vertex capitis niger, fronte vix alba. Sub oculis linea nigra; ſupra vero macula minuta alba. Caput infra album. Tempora ornat linea ferruginea ſe coniungens cum colore colli, qui ſupra infraque ferrugineus vix nigro mixtus. Pectus medio album lateribus nigris mixtum. Reliquum corporis ſubtus album. Dorſum nigrum marginibus plumarum ferrugineis. Alae clauſae caudae aequales, maxima parte nigrae. Remiges omnes rachin albam habent, 5 priores nigrae, 5 ſequentes baſi apiceque albae, albedine hac in ſecundariis magis amplificata continuante, ita vt 2 intimae fere totae albae ſint. Poſt illas ſequitur alula, pennis 3 vel 4 longioribus nigris apice albis conſtans. Tectrices ſecundariis proximae apicibus gaudent albis, (hinc in ala complicata lineola alba transuerſa,) reliquum, vt ceterae, nigrae. Subtus alae cinereae ad humeros albo nigroque granulatae. Rectrices 12, mediae parum longiores nigrae, duabus extremis margine extimo et apice, reliquis apice tantum albis, duabus intermediis vix notatis. Vropygium nigrum, lateribus albis granulatum. Podex albus; ſed pennae quaedam longiores ſub cauda, vt etiam latera corporis, albo nigroque maculatae.

Foemina differt a mare praeſertim vertice minus ſaturate nigro, fronte nigro alboque mixta, temporibus lineam (non ferrugineam, ſed) albam habentibus. Collo ſupra nigro marginibus plumarum intimis pallide brunneis, infra (et ſuprema parte pectoris) lineis albis, cinereis et pallide brunneis transuerſis vndato; reliquo pectoris, vt abdomine, albo.

Pulli fronte, lateribus capitis, collo infra, pectore, abdomineque in totum albis, et collo ſupra nigro, ſine notabili mixtura, a parentibus differunt.

HABITAT aeſtate in lacubus maioribus, praeſertim plagae glaciali contiguis: vere autumnoque vero mari, etiam

etiam alto, conſpicitur, ſub migrando vel aduenieus menſe Aprili, vel digrediens menſe Septembri, hieme nunquam viſus.

VICTVS ſunt vermes et inſecta minora in ſuperficie maris vel lacuum occurrentia.

NIDIFICAT littoribus lacuum. Oua eius non vidi.

Lente natare valet, non autem vrinari. Quieſcens ſuper aquam continuo fere roſtrum ſuum in aqua motitat, et vocem ſuam hirundinimam etiam ſub volatu veloci edere ſolet. Satis incauta.

VSVS. Caro editur. Pellis ob mollitiem ad abſtergendum oculos a lippis adhibetur.

CAPITVR iaculis ſuper mare quieſcens.

76. TRINGA FVLICARIA. †

Tringa pedibus pinnatis, roſtro recto flauo, corpore griſeo, ſubtus rufo.

Tringa fulicaria, Syſt. nat. I, 249. Brün. Orn. 172.

Hanc auem ab Brünnichio inter groenlandicas numeratam, licet a me non viſam, praeterire non fas eſt. Forſitan Groenlandorum *Kajok*, (Gl. 109.) quod nomen deſignat auem brunneam, quam inter Tringas numerant.

A Linnaeo, ſequente Müllero, minus recte ſub Hyperborea, Tringa haec Brünnichii, vt ſynonomon citatur.

77. TRINGA ALPINA. †

Tringa teſtaceo-fuſca pectore nigricante, rectricibus cinereo-albis, pedibus fuſceſcentibus.

Tringa alpina, Syſt. nat. I, 249. Faun. Suec. 181. Müll. prodr. 197. Brün. Orn. 173.

Loarth-

Loarthræll, Ol. 581. tab. XLI. Müll. prodr. 208.

Sine dubio eſt illa Tringa, quam Groenlandi ſub nomine *Tojuk* (Gl. 91.) deſcribunt dorſum habere caneſcens, abdomen vero et torquem colli alba. Raro occurrit.

78. CHARADRIVS HIATICVLA.

Charadrius pectore nigro, fronte nigricante faſciola alba, vertice fuſco, pedibus luteis.

Charadrius Hiaticula, Syſt. nat. I, 253. Faun. Suec. 187. Müll. prodr. 209. Brün. Orn. 184. Ionſt. av. 166. tab. 53.
Strandpiper, Act. Nidr. III, 575.
Sandvrifter, *Praeſtekrave*, Bom. VII, 111.
Sandloe, Ol. 581.
Pagò, Leem, 254.

GROENL. *Tukagvajok*.

DESCR. Caput vertice latius planiuſculum, fronte tumidum, lateribus compreſſiuſculum, infra arctius. Oculi magni iride brunnea. Frons alba ſuperius faſcia nigra; praeterea baſin roſtri cingit linea nigra, ad lateracapitis, ſub oculis et trans aures prolongata, poſtice tamen magis fuſceſcens; ſupra oculos etiam linea alba, et infra macula minuta alba. Macula nigra ſterni cingit etiam colli latera in dorſo coiens. Remiges fuſcae maculis duabus longis albis, quarum altera in 4 primoribus rachin tantum occupat, et apice albido; ſecundariae maculas ampliores et conjunctas habent, ita vt intima tota fere alba euadat. Praeter alulam poſticam dorſo concolorem pennae 6 vel 7 longiores humerales dantur, quarum 3 extimae albo marginatae. Tectrices remigibus contiguae 5 priores nigrae, 3 ſequentes macula parua marginali alba, dein 2 fuſcae, reliquae cinereo-fuſcae apicibus albis. Alae complicatae cauda parum breuiores. Rectrices 12: quarum 11 albae; (in quibusdam

buisdam macula nigra;) 2. 2 etiam albae macula lata transverſa nigra rachin tamen et marginem extremam non occupante; (in aliis macula haec latere latiori tantum conſpicitur;) 3. 3 maculam habent nigram, rachin non vero marginem occupantem; 4-5. 5-4 baſi fuſcae, exterius nigrae, apice albo; 6. 6 reliquis longiores acutioresque, ſine apice albo. Ceterum caput, dorſum, alae ſupra et vropygium cinereo-fuſca; gula, collare, pectus, abdomen et alae infra alba. Pedes flauicant, tridactyli, vnguibus nigris. Digitus intermedius extimusque baſi membrana minuta iuncti.

Differt mas a foemina colore magis cineraſcente, fronte magis alba, et pennis albis hinc inde inter tectrices alarum ſuperiores. — Eſt etiam illa maior.

Pulli magis fuſci, vbi veteres nigri.

Pediculis laborat.

HABITAT ad ripas et praeſertim locis humilioribus, de fluxu maris humidis. Inter aues Groenlandiae minus raras numeranda; migrat tamen tempore brumali auſtraliora petens, vernali regrediens.

VICTVS ſunt gordii et lumbrici varii, cum aliis vermiculis locorum humidorum.

NIDIFICAT maxime in inſulis ſolitariis, et aliis locis mari contiguis, fere eodem modo ac Tringa ſtriata; oua eius tamen longiora et magis attenuata altera extremitate.

Curſitat ocyſſime; ſub volatu continuo vociferatur: *Pyut.*

Auis eſt ſolitaria non facile vno loco pari plures conſpicere contingit. Natare non valet, ſed volitare optime. Admodum cauta. Interdiu inſulas, veſperi ſinus minores petit.

VSVS et captura eadem ac Tringae ſtriatae.

79. CHARADRIVS APRICARIVS.

Charadrius pectore abdomineque nigris, corpore fuſco albo luteoque punctato, pedibus cinereis.

Charadrius apricarius, Syſt. nat. I, 254. Faun. Suec. 189. Müll. prodr. 212. Brün. 186.
Kakerloe, Act. Nidr. III. 575. Bom. I, 457.
Hejloe, Ström, I, 234. Pont. II, 126.
Lo, Ol. 580.
Ackervogel, Martini Naturlex. I, 257. c. fig.
Bizbiutzh, Leem, 247.
Alwargrim, It. Oel. 72.

GROENL. *Kajorrovek*, *Kajordlek*.

DESCR. Magnitudo Tringae vanelli. Statura Hiaticulae. Oculi magni iride brunnea; palpebrae nigrae. Tempora obſcura. Reliqua conueniunt cum Faun. Suec. l. c.

Mas differt temporibus nigris, quae nigredo cum nigredine colli inferioris coniungitur.

Datur huius varietas pectore albo, linea tantum media longitudinali nigra.

HABITAT in tractibus auſtralioribus ad lacus; vt praecedens migrat, ſed minus frequens.

VESCITVR vermiculis aquarum, etiam baccis empetri nigri.

Quoad reliqua momenta cum Hiaticula fere conuenit.

80. TETRAO LAGOPVS.

Tetrao pedibus lanatis, remigibus albis, rectricibus nigris apice albis, intermediis albis.

Tetrao lagopus, Syſt. nat. I, 274. Faun. Suec. 203. Müll. prodr. 223. Brün. Orn. 198, 9. Ionſt. av. 68. tab. XXVIII. *Rype*,

Rype, Eg. 35. Cr. 101. Gl. 91. Ström, I, 249. Pont. II, 149. c. fig. Bom. VI, 613. And. 37. 164. Horr. 168.
Riupa, Ol. 581.
Rieuſak, v. *Giron*, Leem, 242.
Schneehuhn, Mart. V, 101. Tab. CXI. CXII.
Schneehuhn von Hudſons Bay, id. 115. Tab. CXIII. mas tempore aeſtiuo.
Weiſſe Rebhuhn, El. Hudſ. 36. Tab. 2.

GROENL. *Akeikſek, Kauio.*

DESCR. Haec auis, terris borealibus ſatis nota, hactenus tamen ob varietates coloris minus accurate deſcripta eſt. Magnitudo Lagopodis groenlandicae columbam parum ſuperat. Roſtrum breue, nigrum, glaberrimum. Lingua roſtro breuior, lata, ſubconica, bifida, ſupra canaliculata. Nares ouatae, membrana conuexa ſemiclauſae et plumulis tectae. Oculi magni nigri, ſupra oculos macula oblonga rubra nuda, margine ſuprema diſtante ſerrata, forma criſtae galli. Criſta haec vtrique ſexui communis, ſed mari maior, et quidem tempore pruritus maxima. Pedes pentadactyli etiam ſubtus plumulis laneis tecti. Vngues longi curui, obtuſi, fuſceſcentes, ſubtus canaliculati. Pennae corporis duplicatae. Caro eius rubra vix pingueſcit. Variant colore mas et foemina, hieme et aeſtate.

HIEME:

Mas toto corpore albus, exceptis his: linea nigra latiuſcula de naribus trans oculos. Remiges 6 primores rachin habent nigram. Rectrices 14 nigrae apicibus albis; praeter has 4 intermediae ſpuriae, ceteris incumbentes et cum tectricibus illas tegentes, albae.

Foemina minor, praeter criſtam minorem, differt defectu lineae nigrae ad oculos, cuius rudimenta tantum conſpiciuntur.

AESTATE:

Mas dorſum et vropygium habet nigro cineraſcentique vndulata; maculae tamen maiores nigrae hinc inde ſparſae. Pectus dorſo obſcurius, ſed collum adhuc obſcurius vndulis cineraſcentibus ibi rarioribus. Vertex et propinquitas capitis nigri vndulis cinereo-fuluis, ad baſin vero roſtri et rictum oris plumae nigrae marginibus albis. Palpebrae albae. Latera capitis ſub oculis et ſuper aures vt etiam gulam tegunt plumae nigrae faſciis candidis. Tectrices alarum verſus dorſum illi concolores, remigibus contiguae tamen apicibus albis, ſed verſus inferiora, dimidiata fere ala, et humerales, albae. Alae ſubtus, remiges, abdomen et femora etiam alba. Rectrices 14 nigrae apice albo, vt hieme; ſed intermediae cum tectricibus nigricantes punctis minutis cinereis. Pedes tunc non plumatae, ſed principia accreſcentium hiemalium plumarum tantum conſpiciuntur.

Foemina mare multo obſcurior, vndulis cineraſcentibus dorſi magis diſtantibus et ſulueſcentibus, vt in vertice capitis maſculi: penna autem ſingula marginem finalem albam habet, quaedam etiam totae nigrae marginibus albis; ſic etiam notatae ſunt tectrices caudae ſuperiores inferioresque. Tectrices alarum faſcias maiores albas habent. Pectus infra et abdomen nigro alboque faſciata; pedum tamen interſtitia alba manent. Femora cineraſcunt faſciis nigris. Vertex capitis fere niger faſciis ſulueſcentibus rariſſimis. In reliquis cum mare conuenit.

Difficillimum tamen eſt, exemplar aeſtiuum perfectum accipere: vix enim ſub fine Iulii vel initio Auguſti colore mutato, pennae hiemales accreſcere incipiunt; foemina tamen prius, ſc. menſibus Maio et Iunio, veſtem ſuam aeſtiuam induit.

Pulli prima aeſtate parentibus aeſtiuis ſimiles ſunt; ſed hieme vt illi albeſcunt.

HABI-

HABITAT vbique inter montes numeroſa ſatis; hieme gregatim mari propius accedit.

VICTVS eius baccae et folia empetri nigri, betula nana, etiam lichenes fruticuloſi varii.

MONOGAMA, nidificat ſub ſtratis lapideis montium inter ſalices vel empetra ſine arte, et 6 - 10 oua glabra fulueſcentia maculis confertis nigris, magnitudine et figura columbina, ponit ſub initio Iunii. Pulli nuper nati, gallinarum ſimiles, matrem ſequuntur. Vociferatur foemina fere vt gallina iunior, mas vero vt rana temporaria. Velociter ſatis volitat, et falcone perſequente alta petit. In niue delectatur vt gallinae puluere; loca vmbroſa amat; quieſcit lubentiſſime iuxta lapidem; noctu cuniculos habet ſub niue, vbi dormit, mare continuo vociferante. Inter aues incautas merito numeranda. Foemina occiſa a mare non facile relinquitur. Bis anno plumas mutat.

VSVS. Caro editur cruda, cocta vel ſubputrida; inteſtina etiam cruda cum lardo phocae conſumuntur: praeſertim ſunt inteſtina craſſiora ingluuiem ſequentia (dicta *Oronit*), et alia tenuiora ano propiora (dicta *Sungarnet*), incolarum deliciae, quae ſtatim euelluntur et cum contento illorum eduntur. Pellis etiam interdum in veſtimenta adhibetur. Rectrices nigrae olim combinatae pro faſciis crinalibus foeminarum habebantur.

CAPITVR laqueis, de linea inter duos homines ambulantes extenſa pendentibus et ſupra caput eius aptatis; interdum etiam lapidando, iamiam ſaepiſſime ſclopetis occiditur.

81. EMBERIZA NIVALIS.

Emberiza remigibus albis, primoribus extrorſum nigris, rectricibus nigris, lateribus tribus albis.

Emberiza niualis, Syſt. nat. I, 308. Faun. Suec. 227.

227. tab. I. (vbi mas delineatus) Müll. prodr. 250. Brün. Orn. 245. 246.

Sneefugl, Eg. 36. Deb. 124. Ström, I, 252. Bom. VII, 403. Pont. II, 157.

Sperling, Cr. 103.

Hvidfugl, *Större end Stillitz*, And. 164.

Sneetitling, Horr. 183.

Snio-Tytlingur, Ol, 582.

Alpe. Leem, 255.

Schneevogel, Adel. 357. tab. XIII. fig. 4. Anne fringilla niualis Syſt. nat. I, 321. eadem auis?

GROENL. *Kopanauarſuk* v. *Kopanungarſuk*, mas etiam *Amauligakaudit*.

DESCR. Magnitudo et ſtatura fringillae domeſticae. Roſtrum nigrum intus flauicans. Nares rotundatae, patulae. Oculi iride fuſca. Pennae dorſales omnes arcuato-acuminatae. Pedes nigri.

VARIAT SEXV.

Maris caput, collum, pectus, abdomen vropygiumque alba, baſi tamen pennis nigricantibus. Dorſum nigrum, pennis albo tenuiſſime marginatis, poſtice et ad alas etiam albo mixtum. Remiges primariae 1-4 baſi et margine extima albae, verſus apicem nigrae: in 5-7 albedo baſeos prolongatur, ita vt minus nigrae ſint; 8 et 9 apices tantum nigros habent; ſecundariae 1-6 totae albae, 7 et 8 nigrae apicibus albis, quas ſequuntur aliae longiores totae nigrae. Tectrices, quae remigibus primariis contiguae, albae apicibus nigris; ad flexuram alae infimam 3 vel 4 nigrae; ceterum alae ſupra infraque albae. Cauda bifida longiuſcula 12 habet rectrices, quarum 1-3. 3-1 albae apicibus nigris; 4. 4 nigrae, ſed baſi et longitudinaliter exteriori latere albae; 5-6. 6-5 marginibus albis: his 2 vel 4 tectrices longiores incumbunt concolores.

Foemina nigricat vbi ille niger, et ſordide albicat mixtura nigra vbi ille albus; alba tamen ſunt pectus et abdomen,

abdomen, tempora teſtacea. Caput ſupra dorſo concolor; ſic etiam tectrices alarum ſuperiores, quarum 2 ordines remigibus ſecundariis proximi apices albos habent: hinc 2 lineae albae in ala complicata. Reliqua vt in mare.

Pulli differunt a veteribus praeſertim colore teſtaceo, vbi illi albi. Margines pennarum etiam teſtaceas habent. Hi varietatem β. Faun. Suec. l. c. efficere videntur.

HABITAT vbique in montibus caluis. Migrat, menſe Aprili adueniens, Octobri reuertens, in Americam, vt videtur, mare traiiciens.

VICTVS eius ſunt ſeminula varii generis, praeſertim autem Polygoni viuipari.

NIDIFICAT in fiſſuris rupium menſe Maio; et conſtat nidus eius 3 ſtratis, extimo gramineo, intermedio plumis, et intimo pilis vulpis Lagopodis. Oua 5 ponit non multum attenuata alba maculis fuſcis nigrisque, extremitate latiore imprimis conſertis. Monogamus mas alternatim cum foemina ſua incubat, vicibus tamen breuioribus.

Egregie cantillat mas in propinquitate nidi continuo locum mutans; pullis prouenientibus deſinit. Volitat more congenerum. Curſitat ſuper terram.

VSVS eius vilis; editur tamen caro eius ſiccata.

CAPITVR a pueris, vel arcubus minoribus, vel laqueolis circa eſcam eius aptatis, praeſertim tempore brumali, dum gregatim verſus littora de montibus deuolat auſtraliora petitura.

82. FRINGILLA LAPPONICA.

Fringilla capite nigro, corpore nigro griſeoque, ſuperciliis albis, rectricibus extimis macula cuneiformi.

Fringilla lapponica, Syſt. nat. I, 317. Faun. Suec. 235. Müll. prodr. p. VIII.

Emberiza paſſerina, Pall. It. Ruſſ. I. app. p. 4. huic nimis affinis videtur; et ſine dubio eadem auis.

Kleine ſingende Vogel etc. Cr. 104.

Thuſutytlingr, Ol. 582?

GROENL. *Narkſarmiutak.*

DESCR. Nares minutae, ouatae, ſemipatulae nudae. Caput tumidum plumis confertis. Oculi iride ſubbrunnea. Pedes nigricantes, vnguis poſticus longior. Cauda bifida rectrices habet duodecim. Mas optime deſcriptus a Linnaeo ll. cc. Obſeruandum tamen, quod tectrices remigibus proxime incumbentes praeter lituras ferrugineas apices albos habeant, et illas ſequentes albo, non ferrugineo marginatae ſint, hinc 2 quaſi lineae albae in ala complicata.

Foemina differt a mare, quod minus colorata ſit, ita: vertex capitis fuſceſcit marginibus pennarum pallidis; collum ſupra pallide brunneum; ſupercilia, criſſum, gula et abdomen pallida; pectus griſeum; reliquis paribus.

HABITAT minus frequens in campis ſinuum interiorum. Vt praecedens migrat, ſed ſerius aduenions, et prius reuertens.

VICTVS eius ſunt ſemina graminum et plantarum aruenſium varii generis, praeſertim autem ſalicis arenariae, myrtilloidis et herbaceae.

Menſe Iunio in aruo ad tumulos paludoſos oua 5-6 ponit, oblongiuſcula, colore fere argillae tripolitanae, obſcuriore tamen parum mixto. Nidus eius ſine arte ex gramine muſcoque confectus eſt, plumis raris in diſco. Prae ceteris egregie cantillat, non tamen terrae inſidens, ſed in aere vibrans, vt alauda.

Rariſſime capitur a pueris: hinc vſus eius fere nullus in oeconomia groenlandica.

83. FRIN-

83. FRINGILLA LINARIA.

Fringilla remigibus, rectricibusque fuſcis margine obſolete pallido, litura alarum albida.

Fringilla linaria, Syſt. nat. I, 322. Faun. Suec. 241. Müll. prodr. 262. Brün. Orn. p. 70.
Iriſk, Eg. 36. Cr. 104. Pont. II, 133.
Liden Iriſk, Bom. IV, 191.
Audnatytlingr, Ol. 586.
Siſſerönnike, Leem, 292. (144.) Ström, I, 250.
Parus griſeus, Müll. prodr. 284. anne eadem auis?

GROENL. *Orpingmiutak; Anarak*, v. diminutiue *Anarangoak; Nennamak.*

DESCRIPTIO conuenit datae in Faun. Suec. l. c.; in qua tamen deſidero gulam eius nigram, roſtrum flauicans apice nigro, et pedes nigricantes. Auis certe minima in Groenlandia mihi obuia.

HABITAT numeroſa ſatis locis vliginoſis inter frutices. Cum Sp. 81. migrat.

VICTVS eius ſeminula varia, praeſertim generum cochleariae, montiae et alſines.

NIDIFICAT menſe Maio inter ramos fruticum, et conſtat nidus eius praeſertim tribus inuolucris: extimo craſſiore gramine arido et ramulis fruticum intermixtis; intermedio tenuiore plumis et lichene pubeſcente intermixtis; et intimo lana eriophori vaginati ſola, ſatisque conferta. Quinque vel plura oua ponit ex albo vireſcentia, maculis rubicundis inquinata, imprimis verſus extremitatem craſſiorem.

Sub volatu continuo vocem ſuam gracilem edit, et quieſcens *Pivit* ſuum iterat. Cantillat etiam, non vero vt praecedentes auditu digna.

Hanc prae ceteris pueri capiunt; cf. Sp. 82.

84. MOTACILLA OENANTHE.

Motacilla dorſo cano, fronte alba, oculorum faſcia nigra.

Motacilla oenanthe, Syſt. nat. I. 332. Faun. Suec. 254. Müll. prodr. 274. Brün. Orn. 276. Ionſt. 123. tab. 45.
Steenſquette, Cr. 104.
Steendolp, Bom. VII, 582. Leem, 292. Ström, I, 255. Pont. II, 160.
Strindepil, Ol. 584.
GROENL. *Kyſſektak* v. *Kuſſektak*.

DESCRIPT. Oculi magni nigri iride rubicunda. Alae caudam dimidiatam vix ſuperant. Remiges 3 intimae nigrae marginibus pallidis apicibusque albis; reliquae omnes fuſcae. Tectrices eiusdem coloris margines habent albidas. Cauda breuis, vix 2 vnciis longior. Rectrices habet 12 aequales, exceptis 2 intermediis breuioribus. Pedes longi. Reliqua quoad marem conueniunt deſcriptioni Faun. Suec. l. c.

FOEMINA mare minor minusque colorata. Canities capitis dorſique teſtaceo-mixta eſt; et ante vropygium faſcia lata teſtacea datur. Albedo frontis linearis tantum, et lineae albae ſupra oculos rudimenta tantum exiſtunt. Linea nigra a roſtro ad oculos tantum continuatur, temporibus fuſceſcentibus. Remiges omnes fuſcae; et margines tectricum fulueſcunt.

Pulli ſunt parentibus obſcuriores, dorſo teſtacei, nec lituras capitis perfectas habent.

HABITAT vbique ad lapides et riuos. Migrat cum Sp. 82.

VICTVS eius ſunt inſecta, laruae, et vermiculi varii generis; praeſertim vermes ſepulchrales petit.

NIDI-

NIDIFICAT menſe Iunio inter lapides maiores, gramine arido cum muſcis et plumis raris intermixtis, diſcum occupantibus pilis leporinis. Oua 6-8 ponit coeruleſcentia, extremitate craſſiore punctis minutis brunneis raro ſignata.

Caudam continuo motitat; interdum cantillat ſub iterato volatu iam alta petens, iam ſe demittens, more et cantu vere ridiculo.

Non editur a Groenlandis, quia mortuos illorum petit.

85. PARVS BICOLOR. †

Parus capite criſtato antice nigro; corpore cinereo, ſubtus ex albido-rufeſcente.

Syſt. nat. I, 340. Müll. prodr. p. IX.

Hanc ſubſumo eſſe auem groenlandicam, ſub nomine *Auingarſuk* tractibus auſtralioribus, praeſertim ad ſinum *Tunnudliorbik* raro occurrentem, quae deſcribitur minuta, roſtro acutiſſimo, cauda longiore, remigibus omnibus aequalibus, ſupra coeruleſcens, pectore et iugulo rufeſcens. Dicitur raptim volare, magnis interuallis alas complicans, et ſub volatu ſonum graciliſſimum edere.

Obſ. 1.) Aues groenlandicae *Milektok*, *Niakortok* et *Tunnektok*, Gl. 109. 110. 111. quorſum referendae ſint, alius determinabit, mihi nunquam ſub nominibus talibus obuiae, forſitan vero quaedam praecedentium.

2.) Aues extraneae a coloniſtis introductae ſunt.

α) *Phaſianus gallus*, (Syſt. nat. I, 270.) groenl. *Tingmiengoak*, *Tukingarſolik*, *Aukpallartolik*, *Mardlurartartok*.

β) *Columba oenas*, (Syſt. nat. I, 279.) groenl. *Duingoak*.

γ) *Anas*

γ) *Anas domeſtica*, (Syſt. nat. I, 206. Sp. 40, β.) groenl. *Kartlutok.*

δ) *Anſer domeſticus*, (Syſt. nat. I, 197. Sp. 9, β.) groenl. *Nerdlernak.*

Inter illas, α) frequentior, γ) et δ) vix hodie occurrunt, et omnes vili cum lucro ob frigus.

III.

AMPHIBIA.

Teſtudines dari in tractibus auſtralioribus Groenlandiae refertur Eg. 51. et. Cr. 140; ſed ex deſcriptione ibi data minime concludi poteſt, an decantatum animal revera ad teſtudines, anne potius ad nantium genus quodlibet pertineat. Nunquam ipſe de tali audiui, et, licet incolas percontatus, non certior factus ſum. — Me iudice nulla alia eſſe poteſt ac Chimaera monſtroſa, (Syſt. nat, I. 401. Act. Nidr. II, 270. tab. V et VI.) quae deſcriptioni quodammodo et optime loco conuenit, teſtudine contra in aquis borealibus hactenus inaudita.

86. RANA TEMPORARIA. †

Rana dorſo planiuſculo ſubangulato.

Rana temporaria, Syſt. nat. I, 357. Faun. Suec. 278. Müll. prodr. 296. It. Oel. 154.

Rana aquatica, Ionſt. quadr. 185. tab. LXXV. Fig. 5-8.

Vandfrøe, Bom. II, 493.

GROENL. *Piglertok.*

Loquuntur incolae ſub hoc nomine de ranae ſpecie in gramine tractuum auſtraliorum occurrente, quae veriſimiliter nulla alia eſſe poteſt, ac citata.

87. RAIA FVLLONICA.

Raia dorſo toto aculeato, dentibus acutis.

Raia fullonica, Syſt. nat. I, 396. Müll. prodr. p. IX. Ionſt. piſc. 37. Tab. XI. fig. 4.

Raia toto dorſo aculeato, duplici ordine aculeorum in cauda, ſimplicique ad oculos, Art. gen. 72. Syn. 101.

Takkalikkiſak, Cr. 139.

Valker-Rokke, Bom. VI, 542.

Tindabikia, Ol. 587. tab. XLIX et L. conf. Raia clauata Atl. 646.

GROENL. *Taralikiſak*, *Aglernak*. *)

DESCRIPT. Totum corpus plagioplateum, figura tali, qualis Ol. l. c. habetur. Abdomen vndique laeue, album tinctura rubra. Dorſum fuſco-caneſcens maculis nigricantibus hinc inde ſparſis, totum aculeatum, exceptis marginibus pinnarum, extremitate roſtri, area dorſi pone pinnas pectorales, apophyſibus abdominalium, et pinnulis caudae, quae laeues vel ſaltem rudimenta aculeorum tantum habent. Aculei tamen non omnes eiusdem magnitudinis: maximi occupant medium dorſi, et ſummitatem caudae vno ordine, vbi 16 numeraui, 6 ſc. in dorſo, et 10 in cauda; praeterea 2 vtrinque linea obliqua pone locum branchiarum; 2 vtrinque pone et vnus ante oculos; medii ad latera caudae ſiti ſunt ſimplici ordine,

*) Multa communia habet cum Raia clauata ab Artedi Sp. 103. deſcripta, et non abnuerem eandem eſſe, ſi mea non dentes acutos, abdomen omnino laeue, et roſtrum minime aculeatum habuiſſet. Praeterea quoad fullonicam non conſentiunt auctores: apud Ionſt. l. c. ei tribuuntur tres ordines aculeorum in cauda, quod exemplari meo optime conuenit; ſed in Syſt. nat. l. c. duo tantum: hac forſitan cauſa Artedi Syn. 101. haeſitat, an fullonica reuera eadem cum eius aſpera ſit.

dine, antice tamen multiplicati vtrinque, et ſuper cartilaginem arcuatam, quae pinnam pectoralem a dorſo diſtinguit: paulo minores conſpiciuntur in poſtica parte pectoralium et vtrinque ad medium dorſi; minuti cetera veſtiunt. Omnes figuram patellarum referunt compreſſo-conici, ſulcati, apice hamati, baſique ampliati radiati, retro ſpectantes. Pinnulae duae extremum caudae terminant, inter quas nullus aculeus. Dentes conferti albi marginem vtriusque maxillae veſtiunt, baſi plano-ouales, de cuius latere ori proximo erectus eſt apex acutus verſus faucem tendens, longitudine diametri baſeos. Cetera quoad roſtrum, os, caudam, nares, oculos, branchias, anum, pinnas et interiora ſe habent, vt ab Artedi ad Spec. 103 relatum eſt; et quoad genitalia, vterum et oua nil addere habeo dictis Ol. l. c. Vitellos magnos minoresque flauos multos reperi in ouario menſe Aprili. Nec pulmones arbitrarie ſpirantes, nec alia organa reſpirationis ac branchias detegere contigit.

HABITAT in ſinubus profundis auſtralibus, praeſertim ad *Tunnudliorbik*.

VESCITVR piſciculis omnis generis, praecipue ſalmone arctico, cotto cataphracto, ſquillisque.

Non facile fundum maris relinquit; pinnas ſuas verticaliter et caudam horizontaliter flectendo, locum mutare ſolet.

VSVS. Editur ſubputrida tantum.

CAPITVR lineis piſcatoriis maioribus, de laminis corneis myſticeti, vel loris phocae barbatae confectis, et difficulter ſatis, dum corpore ſuo plagioplateo in aqua valide reſiſtit.

88. SQVALVS ACANTHIAS.

Squalus pinna ani nulla, dorſalibus ſpinoſis, corpore teretiuſculo.

Squalus

Squalus acanthias, Syſt. nat. I, 397. Faun. Suec. 295. Müll. prodr. 311. Brün. ichth. 6.
Squalus pinna ani nulla, corpore ſubrotundo, Art. gen. 66. Syn. 94. Sp. 102.
Pighaa, Act. Nidr. II, 314. 316. IV, 7, c.
Haa, Ström, I, 280. Pont. II, 185. Leem, 312. Bom. III, 229.
Haaſur, Ol. 359. 989.
Ha, It. wgoth. 174.
Galeus acanthias, Ionſt. piſc. 27. tab. VIII, fig. 5.

GROENLAND. *Kukilik*.

DESCRIPTIONEM huius conuenientem habemus Art. Sp. l. c.

HABITAT cum praecedenti.

VSVS et CAPTVRA etiam communis; capitur tamen praeſertim hieme per foramina glaciei.

89. SQVALVS CARCHARIAS.

Squalus dorſo plano, dentibus ſerratis.

Squalus Carcharias, Syſt. nat. I, 400. Müll. prodr. 316. Brün. ichth. 13.
Squalus dorſo plano, dentibus plurimis ad latera ſerratis, Art. gen. 70. Syn. 98.
Hay, Eg. 49. c. fig. non bona ad p. 37. Cr. 137. Gl. 135. And. 97. Horr. 264. Adel. 387.
Haaſkierding, Act. Nidr. II, 330. tab. XXI. Bom. III, 249.
Haakal, Ol. 359. 597. 839.
Akkalagges, Leem, 308.
Canis carcharias, Ionſt. piſc. 24. tab. VI. fig. 4, 5, 6.?

GROENL. *Ekallurkſoak*.

DESCRIPT. In exemplari viuo viſo, 4 vlnas habente, dentes ſupra 100 mobiles numeraui quatuor or-

ordinibus in maxilla ſuperiori, et in maxilla inferiori 3 ſerras, quarum 2 extus vergentes 52 dentes habebant, ſed tertia intus tendens 44. Praeterea alios tam dentes ſeparatos, quam ſerras imperfectas ſub cute detexi in vtraque maxilla. Videntur igitur dentes numero pro aetate multiplicari, et imperfectos reliquorum ſucceſſores deſignatos eſſe, ſi piſcis illos amitteret. — Oculi magni vireſcentes iride coerulea. Nares magnae ſub roſtro operculis duplicatis ſemitectae erant. Aures minutae ſine auriculis. Lingua craſſa, lata, breuis, cartilaginea. Pectus prominens. Corpus tereti uſculum, dorſo planato-anguſtatum. Pinnae pectorales maximae ad ſpiracula ſedentes fere ouales. Pinnae ventrales ad anum ſitae elongatae, parallelogrammi fere figura. Pinnae dorſales duae: prior in medio dorſi oblique erecta apice prolongato, poſtice canaliculata; poſterior eiusdem figurae, ſed minor, pone regionem ani. Pinna caudalis perpendicularis biloba, lobo ſuperiore longiſſimo. Caro duplex; interior craſſior alba, exterior tenuior rubra, minime pinguis. Hepar magnum album oleo diues. Praeter illud, cor, ventriculum, inteſtinum rectum, et lien nil ſuperſtes vidi; quod pro pulmone haberem, niſi duos lobos longos, pallide rubentes, margine plicatos, ſub initio ventriculi iuxta cor iacentes, in quos meatus anguſtus de anterioribus ducebatur; anne hi pulmones? Reliqua, cum figura optima, habemus Act. Nidr. l. c.

HABITAT magna copia tam in mari libero, quam ſinubus profundis. Maxime in profundo viuit; rarius alta petit tergo ſupra mare oſtenſo. Interdum littora propius accedit, rapinam perſequens, vel hoſtem fugiens.

VICTVS eius ſunt omnia fere animalia marina, tam viua, quam cadauera, praeſertim piſces maiores, vt: Pleuronectes hippogloſſus, Gadi morrhua et callarias, perca noruegica. Petit etiam phocas et phocaenas iuniores, et cadauera cetorum; (exceptis ſolis Phyſeteribus

ſenſu

ſenſu Linnaeano conf. Sp. 25.) quin immo voraciſſimum animal homines mortuos in mari obuios, interdum etiam viuos, deglutire ſolet.

Eſt viuipara.

Animal hoc horribile ſatis timendum incolis, qui mare continuo frequentare debent. Dicitur enim cymbas minores debiles, pelle nempe phocarum obductas, ore ſuo amplo ſubtus comprimere et inſidentes amputare; ſolitarius ergo illud viſum plerumque fugit. Valet odoratu, quo cadauera obuia non diu intacta relinquit; nec minus auditu, quo clamores hominum percipiens in ſuperficie maris ſe oſtendere ſolet, illos infeſtans: hinc non facile ſupra loca profunda a venatoribus clamatur. Obſeruatum etiam eſt, piſcatoribus ſub piſcando permultum colloquentibus, Carchariam maxime appropinquare et piſces fugare. Mirandum tamen, quod, alias terribilis, ſub amputatione balaenarum hominibus ſociabilis videatur; his enim ſuperne, illaque inferne, ſapidiori cibo occupatis, ſecuritas inde naſcitur. Quod Carcharias ipſa hoſtem ſuum in Macrocephalo habeat, et quousque illum timeat, ſub illo Sp. 25 memoratum eſt.

VSVS. Caro editur cocta, ſiccata, praeſertim autem ſubputrida. Oleum hepatis in lampadibus raro comburitur. Cute eius ſcabra fulcra lignea tentoriorum laeuigant; inde etiam receptacula lardi phocarum conſuunt. Partes cartilagineas etiam conſumunt. Non tamen omnes Groenlandi Carchariam edere volunt.

Merx venalis eſt oleum hepatis; dolendum tamen, quod lucrum hoc merito minus habeatur, dum nec ab incolis, nec ab exteris piſcatura eius agitur.

CAPITVR tam lineis piſcatoriis maioribus, quam harpaginibus, ſemper autem multo periculo, praeſertim a ſolitario; hinc ſortuito tantum in illam incidendo.

90. SQVALVS MAXIMVS.

Squalus dentibus conicis, pinna dorſali anteriore maiore.

Squalus maximus, Syſt. nat. I, 400. Müll. prodr. 315.

Brugd, Act. Nidr. III, 33, t. II et IV, 214. tab. IV f. 1, 2. Ström, I, 273. Bom. I, 468, Leem, 306.

Brigde, Pont. II, 177.

Ryner, Ol. 988.

GROENL. *Kakſib Kannioa.*

DESCRIPTIO habetur ſufficiens cum figura bona Act. Nidr. l. c.

HABITAT in ſinu admodum profundo *Kakſe* dicto, e regione boreali coloniae Friderichshaab; an alibi, mihi non conſtat. Rariſſime conſpicitur; nunquam capitur: nulli igitur vſui Groenlandis. Minime, vt putat Linnaeus, meduſis contentus, dentatum hoc robuſtumque animal balaenis (praeſertim roſtrata et boope) et delphinis, (phocaena imprimis et albicante,) nec non aliis marinis maioribus veſcitur; quae integra deglutire dicitur.

91. SQVALVS PRISTIS. †

Squalus pinna ani nulla; roſtro enſiformi oſſeo plano, vtrinque dentato.

Squalus Priſtis, Syſt. nat. I, 401. Müll. prodr. 319.

Squalus roſtro longo cuſpidato, oſſeo plano, vtrinque dentato, Art. gen. 66. Syn. 93.

Svaerdfiſk, Eg. 40. Ström, I, 311. Pont II, 248. And. 98. Bom. VII, 697.

Sægfiſch, Cr. 148. Adel. 386.

Schwerdt-

Schwerdtfiſch, Horr. 266.

Hunc dari in mari groenlandico ſtatuunt Eg. et Cr. ll. cc. poſt Martens et Anderſon; ſed ipſe nil de tali, ne quidem nomen groenlandicum illi conueniens, audiui.

Enſem huius piſcis quidem vidi in muſeo plurimum reuerendi Dn. Egede Hafniae; ſed, ni fallor, non ſpolium freti Dauidis erat.

92. CYCLOPTERVS LVMPVS.

Cyclopterus corpore ſquamis oſſeis angulato.

Cyclopterus lumpus, Syſt. nat. I, 414. Faun. Suec. 320. Müll. prodr 323. Pall. VII, p. 9. Act. 643. tab. XXVII.
Cyclopterus, Art gen. 62. Syn 87.
Rognkal, Eg. 50. 60. Bom. VI, p. 538.
Nepiſet, Cr. 127.
Nepiſa, Gl. 131.
Runmave, And. 42.
Rödmave, Horr. 187. 254. (mas.)
Grapemave, ib. 255. (foemina.)
Rognkiakſe, Ström. I, 302. Pont. II, 228.
Akkazinzo, Leem, 322.
Hrognkellſe, Ol. 486 992. *Rödmege* (mas) et *Graaſleppa* (foemina) 583. *)
Siurygfiſch, It. Oel. 110.
Qwabſugga v. *Stenbit*, It. Scan. 188.
Piſcis gibboſus, Ionſt. piſc. 40. tab. XIII, f. 2.

GROENL. *Nepiſa*, *Anguſedlok* (mas), *Arnardlok* (foemina).

DESCRIPT. B. 4. D. 0, 11. P. 20. V. 6. A 11. C. 12. Corpus compreſſo-rotundatum, ob ſquamas oſſeas

I 2 hinc

*) Sine dubio per lapſum calami haec nomina Islandica minus apte Sturioni tribuuntur Müll. prodr. 322.

hinc inde longitudinaliter angulatum, dorſo gibbo, abdomine planiuſculo, verſus caudam anguſtatum. Caput craſſum, breue, obtuſum, compreſſum, ſupra latum planiuſculum. Os horizontale, dentibus confertis minutis in vtraque maxilla. Lingua cartilaginea, breuis, laſa, apice rotundato, nigricans, baſi tuberculis duobus ſcabris praedita. Faux anguſta. Oculi mediocres ſubcoerulei iride aurea, quam cingit nigricans, ad latera ſpectant. Supercilia elata cartilaginea aculeata. Cutis craſſa, laxa, vndique (etiam pinnarum) ſcabra aculeis minutis confertis. Horum quidam excellunt quinque praeſertim ordinibus: ſcilicet 1mo a ſuperciliis ad marginem ſupremam caudae vſque excurrente; 2do ab angulo ſupremo aperturae branchialis ad marginem infimam caudae; 3tio a rictu oris ad pinnam pectoralem tribus mediocribus tantum conſtante; 4to marginem angulatam abdominis vtrinque, et 5to pinnam dorſalem anticam ambiente: ſunt aculei hi maiores humiles, minus acuti, baſi planiore. Nares ſolitariae, minutae, ante oculos operculum branchiarum duplicatum, antico fere quadrato maiore, poſtico trilatero minore definente in lobum molliorem. Pinna dorſalis anterior alta (praeſertim in foemina) cartilaginea ſine radiis viſibilibus, margine habet 10 aculeos maiores; pone illam ſequitur foſſula marginibus eminentibus aculeatis. Pinna dorſalis poſterior anali oppoſita, ante caudalem ſita. Caudalis recta integra. Foemina ſaepe mare quadruplo maior nigricanti-coeruleſcens. Mas coloratior variat colore iam coeruleſcenti, iam griſeſcenti, macula plerumque alba laterali, abdomine et marginibus pinnarum rubicundis. Interdum etiam ob pinguedinem pulchre aurei ſunt. Caro fere anguillarum, ſed rudior. Ouaria magna duplicata oblonga, alba, rubra, flaua, coerulea, vel viridia oua continent. Hepar magnum oleoſum, ſimplex, flauum.

HABITAT numeroſus ſatis paſſim in mari groenlandico. Menſe Aprili, vel Maio, littora ſaxea ſinuum

vluis

viuis maioribus veſtita accedit generandi gratia; hinc ſi-nus quidam prae aliis illo diuites. Tempore autumnali profundiora maris petit, hieme non obuius. Non ſingulo anno pari multitudine.

VICTVS eius ſunt meduſae, beroe, clio, et ſimiles vermes gelatinoſae.

Sub fine Maii vel initio Iunii foemina oua ſua numeroſa ad littora vmbroſa, praeſertim inter viuas maiores et fiſſuris rupium, ponit, interdum tam alte, vt aeſtu maris magno vix aqua tegantur; illa abeunte mas aggreditur oua ſemine ſuo fructificans, deinde incubans et ſollicite contra hoſtes cuſtodiens, et maſſae ouorum tam arcte adhaerens, vt veſtigium concauum orbiculi pinnarum ventralium eius impreſſum in illa relinquatur. Tempore autumnali pulli in lucem prodeuntes notabiles ſatis ſunt, et mares macula ſua laterali protinus dignoſcuntur. Vere de alto mari aduenieus in ſummitate aquae conſpicitur; inde littora ſequens loca apta ouis ſuis eligit iam profundior: reuertens autem autumno curſum eundem verſus occidentem tenet. Foemina prior, mas poſterior, itinere; illa etiam vel ouis eius viſis, non procul eſt hic. Tam fortiter oua cuſtodit, vt hoſtem etiam validum non timeat. Si ab homine fugatur, non tamen longe, reſpiciens continuo, ſecedit, et breui reuertitur. Anarrhicham etiam terribilibus dentibus armatam, nido eius appropinquantem, perſequi et ſupra ceruicem mordendo cruciare ſolet in mortem vsque. Satis igitur tutus.

VSVS. Eſt tempore vernali bonum lucrum Groenlandis. Editur tam caro cocta, et ſiccata, quam pellis cruda, aculeis tantum exceptis. Ouaria vel cum hepate cocta, vel ſiccata, et oua nata cruda conſumuntur.

CAPITVR fuſcinis, dum vel tutus ad littora quieſcit, vel iuxta illa natat. Aeſtu maiore interdum etiam viuum prehendere contigit.

 93. CYCLO-

93. CYCLOPTERVS SPINOSVS.

Cyclopterus ſubrotundus aculeis confertis, abdomine laeui.

Cyclopterus ſpinoſus, Müll. prodr. p. IX.
Lumpus ſpinoſus, Syſt. nat. I, 414, n. 1. β.
Oſtracion ſubrotundus, aculeis vndique breuibus planis, ventre glabro, Art. Gen. 59. Syn. 86.
Lumpus Anglorum, Ionſt. piſc. p. 40. tab. XIII. f. 1.

GROENLAND. *Nepiſardluk*.

DESCRIPT. Certe haereo, vtrum reuera ſynonyma quadrent, an mea ſpecies hactenus ſit ignota. Exemplar tantum vnicum vidi, quod multis cum praecedenti conueniebat; differentia igitur ſola memoranda:

B. 4. D. 6, 11. P. 23. V. 6. A. 10. C. 10.

Licet foemina maſculo lumpo, non tamen multo maior. Corpus anguſtius, compreſſo rotundatum. Oculi minores oblongi, oblique ſurſum tendentes, anteriora ſpectant. Lingua albicat. In palato tuberculi duo dentati. Apertura branchialis minuta lunaris. Inter pinnam pectoralem et ventralem vtrinque apertura alia orbicularis conſpicitur, quae non ita in lumpo. Radii membranae branchioſtegae 6, quorum 2 ſuperiores cute aculeata fere teguntur, facile praetereundi. Cutis vndique veſtitur ſquamis confertis oſſeis aculeatis, quae praeter aculeum medium erectum longioremque baſin plano-conuexam ſcabram habent. Harum maiores dorſum, verticem capitis et latera trunci occupant; ſed minores verſus caudam et inter maiores mixtae: non vt in lumpo ordines veri habentur. Abdomen circa anum his ſquamis caret, laeue. Poſt anum, qui in medio fere abdominis, cauda ſe erigit curuatura falciformi. Pinna dorſalis prior cartilaginea quidem, ſed minus alta et craſſa quam lumpi, et radios molles notabiles habet, margine non aculeata. Color

lor-nigricat, ventre albicante, et radiis 12 primis pectoralibus albis. Oua eius fulua.

HABITAT in ſinubus praeſertim auſtralibus.

Exemplar meum acquiſiui in freto anguſto e regione auſtrali coloniae Friderichshaab, dicto *Sergveitſiak*, vbi fluxus et refluxus maris rapidus. Menſe Martio oua matura habuit.

Non editur ab incolis.

94. CYCLOPTERVS MINVTVS.

Cyclopterus corpore compreſſiuſculo, nudo, tuberculis tribus in roſtro et duobus vtrinque ad branchias.

Cyclopterus minutus, Pall. VII, p. 14. tab. III, f. 7-9.

GROENLAND. *Nepiſardluarſuk.*

DESCRIPTIO huius optima habetur apud auctorem citatum.

Saepius hunc piſciculum vidi in ſinu dicto *Illuilarſuk* e regione auſtrali coloniae Friderichshaab, et ſemper eiusdem magnitudinis, in profundo inter vluas habitantem.

95. CYCLOPTERVS LIPARIS.

Cyclopterus corpore nudo; pinnis dorſali, anali, caudalique vnitis.

Cyclopterus liparis, Syſt. nat. I, 414. Müll. prodr. p. IX. Pall. VII, p. 9.

Liparis, Art. Syn. 117.

GROENL. *Abapokitſok*, *Amerſulak.*

DESCRIPT. Dantur huius duae varietates:

1) Altera minor, *Abapokitſok.*

B. 7. D. 39. P. 30. V. 7. A. 33. C. 14

 Corpus

Corpus habet elongatum teretiuſculum, abdomine ventricoſo, blennium referens, et plerumque digito medio non longius. Caput corporis craſſitie, obtuſum, poſtice depreſſiuſculum, antice conuexius. Os anguſtum, maxillis aequalibus labiatis et arcte dentatis. Maxillae extus, regio inferior oculorum, et opercula branchialia, puncta alba minuta impreſſa, non tamen profunda, habent. Oculi diſtantes latera ſpectant, parui, nigri, iride fulua, quam cingit argentea. Lingua breuis cartilaginea, alba, obtuſa. Nares quatuor tubulatae. Apertura branchialis minuta fere linearis. Pinnae pectorales a branchiarum apertura ſub gula protendunt, ventrales fere cingentes, antice tamen non coeuntes; radii priores membrana longiores, apice albi. Pinnae ventrales connatae in orbiculum planiuſculum, margine molli eminentiore, radios 14 vel 16 minus notabiles habent in circuitu. Anus pone caput ſitus. Pinna dorſalis pone ceruicem, et analis pone anum incipientes, ſibi oppoſitae ad caudalem vsque excurrentes, illique vnitae ſunt. Omnes cute gelatinoſa corporis tectae, vt radii illarum difficulter numerentur. Cauda fere cuneata. Totus piſcis nudus, lubricus, et colore fuſcuo, carne rubicunda perlucente. Ouaria duo minuta linearia oua crocea continent.

2.) Altera maior, *Amerſulak.*

B. 7. D. 44. P. 40. V. 8. A. 35. C. 14.

Statura omnino praecedentis, ſed multo maior. Vidi illum longitudine 10 vnc. et latitudine 4 vnc. Cutis laxior vndique maculis ſcabris confertis, etiam ſupra pinnas, praedita. Vertex inter-oculos depreſſiuſculus antice poſticeque eminentior. Radii pinnae dorſalis margine diſtincti. Sine dubio igitur a praecedente differt tantum aetate prouectior. — Multis conuenit cum Cycloptero gelatinoſo. Pall. VII. p. 21. tab. III. f. 1.

HABITAT ad littora inter vluas.

VISCI-

VESCITVR oniſcis cancriformibus et pullis piſciculorum, nec non conferuis marinis.

Menſe Martio oua ſua viuis inteſtinalibus, in formam globulorum, agglutinat.

Plerumque inter viuas ſe occultans raro obuenit.

VSVS. Editur coctus cum ouariis ſuis inter ſcorpios.

CAPITVR fuſcinis minoribus, vel viuus prehenditur ſub refluxu maris.

IV.

PISCES.

96. MVRAENA ANGVILLA.

Muraena maxilla inferiore longiore corpore vnicolore.

Muraena anguilla, Syſt. nat. I, 426. Faun. Suec. 301. Müll. prodr. 319. Art. gen. 24. Syn. 39. Sp. 66. Brün. ichth. 22. Ionſt. piſc. 120. tab. XXIV f. 7.
Aal, Ström, I, 265. Pont. II, 174. Bom. I, 2.
Der Aal, Martini Naturlex. I. 3.
Biört-aal, Ol. 594.

GROENL. *Nimeriak.*

DESCRIPTIONEM exactiſſimam dedit Art. Sp. I. c. Maxima mihi viſa 30 vnc. long. et 6 in circumferentia habuit.

HABITAT rara in fluuiis et lacubus auſtralibus.

Groenlandi illam horrent, nec, quatenus mihi notum, edunt. Pellem quidam pro receptaculo glandium plumbearum adhibent.

97. ANARHICHAS LVPVS.

Anarhichas maior dentibus ſolidis obtuſioribus.

Anarhichas Lupus, Syſt. nat. I, 430. Müll. prodr. 332.

Anarhichas, Art. gen. 23. Syn. 38.

Lupus marinus, Ionſt. tab. XLVII. fig. 2.

Der Steinbiſſer, Cr. 128. Horr. 253.

Steenbider, Ström, I, 310. Pont. II, 243. c. fig. Bom. VII, 571. Leem, 326.

Steinbitr, Ol. 590.

GROENL. *Kigutilik.*

DESCRIPT. B. 7. D. 73. P. 20. V. o. A. 45. C. 18.

Exemplar maximum, quod vidi, erat 24 vnc. long. et 3½ vnc. lat. Caput rotundatum, obtuſum, carnoſum, corpore latius obſcuriusque multis punctis albis ſparſis. Linea lateralis etiam talibus punctis conſtat; ſupra pinnas pectorales orta ad caudam vsque excurrit: alia autem eodem ortu poſt curuaturam breuem in dorſo medio deſinit. Os anguſtatum, labiis aequalibus, intra quae nulla cartilago maxillaris viſibilis eſt, dentes autem validi oſſei, vt quadrupedum: primores 4 ſuperiores et totidem inferiores conici, curui, longiſſimi omnium, quos ſequuntur laterales minores acuti, vtrinque 7 ſuperiores et 4 inferiores; molares breues, rotundati, validiores, 8 ſuperiores, et 13 inferiores vtrinque; dentes palati 9 duobus ordinibus, omnium validiſſimi. — Numero tamen differunt dentes huius piſcis, ſine dubio ratione aetatis. Nares ſolitariae. Oculi laterales, mediocres, nigri, iride argentea. Lingua breuis, obtuſa, laeuis; apertura branchialis parua. Radius infimus membranae branchioſtegae vix notabilis, operculum cartiloſum, appendiculam poſticam habet. Corpus elongatum, compreſſiuſculum, ante anum ventricoſum, figura fere gadi Broſme, ſed pinnas latiores habens. Cutis lubrica, laeuis, caneſcens,

caneſcens, (in aliis tinctura rubicunda,) abdomine albicante, capite et duobus ordinibus macularum magnarum lateralium nigricantibus. — Variat tamen color, in aliis obſcurior, in aliis pallidior; nec omnes maculas laterales et puncta alba capitis lineaeque lateralis ſatis diſtincta habent. Pinnae pectorales latitudine excellunt, ouatae. Pinna dorſalis pone caput et analis pone anum ortae interſtitio breuiſſimo a caudali parum rotundata diuulſae ſunt. Anus in medio fere corporis.

HABITAT et migrat Cyclopteri lumpi ſocius, praeſertim in ſinubus auſtralibus, non tamen illius multitudine.

EDIT mytilos et alia teſtacea, cancros, nec non ſcorpios et oua piſcium nata.

Oua ſua numeroſa menſe Maio ponit ad radices vluarum maximarum, diſtantia a littore mediocri.

Motu ſerpentino, vt anguilla, tarde progreditur, et coelo ſereno in fiſſuris fundi lapidei quieſcit figura flexuoſa. Quod, licet dentatus, debiliorem lumpum timeat, loco ſuo memoratum eſt.

VSVS. Caro editur cocta vel ſiccata; oua etiam cocta. De pelle conſuuntur receptacula baccarum empetri nigri.

CAPITVR fuſcinis vt lumpus, rarius lineis piſcatoriis maioribus.

97. b. ANARHICHAS MINOR. †

Anarhichas minor, dentibus cartilagineis acutioribus.

Anarhichas minor, Müll. prodr. 333.
Hlyre v. *Steinbitsbroder*, Ol. 592. t. XLII.
Hlir, Horr. 254.
Karrak, Gl. 132.

GROENL. *Karrak*.

DESCRI-

DESCRIPTIONEM huius dedit miſſionarius *Glahn*, rei naturalis groenlandicae obſeruantiſſimus, in ephemeride ſua 1766 d. 24 Iunii, quam hic afferam, quatenus a praecedenti differre videtur.

B. — D. 70. P. 20. V. o. A. 44. C. 22.

Rictus oris amplus. Caput canino non abſimile. Dentes ſuperiores 3 vtrinque acuti, validi, inaequales, et in interſtitio illorum antico 2 adhuc minores; inferiores iidem 3 acuti inaequales vtrinque: verſus faucem praeterea 4 ordines longitudinales dentium validorum, ſed nondum perfectorum, niſi 1 in ſingulo ordine laterali. Oculi magni verſus verticem capitis. Pinna dorſalis de collo et analis de ano incipientes ante caudam definunt. Pinnae pectorales latae radios diuiſos habent. Cutis gracilis colore gadi.

Ipſe autor diuerſum illum a Groenlandorum *Kigutilik*, quem maiorem audiuit, ſed eundem cum *Hlir* Horrebovii eſſe ſubſumit. Mihi autem non ſolum eius *Kärrak* idem cum Islandorum *Hlyre*, ſed etiam tam ille quam hic varietas iunior Lupi videtur; ſaltem differentiam ſpecificam non attingere poſſum. Figura Ol. l. c. omnino lupum refert. Maculas eius per totum corpus ipſe non agnoſcit pro veris notis, nec eſſe poſſunt, dum etiam de maculis lupi antea p. 591 memorauit. Reſtant ſoli dentes, qui acutiores, magis cartilaginei et inordinati, et etiam in fauce locum habere dicuntur: ſed anne dentes pro aetate variare et apud iuniores minus ſolidi eſſe poſſunt? Groenlandorum *Kerrak* ipſemet nunquam vidi, ſed ſecundum illos ſemper pro eodem cum *Kigutilik* habui, ſub diuerſis tantum nominibus pro diuerſis locis.

98. AMMODYTES TOBIANVS.

Ammodytes, Syſt. nat. I, 430. Faun. Suec. 302. Müll. prodr. 334. Art. gen. 16. Syn. 29. Sp. 55.

Tran-

Tranmuſile, Ol. 587. Tab. X. fig. 14. 15.
Tobis, It. Scan. 141. It. Oel. 87.
Siil, Ström, I, 305. Bom. VII, 143.
Sandbæring, Horr. 216.
Sandilz Anglorum, Ionſt. piſc. 90. tab. XXI.

GROENL. *Putſrotok.*

DESCR. B. 7. D. 67. P. 14. V. 0. A. 34. C. 16.

Opercula branchiarum compoſita ex 4 minoribus. Praeter lineas ventrales ab Artedi memoratas, 2 adhuc exteriores obſeruaui membranula gracili longitudinali marginatas. Cutis laeuis ſtriis obliquis corpus cingentibus ſignata eſt. Maxilla inferior longior canaliculatam ſuperiorem excipit; ſerra vel tuberculo molli laterali illa, et terminali haec, inſtructa eſt, ceterum ſine dentibus. Canali dorſi pinnam dorſalem gracilem excipere poteſt. Ouarium lobis duobus oblongis conſtat. Reliqua cum Art. Sp. l. c. optime conueniunt.

HABITAT paſſim in fundo arenoſo et argilloſo. Menſe Maio cum ſalmone arctico iuxta littora etiam in conſpectum venire ſolet.

VESCITVR lumbricis et gordiis, quos roſtro ſuo acuminato in fundo quaerit.

Plurimo tempore degit ſuper fundum, in quo caput ſuum condens et in girum ſe flectens coelo ſereno conſpicitur quietus. Rarius alta petit. Vidi illum tamen in ſuperficie maris iuxta fragmenta glacialia natantem.

VSVS vilis; editur tamen inter ſalmones arcticos, coctus et ſiccatus.

99. OPHIDIVM VIRIDE *.

Ophidium maxillis imberbibus, cauda acutiuſcula.

GROENL. *Unernak.*

DESCR.

DESCR. Piſciculum hunc vnica vice videre mihi contigit: 2 tantum vncias longitudine tenebat; dicitur tamen in magnitudinem gadi excreſcere. Corpus elongatum erat et compreſſum blenniorum modo. Caput corpore latius, plagioplateum, ceruice eminentiore, inter oculos canaliculatum. Oculi magni, obſcure virides, iride alba, maximam partem capitis occupant. Os amplum imberbe; labium inferius ſuperiore parum longius. Dentes nullos ob paruitatem obſeruare potui. Membrana branchioſtega ventricoſa radiis 7 conſtans. Pinnae pectorales magnae ouatae 10 vel 11 radios habebant. Pinna dorſalis pone caput, et analis pone anum ortae caudali connatae ſunt, radiis numeroſis conſtantes, quos minutos numerare non valui; dorſales tamen plures erant. Anus capiti quam caudae propior. Radii pinnae caudalis longiores in acumen producti ſunt. Ventralibus pinnis caret. Totus piſciculus viridis, abdomine ante anum et pinnis albis.

HABITAT in locis profundis auſtralibus.

VSVS. Maiores eduntur, lineis piſcatoriis capti.

100. GADVS AEGLEFINVS.

Gadus tripterygius cirratus albicans, cauda biloba, maxilla ſuperiore longiore.

Gadus aeglefinus, Syſt. nat. I, 435. Faun. Suec. 306. Müll. prodr. 347.

Gadus tripterygius ore cirrato, corpore albicante, maxilla ſuperiore longiore, cauda parum bifurca, Art. gen. 20. Syn. 38. Sp. 64.

Hyſe, Eg. 90. Ström. I, 268. Pont. II, 202. Act. Nidr. II, 381 (b).

Diukſo, Leem, 327.

Iſa, Horr. 242. Ol. 357. tab. XXVI.

Kuller, Bom. IV, 537.

Kaljor, It. Scan. 325.

Gadus

Gadus dorſo tripterygio, ore papilloſo, cauda bifurca, linea laterali recta, It. Wgoth. 178.
Skelſisk, And. 83.

GROENL. *Miſarkornak*, *Ekalluak*.

DESCR. B. 6. D. 13, 15, 23. P. 19. V. 6. A. 17, 20. C. 32. Licet multa huius ſpeciei indiuidua contemplatus ſim, nunquam maculam nigram ad pinnas pectorales indagare valui. Mei omnes erant albicantes, abdomine nempe et pinnis inferioribus reuera albis, lateribus nigro minutiſſime punctatis, dorſo vero liuido, (vel fuſco-) albicante: Faux parum nigreſcens. Reliqua optime conueniunt cum deſcr. Art. Sp. l. c. vbi nec macula pectoralis (licet antea gen. p. 20.) ab illo memorata eſt; nec Linnaeus It. Scan. et It. Wgoth. ll. cc. illam nominat: hinc concludo, non eſſe notam conſtantem. Facile videtur piſcem meum eſſe merlango valde affinem, nec tamen idem eſt: habet enim cirrum breuem ſub mento, quo merlangus caret. Maximi, quos in Groenlandia vidi, longitudinem 14 vnc. habuerunt.

HABITAT paſſim ad oras et in ſinubus, non tamen omnibus, praeſertim borealibus tempore hiemali ſatis numeroſus.

ESCA. In ventriculo eius nil reperi praeter oua piſcium.

Menſe Februario oua ſua, pallide rubra, ad littora ſinuum inter fucos ponunt foeminae gregatim aduenientes, deinde mares ſeparatim ſequentes ouaque viſitantes ſemen ſuum addunt.

Summitatem maris amat. Veſpertino tempore aqua motitata, facile allicitur, quaſi curioſus, ad ſuperficiem vsque, ſaepe ſuo damno: interdum enim ſuper glaciem ſalit, et canis lagopus, inde occaſione ſumta, callide ſatis ad littora illum exſpectando, quin imo aquam in rimis glaciei pede ſuo agitando, capere ſolet.

VSVS.

VSVS. Editur coctus.

CAPITVR per foramen glaciei, aquam tempore veſpertino lente mouendo, dum piſcis allectus ſine difficultate manibus prehenditur. Videntur Groenlandi hunc modum piſcandi a lagopo didiciſſe. Rarius fuſcinis confoditur.

Obſ. Videntur alias Noruagorum *Hyſe* et *Kolje* inter ſe diuerſi, apud auctores autem confuſi, priore ſine dubio gado minuto Linnaei.

101. GADVS CALLARIAS.

Gadus tripterygius cirratus varius, cauda integra, maxilla ſuperiore longiore.

Gadus Callarias, Syſt. nat. I, 436. Faun. Suec. 307. Müll. prodr. 348.
Gadus dorſo tripterygio, ore cirrato, colore vario, maxilla ſuperiore longiore, cauda aequali, Art. gen. 16. Sp. 35. Sp. 63.
Torsk, Eg. 50. And. 85. Deb. 150.
Dorſch, Cr. 127.
Sarolik, Gl. 130.
Titling v. *Thyrsklingur*, Ol. 68. 357. Horr. 245.
Taretorsk, Ström, I, 316. Pont. II, 251, Bom. VIII, 138. Leem, 317.
Tarsk, It. Scan. 220. It. Oel. 87.
Aſellus varius, Ionſt. piſc. tab. XLVI. fig. 4.

GROENL. *Saraudlik.*

DESCRIPTIO conuenit datae Art. Sp. l. c. Dantur huius 2 varietates:

α) altera maior, cuius radios pinnarum ita numeraui:

B. 7. D. 14, 19, 19. P. 20. V. 6. A. 21. 19. C. 40.

β) altera ſemper minor, licet matura aetate, nec gadum

gadum barbatum multum ſuperans, cuius oſſicula pinnarum ita:

B. 7. D. 13, 24, 18. P. 19. V. 6. A. 22, 18. C. 44. ceteris in vtraque paribus.

Colore variat reſpectu loci, dorſo et lateribus magis minusue obſcuro (ex cinereo-luteſcente, lineis albidis interſtinctis). — Vidi etiam, qui altero latere albicabant, vt dicebatur, quia hoc latere glaciei obuertebant. — Pingues ventre flauicare ſolent.

HABITAT ad oras ſuper loca eminentiora argillacea maris, nec non in ſinubus quibusdam maioribus. Loca piſcatoria praecipua mihi nota ſunt *Fiſcerfiord* ſ. *Kikertarſoeitſiak*, *Friderichshaab* ſ. *Pamiut*, *Qvannerſouk*, *Nekſortok*, *Amertlok Sukkertop*, ſ. *Narkſarmiut Tunnudliorbik*; praeter alia auſtraliora. β mihi tantum occurrit in loco dicto *Koormiut* e regione coloniae Friderichshaab auſtrali; et quidem in lacu, qui apertura anguſta cum mari communicationem habuit, hinc minus ſalſo.

VICTVS eius ſunt piſciculi et vermes marini omnis generis: praeſertim autem in illius (α) ventriculo inueni ſcorpios, ammodytes, blennios: cancros, actinias et alia molluſca; in huius (β) autem oniſcum pulicem tantum et lumbricos in fundo argillaceo occurrentes.

Sine dubio tempore hiemali oua ſua in profundo ponit. Pulli eius occurrere ſolent iuxta littora praeciſa.

Plerumque in diſtantia aliqua a fundo maris moratur, oblique ſurſum vergens cauda deflexa. Ex bullis aereis ſpirationis eius emergentibus mora eius cognoſcitur.

VSVS. Editur coctus, ſiccatus et ſubputridus. Hepar eius cum baccis empetri nigri mixtum comeditur.

Raro ſalſus et vix ſiccatus exportatur, licet inde lucrum bonum haberi poſſet, ſi res bene ageretur.

Capitur α tempore vernali et autumnali lineis piſcatoriis maioribus de laminis Myſticeti, aut cute Phocae

 barbatae

104. GADVS VIRENS. †

Gadus tripterygius imberbis, dorſo vireſcente, cauda bifurca.

Gadus virens, Syſt. nat. I, 438. Faun. Suec. 309. Müll. prodr. 352.
Sey, Eg. 50. Ström, I, 305. Bom. VII, 128. Pont. II, 230.
Graa ſey, Leem. 321.
Upſe, Ol. 357. tab. XXV.
Aſellus vireſcens, Ionſt. piſc. tab. XLVI.

Hunc puto eſſe Groenlandorum *Ordlit*, cui tribuunt caudam arcuatam, pinnas numero easdem ac Callariae, abdomen album, et oculos magnos. Habitat in ſinu auſtrali *Tunnudliorbik;* dicitur ſuperiores partes aquae diligere, et editur lubenter.

105. GADVS MERLVCCIVS. †

Gadus dipterygius imberbis, maxilla inferiore longiore.

Gadus merluccius, Syſt. nat. I, 439. Faun. Suec. 314. Müll. prodr. 342. Brün. Ichth. 31.
Gadus dorſo dipterygio, maxilla inferiore longiore, Art. gen. 22. Syn. 36.
Lyſing, Ström, I, 295. Bom. V, 187.
Kolmund, Pont. II, 209.
Aſellus merluccius, Ionſt. piſc. 8. tab. I, fig. 3.

GROENL. *Akulliakitſok.*

HABITAT in ſinubus auſtralioribus profundis.

VSVS et CAPTVRA conuenit Gado callariae.

106. GADVS MOLVA. †

Gadus dipterygius cirratus, maxilla ſuperiore longiore.

Gadus

Gadus molua, Syſt. nat. I, 439. Faun. Suec. 313. Müll. prodr. 343.

Gadus dorſo dipterygio, ore cirrato, maxilla ſuperiore longiore, Art. gen. 22. Syn. 36.

Lange, Ström, I, 292. Pont. II, 212. c. fig. And. 82. Horr. 240. Bom. V, 14. Leem, 320.

Langa, Ol. 358. tab. XXVII.

Langa, It. Wgoth. 177.

GROENL. *Ivirkſoak.*

HABITAT in ſinu auſtrali *Tunnudliorbik.*

De VSV et CAPTVRA vid. Sp. 101.

107. GADVS BROSME. †

Gadus monopterygius, ore cirroſo, cauda ovali acuta, Müll. prodr. 341.

Broſme, Ström, I, 272. tab. I. fig. 19. Leem, 327. Pont. II, 178. Bom. I, 457.

Keila, Ol. 358. tab. XXVII.

Huc referendum exiſtimo Groenlandorum *Nejorpallugak*, cui tribuunt faucem et cutem Cyclopteri Liparis.

HABITAT in mari groenlandico auſtraliori.

108. BLENNIVS GVNELLVS.

Blennius pinna dorſali ocellis decem nigris.

Blennius gunellus, Syſt. nat. I, 443. Faun. Suec. 318. Müll. prodr. 357.

Blennius maculis circiter decem nigris, limbo albo vtrinque ad pinnam dorſalem, Art. gen. 27. Syn. 45.

Fiſch wie Aal, Cr. 128.

Tangbrosme, Ström, I, 315. n. 3. Bom. VIII, 32.

Stagosb, Leem, 326.

Skeria-Steinbiten, Ol. 588. tab. X. fig. 12. 13.

GROENL. *Kurkſaunák.*

DESCR. B. 6. D. 88. P. 12. V. 2. A. 45. C. 24. Maximi, quos vidi, 9 vnc. longi et $1\frac{1}{2}$ lati erant, vnicus tamen pedem ſuperabat. Color cinereo-flauicans maculis multis pallidioribus lateralibus, quae ante anum flauicant, poſt vero albicant: praeter has ad radicem pinnae dorſalis 12 maculae albae, diſco nigro punctato; itidem ad radicem pinnae analis 12 maculae albae tantum et minores. Pinna analis et antica pars dorſalis fuluae, reliquae flauae. Caput lateribus fuluum, ſed faſcia nigra tranſit opercula et verticem, ante quam alba, per oculos griſea nigro marginata, et ante oculos alba, ducitur; reliquum roſtri griſeum, gula vero alba. Cutis lubrica ſquamis vix notabilibus. Linea lateralis recta concolor. Corpus lanceolato-compreſſum, capite compreſſiore vertice acuminato ante oculos, roſtro quaſi truncato. Opercula branchiarum carnoſa. Mandibula inferior ſuperiore multo longior, quod optime cognoſcitur ore aperto. Labia magna, et denticuli ratione piſcis ſatis validi, conici, curui, in vtraque maxilla ordine vnico, amice tamen aggregati. Oculi parui iride flammea. Nares 2 minutae. Puncta impreſſa numeroſa circa oculos, ſuper opercula et nucham. Lingua breuis, laeuis, obtuſa. Branchiae 4 rubicundae. Apertura branchialis ampla, infra ſine interſtitio et minus operculis clauſa. Membrana branchioſtega 6 quidem radios habet, duos inferiores minutiſſimos tamen, et facile praetereundos. Pectus eminens, praeter pinnas pectorales cuneiformes et ventrales graciles, ad branchias duos lobos membranaceos paruos, quaſi pinnas ſpurias, habet. Pinnae ventrales ſere perpendiculariter ſub pectoralibus, conſtant ſpinula curua et membranula laterali marginata radio ſpurio. Pinna dorſalis a nucha depreſſa vsque ad caudam protendit, cum qua etiam membranula iungitur, radios aculeatos habet; itidem analis de ano incipiens cum caudali cuneiformi iungitur, ſed radios anticos tantum aculeatos habet.

HABITAT

HABITAT vbique inter fucos littoreos.

VESCITVR monoculis, oniſcis et cancris minoribus.

Celerrime natat, vt anguilla, et ob cutem lubricam ſpinasque dorſi difficulter prehenditur; nihilo minus frequens fit cibus ſcorpio, gado barbato et aliis piſcibus littoreis, nec non Vriae grylle, Laris, Colymbo ſeptemtrionali et pluribus auibus marinis.

Incolis dat vilem vſum, nec facile editur, niſi inter ſalmones arcticos ſiccatus.

109. BLENNIVS LVMPENVS.

Blennius corpore teretiuſculo flauicante, areolis dorſalibus fuſcis.

Blennius Lympenus, Syſt. nat. I, 444. Müll. prodr. p. IX.

Blennius cirris ſub gula pinniformibus, quaſi bifidis, areolis dorſi tranſuerſis, Art. Syn. 45.

Tangbrosme, Ström, I, 315. n. 4. Bom. VIII, 32. vlt.

GROENL. *Tejarnak.*

DESCR. B. 6. D. 63. P. 15. V. $\frac{3}{4}$. A. 41. C. 18. Maximus, quem vidi, 11$\frac{1}{2}$ vnc. longitudinem, ſed vix 1| vnc. craſſitiem habuit, eſtque piſciculus hic teres, inter caput et anum aequae craſſitiei, poſt anum vero gracileſcit in figuram fere lanceae. Caput corpore arctius, fere conicum, diſtinguitur quaſi in 3 partes ſulco laterali, de rictu oris ſub oculis in ceruicem vsque producto, vbi iungitur cum linea laterali corporis recte procedente in pinnam caudalem. Oculi minuti, liuidi iride alba, ſuperciliis eminentiuſculis. Nares 3 vtrinque ante oculos, quarum media maior prominentiorque, reliquae minores ſpuriae. Rictus oris paruus oculos non pertingens. Maxilla ſuperior inferiore vix

 longior;

longior; vtraque dentes, reſpectu magnitudinis piſcis, ſatis validos habet. Lingua breuis, laeuis, obtuſa. Apertura branchialis magna, infra ad gulam interſtitio tenuiſſimo terminata, operculum habet ſimplex, laeue, carnoſum, oblongum, poſtice acuminatum. Pinnas ventrales primo intuitu pro cirris gularibus haberes, dum gulae approximatae admodum graciles, albae, mollesque ſunt *); reuera autem 3 radios membrana vix interſtinctos, infimum longiorem, medium breuiorem (inter hos duos fiſſuram), et ſupremum breuiſſimum non facile notandum habent. Pinnae pectorales magnae, figura fere petali roſae. Dorſalis totum dorſum percurrit, a caudali tamen diſtincta; radios aculeatos retrorſum arcuatos habet. Anus capiti propior; poſt quem incipit pinna analis dorſali ſimilis, non tamen aculeata. Caudalis obouata. Cutis laeuis, ſquamis minutis fixis rotundis notata. Color dorſi laterumque palleſcit, areolis fuſceſcenti-maculatis ſine ordine interſtinctus, capitis pectoraliumque flauicans, abdominis albus, poſt anum vero tinctura flaua. Inteſtina pinguedine veſtiuntur. Hepar magnum obſcure rubrum. Ouaria 2 oblonga alba.

HABITAT cum praecedenti, rarior tamen et praeſertim in fundo argilloſo vel arenoſo.

OVA ſua ponit menſe Iulio inter fucos.

Tempore ſereno, vt anguilla, ſuper fundum figura ſerpentina quieſcere conſpicitur, ceterum intra fucos ſe occultans.

Reliquis momentis a praecedente vix differt.

*) Hinc ſine dubio apud Art. l. c. cirri ſub gula pinniformes, quaſi bifidi dicuntur, ſi alias piſcis eius ſynonymon verum ſit.

110. BLENNIVS PVNCTATVS. *

Blennius corpore fere lineari fuluo, pinna dorſali ocellis 5 nigris totidemque albis coniunctis.

GROENL. *Akulliakitſok.*

DESCR. B. 7. D. 50. P. 17. V. 4. A. 38. C. 18.

Longitudo 6 vnc. altitudo 1 tantum. Corpus de capite in caudam vsque fere aequae craſſitiei. Latera compreſſiuſcula, non tamen vt gunelli. Caput corpore anguſtius, roſtro attenuato, vertice planiuſculo, laeue, minime ſquamatum, paſſim punctatum punctis albis impreſſis, quorum circa oculos ſeries 1, inter oculos 2, pone vero 1 tranſuerſa, et in operculis quam plures ſine ordine. Oculi magni in antica parte capitis prominentes, approximati *), ſuperciliis eminentibus, liuido-nigricantes iride flammea. Nares 2 tantum verae ante oculos ſitae, tubulares, prominentes; pone illas duae aliae ſpuriae, puncta nempe alba impreſſa a reliquis punctis capitis vix diuerſa. Maxillae fere aequales, dentatae vt antecedentium et labiatae labiis laxis. Rictus oris amplus. Apertura branchialis et opercula vt in praecedente. Radii 7 membranae branchioſtegae, admodum graciles, ſurſum curuatae, infra ab vtroque latere iunguntur membrana interſtitium verum gulare circumdante. Pinnae pectorales ouatae magnae, membrana interſtitiali radiorum laxa, vt fere anum pertingant, et extenſae latera piſcis circumdare queant. Ventrales minutae, ante pectorales gulae approximatae ſunt; quatuor quidem conſtant radiis mollibus, 2 inferioribus longioribus, reliquis breuiſſimis, ſed arcte iunctis et membrana fere carentibus. Radii dorſales arcuati, aculeati,

K 5

*) Hinc nomen eius groenlandicum *Akulliakitſok*, quod ſignificat: interſtitium minutum, et eadem de cauſa piſcibus longe diuerſis tribuitur, e. gr. gado merluccio (Sp. 105) et cotto ſcorpioidi (Sp. 114), ſed praeſenti magis proprium.

leati, continuantur ad caudalem vsque, cum qua iunguntur membrana laxiore. Anus pone pectorales ſitus, a quo pinna analis ad caudalem vsque continuatur, non vero vt dorſalis illi iuncta, nec radiis aculeatis. Caudalis oblongo = cuneata. Linea lateralis corpori concolor crenulata, de ſummitate branchiarum inchoans verſus dorſalem curuatur, quam ſequitur recta ad ocellum tertium, ibique terminatur. Lingua breuis, laeuis, alba, quaſi bifida. Oris interiora alba. Cutis laeuis, lubrica ſquamis arcte fixis minutis in corpore. Colore fulueſcit; gula tamen et pinnae pectorales albae; regio ſub oculis alba faſciis fuſcis transuerſalibus circiter 7. In pinnis pectoralibus caudalique faſciae albae; in dorſali vero 5 maculae ocellares nigrae cum totidem albis iunctae; analis etiam maculas circiter 12 ſolum nigras, ſed minus notabiles habet.

HABITAT in locis profundis; raro ad littora conſpicitur, frequentiſſime vero in aluo Pleuronectis, gadi, aliorumque piſcium maiorum.

De oeconomia eius minus conſtat. Nec a Groenlandis petitur, vt rarus et paruus.

111. CORYPHAENA RVPESTRIS.

Coryphaena dorſo dipterygio, radio pinnae dorſalis primae retro dentato.

Coryphaena rupeſtris, Müll. prodr. 363.
Fisklig en Braſme, Eg. 50. *)
Ingminniſet, Cr. 140.
Berglax, Ström, I, 267. Act. Nidr. III, 50. tab. III. f. 1. Bom. I, 301.

GROENL. *Ingmingoak.*

DESCR. B. 6. D. 11, 112. P. 18. V. 8. A. 112, C. — Pinnae ventrales vix poſt, ſed ſub pectoralibus ſitae: hinc

*) Et ſic ſoluo quaeſtionem datam Müll. prodr. pag. 51. lin. 24.

hinc recte apud Müll. l. c. inter thoracicos numeratur. Squama ſingula carinam longitudinalem mediam retro ſerratam habet; quae vero in capite et capiti propiores ſunt, duas, tres et plures tales carinas habent. Pinnae et capitis inferiora non ſquamata. Hoc obſeruatum non inuenio in deſcriptione et figura data Act. Nidr. l. c. alias optime conueniente.

HABITAT in ſinubus profundis auſtralibus, imprimis ſinu dicto *Tunnudliorbik.*

Lubenter editur ab incolis, et capitur lineis piſcatoriis longioribus. Hamo fixa ſe inflat more Gadi Broſme, inde oculi eius magni ſub attractu prominentiores fiunt.

De oeconomia eius minus conſtat; menſe tamen Maio ouaria eius minutiſſima vidi: hinc vix aeſtate, ſed veroſimilius hieme, vel verno tempore parit.

112. COTTVS CATAPHRACTVS.

Cottus loricatus, roſtro verrucis 2 bifidis, capite ſubtus cirroſo.

Cottus cataphractus, Syſt. nat. I, 451. Faun. Suec. 324. Müll. prodr. p. IX. Brün. Ichth. 43.
Cottus cirris plurimis, corpore octogono, Art. gen. 49. Syn. 77. Sp. 87. Müll. prodr. 369.
Brodamuus, Sexranding, Ol. 589.
Cataphractus, Ionſt. piſc. 114. tab. XLVI. f. 5. 6.
Kanniortluk, Gl. 130, 3. *)

GROENL. *Kaniordluk, Kaniornak.*

DESCR. B. 6. D. 6. 7. P. 16. V. 2. A. 7. C. 11.

Inter piſces minutos numerandus eſt; maximus, quem vidi, 6 vnc. longus erat. Oculi magni ſatis, ouati, nigri, iride alba. Lingua magna craſſa, rotundata, alba, laeuis.

*) Sic reſponſum datum quaeſtioni Müll. prodr. add. p. 279. lineâ 23 propoſitae.

laeuſs. — Nares 2 tantum minutiſſimas detexi. Vtrinque ad os cirri 5 dependentes. Corpus totum cineraſcit, exceptis pinnis pectoralibus nigricantibus, radiis vero inferioribus albis; dorſali priore albicante, analique nigricante. Cauda cuneata. Reliqua conueniunt deſcriptioni Art. l. c.

HABITAT ſupra arenoſum fundum, minus frequens. Non petitur ab incolis; dat vero cibum congeneribus, et aliis piſcibus.

113. COTTVS SCORPIVS.

Cottus capite ſpinis pluribus validis.

Cottus ſcorpius, Syſt. nat. I, 452. Faun. Suec. 323. Müll. prodr. 367. Atl. 649.
Cottus alepidotus, capite polyacantho, maxilla ſuperiore paulo longiore, Art. gen. 49. Syn. 77. Sp. 86.
Ulk, Eg. 50. Cr. 126. Gl. 129. Bom. VIII, 281.
Marulk, Ström, I, 296. Pont. II, 257.
Fiſkſymp, Act. Nidr. II, 345. tab. XIII. XIV.
Marbnutur, Ol. 359.
Ulka, It. Scan. 325.
Scorpius marinus, Ionſt. piſc. tab. XLVII. f. 4. 5.

GROENL. *Kaniok, Kaniuinak*; et ſpeciatim mas *Kivalik* v. *Milekturſok*; foemina *Narikſok* *).

DESCR. B. 6. D. 10. 17. P. 17. V. 3. A. 14. C. 17. In capite et anteriore parte corporis 16 aculeos numeraui, quorum in operculis locati maximi erant; et praeter hos tubercula obtuſa ſcabra in vertice capitis ſitu quadrato locata. Foemina mare maior, ſi pari aetate conſideratur, et praeter notam veram ſexus, primo intuitu dignoſcitur ventre ſuo candido, qui in mare flauus albo macu-

*) Illuſtratur inde locus dubius Müll. prodr. add. pag. 279. lin. 8.

maculatus. Variant ceterum colore; dorſum plerumque habent fuſco-viride nebuloſum, rarius rubeſcens, et raiſſime rubrum. Color ventris minus variabilis. Cetera conueniunt deſcriptionibus Art. et Act. Nidr. ll. cc.

HABITAT in ſinubus omnium vulgatiſſimus, fundos lapideos algis maioribus veſtitos amans; tempore aeſtiuo littoribus propinquior, hiberno autem remotior.

Eſt piſcis voraciſſimus, piſciculorum (praeſertim Blenniorum, Salmonum minorum, clupearum et aeglefinorum) hoſtis crudeliſſimus; quin imo ſaepe maiores deuorare conatur, neque ſuis paribus parcit, neque cancros vermesque contemnit, omne viuum petens.

OVA ſua numeroſa rubra menſibus Decembri et Ianuario inter fucos vluasque ponit.

Eſt admodum audax, viuax incautusque; plerumque fundum tenet, nec alta petit, niſi in perſequendo.

VSVS. 1) Editur coctus et ſiccatus, eſtque Groenlandorum cibus, licet quotidianus, attamen optatiſſimus, ſalubris etiam aegrotis. Pauciſſimi illum crudum edunt, ſaepius autem oua eius poſita.

2) Vt illecebra adhibetur tam in lineis piſcatoriis longioribus, quam laqueis larinis et decipulis canis Lagopi.

CAPITVR lineis piſcatoriis minoribus, in quibus hami 4 cruciatim diſpoſiti: et nulla illecebra adhibetur niſi coloratum vel candidum quid ſupra hamum aptatum; quod dum petit, a hamo inferno interim moto prehenditur. Rarius fuſcinis confoditur.

114. COTTVS SCORPIOIDES. *

Cottus capite aculeis breuioribus, oculis approximatis, pinnis pectoralibus maximis.

Cottus quadricornis, Syſt. nat. I, 451. Faun. Suec. 321. Müll. prodr. p. IX.?

Cottus

Cottus ſcaber, tuberibus quatuor corniformibus in medio capitis, Art. gen. 48. Syn. 77. Sp. 84.? *)

GROENL. *Pokudlek, Igarſok, Akullikitſok* **).

DESCR. Praecedenti ſimilis; differt tamen ſequentibus: D. 10. 15. P. 15. V. 3. A. 12. C. 15.

Caput minus, magisque plagioplateum, antice anguſtius, aculeatum quidem, ſed aculeis breuioribus, minus ſpiniformibus, etiam paucioribus: deſunt enim 2 in anteriore corporis parte et 1 vtrinque ſub oculis. Rictus oris anguſtior. Oculi fere verticales admodum approximati. Pinnae pectorales maximae, non quia radii plures ſed longiores, et membrana amplior. Color obſcurior, fuſco-nebuloſus, ventre ſordide flauo, linea alba a pinnis ventralibus ad anum ducta; ante ventrales autem, et trans laterum ima maculis albis; capite infra, pinnis dorſalibus, anali, caudalique fuſcis albo maculatis; pectoralibus vero ventralibusque albis flauicantibusque. Foemina differt a mare tota, infra fuſco-flaua, ventralibus flauicantibus maculis fuſcis magnis, et in omnibus mare obſcurior. Magnitudine etiam ſcorpio cedit.

HABITAT minus frequens in interioribus et ad oſtia fluminum, fundum limoſum et aquam minus ſalſam amans.

VICTVS eius praecipuus: oniſci, cancri macrouri, aphroditae, nereides, et ſimiles, licet etiam vt praecedens piſciculos obuios deuoret.

PARIT

*) Haereo de ſynonymis, ſi piſcis alias antea notus. Deſcriptio Cotti quadicornis apud Artedi bene ſatis in ceteris conuenit, ſed tubercula quatuor corniformia, quibus a praecedenti differret, minus quadrant; et licet verrucas 4 oſſeas (vt Linnaeus loquitur,) in vertice capitis inuenerim, minus tamen notabiles erant, nec maiores ac in ſcorpio.

**) De nomine vltimo conferatur Sp. 110. not. *)

PARIT eodem tempore ac ſcorpius, oua ſua pallida inter fucos et vluas minores ponens.

Plerumque ſe inter fucos occultat, ſcorpio minus viuax, vorax audaxque, ſed aeque incautus. Continuo pinnas ſuas pectorales mouere ſolet.

VSVS et CAPTVRA iidem. Minus tamen ſapidus.

115. COTTVS GOBIO.

Cottus laeuis, capite ſpinis duabus.

Cottus gobio, Syſt. nat. I, 452. Faun. Suec. 322. Müll. prodr. 368. Atl. 649.

Cottus alepidotus glaber, capite diacantho, Art. gen. 48. Syn. 76. Sp. 82.

Yarangmio, Gl. 130, 6.

Gobio capitatus, Ionſt. piſc. 140. tab. XXIX. fig. 11.

Grundling, Bom. III, 171.

GROENL. *Itekivdlek*, *Kanikitſok*, *Ujarangmio* *).

DESCR. B. 6. D. 10, 17. P. 19. V. 3. A. 18. C. 12.

Eſt praecedentibus multo minor. Caput, licet corpore latius, attamen multo anguſtius quam illorum, antice parum eminens, poſtice magis depreſſum, fere laeue, 2 tantum aculeos veros (vnum ſcilicet vtrinque ad extremum operculi) hamatos, reliquorum rudimenta ſola, habens. Rictus oris arctior, roſtro in angulum obtuſum quaſi deſinente. Oculi iride argentea. Cutis laeuis; linea tamen lateralis ſcabriuſcula: in quibusdam etiam regio poſt oculos et ſub pectoralibus parum ſcabra. Pinnae dorſales quaſi iunctae membrana humili. Color dorſi nigricans, lateribus albo maculatis. Venter pallidior maculis albis, quae poſt anum argenteae. Albae ſunt gula et cauda infra. Pinnae pectorales nigricantes lituris pallidis

*) De hoc incertus auctor Müll. prodr. add. p. 279. lin. 8. iam certior euadit.

pallidis ſinuatae et margine inferiore rubro; poſterior dorſalis itidem, ſed non marginata; dorſalis prior nigricans; ventrales albae maculis rubeſcentibus; analis rubeſcens, et caudalis palleſcens. Foemina differt ventre non maculato, infra magis candida, ventralibus fuluis obſcuro maculatis. Quoad cetera praecedentibus ſimilis.

HABITAT paſſim in fundo arenoſo vel argilloſo, ſcorpio rarior, ſed ſcorpioide frequentior.

CIBVS eius ſunt ammodytes, holothuria Priapus, lumbrici marini et alii vermes piſciculique in arena vel argilla obuii.

Quieſcit ſuper fundum etiam omni alga deſtitutum, praecedentibus multo cautior velociorque.

PARIT cum praecedentibus. Oua ſua candida ponit inter vluas capillares; mare oua foeminae cuſtodiente, vt de lumpo antea annotaui, quod etiam praecedentibus cottis conuenit.

VSVS et CAPTVRA ſcorpio conuenit. Non tamen omnibus ſapidus, taeniis quam maxime laborans.

116. ZEVS GALLVS. †

Zeus radio dorſali decimo analique ſecundo corpore longioribus.

Zeus gallus, Syſt. nat. I, 454.
Zeus cauda bifurca, Art. gen. 35. Syn. 78.
Abacatuaia, Ionſt. piſc. 202. tab. XXXVII. fig. 1.
Söe Smed, Bom. VII, 512.
Drachenfiſch, Adel. 383.?

Huc referri debere puto Groenlandorum piſcem *Kolliviſiuternak*, cui tribuunt fila 4 longiſſima, 2, ſc. antica, et 2 poſtica, et quem rariſſimum in mari groenlandico nunquam videre mihi contigit.

117. PLEVRONECTES HIPPOGLOSSVS.

Pleuronectes oculis dextris, corpore glabro, linea laterali recta ſupra pinnam pectoralem bis arcuata.

Pleuronectes Hippogloſſus, Syſt nat. I, 456. Faun. Suec. 329. Müll. prodr. 371.
Pleuronectes oculis a dextra, totus glaber, Art. gen. 17. Syn. 31.
Helleflynder, Eg. 50. And. 87. 175. Pont. II, 189.
Hilbütten, Cr. 119. Horr. 251.
Qveite, Ström, I, 300. Bom. VI, 437.
Flydra, Ol. 358.
Baldes, Leem, 313.

GROENL. *Netarnak*.

DESCR. B. 7. D. 102. P. 17. V. 6. A. 77. C. 19.

Facile Pleuronectes maximus *); mihi occurrit 2$\frac{5}{6}$ cubitus longus, 1$\frac{1}{4}$ latus, et ſemper oculis dextris, latere ſiniſtro ſemper fundum ſpectante albo, maculis paucis obſcuris; dextro autem coelum ſpectante, nigricante, maculis hinc inde pallidioribus, interdum etiam, ſi pinguis, toto griſeſcente, etiam illo carnoſiore conuexioreque. Corpus totum laeue, mucoſum, ſquamis arcte fixis, nec facile niſi in ſiccato obſeruandis, oblongiuſculum, fere ellipticum. Linea lateralis recta procedit a cauda ad pinnas pectorales, ſupra quas ſe flectit 2 curuaturis ad branchias terminata. Oculi magni, quorum alter fere in acie dorſi, liuidi iride argenteo-alba. Maxilla inferior ſuperiore longior, ore clauſo, vtraque valida dentata, dentibus numeroſis acutis; praeterea tubercula 2 cruſta-

cea

*) Igitur potius hoc nomen merebatur, quam alia longe minor ſpecies, cui illud tribuitur Syſt. nat. Sp. 14. et apud alios.

cea in fauce hinc inde dentata. Opercula laeuia, duplicata. Rictus oris amplus. Lingua laeuis, conica, reſpectu piſcis parua. Nares 4 ante oculos lineis 2 obliquis locatae. Pinnae pectorales latae rotundatae, radiis ſuperioribus tamen longioribus craſſioribusque. Ventrales oblongae. Dorſalis de antico oculi ſupremi in caudalem fere continuatur, a qua tamen diſtincta eſt: ſunt radii eius primi minuti, ſed e regione pectoralium accreſcunt, verſus caudam iterum decreſcentes. Anus pone ventrales ſitus, igitur capiti proximus, in acie corporis dextra. Pone illum pinna analis dorſali ſimilis. Caudalis fere integra, radiis validis multifidis conſtat. Cutis, pinnae, caputque pinguia; caro ipſa macrior rudis alba.

HABITAT paſſim ad oras groenlandicas, praeſertim verno autumnalique tempore, ſupra fundum argilloſum. Loca piſcatoria mihi nota ſunt ad colonias *Gotbaab*, *Sukkertop* et *Friderichsbaab*, praeterea ad *Nekſortok*, *Maneetſok*, *Tulluartolik* in tractu boreali, *Narkſak* in auſtrali; et ſine dubio plura eſſent, ſi rite detegerentur. Nec tamen his locis numeroſa.

CIBVS eius ſunt piſces alii, magni etiam, e. gr. gadi, perca noruegica. Raiam etiam in ventriculo eius inueni; ſaepius autem cancros macrouros et brachyouros.

OVA ſua, quae pallide rubra ſunt in ouario lanceato, ponere videtur in locis argilloſis ſinuum, vbi aqua marina dulci mixta eſt; ſaltem talibus locis pulli eius occurrunt.

Plerumque fundum tenet tranquillus, cibum ſuum ore aperto attrahendo petens, lente ſe mouere ſolet; nec facile alta petit.

VSVS. Editur lubenter ab incolis coctus, ſiccatus vel ſubputridus. Cutis etiam, cruda et hepar cum baccis empetri

empetri nigri mixtum conſumuntur. Ventriculus in feneſtras adhibetur a pauperibus.

Vix adhuc exportatur.

CAPITVR lineis piſcatoriis 100 - 200 orgyias longis, ex laminis corneis balaenarum vel pelle phocae barbatae confectis, ſcorpio pro illecebra habito, et quidem attrahendo demittendoque lineam, prout piſcis hamo prehenſus ſequitur vel reſiſtit, ne linea frangatur; poſthinc enim fatigatus et quaſi ſoporatus ſine difficultate protrahitur in ſummas partes maris, et caput fuſtigando occiditur.

118. PLEVRONECTES CYNOGLOSSVS.

Pleuronectes oculis dextris, corpore oblongo glabro, linea laterali obliqua non arcuata.

Pleuronectes cynogloſſus, Syſt. nat. I, 456. Müll. prodr. 372.?

Eine kleinere Art Helleflynder, Cr. 130.

Kalle raglik, Gl. 124. 132.

Et ſærdeles ſlags Helleflynder, Leem, 315.

GROENL. *Kalleraglek*; etiam quibusdam, ſed minus proprie, *Netarnarak*, i.e. pullus Hippogloſſi.

DESCR. B. 7. D. 96. P. 14. V. 6. A. 72. C. 17.

Magnitudine praecedenti cedit, vix 26 vnc. longitudinem et 8 vnc. latitudinem ſuperans; illi tamen affinis. Corpus magis oblongum quam in Hippogloſſo, totum tam ſupra quam infra fuſco-cinereum, latere inferiore tamen pallidiore. — Vtraque maxilla dentata, dentibus curuis, acutis *), rarioribus tamen ac in hippogloſſo;

*) Hac nota differre praeſertim videtur a Cynogloſſo Gronouii in ſyſtemate Linnaeano citato, cui tribuuntur dentes obtuſi et cauda ſubrotunda, quod non ita ſe habet in piſce

gloſſo; praeſertim in maxilla ſuperiore 4 maiores, et 14 in inferiore, praeter minores cruſtaceos magisque conſertos. — Pinnae pectorales mediocres, fere triangulares, radiis ſupremis longioribus, infra ſenſim breuioribus. Ventrales graciles. Inter illas anus. Cauda ſubintegra. Nares 2 in tractu medio ante oculos locatae. Lingua breuis, acuta, laeuis, faux etiam laeuis. Linea lateralis corpori concolor a ceruice ad caudam oblique progreditur, nec, vt hippogloſſi, arcuatur ſupra pinnas pectorales. Eſt admodum pinguis, et hippogloſſo multo excellentior tam pinguedine quam ſapore. — Cetera vt in praecedente.

HABITAT hippogloſſo copioſior in ſinubus profundis, praeſertim hieme. Loca mihi nota, vbi maxime occurrit, ſunt fretum *Diſco*, ſinus *Quannerſauk* ad coloniam Friderichshaab; *Azormiut* in tractu auſtrali, et *Tulluartolik* in boreali (hic etiam aeſtate), rarius cum praecedente.

VICTVS eius praecipuus ſunt gadi minores, ſcorpii, ammodytes, ſalmo arcticus et cancri varii.

De generatione eius non conſtat.

Mores habet hippogloſſi: etiam dat vſum eundem; ſed quidam etiam oleum eius defectu melioris in lampadibus comburunt.

CAPITVR eodem modo, ſed minori difficultate.

119. PLEVRONECTES PLATESSOIDES.*

Pleuronectes oculis dextris, corpore ſupra maculis brunneis.

Pleuronectes oculis dextris etc. Müll. prodr. p. IX.

Bütten,

piſce groenlandico: haeſito igitur, an idem, quod muſei gronouiani poſſeſſor determinare valet.

Bütten, Cr. 129.
Flyndre, Leem, 315.?
Rödſpettede Flyndre, Ol. 589.?

GROENL. *Okotak*, *Kolleuſak*.

DESCR. B. 8. D. 89. P. 12. V. 6. A. 71. C. 18.

Figura *linguatulam*, ſquamis *ſoleam*, et maculis *plateſſam* refert, ab his tamen diuerſa *). Non facile ½ cubiti longitudinem et ¼ latitudinem excedit; vnam tamen vidi ¾ longam et 9 vnc. latam. Corpus oblongum extremitatibus attenuatis, multo compreſſum, vndique etiam in pinnis ſquamatum ſquamis aſperis et ſatis notabilibus, ſupra fuluo-cineraſcens, maculis hinc inde obſcurioribus, ſ. brunneis, diuerſae magnitudinis, ad pinnam dorſalem analemque magis ordinatis ſublunatis albidis: ſunt tamen maculae hae diuerſae in diuerſis tam numero quam magnitudine; (in quibusdam ſiccatis maculae albidae coeruleſcunt;) ſemper autem maculas inuenies; infra album, glabrum, et licet ſquamatum, non tamen ibi aſperum. — Linea lateralis humilior, recta medietatem oculorum ſpectat, ventriculum tamen arcu ambiens angulo aperturae branchialis ſummo terminata. Oculi dextri, mediocres, humiles, approximati, nigri iride argentea, ſuperior fere marginalis. Nares 2 tubulares, ante interſtitium oculorum longitudinaliter ordinatae. Rictus oris amplus. Maxilla inferior ſuperiore multo longior, quod optime notatur ore aperto, (licet etiam clauſo,) apice tuberculo, minime cirro, terminata eſt. Dentes plurimi acutiuſculi minuti in maxilla vtraque, et in faucе vtrinque 3 tuberculi cruſtacei dentati ordine longitudinali ad bran-

chias.

*) Differt a prima ano non ſiniſtro, ſed marginali; a ſecunda maxilla inferiore (non ſuperiore) longiore; et a tertia capite non tuberculato, vt alia taceam, licet etiam illis affinis (praecipue autem Plat. glaciali, Pall. It. Ruſſ. III. app. p. 18., poſt haec ſcripta mihi notae).

chias. Branchiae pallide rubrae. Membranam habent ſatis amplam, et pinnam 5-radiatam, intra aliud interſtitium non habentem, quam angulum de radiis infimis amice coalitis formatum. Operculum duplicatum, parte poſteriore 5-loba flexili. Lingua longa, gracilis, laeuis, apice rotundato. Pinnae pectorales branchiis approximatae breuis, cuneatae, ventralis eiuſdem figurae, perpendiculariter ſub illis locatae, radios habent cirri extra membranam prolongatos. Anus pone pinnas ventrales praecise in margine ventris ſitus. Pinna dorſalis et analis, vt in praecedente formatae, deſinunt fere 3 vnc. ante caudalem, quae magna, lata, parum rotundata. — Ouaria fulua, vt in congeneribus figurata. Caro pinguis ſatis ſapidaque, ſed Gordio marino admodum obnoxia.

HABITAT in locis arenoſis ad oſtia fluuiorum, vbi aqua marina dulci mixta; non numeroſa.

VICTVS eius ſunt vermiculi et piſciculi in arena obuii.

PARIT menſe Iunio vel Iulio ſuper arenam.

Vulgo fundum tenet; interdum tamen ſuperficiem aquae petere, inque illa vt lamina quieſcere conſpicitur.

VSVS. Editur ſiccata, rarius cocta.

CAPITVR vel lineis piſcatoriis breuioribus, piſciculo pro illecebra habito, vel fuſcinis.

120. LABRVS EXOLETVS.

Labrus pinna dorſali ramentacea, corpore lineis coeruleis, pinna ani ſpinis 5.

Labrus exoletus, Syſt. nat. I, 479. Faun. Suec. 331. Müll. prodr. 386. Ström. I, 267. n. 3.
Blaagomme, *Blaaſtaal*, *Blaaſtak*, Ström, I, 269. Pont. II, 176. Bom. I, 351.

GROENL. *Keblernak.*

Piſcis

Piſcis rarus in mari groenlandico, quem ſemel tantum ſub nauigando vidi totum coeruleum nitidum; nec rite contemplatus ſum, ideoque de ſynonymis non omnino certus.

121. PERCA NORVEGICA.

Perca corpore rubro.

Perca noruegica, Müll. prodr. 390.
Rödfiſk, Eg. 50. Ström. 302. Pont. II, 228. Bom. VI, 576. Leem, 327. tab. XCIX. Noruegis etiam *Ouger* v. *Uer*.
Rotbfiſcb, Cr. 127.
Karfe, Ol. 359. 996. tab. XXIX. exemplar mutilatum *).
Perca marina, Faun. Suec. 233. Syſt. nat. I, 483. etiam huc pertinere concludo tam e numero radiorum aculeorumque ſatis quadrante, quam e nomine Noruegico *Uer* primo loco allato; ſed perca marina Artedi, vt ſynonymon citata, eſt longe alia, de qua cf. Brün. Ichth. 80.

GROENL. *Sullupaugak*.

DESCR. B. 7. D. $\frac{15}{29}$. P. 19. V. $\frac{1}{6}$. A. $\frac{3}{12}$. C. 16.

Corpus ſquamatum compreſſum oblongo-rotundatum, de capite in anum aequae fere latitudinis, poſteriore parte anguſtata. Color totus ruber, praeſertim dorſi pinnarumque, abdominis vero pallidior. Datur

L 4 interdum

*) Piſcis islandicus *Karfe* etiam ſub ſparo Erythrino Müll. prodr. 380 vt ſynonymon citatur, *Karve* e contrario ſub perca Noruegica l. c.; apud Ol. autem p. 359. *Karfe* et *Karve* piſcis vnus idemque: forſitan igitur celeberrimus auctor indicare voluit, ſparum Erythrinum et percam noruegicam eſſe nimis affines; quod tamen diuerſi ſint, patet ex deſcriptione Erythrini Brün. Ichth. 58.

interdum 1 cubiti longitudine, et ¼ latitudine verſus pectus, 2 vero vnc. verſus caudam. Caput magnum compreſſum, ſquamatum, infra acuminatum, ſupra planatum, margine ſerrato ad oculos. Roſtrum lacunam latam habens, cuius eminentia lateralis ſpina horizontali ante oculos terminata, apice rotundatur. Os magnum, dentibus numeroſis cruſtaceis in maxilla vtraque: ſuperior inferiore multo breuior, apice bifida, oſſibus ſ. lamellis 2 conſtat; inferior validior antice terminatur 4 tuberculis oſſeis, poſtice impreſſis 4 punctis vtrinque. Operculum duplicatum: prius rotundatum ſerris 5 in circuitu, poſterius duabus minoribus partibus conſtans, quae in loco combinationis ſpinas duas habent; poſtice terminatur ſpina longa. Lamina oſſea ſub oculis, etiam duobus aculeis margine inferiori armatur. Nares 3 vtrinque in angulo ante oculos diſpoſitae. Oculi magni nigricantes iride argentea, cute alba ventricoſa tecti. Lingua breuis laeuis, attenuata; poſt illam 2 tubercula dentata in fauce. Squamae magnae rotundatae fixae. Membrana branchioſtega radios validos arcuatos habet. Pinnae pectorales molles, latae, ouatae, fere in anum pertingunt; radii 3 - 9 et 11 bifidi, et decimus trifidus. Ventrales margine inferiore rotundatae; radius ſupremus breuis aculeatus, reliqui molles et 3 ſequentes multifidi. Dorſalis pone caput incipiens paulo ante caudam deſinit; conſtat 29 radiis, quorum 15 priores ſpinoſi humiliores, 14 poſteriores molles longiores et fere aequales quadrangulum formant. Analis fere dorſalis poſteriori parti oppoſita etiam 3 anteriores radios ſpinoſos, ſed breues habet, reliquos molles longiores. Caudalis ſubintegra. Linea lateralis corpori concolor, illo autem eminentior, parumque aſpera a ſpina operculi poſtica in medietatem pinnae caudalis vſque producitur. Cutis et caput pingues. Caro alba, macrior, ſapida tamen.

HABITAT in ſinubus profundis, imprimis auſtralioribus.

VICRVS

VICTVS eius fere idem ac Pleuronectis Cynogloſſi, cuius in conſortio viuit.

Nunquam littora accedens, et fundum ſemper tenens, ſine dubio ibi parit. Interdum, aqua vi tempeſtatis mota, quaſi perturbatur, ventriculo protuſo emergit, et retrogredi non valens moritur.

VSVS. Editur cocta et ſiccata; caput etiam ſubrancidum; cutis labiaque cruda. Olim ſpinae pinnarum loco acuum adhibebantur.

CAPITVR vt hippogloſſus, ſed lineis interdum duplo longioribus; nec tam difficulter, dum ſtatim hamum ſequitur.

122. GASTEROSTEVS ACVLEATVS.

Gaſteroſteus ſpinis dorſalibus tribus.

Gaſteroſteus aculeatus, Syſt nat. I, 489. Faun. Suec. 336. Müll. prodr. 393.

Gaſteroſteus aculeis in dorſo tribus, Art. gen. 52. Syn. 80 Sp. 96.

Den Lille Tindaure, Ström, I, 315. Bom. III, 586.

Hundſtigle, Pont. II, 202.

Hornſile, Ol 369.

Pungitius, Ionſt. piſc. 159. tab. XXVIII.

GROENL. *Kakiliſak.*

DESCRIPTIONI Artedi Sp. l. c. nil addere habeo, niſi, quod membranula aculeo ventrali iuncta in meis non alba, ſed rubra, in pinna anali radii $\frac{1}{10}$. Os interne rubrum; frons in figuram ligonis punctata; cutis laeuis nitida. Color dorſi nigricans, laterum albus punctis minutiſſimis nigris; ventris argenteus, in mare autem croceus. Magnitudine digitum minorem vix ſuperat.

HABITAT vbique in aquis ſtagnantibus et riuulis, etiam talibus, quae fluxu maris inundantur.

VESCITVR vermiculis et inſectis aquarum, praeſertim laruis culicum.

PARIT menſe Iulio in limo oua ſua.

Aculeos ſuos erigendo ſe contra hoſtes defendit, nec tali ſtatu ſine periculo deuoratur. Sine mora gregatim, et velociſſime natare ſolet, praeſertim tempore ſereno; obumbratus moratur et facile prehenditur.

VSVS eius nullus incolis, ſed eſt anatum et piſcium frequens cibus. Eſt vermibus inteſtinalibus maxime obnoxius, illisque varii generis ſaepe ventriculum eius plenum inflatumque inueni.

123. SALMO SALAR. †

Salmo roſtro vltra inferiorem maxillam prominente.

Salmo Salar, Syſt. nat. I, 509. Faun. Suec. 345. Müll. prodr. 405.
Salmo roſtro ultra inferiorem maxillam ſaepe prominente, Art. gen. II. Syn. 22. Sp. 48.
Lax, Eg. 50. And. 99. Ol. 65. Ström, I, 293. Pont. II, 213. Bom. V, 70.
Lachſe, Cr. 124. Horr. 271.
Luoos, Leem, 340.
Salmo, Ionſt. piſc. 101. tab. XXIII et XXXI.

GROENLAND. *Kapiſalirkſoak*, *Keblerikſorſoak*.

Piſcis hic rariſſimus in Groenlandia, quatenus hactenus detecta eſt, et mihi nunquam viſus, dicitur tamen obuius in ſinu auſtrali *Tunnudliorbik*. Audiui etiam, viſum eſſe in ſinu aliquo iuxta coloniam *Gothaab*. Groenlandi auſtraliores ſe illum harpaginibus capere narrant.

124. SALMO CARPIO.

Salmo dorſo obſcure coeruleſcente, lateribus argenteis, maculis ventreque albis.

Salmo Carpio, Syſt. nat. I, 510. Müll. prodr. 412.
Salmo pede minor, dentium ordinibus quinque palati, Art. gen. 13. Syn. 24.
Smaa Lax, Strand-ört, Eg. 50.
Lachs-Forellen, Cr. 124.
Gjedde-Rör, Ström. I, 304. Bom. VI, 592.
Siö-Reidur, Ol. 66. 231.
Söbörting, Leem. 322.
Carpio Benaci, Ionſt. piſc. 171. Tab. XXX. fig. 13.

GROENL. *Ekalluk, Kevleriksok*; a quibusdam etiam magnitudine excellens vocatur *Satuak* v. *Sardliuak*.

DESCRIPT. B. 12. D. 14. P. 14. V. 10. A. 12. C. 30.

Occurrebat mihi 13½ vnc. longus (ſic pede maior,) et 3 vnc. latus. Corpus elongatum, compreſſiuſculum, ad pinnas ventrales latius, inde verſus caudam ſenſim attenuatius; dorſo convexo; ventre ante pinnas ventrales planato, medio longitudinaliter ſubſulcato, vndique ſquamis paruis rotundatis minime deciduis obtectum. Caput laeue, corpore anguſtius, inter oculos plano-conuexum, pingue, lateribus compreſſis roſtro obtuſiuſculo. Rictus oris mediocris. Maxilla inferior ſuperiore paulo longior; quod optime conſpicitur ore aperto: vtraque maxilla dentes habet, ordine unico marginali, breues, curvos, acutos, ante apicem roſtri deſinentes; praeterea in palato duo ordines longitudinales, et vnus anticus transuerſalis interruptus medio. Lingua mediocris, plana, acuminata, cartilaginea, ſuperne dentata dentibus 12. Oculi roſtro propiores nigri, iride argentea, quae ſemicirculo ſuperne viridi mixta. Nares 2 tantum vidi, non tam magnas, ante oculos oblique verſus roſtrum tendentes. Operculum laminis 2, poſtica maiore, laeuibus conſtat; et pinnae pectorales mediocris longitudinis, fere ſub abdomine ſitae, radios habent apice diuiſos, deorſum ſenſim breuiores. Ventrales paulo ante anum ſitae,

tae, pectoralibus ſimiles eiusdemque magnitudinis, radios tamen latiores habent. Pinna dorſalis prior ventralibus oppoſita, fere in medio dorſi, capiti tamen propior, magna analique longior, radios habet ſatis validos, quorum 3 ſuperiores ſenſim longiores, reliqui fere aequales; poſterior adipoſa minuta, rotundata, baſi arctiore, radio vltimo analis oppoſita. Anus intermedio dorſalium oppoſitus; pone illum pinna analis dorſali priori ſimilis, ſed breuior et radius primus breuiſſimus. Cauda lata, arcuata radios habet validos, diuiſos, adipoſos. Color dorſi obſcure coeruleſcit, tinctura ſubuiridi, ſquamarum marginibus tamen nigricantibus, et quaſi maculas quadratas cauſantibus, quae tamen non facile obſeruantur; laterum argenteus, albido maculatus; ventris albus; pinnarum dorſalium et caudae fuſco-coeruleſcens, marginis tamen prioris baſeosque caudae albidus; pectoralium griſeus margine albo; ventralium analisque rubicundus marginibus albis: variat tamen in pinguibus, quorum maculae laterales et venter magis rubicundi, dorſumque obſcurius. Caro rubra, in macris pallidior et fere alba.

HABITAT in lacubus, fluuiis et mari ad oſtia fluuiorum: dici igitur poteſt tam marinus, quam fluuiatilis et lacuſtris; et inter piſces Groenlandiae frequentiores numerandus eſt. *)

CIBVS eius ſunt ſalmo arcticus, clupea harengus, gaſteroſteus aculeatus, cancri macrouri minores, vermes limi et oua piſcium.

PARIT menſe Auguſto ſub lapidibus fluuiorum oua ſua fulueſcentia.

Velo-

*) Eſtque hic piſcis, qui ſub nomine minus recto *Lax* occurrere ſolet in ſcriptis de Groenlandia. (Quae poſtea Pall. It. Ruſſ. III. app. p. 17. legi, piſcem eundem ſub titulo *Kundſha* indicare videntur.)

Velociſſime et gregatim progreditur et optime ſalit, in aqua praeſertim tranquilla gyros ſuperficiei cauſans frequentes. Fluxu maris littora aggreditur, et refluxu regreditur; itidem fluuios creſcentes aſcendit, decreſcentes deſcendit. Hinc tempore autumnali, generandi etiam cauſa, in fluuiis copioſior, tuncque pinguior. — Hieme non obuius creditur in lacubus morari; ſaltem quidam ibi hibernant, qui vere primo deſcendunt in oſtia fluuiorum.

VSVS. Editur coctus, ſiccatus vel lichene rangiferino fumigatus. De cute eius etiam conſuunt receptacula in colligendas baccas aliumque vſum, rarius vela cymbarum.

Eſt quoque exteris caro eius delicatiſſima, etiam ſalſa; cum lucro igitur exportari poſſet, ſi copioſior daretur et incolae ipſi illa non egerent.

CAPITVR 1) retibus, 2) iaculis, 3) fuſcinis, 4) laqueis, 5) manibus, dum ſub lapidibus ſe occultat, 6) hamis, 7) naſſa irremeabili, partim ex viminibus, partim ex tendinibus contexta et ſub praecipitio fluuii aptata, et 8) frequentius gregem cingendo, et intra ſepimentum lapideum, antea ad angulum ſinus exſtructum, cogendo fluxu maris inſtante: refluxu enim in hoc carcere ſuo arefacto facile prehenditur, aut iaculis icitur.

125. SALMO ALPINVS.

Salmo dorſo nigro, lateribus coeruleis, ventre fuluo.

Salmo alpinus, Syſt. nat. I, 510. Faun. Suec. 349. Müll. prodr. 410.

Salmo vix pedalis, pinnis ventris rubris, maxilla inferiore paulo longiore, Art. gen. 13. Syn. 25. Sp. 52.

Rör, Ström, 303.

Raude,

analem locata, breuis, falcata, apice rotundata. Pinnae pectorales dorſali paulo longiores, acuminatae; 3 radii ſuperiores accreſcunt, reliqui ſenſim breuiores. Pinnae ventrales pectoralibus ſimiles, ſed paulo breuiores, medium inter branchias et pinnam adipoſam occupant. Pinna analis deſinit ex oppoſito adipoſae, reliquis breuior, radios habens retro ſenſim breuiores. Cauda ſubbifurca, magna. Color ſuperne, etiam in pinnis dorſalibus, fuſco-nigricans; laterum palleſcens; inferne albus; pinnae omnes inferiores caneſcunt, baſi albae. Caro pallida. Nullas maculas obſeruare potui.

Haec ſecundum exemplar exſiccatum: viuum enim obtinere nunquam contigit.

HABITAT in aquis montanis remotioribus, inde nunquam deſcendens, antecedentibus multo rarior.

VSVS. Editur coctus et ſiccatus; ſed caro eius macra et minus delicata.

CAPITVR (ab illis tantum, qui Tarandos venantur,) fuſcinis, hamis et laqueis.

127. SALMO RIVALIS. *

Salmo elongatus fuſcus, ventre rubente, capite obtuſo.

Brankod, Ol. 596.
Icime, Bom, IV, 347.
Muldkrae, Ström, I, 192.
Kiö, *Tita*, Act. Nidr. III, 576.

GROENL. *Aunardlek*; et a quibusdam *Ekallugak*.

DESCRIPT. Cutis laeuis, mucoſus, ſquamis vix notabilibus. Color ſuperne nigricans, inferne rubens etiam in pinnis; in lateribus non maculatus, punctis nigris crebris exceptis. Irides oculorum flammeae. Corpus quam carpionis elongatius, gracilius et roſtrum obtuſius.

us. Inter minimos numerandus: vix enim 6 vncias ſuperat longitudine, et ⅞ vnc. latitudine. In reliquis a Carpione non multum differt.

HABITAT frequens in riuulis et ſtagnis minoribus limoſis, nunquam in mare deſcendens.

CIBVS eius ſunt inſecta, partim in aqua, partim in eius ſuperficie obuia, quae detrahit deuoratque; neque aliud in ventriculo eius reperi.

PARIT in fundo limoſo ad littora riuulorum.

Velociſſime ſe occultare ſolet ſub praecipitio littorum, umbra aggredientis perterrefactus. Hibernare in limo ſine motu, et in tali ſtatu indurari dicitur. Certum eſt, quod ipſe primo vere, glacie riuulorum nuper in aquam reſoluta, talem viderim ex parte tantum reuiuiſcentem, cuius inteſtina adhuc dura, coalita et impenetrabilia alicui cibo. Neque cerno, quomodo alias in terra tam frigida et aquis tam paruis conſeruari poſſet.

VSVS eius incolis eſt vilis; editur tamen cum aliis piſciculis.

CAPITVR manibus, aqua riuulorum ſepimentis retenta.

128. SALMO ARCTICVS. *

Salmo capite diaphano, linea laterali recta, (maris villoſa,) pinnis amplis.

Clupea villoſa, Müll. prodr. 425.
Lodde, Eg. 50. Cr. 125. And. 175. Ström, I, 393. Pont. II, 217. Leem, 323. Bom. V, 121. *Jernlodde* v. *Quettelodde* (mas); *Sildlodde* v. *Rognlodde* (foemina).
Angmakſak, Gl. 125.
Keplings, Cr. cont. 309.
Angmärſet, Martini Naturlex. II, 587.
Laaden-Sild, Horr. 216.
Lodna, Ol. 358. 695. tab. XXVIII.

GROENL. *Angmakſak*; mas: *Semmerſulik.*

DESCRIPT. Hic piſcis, qui a plurimis in Eperlanum (Syſt. nat. I, 511.) referri ſolet, illi tantum congener eſt, ſed diuerſa ſpecies, hactenus non ſufficienter deſcripta; multa tamen communia habet cum Eperlano, licet, me iudice, plura cum Albula (Syſt. nat. I, 512), notato et bimaculato (ib. 513). Permulta exemplaria iteratis vicibus contemplando, et totam eius oeconomiam bene ſatis obſeruando, fidelem deſcriptionem dare queo ſequentem.

B. 6. D. 14. P. 19. V. 8. A. 22. C. 28.

Magnitudo 6 vnc. longitudine, et 8 lin. latitudine vix ſuperat. Foemina mare minor graciliorque. Caput mediocre compreſſum, vertice latiore inter oculos planiuſculo, gula acuminata, ex lamellis tenuibus conſtat, igitur diaphanum. Roſtrum acutiuſculum, ſupra conuexum. Maxilla ſuperior inferiore breuior, ſed latior; inferior magis acuta, apice ſurſum curuato, deorſum flecti poteſt in rictum oris amplum. Vtraque tenuis vix labiata, ſed margine denticulis ſ. aſperitatibus breuibus armata. Lingua breuis, craſſa, acutiuſcula, ſuperne aſperitates ſ. denticulos maiores habet. Nares 2 (ſc. vtrinque 1 ante oculos,) vertici contiguae, minutiſſimae. Oculi mediocres, laterales, vertici tamen quam gulae propiores, pupilla parua nigra iride lata argentea. Operculum laeue quaſi 2 lamellis conſtat: priore ſub oculis planiore, poſteriore 2 locis fracta. Apertura branchialis magna. Branchiae ſanguineae radiis filiformibus pectinatae. Membrana branchioſtega ſub operculis tota occultatur: radios 6 graciles habet, quorum ſuperiores maximi; infra interſtitium aliud non habet ac cutem tenuiſſimam. Pinnae pectorales branchiis et ventri contiguae membranas habent amplas, et radios longos plurimum bifidos; medios longiores, hinc ſatis magnae, oblongo-rotundatae. Dorſalis prior in medio dorſi, ſatis alta: radii 4 antici accreſcunt, reliqui decreſcunt; poſterior

rior adipoſa minutiſſima oblonga. Ventrales dorſali priori oppoſitae, ouatae, latae, radios habent multifidos et membranas amplas. Anus intermedio dorſalium oppoſitus. Pone illum pinna analis incipit, deſinens ex oppoſito adipoſae, omnium maxima; radios habet ex parte bifidos, quorum 4 priores ſenſim longiores, reliqui ſenſim breuiores. Cauda bifurca radios quidem habet 28, ſed laterales minutiſſimos. Color ſupra lineam lateralem obſcure viridis, infra illam argenteus punctis crebris nigris, et interdum in ventre violaceam tincturam habet; in quibusdam etiam (praeſertim maribus) opercula maculam magnam nigram habent. Linea lateralis recta. Cutis laeuis ſine ſquamis palpabilibus, nec tamen multo mucoſa. Statura corporis fere clupeam refert, dum elongatus, gracilis, compreſſiuſculus, dorſo conuexo et craſſiore, ventre tenuiore. Praeter magnitudinem et maculam operculi, mas etiam haec ſingularia habet, quibus facile a foemina diſtinguitur: ſc. 1) prominentiam lateralem linea laterali terminatam (quae tamen etiam tegitur,) et paulo ante caudam deſinentem, quae conſtat innumeris cirris mollibus, rigidis tamen, pluribus ordinibus longitudinaliter catervatimque diſpoſitis, dorſo concoloribus; 2) aliam eiusmodi a pectoralibus in ventrales productam, graciliorem, ventri concolorem: 3) itidem vtrinque ad anum paucos cirros; 4) dorſum latius et minus laeue, quaſi tuberculatum; 5) ventrem planum etiam tuberculatum — hinc corpus eius fere quadrangulare. — (Dantur tamen rariſſimi mares, qui cirris lateralibus carentes ſola magnitudine et fluore ſeminali a foemina differant, quos nominant incolae *Sennerſuitſut.*) — Viuus vel nuper captus odorem habet cucumeris. Caro alba, pinguis et ſapida. *) Ouarium vnicum, ſed magnum, oblongum, flauum. Peritonaeum nigrum.

*) Immerito igitur illi ab auctoribus quibusdam tribuitur pro-

HABITAT in mari tantum, fluuios non aſcendens. Hieme altum mare tenens, raro ad oras conſpicitur; ſed aeſtate, et quidem menſibus Aprili, Maio, Iunio et Iulio, in ſinubus magna copia obuius. Non tamen vbique aequae bonitatis vel multitudinis.

CIBVS eius ſunt cancri macrouri minimi, etiam tempore pruritus oua (vt videtur,) propria; illis enim ſimilia in ventriculo eius tunc temporis occurrunt. Etiam conferuas littoreas deuorare ſolet.

PARIT menſibus Maio, Iunio et Iulio oua ſua numeroſa in littoribus ſinuum; illaque fucis, vluis, ſed imprimis conferuis littoreis affigit. Tali tempore multa millia gregatim ſinus ingredi et littora ſequi ſolent. Greges foeminei ſeparatim praecedunt, loca apta progeniei ſuae inquirentes; maſculini poſtea oua perſcrutantes, vt ſemine ſuo illa fructificent. Fundus a foeminis relictus ouis illarum ita obductus eſt, vt flauus transpareat; marium autem ſemine ſuperaddito aqua lactea euadit fundo non conſpicuo. Vterque ſexus operationem ſuam curare ſolet tam diu quam noctu, coelo ſereno vel triſti, aere tranquillo vel procelloſo; praecipue tamen noctem et mare tranquillum eligunt.

Tempore pruritus ſatis incautus eſt, et facile rapina hominum piſciumque euadit; reliquo autem minus, et hoſtem perſequentem ſupra aquam ſaliendo illudere conatur. Plerumque gregatim, rarius ſolitarius ingredi conſpicitur, iam fundum, iam ſuperficiem maris ſequens. Si

proprietas noxia. Ipſe ſaepe cum lubitu illum comedi, et dum in Groenlandia commoratus ſum, oues meas alui (itidem mercator coloniae capras ſuas) his piſciculis ſiccatis prouentu foeni minus ſufficiente, quae etiam auide illis veſcebantur, ſalubres, pingues et ſapidae permanebant. Aut itaque Noruegarum *Lodde* diuerſus piſcis a meo, aut confuſione quadam illi tribuuntur proprietates noxiae piſcis alius, vt videtur, Eperlani.

Si hieme oris appropinquat, (quod raro contingit,) interdum glaciem ſaltu aſcendens mortuus reperitur. Laeſus in anguſtia mortis gyros continuos format in ſuperficie aquae, donec mortuus fundum petit. *)

VSVS. Editur tam coctus, quam praecipue ſiccatus, eſtque Groenlandorum quaſi panis quotidianus, non facile (ſi habetur,) derelictus, vt additamentum, poſt alios cibos, etiam delicatiſſimos. **) Admiranda igitur eſt diuina prouidentia, qua piſcis hic omnibus annis tam ingenti multitudine littora petit, ſemetipſum quaſi egentibus incolis praebens, vt ex illo prouentum hibernalem facili negotio colligant.

CAPITVR tempore pruritus ſui, et quidem aeſtu maris inſtante, dum tam de littore, quam de cymbis, plures ſimul hauriendo retibus concauis, ex tendinibus confectis et manubrio inſtructis, (quali inſtrumento apud nos ſquillas petere ſolent,) breui tempore cymbam implere valent; deinde ſuper rupes vento ſiccantur, et ſaccis infarti conduntur in ſpeluncis montium vel ſub congerie lapidum. ***)

Habet piſciculus hic quam plurimos perſecutores, et inſeruit omnibus fere animalibus marinis vt alimentum, quod in antedictis ſub ſpecie ſingula ſatis euidenter monſtratum eſt.

 129. CLV-

*) Hoc etiam aliis piſcibus competit, cetis ne quidem exceptis, qui tali tempore periculoſiſſimi.

**) Neque tamen eodem modo, ac nos panem, incolae illum adhibent: ſua fercula enim ſimplicia conſumere ſolent, nil omnino panis loco habentes.

***) Dum neceſſarium omnino eſt, vt rite ſiccentur, ne putreſiant, intelligitur facile, pluuiam continuantem tali tempore Groenlandis aeque noxiam eſſe, ac nobis tempore meſſis.

129. CLVPEA HARENGVS.

Clupea immaculata argentea, dorſo coeruleo, maxilla inferiore longiore, operculis laeuibus.

Clupea Harengus, Syſt. nat. I, 522. Faun. Suec. 357. Müll. prodr. 421. Brün. Ichth. 99.
Clupea maxilla inferiore longiore, maculis nigris carens, Art. gen. 7. Syn. 14. Sp. 31.
Sild, Eg. 50. And. 48. Pont. II, 231. Ström, I, 302. Ol. 358 Leem. 323. Bom. VII, 146.
Hering, Cr. 126. Horr. 212.
Harengus, Ionſt piſc. 9. tab. I. f. 6.

GROENLAND. *Kapiſelik.*

DESCRIPT. B. 8. D. 18. P. 18. V. 9. A. 17. C. 24.
Reliqua optime conueniunt cum deſcriptionibus Art. Sp. et Brün. Ichth. ll. cc. Groenlandica mediocris tantum eſt magnitudinis, vix 5½ vnc. longitudine et 1 vnc. latitudine ſuperans.

Hic piſcis in oceano boreali alias frequens inter Groenlandiae rariſſimos numerandus eſt; ſaltem in freto Dauidis minus numeroſus: vidi tamen paucos greges menſibus Iunio et Iulio in ſinubus e regione boreali coloniae Friderichshaab, ex quibus etiam aliquos conſumſi delicatiſſimos. In auſtraliori parte Groenlandiae frequentiores dicuntur.

De cibo eius nil certi indicare queo, dum nunquam eſcam in ventriculo eius inueni; ſed ex conſpectu plurium roſtro ſuo fundum argilloſum rodentium concludo, illam vermiculos fundi conſumere.

VSVS eius vilis eſt incolis; ſiccatur tamen inter ſalmones arcticos, et cum illis editur.

CAPITVR vel eodem modo ac ſalmo arcticus, (Sp. 128.) vel intra ſepimenta, vt ſalmo carpio (Sp. 124, 7.) nec tamen pro illa ſingularis captura inſtituitur.

130. CLV-

130. CLVPEA ENCRASICOLVS.

Clupea maxilla ſuperiore longiore; corpore argenteo, ſupra coeruleo.

Clupea encraſicolus, Syſt. nat. I, 523. Müll. prodr. 424. Brün. Ichth. 101.
Clupea maxilla ſuperiore longiori, Art. gen. 7. Syn. 17.
Encraſicolus, Ionſt. piſc. 78. tab. 19.

GROENLAND. *Saviliurſak.*

Hanc ſaepe in ventriculis phocarum inueni, ſemper autem tam mutilatam, vt deſcriptionem ritam dare non potuerim, quam etiam antea optimam habemus Brün. ichth. l. c.

HABITAT in freto Dauidis e longinquo terrae.

Obſ. Adhuc nominant Groenlandi alium piſcem *Uiliſak* v. *Ueliſuk*, in ſinubus auſtralioribus frequentem, quem quorſum referam, neſcio. Deſcribunt illum longum, nigrum, cute craſſa et dentibus validis donatum, ita vt ſaepe morſu eius lineae piſcatoriae rumpantur. Cutem eius detractam Miſſionarius Dn. Glahn conſpectam deſcribit fuſcam, ſquamis rotundatis interuallo paruo interſtinctis tectam, et ſtriis quibusdam albidis notatam. Carnem eius comedere ſolent.

Sine dubio adhuc alios piſces diuerſos continet mare groenlandicum, praeſertim in tractibus auſtralioribus, qui poſteritati detegendi relinquuntur.

V.

INSECTA.

Quae in Groenlandia domi habent inſecta, non quidem multa, nec tamen nulla ſunt, inter quae ſequentia mihi nota.

131. CISTELA STOICA.

Ciſtela ouata nigra, abdomine ferrugineo.

Ciſtela Stoica, Müll. prodr. 514.
Guldvarta, Ol. 600.?

GROENL. *Pangaligiak*.

DESCRIPTIO breuis et characteriſtica Müll. l. c. optime quadrat, quare pro eadem habeo. Mea ceterum talis erat: longitudo $3\frac{3}{4}$ lin. praeter caput inflexum, quod fere lineae longitudine; latitudo 2 lin. — Corpus rotundatum, ouatum, poſtice craſſius. Caput paruum, ſupra planiuſculum, terminatum roſtro anguſtiore obtuſo, ſulco transuerſali a capite quaſi ſeparato. Oculi ouati nigri laterales. Antennae exteriores, breues, articulatae, terminatae claua craſſiore cylindrica. Thorax conuexus, antice anguſtior amputato-arcuatus, poſtice latior obtuſe rotundatus, lateribus dilatatus acutus, dependens, inflexus; margo anticus et laterum parum eminens; ſcutellum minimum acutum. Elytra ouata, ventricoſa, vix marginata, ſubſtriata, apice poſtico acuto dependentia, margine laterali deflexa, arcuata, ciliata. Totum corpus ſupra fuſco-nigricans, (in aliis magis teſtaceum,) ſcabriuſculum, ſubtomentoſum; caput tamen obſcurius laeuiusque. Alae albae, margine laterali flauicante ſolidiore. Abdomen plano-conuexum glabrum, minus tomentoſum, ſcabriuſculum quidem punctis minutiſſimis, ſed vix nudo oculo

lo viſibilibus, conſtat 5 inciſuris, anali maiore, antici minore. Pedes contracti abdomini plane incumbunt: Inter 2 paria poſteriora ſternum planiuſculum latum, cui adiuncta lamella tenuis poſtica vtrinque: ex his lamellis proueniunt pedes 2 poſtici; ceteri 4 ſub pectore capiti contigui ſunt. Sunt pedes omnes fere eiusdem longitudinis, multo compreſſi. Femora appendiculum baſi habentia, margine poſtico canaliculata glabra, vt receptacula tibiarum, ſi hae contrahuntur. Tibiae fere femorum longitudine, margine poſtico acuminato-ſerratae, ad tarſum terminatae aculeis 2 curuis. Tarſi multo breuiores graciliores que, 5-articulati, ſubtus villoſi, terminati vnguibus 2 validis, curuis. Totum corpus infra vna cum pedibus ferrugineum.

LOCVS. Nulla mihi foris occurrit; pauca autem exemplaria, quae vidi, tempore brumali in culina de cinere ſeſe offerebant; an igitur cum turſa de locis ceſpitoſis, anne aliunde introducta, non determinare queo.

Si leniſſime etiam tangatur, caput ſuum ſub thorace recondit, parte poſtica vſque ad oculos retracta, reliqua inflexa; antennis etiam pedibusque contractis pro mortua haberetur; nec irritata ſe mouet, in tali ſtatu pertinaciter moriens.

132. SILPHA PEDICVLARIA.

Silpha nigra, elytris laeuibus, thorace marginato.

Silpha pedicularia, Syſt. nat. I, 574. Faun. Suec. 466.

GROENL. *Iſakerſok.*

DESCRIPT. Vix lineae longitudine, et ⅓ lin. latitudine. Tota atra, elytris tamen ſubteſtaceis, pedibus et ore magis dilute teſtaceis. Antennae fractae, apice clauato, claua horizontaliter fiſſili, palleſcente. Caput

 bre-

breue planiuſculum, medio longitudinaliter ſulcatum. Thorax etiam, qui capite latior, marginatus. Elytra ouata oblonga apice acuto dependente, extus marginata, glabra et quidem nudo oculo laeuia; ſi autem recte attendas, longitudinaliter punctato-ſtriata. Oculi nigri.

HABITAT in quisquiliis non infrequens, ibique ſe callide condere ſciens.

133. COCCINELLA TRIFASCIATA.

Coccinella coleoptris rubris faſciis nigris tribus.

Coccionella 3-faſciata, Syſt. nat. I, 580. Faun. Suec. 475.

GROENL. *Amillerak.*

DESCR. Long. 3 et lat. 2 lin. — hinc inter mediocres numeranda, vulgaribus ſtatura omnino ſimilis. Caput, thorax, pedes et tota ſubtus nigra, nitida; ſed in thoracis angulo antico pone oculos vtrinque macula quadrata albo-flauicans; in capite inter oculos 2 puncta eiusdem coloris. Oculi nigri. Elytra rubro-flauicantia nitida faſciis 3 transuerſis latiuſculis nigris: quarum anterior elytra ambo coniungit, et angulo acuto medio in thoracem extenditur; media minor, fere ouata, margini interiori propior, non tamen illum attingens; poſtica media maior rhomboidalis, et margini exteriori propior: ſic duae vltimae faſciae in medio abruptae, nec vlla omnium marginem exteriorem elytri attingit. Antennae annulato-clauatae pallide teſtaceae, claua tamen obſcuriore. Alae atrae.

134. ALTICA* HELXINES.

Altica viridi-aenea, antennis pedibusque omnibus teſtaceis.

Chryſo-

Chryſomela Helxines, Syſt. nat. I, 594. Faun. Suec. 540.
Altica Helxines, Müll. prodr. 929.

GROENL. *Pikſikſartok.*

HABITAT in parietibus terreis domuum groenlandicarum.

135. ALTICA OLERACEA.

Altica ouata vireſcenti-coerulea, antennis nigris.

Chryſomela oleracea, Syſt. nat. I, 593. Faun. Suec. 534. Faun. Fridr. 75.
Altica oleracea, Müll. prodr. 921.
Jordloppe, Atl. Dan. 670, 18.
Guldſmed, Ström, I, 173. (prior.)
Hopper, Bom. III, 483.

GROENL. vt antecedens.

Vidi illam numeroſam ſatis in oleribus hortuli mei ad coloniam Friderichshaab.

136. CVRCVLIO NODOSVS.

Curculio breuiroſtris piceo-caneſcens, femoribus muticis ferrugineis, elytris nodulis minimis ſtriatis.

Curculio nodoſus, Müll. prodr. 948. Faun. Frid. 118.
Silakepr, Ol. 600.

GROENL. *Siutiſiortok-Angmalortok.*

DESCR. Longitudo 4 lin. et latitudo trans elytra 2 lin. Totus piceus nitidus, exceptis pedibus, qui quoad omnes partes, etiam vngues, ferruginei, et antennis fuſcis apice pallidioribus. Tomenta etiam rara caneſcentia

dia in toto corpore paſſim nigredinem mixtam faciunt *). Oculi fuſceſcunt. Roſtrum breue (non tamen breuiſſimum), craſſum (apice obtuſo et craſſiore), decliue, ſupra planiuſculum punctatum carinatum. Caput (roſtro excepto) breuiſſimum inter oculos conuexum, laeue, ſine tomentis. Thorax conuexo-teres, medio latior, longitudine caput roſtrumque ſimul ſumta aequat, punctis eminentibus vbique inaequalis. — Abdomen ouatum, ano dependente acuto, ſubtus punctis minutiſſimis excauatis notatum, inciſuras 4 habet, quarum 2 mediae minimae, antica latior, poſtica longior. Elytra, latera abdominis etiam tegentia, nodulis minutiſſimis ſtriata. Alas nullas detegere poteram; ſed elytra ſubtus glaberrima, albida punctis nigris lineata. Antennae fractae, baſi ſ. dimidia parte vsque ad genu integra, terete, extrorſum craſſiore, parte vero exteriore ſubdiuiſa in 7 articulos minores, et terminatur claua oblonga annulata. Femora ſimplicia, nec dentata, nec poſtica reliquis craſſiora. Plantae ſubtus villoſae albidae.

HABITAT in plantis montanis, etiam in gramine obuius, minus frequens.

137. CVRCVLIO ARCTICVS. *

Curculio breuiroſtris piceus, femoribus muticis concoloribus, elytris laeuibus **).

Silekiaεp,

*) Tomenta haec forſitan arctius exemplar Müllerianum veſtiuerunt, igitur ab illo ll. cc. dictum caneſcens, reliquis, vt videtur conuenientibus: in quibusdam tamen haec canities fere nulla, ideoque pro nota characteriſtica non apte ponitur, ſi alias illius cum mea ſpecies eadem eſt; de islandico minus haereo.

**) Inter breuiroſtres notos quidem dantur varii meo ſimiles, e. gr. cloropus et ater Syſt. nat. 82 et 86, ſed magnitudo nimis parua maxime obſtat. Ab initio etiam illum pro curculione acridulo (Syſt. nat. 13. et Müll. prodr. 993.) habui, ſed roſtrum huius longum minime quadrat.

Silekiap (den glutte), Ol. 600.

GROENL. vt antecedens.

DESCRIPT. Statura antecedentis, ſed minor, $3\frac{1}{2}$ lin. longitudine et $1\frac{1}{2}$ latitudine non ſuperans. Roſtrum multo breuius et inter breuiſſima numerandum; ſuperne non carinatum; apice incraſſato, bifido, dentibus 2 ſpuriis. Corpus poſtice eminentius, quam in antecedente, et totum piceum nitidum, femoribus etiam tibiisque concoloribus, plantis ſolis, antennisque ferrugineis. Tam caput, quam thorax et elytra punctis minutiſſimis excauatis notata, elytra vero vix notabiliter ſtriata, nec tomenta in corpore obuia. Reliqua vt in antecedente, cum quo habitat, forſitan diuerſus ſexu.

138. DYTISCVS MARGINALIS.

Dytiſcus flauicans; ſupra nigro-vireſcens, marginibus thoracis omnibus elytrorumque extimis flauis.

Dytiſcus marginalis, Syſt. nat. I, 665. Faun. Suec. 769. Müll. prodr. 663. Faun. Frid. 186.

Vandkalv, Atl. Dan. 676. n. 4.

Brunnkluka, Ol. 600.

GROENL. *Minguk.*

DESCR. Long. $6\frac{1}{2}$ lin. lat $3\frac{1}{2}$ lin. — Corpus oblongum, depreſſo-conuexum, vndique glabrum. Caput nigrum, roſtro, palpebris et linea verticali lunari interrupta fuluis. Oculi albicantes. Thorax flauus medio tranſuerſaliter nigro (quae nigredo in quibusdam omnino deeſt). Elytra vireſcenti-nigra, margine antico et laterali flauis; ſi recte attendatur, ſtriae minutae ramoſae et confertiſſimae tranſuerſales nigredinem in elytris alias flauis efficere conſpiciuntur; 2 etiam lineas longitudinales vix manifeſte punctatas obſeruaui. Alae albae. Abdomen nigrum; ſed

ſed anus et margo trium antecedentium inciſurarum flavi. Pedes omnes fului.

HABITAT frequens in aquis, rarius in mari ad oſtia fluuiorum.

VESCITVR inſectis ad ſuperficiem aquarum vibrantibus et in aquis ipſis obuiis; piſces infeſtare non audiui.

Raro volat, ſemel tamen volantem vidi de aqua in aquam: ſub volatu areſactus non ſine moleſtia ſe ſubmergere potuit; inter aquam et littus ſe penetrans, bullam aeream albam poſt anum trahebat.

A Groenlandis noxius pronunciatur: illo enim cum aqua ab homine inhauſto, dicunt ventrem inflari et mortem praeſagire, dum inteſtina omnia corrumpat morſu ſuo. Ad illum expellendum, oleum permultum bibendo vomitum excitare ſolent.

Eſt mira antipathia inter illum et cancrum pulicem (Syſt. nat. I, 1055). Hoc ſcientes Groenlandi in aquam dytiſcis infectam cancros pulices immittere ſolent, quo facto ſe inuicem occidunt, et aqua purgatur.

139. TENEBRIO FOSSOR.

Tenebrio alatus piceus, tibiis anticis palmato-digitatis.

Tenebrio foſſor, Syſt. nat. I, 675. Faun. Suec. 817. Müll. prodr. 793.

GROENL. *Siutiſiortok*.

DESCR. Longitudo $4\frac{1}{2}$ lin., latitudo $1\frac{1}{2}$ lin. — Corpus oblongum, planiuſculum. Caput et thorax exacte nigri; elytra autem et abdomen fuſceſcunt. Linea longitudinalis profundior in medio thoracis. Palpi et pedes exactius ferruginei; antennae vero magis nigricant, moniliformes, 11 articulis conſtantes. Oculi albicant. Alae albae. Reliqua vt in Faun. Suec. l. c.

HABI-

HABITAT in terra non infrequens; etiam hieme in domibus groenlandicis obuius.

Dicunt Groenlandi, illum aures hominum ingredi, periculoſum ſatis, vnde eius nomen groenlandicum, quod ſignificat *aures frequentantem*; expellitur autem oleo phocarum.

140. STAPHYLINVS BALTEATVS.

Staphylinus niger, pubeſcens faſciis cinereis: Müll. pr. 1114.

Staphylinus maxilloſus, Syſt. nat. I, 683. Faun. Suec. 341. Act. Nidr. III, 403. von Würm. p. 146. n. 48. Faun. Frid. 222.

Jöt-oxeun, Jatte-Stud, Ol. 600.

GROENL. *Tipitok.*

DESCRIPTIO data Act. Nidr. l. c. optime conuenit. In exemplari meo abdominis duae vltimae inciſurae inferne murini coloris.

HABITAT ſub lapidibus minus frequens.

141. STAPHYLINVS FVSCIPES.

Staphylinus niger, elytris tibiisque fuſcis.

Staphylinus fuſcipes, Syſt. nat I, 685. Faun. Suec. 857. Act. Dan. 678. n. 7.

GROENL. *Pikſikſak.*

DESCR. Pediculo paulo maior. Nigra ſunt caput, pectus, femora et abdominis pars ſuperna, infra enim hoc magis fuſceſcens. Thorax fere circularis, etiam niger; ſed margines laterales palleſcentes. Elytra fuſca. Antennae, palpi et tibiae flauicantes. Anus albicat. Alae albae. Eſt fere linearis.

Hunc ſemel tantum vidi in domo groenlandica.

142. STA-

142. STAPHYLINVS LIGNORVM.

Staphylinus fuſcus, elytris, ſutura, abdomine pedibusque ferrugineis.

Staphylinus lignorum, Syſt. nat. I, 684. Faun. Suec. 848. Müll. prodr. 1120.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Praecedenti ſimilis, ſed minor. Elytra tota, anus, pedes, antennae, palpi, et tota inferior pars fulua, reliquis nigris. — Alae albae. — Scutellum minutiſſimum. Abdomen ſubouatum ano acuto. Puncta duo excauata in thorace non obſeruaui.

HABITAT in domibus groenlandicis, de lignis putridis tecti frequenter decidens.

143. PAPILIO TVLLIA.

Papilio alis rotundatis flauis, ſubtus faſcia vndata alba, margineque poſteriorum ocellis ſeptem.

Papilio Tullia, Müll. prodr. 1319. Faun. Frid. 332.

Gebbe Schmetterling, Cr. 105.

Kaupmans - Fidrilde, Ol. 602.?

GROENL. *Sullernek;* larua *Kugluiak*. Quae nomina comunia habet cum ſequentibus phalaenis.

DESCR. Inter mediocres numeranda, vix 9 lineas longitudine ſuperans. Corpus brunneo-nigricans; thoracem tamen caputque veſtiunt pili magis brunnei nitidi. Oculi pallide teſtacei. Antennae obſcuriores claua albicante. In fronte criſtae 2 erectae, ſub oculis radicatae, compreſſae, piloſae fuluo - flauicantes, pro palpis habendae. Lingua ſpirilinguis fulua, pedibus concolor; femora tamen media nigricantia. Pedes antici minutiſſimi, ſemper attracti ſub pectore latent: hinc tetrapus. Alae

erectae,

erectae, integrae, rotundatae. Primores angulo ſummo prolongatiores inferioribus, ſupra aureae, baſi, venis, marginibus, et maculis nigris, quae maculae mediae quadrangulares, poſticae triangulares; marginem poſticum cingunt cilia alba nigraque alternatim per maculas diſpoſita; — infra aureae, maculis rarioribus nigris lineatibus vel virgatis, parte prolongata flauae mixtura fulua, et maculis fuluis quibusdam marginalibus. Secundariae magis rotundatae, et angulo poſtico longiores: ſupra primoribus fere concolores, baſis tamen nigra in his amplior et totum tractum inferiorem occupat; maculae nigrae etiam pauciores; infra vero ex fuluo, flauo alboque varie mixtae. Baſin occupat quinquefolium fulvum, maculis 2 albis oblongis inſignitum; hoc cingit faſcia maior alba 3-foliata *), reliquo ex flauo fuluoque ſine ordine mixto vsque ad marginem poſticum, qui maculis 7 albis ſubquadratis cingitur.

HABITAT in interioribus tractibus graminoſis ſinuum, iuxta riuulos raro obuia menſe Iulio.

144. PHALAENA GRAMINIS.

Phalaena Bombyx ſpirilinguis, alis depreſſis griſeis, linea trifurca punctoque albidis.

Phalaena graminis, Syſt. nat. I, 830. Faun. Suec. 1140. Müll. prodr. 1376. Faun. Frid. 375.

Huius tantum laruam nigram pulcre lineatam vidi **). Magna copia anno 1770 omne gramen conſumſit in ſinu dicto *Angmakſivik* e regione boreali coloniae Friderichshaab. Omni conſumto, ſe in mare et aquas propinquas plures

*) Hanc faſciam pro faſcia vndata Müll. l. c. habui; in quo ſi erro, mea auis alia euadit et ſine dubio hactenus ignota.

**) Paucas etiam alias laruas conſpexi, quas, quorſum ſint referendae incertus, praetereo.

plures praecipitarunt. Groenlandi illos faſtidientes, dum tentoria illorum intrant metamorphoſeos gratia, pellere conantur incendio graminis, illis nulli vſui.

145. PHALAENA LVCERNEA.

Phalaena noctua ſpirilinguis laeuis, alis cinereis immaculatis, ſtrigis tribus repandis albidis, collari bifido.

Phalaena lucernea, Syſt. nat. I, 837. Faun. Suec. 1152.

Lios-Fluga, Ol. 60.

HABITAT in domibus minus frequens.

146. PHALAENA BRASSICAE.

Phalaena noctua ſpirilinguis criſtata, alis depreſſis cinereo-nebuloſis, vnco nigro ſupra maculam priorem.

Phalaena Braſſicae, Syſt. nat. I, 852. Faun. Suec. 1205. Müll. prodr. 1414. Faun. Frid. 403.

DESCRIPTIONEM vide in Faun. Suec. Mea puncta 4 alba marginalia habebat.

Vnicum exemplar mihi obuium fuit in habitaculo meo: igitur de loco eius haereo; forſitan de hortulo meo cum braſſica fuit introductum.

147. PHALAENA MYRTILLI.

Phalaena noctua ſpirilinguis criſtata, alis griſeis albo-variis, inferioribus antice albis poſticeque nigris.

Phalaena myrtilli, Syſt. nat. I, 853. Faun. Suec. 1168.

Paucas vidi in vaccinio vliginoſo.

148. PHA-

148. PHALAENA DEPVNCTA.

Phalaena noctua ſpirilinguis criſtata, alis griſeſcentibus lituris marginalibus nigricantibus, ſtrigaque poſtica punctata.

Phalaena depuncta, Syſt. nat. I, 858. Faun. Suec. 1214.

Punctum ſub alis nigrum non obſeruaui; reliqua cum Faun. Suec. l. c. conueniunt.

149. PHALAENA TRISTATA.

Phalaena geometra ſeticornis, alis omnibus nigris albo ſubundatis, faſciis duabus albis undatis nigro punctatis.

Phalaena triſtata, Syſt. nat. I, 869. Faun. Suec. 1277. Müll. prodr. 1465. Faun. Frid. 440.

HABITAT in betula nana et aliis fruticibus montanis, numeroſa ſatis.

150. PHALAENA HASTATA.

Phalaena geometra ſeticornis, alis omnibus nigris albo maculatis, faſciis duabus albis immaculatis haſtato-dentatis.

Phalaena haſtata, Syſt. nat. I, 870. Faun. Suec. 1276. Müll. prodr. 1470.
Gras-Fidrilde, Ol. 602.?

Frequenter obuia menſibus Iunio et Iulio in graminibus et muſcis montanis, praecedentis ſocia, cui ſimilis, ſed maior.

151. PHALAENA VNCANA.

Phalaena tortrix, alis fuſcis margine exterio-

re albido, medio ramum recuruum album introrſum exſerente.

Phalena vncana, Syſt. nat. I, 875. Faun. Suec. 1305. Müll prodr. 1495. Faun. Frid. 455.

HABITAT inter frutices ad ripas riuulorum.

152. LIBELLVLA VIRGO.

Libellula alis erectis ſubfuſcis puncto marginali albo, corpore viridi-coeruleo.

Libellula virgo, Syſt. nat. I, 905. n. 20. γ. Faun. Suec. 1470, γ. Müll. 1638, b. Faun. Frid. 552, γ.

GROENL. *Tukturſak.*

Hanc ſemel vidi ad riuulum inſulanum.

153. PHRYGANEA RHOMBICA.

Phryganea alis flauescentibus deflexo-compreſſis, macula rhombea laterali alba.

Phryganea rhombica, Syſt. nat. I, 909. Faun. Suec. 1486. Müll. prodr. 1659. Faun. Frid. 562.

Act. Nidr. IV. 55. tab. XVI. f. 18.

GROENL. *Sullernek.*

DESCRIPTIO, quae habetur in Faun. Suec. l. c. optime conuenit; quae autem in Act. Nidr. l. c., minus bene: in mea enim thorax non ſanguineus, ſed reliquo corpori concolor, ſubfuſcus, abdomine cum pedibus magis teſtaceo. Alae poſticae aqueae immaculatae.

HABITAT ad aquas non infrequens.

OBS. Ad hoc genus referenda eſt (ſenſu Linnaeano Syſt. nat. 908 in nota ſubiecta,) larua, intra tubulos cylindricos mobiles ex mica arenaque conſtructos habitans.

Ugg

Ugg v. *Vaskalv*, Strõm, I, 212. n. 3. Bom. VIII. 270.

Sprok, Atl. Dan. 690.

GROENL. *Polik.*

Eſt larua ipſa cum tubulis ſuis vix 8 lineis longior, et $1\frac{1}{2}$ lin. craſſa, antica parte magis cruſtacea, fuſcaque, poſtica vero mollior albaque, pedibus 6 breuibus, et maxillis forcipatis, capiti concoloribus inſtructa.

Numeroſam vidi tam vernali tempore in limo aquarum, quam hiemali ſub glacie in fundo riuorum, praecedentem tubulum ſuum poſt ſe trahentem. Inde ſuſpicor, phryganeam quandam tempore autumnali in aqua oua ſuo depoſuiſſe, origines huius laruae, habitaculum ſuum fluore bituminoſo ſibi proprio conſtruentis. Vix tacta tubulum intra ſe retrahit.

Aeſtiuo tempore domicilium ſuum relinquit magis declarata aptera, libera, agilis in aqua velociter ſatis circumnatans, forſitan tamen non niſi pro pupa ſemicompleta imaginis cuiusdam habenda, licet metamorphoſin vlteriorem fruſtra exſpectauerim.

Multa ſimilia tunc habet cum inſecto aquatico *Knibe* Pont. II, 80. c. fig. et cum *ſquillis aquaticis* Ionſt. inſ. tab. XXVII, praeſertim fig. 2; ſed eſt multo minor et in variis diuerſa. Anne *Vaskottur* Ol. 601?

GROENL. *Pamiortok.*

DESCR. Long. 9 lin., lat. 2 lin.; dantur tamen minores, maioresque. Corpus articulare, elongatum, ſupra conuexiuſculum, infra ſubcanaliculatum lateribus deflexis, antice latius, verſus poſtica ſenſim gracilius. Praeter caput conſtat articulis ſ. ſquamis dorſalibus imbricatis vndecim, quarum 1 reliquis longior, 2 et 3 ſequentibus vix longiores, 4 et 5 breuiſſimae, 6 - 9 longiores et fere aequales: hae 9 dorſum tantum veſtiunt, abdomine molliori inciſuris tranſverſis tantum notato; ſed ſquamae 10. 11 cylindricae, ambien-

ambientes, vltima magis attenuata, caudam efficiunt, terminatam ſetis 2 rectis longitudine fere caudae ipſius. Caput corpore paulo anguſtius, planiuſculum, ore maxilloſo, et papillis 4 articularibus breuibus, inferioribus breuiſſimis. Oculi laterales minuti tuberculati capiti concolores. Pedes 6 mediocres (poſticis longioribus,) graciles, hirti, aculeis 2 longis terminati, ſub pectore contigui. Tota fuſca.

Per totam aeſtatem occurrit in aquis montanis in conſortio Dytiſci marginalis; alia inſecta in ſuperficie aquae obvia de fundo agiliter aſcendens maxillis ſuis validis prehendit conſumitque voraciſſima.

Tam larua quam magis declarata ſalmoni riuali, vt eſca praecipua, inſeruit. Anne potius larua et pupa Ephemerae cuiusdam? Cf. *Dognflue* Bom. II, 53.

154. ICHNEVMON MODERATOR.

Ichneumon niger, abdomine petiolato compreſſo, ore palpato, pedibusque pallidis, aculeo corpore ſubbreuiore.

Ichneumon moderator, Syſt. nat. I, 935. Faun. Suec. 1617. Müll. prodr. 1815. Faun. Frid. 617.
Stechſliegen, Cr. 105.

GROENL. *Kiktoriak* v. *Kiktorejak*.

DESCRIPTIO ichneumonis moderatoris ll. cc. obvia non quidem in omnibus quadrat, nec tamen alia magis. Primo illum pro ichneumone manifeſtatore habui; (cf. Müll. prodr. 1809.) ſed hoc deinde viſo per comparationem aliter conuictus ſum. An igitur ſit ichneumon groenlandicus hactenus ignotus, determinabit deſcriptio ſequens. Longitudo 6 linearum absque aculeo, qui abdomine vix longior. Thorax notatur ſulcis 2 lateralibus poſtice in angulum fere coeuntibus. Palpi longiuſculi, ſetacei, articulati. Antennae thorace longiores erectae, ſetaceae

ſetaceae ex annulis minutis compoſitae; apice curuatae, baſi clauatae. Abdomen petiolatum, ſubfalcatum, fere cylindricum, apice tamen acuminato. Vaginae aculei flexiles conglomerari poſſunt. Alae erectiuſculae, hyalinae venis ferrugineis, et macula nigra ad coſtam. Pedes ſatis longi. Tibiae ſubtus terminantur aculeis duobus, femora baſi clauata. Color capitis thoracisque niger, abdominis vaginarumque ater, aculeo intermedio obſcure ferrugineo; antennarum, oculorum ſtemmatumque fuſcus; pedum pallide ferrugineus, ſed baſes clauatae femorum antennarumque nigerrimae glabrae. Variat alter ſexus non aculeatus 2 lineis frontalibus et maxillis flauicantibus.

HABITAT paſſim in ſinubus, imprimis in empetro nigro menſe Iunio obuius, non tamen numeroſus. Alas ſuas erigens continuo motitat abdomenque incuruat.

155. APIS ALPINA.

Apis hirſuta nigra, thorace antice poſticeque abdominisque baſi flauis.

Apis alpina, Syſt. nat. I, 962. Faun. Suec. 1719.
Humle, Eg. 36. Cr. 105.
Apis fragrans, Pall. It. Ruſſ. I. app. p. 22.?

GROENL. *Egytſak.*

DESCR. Fateor, deſcriptionem Apis alpinae l. c. non in omnibus quadrare; nec tamen ob differentiam vilem vnicae tantum a clar. Linnaeo lectae, nouam ſpeciem fingere lubet. Plures a me viſae toto corpore hirſutiſſimae, ſubtus tamen pilis rarioribus et lateribus pedum valde compreſſis nudae erant, inter maiores numerandae, long. 13 lin. et lat. 5⅔ lin. Nigra ſunt: tota inferior pars corporis, caput, antennae et cingulum thoracis inter alas. Flaua ſunt: reliquum thoracis, et dimidium anticum abdominis. Reliquum abdominis quidem

nigrum; ſi autem recte attendatur, pili flaui nigris intermixti ſunt, praeſertim ad margines inciſurarum faſcias obſoletas formantes. Anus poſticae parti concolor. Tarſi luteo tincti. Oculi fuſceſcentes. Aculeus oris ferrugineus. Antennae fractae, fractura ſuperiore minore integra, inferiore longiore 11 partibus minoribus conſtante. Alae breues ſulcatae fulueſcentes venis obſcure ferrugineis.

HABITAT paſſim, in ſinubus frequentior, mel ſuum ex plantis ſedulo ſub ſtridore colligens in fauos ſuos ſubterraneos, vbi hibernat. Groenlandi mel eius inuentum ſugere ſolent, nec tamen magni habent.

156. TIPVLA RIVOSA.

Tipula alis hyalinis, riuulis fuſcis maculaque niuea.

Tipula riuoſa. Syſt. nat. I, 971. Faun. Suec. 1758. Müll. prodr. 1944. Faun. Frid. 664. *Tipula maxima*, Ol. 603?

GROENL. *Tukturſak*.

DESCR. Inter maximas numeranda, 11 lin. longitudine plerumque tenet; mas tamen paulo minor. Color totius corporis cinereo-fuſcus, ſed a tergo thoracis linea tenuiſſima media et arcus lateralis longitudinales teſtaceae; latera thoracis ante alas etiam teſtacea. Oculi nigri. Antennae breues nigricantes pectinatae, conſtantes 13 articulis cylindricis baſi ſetis 4 breuibus cinctis. Palpi breues nigricantes articulati 8 articulis, quorum 4 extimi tenuiores, reliqui a baſi ad medium ſenſim craſſiores, quarto fere monſtroſe incraſſato. Caput paruum petiolatum roſtrum fert capite longius cylindricum, ſupra terminatum acumine medio prominente proboſcidem inferiorem tegente. Thorax gibbus ſubtomentoſus pilis cinereis, qui etiam in capite, roſtro, pectore et baſibus femorum praeſertim ad inciſuras conſpiciuntur. Abdomen laeue cylin-

cylindricum elongatum, octo - articulatum. Supra anum proſtant vaginae 2 teſtaceae compreſſo - ſerratae, ſurſum arcuatae, quae membra genitalia. Alae patentes abdomine ſublongiores, exalbidae venis et riuulis fuſcis modo in Faun. Suec. l. c. indicato procedentibus; potius tamen dicerem maculas 2 obſolete fuſcas ad coſtam et totidem in medio alarum; praeterea maculae dantur circiter 5 niueae in ſingula ala *): ſc. 3 minores ad coſtam, 1 paulo maior lunata in medio, et 1 maxima ſub ramificatione fuſca, baſi marginique interiori propior. Halteres fuſceſcentes apice albido. Pedes longiſſimi, poſticis corpore fere duplo longioribus. Omnes teſtacei geniculis tarſisque nigricantibus. Sic *foemina.*

Mas differt abdomine magis teſtaceo, breuiore, ano obtuſo, antennis palpisque longioribus. Articulus incraſſatus palporum in illo minus monſtroſus. Antennae magis pectinatae, ſetae enim articulorum longiores, et ſingulus articulus latere inferiore dupliciter, baſi ſcilicet medioque, tuberculatus, exceptis tamen 2 infimis et extimo, qui ſimplices.

HABITAT frequens ſatis menſibus aeſtiuis in littoribus graminoſis riuorum.

Miro gradu coitum appetentem vidi: poſt plures enim dies foemina acu transfixa et pro mortua habita, ob maris viui etiam transfixi penem fortuito tangentem, po-

 ſtica

*) In Syſt. nat. et Faun. Suec. ll. cc. de vna tantum macula memoratur; ſed ſine dubio maxima ſub ramificatione intelligitur, reliquis minoribus neglectis: ſynonyma igitur ex Raj. inſ. et Act. Upſ. in Syſtemate allata magis quadrant. Forſitan tamen groenlandica ob maculas niueas ſparſas ad Tipulam hortorum Syſt. nat. 6. referri debet, quod ex deſcriptione, quam igitur magis completam dedi, eruditioribus facile elucebit; obſtare tantum mihi videntur maculae obſcurae marginales, quibus Tipula hortorum Faun. Suec. 1741. carere dicitur.

ſtica ſua mouendo libidinem ſuam ſatis indicauit, ceteris partibus immobilibus *).

157. TIPVLA REGELATIONIS.

Tipula alis hyalinis nitentibus, corpore cinereo-fuſco.

Tipula regelationis, Syſt. nat. I, 973. Faun. Suec. 1754. Müll. prodr. 1962. Faun. Frid. 678.

Vængdilla-fluga, Ol. 603?

GROENL. *Ytsukpalluak*.

HABITAT in habitaculis Groenlandorum, frequens ſub vaſis aquariis in terra humida; alibi non vidi.

158. TIPVLA MONOPTERA.

Tipula nigra, pedibus palpisque pallidis.

Tipula monoptera, Syſt. nat. I, 973. Faun. Suec. 1756. Müll. prodr. 1964. Faun. Frid. 679.

GROENL. *Umarſoroluk*.

HABITAT inter culices menſibus Iulio et Auguſto frequens. Hieme etiam in domibus groenlandicis occurrit. Menſe Octobri foemina acu perfoſſa peperit catenam ouorum 20 alborum cylindricorum.

159. TIPVLA PENNICORNIS.

Tipula antennis bipectinatis, corpore atro, halteribus albis.

Tipula pennicornis, Syſt. nat. I, 979. Faun. Suec. 1777. Müll. prodr. 1978. Act. Nidr. IV, 353.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Eſt omnium facile minima, antennas habens villoſiſſimas, quas gerit vt plumulas albidas rachi nigra.

*) Inde forte deduci poſſet, vitalitatem inſectorum in partibus genitalibus diutius durare; habui etiam Phalaenas poſt aliquot dies in acu adhuc parientes.

nigra. Alae albae pellucidae. Pedes fuſco-nigricantes longi. Reliqua vt in Act. Nidr. l. c.

HABITAT cum praecedentibus frequens, praeſertim circa veſperam choreas agens.

160. TIPVLA ATRA.

Tipula thorace gibbo atro, pedibus poſticis magnis.

Empis pennipes, Faun. Suec. 1896. β.
Den ſorte Myg, Ström, I, 191. n. 4.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Varietate pennipede Faun. Suec. l. c. α. memorata nunquam viſa, hanc potius inter Tipulas ob palpos articulatos referam, neque omnino certus, an reuera eadem cum citata. Talis erat mea: Magnitudine fere Monopterae. Caput minutum nutans. Thorax gibbus, laeuis. Abdomen cylindricum 10 annulis conſtat. Alae deflexae vt in phalaenoide, ſed magis elongatae, albae, ſupra diſtantes lineam dorſi nudam relinquunt. Pedes longiſſimi, praeſertim poſtici, qui etiam reliquis craſſiores. Antennae moniliformes ſubpectinatae, breves, retrorſum curuatae. Palpi 3-articulati, deorſum flexi. Oculi obſcure brunnei. Halteres cineraſcentes. Tota nigerrima.

HABITAT cum praecedentibus.

161. MVSCA STERCORARIA.

Muſca piloſa griſea, hirta, alis puncto obſcuriore.

Muſca ſtercoraria, Syſt. nat. I, 996. Faun. Suec. 1861, Müll. prodr. 2071. Faun. Frid. 744.
Skarnfluen, Ström. I, 168. n. 3.
Sekretfluen, *Mögfluen*, Bom. VII, 126.

GROENL.

GROENL. *Anmariak*.

HABITAT in ſtercore, minus frequens.

162. MVSCA SCYBALARIA.

Muſca piloſa rufo-ferruginea, hirta, alis puncto obſcuriore.

Muſca Scybalaria, Syſt. nat. I, 996. Faun. Suec. 1860. Müll. prodr. 2069. Faun. Frid. 743.
Anariak, Gl. 94.
Mykefluga, Ol. 605.

GROENL. vt antecedens; larua *Pamiortok*.

DESCRIPT. Parum differt a deſcriptione Faun. Suec. l. c. Anaſtomaſin enim obſcuram in alis duplicem vidi; alteram in medio minorem magisque nigricantem; alteram exteriorem marginique inferiori propiorem, quae longior transuerſalis, ſed magis ferruginea. Alae nitentes flauicant, praeſertim ad baſin et coſtam, quae ſubtiliter ſerrata retrorſum. Frons ſaturatius rufo-, pedes thoraxque ferrugineo-flauicantes; abdomen obſcure flauicans magisque pubeſcens. Pili nigri non tantum ad os, ſed etiam in capite, thorace, pedibus. Oculi nigricantes. Antennae ferrugineae ſeta laterali nigra. Totum corpus alias hirſutiſſimum lanugine flauicante.

HABITAT cum praecedente magis frequens. Parit in ſtercore humano.

163. MVSCA CLOACARIS.

Muſca piloſa, hirta, thorace griſeo, abdomine atro, alis impunctatis.

GROENL. vt antecedens.

DESCRIPT. Stercorariam refert, ſed minor. Tota quidem hirta, ſed praecipue abdomen pedesque lanu-

lanugine griſeſcente, tecti; pili rariores nigri in thorace, capite, pedibus. Latera thoracis et pectus fere nuda, atra. Caput ſupra griſeum, fronte fulua et ore albido. Oculi ferrugineo-fuſci ſuperciliis eleuatis. Antennae fuſcae ſeta nigra laterali. Thorax gibbus griſeus, ſcutello nigricante. Abdomen breue cylindricum, gracile, atrum, 7-articulatum, tribus vltimis articulis inflexis minutis. Pedes longi, praeſertim poſtici, (hinc inceſſus altus dorſo incuruato,) fuſco-ferruginei, femoribus nigris. Alae, quas gerit vt Scybalaria, hyalinae nitentes, baſi coſtaque vix flauicantibus. Nullum hic adeſt punctum obſcurius, licet venae ſatis ſint notabiles. Coſta vix notabiliter ſerrata.

HABITAT cum praecedentibus, rarius in domibus groenlandicis.

164. MVSCA RORALIS.

Muſca piloſa aterrima.

Muſca roralis, Syſt. nat. I, 993. Faun. Suec. 1846. Müll. prodr. 2060. Faun. Frid. 739.

GROENL. *Niviugak.*

DESCR. Tota atra glabra, thorace tamen, capite pedibusque magis nigris, minusque glabris. Antennae ſeta ſimplici laterali nigrae. Oculi brunnei. Corpus piloſum, praeſertim in abdomine pedibusque. Frons quidem nigra; ſed certo reſpectu candida apparet; quaſi membrana diaphana tecta. Halteres nigri; ſquamae autem halterum duplicatae magnae albae, marginibus ciliatae. Alae aqueae ſubnitentes, venis ſubteſtaceis, coſta vix ſerrata. Statura et magnitudine fere refert domeſticam, ano tamen magis acuminato.

HABITAT inter frutices. In hortulo coloniae etiam ſuper olera illam reperi.

165. MVSCA VIVAX.

Muſca pubeſcens atra nitens; abdomine ſubtus lamella, ſupraque faſciis, argenteis laeuigatis.

GROENL. *Milluiarſuk.*

DESCR. Inter minimas numeranda eſt, vix 2⅔ lineas longitudine ſuperans. Corpus pubeſcens lana rara albida, atrum glaberrimum, laminae ferreae pice obductae concolor, certo reſpectu ex viridi nitens; abdomen vero ſubtus obducitur lamella argentea nitente, nec tamen ibi caret notis inciſurarum, et ſupra notatur faſciis 4 lucido-argenteis ad inciſurarum marginem anteriorem, quarum priores medio ſubinterruptae. Antennae ſeta laterali ſubferrugineae. Oculi brunnei. Pedes fuſci, combinatura femorum tibiarumque ferruginea. Alae hyalinae aeneo-viridi nitentes, venis fuſcis et macula oblonga teſtacea ad coſtam. Statura refert ichneumonem minorem, abdomine ouato-acuto, antice attenuato, poſtice acuminato, 6 articulis conſtante.

HABITAT paſſim in floribus, viuaciſſima. Continuo volitat ſaliendo cadendoque alis vibratis, quaſi florem ſcrutans, antequam illi ſe committit.

166. VOLVCELLA MORTVORVM.

Volucella piloſa, thorace nigro, abdomine viridi.

Muſca mortuorum, Syſt. nat. I, 989. Faun. Suec. 1830. Faun. Frid. 729.
Volucella mortuorum, Müll. prodr. 2100.
Fluer, Eg. 36.
Schmeisfliegen, Cr. 105.

GROENL. *Niviugak*; larua *Koperdluk*: quae nomina communia habet cum ſequentibus volucellis.

DESCRIPT.

DESCRIPT. Antennae fuſcae, pluma laterali nigra. Oculi brunnei. Caput nigrum fronte oreque brunneis, ſed certo reſpectu candidis apparentibus, ceu membrana diaphana obductis. Thorax pedesque nigri. Abdominis articulus penultimus viridis, reliqui coeruleo-aenei nitentes. Ceterum ſequenti ſimilis, ſed maior.

HABITAT numeroſiſſima in cadaueribus, praeſertim in carne phocarum ſuper rupes exſiccanda; vbi oua ſua parit; larua deinde carnem conſumente; hinc Groenlandis admodum noxia, quibus curae eſt, laruas ouaque iugiter perdere.

167. VOLVCELLA VOMITORIA.

Volucella piloſa, thorace nigro, abdomine coeruleo-nitente.

Muſca vomitoria, Syſt. nat. I, 989. Faun. Suec. 1831. Faun. Frid. 730.
Volucella vomitoria, Müll. prodr. 2101.
Spieflue, Bom. VII, 545. Ström, I, 168. n. 7.
Madka-fluga, Ol. 605.

DESCRIPTIO conuenit cum Faun. Suec. et Bom. ll. cc.

HABITAT cum praecedente aeque frequens et noxia.

168. VOLVCELLA CAESAR.

*Volucella piloſa viridi-nitens, pedibus nigris.

Muſca Caeſar, Syſt. nat. I, 989. Faun. Suec. 1828. Faun Frid. 727.
Volucella Caeſar, Müll. prodr. 2098.

Hanc, ni fallor, cum praecedentibus vidi, licet illis multo rariorem.

169. VOLV-

169. VOLVCELLA LAPPONA.

Volucella ſubtomentoſa nigra, abdomine faſciis tribus ſubinterruptis luteis, ano pedibusque fuluis.

Muſca lappona, Syſt. nat. I, 983. Faun. Suec. 1794. Act. Nidr. IV, 353.

Volucella lappona, Müll. prodr. 2092.

GROENL. *Milluiarſuk*.

DESCRIPTIO conuenit Act. Nidr. et Faun. Suec. ll. cc.

HABITAT cum Sp. 165, minus frequens.

170. TABANVS GROENLANDICVS. *

Tabanus oculis fuſcis, ſcutello ferrugineo, abdominis lateribus fuluis et bis tribus arcubus dorſalibus fuluo-albis.

Randa-fluga, Ol. 605 minor?

GROENL. *Milluiak*.

DESCRIPT. Tenet longitudinem $5\frac{1}{2}$ lin. et 2 lin. latitudinem; ſic inter minutos numerandus. Oculi ex fuſco vireſcentes maximam partem capitis occupant, vertice interſtitium minutum tantum relinquentes, quod nigrum, et vt totum corpus pubeſcens. Stemmata albida. Frons alba membranacea pubeſcens, roſtrum vero ipſum nigrum glabrum. Antennae breuiſſimae obtuſae fuſceſcentes. Thorax reliquis pubeſcentior niger, lana flaua tectus, lineis 4 albis longitudinalibus notatus, quarum 2 mediae notabiliores, 2 autem marginales minus viſibiles. Scutellum teſtaceo-ferrugineum. Abdomen ſatis depreſſum, nigrum, glabrum (praeſertim ſubtus), 5-articulatum, ſupra in 2-4 articulis vtrinque arcus albus, qui in tertio articulo baſin lateralem habet

ful-

fuluam, itidem in ſecundo, ſed latiorem, vt vix apex albus innoteſcat; ſubtus latera antica fulua, poſtica vix flauicant et margines articulorum albicant. Pedes nigri genubus et tibiarum parte ſuperiore fuluis, tarſis poſticis ſubtus flauicantibus. Alae hyalinae, macula teſtacea ad coſtam minus notabili. Halteres albidi. Squamulae flavicantes, margine ciliis longis. Facies omnino Tabani, ſed palpi, qui fului, minus notabiles.

HABITAT in floribus, praeſertim leontodontis taraxaci et potentillae aureae, menſibus Iunio et Iulio, in ſinubus interioribus obuius, non tamen numeroſus. Sub volatu ſtridorem edit vt apis, diuque in aere vibrare ſolet antequam flori ſe committat.

171. CVLEX PIPIENS.

Culex cinereus, abdomine annulis octo fuſcis.

Culex pipiens, Syſt. nat. I, 1002. Faun. Suec. 1890. Müll. prodr. 2144. Faun. Frid. 772.
Myg, Eg. 36. Ström, I, 191. n. 2. Gmel. I, 199. Bom. V, 481.
Mükken, Cr. 105. Horr. 277.
Mebenk, Pont. II, 77.
My, Ol. 712.
Zbiuoik, Leem, III, et not. 19.
Myggor v. *Tjueika*, Högſtr. 362. c.
Muſquetoes, Kalm II, 268.

GROENL. *Epernak* v. *Eperngak*; larua *Erkiſavak*.

DESCR. Exemplaria, quae poſſideo, omnia margine tenuiore et venis ſuperioribus alarum ciliata ſunt, vnde concluderem eſſe culicem ciliarem Syſt. nat. n. 2. ſed cetera non quadrant. Habent enim mea, vt pipiens, zonas nigricantes cinereasque alternas in abdomine; thoracem nigrum pilis cinereis hirſutum, etiam ſubtus; pedes longos fuſco-cineraſcentes; antennas, palpos ro-

ſtrumque nigricantia. Minus probabiliter culex flauicans Müll. prodr. 2145 (quem eundem cum Linnaei ciliari eſſe putat,) huc pertinet. Alius igitur determinabit, quinam groenlandicus ciliatus. *) Perticeri non debet, quod in deſcriptione exemplaris viui, quam in Groenlandia moratus feci, nil de ciliis alarum annotatum reperio.

HABITAT magna copia menſibus aeſtiuis praeſertim in ſinubus interioribus, morſu ſuo moleſtiſſimus et venenoſus. Pluuia, frigore vel procella inſtante ſub ramis fruticum et in rimis rupium ſe condit, illis autem ceſſantibus cum calore prodit reuiuiſcens. Larua eius apus, viridis, in aquis continuo ſe curuando prodit.

Inſeruit cum larua ſua vt eſca frequentiſſima ſalmoni riuali.

172. CVLEX REPTANS.

Culex niger alis hyalinis, pedibus nigris annulo albo.

Culex reptans, Syſt. nat. I, 2003. Faun. Suec. 1893. Müll. prodr. 2149.
Mockere, Leem, not. 19.
Moſchi, Gmel. I, 202.
Knart v. *Maochis*, Högſtr. 362. c.

GROENL. *Umnuariak.*

DESCR. Differt annulis pedum 2 albis et fronte albicante. Reliqua vt in Faun. Suec. l. c.

HABITAT cum praecedente menſe Auguſto, circa veſperam maxime infeſtans.

173. CVLEX

*) Poſt haec ſcripta in Pall. It. Ruſſ. I. app. p. 23 legi deſcriptionem Culicis caſpii, quae meo optime omnium conuenit.

173. CVLEX PVLICANS.

Culex alis hyalinis maculis tribus obſcuris.

Culex pulicans, Syſt. nat. I, 1003. Faun. Suec. 1892. Müll. prodr. 2150.
Svidknot, Leem, not. 19.
Hyá v. *Muciva*, Högſt. 362. c.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Alae meorum punctis tantum duobus notatae; reliquis ſatis cum Faun. Suec. conuenientibus.

HABITAT cum proxime praecedenti, aeque irritans.

174. EMPIS BOREALIS.

Empis antennis filatis nigra, alis ſubrotundis fuſco-ferrugineis.

Empis borealis, Syſt. nat. I, 1003. Faun. Suec. 1895. Müll. prodr. 2143.

GROENL. *Epernak*.

Rariſſime conſpicitur.

175. PODVRA PLVMBEA.

Podura teres, fuſco-coerulea nitida.

Podura plumbea, Syſt. nat. I, 1013. Faun. Suec. 1930. Müll. prodr. 2163. Faun. Frid. 795.
Blyefarvige Springluus, Bom. VII, 554.

GROENLAND. *Irpſub-koma*.

HABITAT ſuper terram minus frequens.

176. PODVRA AQVATICA.

Podura nigra aquatica.

Podura aquatica, Syſt. nat. I, 1014. Faun. Suec. 1934. Müll. prodr. 2165. Atl. Dan. 698.

Vandloppe, Bom. VII, 555. et VIII, 363. Deſcr. vltima.

Vatsblaame, Ol. 607?

GROENL. *Ervngub-koma.*

HABITAT in ſtagnis.

177. PODVRA AMBVLANS.

Podura alba, cauda bifida extenſa obtuſa.

Podura ambulans, Syſt. nat. I, 1014. Faun. Suec. 1936. Müll. prodr. 2168. Faun. Frid. 796.

GROENL. *Irpſub-koma.*

HABITAT frequens in arena littorali ſub fungis nodoſis putridis; alibi mihi non obuia.

178. PODVRA PVSILLA.

Podura cylindrica aenea, furca alba.

Podura puſilla, Syſt. nat. I, 1014.

GROENL. *Pikſikſartok.*

HABITAT in parietibus domuum groenlandicarum ex terra lapidibusque confectis, ſolique obuerſis. Optime exſultans, vix obſeruanda.

179. PODVRA MARITIMA.*

Podura teretiuſcula verſus anum craſſior coeruleo-nigricans, abdomine albido.

Podura ambulatoria coerulea, cauda carens, Act. Haſn. IX. p. 582. Tab. V?

GROENL. *Imab-koma.*

DESCRIPTIO Strömii Act. Haſn. l. c. omnino quadraret, niſi quod illi tribuatur cauda furca carens, quod in mea non itidem. Furcam ipſam quidem non vidi, ſed

ſed de illa nullus dubito, dum inſectum bene ſatis ſaltare vidi. Erant viſae ſupra coeruleo-nigricantes, poſticis pallidioribus, ſubtus albidae. Aliae erant toto corpore pallidae, capite ſolo obſcure coeruleo.

HABITAT frequens ad littora ſuper aquam marinam in cauernis rupium aeſtu remanentem, vbi continuo ſalit, non tamen ſe ſubmergens. Sub fluxu maris litora petit, mare pacatum exſpectans.

180. PODVRA HVMICOLA.

Podura fuſco-coerulea, antennis breuibus craſſis, corpore cylindraceo verſus anum craſſiore.

Podura viatica, Faun. Suec. 2320?
Jordkrut, Rom. VII. 555.?
Blaamor, Ol. 607 (quae in viis obuia dicitur)?

GROENL. *Irpſub-kama.*

DESCR. Praecedenti ſimilis, ſed multo craſſior et terreſtris, dum illa aquatica. Caput breue teretiuſculum, poſtice craſſius, antice terminatur roſtro acuminato ſubtus. Antennae breues vix capitis longitudine, craſſae, 4-articulatae, articulo extimo longiore tenuiore. Oculi 2 verticales, nigri, ouales, inter quos punctum eleuatum. Corpus plano-teres, verſus poſtica craſſius, 9 habet inciſuras, quarum 1 breuiſſima vt collare, 2-5 longiſſimae, 6-8 latiſſimae, 9 analis minuta prolongata cono breui horizontaliter fiſſo, vbi anus; inciſurae maiores lateribus impreſſae, et in dorſo ad combinaturam ſuam 2 puncta eleuata habent, quae 2 lineas longitudinales formant. Pedes ſub tribus articulis anticis locati, breues, retro ſenſim longiores vngue ſolitario et baſi clauata. Furca breuis, ſub abdomine inflexa, ad inciſuram ſeptimam incipit baſi plana, et cruribus parallelis ſetariis pedes poſticos fere attingit; extenſa vix extra anum conſpicitur. Inter illam et pedes in abdomine

area eleuata, quaſi ſulcata. Vix lineam longitudine, et ⅓ latitudine excedit. Color ex coeruleo et fuſco mixtus, ſubtus et ad inciſuras candidior. Quaedam fere rubicundae vix coeruleſcentes, roſtro, abdomine pedibusque albicantibus. Totum corpus villoſum lanugine breui.

HABITAT in humo ſub lignis putridis et lapidibus cateruatim.

Raro ſalit, nec alte. Tarde incedit. Super aquam miſſa incedere quidem, licet difficulter, non vero ſalire poteſt, nec illic diu viuens: hinc aqua non elementum eius.

181. TERMES DIVINATORIVM.

Termes abdomine transuerſim ſulcato, ore fuſco, oculis nigris.

Termes divinatorium, Müll. prodr. 2179.

DESCRIPT. Statura pediculi oblongi auium. Totum animal pallidum ſ. albicans, ore fuſco, oculis nigris et ano obſcuro. Caput conuexo-planum, ſubouatum, magnum ſatis, poſtice gibboſius, antice praeciſum; ſub capite ſulcus longitudinalis; os anticum papillis ſ. maxillis 2 craſſiuſculis ſubclauatis; ad antica capitis antennae ſetaceae corpore ſublongiores. Thorax oblongiuſculus, antice anguſtior. Pedes 6 ſub pectore, femoribus craſſis, apicibus ſetaceis fere: 4 priores ſubaequales, 2 poſteriores longiores. Abdomen ſubouatum poſtice anguſtius, ſupra infraque transuerſim ſulcatum ſulcis 6 vel 8, et margine piloſum. Ad baſin antennarum oculi notabiles ſatis, ſed margini capitis contigui.

HABITAVIT in libris meis antiquis: hinc incertus ſum, an extra Groenlandiam domi habeat.

Inſectum viuaciſſimum, celerrime currit, ſolitarie viuit, ſaltem pauca in conſortio. Si tangatur, momento locum mutat, vt electricum, ſe protrudendo non tamen ſaliendo.

182. PEDI-

182. PEDICVLVS HVMANVS.

Pediculus ſordide albidus, capite teretiuſculo, abdomine elliptico, limbo humiliore lobato.

Pediculus humanus, Syſt. nat. I, 1016. Faun. Suec. 1939. Müll. prodr. 2180. Faun. Frid. 798.
Pediculus manſuetus, Ionſt. inſ. 120.
Lauſen, Cr. 106.
Luus, Gl. 94. 192. Ol. 606.
Menniſke-Luus, Bom. V, 175.

GROENL. *Komak*; ouum *Erkek*.

HABITAT copioſiſſime in capite veſtimentisque Groenlandorum, morſu ſuo praeſertim exteris moleſtus: in veſtibus enim depoſitus diu famelicus exſpectans, ſi denuo corpus attingat, valde mordet. Videtur groenlandicus eſſe varietas: colorem enim habet plerumque rubro-fuſcum, forſitan de ſanguine obſcuriore incolarum.

Editur a Groenlandis, vt delicatulus, et capitur ramento pellis canini vel vrſini ſub veſtimentis agitato.

183. PEDICVLVS CANIS. *

Pediculus albidus macula oblonga nigra, capite planiuſculo poſtice dilatato, abdomine ſubouato, margine ſerrato ſetoſo.

Pediculus canis familiaris, Müll. prodr. 2182.

GROENL. *Kemmib-koma*.

DESCR. Nec poteſt eſſe Acarus reduuius Syſt. nat. n. 3, nec acarus ricinus, ib. n. 7, qui alias, teſte Linnaeo, in canibus habitant: caret enim quarto pari pedum et antennis pediformibus; et tota ſtatura oſtendit, illum ad pediculos pertinere, pediculo humano non abſimilem, licet paulo minorem. Caput planiuſculum thorace

latius, poſtice dilatatum in lobum lateralem rotundatum, antice attenuatur in roſtrum ſubcylindricum linea nigricante laterali notatum. Oculi 2 magni nigri ſupra verſus thoracem. Antennae ante lobum lateralem locatae, longitudine pedum anticorum, fractae, parte extima craſſiore, antrorſum tendente. Thorax capitis longitudine, gracilior, integer, tereti uſculus, ſub quo pedes 6, vt in congeneribus ordinati, ſed longiores, extus incraſſati, apice ſummo tamen ſetaceo, 4 poſtici approximati, 2 antici capiti contigui. Abdomen magis ouatum ac in pediculo humano, ventricoſum, margine ſerratum, ſerris retro ſpectantibus, ſetoſis, reliquo corpore laeui albidoque, excepta macula oblonga nigra in medio abdominis ſupra infraque. Continet abdomen ⅔ partes, caput thoraxque reliquas ⅓ longitudinis totius.

HABITAT in canibus familiaribus famelicis et pullis tantum, copioſus ſatis.

Optime currit inter pilos; extra quos non ita.

184. PEDICVLVS STRIGIS.

Pediculus capite triangulari teſtaceo, abdomine oblongo lobato piloſo, diaphano, macula oblonga nigra.

Pediculus Strigis, Müll. prodr. 2189. Act. Dan. 699. tab. XXX.

Vgle-Luus, Gl. 92.

GROENL. *Opib-koma.*

DESCRIPTIONEM vide Act. Dan. l. c. quae cum figura optime conuenit quoad minores; maioribus autem caput, maculaque abdominalis rubicunda erant.

HABITAT in Strige nyctea, inter plumulas celerrime curſitans.

185. PEDICVLVS CORVI.

Pediculus piloſus cinereus, limbo nigro-arcuato, capite poſtice dilatato, abdomine ouali.

Pediculus corui, Syſt. nat. I, 1018. Faun. Suec. 1950. Müll. prodr. 2190. Faun. Frid. 806.
Fugle-Luus, Bom. V, 181. (*Ravnens.*)

GROENL. *Tullukab-koma.*

DESCRIPTIO data Faun. Suec. l. c. quadrat, cui addenda ſequentia: Magnitudo pediculi humani. Caput thorace latius, planum, cinereum nigredine cinctum, poſtice dilatatur in marginem rotundatum, acutum, album roſtro attenuato apice albo. Oculi 2 minuti verticales nigri. Thorax integer cinereus, planus, vix capite longior, retrorſum latior. Pedes concolores apicibus nigris; ceterum vt in Pediculo canis. Abdomen ouale, reliquis latius, ſupra planum, infra ventricoſum, margine integro acuto, cinereum, medietate pallidiore et vtrinque ad marginem 10 lunulis nigris transuerſalibus, quae limbum nigrum formant, poſtica coeunte. Anus prominens, quaſi bifidus. Totus piloſus ſetis longis albis, attamen glaber. Proportio partium vt in pediculo canis, ſed pedes antennaeque multo breuiores.

HABITAT in coruo corace, viuaciſſimus, tenaciſſimusque.

Tempore procelloſo Corax ſupra montes huius cauſa volitare creditur, vt ſe ab illo liberet.

186. PEDICVLVS CLANGVLAE.

Pediculus albicans linea obſcura abdominali, capite obtuſo, abdomine oblongo transuerſim ſulcato, margine ſetoſo.

An *Pediculus Querquedulae*, Syſt. nat. 20?

GROENL. *Kartlutorpiarſub-koma.*

DESCR. Longitudo pediculi humani, multo vero anguſtior. Caput thorace maius, antice praeciſum; thorax breuis, gracilis: vterque ſetoſus. Antennae breuiſſimae. Abdomen oblongum pluribus ſulcis transuerſis; ſeta ſolitaria marginalis ad inciſuram ſingulam, et duae ceteris longiores caudales. Oculi antennis contigui. Pedes graciles. Color totius albicans, ſola linea obſcura longitudinali in medio abdominis. In reliquis a praecedentibus non multum differt.

HABITAT in anate clangula, viuaciſſimus; etiam acum erectum aſcendere valuit.

187. PEDICVLVS GRYLLE.

Pediculus niger faſciis albis, abdomine ouato.

Pediculus Colymbi grylle, Müll. prodr. 2206.
Kofu-Luus, Ol. 606.

GROENL. *Serbab-koma.*

Hunc ſemel tantum in Vria grylle inueni, et breuiter tantum, vt ſupra, in ſchedula deſcriptionis auis annotatum reperio. An ab islandico, qui in pullis tantum occurrit, (meus enim in vetere,) diuerſus?

188. PEDICVLVS BASSANI. *

Pediculus fuſcus capite rotundato, abdomine oblongo-ouato.

Pediculus Baſſani, Müll. prodr. 2193.

GROENL. *Kukſub-koma.*

DESCR. Facies et magnitudo formicae minoris. Totus fuſcus, ſ ex brunneo nigricans. Caput paruum rotundatum; thorax gracilis; abdomen maximum fere ouatum. Pedes 6.

HABI-

HABITAT in Pelecano Baſſano.

Tam retrorſum quam antrorſum incedere valet.

Obſ. De Pediculo pelecani carbonis etiam memorant Groenlandi ſub nomine *Okaitſub-koma*, quem eundem eſſe cum deſcripto ſubſumo, non autem videre contigit.

189. PEDICVLVS LARI. *

Pediculus niger macula pallida abdominali, capite triangulari; abdomine ouato tranſuerſim ſulcato, margine crenulato lanuginoſo.

GROENL. *Najab-koma.*

DESCR. Magnitudo pediculi humani mediocris. Totus niger excepta macula abdominali ſupra infraque. Caput triangulare; ſupra planum, ſubtus concauum, marginibus acutis, antice acuminatum roſtro bifido. Antennae breuiſſimae capillares. Thorax breuiſſimus, anguſtiſſimus. Pedes breues ordinati vt in congeneribus. Abdomen ceteris partibus multo maius; ouatum, ſubtus carinatum, ſupra ſulcis tranſuerſis, marginibus crenulatis lanuginoſis. Anus parum prominet.

HABITAT in laro glauco, et quidem macro. In reliquis laris non vidi.

190. PEDICVLVS TRINGAE. *

Pediculus albus, puncto rubro abdominali, capite rotundo, abdomine ſuborbiculari.

GROENL. *Sargvarſub-koma.*

DESCR. Magnitudo capituli acus minoris. Antennae minutiſſimae capillares. Thorax oualis. Abdomen fere orbiculare. Totus planus albus, excepto puncto rubro in medio abdominis.

HABITAT in Tringa ſtriata.

191. PEDI-

191. PEDICVLVS HIATICVLAE. *

Pediculus murinus, capite triangulari, abdomine ſublineari.

Pediculus Charadrii, Syſt. nat. n. 26. ?

GROENL. *Tukagvajub-koma.*

DESCR. Magnitudine fere praecedentis. Totus planus murinus. Caput triangulare thorace latius, lateribus acutis. Antennae breuiſſimae, fere frontales. Thorax minutiſſimus, cui pedes inſident breuiſſimi, curui, capillares. Abdomen oblongum, fere lineare, margine acuto, latitudine capitis.

HABITAT in Charadrio hiaticula.

192. PEDICVLVS LAGOPI.

Pediculus pallidus limbo fuſco-faſciato, capite obtuſo, abdomine ſubouato, margine ſetoſo.

Pediculus lagopi, Syſt. nat. I, 1020. Faun. Suec. 1962. Müll. prodr. 2200.

GROENL. *Akeikſib-koma.*

DESCRIPT. Magnitudo pediculi humani minoris, Pediculo corui affinis. Caput antice parum attenuatum, roſtro tamen obtuſo, albidum fuſco cinctum. Oculi poſtici approximati brunnei. Antennae breues, filares, retro ſpectantes, biarticulatae. Thorax capite breuior, anguſtior. Pedes cineraſcentes. Abdomen ouato-oblongum, capite latius, ⅘ corporis occupat, album margine fuſco, introrſum ſerrato, ſubtus albidum, ſupra medium abdominis ſulco in aream ſubouatam formatur. Totus depreſſus, glaber, margine ſetoſus. Pulli pallidiores. Inter iam deſcriptos in eadem aue etiam vidi varietatem albam macula abdominali brunnea, licet aequae magnitudinis, in reliquis tamen ſimilem.

HABITAT in Tetraone lagopo, velociſſime currens.

193. PVLEX IRRITANS.

Pulex ater proboſcide corpore breuiore, capite laeui *).

Pulex irritans, Syſt. nat. I, 1021. Faun. Suec. 1965. Müll. prodr. 2208. Faun. Frid. 823.
Pulex, Ionſt. inſ. 123.
Loppe, Bom. V, 128.
Loppon, Kalm Am. II, 490.

GROENL. *Ukalib-koma*, *Pikſikſak*.

HABITAT copioſe in Lepore timido, non autem in hominibus vel domibus, vt recte dicitur Cr. 106. Idem de Lapponia teſtatur Linnaeus Faun. Suec. l. c.

194. ACARVS SIRO.

Acarus lateribus ſublobatis, pedibus quatuor poſticis longiſſimis, femoribus capiteque ferrugineis, abdomine ſetoſo.

Acarus ſiro, Syſt. nat. I, 1024. Faun. Suec. 1975. Müll. prodr. 2214. Act. Nidr. III, 430.
Oſt-midde, *Meelmidde*, Bom. V, 369.
Skab-orm, ib. VII, 197.
Krid-orm, *Ringorm*, Atl. Dan. I, 699.
Syro, Ionſt. inſ. 122.

GROENL. *Okok*; ſcabiei *Killib-Innua*.

HABITAT in veſicula ſcabiei Groenlandorum, qui, illum ſcu apte eximere ſcientes, mihi miranti, vt viuum animal incedentem oſtenderunt. En Groenlandos Entomologos!

Vario-

*) Sic illum determinare neceſſum habui: detexi enim in Noruegia ſuper *picum viridem* aliam ſpeciem pulicis albicantem nigro-faſciatam, cui caput auriculatum et anus appendiculatus, ciliatus, vulgari minorem.

Varietatem farinae quidem etiam in farina mea vidi: an vero in Groenlandia domi habeat, incertus ſum, dum Groenlandi farinaceis non vtuntur.

195. ACARVS CADAVERVM.

Acarus albus ouatus, ſetis raris, pedibus poſticis breuiſſimis.

Acarus cadauerum, Müll. prodr. 2230.
Fisk-Maur, Ol. 607. tab. XLIV.

GROENL. *Okok.*

HABITAT in ſiccatis, praeſertim piſcibus, Groenlandorum. Noxius ſatis. Praecedenti affinis.

196. ACARVS HOLOSERICEVS.

Acarus abdomine cordiformi tomentoſo, pedibus primis longioribus.

Acarus holoſericeus, Syſt. nat. I, 1025. Faun. Suec. 1979. Müll. prodr. 2216. Faun. Frid. 819.
Buſteluus, *Rödluus*, Act. Nidr. IV, 360. Bom. I, 486. Ström, I, 196.
Acarus coccineus, It. Oel. 84.

GROENL. vt antecedens.

Raro occurrit in terra ambulans.

197. ACARVS AQVATICVS.

Acarus abdomine ſanguineo depreſſo tomentoſo, poſtice obtuſo.

Acarus aquaticus, Syſt. nat. I, 1025. Faun. Suec. 1978. Müll. prodr. 2215. Faun. Frid. 818.
Rödluus, Ström, I, 196. n. 1.
Midde i ſtilleſtaaende Vande, Bom. V, 370.

GROENL.

GROENL. *Imak-komia.*

DESCR. Vix 1 lin. longus et ⅔ latus. Corpus habet ſemiorbiculare antice parum anguſtatum et vtraque extremitate obtuſum, ſupra depreſſum, 4 lineis punctorum impreſſorum, mediis antice concurrentibus, (quod optime in macris, qui in riuulis exſiccatis occurrunt, obſeruatur;) margine laterali ſupra pedes etiam punctatum, infra verſus anum magis conuexum. Frons vtrinque impreſſuram habet, roſtrum medium nutans formantem. Oculi 2 obſcuriroes pone impreſſuras diſtantes. Antennae breues articulatae ſub roſtro. Pedes 8, quorum 2 poſtici longiſſimi retrouerſi, (hos incedens plerumque poſt ſe trahit;) 4 medii breuiores, fere aequales, antici omnium breuiſſimi, et omnes obtuſi ſine vngue notabili. Color totius ſanguineus, pedibus antennisque pallidioribus, Tomenta rara in corpore pedibusque.

HABITAT in aquis, riuulis, etiam in mari ad oſtia fluviorum.

198. ACARVS MVSCORVM.

Acarus abdomine rufo, pedibus poſticis longiſſimis filiformibus.

Acarus muſcorum, Syſt. nat. I, 1025. Faun. Suec. 1981. Müll. prodr. 2217.

GROENL. *Merkub-koma.*

HABITAT in Muſcis.

199. ACARVS GYMNOPTERORVM.

Acarus abdomine rubro, lateribus punctis binis coccineis.

Acarus gymnopterorum, Syſt. nat. I, 1026. Faun. Suec. 1982. Müll. prodr. 2219. Faun. Fridr. 820.

Spindel paa ſluen Anariak, Gl. 94.
Midde paa Fluer, Bom. V, 370.

GROENL. *Anarirſab-koma.*

HABITAT in muſca ſcybalaria.

200. ACARVS COLEOPTRATORVM.

Acarus rufus, ano albicante.

Acarus coleoptratorum, Syſt. nat. I, 1026. Faun. Suec. 1973. Müll. prodr. 2218. Faun. Frid. 821. Act. Nidr. III, 431.
Midde paa Heeldakvingede Inſecter, Bom. V, 370.

GROENL. *Egytſab-koma.*

Hanc non in coleoptratis, ſed in ape alpina reperi, quae illo maxime laborat.

201. ACARVS LONGICORNIS.

Acarus abdomine oblongo rubro, antennis apice biſetis.

Acarus longicornis, Syſt. nat. I, 1026. Faun. Suec. 1985. Müll. prodr. 2221.
Smaae blodröde Spindeler paa Steene, Gl. 94.
Rödluus, Ström, I, 196. n. 2.
Steina-Luus, Ol. 608. b. (poſterior.)

GROENL. *Ujarkab-koma.*

DESCR. Eſt minimus, longitudine ¼ et latitudine ⅛ lin. vix ſuperans, tereciuſculus, oblongus, antice poſticeque acuminatus, ſupra inaequalis impreſſuris obſcurioribus. Antennae roſtro longiores, notabiles ſatis, pedibus tertiis ſublongiores, articulatae, apice, vt videbatur, bifidae. Pedes 8, quorum antici longiſſimi, poſtici ſubbreuiores; tunc ſecundi et dein tertii breuitate ſequuntur; intermedii

termedii reliquis craſſiores obtuſioresque, omnes ſub abdomine approximati. Totus glaber, licet tomentis raris albis, rubicundus; roſtro, pedibus, antennisque albidis. In dorſo etiam duo puncta obſcura obſeruaui, altero antice, altero poſtice. Anus parum nutat.

HABITAT in rupibus.

202. ACARVS LITTORALIS.

Acarus fuſco-rufus, pedibus ſanguineis.

Acarus littoralis, Syſt. nat. I, 1026. Faun. Suec. 1986. Müll. prodr. 2221.
Rödluus, Ström, I, 196. n. 3.
Steina-Luus, Ol. 608. b. (prior.)
Liten röd acarus, It. Oel. 96.

GROENL. *Sirkſab-koma.*

HABITAT in littoribus.

203. PHALANGIVM OPILIO.

Phalangium abdomine ouato, ſubtus albo.

Phalangium Opilio, Syſt. nat. I, 1027. Faun. Suec. 1992. Müll. prodr. 2292. Faun. Frid. 823. Pall. IX. p. 38.
Gras-Spindel, Ström, I, 177.
Markſpindel, *Höſtmand*, Bom. II, 121.
Phalangium, Ol. 608. b.?

GROENL. *Niutòk.*

HABITAT minus frequens in gramine.

204. ARANEA BIPVNCTATA.

Aranea abdomine globoſo atro, punctis duobus excauatis.

Aranea bipunctata, Syſt. nat. I, 1031. Faun.

Suec. 1997. Müll. prodr. 2304. Act. Nidr. III, 432.

Kleine Spinnen, Cr. 105.

Dordingul - Fiskekarl, Ol. 609.

GRÓENL. *Nikſoarſuk.*

DESCRIPT. Tota atra nitida, abdomine foeminae pallidiore, pedibus teſtaceis nigro punctatis ad articulos. Minuta tantum mihi occurrit.

HABITAT in domibus et tentoriis groenlandicis. Rete artificioſum non vidi, ſed filum ſolum demiſſorium, quo ſub tectis pendere ſolet.

205. ARANEA NOTATA.

Aranea abdomine ouato fuſco, lineis albis transuerſis arcuatis.

Aranea notata, Syſt. nat. I, 1033. Faun. Suec. 2008.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Abdomen ſubgloboſum, nitidum, fuſcum, ſupra 4 flammis transuerſis albis, infra punctis totidem. Pedes griſeſcentes, punctis minutis nigris et ſetis rariſſimis. Subtus ab baſin abdominis tuberculum coccineum habet. Pectus gibboſum. Minuta.

HABITAT cum praecedente.

206. ARANEA RVFIPES.

Aranea abdomine fuſco, pedibus rufis.

Aranea rufipes, Syſt. nat. I, 1033. Faun. Suec. 2009. Müll. prodr. 2311. Faun. Frid. 833. Act. Nidr. III, 432.

GROENL. vt antecedens.

DESCRIPT. Tota nigra glaberrima, pedibus palpis-

que

que teſtaceis ſ. ſubferrugineis. Thorax abdomenque fere eiusdem magnitudinis in mare; foeminae vero thorax minutus gibbus, abdomenque magis globoſum. Puncta 2 excauata in abdomine vidi, vix tamen viſibilia, ante quae 2 adhuc minora; omnia facile transeunda. Magnitudine pulicem vix ſuperat.

HABITAT ſub lignis putridis et aliis locis humidis.

207. ARANEA SCENICA.

Aranea ſaliens nigra, lineis ſemicircularibus tribus albis transuerſis.

Aranea Scenica, Syſt. nat. I, 1035. Faun. Suec. 2017. Müll. prodr. 2318. Faun. Frid. 838. Atl. Dan. 700.

GROENL. *Auſiek.*

DESCR. Thorax abdomine paulo breuior poſtice rotundatus, antice transuerſim rectus ſ. praeciſus, ſupra planiuſculus, ſubtus inter femora conuexior, ſubtomentoſus, nigro-murinus, marginibus maculisque duabus obliquis vtrinque albis. Oculi 8: ſc. 2 maiores frontales, 2 minores in angulis anticis, 2 verticales illis fere aequales, et 2 minimi inter verticales et angulares ſiti; omnes nigri nitidi. Antennae albicantes tomentoſae. Papilli nigri nitidi ſubtus ad os. Pedes mediocres, (quorum par primum longius craſſiusque, tunc ſecundum, quartum tertiumque,) vnguibus breuiſſimis, tomentoſi, cineraſcenti-nigri. Abdomen teres ellipticum nigro-murinum, faſciis tribus albis obliquis vtrinque verſus medium retro tendentibus; baſis abdominis etiam alba. Inter mediocres numeranda.

HABITAT raro in parietibus ſoli maxime obuerſis. Tacta mire. ſalit horizontaliter, et contra appropinquantem caput erigit, comica: ſic obſeruator et inſultor egregius, ſine dubio rapinae ſuae inſilit more

 tigridis,

tigridis. Multum perturbata ſeſe demittit, filum poſt ſe trahens.

208. ARANEA SACCATA.

Aranea abdomine ouato ferrugineo-fuſco.

Aranea ſaccata, Syſt. nat. I, 1036. Faun. Suec. 20[illegible]. Müll. prodr. 2321. Faun. Frid. 840.
Edderkop, Eg. 36. Bom. II, 139. n. 4.
Store ſorte Spindel med hvid Streg paa Ryggen, Gl. 94.
Kongle, Ström. I, 178. n. 4.
Hnoda-kongullo, Ol. 608. d.

GROENL. *Auſiek.*

DESCR. Inter maiores numeranda tota tomentoſa. Thorax antice parum anguſtatus, quaſi in caput, vbi oculi 8 albicantes, ſc. 4 verticales maiores diſtantes, et 4 minores frontales linea recta margini antico inſidentes. Abdomen ouatum teres. Variat colore magis minusque nigro et lineato. Exemplar, quod poſſideo, thoracem habet nigricantem lineis 2 albis ad marginem et alia media, quae breuiore in abdomine prolongatur. Abdomen magis fuſcum. Pedes fuſci faſciis nigricantibus. Ouarium albicans orbiculare depreſſiuſculum.

HABITAT copioſe in campis montibusque, ſemper ouarium ſuum circumferens, nec relinquens, licet quam maxime cruciata, in agone adeo mortis adhuc amplectans. En caritatem in progeniem ſuam etiam animalium minimorum!

209. ARANEA CRVCIGERA. †

Aranea abdomine ouato, ſericeo albo nigroque elegantiſſime picto. Müll. prodr. 2334.

Fjalla-kongullo, Ol. 608.

GROENL. vt antecedens.

De

De tali audiui, quam incolae dicunt maximam pulcherrimamque inter montes ſinuum remotiores habitare, et rete ſuum artificioſe in fiſſuris rupium aptare; nec dubito eandem eſſe cum islandica, licet de non viſa nil certi determinare queam.

210. *) PYCNOGONVM GROSSIPES.

Pycnogonum laeue, corpore cylindrico gracili, tubuli apice incraſſato, pedibus longiſſimis.

Phalangium groſſipes, Syſt. nat. I, 1027. Müll. prodr. 2291.

Sol-Spindel, Ström, I, 208. tab. I. fig. 16. Bom. VII, 514.

GROENL. *Niutôk*.

DESCRIPTIONEM huius ſatis bonam dedit Ström l. c.; attamen ob pauca in illa deficientia, et vt eo melius a ſequente ſpecie diſtinguatur, exactiorem hic ſubiungere non ſuperfluum erit. Maxima, quae vidi, ½ vnc. longitudine tenebant, et pedes transuerſim extenſi 3 vncias efficiebant, licet corpus ipſum vix ¼ lineae latitudine ſuperaret: hinc reſpectu pedum gracillimum dici poteſt. Corpus eius cylindricum, vtrinque 4 locis inciſum (ſ. crenulatum), quae inciſurae, ſulcis anterioribus transuerſis minus notabilibus, 4 articulos corporis, praeter caput, formant, ſupra parum, infra vero minus eleuatos. Ex his primus maximus, reliqui retro ſenſim anguſtiores; in

*) Hoc genus in Brünnichii Entomologia pag. 84. ita determinatur: Pedes ambulatorii octo. Oculi 4 verticales. Corpus inciſum tuberculatum. Os tubuloſum productum: quod pro 3 ſequentibus ſpeciebus (ſatis inter ſe affinibus, ſed tam ab acaris, quam phalangiis, araneisque diuerſiſſimis, cancris cognatioribus,) aſſumere congruum habeo.

in dorſo primi acumen erectum, ad cuius baſin vtrinque oculi 2 minuti (ſic 4 numero) nigri, medio albi; de vltimo proſtat cauda breuis horizontalis erectiuſcula, ſ. cylindrus extremitate parum attenuatus et foramine terminali, quod ſine dubio anus. Pedes octo verus habet longos, tenues, fere eiusdem longitudinis, de latere ſinguli articuli corporis vtrinque vnus, 8 articulis conſtans, ſc. 2 minutis radicalibus globoſis, quas ſequuntur 2 paulo longiores, ſubouati, dein 3 multo longiores compreſſiuſculi, fere aequales, exterioribus tamen ſenſim vix notabiliter decreſcentibus; extimus ſ. octauus, vix quarti longitudine, multo autem gracilior, lunaris, vngue albo mobili acutiſſimo ¼ breuiore terminatur. Caput (i. e. quintus ſ. anticus articulus corporis, ſecundo fere ſimilis,) magis diſtat petiolo ſ. collo poſtice anguſtiore, et prolongatur tubulo ſubnutante, extus craſſiore, qui orificio ſubtriangulari terminatur: quae partes ſimul ſumtae 3 articulis corporis ſunt aequales. Palpi 2 cheliferi ad baſin tubuli radicati, biarticulati, incuruati ita, vt apice ſuo in os cadant, hinc tubulo paulo longiores; articulus imus cylindricus, longior, extimus parum craſſior multoque breuior manui cancri ſimilis, terminatus enim forcipe, digitis aequalibus, inferiore mobili. Subtus ad baſin palporum antennae 2 illorum longitudinis, ſetaceae obtuſae, ſurſum curuatae, 4-articulatae: articulis 2 imis longioribus extimis breuioribus, ſubaequalibus; ſed articulus fundamentalis iterum ex 5 minoribus annulis conſtare videtur. Ad baſin colli ſubtus locati ſunt pedes 2 ſpurii filiformes, pedibus graciliores, 10-articulati, (ſc. 3 articuli fundamentales breuiſſimi craſſi, 2 longiſſimi, graciles, 2 multo breuiores, et 3 paulo breuiores, quos ſequitur vnguis terminalis acutiſſimus,) corpore duplo longiores, abdomini incumbentes, iuxta anum flexi, apice tam antrorſum, quam extrorſum vergente curuo; ſunt hi reuera fila ouifera, et eidem vſui, ac pedes ſpurii caudales cancris: illis enim affixa ſunt ouaria, reliquo molliora, ſubgloboſa, in-

certo

certo loco et numero (1-7) oua minuta numeroſa cancrorum ſimilia continentia. Totum inſectum veſtit membrana laeuis duriuſcula, vt in ſquillis, multo tamen debilior. Color variat, iam rubicundior, iam albidior, raro vireſcens vel caneſcens, ouariis rubris, viridibus, pallidis vel corpori concoloribus. In aliis nulla fila ouifera detegere potui, quae igitur pro maribus habui. Notandum etiam, quod raro exemplar perfectum obtineatur: ob debilitatem enim leui tactu plerumque mutilatur pedibus, antennis palpisque, vnde facile differens deſcriptio euadere poterat. Mutilatur etiam in libertate ſua, redintegrandum tamen: vidi enim, in quo pedes breuiſſimi iuxta longiores enaſcentes, velut in aſteriis, cancris aliisque redintegratis.

Varietas. Inter iam deſcripta occurrit minus, cui caput non petiolatum articulo corporis primo adnatum, et vix ab illo diſtinctum, nec antennis, licet palpis et interdum filis ouiferis, praedito. Hanc varietatem in ceteris omnino ſimilem pro pullo habui, ſubſumens collum palposque cum aetate excreſcere.

HABITAT inter vluas capillares, conferuas et ſub lapidibus littoreis; maiores etiam in profundo ad radices vluarum maximarum.

VESCITVR inſectis et vermibus marinis minutis; quod autem teſtas mytilorum exhauriat, mihi ignotum eſt, dum nunquam intra teſtam mytili illud inueni, licet ſit veroſimile ſatis.

Tardiſſime incedit, omni occurrenti vnguibus ſuis adhaerens.

GENERATIO. Menſe Octobri oua ouario, ſ. ſacculo tenuiſſimo, incluſa et filis dictis arcte agglutinata reperi; Decembri autem oua maiora, nuda, facile decidua: hinc ſuſpicor, tunc temporis metamorphoſin oui in animal viuum inſtare.

211. PYCNOGONVM SPINIPES.*

Pycnogonum corpore cylindrico gracili, tubuli apice anguſtiore, pedibus longiſſimis ſpinoſis.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Magnitudine et ſtatura non multum a groſſipede differt, ita vt primo intuitu pro varietate eiusdem haberetur; ſed differentia in partibus non leuis contrarium oſtendit. Corpus cylindricum, gracile, laeue minus tuberculatum, 4-articulatum, articulis fere aequalibus, excepto vltimo minuto et humiliore, terminato cauda ſuberecta, breui, conica, laeui; in antica parte articuli primi ſupra tuberculus quadratus, in quo oculi 4 verticales, magni ſatis, nigri pupilla alba. Pedes 8 longiſſimi, tenues, fere aequales, verſus apicem tenuiores, mucronati mucronibus validis, exterioribus articulis tamen margine dorſali tantum ſerratis, 8 articulis conſtant, 1. 2. 4 breuiſſimis ventricoſioribus, 3 longiore ſubarcuato, 5. 6. 7 multo longioribus compreſſiuſculis, 8 ſ. extimo breui lunari, quem terminat vnguis acutus, albus, mobilis, longitudine fere articuli. Caput intervallo breui tantum a thorace diſtat, nec articulus verus dici poteſt, dum baſis palporum tantum eminentior conſpicitur; extra quam tubulus breuis nutans, ſubconicus, apice attenuato. Palpi 2 cheliferi biarticulati, craſſi, tubulo longiores, retro flexi, articulo imo tenuiore cylindrico mucronato, baſi cingulo eleuato ſpinoſo, chelis ventricoſis ouatis, ſubtomentoſis, apice ferrugineis, pollice ſolitario flexili in marginem anticum acuminatum, intusque acumine breuiſſimo terminatum. Pedes ſpurii 2 ouiferi, vt in praecedente, ad baſin colli locati; filiformes, ſcabriuſculi, 10-articulati, articulis etiam eiusdem proportionis, excepto ſeptimo, qui ſequentibus ſ. exterioribus vix maior; incuruantur hi ſub latera abdominis verſus anum deorſum arcuati, apicibus autem ſuis denuo

verſus

verſus caput ſurſum flexis tubulum cingunt: ſic articulus quintus terminatur ſub medio abdominis, qui antice prolongatur appendicula lineari perpendiculariter deorſum pendente et conniuente quaſi pediculo ſingulari, quo praecedens ſpecies omnino caret. Oua fulua, minus numeroſa. Antennas in nullo exemplari obſeruare potui, nec rudimenta illarum, hinc de illis haereo; forſitan pedum ouiferorum apices tubulum cingentes functionem illarum occupant. Color albus.

HABITAT cum praecedente ad littora.

212. PYCNOGONVM LITTORALE. †

Pycnogonum abdomine dilatato muricato, roſtro ſubulato.

Phalangium Balenarum, Syſt. nat. I, 1028.
Pycnogonum, Brün. Entom. p. 86. fig. 4.
Mindre Söe-Spindel, Ström, I, 209. tab. I, fig. 17. Bom. VII, 515.

Hoc a Strömio detectum, cum praecedentibus, ni fallor, vidi; ſed tunc temporis nimis ſecurus, non rite contemplatione inſtituta, iamque inter ſpolia maris groenlandici non reperiens, haereo, an pro illo varietatem groſſipedis iuniorem aſſumſerim.

213. CANCER ARANEVS.

Cancer brachyurus, thorace hirſuto ſubouato, tuberculato, roſtro bifido conniuente acutiuſculo, manibus ouatis, cum pedibus mediocribus, teretibus, laeuibus.

Cancer araneus, Syſt. nat. I, 1044. Faun. Suec. 2030. Müll. prodr. 2340.
Klöluus, It. Scan. 312.
Den lille Krabbe, Ström, I, 180. n. 4. Bom. IV, 456.

Garnat, Pont II, 286?
Cancer cordis figura, Ionſt. exſangu. p. 29. tab. VII. fig. 4.?

GROENL. *Arkſegiak*, *Arkſegiangoak*.

DESCRIPTIONES It. Scan. et Ström. ll. cc. optime conueniunt. Corpus elongatius quam ſequentis, poſtice rotundatur, antice attenuatur in roſtrum acutum, longiuſculum bipartitum apicibus conniuentibus. Thorax ſupra ob eminentias et profunditates inaequalis, et, ſi recte attendatur, figura homuncionis brachiis intus flexis, et Turcarum more pileati inſignitus eſt, hinc verſus roſtrum eminentior; locis eminentibus praeterea verrucoſis, verrucis humilibus imprimis ad marginem lateralem notabilibus. Pedes omnes teretes laeues, ſi excipias ſcabritiem punctatam, quae etiam in thorace et brachiis obuia, in pullis minus notabilem. Brachia craſſa, mediocria, articulis inferioribus ſupra infraque verrucoſis, ceterum laeuia. Maximus, quem vidi, 4 vnc. longus, et 3 vnc. latus (poſtice) erat.

HABITAT tam ad littora, quam in locis profundis inter fucos; et frequens occurrit in ventriculis piſcium.

Ob paruitatem eius et a carne vacuitatem incolae illum nihili faciunt, eo magis autem piſces auesque marinae.

214. CANCER PHALANGIVM. *

Cancer brachyurus, thorace obcordato tuberculato, marginibus laterum aculeatis, roſtro bifido patente obtuſiuſculo, chelis teretibus ſubmuricatis et pedibus longiſſimis, ſubcompreſſis, laeuiuſculis.

Krabbe, Eg. 51.
Krabben, Cr. 130.

Marg

Marg fætla, Ol. 306. 996.
Suobbo, Leem, 328.
Rege krabben, Bom. IV, 455.
Meerſpinne, Adel. 378.
Cancer Maja, Ionſt. exſangu. p. 26. tab. V, 5. et VI, 2.?

GROENL. *Arkſegiarſuk*, *Arkſegiarſoak*; mas *Satuak*, *Sartlyoak*; foemina *Teſſiok*.

DESCR. Si cancer hic notus certe cum maia *), cui ſimilis, confunditur, ob differentiam aculeorum et ſpinarum minus recte indicatam, eſt enim maia ſpinoſus, vbi hic aculeatus vel muricatus tantum: differt etiam in multis. Inter maximos numerandus eſt: ſaepe enim $4\frac{1}{2}$ vnc. longitudinem et $4\frac{3}{4}$ latitudinem habet corpus ipſum, pedes vero extenſi 11 vnc. et brachia 9 vnc. longitudine tenent. **) Mas tamen foemina multo maior. Thorax fere cordatus, poſtice dilatatur (ita vt latitudo longitudinem ſuperet,) rotundatus, curuatura laeui marginis ſupra caudam, antice verſus oculos attenuatus in roſtrum obtuſiuſculum, breue, bipartitum, apicibus patentibus. Dorſum planiuſculum inaequale, et, ſi recte attendatur, in medio figuram ſcyphi pedati impreſſam habet; verſus poſtica decliue, capite et lateribus eminentioribus, ceterum multis verrucis quam in praecedente notabilioribus ſcabris obſitum, margines vero laterales aculeati; ſuntque hi margines 4: ſc. ſupremus ſpurius de orbita oculi procedens verrucoſus, et antice aculeo proſtante terminatus; ſecundus ſub illo conuexus, vix capite longior, aculeis minutis; tertius de ore progrediens in partem poſticam decliuem aculeis maioribus, praeſertim 6 poſticis;

*) Syſt. nat. 41. Faun. Suec. 2031. Müll. prodr. 2340. It. Scan. 327. *Troldkrabbe* Pont. II, 286. c. fig. Ström. I, 180. n. 2.

**) Hinc facile pro cancro longimano Syſt. nat. 42. vel longipede ib. 47. haberetur, ſi cetera conuenirent.

cis; denique quartus infimus de baſi papillorum totum circuitum cingens, antice laeuis, poſtice duplicatus, et ſerratus. Oculi prominuli oblongi nigricantes. Orbitae oculorum poſtice ſinuatae. Antennae 4 breues, inferiores ciliatae. Papilli foliacei ciliati. Dentes validi albi. Brachiorum articuli prismatici; chelae vero tereti̇uſculae ſubtetragonae, angulis muricatis, reliquo glabro; digiti laeues apice albi, intus curuati, margine interiore dentati, ſubaequales, pollice tamen longiore: eſt manus, ſ. chela, longitudine corporis. Pedes ſubcompreſſi laeues ſupra infraque ſcabri longiſſimi; articuli quarti dorſo canaliculato, quinti lateribus ſulcatis. Cauda incuruata plana cuneata, 7-articulata. Abdomen ſubtus laeue, lacunoſum ſub cauda. Ciliae paſſim, ad articulos et fiſſuras corporis, praeſertim ad os.

HABITAT paſſim in ſinubus profundis; verno tempore littora propius accedit gignendi gratia.

Conſpicitur tunc temporis mas manibus ſuis foeminam prehendens ſub obambulando, feſtiue ſatis.

Eſt quidem tardigradus, rapinam autem mire feſtinando perſequi ſolet.

VSVS. Editur a Groenlandis coctus, eſtque ac pagurus aeque delicatus.

CAPITVR fuſcinis.

215. CANCER GAMMARVS. †

Cancer macrourus thorace laeui, roſtro lateribus dentato, baſi ſupra dente duplici.

Cancer gammarus, Syſt. nat. I, 1050. Faun. Suec. 2033. Müll. prodr. 2344.

Hummer, Pont. II, 279. Ström, I, 174. Bom. III, 549. It. wgoth. 174. Kalm. Am. 153. et pl. Leem. 328.

Humar,

Humar, Ol. 997.

Aſtacus marinus communis, Ionſt. exſang. p. 17. tab. 2. fig. 2.

GROENL. *Pekkuk.*

Sub hoc nomine occurrit in dictionario groenlandico, mihi nunquam obuius; audiui tamen incolas diſtinguere ſquillas minores ſub nomine *Pekkungoit* a cancris multo maioribus dictis *Pekkuit* ſ. *Pekkurkſoit*, veroſimiliter gammaris.

216. CANCER SQVILLA.

Cancer macrourus thorace laeui, roſtro ſupra ſerrato, ſubtus tridentato, manuum digitis aequalibus.

Cancer Squilla, Syſt. nat. I, 1051. Faun. Suec. 2037. Müll. prodr. 2346.

Rage, Eg. 51. Ström, I, 196. Pont. II, 287.

Squillen, Cr. 131.

Saltvands Regen, Bom. VI, 505.

Marthvare, Ol. 609. 997. tab. X. f. 11.

Rakor, Kalm Am. I, 64.

Garneelen, Adel. 378? (Figura autem ibi citata minime deſcriptioni conuenit.)

Squilla gibba, Ionſt. exſang. 22. tab. IV, f. 5.?

GROENL. *Pikkutak.*

DESCR. Longitudo $1\frac{1}{2}$ vnc. thorace, abdomine caudaque ſingulo tertiam partem efficiente. Thorax laevis, oblongo-ouatus, compreſſiuſculus, margine inferiori inflexus; dorſi anticum vix carinatum producitur in roſtrum lanceolatum, ſupra ſerratum ſerris circiter 10, infra 3 minoribus, antrorſum ſpectantibus. Oculi petiolati ad baſin roſtri ſupra antennas, cum quibus radice iuncti, nigri. Antennae triplices conſiderari poſſunt: a) par ſummum immediate ſub oculis illisque dimidio lon-

longius, 3-articulatum: articulo imo tereti, laeui, cum appendicula foliacea ciliata; medio tuberculato in tres minores ſubdiuiſo; extimo obouato, ventricoſo, laeui, apice ſetaceo; b) ſub his par foliorum eiusdem longitudinis, ouatorum, ciliatorum, baſi tereti inſidentium; illique immediate c) ex eadem radice ſubiunctae 2 longiſſimae fere corporis longitudine, ſetaceae, baſi tereti biarticulata laeui ſubciliata. Pedes 12 verſus anteriora tendentes: 2 antici ſpurii pro palpis habendi, 3-articulati, laeues, medio hirti, verſus apicem curui, ſubfoliacei, attenuati, ciliati; 2 ſequentes, qui brachia, reliquis breuiores, craſſiores, triarticulati, laeues, manu laeui antice craſſiore, digitis aequalibus acutis, apice nigris; tertii longiores, ſequentibus autem aequales, laeues, tenues, filiformes, 4-articulati, penultimo 7-partito, vltimo quaſi manu cum digitis curuis, altero mobili; (hi a ceteris obteguntur, dum natat animal;) 6 ſequentes ſimiles 4-articulati, femore longiore, tibia ſeta antica laterali, tarſo infra ſerrato, vngue ſolitario ſubtus ſerrato terminati. Pedes hi omnes pectori inſident; abdomini vero 10 alii natatorii, breues, 3-articulati, foliacei, ciliati, acuminati, ex quibus 3 paria media longiora, poſticum breuius, anticum breuiſſimum; ſub his condit foemina oua ſua. Abdomen vndique laeue, dorſo conuexo, 5 articulis conſtat: 1 et 3 minuti ſub ceteris fere latent, 2 maior lobo laterali acutiuſculo, 4 adhuc maior lobo laterali rotundo, (huc aſcendit ſuperior pars inſecti,) 5 maximus a lobo praecedentis antice recipitur, ſed lobo ſuo longius dependet (hic inſectum gibboſius). Cauda 4-articulata: primus articulus minutus, decliuis lobo laterali oblongo ſub praecedenti fere tecto; ſecundus rectus, vix longior, lobo acuto; tertius duplo longior circumcirca membrana tectus, laeuis, ſubdepreſſus; quartus pentaphyllus, foliis 1-5 ouatis marginibus inciſis, ciliatis, 2-4 ſimilibus, ſed magis acutis, (haec 4 radice communi,) 3, ſ. medio, acuminato, ſupra conuexo, ſub-

tus

tus canaliculato. Color variat brunneo-ruber, vel albidus punctis rubris crebris, vel raro fuſcus. Oua alba.

β) *Varietatem*, ni fallor, quaſi mediam inter iam deſcriptam et ſequentem ſpeciem vidi, cui roſtrum acuminatum aculeatum, et margo anticus thoracis triſpinoſus vtrinque cum ſequenti; lobi vero laterales rotundati laeues, et reliqua fere omnia cum ſquilla communia.

HABITAT illa in profundo mari copioſe inter vluas; haec (β) ad littora inter fucos veſiculoſos et lapides rarior.

Menſe Decembri oua ſua puncto nigro inſignita ſub abdomine gerit; nec menſe Februario illis deſtitutam vidi: hinc ſine dubio tempore vernali tantum pulli naſcuntur.

Continuo et vix tacta ſalit, interdum tamen natando progreditur; quieſcens antennas ſuas frequenter mouet.

Incolae illum non magni faciunt; eſt autem phocarum piſciumque cibus creber.

217. CANCER ACVLEATVS. *

Cancer macrourus thorace antrorſum aculeato, roſtro acuto ſupra infraque bidentato, aculeis quamplurimis verſus inferiora ſtratis, manuum digitis aequalibus.

Cancer carinatus, Brün. Spol. mar. Adr. 16. huic affinis videtur,

GROENL. *Naularnak*.

DESCR. Magnitudo vulgaris 3 vnc., thorace 1½, abdomine 1, caudaque ½ efficiente; dantur tamen rarius 5 vnciarum longitudine. Eſt Squillae ſimilis; differt tamen ſequentibus. Thorax robuſtior, marginatus, antice margine vtrinque triſpinoſo arcuato paſſim impreſſus, praeſertim in tractibus ſub et ſupra ſpinas; dorſo carinato antrorſum aculeato aculeis 4 validis. Roſtrum acutum [illegible] thorace

race

race longius, terminatum aculeo, ſupra infraque aculeis duobus. Antennae a) ſuperiores thorace breuiores, baſi ſupra aculeo curuo, medio extrinſecus aculeo minore, extremitate ſupra infraque aculeata, terminantur cirris 2 longis mollibus: ſuperiore breuiore annulato, ſubtus foliolis quaſi imbricato, aſpero, apice albo; inferiore longiore tenuiore, molliore, albo annulis fuſcis; (hi cirri viuaciſſimi in toto corpore, in aliis longiores, forſitan diuerſi ſexus;) b) mediae foliaceae baſi ſupra aculeis duobus; c) inferiores longiſſimae minus aſperae, albae annulis brunneis. Pedum 6 paria: quorum primum oblongum, depreſſum, ſupra priſmaticum apice rotundato-ſerratum ſerraturis nigris, baſi ſupra aculeatum, lateribus ciliatum; ſecundum par (ſ. brachia) brunneum annulis albis; tertium laeuiſſimum, glaberrimum pilis raris; quartum poſterioribus longius, tibia aculeata, vngue apice nigro; quintum ſextumque ſenſim breuius. Abdominis lobi laterales in articulo ſecundo biaculeati, in quarto quintoque vniaculeati. Itidem in cauda lobus articuli primi ſecundique aculeis duobus, antico breuiore, recto, poſtico longiore retro tendente; articulus tertius vtrinque terminatur aculeis duobus: radix communis foliorum terminalium ſupra biaculeata, et ſubtus in interſtitio foliorum aculeus; folium medium ſupra conuexum, parum canaliculatum, apice rotundiore terminato ſpina, et margine vtrinque carina ſpinoſa. Pedes ſpurii vtrinque 5, quorum 3 pro 3 articulis maioribus abdominis et 2 pro 2 anticis caudae, 4 poſtici foliacei, apice ſimplice rotundo, margine ciliato, fere aequales; ſed anticus breuiſſimus, bifidus lobis acutis (exteriore latiore); inter par vnumquodque aculeus ſubtus in cauitate abdominis. Orificium et dentes tegunt palporum latorum foliaceorum 5 paria, quorum 3 exteriora cirris inſtructa. Color fuſcus lateribus pallidioribus maculis albidis paſſim; alii aliis variegatiores.

Vari-

Variant quidam roſtro breuiore, vel prorſus nullo: hi mutilati; nec rarum eſt, antennas vel pedes deficere.

HABITAT in propinquo littorum maris inter vluas maximas, nec niſi aeſtu maximo ſub lapidibus et radicibus vluarum capi poteſt manibus. Ab incolis auſtralibus lubenter comeditur coctus.

218. CANCER HOMAROIDES.

Cancer macrourus thorace antrorſum aculeato ſubpriſmatico, roſtro planiuſculo apice triangulari ſubtus hamato, manibus ſubadactylis.

Kampalampa, Ol. 998. Müll. prodr. 2356.?

GROENL. *Umiktak*

DESCR. Magnitudo aſtaci fluuiatilis, abdomine fere thoracis longitudine. Thorax antice vtrinque 2 locis arcuatus, quorum interſtitia acutangulata, ſuperiore infra appendiculam piloſam habente; lateribus ſubpriſmaticus, hiſpidus, flexuoſe tuberculatus, locis duobus ſuperiore aculeo antrorſum vergente terminato, ante quem impreſſura. Dorſum ſubcarinatum, antrorſum aculeatum aculeis tribus Roſtrum ſimplex latiuſculum, ſupra plano-carinatum, apice triangulari acuto, vnde ſe demittit in aculeum maiorem inter oculos, qui ad latera villoſus. Oculi petiolati nigri. Antennae, vt in praecedentibus, triplices: quarum a) ſuperiores, baſi planiuſcula cum appendicula foliacea, ſcabra, rotundata, 3-articulatae, apice bifidae, laeues, molles, ſubulatae, annulatae, parte exteriore longiore, latiore, obtuſiore; b) mediae foliaceae, ouales, margine ciliatae; c) inferiores baſi oblonga, extus hiſpida, ſcabrae thoracis longitudine, ceterum ſuperioribus ſimiles. Pedum par primum ouatum apice rotundatum, margine villoſum, ante articulum ſingulum ſubtus nodoſum, baſi oblongo-rotundata, et extus pediculo ſpurio biarticulato tenui. Brachia manus habent craſſas, oblongo-rotunda-

datas ſubadactylas, pollice mobili in marginem anticum crenulatum ſe demittente intra digitum minutiſſimum; tertium quartumque par brachiis breuius, tenuiſſimum; quintum ſextumque eiusdem longitudinis, craſſius, 6-articulatum hirtum, apice acutiuſculum. Abdomen raro hirtum vel inaequale, lobis rotundis, articulo primo in dorſo obtuſe aculeato, ſecundo etiam, ſed minus notabili. Cauda biarticulata: articulus penultimus canaliculatus ſubtus planiuſculus, lateribus teres terminatur poſtice angulis tribus, ſc. vno ſubtus medio et vno laterali vtrinque; articulus vltimus penthaphyllus: foliis 2 extimis ouatis, ciliatis, ſubtus carinatis; 2 vicinis itidem, et lateribus acuminatis; medio oblongo, ſupra canaliculato, apice terminato aculeis tribus. Pedes ſpurii vt in ſquilla locati, ciliati, foliacei, ſubulati, bifidi. Color ſupra fuſcus, ſubtus pallidus. In ceteris non multum a ſquilla differt.

HABITAT cum ſquilla.

VSVS huius maior, quam praecedentium, in cibum incolarum.

219. CANCER NORVEGICVS.

Cancer macrourus thorace antrorſum aculeato, manibus priſmaticis, angulis ſpinoſis.

Cancer norvegicus, Syſt. nat. I, 1053. Faun. Suec. 2039. Müll prodr. 2348. Brün. Spol. Mar. Adr. p. 105.

Bogſtavhummer, *Hummerkonge*, Pont. II, 286. c. fig. Leem, 328. (191.) Tab. C. Bom. I, 415.

Sprake, Ström, I, 175.

Käyſer-Hummer, It. Scan. 327.

GROENL. *Naularnak.*

Hunc ſemel in mari vidi, verſus ſuperficiem aquae antennis, brachiisque longis ſuis mire ludificantem.

220. CAN-

220. CANCER ARCTVS. †

Cancer macrourus thorace antrorſum aculeato, fronte diphylla, manibus ſubadactylis.

Cancer Arctus, Syſt. nat. 1053. Faun. Suec. 2040. Müll. prodr. 2349.
Squilla lata ſ. *Urſa*, Ionſt. exſang. p. 21. tab. IV. f. 3. 4. 8. 12.

GROENL. *Pillektoutelik.*

Quam cancri ſpeciem ſub nomine vernaculo mihi incolae narrarunt, ſecundum deſcriptionem non ad alium quam citatum referre poſſum, a me tamen nunquam viſam.

HABITARE dicitur in alto mari; alcae arcticae praecipuus cibus.

221. CANCER PEDATVS. *

Cancer macrourus, thorace laeui compreſſo, fronte praerupta, pedibus pectoris duplici ſerie, manibus adactylis, cauda tereti recta, apice aculeato tetraphyllo.

Hvalaas, Eg. 39. c. fig. Bom. III, 615.
Walfiſch-aas, Cr. 144.
Itlerket, Gl. 141.

GROENL. *Illerak.*

DESCRIPT. Inter minutos numerandus eſt, vix vnciam longitudine et lineam craſſitie ſuperans, mollis, elongatus, fere linearis, membranis tenuiſſimis veſtitus. Thorax integer, compreſſus, laeuis, ¼ corporis fere occupat, limbo laterum minus dependente, poſtice anticeque truncatus ſine roſtro. Oculi magni reſpectu corporis, globoſi, nigricantes, petiolo longo tereti. Antennae a) ſub oculis 2 longae ſetaceae diſtantes, extror-

ſum curuae; b) anteriores et inferiores 2 aliae contiguae compoſitae, bifidae in ſetam exteriorem longiorem (antennis primis tamen breuiorem) et ſpinam interiorem, breuiorem apice ſetaceam; c) ſub his 2 foliaceae, oblongo-acutae, margine ciliatae ciliis longis, baſi diſtantes, apice conniuentes. Sub pectore pedes duplici ſerie conſpiciuntur: ſeries interior continet 6 pedes ambulatorios vtrinque, filiformes, compreſſiuſculos, ſimiles, retro ſenſim breuiores patentes, ſubtus dentatos ſerris molliuſculis, terminatos vngue albo antrorſum curvato; ſeries exterior conſtat totidem natatoriis, ſimilibus, ſubaequalibus, ſetaceis, 3-articulatis cum appendicula foliacea baſeos minuta, retro tendentibus, ita vt extra corpus erigi queant. Ante pedes ſub capite brachia duo breuiſſima, retro tendentia, articulata craſſiora, manu latiore compreſſa, terminata vngue tenui curvo, et margine inferiore bidentato. Praeterea palpi duo adhuc breuiores, villoſi, antrorſum tendentes. Os gibbum foliolis quampluriimis tegitur. Cauda reliquum corporis efficit, recta, teretiuſcula, thorace anguſtior et verſus extremum attenuata, 7-articulata (articulo priore minimo, 5 ſequentibus maioribus aequalibus, ſeptimo autem multo longiore); terminatur ſpinis 2 mediis breuibus, baſi connatis, et foliolis 2 longioribus vtrinque incumbentibus, lanceolatis, ciliatis, inferiore breviore. — Sic cauda primo intuitu apice bifida integra haberetur. Color totus pallidus, inteſtinis flauis transparentibus: linea etiam nigra transuerſalis thoracis radios tenuiſſimos, curuos, antrorſum extrorſumque emittit; praeterea in poſticis thoracis ſtellae 2 nigrae, et in ſingulo articulo caudae vna; baſes foliorum frontis caudaeque etiam nigro punctatae. Sub articulis 6 prioribus caudae adhuc notanda 6 paria filamentorum breuiſſimorum, biarticulatorum, acutorum. Caro eius ſola pinguedo eſt.

NAZI-

HABITAT verſus ſuperficiem maris groenlandici ſtupenda multitudine, raro littus vel fundum appropinquans.

Pedes natatorios continuo motitat, ambulatoriis immotis, corpore prono ingrediens, interdum vt ſquilla ſalit.

Animal tam paruum dat tamen maximum vſum: eſt enim cum ſpecie ſequente cibus praecipuus balaenae Myſticeti, cf. Sp. 10.

222. CANCER OCVLATVS.

Cancer macrourus thorace laeui teretiuſculo, fronte rotundata, pedibus pectoris duplici ſerie, manibus vix vllis, cauda tereti flexuoſa, mutica, tetraphylla.

Cancer flexuoſus, Müll. prodr. 2351?

GROENL. *Irſitugak*.

DESCRIPT. Conuenit cum praecedente in multis; differt tamen ſequentibus: Londitudo 14 linearum, et latitudo 1½. Thorax magis teres, elongatus, poſtice arcuatus, antice inter oculos rotunditate prominet, pone quam inciſuram habet laeuem, quaſi biarticulatus euadens. Oculi permagni, nigri, ouati, diſtantes, petiolati, antennis incumbentes. Antennae omnes antrorſum erectae: a) ſuperiores immediate ſub oculis ſitae baſin habent tenuem, apice biſetae, exteriore longiore; b) ſub illis foliaceae acuminatae, ciliatae, longiores; c) inferiores 2 aliae ſetaceae longiſſimae. Brachia nulla detegere potui. Pedes etiam natatorii ab ambulatoriis magis diſtant retro tendentes. Cauda ⅔ partes corporis efficiens, teretiuſcula, ſubtus ſulcata longitudinaliter a thorace ſe deorſum flectit in articulum quintum, deinde recta; articuli 2 priores minuti fere ſub thorace teguntur; 4 ſequentes longiores ſubaequeles; ſed vltimus multo lon-

 gior,

gior, terminatus 4 foliis parallelis oblongis margine ciliatis: ſc. 2 vtrinque imbricatis, inferiore longiore; nullas vero ſpinas hic obſeruare contigit. Color totius corporis pallide griſeus.

HABITAT cum praecedente; eidem vſui.

223. CANCER BIPES. *

Cancer macrourus, thorace laeui, roſtro ſubulato, pedibus 2 anticis praeter 10 poſticos natatorios, cauda recta tereti biſeta.

An *Cancer emeritus*, Syſt. nat. I, 1055?

GROENL. — — —

DESCR. Eſt praecedentibus breuior, vix 8 lineas ſuperans; ſed altitudo thoracis 2 lin. — Thorax (qui cum roſtro dimidiam partem corporis fere efficit,) eſt admodum compreſſus, laeuis, membrana ſolitaria tectus, quae margine integro rotundato lateribus ſuis dependet ſubconniuens, modo fere monoculorum. Frons humilior roſtro gaudet ſubulato ſ. ſubconico, breui, recto, membranaceo, laeui, ſupra conuexo, ſubtus fornicato. Oculi duo ad baſin roſtri, globoſi fuſci, ſeſſiles, mobiles tamen, nec teſtae innati. Antennae 2 ſub roſtro procedunt breues, triarticulatae, baſi craſſiore tereti, apice ſetaceo. Sub anteriore parte thoracis pes vnicus vtrinque retro tendens, longitudine fere thoracis, ſetaceus, 4 articulis conſtans; ſub medio thoracis quidem 3 paria adhuc dantur, ſed tam breuia, vt vix apicibus ſuis promineant, hinc ſpuria: ſub his oua ſua condit. Verſus caudam de cauitate thoracis 5 pedes natatorii vtrinque retro tendentes, et ſenſim longiores, biarticulati, apice bifido, lateribus ciliatis. Cauda teres erecta, thorace multo anguſtior, 6 articulis conſtat, 3 anticis minutis, reliquis triplo longioribus aequalibus; terminatur vtrinque ſtylo ſimplici, biarticulato, apice ſetaceo. Color pallide ruber, in aliis viteſcens, inteſtino lon-

longitudinali fuſco perlucente in articulo tertio caudae deſinente.

HABITAT rarus in littoribus arenoſis, praeſertim ad oſtia fluuiorum.

Oua eius concoloria ſub thorace conſpiciuntur tota hieme; menſe vero Aprili organiſatio diſtingui poſſe incipit, et Maio pulli nati viuaciſſimi matri adhaerent, illa ſemimortua.

Pedibus poſticis pronus natare ſolet, anticis vero inſiſtere; minus viuax.

224. CANCER STAGNALIS.

Cancer macrourus articularis, manibus adactylis, pedibus patentibus, cauda cylindrica, bifida.

Cancer ſtagnalis, Syſt. nat. I, 1056. Faun. Suec. 2043. Müll. prodr. 2351.

GROENL. *Tritſim-illarkoi.*

DESCRIPTIO in Faun. Suec. l. c. optime conuenit, cui haec addere lubet: Corpus fere filiforme, antice tamen craſſius. Capitis latera conuexa. Antennae duae capillares de fronte horizontaliter proſtant. Oculi petiolum teretem rubicundum habent, ſub antennis locati — De capite verſus os 2 ſtyli perpendiculariter pendent, qui breues, baſi molles, tubulares, apice ſetacei. — Inter illos tegumentum hiſpidum conorificium, ſcilicet maxillae 2 albae inde ab oculis in os curuatae, margine acuto inſtructae, quibus occurrunt palpi breuiſſimi ſub capite pone os. Corpus ipſum, cauda craſſius, 12 articulis conſtat: ſub 11 prioribus totidem pedes vtrinque, biarticulati, baſi compreſſiuſculi, apice bifido in partem interiorem foliaceam villoſam et exteriorem longiorem ſetaceam. — De articulo duodecimo corporis ſubtus 2 globulos albos petiolatos gerit, inter quos retro tendit ouarium teres multó longius moleculis griſeis mobilibus impletum.

 pletum.

pletum. Cauda dimidium inſecti efficit, 6-articulata, articulis 2 poſticis longioribus, reliquis aequalibus, terminatur ſeta vtrinque. Membranae totius corporis admodum debiles. Color frontis rubicundus puncto nigro, dorſi fuſcus, abdominis ſanguineus, pedibus ſetisque caudae albidis.

Mas differt a *foemina* maior, ouario carens, et pro globulis ani membrum hamatum habens; (forſitan igitur hoc membrum virile, et globulus membrum foemininum, genitale?) ſtyli etiam oris illius longiores, annulis 3, praeter tubulum et ſetam terminalem, conſtantes.

HABITAT in ſtagnis montanis ſoli obuerſis, multa copia ſuperficiem aquae fere tegens.

Natat ſupinus, pedibus omnibus ſimul motis, fundum vero attingens ſe vertit.

Menſe Auguſto ouarium eius moleculis plenum inueni.

Eſt cibus vulgaris anatum et columborum.

225. SQVILLA LOBATA.

Squilla corpore filiformi, pedibus decem vnguiculatis, lobis intermediis quatuor.

Squilla lobata, Müll. prodr. 2359.
Cancer filiformis, Syſtem. natur. I, 1056. Pall. IX. p. 112.

GROENL. *Napparſariak.*

DESCRIPT. Longitudo interdum 2 vnc. ſed craſſities vix lineam ſuperans. Conſtat 7 articulis, capite ſimul ſumto. Articulus primus, in quo caput, ſecundo paulo breuior, antice obtuſus craſſior, poſtice attenuatus; ſecundus omnium longiſſimus, medio incraſſatus; tertius et quartus aequales, breuiores, craſſiores, cylindrici; quintus fere eiusdem longitudinis antice anguſtatus, poſtice incraſſatus; ſextus minutus tuberculatus; ſeptimus ſ.

vltimus

vltimus paulo longior tenuiorque. In capite duo puncta nigra ſupera, quae oculi, teſtae innati. Antennae frontis 4, quarum 2 ſuperiores longiores 3 articulis cylindricis praeter apicem capillarem; 2 inferiores dimidio breuiores ſimiles, ſed 2 tantum articulis cylindricis ſetoſis. Subtus os 6 papillis vnguiculatis cinctum. — Pedes 10 triarticulati chela ſublunari et vngue mobili terminali inſtructi: 2 primi ſub capite minores; 2 ſequentes ſub articulo ſecundo longiores pro manibus habendi, chelam enim incraſſatam habent prae ceteris et margine arcuato ſerratam; tertium et quartum par ſub articulo quinto et ſexto primo paulo longiora; ſextum par ſub articulo vltimo longiſſimum omnium; verguntque 6 vltimi retro, et 4 priores antrorſum. — Inter pedes 2 poſticos anus nudus. Sub tertio et quarto articulo lobi 4 ouati membranacei compreſſi inflabiles (hinc duplicati); certis enim temporibus globoſi ſunt, plenique humore granulato; hinc ſine dubio ouaria ſunt. Colore varia fuſca, rubens, griſea, albidaque reſpectu fundi, inteſtino obſcuriore de capite in caudam plerumque perlucente.

HABITAT in vluis fucisque maris tam profundi, quam ad littora.

Sub natando extremitates ſuas incuruat; ſub incedendo pedes anticos folio affigit, corpusque attrahit, poſticis anticorum locum occupantibus: ſic cito ſatis progreditur, et aeque bene retrogreditur. Interdum etiam velut hiſtrio ſe circumuertit; nec raro pedibus poſticis inſiſtens erecta antennas ſuas mire vibrat.

Menſe Decembri lobos abdominales plenos vidi, et ſuſpicor, oua per canalem de abdomine in lobos transgreſſa fuiſſe, poſteaque illis maturis facile lobos rumpi.

226. ONISCVS PSORA.

Oniſcus abdomine ſubtus nudo, cauda ſemiouali acuta.

Oniſcus Pſora, Syſtem. nat. I, 1060. Faun. Suec. 2054. Müll. prodr. 2374.
Fiſkebjörn, Ström, I, 165. n. 2. Tab. I. fig. 2, 3. Pont. II, 87. c. fig. Böm. II, 400. n. 2.
Seewantze, Cr. 133.
Oscabjörn, Ol. 610. e.

GROENL. *Terkeingak, Saraulib-koma.*

DESCRIPT. Longitudo maxima 20 lin. et latitudo 9 lin. Totus fere oualis, ſupra infraque conuexiuſculus, laeuis glaber, 12 articulis conſtat, capite foliisque caudae exceptis. Color rubro-flauicans, abdominis vero limbique corporis, marginisque poſtici articulorum albus. Caput reliquo anguſtius, breue, rotundatum. Antennae frontis 4 verſus latera tendentes, moniliformes, baſi 3-articulata, ſuntque 2 inferiores duplo longiores. Oculi 2 magni ouales teſtae innati, diſtantes. Os ſub capite conſtans 2 maxillis et dente medio tegunt 6 palpi foliacei poſtici imbricati, et 2 laterales longiores capillares. Truncus ſupra veſtitur teſtis 7 imbricatis, tranſuerſim fere linearibus, conuexis, cum appendicula acuminata retrouerſa vtrinque: ex his 3 anticae latitudine accreſcunt, ſubtus concauae (pro thorace habendae), et 4 poſticae aequales (pro abdomine) ſubtus plenae. Abdomen ſubtus veſtit cutis nuda, continens ſuccum brunneum, (qui auctoribus lapis Petri,) per cuius medium inteſtinum vnicum rectum de capite in anum procedit. Pedes 7 vtrinque, vt articuli corporis proportionati, albi, apice nigro: tres priores reliquis craſſiores, vngue maiori inſtructi. Cauda trunco anguſtior compoſita eſt ex 5 articulis breviſſimis, planis, vtrinque in acumen retrouerſum excuntibus, excepto vltimo. Terminatur cauda lobo latiore, ciliato, rotundato in acumen medium, cui vtrinque 2 foliola ouata ciliata annexa, et ſubtus ano incumbunt 10 alia bifida 2 ſeriebus. Anus in articulo extimo caudae.

HABITAT in profundo, gados maxime infeſtans, prae-

præſertim pinnis eius affixus. Pedibus 8 poſticis incedit, et 6 anticis rapinam prehendit, tam arcte ſe affigens vnguibus ſuis, vt difficulter a piſce dirimatur.

227. ONISCVS AQVATICVS.†

Oniſcus lanceolatus, cauda rotundata ſtylis bifurcis.

Oniſcus aquaticus, Syſt. nat. I, 1061. Faun. Suec. 2061.

GROENL. *Teitſib-Terkinga.*

HABITAT in aquis dulcibus.

Hunc ſecundum incolarum effatum affero, a me ipſo nunquam viſum.

228. ONISCVS ASELLVS.

Oniſcus oualis, cauda obtuſa ſtylis ſimplicibus.

Oniſcus aſellus, Syſt. nat. I, 1061. Faun. Suec. 2058. Müll. prodr. 2369. Faun. Frid. 852.
Benkebider, Act. Dan. 700.
Skrukketrold, Ström, I, 202. Bom. VII, 318.
Lodpurka, Ol. 714.

GRÖENL. *Kerkſub-koma.*

DESCRIPT. Longus 5½, latus 2½ lin. — Supra conuexiuſculus punctis minutis ſcaber; ſubtus concauus, vbi receptaculum pedum, ſub cauda vero conuexitas parva. Figura fere elliptica, antice tamen obtuſior. Caput paruum fere quadrangulare, fronte in lobos 3 ſuberectos inciſa, medio acuminato, lateralibus rotundatis. Oculi laterales ouati concolores ſcabri. Antennae 5-articulatae duae, longitudine 4 articulorum corporis, retrouerti poſſunt. Truncus 7 articulis conſtat, qui in dorſo totidem teſtis fere aequalibus (primo tamen paulo maiore) vtrinque

vtrinque retro acuminatis imbricati ſunt. Articuli caudae 5 minuti illis in corpore ſimiles, 2 tamen primis non acuminatis. Terminatur cauda ſtylis 2 breuibus ſimplicibus biarticulatis, interiecto breuiore, magis acuto, horizontaliter fiſſo. (An igitur varietas?) Pedes vtrinque 7 vnguiculati, tibiis ciliatis, femoribus ſulcatis, ſub abdomine recipi queunt, vt tali ſtatu apus videatur. Color griſeus, ſubtus pallidior.

HABITAT rarus ſub lignis putridis, ſemel tantum a me viſus.

229. ONISCVS MARINVS.

SPEC. Oniſcus ſemicylindricus cauda ouato-oblonga integra.

Oniſcus marinus, Syſt. nat. I, 1060. Faun. Suec. 2057. Müll. prodr. 2373.

Oniſcus ſemicylindricus, caudae ſegmento ouato oblongo integro, It. Wgoth. 190.

Oniſcus fuſcus, Ol. 610. F.

(Linnaei *oniſcus aſſimilis*, Syſt. nat. I, 1061, forſitan nullus alius.)

GROENL. *Sirkſab-koma.*

DESCRIPT. Praecedenti ſimilis, vt primo intuitu pro eodem habeatur, attamen diuerſus. Maximus 4 lin. longus, et 1½ latus. — Dantur autem, qui vix pediculo humano maiores. Figura oblonga ſemicylindrica, antice poſticeque obtuſe rotundata. Frons integra. Antennae pedibus longiores duae, diſtantes, triarticulatae, articulo primo maiore cylindrico, medio minore conico, extimo filiformi tenuiſſimo et longiſſimo. Puncta 2 nigra pone antennas, quae oculi. Truncus 7 articulis laeviuſculis, margine ſubrotundis, ſubciliatis conſtat, ſupra conuexus, ſubtus concauus, vbi pedes 14 longiuſculi, tenues, articulati, minus acuti, margine vero inferiore ſubſerrati.

ſerrati. Cauda indiuiſa ex vnico articulo oblongo-ouato conſtat, ſubciliata et extremitate inciſuram vix notabilem viſam habens, de qua ſtyli 2 breuiſſimi acuti diſtantes. Anum obducunt foliola duo. Color variat, griſeus, fuſcus, niger, vireſcens, maculatus et immaculatus, fronte et partibus inferioribus ſemper albis. Dantur nigri macula vnica alba in dorſi medio; nigri vel griſei maculis ac albis quadratis verſus poſtica; albi vel flauicantes poſtico capitis et articulo primo, ſexto ſeptimoque tantum nigris, qui pulcherrimi.

HABITAT ſine numero ad littora inter fucos lapidesque.

Aeſtu maris inſtante ſe condit in fiſſuris rupium, ne aqua careat, neque hieme ex gelu moriatur. Curſitat egregie in fundo maris; natantem autem non vidi. Interdum ſub arena cuniculos facientes gyrum aquae ſupra cauſantur. Arefactus ſtatim moritur. Eſt hic cum oniſcis cancriformibus ſequentibus cibus praecipuus anatis boſchadis et tringae ſtriatae.

230. ONISCVS CETI.

Oniſcus ecaudatus, ſegmentis diſtinctis, pedibus tertii quartique paris linearibus mollibus.

Oniſcus ceti, Syſt. nat. I, 1060. Faun. Suec. 2056. Pall. IX, 108. tab. IV. fig. 14.
Hvalfiſk-laus, Eg. fig. ad p. 37. Bom. III, 615 (vlt.)
Walfiſchlaus, Cr. 134. Adel. 379. tab. XVII. fig. 11.

GROENL. *Arberub-koma.*

Hunc tam accurate deſcripſit cl. Pallas l. c. vt ſuperflua foret amplior deſcriptio. Obſeruandum tantum, quod color ab auctore non memoratus in meorum parte

dimidia antica fuſcus, poſtica albus ſit; caput etiam magis anguſtatum, et femora poſtica biaculeata.

HABITAT in balaenis, praeſertim ad pinnas pectorales, aures, vmbilicum et genitalia. Mea exemplaria accepi in balaena boope.

Tam arcte ſe cuti affigit, vt ſine mutilatione vix dirimi queat, niſi mortuus.

231. ONISCVS PVLEX.

Oniſcus cancriformis, compreſſus extremitatibus attenuatis, pedibus 4 anticis cheliformibus laeuibus, antennis ſummis longioribus, caudae dorſo ſpinoſo.

Cancer pulex, Syſt. nat. I, 1055. Faun. Suec. 2041.
Oniſcus Pulex, Müll. prodr. 2366. conf. Pall. IX. p. 79.
Marflue, Ström, I, 188. Bom. V, 235.
Marflo, Ol. 609.
Sandbara, It. Scan. 125.
Cancer pulex fluuiatilis, It. Oel. 42. 96.
Cancer Locuſta, Syſt. nat. I, 1055. Faun. Suec. 2041. iudice Pallade l. c. etiam huc pertinet; et certum eſt, deſcriptionem cancri coerulei It. Gothl. 260. ibi citatam Oniſco pulici omnino conueuire; licet ab autore ipſo pro diſtincto habitus.

GROENL. *Kinguk.*

DESCR. Hoc cum aliis cancriformibus facile confuſo, praeſertim in ſcriptis Linnaeanis diuerſe deſcripto, ampliorem delineationem dare lubet, vt eo facilius a ſequentibus diſtingui queat. Datur interdum magnitudine ſquillae; vulgo autem 19 linearum longitudine et 2 altitudine. Corpus habet compreſſum, dorſo tamen conuexiuſculo

xiuſculo et lobis lateralibus ſubtus patentibus, antice poſticeque attenuatum, extremitatibus ſubaequalibus, laeve, articulare; conſtans, praeter caput caudamque, articulis 10 imbricatis membranaceis. vtrinque lobo laterali prolongatis: articuli 4 antici ſimiles, minimi, lobos habent oblongos femoribus pedum ex parte annexos; 3 ſequentium ſenſim maiorum lobi breues rotundi a corpore ſeparati et femoribus annati; 3 vltimi maximi aequales lobis gaudent ſibi fixis magnis, antice rotundatis, poſtice angulatis. Caput articulo ſequenti paulo longius attenuatur in frontem rotundatam, non roſtratam, lobisque lateralibus carens. Oculi 2 lunares nigri, cruſtae pallidae innati, ad radices antennarum. Antennae 4 erectae, quarum 2 ſuperiores longiores, longitudine fere 7 articulorum corporis, conſtant 3 articulis ſenſim tenuioribus teretibus ſetiſaris, et apice capillari longiori, cui ſeta breuior ad baſin; 2 inferiores breuiores, ſed craſſiores, magis curui, carent ſeta laterali, et ad baſin aculeo breuiſſimo gaudent, ceterum ſimiles. Os ſub capite gibbum obducitur papillis 2 poſticis oblongis baſi iunctis, totidem anticis, et 4 lateralibus lanceolatis vtrinque, ſub quibus maxillae 2 bidentatae, labium anticum cruſtaceum, et acumen poſticum; de ore gula nigra producitur inteſtino nigro lineari in articulo decimo deſinente et transparente. Pedum 7 paria ſub articulis 7 prioribus locata: quorum 2 antica chelifera ceteris breuiora et multo craſſiora, tribus articulis teretibus ciliatis praeter manum ſubouatam laeuem incraſſatam margine poſtico acuto ciliato, et digitum terminalem mobilem; par prius tamen breuius et manus minus incraſſatas habet: brachia haec plerumque ſub capite recepta ſunt; par tertium et quartum veri pedes, longiores, tenues, compreſſi, ciliati, 4-articulati cum vngue acuto retro curuato, antrorſum vergunt; quintum et ſextum ſimilia ſenſim longiora et craſſiora, ſed retro tendunt et femora habent magna oblonga compreſſa ciliata, articulis etiam 2 extimis biaculeatis, et vngue terminali

minali molliore minus acuto, margine verſus apicem ſetoſo: hinc pedes hi bifidi apparent; par ſeptimum breuius, ceterum ſimile. — Praeterea ſub articulis 3 ſequentibus 3 paria pedum natatoriorum abdomini incumbentia retrouerſa, biarticulata, tenuia, acuta, laeuia; pone par vltimum ſubtus anus. Inter brachia ſubtus in abdomine membranulae duae. Cauda compoſita eſt ex 3 articulis, quorum 2 priores in dorſo tricarinati ſpinoſi et ſubtus ſtylo bifurco vtrinque inſtructi, (ſic 2 paria ſtylorum, poſticis breuioribus et cornu interius furca longius habentibus,) tertius ſ. vltimus longior, anguſtior, ſupra planiuſculus ſpina breui vtrinque, et ſubtus totidem pro furca; terminatur foliis 2 intermediis minutis lanceolatis ciliatis, quae incumbunt aliis maioribus, ſc. 1 vtrinque biarticulato, apice diphyllo, extimo longiore. Color variat admodum pro fundo, dum alii obſcure vireſcunt, alii fuſci (qui vulgatiſſimi), brunnei nigricantes, pallide coerulei, et pauci albidi; ſemper autem vnicolores vidi.

HABITAT ad littora et ſcopulos maris ſtupenda copia inter fucos veſiculoſos et in fundo arenoſo, etiam in oſtiis fluuiorum.

Lateribus vel dorſo innatat; brachiis interea receptis et pedibus 6 poſticis in latera caudae erectis quaſi rectricibus, 4 intermedios et 6 natatorios, cum foliis caudalibus continuo motitat, et ſic cito ſatis ingreditur. In fundo etiam pedibus 6 poſticis, et furcis caudae incedere valet. Mari aeſtuante gregatim ſub lapidibus ſe condit.

Edit omne occurrens, praeſertim piſces mortuos, cadauera et pelles eiectos. — Etiam alia inſecta marina infeſtat; nec rarum eſt videre rapinam ſuam circumferentem: imo nec parcit congeneribus, (exque illis praecipue oniſcum cicadam *) pati obſeruaui,) nec confratribus, maior minorem ſemper conſumens nullo alio obuio. More

*) Vide infra Sp. 233.

More ſquillarum oua ſua ſub pedibus natatoriis circumfert, et tempore vernali parit.

De antipathia inter illum et dytiſcum antea memoratum eſt ſub Sp. 138.

Eſt ipſe cibus vulgaris anatibus, tringae ſtriatae, charadrio hiaticulae, cottis blenniis, actiniis, echinis, et aliis molluſcis.

232. ONISCVS MEDVSARVM.

Oniſcus canciformis, compreſſiuſculus, fronte obtuſa antennis breuiſſimis nutantibus, manibus 4 compreſſo - inciſis *).

Cancer Meduſarum, Müll. prodr. 2355.
Marſius vnder goplen, Ström, I, 188. tab. I. fig. 12. 13. Bom. V, 235.

GROENL. *Urkſurſuk.*

DESCR. Longitudo vix 10 linearum, ſed 4 linearum altitudo. Corpus praecedenti minus compreſſum habet, antice craſſius, poſtice attenuatum, ſupra conuexum, laeue. Caput obtuſum ratione altitudinis oblongum dici poteſt, inferne anguſtatum in os tribus papillis mobilibus et maxilla antica immobili cinctum. Frons impreſſa, vbi iacent 2 breues antennae deorſum tendentes, capillares, os attingentes, quibus ſubiectae 2 aliae minutiſſimae iuxta os. Oculi 2 lineares arcuati pallide coerulei, lateribus frontis innati. Color totus flauicanti albidus, linea longitudinali nigra a capite in caudam, quae ſine dubio inteſtinum transparens. Truncus conſtat 7 articulis, minutis aequalibus. Pedes 14, quorum 8 antici antrorſum, 6 poſtici retrorſum tendunt; ſunt 10 poſtici cete-rum

*) Hic aequo iure, ac cancer pulex, Oniſcis aſſociandus videtur; cf. Müll. prodr. p. XXVIII et Pall. IX. p. 77. vbi hoc genus determinatur.

rum ſimiles 3-articulati (femore compreſſo, tibia tereti tenuiore, apice acuto longiori curuo); 4 antici, pro manibus habendi, breuiores, biarticulati, articulo ſecundo etiam compreſſo, margine inferiore bis inciſo et vngue terminali mobili. Cauda 5-articulata attenuatur prae corpore; articulos autem longiores habet: ſub 4 anterioribus pedes 8 ſpurii ſ. natatorii biarticulati, lingulati; poſtremus autem exit in lingulas duas laterales cum breviore acuto intermedio; his ſubiecta ſunt foliola 2 bifida ſuperne non viſa.

HABITAT ſub filamentis meduſae capillatae, alibi non viſus; forſitan meduſae huius eſca.

Vt praecedens natat.

233. ONISCVS CICADA. *

Oniſcus cancriformis, compreſſus fere linearis, manibus 4 ſpuriis, antennis ſummis breuioribus, caudae dorſo laeui.

GROENL. *Kingungoak-aukpilartok.*

DESCRIPT. Longitudo vulgo 5 lin. et altitudo 1 lin. — Eſt Oniſco pulici ſimilis; tamen corpus antice latius et minus anguſtatum differt ſequentibus: Color totus pulchre rubicundus, oculis ſanguineis, et inteſtino longitudinali obſcuro. — Antennae 4 erectae biarticulatae (baſi nempe conica et apice ſetaceo); ex illis 2 ſuperiores ſunt breuiores, et baſin craſſiorem habent. Articuli 3 antici corporis aequales, quartus autem maior, et 3 ſequentes adhuc maiores coaequales. Pedes 14 omnes laeues compreſſi, non ciliati, praeter 6 ſpurios ſub cauda. Pedes 4 antici breuiſſimi brachiorum locum quidem occupant, ſunt autem pro more illorum admodum tenues, filiformes et compreſſi, breues; 2 antici breuiſſimi extremitate obtuſa cum vngue minuto; 2 poſtici tenuiores, longiores, (vt videtur,) moniliformes, manu magis incraſſata

craſſata terminati cum vngue mobili magis notabili. Hos ſequuntur 4 alij longiores capillares, apice curuo acuto; 6 ſequentes retro verſi femora lata ſuborbicularia habent et vnguem acutiorem, ſunt etiam craſſiores. Caudae articuli 3 priores praecedentibus longiores, ſed magis angustati coaequales; quartus etiam laeuis ſine ſpinis aut ciliis; vltimus minutus cylindricus laeuis terminatur ſtylis 2 biarticulatis, articulo extimo breui diphyllo lanceolato ciliato. — Sub extremitate caudae ſtyli bifurcati 4, ſimiles foliis caudalibus, ſublongiores.

Varietatem maiorem cum iam deſcripto vidi, cui oculi nigri iride ſanguinea, et antennae fere aequales, ſuperioribus tamen breuioribus 3 - articulatis, inferioribus 4-articulatis; cetera vero conueniebant.

HABITAT in libero mari, raro inter fucos, potiſſimum ad oſtia riuorum in fundo arenoſo, non tamen numeroſus.

Natare ſolet (more praecedentium) verſus ſuperficiem maris, et ſubmergi volens ſupinus quieſcit, grauitate ſua fundum petens. Interdum duo coniuncti conſpiciuntur in ſuperficie aquae. Oniſco pulici, hoſti ſuo, non facile ſe aſſociat; nec tamen aeque cautus reſpectu alius hoſtis, qui Beroe (Müll. prodr. 2817): illi enim appropinquans tentaculis eius irretitur.

Hic prae ceteris ſanguinem haurire amat: phocae enim occiſae ſanguine in littora profluente ſtatim plures ſe congregant hauriendi cauſa, ſicut ſcarabaei in fimum equinum. Dicunt etiam Groenlandi, illum vulgari magis noxium eſſe.

234. ONISCVS ARENARIVS. *

Oniſcus cancriformis, antice depreſſiuſculus, poſtice carinato - ſubſerratus, pedibus 4 anticis cheliformibus laeuibus, antennis ſubaequalibus.

Cancer macrourus articularis, manibus adactylis, dorſo carinato ſerrato, ſpinis caudae bifidis; Act. Hafn. X, 5. tab. II. f. 1 - 8. et Müll. prodr. 2358.?

GROENL. *Kinguk*, *Kinguſak.*

DESCR. Habet etiam hic multa communia cum Oniſco pulice; differt tamen in pluribus. Color griſeo-cineraſcens. Longitudo 8 lin., latitudo 1½ lin. et altitudo 1¾. Caput rotundatum antice inter antennas terminatur acumine minuto, quaſi roſtro ſpurio. Corpus diſtantia 6 articulorum priorum (qui breuiores ſubaequales) ampliatum eſt, depreſſo-conuexum et minime carinatum nec ſerratum, teſtis omnibus laeuibus imbricatis; in ſequentibus vero 5 articulis carina dorſalis notabilis eſt, quae ad combinationem articulorum paulo prominens ſerraturam laeuem facit: ſunt etiam teſtae articulorum horum margine poſtico laterali arcuatae; in articulo ſeptimo corporis gibboſitas maxima: lobi laterales notabiles, et quidem articuli quarti maximus, ſubcordatus, quinti vero margine inferiore ſinuatus. Oculi nigricant lunati, cruribus antrorſum vergentibus. Reliqua quoad antennas, pedes et caudam cum deſcriptione Strömiana Act. Hafn. l. c. conueniunt; niſi quod ſtylos 4 bifurcos ſubcaudales, pro lingulis caudalibus aſſumſerit, et cum illis numerauerit; ſunt autem hi ſtyli magis acuti, quam lingulae. Memorat etiam 4 articulos caudales, extimum autem tantum deſcribere videtur; in fig. 8. tamen omnes 4 conſpiciuntur. Quadraret ſic deſcriptio eius, ſi non dorſum articulorum anticorum carinato-ſerratum pronunciaſſet, quod de parte poſtica mei tantum valet; in hoc igitur auctore non fallato exemplar eius forſitan alia eſt ſpecies, ſaltem varietas.

HABITAT in littoribus arenoſis, praeſertim, vbi vlua vmbilicalis creſcit, in qua mihi ſaepe obuius.

Oniſci pulicis mores habet; minus vero noxius.

235. ONISCVS STROEMIANVS *).

Oniſcus cancriformis compreſſus, pedibus 4 anticis cheliformibus ſubdentatis, antennis ſummis breuiſſimis.

Cancer macrourus articularis, manibus adactylis, femoribus poſticis orbicularibus, ſpinis caudae bifidis, Act. Hafn. IX, 588. tab. VIII. Müll. prodr. 2357.

GROENL. *Kingurkſoak-Tungiortok; Kingupek.*

DESCR. Eſt oniſco pulici ſimilis, plerumque autem maior et colore violaceo. Differentiam optime oſtendit ven. Strömius in Act. Hafn. l. c.

HABITAT rarior inter vulgares.

236. ONISCVS ABYSSINVS. *

Oniſcus cancriformis ſubcylindricus, pedibus 4 anticis cheliformibus, dente vnico, antennis ſubaequalibus ſetiferis margine baſeos interiore ſerratis.

GROENL. *Kingungoak.*

DESCRIPT. Eſt hic omnium minimus graciliſſimusque; longitudine tantum 4 lin. latitudine ½ lin. et vix altior. Totus laeuis glaber elongatus, linearis, et fere cylindricus, lateribus tamen parum compreſſis. Caput vt in oniſco arenario. Oculi fuſceſcentes oblongi, latere poſteriore ſubarcuati, teſtae innati, margini frontali contigui. Antennae 4 longae dimidium corporis ſuperantes, ſubaequales, tribus articulis cylindricis, ſenſim extus breuioribus tenuioribusque, latere interiore ſerratis conſtant, praeter ſetam longiſſimam terminalem. Pedes 4 antici cheliformes, ſed admodum breues, praeter baſin

 (vbi

*) Sic in memoriam detectoris illum nominare liceat.

(vbi par ſingulum connatum) conſtant 2 articulis, cylindrico nempe breui, apice ſubtus dentato, et manu craſſiuſcula oblonga, cum vngue mobili verſus dentem dictum ſe flectente; eſtque par prius poſteriori breuius. Quoad reliquos pedes et articulos corporis oniſco cicadae maxime conuenit; ſunt tamen pedes longiores, teretiores, vngueque validi. Cauda terminatur lingula acuta breui media et 2 longioribus lateralibus duplicatis ciliatis. Sub cauda pedes natatorii et ſtyli bifurcati, vt in congeneribus. Color flauicat, cum linea obſcura longitudinali, vt in ceteris, interdum etiam faſcia nigra transuerſali.

HABITAT in profundo ſuper vluas maximas, vix littus aggrediens.

Natat tamen vt congeneres.

237. ONISCVS SERRATVS. *

Oniſcus cancriformis ventricoſus, dorſo carinato-ſerratus, roſtro corniformi deflexo, manibus 2 ſpuriis, antennis ſummis ſublongioribus.

GROENL. *Kingungoak-kappinartolik.*

DESCR. Eſt quidem longitudine praecedentis, ſed 3 lin. altus et fere totidem latus. Corpus qua truncum, ſiue 7 priores articulos, latera habet ventricoſa; poſtica pars vero compreſſa, et dorſum totum in carinam acuminatum eſt, quae in articulis 4 anticis inarmata, in 6 ſequentibus autem armata mucrone valido retroflexo: ſic dorſum ſerratum apparet. Caput minutum in fronte terminatur mucrone valido, iis, qui ſunt in dorſo, longiore, deflexo inter antennas, quaſi roſtro ſ. cornu ſubtus fornicato. Antennae 4, quarum 2 ſuperiores paulo longiores, tenues, ſenſim attenuantur in apicem ſetaceum, ceterum vt in oniſco cicada formatae. Oculi teſtae innati laterales, vt puncta nigra eminentia conſpiciuntur. Corpus teſtis glaberrimis durioribus, quam congenerum, et

arctiſſi-

arctiſſime imbricatis veſtitum, vt facile pro teſta vnica habeantur. Lobi laterales arcuato-acuti, 3 poſtici laterales deſinunt mucrone maiore retro curuato. Articuli 3 priores corporis minuti. Brachia breuiſſima manibus ſpuriis gaudent, retracta ſub teſta fere teguntur, vnguis apice tantum conſpicuo, qui ſatis magnus; deinde 2 paria pedum longiora et graciliora vngue terminato; denique 3 paria retro tendentia, paulo craſſiora, ſed, vt videtur, breuiora.[1] Verſus os ſubtus membranae 2 imbricatae. Pedes etiam in hoc 6 natatorii acuti ſub cauda. Caudae articuli 2 in dorſo minus carinati, ſed ſingulus 2 mucronibus ſublateralibus armatus; lingulae terminales admodum acutae, fere vt in praecedente. Corpus totum ex albo croceoque faſciatum, mucronibus dorſi albis; antennae albae zona terminali crocea; pedes antici albi, poſtici loris croceis; os croceum: hinc pulcherrimus omnium. Nitor talis tenebris deſtinatus!

HABITAT enim cum praecedenti in locis profundis.

Egregie ſaltat in aqua, ſaepius etiam ac congeneres pronus natat. Pedes, antennas et caudam ſic ſub abdomine condere valet, vt nil niſi teſtae et ſpinae dorſi conſpiciantur, hinc primo intuitu facile pro concha habeatur; ſine dubio tali modo ſe contra hoſtes ſeruare conatur.

238 DAPHNE PVLEX.

Daphne cauda inflexa, teſta poſtica mucronata.

Daphne Pulex, Müll. prodr. 2400.
Monoculus Pulex, Syſt. nat. I, 1058. Faun. Suec. 2047. Faun. Frid. 849. Act. Dan. 700.
Vandloppe, Ström, I, 210. n. 1. Bom. VIII, 362.

GROENL. *Taitſim-illerangoa*, *Taitſib-koma*.

DESCR. Vix pulice maior, rubicundus, ouatus, poſtice latior, compreſſus, ſubtus ventricoſior, magisque rotundatus,

rundatus, dorſo compreſſior rectior acumine terminatus. Pedes natatorii ſub teſta conditi transparent. Cauda inflexa. Caput minutum album oculo vnico frontali nigro. Antennae ſetiformes dichotomae.

Variant quidam dimidio poſtico nigro, ceterum ſimiles.

HABITAT numeroſus ſatis in aquis ſtagnantibus, etiam hieme ſub glacie, qua fracta in conſpectum venire ſolet.

Saltat egregie in aqua. Quieſcens antennas continuo motitat.

239. BINOCVLVS PISCINVS.

Binoculus oculis marginalibus, teſta oblongo-cordata plana, cauda abbreuiata, appendiculis 2 teretibus corpore longioribus *).

Binoculus piſcinus, Müll. prodr. 2408.
Monoculus piſcinus, Syſt. nat. I, 1057.
Fiskelus, Ström, I, 167. n. 1. 2. tab. I, f. 4-6.
Bom. II, 405.

GROENL. *Netarnab-kuma.*

DESCR. Longitudo 5 lin. (exceptis ouariis), latitudo maxima 2 lin. Caput minutum fronte inciſum, vtrinque emittit antennam acutam apice ſetaceam, breuem. Oculi oblongi marginales teſtae innati, vix notabiles. Thorax,

*) Sic illum determino, vt diſtinguatur a ſimili, qui in ſalmonibus occurrit, deſcriptus Faun. Suec. 2045. et Act. Haſn. X, 23. tab. VII, non in Groenlandia viſus. Hos enim ſyſtematici minus recte combinaſſe videntur. Ambas ſpecies poſſideo, et vidi differentiam reſpectu caudae notabilem ſatis, dum in ſalmonaea elongata tetraphylla, in groenlandica autem breuiſſima apice bifido; in vtraque autem ouaria longa, quibus Lernaeis affinis.

Thorax, ſub quo pedes, maximam partem efficit, ſupra conuexo-planus, ſubtus concauus, figura oblonga, margine poſtico arcuata. Pedes formati et ordinari, vt in Binoculo ſalmonaeo Act. Haſn. l. c.; praeterea 3 furcae minutae. Abdomen thorace anguſtius breuiusque conſtat 1) duabus lamellis, ſuperiore quadrata de inciſura thoracis poſtica prolongata, et inferiore latiore rotundata de cauitate thoracis emiſſa; poſtice hae duae lamellae ſolutae ſunt nec cohaerent cum 2) interiecta parte anguſtiore, quae a lamella inferiore tegitur, non vero a ſuperiore, eſtque magis teres; 3) ſequitur illam extremitas paulo latior ventricoſa, teretiuſcula, oblonga, ſulcis 2 longitudinalibus in 3 eminentias conuexas diuiſa: ex illis pars media in caudam breuem conicam prolongatur filamentis 2 acutis ſimplicibus, non longis, terminata. Ad latera huius in extremitate abdominis ſubtus radicatae ſunt appendiculae caudales (forſitan ouaria) 2 teretes mobiles corpore longiores, quae in quibusdam ramoſae. Os ſubtus in combinatura capitis thoracisque. Anus ſub extremitate abdominis. Color maiorum rubro-flauicans, ouariis pedibusque albis; iuniorum albidus. Ouaria non in omnibus: ſaepiſſime enim his mutilatur; nec raro vnicum tantum conſpicitur.

HABITAT in Pleuronecte hippogloſſo, cuius dorſo ſe arcte affigit parte antica.

Cito currit ouaria poſt ſe trahens, nec retrogredi cogi poteſt.

Mucus Pleuronectis videtur eſſe eſca eius.

240. CYCLOPS BREVICORNIS.

Cyclops antennis (mari) vnguiculatis, ſetis caudae binis longiſſimis.

Cyclops breuicornis, Müll. prodr. 2414.
Etnöyet Söeloppe, Act. Haſn. IX. 590. tab. IX.

GROENL. *Ingnerolanek.*

DESCR. Eſt ſufficienter deſcriptus in Act. citatis. Qualis mihi nudis oculis conſpicuus erat, corpus habebat ouali-cylindricum, poſticis attenuatis, caudam ſetis longiſſimis terminatam, antennas mediocres, et oculum ſolitarium aeneum nitidiſſimum frontis. Colore erat pallido, linea longitudinali obſcuriore.

HABITAT in freto Dauidis per multas myriades.

Noctu lucet phosphoricus: quod obſeruaui, dum aquam marinam lucentem introduxi, nec aliud quam hunc monoculum detegere potui; poſtea tali in tenebris educto oculus eius fulgore ſuo aeneo ſe indicauit. Hic igitur tam copioſe obuius in mari forſitan cauſa praecipua phosphori marini.

Eſt hic cibus oniſcorum et vermium molluſcorum quam plurimorum.

VI.

VERMES.

241. GORDIVS MARINVS.

Gordius filiformis plano ſpirali conuolutus.

Gordius marinus, Syſt. nat. I, 1075. Müll. prodr. 2578.

Quiſe, Ström. I, 194. Bom. VI, 436. Müll. v. Würm. 112.

Meerwürm, Ionſt. Inſ. tab. XXV.?

GROENL. *Kumak*; ſpeciatim reſpectu piſcium, in quibus habitat: *Saraulib-kuma*, *Okotab-kuma*, *Okab-kuma*, *Angmakſab-kuma*, *Sullupaukab-kuma*.

DESCR. Longitudo $\frac{2}{3}$-$1\frac{1}{2}$ vnc. craſſities $\frac{1}{4}$-$\frac{2}{3}$ lin. Teres, filiformis, extremitate altera attenuata, quam pro

cau-

cauda habeo, dum oppoſita eſcam perfodiens ſemper inferior et occultata, haec corpore reliquo vix anguſtior; amputata, vbi orificium, quod viſui ſe ſimpliciſſimum offert. Cutis exterior membranacea laeuis, minus annulata, quaſi tubulus interne ſeruat inteſtinum mollius, quod ex tubulo protrahi poteſt; ſi etiam tubulus antice mutilatur, inteſtinum hoc apice ſuo prominere ſolet: hinc ibi non connexi videntur; et ſubſumo, tubulum extremitate ſua in exemplaribus integris ſeparatim prominere, intra quem apex inteſtini propria apertura terminali inſtructus protrudi et retrahi poteſt; difficillime autem in hac re certum quid determinatur. Color totus albidus, nitidus, in maioribus tantum interanea granulata lucidiora transparent, extremitate poſtica obſcuriore. Semper in plano ſpirali conuolutus eſt, membranula tenuiſſima communi ſuperne, quaſi tecto, obductus, ex qua non raro cauda prominet.

Varietates duas huius vidi:

β) multo maiorem magnitudine lumbrici terreſtris minoris, viuaciorem et totum griſeum, cuius extremitas antica quaſi fiſſa; in ceteris ſimilem.

γ) magnitudine et ſtatura vulgari griſeam, cingulo albo (non tamen eleuato) verſus antica.

HABITAT in hepate, nec non ſuper inteſtina, et in carne ipſa, piſcium.

Vulgaris α) mihi obuenit in hepate *gadi callariae* et *barbati*; inter inteſtinula coeca, quae appendices pylori in *gado barbato*; in humore ſanguineo ſuper inteſtina *ſalmonis arctici*, et in carne intra cutem abdominis *Pleuronectis plateſſoidae*, frequens.

Varietas β) tantum ad inteſtinula coeca *gadi barbati* *); γ) vero ibidem tam in illo, quam in *perca Norvegica*, huiusque hepate. Sub

*) Poſthac haec varietas numeroſa mihi occurrit in gado islandico ſalſo et planato (vulgo *Klippfiſch*), et quidem in carne

Sub tecto ſuo immobilis eſt, et vix pro viuo haberetur; exemtus autem, et in aquam miſſus variis motibus ſe torquet, nec facile locum mutans.

242. GORDIVS LACVSTRIS.

Gordius plano ſpirali conuolutus, vtrinque attenuatus.

Gordius lacuſtris, Syſt. nat. I, 1076. Müll. prodr. 2579.

GROENL. *Kakilliſab-kuma.*

DESCRIPTIO Syſt. nat. l. c. conuenit. Exemplar meum vix capillo craſſius.

HABITAT in inteſtinis gaſteroſtei aculeati.

Melius ac praecedens procedere poteſt medium curvando et poſtica in anticorum locum mutando, licet ſatis inepte, ſe etiam in gyrum conuoluit vt ille.

243. GORDIVS GLOBICOLA. *

Gordius antice obtuſior ſubbifidus, globulum membranaceum inhabitans.

Vermis Bellonii in Cernuis obuius, Ionſt. inſ. 183. huc pertinere videtur.

GROENL. vt praecedens.

DESCR. Vix 4 lin. longior et $\frac{1}{3}$ lin. latus. Totus gelatinoſus, laeuis, planiuſculus, antice latior, poſtice attenuatus (non tamen acutus). Color aqueus, extremitatibus et linea longitudinali dorſi lacteis. Sic lactea pars antica vt caput conſiderari poteſt ſubtus rimam amplam habens, quae in fronte fiſſuram minus notabilem format.

carne ipſa, vbi adhuc viua, licet cum piſce tam validam preſſuram ſubiens; quod de viuacitate eius ſatis teſtatur.

format. Plerumque intra globulum membranaceum convolutus eſt; interdum cauda exſerta, raro nudus.

HABITAT tam nudus, quam globulis ſuis in *gaſteroſteo aculeato*, cuti exteriori ventriculi adhaerens. *) Si nudus, tam curuatam, quam erectam figuram habet, caput ſuum inteſtino piſcis inferens; ſi obtectus, per canalem tenuiſſimam de globulo in inteſtinum victum ſuum accipere videtur, eſtque ipſe globulus materia mucoſa impletus.

244. GORDIVS INTESTINALIS. *

Gordius linearis flauicans, linea longitudinali rubra in extremitate altera.

Vix *gordius argillaceus*, Syſt. nat. I, 1075. Faun. Suec. 2069. Müll. prodr. 2577.

GROENL. *Kumak.*

DESCRIPT. Longitudinem pedis interdum attingit vix latior $\frac{2}{3}$ lin. Totus laeuis, mollis, parum mucoſus, inteſtinali tenacitate et figura, vt primo intuitu pro tali habeatur, planiuſculus; filiformis. Color pallidus tinctura flaua, et in extremitate altera linea longitudinalis rubicunda, ante medium deſinens, conſpicitur; forſitan haec ductus gularis et ſic in extremitate antica: quod tamen difficulter determinatur extremitatibus ſimilibus, nec orificio viſibili.

HABITAT in littoribus maris, vbi fundus ex argilla et ſabulo mixtus eſt.

In

*) Similem etiam poſtea inueni in Noruegia ſuper ventriculum ſalmonis Lauareti; et, me iudice, hi tres (241-243) a ceteris gordiis diuerſi, tam ob tegumentum ſuum, quam quia piſces inhabitant, facile genus diſtinctum efficere poterant, cuius adhuc quartam ſpeciem ſanguineam *piſcicolam* detexi, piſiformem maſſam inhabitantem.

In fundo ipſo occultatus iacet, nec aperturam vel tumulum ſuperum vidi. Interdum ex parte ſuper fundum conſpicitur, extremitatibus tamen ſemper inſertis, et figuras varias formans, vt facile pro pluribus habeatur. Extra elementum ſuum extremitates quidem prolongare poteſt, non vero procedere medio immobili, tandemque feſſus in gyrum ſe inuoluit: ſi vero terreum quid attingere poteſt, extremitates ſtatim inſerit; et ſi plures tumulos terreos, omnes perfodit, ex parte tectus, ex parte nudus; demum acquieſcit.

245. GORDIVS CINCTVS. *

Gordius albus, dorſo cinguloque antico griſeis.

GROENL. *Kumangoak* (quod nomen etiam competit 2 ſequentibus).

DESCR. Eſt 4 lin. longus et tantum craſſitie ſetae ſuillae. Totus laeuis, teres, nitidus, filiformis vix apicibus attenuatis, membranaceus. Color abdominis et extremitatum albus, dorſi vero griſeus, qui antice, vbi terminatur, cingulo lato etiam abdomen ambit; dico haec antica: nam hac extremitate praeſertim ſe mouet et fundum perfodere quaerit; inque ſummo apice punctum candidius conſpicitur, quod ſine dubio orificium.

HABITAT in fundo marino arenoſo ad littora. Semper plures inter ſe contortuplicati ſunt. Solitarium etiam inter cirros lumbrici cirrati captum vidi: ſine dubio igitur illi vt eſca inſeruit.

246. GORDIVS CAPILLARIS. *

Gordius totus albus, filiformis, graciliſſimus.

DESCR. Longitudo interdum 2 vnc. et vix pilo humano craſſior, poteſt autem ſe contrahere vt 1 vnc. aequet.

quet, tunc craſſitie pili ceruini. Totus eſt albus, laevis, mollis, et exacte filiformis; extremitatibus minime attenuatis. Niſi moueretur, vix obſeruaretur.

HABITAT in ſabulo ſub lapidibus littoreis.

In aqua flexuoſe ſe mouet. Sine mutilatione mire extendi poteſt.

247. GORDIVS LACTEOLVS. *

Gordius extremitatibus attenuatis, albidus interaneis lacteis interruptis.

DESCR. Eſt omnium minimus, vix 3 lin. longior, nec craſſior pilo muſtelae. Color albidus, ſed in tractu medio corporis interanea lactea paſſim interrupta transparent. Teres eſt mollisque, vtraque extremitate acuta ſimili.

HABITAT in baſi calcarea Tubiporae ſerpentis, poros minutos ibi obuios implens.

248. ASCARIS VERMICVLARIS.

Aſcaris cauda ſetacea.

Aſcaris vermicularis, Syſt. nat. I, 1076. Faun. Suec. 2071. Müll. prodr. 2585. Ej. Verm. 165.
Smaa Spolorme, Bom. VII, 550.
Vermes hominum aſcarides, Ionſt. inſ. p. 185. tab. XXIV (minimi).

GROENL. *Koartak*.

Exacte deſcripta eſt a Müll. Verm. l. c.

HABITAT in inteſtinis puerorum. Vidi matres infantes ſuos illis priuare, anum acu luſtrando.

249. ASCARIS LVMBRICOIDES.

Aſcaris apice trinodi.

Aſcaris lumbricoides, Syſt. nat. I, 1076. Faun. Suec. 2072. Müll. prodr. 2586. Ej. Verm. 166.

Börne orm, *Skolorm*, Bom. VI, 41.

Vermes hominum teretes, Ionſt. inſ. p. 185. tab. XXIV, n. 1.

GROENL. *Innub-kuma*, *Kumarkſoak*.

DESCRIPT. $6\frac{1}{2}$ vnc. longam vidi, in qua rugae annulares ſatis conſpicuae. In viua etiam inteſtinum rubrum longitudinale transparens vidi.

Reliqua vide Müll. Verm. l. c.

HABITAT in inteſtinis humanis. Praecedente rarior.

250. ASCARIS PHOCAE. *

Aſcaris pallida, inteſtino lacteo ſpirali.

Aſcaris Neitſib, Müll. prodr. 2590.

GROENL. *Neitſib-kuma*.

DESCR. Teres eſt vtraque extremitate attenuata, poſtica tamen magis exacte acuminata ſimulque adunca. Tota pellucida membranacea, pallida, ſed interanea lactea ſpiralia transparent. Subtus ad apicem anticum rima transuerſalis. Longitudo plerumque $\frac{1}{2}$ vnc., et latitudo 1 lin.; vidi autem 8 vnc. longam.

HABITAT in inteſtinis *phocarum*, *groenlandicae* et *foetidae*.

Vermiculis his quam plurimis fere conſumtum vidi cor phocae foetidae attamen viuae; cor autem antea harpagine vulneratum erat. *)

251. ASCA-

*) Huius et ſequentium aſcaridum deſcriptiones exactiores cum figuris exſpectari poſſunt in faſciculo quodam Zoologiae danicae, vel alia occaſione.

251. ASCARIS TVBIFERA. *

Aſcaris, antice roſtro cylindrico quaſi prolongata.

Aſcaris Urkſuk, Müll. prodr. 2591.

GROENL. *Urkſub-kuma.*

DESCRIPT. Eſt minuta, vix 1 vnc. longa, et ½ lin. lata antice. Poſtica pars enim exquiſite attenuatur ſetiformis; antica prolongatur roſtro cylindrico anguſtiore. Tota glabra, albida.

HABITAT in ventriculo *phocae barbatae.*

252. ASCARIS BIFIDA. *

Aſcaris poſtice furcata, antice curua ſetiformis.

Gordius Atak, Müll. prodr. 2592.

GROENL. *Atab-kuma.*

DESCR. Magnitudo fere Aſcaridis phocae. Teres, laeuis, membranacea, antice roſtro curuo acutiſſimo inſtructa, ad cuius baſin porus, exque hoc proboſcidem breuem, vt ſetam graciliſſimam emitti vidi. Poſtice vix attenuatur, extremitate autem bifida. Color pallidus, inteſtinis lacteis contortuplicatis.

HABITAT in inteſtinis phocae groenlandicae.

253. ASCARIS RAIAE. *

Aſcaris poſtice attenuata integra, antice ſetiformis ſubcurua.

Aſcaris Rajae, Müll. prodr. 2593.

GROENL. *Taralikkiſab-kuma.*

DESCR. Praecedenti ſimilis. Magnitudine et colore conueniunt; ſed haec poſtice attenuatur extremitate

S in-

integra (ſine furca), et quaſi abrupta. Roſtrum longius, compreſſum, linea longitudinali quaſi fiſſum, baſi impreſſum, et pone apicem ſetam emittens.

HABITAT in ventriculo Raiae fullonicae.

254. ASCARIS PLEVRONECTIS.*

Aſcaris roſtro attenuato poſtice cingulo elevato terminali.

Aſcaris Pleuronectis, Müll. prodr. 2594.

GROENL. *Okotab-kuma.*

DESCRIPT. Longa $2\frac{1}{2}$ vnc. lata $1\frac{1}{4}$ lin. Similis eſt quidem duabus praecedentibus, quod teres, laeuis et eiusdem coloris ſit: ſed extremitatibus ſuis differt, dum antica craſſior roſtro attenuato obtuſiuſculo breui, ad cuius baſin orificium profundius cum puncto eminente medio; poſtica autem attenuatior cingulo eleuato terminata, in cuius medio anus.

HABITAT in ventriculo *Pleuronectis plateſſoidae.*

255. ASCARIS GADI. *

Aſcaris vtrinque pinna laterali deſinente ante anum prolongatum.

Aſcaris gadi, Müll. prodr. 2595.

GROENL. *Okab-kuma.*

DESCR. Longitudine praecedentis, ſed paulo gracilior ſenſim retro attenuatur, non tamen ante medium notabiliter. In extremitate antica roſtrum prominulum breue, acutum, ſubcuruum, ad cuius curuaturam ſubtus orificium retuſum, quorſum tendit intus linea alba curua, quaſi guttur, ex orificio tamen non prominens. Poſtice non exquiſite acuta, ſed cono minuto quaſi prolongata; ante quem incipit membranula ſ. pinna ſpuria lon-

longitudinalis vtrinque, antrorſum ſenſim gracilior, et verſus antica vix notabilis. Ceterum teres eſt, glabra, ſubmembranacea, cinereo-fuſca interaneis albis contortuplicatis; poſtica pars vero lactea.

HABITAT in ventriculo *gadi barbati*.

256. ASCARIS VERSIPELLIS. *

Aſcaris rugoſa, compreſſiuſcula, ſubobtuſa, antice ſubtus orificio lunari.

Aſcaris verſipellis, Müll. prodr. 2596.

GROENL. *Okab-kuma*.

DESCRIPT. Contracta plerumque 1 vnc. non multum ſuperat longitudine, 1 lin. lata; tunc rugae permultae conſpicuae ſunt, magisque compreſſam figuram habet: extendere autem ſe valet in 3 vnc. longitudinem, tunc laeuior, teretior, et multo gracilior; antica pars tamen non multo nec facile attenuatur, vbi roſtrum protractum obtuſum habet, et ſubtus orificium lunare, e quo proboſcidem teretem curtam protrudere poteſt, haecque inde in inteſtinum rectum totum corpus percurrens producitur. Poſtice obtuſa eſt ano humiliore, qui in candidis puncto croceo ſignatur. Eſt haec mollior praecedentibus. Color variat reſpectu fluidi, in quo ſe volitat, iam albidus inteſtino griſeo, iam griſeus, fuſcus, flauus, fuluus, croceus, rubicundus, violaceus, et ſemper linea laterali candida.

Ob hanc proprietatem ſuſpicor, *Clypearum Rödaat* (Ström, I, 160.) eſſe hanc, vel ſaltem cognatam aſcaridem, collatis dictis Müll. von Würm. p. 116. 117. *)

HABITAT in inteſtinis *gadi barbati*.

*) Vermis autem, qui eodem ſcripto p. 118. tab. III, fig. 1-3. occurrit, eſt ab hoc diuerſiſſimus, de quo infra ſub titulo *Planaria fuſca* Sp. 306.

257. ASCARIS ALCE. *

Aſcaris antice ſubtus rugis lateralibus medietatem eleuatam includentibus.

Aſcaris Alca, Müll. prodr. 2597.

GROENL. *Akpab-kuma.*

DESCR. Tenet interdum longitudinem 4 vnc. ſed praecedente vix craſſior. Eſt teretiuſcula, antice acutiuſcula, ſubtus planata rugis ſ. plicis lateralibus interſtitio longitudinali eleuato, ante quod orificium. Poſtice ſubpriſmatica, extremitate exquiſite acuta. Color albus, linea longitudinali nigra in dorſo.

HABITAT in inteſtinis *alcae picae.*

258. LVMBRICVS TERRESTRIS.

Lumbricus ruber octofariam aculeatus.

Lumbricus terreſtris, Syſt. I, 1076. Faun. Suec. 2073. Müll. prodr. 2602. Ej. Verm. 157. Ionſt. inſ. 186.

Erdwurm, Cr. 105. Müll. v. Würm. 161. not. 53.

Jordorm, *Regnorm*, *Jordmak*, Bom. VI, 55. And. 100.

Regenwurm, Horr. 277.

Aamumadkr, *Aunamadkar*, Ol. 120. 714.

GROENL. *Pullateriak.*

DESCR. Lumbrici groenlandici, inter minores numerandi, ſunt magis fuſci quam rubri; ceterum conueniunt deſcriptioni, quam exactam habemus Müll. Verm. l. c.

HABITAT in terra, et praeſertim ad littora aquarum.

Saepius vidi hunc vermem ſub tactu in duos euadere, minorem nempe de maiore prehenſo cadere. Hoc ſciunt

ſciunt Groenlandi id me docentes, qui putant maiorem pullum parere; quod etiam non abnuerem: erant enim ambo integri.

Hic etiam lubet afferre obſeruationes inſtitutas in Lumbrico (non groenlandico, ſed) noruegico. Erat hic in terra pingui paſtus, et maximus, quem vidi, circiter pedem longus et craſſitie pennae cygneae, vt tam annulos quam aculeos nudis oculis conſpicere poſſem. Aculeorum 2 paria erant vtrinque verſus abdomen, ſic octofariam in omnibus annulis, excepto cingulo, quod magis inaequale et poroſum, nec multum eminens. Annulos numeraui 143: ſc. ante cingulum 31, in cingulo 6 et pone cingulum 106; et in verme contracto ſingulus annulus ſubdiuiſus erat ruga minori. In articulo 15to verruca pallida cum foramine vtrinque, vt ſcribit cel. Müllerus; ſed praeter illam 25to et 26to duae verrucae minores in conſpectum venerunt, ante quas in articulo 24to membrum laxum propendebat antrorſum tendens, ſimile cuticulae albumen oui veſtienti, quod humorem cryſtallinum continebat impreſſura ex apice profluentem. — An membrum genitale maſculum? Talem vidi tempore matutino ſuper terram ſoli obuerſam.

259. LVMBRICVS VERMICVLARIS.

Lumbricus albus bifariam aculeatus aequalis.

Lumbricus vermicularis, Müll. prodr. 2603. Ej. Verm. 158.

GROENL. *Kumangoak*.

DESCRIPT. Extremitas antica vix craſſior dignoſcitur difficulter impreſſione orificii ſub apice ſ. roſtro attenuato breuiſſimo; ſi igitur reſpectu oris abdomen determinatur, aculei nitidi exſerendi corporis abdomini ſunt propiores et retro tendunt. Praeter inteſtinum ſordibus repletum etiam in quibusdam lacteum quid mobile

 in-

interaneum ad antica vidi, forſitan ouarium. Reliqua dat Müll. Verm. l. c.

HABITAT cateruatim in ligno humido domuum groenlandicarum.

260. LVMBRICVS RIVALIS. *

Lumbricus albidus, linea longitudinali flauicante.

An Lumbricus ille, qui in ſocietate Lumbrici tu bificis habitare dicitur Müll. Verm. Vol. I. P. II. p. 28?

GROENL. *Kumangoak.*

DESCRIPT. Vix 4 lin. longior et craſſitie tantum fili tenuioris. Corpus teres, filiforme, extremitatibus ſubattenuatis, praeſertim poſtica, (quam ſecundum motum determino, ſub quo illa ſemper poſtica,) pluribus ſegmentis annularibus nudo oculo etiam conſpicuis conſtat, (tales 30 numeraui,) et vtrinque verſus abdomen aculeis exſerendis armatum. Color albidus, inteſtino flauicante ſerpentiformi transparente, ante extremitates tamen deſinente.

HABITAT in paludibus et riuis inter radices plantarum.

Plerumque radices et caules, quousque humidos, ſpiraliter ambit, illosque tali ſtatu aſcendere ſolet; in plano autem et aqua minus progredi valet.

261. LVMBRICVS LINEATVS.

Lumbricus albus, linea longitudinali rubra.

Lumbricus lineatus, Müll. prodr. 2606. Ej. Verm. Vol. I, P. II, p. 29.

Der Faden-Wurm, Müll. v. Würm. p. 110. Tab. III, fig. IV, V.

GROENL.

GROENL. *Kumak.*

Eſt ſufficienter deſcriptus ll. cc. Multos vidi linea fulua notatos.

HABITAT ad littora ſub fucis de mari proiectis.

262. LVMBRICVS MARINVS.

Lumbricus papillis dorſalibus geminatis ſetigeris.

Lumbricus marinus, Syſt. nat. I, 1077. Faun. Suec. 2074. Müll. prodr. 2609. It. Wgoth. 189. tab. III. fig. 6.
Orm, It. Scan. 315.
Fjaeremak, *Sandmak*, Ström, I, 187. Bom. VII, 101.
Fjörumadkur, *Beitumadkr*, Ol. 71. 611. 714. T. X. f. 8.

HABITAT ſub arena littorea.

Ab incolis non adhibetur.

263. LVMBRICVS CAPITATVS.*

Lumbricus ruber quadrifariam aculeatus, antice incraſſatus, poſtice graciliſſimus.

Lumbricus littoralis minor, Ol. 611, b.

GROENL. *Pullateriak.*

DESCRIPT. Longitudine fere lumbrici terreſtris. Teres, (ſubtus tamen planiuſculus, ſubcanaliculatus,) annulatus ſulcis profundis. Segmenta corporis 42 - 82: quarum 7 antica incraſſata et roſtro breui acuminato terminata; reliqua retro lente attenuantur, vt extremitas poſtica valde tenuis euadat, craſſitiem fili tenuioris tantum habens, non tamen acuta; ſuntque haec ſegmenta fragiliora, oblongiora et quaſi catenata. Totus ſupra in-

infraque 2 ordinibus (ſubtus magis approximatis) maxillas minutas habet ſetigeras, quae in articulis 7 prioribus vix notabiles, cum ſetis maioribus ſemper viſibilibus, nec (vt videtur,) retractilibus; in reliquis vero maiores cum ſetis incluſis exſerendis. Os foramen impreſſum ſubtus ad baſin roſtri. Color anticae partis ruber, (in quibusdam parum liuens,) poſticae vero variegatus ex albo, rubro griſeoque (interdum vireſcenti), extremitate tamen plerumque alba.

HABITAT in ſabulo littoreo et ſub lapidibus.

Sub fundo de ſabulo tubulos minus continentes ſibi format, ſupra fundum vix conſpicitur; per foramen ſuperum tamen arenam in tumulos ſpirales protrudit.

264. LVMBRICVS ARENARIVS.*

Lumbricus albidus, interaneis rubris, cingulo eleuato antico pallidiore, bifariam ad ventrem aculeatus.

Lumbricus arenarius, Müll. prodr. 2614.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Eſt longitudo plerumque 14 lin. et craſſities ½ lin.; ſed ſe extendendo fit multo longior tenuiorque. Teres, extremitatibus attenuatis ſegmentis annularibus minutis (54-76) conſtans, laeuis, glaber. Pone 8 ſegmenta antica ſequitur cingulum longum ex 3 ſegmentis conſtans, reliquo eleuatius. Verſus ventrem 2 ordines ſetarum breuiſſimarum, etiam in cingulo exſerendarum. Eſt admodum fragilis. Color albo-rubicundus, inteſtino ſanguineo ſerpentino longitudinaliter transparente; cingulum eleuatum pallidius, inteſtinis ſanguineis tenuiſſimis contortuplicatis.

HABITAT in ſabulo arenoſo, vel argillaceo, marino gregatim.

Socia-

Sociabilis quidem; in communi tamen gleba ſingulus proprium habet cuniculum flexuoſum: hinc gleba fracta diuerſae partes corporum diuerſorum in conſpectum veniunt. Interdum dimidia parte ſuper fundum prominet. In aqua etiam motu flexuoſo protendit.

265. LVMBRICVS MINVTVS.*

Lumbricus rubicundus, cingulo eleuato pallido, fere medio, ventre bifariam aculeato.

Lumbricus minutus, Müll. prodr. 2616.

GROENL. *Sirkſub-kumangoa.*

DESCRIPT. Longitudine ½ vnc. tantum aequat, praecedente tamen vix gracilior. Teres, extremitate poſtica leniter attenuata, annulatus ſegmentis (24 circiter) minutis; 8 priora ſequitur cingulum eleuatum longum ſatis, in medium vermis fere continuatum, ex 3 annulis vix viſibilibus conſtans. Subtus 2 ordines approximati ſetarum breuiſſimarum; in cingulo tamen illas non obſeruaui. Color rubicundus ſ. inteſtinum rubicundum recta per totum corpus procedit, pro ſingulo ſegmento dilatatum parietibus pellucidis; cinguli autem tertia pars ſaturatius rubra, reliquis duabus vix coloratis interaneis albis contortuplicatis.

HABITAT inter lapides et radices fucorum veſiculoſorum, tam alte, vt a mari etiam leuiter decidente relinquatur, et quidem ſuper fundum. Sociatim viuit; ſine inceſſu vero ſuper fundum ſe voluere tantum ſolet.

266. LVMBRICVS CIRRATVS.

Lumbricus quadrifariam aculeatus, cirrisque vtrinque longiſſimis, ad antica faſciculatis.

Lumbricus cirratus, Müll. prodr. 2608. Ström, I, 188. Müll. v. Würm. 193 (4). Act. Nidr. IV, 427. T. XIV. f. 7. Bom. VI, 57.

S 5 Lum-

Lumbricus marinus cirris longiſſimis, Martini Naturlex. II. 482. t. E. f. 6.

Fjæremak behængt med lange Traade, Act. Hafn. X, 26. Tab. VIII.

GROENL. *Nyaurſelik.*

DESCR. Qui antea hunc deſcripſerunt, mutilatum tantum viderunt; quod patet tam ex deſcriptionibus, quam figuris datis. Multos vidi viuos, tam mutilatos, quam integros; et ſecundum hos deſcriptio ſequens ſine microſcopio facta eſt. *) Plerumque 2 vel 3 vnc. longitudine tenet, craſſitie terreſtris mediocris. Totus teres, extremitatibus parum attenuatis, obtuſis. Conſtat pluribus ſegmentis annularibus (64 praeter caput caudamque numeraui,) ſatis notabilibus, verſus caudam tamen minutis. Antice ſegmento maiore terminatur, quod anguſtato-rotundatum caput refert, laeue pallidum, vertice linea lunata nigra vtrinque quaſi oculo ſignatum, ſingulo in 4 minores (vt videtur,) faſciis albis interrupto. Sub capite os ſ. apertura parua cum operculo rotundato antico. Caput ſequuntur 2 ſegmenta alba, vtrinque cirris multis albis filiformibus, mollibus, faſciculatis, baſi tamen interſtinctis, antrorſum vergentibus cincinnata, quos numerare non potui, nec credo ſemper eundem numerum ſeruare. Dein ſegmenta 13 ſenſim creſcentia longitudine et latitudine, ſupra planiuſcula, albido-flauicantia, infra vero hepatis colore interſtitiis dorſo concoloribus. Iam 6 ſegmenta maiora et latiora, aequalia, ventricoſa, hepatica interſtitiis albis (ſic albo faſciata pars illa); poſt illa 11 alia 13 illis anticis ſimilia, ſenſim retro minora; iterum 6 vt 6 priora, et 26 vt 13 antica formata, planiora

*) Miror igitur, quod reuer: Strömius Act. Hafn. I. c. dicat, nihil in viuo accurate conſpici poſſe; mortuum in ſpiritu vini contemplatus eſt, vbi vermes deformantur: hinc non mirandum, ſi fallatur.

niora tamen et magis retro diminuta. Caudam dico ſegmentum extremum poſticum, oblongum, album, apice perforatum ano notabili. Abdomen dorſo magis planatum, ſulco longitudinali medio. In vtroque latere corporis 2 ſeries aculeorum breuium non multum diſtantes; ſic 4 aculei in ſingulo ſegmento: et ſuper ſeriem ſuperiorem, dorſo propius, totidem cirri longiſſimi verſus latera tendentes, plerumque autem inter ſe contortuplicati; ſic 2 cirri in ſingulo ſegmento, de quibus aeque bene, ac de aculeis, conuictus ſum; ſunt hi cincinnis graciliores, obſcure rubri, et magis attenuati. Caput, 2 ſequentia ſegmenta et cauda nec aculeata, nec cirrata. Inteſtinum vidi de ore in anum productum tenue, locis amplioribus ampliatum, ſpiralique conuolutum ſorde griſea particulis arenae mixta impletum, iuxta quod arteria ſanguinea tenuiſſima.

Variant quidam capite hepatico et corpore magis obſcuro; alii cirris pallidioribus et cincinnis rubro ſparſis.

Vix integrum exemplar accipitur, niſi maxima praecautione adhibita: cirris enim et cincinnis mollibus, qui lapidibus vel ſabulo adglutinati, facile mutilatur.

HABITAT in ſabulo marino ſub et inter lapides littoreos, et quidem talibus locis, qui non niſi aeſtu maris maximo aqua deficere ſolent.

Maxime quieſcit cirris ſuis veſtitus, et cincinnis caput tegens. In aquam miſſus lente mouetur extremitates flectendo.

267. LVMBRICVS PAPILLOSVS.*

Lumbricus violaceo-viridis, toto corpore papillis, et 2 ordinibus faſciculis cirrorum aculeorumque ſimul inſtructus.

Lumbricus papilloſus, Müll. prodr. 2615.

GROENL. *Imelluaicrak.*

DESCR.

DESCR. Nomen hic Gigantis inter lumbricos facile meretur: eſt enim vulgo 6 vnc longus, et ½ vnc. craſſus. Totus teres, antice craſſior, quatenus aculeatus, poſtice vero gracilior. Segmenta annularia arcte nexa 186, quae tamen rugoſa difficulter numerantur. Extremitas antica anguſtato-obtuſa terminatur ſupra roſtro breui foliato trifido, intra os fere retractili, cui ad baſin appendicula minuta vtrinque. — Sub hoc orificium rugoſum dilatabile, e quo proboſcidem maiorem tubularem, verſus apicem craſſiorem, vbique eminentiis viridi-brunneis punctatam emittere ſolet. Sulcus abdominalis nudus longitudinaliter totum percurrit. In dorſo vtrinque faſciculi 19 aculeorum exſerendorum, ſurſum tendentes. In ſingulo faſciculo aculei circiter 10, albi nitidi, intra receptaculum molle album laterale connexi; ſegmentum corporis ante et pone tales verſus abdomen reliquis ſemper eminentius, interſtitio fuſco quaſi rima. Pone ſingulum faſciculum (6 prioribus exceptis) cirrus mollis, caſtaneus, ramoſus ramis 8, ſitus, aculeos fere obducens; ſuntque tam aculei quam cirri ſenſim retro maiores, ſicque ordinati: in ſegmentis 10 anticis nullus faſciculus, ſed inter 10 et 11 primus, deinde poſt ſingulum 6tum talis, donec plenus ſit numerus. Reliqua poſtica papillis minutis innumeris, antica vero lamellis quadratis, veſtita ſunt; ſic etiam in tractu faſciculato, ſed maioribus et magis ſparſis. Pars antica poſticaque, quae non aculeata, griſea eſt et ſericea, (quaſi conferua, digitis adhaerente, obducta,) media vero violaceo - viridis pulcherrime magisque nuda. Ceterum totus vermis ſacculo ſericeo-mucoſo tenuiſſimo ſe cingere ſolet, qui facile detrahitur. Anus in extremitate poſtica ore fere amplior. Inteſtina ſabulo impleta.

HABITAT in fundo argillaceo ſinuum, cuniculos profundos varie flexuoſos in argilla habens.

Mouet ſe vt lumbricus terreſtris, non tamen extra cuniculos ſuos, ſed in illis celerrime. Supra foramen ex-

crementa

crementa ſua in tumulos ſpirales maiores emittit, momento citius reuertens in abyſſum.

268. LVMBRICVS ECHIVRVS.

Lumbricus antice lingulatus, poſtice echinatus.

Lumbricus echiurus, Pall. X, 3. Tab. I, fig. 1-5.

Hunc ſemel mutilatum, parte poſtica echinata tamen reliqua, in ventriculo cotti ſcorpii vidi.

269. AMPHITRITE CIRRATA.

Amphitrite cincinnis vtrinque tribus.

Amphitrite cirrata, Müll. prodr. 2617.
Nereis cirroſa, Syſt. nat. I, 1085.
Die buſchigte Amphitrite, Müll. v. Würm. 188. Tab. XV.
Martini Naturlex. II, 478. tab. E, fig. 1. 2.

GROENL. *Igluluaduk.*

DESCRIPTIONI cl. Mülleri l. c. haec tamen addam: conſtat quidem ex pluribus ſegmentis; ſunt tamen haec in dorſo minus notabilia, praeſertim in animali extenſo ſulcis transuerſis deficientibus ante trigeſimum, igitur ſecundum verrucas laterales numeranda; et in diuerſis vidi 60, 68 et 70 talia, quorum 7 priora aequae latitudinis, reliqua ſenſim minora retrorſum. Cirri frontales in meis albi erant, et cincinni in 5 vel 6 ramos ſubdiuiſi 3 tantum ſegmenta occupabant. Pro ſingulo ſegmento (2 anticis exceptis,) verrucam lateralem habet ſ. annulum eminentem, qui infra ad ſulcum abdominalem incipiens hamo minuto nigro ſurſum creſcit craſſitie in mediam lateris terminatus acumine. Ex 17 prioribus proſtant ſetae retractiles primo intuitu duae, reuera autem 6, quibus ſequentes verrucae carent. Plicae ventris in meis omnes erant pallidae, et totus vermis rubens vel brunneus;

neus; ſunt tamen ſegmenta circiter 7 antica dorſi, et 23—27 lucidiora, molliora, et magis eminentia. Nullas maxillas gerit, neque proboſcidem habet, ſed orificium rugoſum tantum amplificat, intra quod gula griſea in conſpectum venit, quae inteſtino albo in anum vſque prolongatur, iuxta quod arteria obſcure rubens. Intra gulam omnium globulos griſeos inueni, quos pro eſca eius habeo; ſaepe enim tales in fundo inueni, et ſunt vere animalcula: ſed extra gulam ſupra plicas abdominales in aliis globulos minores flauos, quos oua dico; in aliis lamellas minutas albas ſub preſſione in lac profluentes, forſitan ſemen maſculum. Tubulum ſatis amplum, ſeque longiorem fere horizontalem, ſibi format ex ſabulo, argilla et fruſtis teſtaceis, ſine vlla membrana interna connectente, durum quidem ſed fragilem et altera extremitate plerumque fiſſum.

Variant quidam multo minores pulchre ſanguinei, cirris ſolis albis, tubulos argillaceos inter radices fucorum inhabitantes; ſine dubio pulli illius.

HABITAT profunde in ſabulo marino ſub lapidibus, non niſi aeſtu maris maiore in conſpectum veniens, et ſe prodit cirris ſuis frontalibus longe lateque extenſis. Etiam inter radices vluarum maximarum mihi obuius.

Ex multis de fundo protractis, et in aquam miſſis, pauci tantum de tubulo motu flexuoſo prodierunt, poſtea extremitate poſtica in ſpiralem conuoluta quieſcentes; omne vero tactum colore rubro tingebant, et de quibusdam in ſpiritu vini ruptis prodibat fluor ſanguineus in maſſam cinnabarinam coagulans. — Nonne eidem aut ſimili vſui eſſe poteſt ac liquor purpuralis cochlearum?

270 AMPHITRITE CINCINNATA.*

Amphitrite cincinnis vtrinque duobus.

GROENL. vt antecedens.

DESCRIPT. Eſt praecedenti admodum ſimilis, vt facile pro eadem haberetur, tamen diuerſa, multo maior, plerum-

pleruinque 9 vnc. longa et penna cygnea craſſior. Color in aliis brunneus abdomine rubicundo; in aliis pallidior abdomine albo. Cirri frontales etiam minus longi pauciores que pallide rubent, nec in margine labii ſuperioris ſiti, ſed ſuperiores cingulum proprium ad baſin habentes laxum, prominens, et in os vsque ambiens, in quo radicati, antrorſum tamen vergentes; hoc cingulo etiam labium ſuperius obuelatur ab illo licet ſolutum. Cincinni breuiores pallidi medulla ſanguinea vtrinque tantum 25 ſegmenta duo occupantes, in ramos 10 ſubdiuiſi; ad baſin interiorem ſinguli cincinni adhuc 2 cirri minores, nigricantes, ſubulati, dorſum verſus curuati et tenaciores. Segmenta corporis 96 de fronte in anum ſenſim lente attenuata, 3 anticis aequalibus breuibus, 18 poſticis minutis reliquis longioribus. Extremitas poſtica deſinit ſegmento parum protracto in tubulum cum apertura anali. Plicae abdominales 27, quas ſequitur ſulcus longitudinalis obſcure ruber. Verrucae laterales non prorſus ſulcum abdominalem attingunt, et ſuperne deſinunt cono fiſſo cum ſetis albis nitidis, per totum corpus (quo maxime differt a praecedenti); ſegmentum primum tantum excipiendum: ſed in ſequentibus 26 ſetae 4—6, et in reliquis omnibus 2 tantum. Tubulum magnum et amplum habet membranaceum pellucidum album, horizontalem, extremitate poſtica parum curuum et pedis longitudine, cuius ſuperficies fruſtis teſtaceis maioribus lapillisque raro ſparſa.

Variant minores magis lucidi cincinnis ſanguineis.

HABITAT in profundo maris cum tubulo ſuo paginae inferiori lapidum adhaerens, ſuper fundum argillaceum procul a littore.

Melius incedit ac praecedens, tubulum tam antrorſum quam retrorſum ſine difficultate relinquere valens.

271. AM-

271. AMPHITRITE PLVMOSA.*

Amphitrite tentaculis 2 longis, flabellis caput ſetasque pediformes tegentibus.

Amphitrite plumoſa, Müll. prodr. 2621.

GROENL. *Merkolualik.*

DESCR. Haec ſub inuolucro ſuo pupam mentitur, antice craſſior, poſtice gracilior; ſi autem denudatur, vermis membris ſatis inſtructus in conſpectum venit 15 lin. longus et 1⅓ latus, antice anguſtior, poſtice latior, medio latiſſimus, vbique teres, mollis, debilis, cute enim tenuiſſima veſtitus. Color antice poſticeque albicat (in aliis antice rubeſcit), in medio flauo-rubicundus, vbi in dorſo macula longitudinalis purpurea interrupta in lineam rubram antice poſticeque producta. Corpus integrum pellucidum, vix articulatum, ſed vtrinque ſinubus lateralibus 40-52 quaſi diuiſum, interſtitiis ſinuum tuberculatis et flabellis pediformibus inſtructis. Conſtant flabella ſetis tenuiſſimis radice connexis apice dilatatis albis nitidis, vt totum corpus quaſi plumulis obueletur; media recta, antica vero antrorſum verſa, pagina anteriore concaua et ſenſim maiora, poſtica ſenſim minora retrouerſa et pagina poſteriore concaua; duo vltima caudam ſpuriam formant, inter quae anus rotundatus. Sub ſingulo flabello verſus abdomen ſeta ſimplex robuſtior ſ. aculeus longior retro curuatus, aureo-nitidus, baſi receptaculum molle habens, intra quod tamen non retrahitur. Caput a trunco ſatis diſtinctum ſinu laterali profundiore, minutum apice anguſtato, vbi ſubtus orificium album dilatabile, cuius labium ſuperius cirris tenuiſſimis breuibus numeroſis purpureis obſitum. Vtrinque ad os tentaculum longius contractile, album. Flabella 2 maiora antrorſum tendentia caput obtegunt antice ſupraque conniuentia, infra patentia. Inuolucrum cinereum ſericeum, quaſi exuuiae, totum corpus cingit tam accurate, vt tam

flabella quam aculei, licet veſtiti, tamen promineant; caput autem inde non conſpicitur, ſolis cirris de apertura antica oblonga emiſſis. Pro ano etiam apertura poſtica, et aculei inuolucrum perforant: hinc vermis cum inuolucro ſuo incedere valet. Interdum contingit ſeminudum vel plane nudum conſpicere viuaciorem. — Num inter ramulos fucorum inuolucrum laceratur, an vermis ſub illo metamorphoſin ſubiturus vel ſaltem maturior euaſurus illud demum ſponte relinquit?

HABITAT in profundo maris inter radices vluarum. Bene ſatis ingreditur, aculeis vt ambulatoriis, flabellisque vt natatoriis vtens. Extremitatibus ſuis conniuentibus laruam ſimulat.

272. AMPHITRITE AVRICOMA.

Amphitrite cirris binis vtrinque, antice flabellis duobus aureis, rigidis.

Amphitrite auricoma, Müll. prodr. 2622. Zool. Dan. tab. XXVI. egregie.
Sabella granulata, Syſt. nat. I, 1268.
Sabella Belgica longa acuminato-reflexa, Mart. Conch. I, 25, 71. tab. IV. F. 28.
Sabella Belgica minor, ib. 70. fig. 27. forſitan varietas huius?

GROENL. *Imáb-Polia*.

DESCR. Figura huius conica plano-conuexa, abdomine planiore transuerſim ſulcato, dorſo conuexiore laevi nitido. Extremitas antica latior ſuperne, oblique truncata, pallida, calloſa, ſubinaequalis, poſtice rotundata margine prominente, margine antico flabellis 2 aureis, nitidis, rigidis, medio patentibus obſito, ſingulo ex 9 ciliis planatis, acutis, mediis maioribus intus deorſumque curuatis, aurichalco ſimillimis, profunde radicatis, conſtante. Vtrinque ab illis tentaculum molle longum craſſiuſculum, attenuatum, griſeum, ad baſin

papillum duplicem album et minorem rubrum habens. Pone illud tentaculum inferius ſimile, papillo tamen rubro carens. Sub flabellis labium magnum planatum ſubcruſtaceum, margine rotundato ciliato, ad cuius baſin ſubtus os rugoſum, parum prominens, et cinctum cirris permultis rubicundis plerumque contortuplicatis, vt orificium prorſus tegant. Gula in animalculo extenſo parum eminet, non armata. Truncus inciſuras laterales 20 habet; ſic diceretur 20-articulatus: dorſum tamen nullos habet ſulcos, (poſtica ſegmenta ſi excipias;) in abdomine vero 4 ſegmenta antica diſtincta ſulcis transuerſis, quae 2 longitudinalibus in 8 minores areas ſubdiuiduntur; quintum ſimile, ſed minus diſtincte; in reliquis ſulci 2 longitudinales producti medietatem a pedibus lateralibus dirimunt. In poſtico dorſi etiam ſulcus longitudinalis exiguus. In ſegmentis 2 anticis vtrinque cincinni 2, ex coſta cruſtacea alba falcata et cirris tenuiſſimis obſcure rubentibus poſticis in curuatura, conſtantes. Segmenta 3 ſequentia vtrinque papillo conico ſetis paucis aureis armato, ſurſum retroque tendente; 12 ſequentia ſimilia, ſed ſetis pluribus et longioribus, et praeterea eminentia transuerſa arcuata abdominalis, verſus medietatem acumine nigro terminata. Caudam efficit lamella ouata ſuperne verſus dorſum eminens, margine inciſo, poſtice operculo oblongo ani prolongata, et ſubtus lateribus transuerſim ſulcatis. — Hac cauda aperturam tubuli poſticam, et flabellis aurichalcicis anticam operire ſolet. Color dorſi rubicundus maculis ſparſis pallidioribus praeſertim poſtice, abdominis pallidius rubens linea longitudinali ſanguinea. — Tubulus teſtaceus conicus apice ſubcuruo, verme parum longo, glaberrimus, antice margine ſubſerratus, ex particulis arenariis, rotundis vel angulatis, omnibus planis, rubicundis nigrisque bitumine albo connexis, confectus, intus membrana laeui caſtanea veſtitus *).

HABITAT

*) Quae hic adhuc deſiderari poſſent, oculatus noſter Müllerus

HABITAT in argilla ſub lapidibus ſcopulorum. Vltra 5 ſegmenta antica illam extra tubulum ſuum committere non vidi; caudam de apertura poſtica emittere ſolet excrementis ſuis flauis ſe priuatura.

273. NEREIS NOCTILVCA.

Nereis corpore vix conſpicuo.

Nereis noctiluca, Syſt. nat. I, 1085. Faun. Suec. 2098. Müll. prodr. 2623.
Morild-Ormen, Bom. V, 396.

GROENL. *Ingnerolak.*

Hanc ſaepe vidi in limo de profundo maris protracto inter radices vluarum, fulgore coeruleo-viridi micante noctu ſplendentem, nec tamen ob paruitatem et agilitatem eius rite contemplatus ſum. Dum modo autem Nereis erat, nullus dubito, quin noctiluca auctorum.

274. NEREIS DIVERSICOLOR.

Nereis ſubdepreſſa, pedibus acuminatis ſetiferis.

Nereis diuerſicolor, Müll. prodr. 2624.
Die bundte Nereide, id. v. Würm. 104, tab. VI.
Scolopendra marina, Syſt. nat. I, 1064. It. Wgoth. 191. cf. Ionſt. inſ. 193. tab. XXV.
Söeſkolorm, Ström, I, 198, 2. Bom. VII, 284, 2.

GROENL. *Sengiak.*

Hanc a cl. Müllero l. c. ſatis accurate deſcriptam praetereo.

HABITAT in littoribus marinis haud frequens.

T 2 275. NE-

rus ſuppeditabit, quando figuris faſciculi primi Zoologiae danicae deſcriptiones auidiſſime exſpectatas ſubiunxerit.

275. NEREIS VERRVCOSA.

Nereis conuexa, pedibus cirratis verrucoſis.

Nereis verrucoſa, Müll. prodr. 2618.
Die Warzige Nereide, id. v. Würm. 140. tab. VII.
Nereis pelagica, Syſt. nat. I, 1086. Faun. Suec. 2096. Ol. 1002.
Söeſkolorm, Ström, I, 197, 1. Bom. VII, 284, 1. Act. Hafn. X, 9. Tab. IV.
Nereis ferruginea, Act. Hafn. X, p. 169. Tab. e. fig. 10.

GROENL. *Sengiarſoak*.

DESCRIPT. Huius ſatis notae deſcriptionem a pluribus habemus, optimam autem a cl. Müllero v. Würm. l. c., cui annotationes ſequentes (occaſione exemplarium permultorum viuorum) adiicere liceat. Vidi 7 vnc. longitudine, et 4 lin. latitudine tenentem, nec tamen eius ſegmenta plura quam 78, licet integrae, cauda enim inſtructae. Ceterum numeraui ſine reſpectu magnitudinis ſegmenta 56, 65, 76, 78, 86 in diuerſis; igitur de numero nil certi ſtatui poſſe patet: hunc characterem etiam quam maxime vacillare facile credat, cui mutilatio et redintegratio articulorum innotuit; ſub redintegrando enim articulo caudali primum accreſcente, reliquis vero ſucceſſiue, a momento conſpectus numerus dependet. Abdomen eius quidem carinatum, ſed in carina ipſa ſulcus longitudinalis etiam in viuis. Collum ſegmentis reliquis duplo latius dictum, ſecundum longitudinem vermis intelligendum eſt; ceterum etiam hic corpus maximam latitudinem habet, retro ſenſim lentiſſime tamen decreſcens in caudam, cuius propinquitas vix $\frac{1}{4}$ latitudinis colli habet. Color vulgaris brunneus eſt, minus magisque obſcurus, ſemper nitidus et in abdomine pallidior vel ſubliuidus. Lineam longitudinalem dorſi coccineam rectam et abdominis maiorem pro ſingulo ſegmento flexam

habent

habent omnes, quae in lucidioribus conſpicua ſatis, in obſcuris tamen difficulter niſi cute exteriore detracta apparet: ſunt igitur interanea transparentia; de quo certior factus ſum, dum in quibusdam abdominalem breui interruptam vidi ob ſordes inteſtini alius obuenientis, quibus eiectis ruſus integra apparebat. Si etiam vermis ex latere. conſideretur, duplex linea bene ſatis conſpicitur. Colorem reſpectu loci variare credo, tam magnis, quam minutis, omnicoloribus. Orificium contractum albeſcit. Caput plerumque corpori concolor macula triangulari alba inter oculos, et minori vtrinque; in lucidioribus tamen fere album baſi vrceolorum frontalium tantum brunnea. Ad baſin vrceolorum, et quidem in combinatura cum capite, tentacula fere cruciatim ſic proportionata ſunt: maximum ſuperum, dein anticum, inferum et poſticum ſenſim breuiora, praeter baſin tuberculatam communem ſingulari ſuo papillo eminenti inſidentia; haec animal pro lubitu flectere poteſt, plerumque autem ſupremum et anticum antrorſum et duo reliqua transuerſim dirigit. Tentacula, cirri frontales, caudales, laterales et pedes (ſetis exceptis,) albicant; maxillae ex fuſco nigricant compreſſae. Setae pedum omnes mihi ferrugineae apparebant, etiam introductae transparent; ſuperiores 2 tantum aequales et inferiores 3 longiores, medio longiſſimo, numerare potui, et videbantur hae inter verrucam tertiam quartamque, ſimiliter ac illae inter primam ſecundamque locatae. Caro eius alba tendinoſa, et cutis ſubmembranacea: hinc prae congeneribus ſcolopendris affinis. Saepiſſime mutilata occurrit, nec raro redintegrata, partibus adnatis lucidioribus et imperfectis.

HABITAT vulgatiſſime in fundo maris, inter radices vluarum, ſub lapidibus et intra teſtas vacuas, quarum incolas veroſimiliter deuaſtauit.

Optime ingreditur motu flexuoſo, et, vt congeneres, anguſtis ſubmarinis deſtinata ſetis retractilibus a ſa-

T 3 pienti

piendi Creatore inſtructa eſt, vt ſine offenſione protendat; alibi etiam minus valet. Vrceolis frontalibus fundum perfodit, et ſub inceſſu cirris omnibus mobiliſſimis obiecta ſcrutari videtur.

276. NEREIS ARMILLARIS.

Nereis ſubdepreſſa, pedibus conicis, cirris lenticularibus.

Nereis armillaris, Müll. prodr. 2626.

Die geperlte Nereide, id. v. Würm. 150. tab. IX.

GROENL. *Sengiarak*.

DESCR. Color maiorum fuluus, minorum (vt etiam ſegmentorum nouorum in redintegratis) flauicans; faſcias transuerſas, non autem longitudinales cum punctis lateralibus, dorſi nudis oculis vidi. Caput corpore anguſtius, nec niſi in contracto animali $2\frac{1}{2}$ ſegmentis ſequentibus aequale; fronte media profunda inciſa conos duos laterales format, qui mobiles officio papillorum vrceolatorum praecedentium funguntur. Tentacula vtrinque quatuor eodem loco ordineque ac in verrucoſo, quorum ſuperius et poſterius longiora fere aequalia, reliqua 2 minora, praeſertim inferius. In angulo inciſurae etiam cirri 2 frontales conis breuiores, baſi approximati, apicibus diſtantibus, oblique antrorſum ſurgentes. In viuis etiam collum breue non pedatum videre ſuſpicatus ſum, quod in mortuis (in ſpiritu vini contractis) euanuit. In tali ſtatu etiam tentacula et cirri frontales minus diſtingui poterant *). Maculae oblongae obſcurae in apertura orificii conſpicuae apices maxillarum indicant, et imprimendo gulam proboſcis in conſpectum venit maxillis minutis albo-auratis praedita. Reliqua vt in Müll. v. Würm. l. c.

HABITAT

*) Hinc non mirandum, ſi in deformatis, quas tantum cel. Müllerus contemplatus eſt, membra haec, ex parte etiam forte delapſa, non conſpexerit.

HABITAT ad littora in ſabulo marino profunde ſe condens, nec niſi delapſu maris maximo accipi poteſt. Eſt agiliſſimus, cirros ſuos continuo motitans.

277. NEREIS INCISA. *

Nereis (ore forcipato) conuexa, ſegmentis diſtantibus, pedibus ſimplicibus cirratis.

GROENL. *Sengiak.*

DESCR. Longa 2½ vnc., lata 1 lin. — Corpus elongatum, verſus extremitates attenuatum, medio latius, ſupra conuexum nitidum, infra planiuſculum ſulco humili longitudinali medio. Segmenta 80 numeraui, lateribus inciſura profunda angulari late diſtantia. Color dorſi in ſegmentis 20 anticis et totidem poſticis pallide ferrugineus, ſegmentorum interſtitiis, et ſinguli faſcia, albis; in intermediis 40 obſcurior ſubgriſeus interſtitiis albidis; abdominis albido-rubicundus. Caput et oculi, vt in Nereide armillari; ſed coni in praeſenti ſuburceolati, globulum nempe vix notabilem in apice ferentes. Collum non pedatum ſegmentis ſequentibus maius. Tentacula quatuor vtrinque ſimplicia cruciatim fere ita diſpoſita: poſticum longum in colli poſtica parte cirris corporis aequale; ſuperum anterius etiam in collo pone baſin coni paulo breuius; inferum oblique ante ſuperum quaſi de latere coni, ſed reuera in combinatura eius cum capite ſitum multo breuius; anticum illi aequale ſub cono fere tectum, vt facile tranſeatur. Cirri 2 frontales et caudales vt in Nereide armillari, ſed ſimplices. Os maxillis 2 flauis minutis armatum. Pedes totidem ac ſegmenta corporis, vtrinque ſegmentis vltimis non exceptis. Pes ſingulus conſtat cono magno horizontali recto, (qui prolongatio ſegmenti,) de cuius apice ſeta maior et 2 minores transparentes exſeruntur; ad harum baſin inferiorem cirrus breuis mollis deorſum vergens, et ad baſin coni verſus dorſum cirrus longus alternatim deorſum ſurſumue flexus.

HABITAT inter radices vluarum maximarum procul a littore, rarus.

Minus viuida, ſuper fundum quaſi timens parum incedit.

278. NEREIS APHRODITOIDES.*

Nereis (ore forcipato) depreſſa, non ſulcata, pedibus cirratis papilligeris.

Vix *Nereis puſilla*, Müll. prodr. 2631. filamenta enim non articulata.

GROENL. *Sengiarak.*

DESCR. Inter minutas numeranda, vix vncia longior et 1 lin. lata. Statura refert aphroditam denudatam, ſupra infraque planiuſcula (infra tamen magis exacte) integra, ſine ſulcis transuerſis, inciſuras tantum laterales habens, quas 32 numeraui praeter caput caudamque, antice poſticeque leniter anguſtata. Caput album trunco anguſtius, de illo ſulco transuerſo diſtinctum, antice rotundatum 2 papillis diſtantibus compreſſo-conicis minutis, inter quas cirri duo frontales papillis paulo longiores albi. Tentacula 4 longiora alba vtrinque in capite cruciatim diſpoſita, ſupero maximo etiam cirris corporis maiore, dein poſtico, antico, infero ſenſim breuioribus. Os ſubtus, de quo tubulum album margine ciliato, et maxillis 2 nigris armatum protrudere poteſt. Oculi 4 nigri in vertice ſitu quadrato, reſpectu animalis ſatis magni, anticis maioribus. Inciſurae corporis angulares; igitur pedes diſtant, qui totidem ac inciſurae. Singulum pedem format conus horizontalis rectus, terminatus faſciculo ſetarum (circiter 6) aurearum, cui ad baſin ſuperam cirrus longus mollis ſimplex, ad apicem papilla conica et ſubtus 2 aliae minores, omnes molles pallidae. Cirri caudales 2 longi tentaculis ſimiles. Color partis anticae (pro inciſuris 6) albo-flauicans pellucidus, tubulo oris

trans-

tranſparente ſupra nigricante, infra coeruleſcente, margine antico et lateribus nigris; reliqui corporis rubicundus, lineis 2 ferrugineis abdominalibus approximatis interruptis per transuerſales in ſegmento ſingulo; in dorſo vero vix rudimentis ſolitariae talis et transuerſalium.

Variant quaedam pallide viridantia lineis abdominalibus, dorſali, et transuerſalibus, rubris, pulcherrima.

HABITAT in fundo limoſo, et quidem fretorum anguſtorum, vbi fluxus maris rapidus; haud frequens.

Eſt admodum viuida, ſine mora ſub fundo ſe condere conans.

279. NEREIS VIRIDIS.

Nereis depreſſa, lamellis pedum lanceolatis.

Nereis viridis, Syſt. nat. I, 1086. Müll. prodr. 2636.

Die grüne Nereide, Müll. v. Würm. 162. tab. XI.

GROENL. *Sengiarak*.

DESCR. Oculi eius reuera 2 tantum; ſed praeter cirros 4 roſtri, vtrinque in capite 4 tentacula ita ordinata vt in aphroditoide: ſupremum illorum animal continuo ſurſum erigens vibrat ſub inceſſu. — Roſtrum minus rotundatum ad latera quaſi angulum habet, vbi cirri dicti (2 vtrinque) locati. Pro cirris caudalibus 2 lamellas lanceolatas habet lateralibus breuiores. Pedes conſtant papilla maiore conica ſupera, cui lamella lanceolato-acuta inſidet, et minore ſubiecta bifida, ramo ſupero ſetis numeroſis nitidis lamella dimidio breuioribus inſtructo, inferiore vero non armato. Proboſcis corpore pallidior fere ⅕ corporis longitudine aequans, cylindrica fere linearis; dum autem retrahi incipit, apice incraſſatur: maxillis caret. Reliqua vt ap. Müll. v. Würm. l. c.

Variant minores rubicundi linea dorſi longitudinali viridi, capite, tentaculis, cirris lamelliſque niueis — Virgines pulcherrimae inter Nereides.

HABITAT cum Nereide inciſa.

Currit egregie; natare etiam valet lamellis ſuis retroverſis oblique ſurſum erectis.

280. NEREIS COERVLEA.

Nereis glabra coeruleſcens.

Nereis coerulea, Syſt. nat. I, 1086. Faun. Suec. 2095.

GROENL. vt antecedens.

Hanc ſemel offendi in littore maris, ſuper fundum lapideum currentem, Nereidi viridi affinem, corpore ſuo azureo ſplendidam; nec tamen rite contemplatus ſum, et poſtea nullibi obuia fuit.

281. NEREIS MACVLATA.

Nereis conuexa, lamellis pedum ſubcordatis.

Nereis maculata, Syſt. nat. I, 1086. Müll. prodr. 2635.

Die gefleckte Nereide, Müll. v. Würm. 156. tab. X.

GROENL. *Sengiak.*

DESCRIPT. Hanc etiam a cl. Müllero v. Würm. l. c. ſecundum exemplar tamen mortuum deſcriptam, obſeruationibus in viuo habitis, quatenus diſcrepant, tantum illuſtrabo. Antice anguſtior erat, licet poſt pauca ſegmenta craſſitiem maximam obtinuit, verſus poſtica ſenſim attenuata. Longitudo 4 vnc., hinc inter maximas numeranda. Dorſum planius ac abdomen. Color dorſi vireſcens, (antice poſticeque pallidior,) linea longitudinali obſcuriore vtrinque ad pedes, pro ſingulo ſegmento flexa (maculas alias non obſeruaui). Abdomen pallidum vnicolor, vbi etiam ſulci ſegmentorum minus notabiles. Lamellae pedum flauo-virides; venas in illis obſeruare

non

non potúi. Papilla pedis ſuperior viridis ſetis flauo-viridibus armata, ſed inferior lamellae concolor non ſetoſa. Praeterea in abdomine verrucae minutae 5 transuerſales in ſingulo ſegmento, quarum media flauo-viridis carinam mentiens, reliquae abdominis colore. (Forſitan hae in ſpiritu vini, retractae impreſſiones Mülleri memoratas formarunt.) Caput album, paruum, planiuſculum, rotundato-attenuatum in roſtrum longius (in cuius baſi nullas verrucas vidi). Cirri frontales albi, breues, 2 vtrinque in angulo roſtri, vnus ſuper alterum (hinc inferior non facile conſpicitur). Collum album capite longius ſine pedibus; ſed in illo tentacula 4 alba vtrinque cruciatim locata, et vt in aphroditoide proportionata. Oculi 2 tantum, ſatis magni. Cirri caudae pallide vireſcentes, ſubulati, tentaculis breuiores et craſſiores. Viua proboſcidem ſuam protrudere noluit; in ſpiritum vini vero miſſa per fiſſuram corporis ad ſegmentum 36tum factam proboſcis haec in conſpectum venit antice attenuata, poſtice incraſſata, cum petiolo longo; ſic a Mülleri indicata ſatis diuerſa, ſed reſpectu euolutionis diuerſam figuram forte aſſumere poteſt.

HABITAT cum Nereide inciſa.

Dimidium poſticum agiliter motitare valet, antico interim quaſi mortuo immobili.

282. NEREIS FLAVA. *

Nereis (ore proboſcideo) depreſſa, lamellis pedum oblongo-ouatis.

Vix *Nereis ſtellifera*, Müll. prodr. 2632, rationem enim talis nominis in mea non vidi.

Haec vel ſequens an *Nereis mollis*, Syſt. nat. I, 1085.?

GROENL. *Sengiarak.*

DESCR. Nereidi viridi ſimilis, in quibusdam tamen ab

ab illa diuerſa; longa 27 lin. lata 2 lin. Tota flaua, abdomine, capite, collo, pedibus, cirris frontalibus, tentaculis, et ſulcis transuerſis ſegmentorum pallidioribus. Supra plano-conuexa, infra exactius plana. Segmenta corporis 140 numeraui, quorum antica poſticaque attenuata. Caput corpore anguſtius, minutum, rotundatum, antice roſtro attenuato prolongatum; angulis prominentibus vtrinque de angulo roſtri cirri 2 breuiſſimi, alter ſuper alterum. Oculi 2 nigri. Collum breue non pedatum, in quo vtrinque tentacula 2 baſi vnita, furcam referentia et cirris roſtri vix aequalia, craſſiuſcula; ſubtus in collo ſulcus longitudinalis medius, in cuius extremitate antica os, de quo raro proboſcis tubularis alba emittitur in longitudinem 5 vel 6 ſegmentorum, minime armata. Pedes vtrinque linea longitudinali pallida a corpore diſtinguuntur, ceterum pedibus Nereidi viridi ſimilis, ſed lamella magis oblonga et apice obtuſe rotundato, minime acuminato. Setae, quae nigricant, non de apice, ſed de latere ſuperiore papillae ſuperae emittuntur; papilla infera breuis non ſetoſa. Cirri caudae oblongi nigricant.

HABITAT cum Nereide inciſa.

Mores habet Nereidis viridis; nec rarum eſt extremitatem anticam poſticamque oppoſita verſus ſimul moventem videre.

283. NEREIS LONGA. *

Nereis (ore proboſcideo) ſubdepreſſa, papillis mamillaribus pro lamellis pedum.

Vix *Nereis alba*, Müll. prodr. 2634. pedes enim in mea non mutici.

GROENL. *Sengiak.*

DESCR. Eſt longiſſima omnium, quas vidi, quippe quae 9 vnc. longa, vix tamen 2 lin. lata. Plano-convexa,

vexa, infra vero planior, medio latior, antice poſticeque attenuata, exactius tamen verſus poſtica. — Segmenta corporis numerani 190, 200, 240 et ſupra, ratione longitudinis vermis. Caput, collum, oculi, tentacula, cirri roſtri, et os cum proboſcide omnino vt in praecedente. Dorſum ſulco longitudinali vtrinque quaſi in 3 partes diuiditur, lateralibus magis conuexis. — Pedes, vt praecedens, habet bifidos; ſed papillae ambae aequales, et ſupera apice ſetas habet obſcuras: adhuc ſub his verſus abdomen papilla minuta deorſum verſa. Loco lamellarum in hac papilla maior conica apice attenuato mamillam ſ. lagenam referens. Segmentum vltimum non pedatum, de quo cirri caudales, breues, oblongi diſtantes. Color variat: minimae enim totae albae, capite tamen cum cirris, pedibus, abdomine, lateribusque dorſi candidioribus, proboſcide etiam lactea transparente, ſetis vero caudalibusque cirris nigricantibus; mediocres medio dorſi rubicundae vel griſeo-virides; maximae vero dorſum habent vireſcens lateribus obſcurioribus, ſulcis vero lucidioribus, mamillarum apicibus obſcure viridibus abdomineque aeneo-albido.

HABITAT ad littora ſinuum in fundo argillaceo vel arenoſo, vbi etiam leui maris deceſſu aqua deficere ſolet; praeſertim ad oſtia riuulorum frequens. In fundo meatus profundiſſimos habet, de quibus corpore ſuo longo protracto ſuper fundum incedit, nec tamen facile aperturam cauda ſua relinquens, vt periclitans momento retrogrediatur.

284. NEREIS ROSEA.*

Nereis (ore propoſcideo) conuexiuſcula, pedibus bifidis abdominalibus, cirriſque longis lateralibus.

An *Nereis punctata*, Müll. prodr. 2633?

GROENL. *Sengiarak.*

DESCRIPT.

DESCRIPT. Haec inter minimas numeranda, vix 1 vnc. longior, nec 1 lin. latior. Statura corporis, capite, tentaculis, cirris frontalibus, oculis et proboſcide Nereidi viridi ſimilis, ſupra conuexiuſcula, infra plana ſulco leui longitudinali. Segmentis conſtat circiter 56 notabilibus ſatis ob ſulcos interſtitiales ſupra infraque. Pro ſingulo ſegmento vtrinque cirrus longus tenuis, tentaculis ſimilis, ſub quo verſus abdomen pes bifidus in duas papillas aequales ſetis aureis inſtructas. Cirri caudales breviores tentaculis ſimiles. Color dimidiae anticae pallide griſeus proboſcide obſcuriore transparente; poſticae vero pulchre roſeus, extremitate caudali tamen albida. Admodum mollis eſt.

HABITAT in ſabulo ſub lapidibus ad littora maris.

Bene ſatis incedit, nec tamen celeriter, minus viuida. Sponte ſub conſpectu non raro ſcinditur transuerſim, et ſemper illo corporis loco, vbi color griſeus roſeo occurrit, ſingula parte adhuc viua pro nouo animali habenda ab ignaro.

285. NEREIS PRISMATICA. *

Nereis triquetra, pedibus diſtantibus papilla ſimplici ſetigera, ſupra cirrata.

Nereis prismatica, Müll. prodr. 2637.

GROENL. *Sengiarak.*

DESCR. Haec facile minima, vix 6 lin. longior, nec $\frac{1}{2}$ lin. latior. Corpus vere prismaticum, ſubtus planum, ſupra vero ob acumen in 2 partes oblique planatas diuiſum, retro ſenſim attenuatur. Color albo-flauicat lineis 3 longitudinalibus, media ſc. recta et marginalibus vndulatis, griſeis in dorſo. — Segmenta 25 numeraui, quae tamen neque in dorſo, neque in abdomine ſulcos interſtitiales habent, ſecundum inciſuras laterales vndatim currentes tantum determinanda. Caput paruum rotundatum,

cum, planiuſculum, vt etiam collum, non pedatum. Oculi 4, quorum 2 poſtici magis contigui. In capite colloque cirri 11 ſimplices numerantur: ſc. inter oculos priores cirrus ſolitarius quaſi cornu ſurſum antrorſumque tendens; in collo 2 ſimiles verſus latera tendentes; (hi 3 longiſſimi, fere aequales, griſei, apice plerumque ſpirali;) 2 frontales breuiores albi, retro curuati, baſi approximati; 2 laterales vtrinque ſub oculis breuiores (et ex his 2 poſtici anticis breuiores) albi, extrorſum tendentes; ſub capite ad os adhuc cirri 2 breuiſſimi albi deorſum verſi, forſitan palpi; inter hos orificium minutum, de quo quidem nullam proboſcidem emitti obſeruaui, nec tamen ideo praeſentiam talis nego. Cauda terminatur cirris 2 albis breuibus. De ſingulo ſegmento corporis etiam cirrus albus breuis vtrinque, ſub quo verſus abdomen pes ſimplex conicus, magnus ſatis, cum ſetis 2 (vix pluribus) albis nitidis exſerendis.

HABITAT in maſſa flaua ſpongioſa foetida, quae lapides maiores ſubtus veſtit ad littora, nec niſi deceſſu maris maiori adeunda; rarior in arena.

Extra maſſam dictam minus viuida, tarde incedit; maſſam dimidia parte intrat, poſtica propendente. Cirri 2 frontales admodum agiles, minimo etiam obueniente ſe retrahunt.

286. NEREIS BIFRONS. *

Nereis depreſſa, pedibus papilla ſimplici ſetigera, ſupra cirrata, mediis ſimul remigeris.

Nereis bifrons, Müll. prodr. 2638.

GROENL. *Sengiarak.*

DESCRIPT. Eſt praecedenti affinis. Longitudo 1 vnc., latitudo medii 1 lin. Corpus valde compreſſum, ſubtus ſubſulcatum, antice poſticeque attenuatum. Segmenta

menta corporis 56 ſulcis transuerſalibus et inciſuris latebilibus ſatis notabilia. Caput paruum, rotundatum antice oblique truncatum, decliuitate intus verſus os tendente. Oculi 4, quorum 2 in vertice, et 2 maiores in decliuitate antica: hinc tam ſurſum quam antrorſum ſpectat. In capite cirri 7 et os ſubtus cum palpis ſuis albis vt in praecedente; ſed deficit hic collum cum 2 cirris ſuis, dum primum ſegmentum pone caput reliquis ſimile: neque in hac proboſcidem vidi. Cirri caudales et pedes ſimplices ſetoſi ſupra cirrati, fere vt in praecedente: pedes tamen magis laterales, ſetae nitidae, cirri longiores; et ſegmenta 7-30 hoc ſingulare habent, quod cirro papillaeque pedis remus albus interiectus ſit, qui conſtat coſtis duabus ſolidis, et membrana intermedia tenuiſſima complicabili, vt certis temporibus non niſi ſtylus ſimplex ſubulatus conſpiciatur: hinc vere remigera dici poteſt, dum etiam illis in aqua vt remis vtitur. Color capitis albus, corporis vero cum pedibus cirrisque fuluo-brunneus, abdomine tamen pallidiore.

HABITAT cum praecedente, maſſam tamen dictam tota intrans, tunc minus viuida; in aqua vero et arena libera viuida ſatis.

Continuo ſe motitat flexuoſe remigando verſus ſuperficiem aquae, quam cirris frontis attingens fundum repetit mergendo. In arena etiam bene incedit.

287. NEREIS CAECA. *

Nereis (ore proboſcideo) ſubconuexa, antennis ſpuriis breuiſſimis, lamellis pedum duplicatis ciliatis.

An *Blödru Skere*, Ol. 1000 tab. X. fig. 6-10.?

GROENL. *Sengiarſoak.*

DESCRIPT. Eſt haec inter maximas numeranda, 8 vnc. longa, et 6 lin. lata. Caret oculis. Corpus fere line-

lineare extremitatibus ſummis anguſtatis, craſſum robuſtumque, ſupra plano-conuexum, infra planius ſulco levi longitudinali. Segmenta 86, 94 et 100 in diuerſis numeraui, quae ſulcis annularibus vtrinque profundioribus, infra leuioribus, ſupra vix notabilibus, deſignantur. Caput minutum, depreſſum, antice vtrinque angulatum, vbi tentacula 2 breuiſſima, mollia, conica, obtuſa, poſtice rotundatum. Subtus ſequitur orificium longitudinale labiis lateralibus plicatis incluſum, de quo exſeritur proboſcis, longitudine 7 priorum ſegmentorum, ampla, ſphaerica, cum petiolo breui cylindrico, flauicans, rigidiuſcula, verſus antica tribus ordinibus cirrorum ſubhiſpidorum cincta, et apertura terminali humiliore, quae innumeris cirris tegitur, inſtructa. Proboſcis haec non emiſſa ſubtus conuexitate ouata conſpicitur. Segmentum primum ſequentibus multo anguſtius, vtrinque ſupra infraque terminatur papilla conica tentaculis capitis maiore, ante quam faſciculus ſetarum; et ſubtus ad os minorem ſine ſetis habet. Segmentum ſecundum ſupra primo, infra vero reliquis, ſimile eſt. Totidem pedes vtrinque ac ſegmenta habet, qui ſulco longitudinali a corpore diſtinguuntur, et conſtant corpuſculis duobus conico-triangularibus, ſulco medio longitudinali interſtinctis, et totidem ſquamulis rotundis illorum lateribus interioribus annexis, et ſibi inuicem oblique imbricatis, quarum paginae anteriori incumbunt cilia ſemper exſerta: in corpuſculo infero adhuc cirrus breuis verſus abdomen. Segmentum caudale minutum anguſtum ſine pedibus, vtrinque papillam breuiſſimam conicam tantum habet, et terminatur cirris 2 longis albis. Color candidus nitore margaritae, ſulcis longitudinalibus omnibus et ciliis pedum ſubferrugineis.

HABITAT in littoribus arenoſis ſub lapidibus, cuniculos profundos moresque habens, vt lumbricus papilloſus.

288. NEREIS SETICORNIS.

Nereis elongata, tentaculis binis longis, tenuibus, pallidis, ſtriga griſea. *)

Nereis ſeticornis, Syſt. nat. I, 1085. Müll. prodr. 2639.

GROENL. *Iglolualik.*

DESCR. Longitudo fere 3 vnciarum, et craſſities fili craſſioris. Caput poſtice latius antice in frontem rotundatam anguſtatur. Oculi duo nigri oblongi transuerſales in vertice; ante illos proſtant tentacula 2 mollia, flexilia, capillaria, albida, medulla griſea, compreſſiuſcula marginibus lateralibus tenuioribus, longitudine fere corporis. Corpus ſupra depreſſum, infra conuexum lateribus ſurſum rotundatis, verſus dorſum inflexis, dorſum quaſi canaliculatum efficientibus, compoſitum eſt ſegmentis pluribus (68, 76 et ſupra), quae ſulcis annularibus interſignantur; antice parum, poſtice vero magis, ſenſim attenuatum. De margine antico ſupero ſinguli ſegmenti vtrinque cirrus curuus verſus dorſum flectitur, qui albidus medulla rubra, infra et pone quem papilla minuta ſurſum verſa ſeta candida exſertili, vt videtur, ex pluribus compoſita, armata. Sic pedes ſuos verſus dorſum habet, vt eo aptius intra tubulum progrediatur. Segmentum caudale terminatur appendiculis 2 ouatis breuibus lacteis vel rubicundis, ſubmembranaceis. Color corporis antici nigricans interſtitiis ſegmentorum albis; medii albo-vireſcens linea longitudinali ſanguinea in dorſo; poſtici ſordide viridis lateribus pallidioribus; praeterea cirri corporis ob medullam ſuam rubram arcus transuerſales rubros mentiuntur. Os ſub capite

*) Haec et ſequens, me iudice, facile proprium genus ob tubulum erectum inhabitatum et ſingulares pedes efficere poterant.

pite eſt apertura ſimplex dilatabilis ſine proboſcide exſertili. Tubulum inhabitat ⅓ lin. latum, verme triplo longiorem, ſupra fundum perpendiculariter erectum tertia ſua parte, intrinſecus quaſi glutine illitum politumque, extrinſecus de particulis arenariis vel argillaceis conſtantem, colore variantem reſpectu loci iam vireſcentem, iam ferrugineum vel fuluum.

HABITAT in littoribus maris argilloſis vel arenoſis.

EDIT planarias minutas, quas tentaculis ſuis capientem et ſecum intra tubulum ducentem vidi.

Extra tubulum incedere non valet prona: hinc illum non facile relinquit. — Plerumque tentacula erigit ſola huc illucque flectendo rapinam quaerens; interdum os ſuum in apertura tubuli ampliat, aquam in gyrum movens, ſine dubio rapinam attrahendi cauſſa. Rarius de tubulo vacillando egrediens in caudam vſque, quae nunquam prorſus emittitur; ſicque in fundum ſe demittens examinare ſolet, vix autem aqua mota mirabili velocitate in domum ſuam retrogreditur.

289. NEREIS FILICORNIS. *

Nereis tentaculis binis longis craſſis albis, annulis nigricantibus.

Nereis filicornis, Müll. prodr. 2640.

GROENL. vt antecedens.

DESCRIPT. Eſt praecedenti ſimilis, ſed craſſior et breuior. Longitudo 1 vnc., latitudo 1 lin. Tentacula craſſiora ac praecedentis, alba nigricanti annulata. Segmenta corporis 48 numeraui, praeter caput caudamque. Sulcus longitudinalis laterum format papillam inferiorem nudam, praeter ſuperiorem biſetam et cirrum dorſalem in ſingulo ſegmento. Color antice poſticeque griſeus, medii corporis ex flauicanti rubroque mixtus li-

nea longitudinali griſea. — Tubulus eius linea craſſior et pro verme amplus, admodumque fragilis, dum ex particulis terreſtribus conſtat ſine bitumine vel politura intrinſeca.

Reliqua cum praecedenti communia habet.

HABITAT in littoribus limoſis maris.

290. APHRODITA CIRRATA.

Aphrodita poſtice acuminata, pedibus cirratis, ſquamis laeuibus alternatim imbricatis.

Aphrodita cirrata, Müll. prodr. 2644.
Aphrodita imbricata, Syſt. nat. I, 1084.
Die flache Aphrodite, Müll. v. Würm. 180 tab. XIV. et Martini Naturlex. III. 132.
Ziegelrücken Aphrodite, Martini l. c. p. 151.
Aphrodita violacea, Act. Nidr. IV, 366. Müll. prodr. 2645?

GROENL. *Koperdlurkſoak*; quod nomen aphroditis omnibus commune.

DESCR. Hac a cl. Müllero l. c. ſecundum mortua exemplaria, vt ipſe fatetur, deſcripta, quae in permultis viuis quotidie fere in conſpectum venientibus obſeruavi, hic publici iuris facere non ſuperfluum futurum cenſeo. Datur interdum 3 vnc. longa et 4 lin. lata antice, ſupra infraque complanata, licet craſſa ſatis 36, rarius 37 ſegmentis conſtat, quae ſulcis abdominalibus determinanda: exque illis 1-4 ſenſim accreſcunt; reliqua ſenſim decreſcunt latitudine, ſubtus tamen magis notabiliter. Totidem pedes vtrinque. De fronte proſtant tentacula 2 longa ſubulato-annulata pallide griſea, et 2 nigra interiora quadruplo breuiora, ſimilia, inter quae cirrus frontalis medius his longior, albus, verſus apicem incraſſatus, baſi nigrae cruſtaceae inſidens; praeterea de latere capitis vtrinque 2 alii ſimiles, maior parte incraſſata

ſeta nigra ſupra minorem vix incraſſatum, baſin cruſtaceam habentes. Vertex capitis corneus roſeus, in 2 conuexitates ſubdiuiſus, vbi oculi 4 notabiles ſatis, nigri. Sub capite os, quod contractum gulam nigram transparentem, labium inferius rugoſum et ſuperius tuberculatum bifidum oſtendit; euolutum vero tubum cylindricum extrorſum craſſiorem, margine 18-crenato et apertura 4 dentibus nigris falcatis armata, profert. In ſegmento ſingulo corporis denudati papilla dorſalis conica ſupra pedes; ſic 36 vel 37 vtrinque: ex quibus 15 reliquis maiores, medio retuſae vel perforatae in 1mo, 3tio, 4to, 6to, 8vo, 10mo, 12mo, 14to, 16to, 18vo, 20mo, 22do, 25to, 28vo et 31mo ſegmento corporis, papillae minores vero 21 vel 22 integrae in reliquis ſegmentis, locatae. Totidem ſquamae dorſo incumbunt ac papillae maiores, hinc 15 tantum vtrinque (nec plures nec pauciores inueni) *), illis enim in puncto retuſo annexae medietate ſua impreſſa. Sunt ſquamae hae non tantum proxime ſequentibus, ſed etiam oppoſitis ſuis alternatim, imbricatae, ſicque totum dorſum tegunt, 4 anticis reliquis minoribus. Singula figuram habet ouali-reniformem: margine enim antico ſubarcuato, ſupra plano-conuexa, ſubtus plano-concaua, in loco autem combinationis e contrario impreſſura ſupra macula candidiore notata, et acuminatio infra conſpicitur; margo poſticus rugoſus rugis diſtantibus reliquo laeui. Cirri longi verſus apicem incraſſati, illis qui in capite ſimiles, in lateribus corporis totidem ac ſegmenta, quae ſibi ſquamas non annexas habent, ſiue ac papillae minores; illis enim ad infra locati, baſin licet propriam incraſſatam habentes; hinc 21 vel 22 vtrinque, nec plures nec pauciores; et papillis poſticis numeroſioribus, cirri etiam ibi magis con-

 tigui

*) Hinc ſuſpicor, aphroditam violaceam reuerendi Strömii Act. Nidr. l. c. nullam aliam eſſe, licet minorem: reliqua enim ſatis bene conueniunt.

tigui — en rationem, cur ab aliis illi 5 cirri caudales tributi ſint! —. hi tamen reuera 2 tantum de ano recta protenſi, ſimplices minus incraſſati, ſed multo longiores. Pes ſingulus conſtat trunco molli conico craſſo, in 2 ramos diuiſo (ſuperiore minore) apice ſetis multis aureis armatos: in ſuperiore 18 tales ſetas ſurſum vergentes in faſciculos tres diuiſas numeraui, praeterea ſeta maior nigra reliquis inferior totum ramum percurrit; in ramo inferiore itidem, ſed ſetae hic longiores et deorſum flexae, illa maior nigra etiam inter faſciculos 2 ſupremos prodiit. Ad baſin rami inferioris ſubtus cirrus longus cum papilla minuta laterali; eſtque hic cirrus in ſegmento primo reliquis longior antrorſum verſus os tendens vt palpus. Ad baſin trunci adhuc cirrus alius multo tenuior (capilli tantum craſſitie), licet eiusdem longitudinis. Sulcus longitudinalis ruber in abdomine arteriam ſub ventriculo iacentem indicat; gula in ventriculum oblongum cadit, hicque inteſtino anguſtiore prolongatur in anum, qui poſtice notabilis ſatis. Color variat admodum, in vulgatiſſimis coeruleo-griſeus; in aliis ſubgriſeus, coeruleus, brunneus, violaceus, ruber, flauicans, niger, variegatus marginibus interioribus poſticisque ſquamarum brunneis, vel alius coloris, corpore reliquo albo. In coeruleſcentibus etiam abdomen ſimilem tincturam obtinet, in ceteris candidum. Quaedam etiam tempore vernali abdomen poſtice rubicundum habent, ſine dubio foeminae foetu ſuo grauidae.

HABITAT frequentiſſime ad littora maris inter lapides, teſtacea, radices fucorum, in fundo limoſo et alibi. Et ſicut Nereis verrucoſa inter Nereides, ſic haec inter aphroditas vulgatiſſima.

Eſt tigris vermium aliorum voraciſſima, etiam congeneribus non parcens: vidi enim illam Aphroditen longam ſemetipſa multo longiorem deglutire conantem.

Menſe

Menſe Martio ſub ſquamis et inter pedes maiorum moleculas innumeras rubicundas inueni, quas pro ouis eius, ſine dubio de papillis dorſalibus emiſſis, habeo.

Sub incedendo plerumque caput ſub ſquamis anticis tegit. Squamae eius fixae ſatis (nec illis mutilatas vidi); ſed calori expoſitae deciduae. Fundum ſemper tenet, vacillando ingrediens cito ſatis. In verme nil tentaculis a maioribus annulatis viuacius: his enim vix tactis momento decurrit. Extra aquam nil valet.

Eſt cibus ſcorpii vulgaris. Vnicum etiam Groenlandum vidi ventriculum eius crudum cum appetitu dentibus ſuis contundentem.

291. APHRODITA PVNCTATA.

Aphrodita oblonga, pedibus non cirratis, ſquamis punctatis, medium dorſi non occupantibus.

Aphrodita punctata, Müll. prodr. 2642.
Aphrodita ſquamata, Syſt. nat. I, 1084. Act. Nidr. IV, 367.
Die getüpfelte Aphrodite, Müll. v. Würm. 170. tab. XIII. Martini Naturlex. III. 136. c. fig. 1.
Schlüppenrücken, Mart. ibid. p. 145.
Skere, Ol. 999. Tab. X. f. 7.

Haec a Müll. v. Würm. l. c. accurate eſt deſcripta.

HABITAT cum praecedente rariſſima.

292. APHRODITA SCABRA.

Aphrodita conuexiuſcula, poſtice ſubacuminata, pedibus cirratis, ſquamis ſcabris in medio dorſi conniuentibus.

Aphrodita ſcabra, Syſt. nat. I, 1084.
Die rauhe Aphrodite, Martini Naturlex. III. 144.

DESCR. Eſt media inter punctatam et cirratam. Caput paruum rotundatum antice anguſtatum. Tentacula et cirri capitis vt in *cirrata*, ſed breuiores. Vertex capitis, oculi et os itidem. Tubulum ſuum non magnum raro emittit. Corpus oblongum, poſtice tamen parum acuminatum, abdomen cum *cirrata* ſimile habet; dorſum vero magis gibboſum, ſquamis eminentibus, igitur congeneribus craſſior. Segmenta 34 et totidem pedes vtrinque numeraui, qui illis in *cirrata* ſimiles; carent autem ſeta maiore rami ſuperioris, et cirro tenui abdominali. Cirri corporis verſus apicem incraſſati ſegmenta alterna occupant, hinc 17 vtrinque, breuiores ac in *cirrata*. Latera dorſi vtrinque occupant ſquamae 15 imbricatae, ſed in medio dorſi oppoſitas tantum attingentes, nec illis incumbentes, nec tamen dorſi nudum quid relinquentes. Ex illis 1ma, 3tia, 13tia ſingula duo ſegmenta, 2da ſolitarium, 14ta quatuor et vltima quinque tegunt. Sunt hae reniformes, margine nempe antico arcuatae, ſupra conuexae, ſubtus concauae. Superficies illarum punctis eminentibus confertis ſcabra, quatenus de antecedenti imbricata conſpicua eſt, primae igitur tota; eſtque haec prima orbicularis, marginibus ſerratis, excepto exteriori, qui ciliatus. Reliquae itidem ciliatae, ſed margine poſtico et dimidio interiore tantum ſerratae. Puncta eminentia parum obſcuriora reliquo. In ſuperficie ſquamae nulla macula, nullaque impreſſura, ſed ſubtus acumen medium papillae ſubiectae maiori corporis inſitum; papillae etiam minores in ſegmentis ſquamas non ferentibus, et cirri caudales vt in *cirrata*. Color ſordide viridis abdomine albo nitente, linea longitudinali rubra. In hac obſeruaui, quod non in *cirrata* contigit, ſcilicet 2 ſquamulas poſticas perditas, et 2 alias illarum loco renaſci incipientes, albas, humiles, et adhuc laeues. — Sic etiam aphroditae redintegrari poſſunt.

HABITAT in locis profundis maris ſub lapidibus, minus frequens.

Eſt

Eſt *cirrata* minus viuax, nec tamen vt illa vacillat ſub incedendo.

293. APHRODITA LONGA.*

Aphrodita elongata, alba, ſquamis concoloribus medio dorſi nudo, pedibus papilla ſimplici ſetigera, cirris lateralibus nullis.

Aphrodita longa, Müll. prodr. 2646.

DESCR. Eſt haec prae omnibus notis elongata, *cirrata* ſublongior, nec tamen $1\frac{1}{2}$ lineam lata, fere linearis, antice poſticeque rotundata. Color totius corporis albus, candore margaritae nitens. Segmenta 66 et totidem pedes vtrinque, qui papilla ſimplici conica, ſetis 4 aureis terminata, conſtant. Neque cirri pedum vel laterales in hac conſpicui. — Baſes pedum ſubtus eminentiores reliquo abdominis, cuius medietas conuexa ſulcis transuerſis pro ſingulo ſegmento, et ſulco leui longitudinali. Caput minutum 2 oculis nigris (plures non vidi). — Tentacula 2 ſimplicia breuia ſubulata parum curuata, et cirrus frontalis multo breuior; cirri duo caudales tentaculis ſimiles. Dorſum plano-conuexum ſquamis 56 vtrinque imbricatum, medietate tamen anguſta nuda relicta, quae ſquamis nitidior, et ſulcos transuerſos ſegmentorum, nec non alios minores, habet. Squamae ſic 10 pauciores quam ſegmenta ſunt, dum prima ſolitarium, ſecunda tria, 9 ſequentes ſedecim, et 46 poſticae totidem ſegmenta tegunt. Sub prima etiam caput retrahi poteſt; eſtque illa ſuborbicularis, oppoſitam ſuam fere attingens, medio ſuo corpori annexa, et duobus circulis punctorum eminentium notata: reliquae omnes oblongae, margine ſuo antico corpori annexae, et poſtice punctatae duabus ſeriebus, altera marginem ipſum occupante. Sunt huius ſquamae fixiores quam congenerum. Os ſub capite rugoſum, de quo tubulum protrudere il-

 lam

lam non offendi; nec dubito illum adeſſe, dum in gula partes duras curuas flauicantes maxillis ſimiles inueni.

HABITAT in fundo argilloſo ad littora maris, haud frequens; meatusque profundos ſub argilla ſibi facit.

294. APHRODITA MINVTA.*

Aphrodita oblonga, pedibus papilla bifida ſetigera, cirris lateralibus nullis, ſquamis numeroſis minutis laeuibus, medio dorſi nudo.

An *Aphrodita lepidota*, Müll. prodr. 2643.?

DESCR. Eſt haec omnium minima, 8 lin. tantum longa, et $1\frac{1}{2}$ lata, oblonga, fere linearis, poſtice tamen parum attenuata, extremitatibus rotundatis, ſupra infraque (magis exacte) planata; 48 ſegmentis conſtat, et totidem pedibus vtrinque. Dorſo vtrinque 38 ſquamulae, violaceae macula aurea lunata (quae tamen non in omnibus), oblongae incumbunt, medietate dorſi nuda flauicante. Squamae 5 - 14 reliquis maiores; anticae poſticaeque duo ſegmenta, mediae vero ſolitaria, tegunt, margineque ſuo exteriore corpori annexae videntur. Abdomen rubicundum, antice tamen ſubferrugineum ob gulam nigricantem transparentem. Sub abdomine ſulci 2 longitudinales medietatem conuexam includentes, pedes vero excludentes. Nulli ſulci transuerſales ſupra infraue in conſpectum veniunt, igitur ſegmenta ſecundum pedes numeranda. Sunt hi breues, vix extra ſquamas prominentes, et conſtant papilla conica bifida, ramo ſuperiore nudo, inferiore ſetis (vt videtur, 2 tantum) inſtructo. Oculi 2 nigri in fronte approximati, praeter quos adhuc 2 alii poſtici, (vt videtur,) ſed multo minores. — Reliqua vt in antecedente.

Variant quaedam ſordide virides maculis flauis ſquamarum, ceterum ſimiles.

HABITAT

HABITAT in fundo argilloſo maris procul a littore, minus frequens.

Lente et recta incedit minus viuida. Caput cum oculis ſub ſquamis prorſus tegere valet. Squamae illius ſatis fixae.

295. NAIS MARINA. *

Nais ſetis lateralibus ſolitariis tubulo exſerendo.

GROENL. *Kumak.*

DESCR. Vix 10 lin. longior, et craſſitie fili tenuioris, ſupra conuexa, ſubtus plana, poſtice ſubacuminata. De parte antica tubulum breuem interdum exſerit; ibi etiam ſupra puncta 2 minutiſſima nigra, vix conſpicua, quae pro oculis habeo. Corpus et pluribus ſegmentis annularibus conſtare videtur; pro ſingulo ſeta lateralis vtrinque ſemper exſerta, nudo oculo conſpicua. Color albicat, linea longitudinali media flauo-griſea, extremitates tamen non attingente, et pro ſingulo ſegmento interrupta.

HABITAT in littoribus ſub conferuis marinis, praeſertim locis cauernoſis, vbi aqua ſub aeſtu maris remanere ſolet.

Motu ſerpentino ſupra fundum lente incedit, tubulo ſuo obiecta continuo viſitans. Interdum corporis anticam partem erigit, poſtica fundum tenente. Nec raro conferuas motu ſpirali aſcendit.

296. NAIS QVADRICVSPIDA.

Nais verrucis lateralibus bifidis ſetoſis, cirris abdominalibus et cauda quadrifida.

GROENL. *Pullateriak.*

DESCR. Longitudo $2\frac{1}{3}$ vnc. et latitudo $1\frac{1}{4}$ lin. Antice et magis poſtice attenuata, ſupra plano-conuexa, ſubtus

ſubtus planior ſubcanaliculata. Conſtat 104 ſegmentis annularibus, totidemque pedibus vtrinque ſub abdomine fere locatis. Efficit pedem ſingulum verruca mollis bifida, parte exteriore minore vnica ſeta armata, interiore maiore vero tribus candidis. Subtus in abdomine verſus medium 2 ordines cirrorum mollium retro flexorum: his tamen carent ſegmenta 4 antica, quae magis eleuata. De ſegmento primo prominet roſtrum vel potius labium attenuatum cum ore ſupero rugoſo, quod in agone mortis in veſiculam oblongo-quadratam cum apertura media amplificauit, nec poſtea retraxit. Cauda breuis cylindrica extremitate hiante ſubtetragona cum cirris 4 breuibus, inferioribus minoribus. Color in aliis pallide ruber, in aliis rubicundo-griſeus, abdomine pallidiore et linea longitudinali pulchre purpurea, quae in dorſo minus notabilis. Caret oculis et tentaculis.

Eſt admodum mollis debilisque.

Variant quaedam maiores, ſegmentis 19 anticis brunneis ſine ſtriga notabili, ſequentibus 28 roſeis ſtriga media magis dilatata.

HABITAT ſub lapidibus marinis in ſabulo littoreo, leui etiam aeſtu maris aqua carente, ſatis frequens. Tempore vernali maiores, in ſegmentis roſeis, moleculis innumeris eiusdem coloris impletos offendi, quas pro ouis eius habendas cenſeo.

VESCITVR gordiis minutis in ſabulo obuiis: de ore enim in agone mortis ampliato *Gordium lacteolum* prodire vidi.

Eſt minus viuax extra ſabulum difficillime ingrediens.

296. b) TAENIA PHOCARVM. *

Taenia plana, capite longo tetragono, quadrilobato, ore antico verrucoſo.

GROENL. *Urkſuk-kuma.*

BESCR.

DESCR. Hanc ſatis demonſtraturam eſſe credo, Taenias dari capitatas: eſt enim tam magna et caput eius tam viſibile, vt de re certo certior factus ſim. Longitudo eius 1¾ vln., et latitudo 2 lin. — Tota flaua eſt, admodum planata, ex ſegmentis annularibus imbricatis fere innumeris, (400 et vltra numeraui,) anticis conferriſſimis et minutiſſimis, compoſita. Extremitas poſtica latior rima anali terminata; verſus caput autem ſenſim anguſtatur. Caput reliquo latius, collo anguſtiore inſidens, tetragonum, de angulo ſingulo lobum oblongolanceolatum antrorſum tendentem huabet; et extremitate antica verrucis ſiue papillis numeroſis ſatis viſibilibus inſtructum eſt, vbi os. Eſt admodum foetida.

HABITAT in inteſtino recto Phocae barbatae, in fluore flauo ſe volitans vaga. Plures ſimul reperi.

297. TAENIA ERYTHRINI. *

Taenia plana latiſſima, capite breui tetragono octolobato, ore antico punctato.

GROENL. *Sullukpaukab-kuma.*

DESCR. Datur longitudine 3 vlnarum, et latitudine 4 linearum. Admodum planata eſt, compoſita ex innumeris ſegmentis viminalibus ſe inuicem retro excipientibus. Segmentum ſingulum margine papillari retro tendente vtrinque terminatur; ſuntque per paria diſpoſita, quae inter ſe arctius combinata quam cum ſequenti, quaſi ſingulum ſegmentum fiſſura transuerſali duplicatum eſſet, nec ½ lineae longius eſt (menſura ſecundum longitudinem vermis facta). — Sulci 2 longitudinales vix conſpicui medietatem anguſtam parum eminentiorem, in latere altero ſubcanaliculatam, griſeo-violaceam includunt, reliquo verme lacteo. — Haec medietas eſt inteſtinum: continet enim materiam griſeam. Nullum oſculum laterale vel marginale detegere potui. Se contrahendo teretior,

et certis locis anguſtior euadere poteſt; ſemper tamen extremitas poſtica latior permanet, et antica multo anguſtior. Segmentum anale terminatur margine 10-ſerrato, aperturam amplam cingente. Pone caput vix filo craſſior eſt. Caput reliquo magis niueum, incraſſatum, quaſi tuberculum terminale conſpicitur, eſtque reuera tetragonum cum impreſſuris interiectis lateralibus, et angulus ſingulus lobo (quaſi auricula) duplici, vno ante alterum, inſtructus eſt; antice inter lobos roſtrum breuiſſimum anguſtius punctis prominentibus obſcuris.

HABITAT in inteſtinis percae Norvegicae, capite ſuo inteſtinulum coecum vnum vel alterum pylori tam profunde intrans et tam arcte annexa, vt vix ſine mutilatione dirimi queat. In vno eodemque piſce praeter maiorem 2 alias minores inueni.

In aqua ſe contrahendo et ampliando difficulter locum mutat. Admodum viuax per plures ſeptimanas in aqua marina vitam conſeruat, in arido autem et ſpiritu vini eo citius moritur.

297. b) TAENIA ALCAE. *

Taenia plana articulis viminalibus, extremitate antica tenuiore cylindrica.

GROENL. *Akpab-kuma.*

DESCR. Datur longitudine 9 vnciarum, vix autem 3 linearum latitudine. Segmenta numeraui 184 et ſupra, quae quaſi faſciae transuerſales, poſticis ſemper anticis inſertis. Totus vermis planus poſtice latior, antica verſus ſenſim attenuatus, vbi terminatur tubulo tenuiore. Segmentum ſingulum vtrinque papillam marginalem habet, in qua tamen aperturam obſeruare non potui. Segmentum vltimum reliquis maius, amplum, margine poſtico ſubcrenato. Latera ſunt magis compacta, medietate molliore intus caua. Color albidus, marginibus anticis ſegmentorum lacteis.

HABITAT

HABITAT in inteſtinis alcae picae, in fluore mucoſo libere natans. Plures in vna aue.

Aeque viuax ac antecedens.

298. TAENIA TORDAE.*

Taenia teretiuſcula, articulis cordatis, extremitate antica filiformi acuminata.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Praecedenti minor, vix 3 vnc. longior, nec ⅓ lin. latior. Segmenta 87, quae cordata (margine antico anguſtiore, poſtico retuſo), et magis ventricoſa: hinc vermis teretiuſculus quaſi armillaris. Verſus antica ſenſim attenuatur, vt extremitas quaſi filum tenuiſſimum euadat, apice ſummo acuminato. Papillae marginales vt in antecedente. Segmentum vltimum magis retuſum. Color albicat, dimidio antico ſinguli ſegmenti lucidiore. Praecedenti magis opaca.

HABITAT cum proxime antecedente; et ambas ſpecies in eadem aue reperi.

299. TAENIA SCORPII.*

Taenia oſculis lateralibus, vltimo tenuioris extremitatis articulo tetragono. Müll. prodr. 2656.

GROENL. *Kanciſub-kuma.*

In inteſtinis ſcorpii, gadi barbati et ſalmonis carpionis taeniam depreſſam lacteam medietate obſcuriore, et oſculis lateralibus, vt videbatur, inſtructam, ſaepe vidi, quam pro citata habeo; dum autem integram accipere nunquam mihi contigit, rite deſcribere non valens praetereo.

300. TAENIA GASTEROSTEI.

Taenia lingulata plano-conuexa, articulis arcte nexis, antice latior ore cordato, poſtice acuta.

Hirudo depreſſa alba lateribus acutis, It. Gothl. 250.

Haec affinis videtur *Taeniae Solidae* Müll. prodr. 2657.

GROENL. *Kakilliſab-kuma.*

DESCR. Longitudo 2 vnc. contrahi autem poteſt in 1 vnc., et latitudo maxima 2 lin. — Supra infraque plano-conuexa, antice rotundata latior, poſtice attenuata extremitate acuminata deſinens. Segmenta 81-89 numeraui, quae in elongata notabilia ſatis, in contracta autem vix, dum maſſa gelatinoſa ſolida lingulata oſtenditur. Haec ſegmenta breuiſſima, viminalia, arcte annexa, more taeniarum poſtica anticis inſita, vtrinque margine acuto retro tendente terminata *): hinc margines ſubſerrati. Duodecim anteriora verſus os arcuantur, marginibus tamen tendentiam ſuam retinentibus, et ſenſim accreſcunt latitudine maxima circiter in articulo 12mo; reliqua vero retro decreſcunt, et ex his 13-22 recta transuerſim, ſequentia omnia parum retrouerſa, ſegmentum primum ſic ſequentibus anguſtius ſuborbiculare, inciſura antica cor bilobum referens. Inciſura haec os terminale, quod euolui poteſt in tubulum breuem obtuſum, orificio tuncque altero latere (ſine dubio ſuperiore) vix conſpicuo. Segmentum penultimum omnium longiſſimum, et vltimum vt papilla acuminata ſe oſtendit, vbi anus. In latere (vt

*) Vix fallit regula in deſcriptione Taeniarum tenenda, quod antica et poſtica ſecundum marginum tendentiam determinari debeant: hi enim analogice retro vergunt, dum vices pedum ſupplent. Minus tutum eſt, extremitatem tenuiorem ſemper pro antica habere: in iam deſcripta enim exceptionem habemus.

(vt puto, inferiore) ſulcus longitudinalis vix notabilis de articulo 12mo in anum percurrit. Nulla oſcula neq aperturas alias, ac dictas, obſeruare potui. Meatus vero anguſtus de ore in anum viſibilis ſatis, qui inteſtinum. Color in totum albus, marginibus acutis lacteis.

HABITAT intra *Gaſteroſteum aculeatum*, cuius ventrem tumidum faciens conuoluta implet, plerumque ſolitaria, rarius 2 ſimul.

In habitaculo ſuo ſemper contractam vidi. In aquam miſſa ſeſe euoluit, interuallo horae fere vtens, antequam perfecte declarata fiat. Caput ſuum continuo huc illucque flectit, tubulum ſuum exſerens. Semel declarata tali ſtatu manet.

Obſ. Hanc primum pro *Faſciola inteſtinali* (Syſt. nat. n. 2, quae *Planaria inteſtinalis* Müll. prodr. 2677) habui; poſtea vero pluribus in Noruegia viſis, noua et iterata contemplatione melius informatus ſum.

301. HIRVDO PISCIVM.

Hirudo elongata, ſubteres, extremitatibus amplis, verſipellis.

Hirudo piſcium, Müll. prodr. 2663. Ej. Verm. 172.

Hirudo geometra, Syſt. nat. I, 1080. Faun. Suec. 2083.

Igle, Bom. I, 381. (quarta.)

GROENL. *Kanneiſub-kuma.*

DESCR. De ſynonomia haereo, praeſertim quia auctorum dicitur fluuiatilis, mea autem reuera marina eſt. Deſcriptio cl. Mülleri Verm. l. c. bene ſatis conuenit in plurimis; multa tamen obſeruauit, quae non ego; nec vnquam dicti coloris mihi obuenit. Oculos, puncta poſtica et lateralia, et atomos ventris me non obſeruaſſe

X fateor;

ſateor; nec tamen ideo prorſus nego adeſſe. Tales autem erant viſae: Long. 1 vnc., lat. 1 lin. Corpus elongatum, ſubteres, laeue, lubricum, caput verſus attenuatum, vtraque extremitate in orbitam excauatam dilatata: ex his altera maior pallida fuſco radiata, altera magis oblonga. Colorem ex loco aſſumere videtur: variat enim admodum, griſeus, pallidus, fuſcus, violaceus, brunneus, albus 2 ſeriebus dorſalibus macularum brunnearum, etiam vireſcens itidem maculatus. Ob hanc diuerſitatem coloris characterem ſpecificium mutare, neceſſum habui.

HABITAT ſuper Cottos ſcorpios, illis tam arcte adhaerens, vt vix dirimi queat.

More laruarum geometrarum incedit.

302. HIRVDO HIPPOGLOSSI.

Hirudo dilatata albida, medio corporis ocello didymo, candido.

Hirudo Hippogloſſi, Müll. prodr. *2669*.

GROENL. *Netarnab-kuma*.

DESCR. Long. $4\frac{1}{2}$ lin. lat. 2 lin. Plana, ſubmembranacea, lubrica, laeuis, albida; conſtat lamellis duabus, antica orbiculari concaua minori mobili infera fere ſeſſili poſticae, ſuperae duplo maiori magisque dilatatae oblongo-ouatae planiori, annexa. In medio anticae ſubtus porus orificii, ante quem puncta conferta ſcabra, et 2 eminentiae lineares obliquae verſus os conniuentes, duriuſculae retrorſum ſerratae, quibus vermis ſe protrahit rapinaeque adhaeret. Poſtica prolongatur appendicula breui plana conica. In medio corporis, ſ. lamellae poſticae, verrucae 4 ſubcruſtaceae orbiculares candidae, quarum 2 anteriores transuerſim approximatae, 2 poſteriores longitudinaliter magis diſtantes mollioresque.

HABITAT in Pleuronecte hippogloſſo, cuius cuti muco-

coſae

coſae ſe capite ſuo arcte affigit, reliquo interim mobili. Diuulſa caput in caudam flectit.

303. PLANARIA ANGVLATA.*

Planaria elongata rufo-fuſca, antice angulis binis albis.

Planaria angulata, Müll. prodr. 2680. Ej. Verm. I, 11. p. 58. vbi vocatur *Faſciola angulata*.

GROENL. *Pullateriak*.

DESCRIPTIO huius cl. Müllero communicata eius beneuolentia publici iuris facta eſt l. c. *).

HABITAT ad littora in fundo arenoſo, praeſertim vbi aqua marina ſub aeſtu non prorſus defluxit.

Incedit ſe contrahendo et dilatando flexuoſe, 3 praeſertim locis coarctatis, et 2 dilatatis; magis magisque ſic attenuatur, et demum perfecte elongata ſine flexura progreditur. Supina etiam incedere valet.

Obſ. Cum hac ſemel aliam offendi fere cordatam, antice latiorem truncatam, (ſub inceſſu vero retuſam,) poſtice ſubacuminatam, long. 8 lin., lat. 4 lin. poris terminalibus, ſubuiolaceam ventre albido cum linea longitudinali rubicunda, dorſo ventre et lateribus aeque bene incedentem, minus viuacem. Haec ſine dubio non niſi pars amputata *Planariae angulatae*.

304. PLANARIA RVBRA.*

Planaria oblonga depreſſa, pallide rubra.

Planaria rubra, Müll. prodr. 2683.
Faſciola rubra, Ej. Verm. I, 11. p. 59.

*) Sic etiam Planariae rubrae, viridis, candidae et caudatae, quae ſequuntur Sp. 304, 305, 310, 311.

GROENL. *Kekkurſab-Kuma.*

HABITAT in locis profundioribus ad littora maris, ſuper vluas maiores.

Sub incedendo margines minus flectit. De orificio antico infero tubulum pallidum in agone mortis exſerit.

305. PLANARIA VIRIDIS.*

Planaria oblonga, ſupra conuexa viridis, ſtriis transuerſis albis.

Planaria viridis, Müll. prodr. 2684.
Faſciola viridis, Ej. Verm. I, 1 1. p. 59.

GROENL. vt antecedens.

HABITAT haec omnium viſarum pulcherrima eisdem in locis ac praecedens, ſed in radicibus fucorum.

Lente incedit. In contracta pro ſtriis rugae transverſales in dorſo conſpiciuntur. Semel contracta ſe euoluit antica attenuando, et poſtica latiora flexuoſe attrahendo.

306. PLANARIA FVSCA.

Planaria (oculis nullis) elongata fuſca, poſtice plano-acuminata, antice teretiuſcula labiata.

Aſcaris rubra, Müll. prodr. 2587. Ej. Verm. I, 1 1. p. 36.
Der ſtrömiſche Rödaat, id. v. Würm. p. 118. tab. III. f. 1-3.
Aſcaris pelagica, Act. Hafn. X. p. 174. tab. e. fig. 18. 19.?
Eſſe *Lumbricum oxyurum* Pall. X. p. 20. et Miſc. Zool. p. 147. tab. II, fig. 7-9. ipſe auctor clariſſimus loco primo negat, licet mihi contrarium videatur; deficiente autem figura nil certi ſtatuere audeo.

GROENL.

GROENL. *Pullateriak.*

De hac ſatis ab auctoribus ventilatum, occaſionem dante reuer. Strömio; nec tamen hactenus rite deſcripta eſt. Cel. Müllerus, qui mortuam tantum vidit, illam inter Aſcarides numerauit; ſed ſi viuam viderit, ſine dubio aliter ſentire incipiet: habet enim cum reliquis planariis tam multa conuenientia, vt ſine vi ab illis dirimi non queat. Cum *Planaria candida* in conſortio viuit, illique affinis eſt. Cum *Planaria viridi* rimam lateralem anticam, et cum *Planaria angulata*, *rubra* etc. tubulum exſerendum communem habet.

DESCR. Extenſa interdum 4 vnc. longa, contracta vero vix 1½ vnc. longior, 2 lin. lata. Corpus lubricum, plano-conuexum, elongatum, poſtice acuminatum, antice craſſius roſtro parum attenuato obtuſo, vbi vtrinque rima longitudinalis labiata, non tamen permeabilis. Dimidia fere pars poſtica ſubtus exacte planata: quae planities optime conſpicitur in contracta, dum antica teres euadit. Subtus verſus roſtrum apertura oris rotunda, vnde proboſcidem tubularem albidam inteſtino lacteo ſpirali emittere ſolet; hac non prorſus retracta verruca albida in orificio apparet. Color vel fuſcus, vel nigricanti-liuidus, abdomine pallidiore.

HABITAT frequens in ſabulo marino et ſub lapidibus littoreis, omni deceſſu maris obuia.

Viuit gregatim. Vt *Planaria angulata* incedit.

Nunquam in piſcibus hanc offendi, et *Clypearum Rödaat* eſſe vix crederem.

307. PLANARIA OPERCVLATA.*

Planaria ſubouata griſea, ſubtus operculo tubulum exſertilem condente inſtructa (non oculata).

GROENL. *Kokkurſab-kuma.*

DESCR. Vix $2\frac{1}{3}$ lin. longior, nec $1\frac{1}{4}$ latior. Fabae Coffe non diſſimilis: dorſum plano-conuexum; abdomen exacte planum; antice vix anguſtior; ſubtus margo plicatus, et verſus anteriora apertura parua tranſuerſalis, vnde area parum eminentior oblongo-quadrata maximam partem abdominis obtinet, quae anguſtiore poſtica prolongatur in anum. Eſt haec area operculum explicabile pagina interiore tubulum ſeruans, qui operculo aperto antice exſeritur. Color viridi-griſeus, abdomine et linea longitudinali dorſi pallidioribus, operculo vero candido. Tubulo exſerto ad baſin eius profunditas nigra conſpicitur.

HABITAT in littoribus arenoſis et inter fucos minores ſinuum, rara.

Marginem flectendo cito ſatis progreditur: duobus enim paſſibus locum prorſus mutaſſe videtur. Adiuuantibus plicis marginalibus etiam corporibus ſuperis ſe affigere et aſcendere valet.

308. PLANARIA SVBVLATA. *

Planaria (non oculata) elongata, antice acuminata, poſtice truncata *).

GROENL. vt antecedens.

DESCR. Long. 3 lin., lat. $\frac{1}{4}$ lin.. Omnino ſubulata, antice protracta in roſtrum longius tenuiſſimum, poſtice reſpectu mollis corporis ſatis craſſa. Color ſupra ſubgriſeus, lateribus abdomineque albis.

HABITAT copioſe in conferuis marinis, et fundo limoſo cauernarum rupium aquam ſub aeſtu retinentium.

Motu

*) Huic ſimilem nec maiorem vermiculum luteum, antice roſtratum; poſtice bifidum, ſemel in conferua marina, nec poſtea, vidi; cum vero non rite contemplatus fuerim, hic ſeponere lubet.

Motu ſerpentino roſtri celerrime ingrediens oculum fere fallit; roſtro vero tacto in cubum minutum ſe contrahit.

309. PLANARIA LACTEA.

Planaria depreſſa oblonga alba, antice truncata.

Planaria lactea, Müll. prodr. 2687.
Faſciola lactea, Ej. Verm. 185.

GROENL. *Kumak.*

HABITAT inter muſcos paludum.

310. PLANARIA CAVDATA. *

Planaria antice rotundata, poſtice in caudam attenuata.

Planaria caudata, Müll. prodr. 2702.
Faſciola caudata, Ej. Verm. I, 11. p. 70.

GROENL. *Kekkurſab-kuma.*

HABITAT ſtupenda multitudine in conferuis, et vluis littoralibus, ſaepe illas tegens.

Velociſſime ingreditur, quaſi pedibus inſtructa eſſet, margine vndulato. Tacta ſe contrahit in globulum minutum.

311. PLANARIA CANDIDA. *

Planaria elongata albida.

Planaria candida, Müll. prodr. 2704.
Faſciola candida, Ej. Verm. I, 11. p. 71.

HABITAT cum *Planaria fuſca*, eidemque ſaepe aſſociata. Mores etiam iidem.

312. FASCIOLA HEPATICA.

Faſciola depreſſa ouata fuſco-albida, antice tubulo inſtructa.

Faſciola hepatica, Syſt. nat. I, 1072. Faun. Suec. 2075. Müll. prodr. 2707. Ej. Verm. 177.
Faareſlynder, Bom. II, 279.
Igle i Creaturenes Lever, Ström, I, 176. n. 3.
Leberegel, Pall. X, p. 28. *).

GROENL. *Sauab-kuma.*

DESCRIPT. Long. 1 vnc., lat. 4 lin. Admodum plana, medio tamen craſſior marginibus acuminatis, ouata, antice latior, vbi prolongatur tubulo multo anguſtiore cum apertura terminali; pone huius baſin in ventre apertura alia ſubincarnata, ante quam praeciſe ſub initio tubuli impreſſura ſeuis cirrum exſertilem indicans: hic enim vncinatus in quibusdam apparet, et in omnibus poſt impreſſionem mediocrem in conſpectum venit. Color albidus, medietas vero linea ouali lactea includitur, parte excluſa maculis minutis confertis lacteis mixta, paſſim ſtrias transuerſas formantibus. Locus ventriculi pone porum ventralem rubeſcit cum maculis paruis albis poſterioribus. Ventriculum ab poſticis diſtinguit linea transuerſa lactea, pone quam ramificationes multae in aliis candidae, in aliis ſuſcae vel liuidae. Omnino fuſcam nunquam vidi.

HABITAT in hepate ouium in Groenlandiam ductarum, raro. Nec alibi illam offendi: forſitan igitur in Groenlandia domicilium non habet.

313. FASCIOLA BARBATA.

Faſciola ore papillis faſciculato.

Faſciola barbata, Syſt. nat. I, 1078. Faun. Suec. 2077. Müll. prodr. 2708.

GROENL. *Amikorſub-kuma.*

HABITAT in inteſtinis ſepiae loliginis.

Hanc

*) *Hirudo* autem *depreſſa*, alba, lateribus acutis It. Goth. 182. 250, quam huc refert Linnaeus in Syſt. nat. et Faun. Suec. ll. cc. eſt ab hac diuerſiſſima, de qua cf. Sp. 300.

Hanc non rite contemplatus, deſcriptioni datae Faun. Suec. l. c. nil addere poſſum, nec determinare, an legitime faſciolis aſſocietur.

314. FASCIOLA VMBLAE. *

Faſciola oblonga plana, collo anguſtiore retractili.

GROENL. *Iviſarkub-kuma.*

DESCRIPT. Long. $1\frac{1}{2}$ lin., lat. $\frac{2}{3}$. Lagenae fere figura, parte poſtica multo maiore et latiore, extremitate obtuſe truncata, antica vero collum anguſtum efficiente; ſupra infraque plana marginibus acuminatis. Collum lineare retrahi poteſt, non tamen prorſus, et apertura oblongiuſcula ſubtus terminatur. Apertura alia abdominalis pone baſin colli orbicularis, maior margine eminente. Color albidus mixtura lactea marginali; extremitas colli etiam lactea. Interdum ſub colli extenſione pone porum terminalem inciſura conſpicitur vtrinque caput quaſi formans.

HABITAT in ſanguine dorſali ſalmonis alpini aggregata et multis ramificationibus diſperſa, vt facile Taenia crederetur per ſanguinem transparens; continuo collum ſuum prolongans, flectendoque hinc inde rapinam quaſi quaerens, cui ſe adhaerens locum etiam mutare poteſt. In ſanguine vero quietae, ſociis ſuis annexae, collum vix conſpicuum.

315. MAMMARIA GLOBVLVS. *

Mammaria globoſa, cinerea libera.

GROENL. — — — —

DESCRIPT. Animal ſimpliciſſimum globoſum; molle, laeue, cinereum, piſiforme, cuius diameter $1\frac{1}{2}$ lin. apertura vnica minuta, quam euoluere poteſt in membranam

branam ſcyphiformem gula anguſtiore: nec alium motum obſeruaui. Intus inteſtinis pluribus cinereis impletum eſt. Liberum nulli corpori ſe annectit. Cutis tenuiſſima corpus gelatinoſum circumdat.

HABITAT in littoribus marinis inter radices fucorum, frequens.

Eſt cibus *amphitritae cirratae* praecipuus.

316. ASCIDIA RVSTICA.

Aſcidia ſcabra ferruginea, aperturis incarnatis.

Aſcidia ruſtica, Syſt. nat. I, 1087. Müll. prodr. 2720. Zool. Dan. Tab. XV.
Sabuxur, Ol. 1001. C. b.
Sjö Plomme, Ström, I, 206.?
Tethya Ariſtotelis et Rondeletii, Ionſt. exſangu. 76. tab. XIX f. 4. et tab. XX. fig. 1-2. ſine dubio huc pertinet.

GROENL. *Nakaſurſak* (quod nomen omnibus aſcidiis commune).

DESCRIPT. Maxima, quam vidi, 1 vnc. longitudine tenebat, 5 lin. lata, erecta, ſubteres, tuberculis minutis ſcabra; vbi cutis nuda erat, rubicundo-brunnea, ſed maxima parte particulis limoſis vel vegetabilibus obſcuris veſtita erat, et ſic magis ferruginea. Aperturae in extremitate ſuperiore marginales eminentes incarnatae. Intermedium illarum in exemplari vno roſtratum, et in altero minore hoc roſtrum echinatum aculeis 4-5 mollibus; reliquis viſis tali loco nudis. Minutae mammilliformes erant.

HABITAT ſuper teſtacea baſi ſuas ipſis adnata.

317. ASCIDIA QVADRIDENTATA.

Aſcidia laeuis alba, aperturis quadridentatis.

Aſcidia

Aſcidia quadridentata, Syſt. nat. I, 1087. Müll. prodr. 2721.

DESCR. Vnicam tantum vidi, quae 4 lin. longa et 3 lin. lata erat, vbique laeuis, mollis, ſubgloboſa, verſus baſin verticemque coarctata; ſi autem ſe extendit, fere conica euadit. Color flauicat punctis eminentibus lacteis ſparſis. Vertex compreſſus, quaſi criſtatus, ciliis 2 furcatis terminatur, margine criſtae etiam ciliato, 4 ciliis ſimplicibus vtrinque. — Ad baſin criſtae in latere compreſſo vtrinque apertura alba, margine quadrangulari ſanguineo et angulis ciliatis, ſ. hiſpidis.

HABITAT ſuper balanos infra terminum deceſſus maris.

318. ASCIDIA ECHINATA.

Aſcidia haemiſphaerica hiſpida, oſculis coccineis.

Aſcidia echinata, Syſt. nat. I, 1087. Müll. prodr. 2722.

DESCRIPT. Vix praecedente maior, haemiſphaerica, baſi plana limbo ſericeo corpus peregrinum ambiente. Superficies conuexa tota albida, coriacea, verrucis minutis obſita, quae totidem aculeis apice in 6 circiter minores, non pungentes, diuiſis. Orificia nuda coccinea eminentia rugoſa: alterum fere verticale maius; alterum laterale verſus baſin, quod clauſum vix notabile eſt.

HABITAT in radicibus fucorum iisdem locis ac praecedens.

Aperturas ſuas et corpus ſimul iam dilatat, iam contrahit; qui motus vnicus locum non mutantis.

319. ASCIDIA MENTVLA.

Aſcidia compreſſa piloſa ſacculo rubro, aperturarum altera laterali.

Aſcidia

Aſcidia Mentula, Müll. prodr. 2724. Zool. Dan. tab. VIII.

Konopungur, Ol. 1001. C. a.?

Hanc ſemel ad littora maris proiectam conſpexi, non deſcripſi.

320. ASCIDIA COMPLANATA. *

Aſcidia depreſſa inaequalis albida, interaneis nigris, orificiis fuluo punctatis.

Aſcidia gelatina, Müll. prodr. 2723? Obſtare videtur, quod ſuam compreſſam, non depreſſam, dicat.

DESCRIPT. Corpus ſubcarnoſum fruſtum lardi referens, oblongum, long. 9 lin. lat. $4\frac{1}{2}$ lin. admodum depreſſum, vt vix lineam altitudine teneat; ſupra infraque planum, baſin cute tenuiſſima tegente, margine vero circumcirca canaliculatum, altera extremitate rotundata, oppoſita vero ob orificia eminentia diuergentia bifida. Superficies inaequalis, paſſim cicatricoſa. Orificium alterum medietatem extremitatis occupat, punctis 7 fuluis eminentibus cinctum, quod pro ore habui; alterum magis laterale 4 tantum punctis, quod anus. Color albidus; interanea vero transparent nigra, poſt flexuram in vtrumque orificium tendentia. Vermis ita pellucidus.

HABITAT frequens ſatis ſuper lapides marinos littorum arenoſorum.

Baſi ſua lapidi arcte annexa vix pro animali haberetur.

321. ASCIDIA TVBERCVLVM. *

Aſcidia oblonga compreſſo-gibba, flauicans, punctis eminentibus concoloribus, orificiis verticalibus rubris.

DESCR.

DESCRIPTI. Eſt omnium minutiſſima: licet enim diverſa indiuidua viderim, nunquam 3 lin. longior, nec $1\frac{1}{2}$ lin. altior mihi occurrit, vt tuberculum minutum corpori alii inſidens. Eſt corpus oblongum, ſubcompreſſum, vertice gibboſo in 2 eminentias diuergentes diuiſo. Hae terminantur orificiis totidem minutis rubris; reliquo corporis ex albo flauicante. Cutis ſubmembranacea, punctis eminentibus concoloribus ſparſa.

HABITAT in profundo maris, baſi ſua ampliore radicibus vluarum arcte adnata.

322. ASCIDIA VILLOSA. *

Aſcidia obouata radicata, albida, lanugine conferta veſtita, aperturis terminalibus concoloribus.

DESCR. Long. 4 lin.; lat. 2 lin. Corpus erectum, teres, ouatum, vertice craſſiore, baſi vero attenuata in radicem laciniatam. Cutis ſubſtupoſa, verrucis minutiſſimis confertis et lanugine breui tenuiſſima confertim veſtita. Apertura altera terminalis maior, altera ſublateralis: ambae parum eminentes margine villoſo lanugine longiore. Color totus, etiam aperturarum, albidus.

HABITAT cum praecedente, radicibus ſuis inter radices vluarum fixa.

323. ASCIDIA CLAVATA.

Aſcidia ſtipite filiformi, aperturarum vtraque laterali.

Aſcidia clauata, Müll. prodr. 2740.
Vorticella Bolteni, Pall. X, 32. (vbi ex Linn. Mantiſſa plant. p. 552 mihi non viſa, citatur.)
An *Vorticella ouifera* Syſt. nat. I, 1319, ab hac ſatis diſtincta?

DESCR. Haec facile pro fuco quodam haberetur, dum vt ille radicata eſt, et petiolata ſtipite iam longiori, (6 vnc. et ſupra,) iam breuiori filiformi, rigida, ſcabriuſcula, erecta ſubflexuoſa, vix 2 lin. latitudine, ſurſum incraſſata, baſi inaequali, dilatata, ſubſtupoſa, fixa. Corpuſculum terminale ouatum, ſubreniforme, 3 vnc. long. et 2 vnc. lat., fuſco-rubrum; in aliis inaequale ſubſulcatum, in aliis laeue, cum duabus aperturis lateralibus rugoſis eminentibus, altera verſus apicem ſurſum, altera verſus baſin deorſum, tendente. Extrorſum cutis calloſa craſſa tam corpus quam ſtipitem cingit, introrſum glabra, alba. Intra hanc cutem animal gelatinoſum ſeruatur, meatibus 2 cum aperturis communicationem habens, et per ſtipitem in radicem vſque continuatum quaſi medulla. Inteſtina obſcure rubra contortuplicata, et ſordes nigricantes cauitatem implent. Variant quaedam pallidiores fere rubicundae. Interdum tam corpore, quam ſtipite animalculis paraſiticis, praeſertim ſerpulis et cellulanis, tam confertim obducta eſt, vt non facile dignoſcatur.

HABITAT in ſcopulis maris, rupibus baſi ſua arctiſſime adnata.

Vt congeneres ſe dilatat contrahitque, et per aperturas ſuas aquam exſpuit tanquam e ſiphone.

324. CLIO RETVSA.

Clio bitentaculata, ore horizontali bidentato, cauda acuminata.

Clio retuſa, Syſt. nat. I, 1094. Müll. prodr. 2741.
Clione papilionacea, Pall. X, 37, tab. I, fig. 18-19.
Ataurſak, Gl. 142.
See-gottes Pferde, Adel. 410, tab. XVII fig. 10.

GROENL. *Augurſak*, *Ataurſak*.

DESCR.

DESCR. Eſt $1\frac{1}{2}$ vnc. longa, et $4\frac{1}{2}$ lin. lata pone alulas. Corpus gelatinoſum pellucidum, oblongum, antice craſſius teretiuſculum capite inſtructum, poſtice in caudam acutam depreſſam attenuatum, extra aquam hyalinum, in aqua vero pallide coeruleum, ore et caudae extremo coccineis, inteſtinisque coloratis transparentibus. Caput corpore anguſtius obtuſo-globoſum, ſulco longitudinali in 2 buccas diuiſum. Os terminale labio coccineo tridentato vtrinque inſtructum, ita vt dentes illi ore aperto ſtellae figuram quodammodo referant, ore vero clauſo alternatim ſe recipiant nulla apertura relicta; ſuntque dentes hi molles ſubcruſtacei. Interius apertura alia 4 dentibus minoribus ſolidioribus cruciatim obducta, et crucem coccineam formans. Tentacula 2 mollia frontalia ad os, quae prorſus retrahi poſſunt impreſſuram relinquentia. Thorax fere globoſus, capite latior, vagina vero ſ. cauda anguſtior, intra quam (vt in ſepiis) parum recipi poſſe videtur, vtrinque membrana, quaſi ala inſtructus, qua remigare ſolet; et vbi haec incipit, impreſſuram non leuem habet. Sub ala dextra anus fuluus ad baſin, facile praetereundus. Alae ipſae reliquo corpore ſolidiores ſubmembranaceae, planatae, baſi latiore, verſus apicem acuminatae in figuram fere triangularem, margine poſtico tamen parum arcuato, longitudinaliter ſubtiliſſime ſtriatae. Praeter has in pectore 3 lobi minores, quorum duo laterales ſubtriangulares, breuiores, perpendiculares, apice parum conniuentes, tertium medium longiorem horizontalem, attenuatum, ex parte tegunt. Vagina antice verſus alas ventricoſa inteſtina continet, ſc. in latere ſiniſtro materiam obſcuram rubram granulatam, forſitan ouarium, in dextro vero fluidum flauum quaſi hepar: vtrumque ambit inteſtinulum ſerpentiforme album; in quibusdam moleculae nigrae dilatatae antice maximam partem occupant, quae excrementa. Caudae extremitas variat fulua vel pallide rubra. — Gula etiam fulua transparet.

HABITAT

HABITAT in mari ſocia meduſarum, omnibus anni temporibus obuia; menſe enim Nouembri adhuc illam vidi.

Aquam peruagatur alulis ſuis vt remis vtens, pulcherrime nitens coloribus ſuis, coelo ſereno ſuperficiem aquae iteratim capite ſuo appropinquat, qua tacta deorſum tendit. Deceſſu maris in littoribus aquam vix habens fundo cauda ſua innitens corpore erecto, mire ſe torquet alulas motitando.

Eſt cibus vulgaris anarrhichae, cyclopteri et larí tridactyli. Dicitur etiam balaena myſticetus hanc inter alia deuorare.

325. LERNAEA GADINA.

Lernaea corpore tereti flexuoſo, ore laterali inter cornua tria ſubramoſa.

Lernaea gadina, Müll. prodr. 2743.
Lernaea Branchialis, Syſt. nat. I, 1092.
Toknetrold, Ström, I, 209. tab. I. f. 18. Bom. VIII. 122.

GROENL. *Okab-maſſimioa*.

DESCR. Corpus craſſitie plerumque pennae anſerinae, cauum, flexuoſum, antice poſticeque eminens (medio humiliore), teres, membranaceum, antice ventricoſius. Cauda terminatur ſulco perpendiculari, vbi anus. Collum longum tubulare, ſolidius, multo anguſtius, filiforme, deorſum tendens ore terminali infero et tribus cornibus (apice bifidis vel trifidis), 2 ſc. lateralibus et 1 medio ſupero. — Vidi, quarum cornua vel integra vel alia ramificatione terminali prolongata; etiam, in quibus collum contortum erat; et ſic os laterale vt figura reuer. Ström. l. c. oſtendit. — Tota ſordide alba; ob ſanguinem vero, quo intus repleta eſt, color obſcure ruber cum lineis dorſalibus nigris in quibusdam apparet. Si ſanguis exprimatur,

matur, in maximis inteſtinulum tenue griſeum de ore verſus poſtica percurrens conſpicitur, quod materia flauicans granulata ſequitur. — Ouaria ſub cauda 2 molliora ex cirris longis tentacularibus contortuplicatis conſtantia. Si recte attendatur, in quolibet 2 cirri baſi diſtincti, extus mire inter ſe connexi interſtitiis ſanguine pallido repletis.

HABITAT in branchiis *Gadi barbati*; varietas minor etiam in branchiis *Gadi aeglefini*.

Cornibus ſuis, ciliis carnoſis branchiarum inſertis, tam arcte ſe affigit, vt ſine mutilatione non divelli poſſit. — Motus huius vix obſeruabilis.

EDITVR a Groenlandis lubenter.

326. LERNAEA CYCLOPTERINA. *

Lernaea corpore tereti flexuoſo, orificio duplici in medio roſtri deſinentis cornibus tribus tripartitis.

Lernaea cyclopterina, Müll. prodr. 2745.

GROENL. *Nepiſardlub-maſſimioa.*

DESCR. Antecedenti ſimilis, a qua tamen differt, quod collum tenue ſurſum tendens, apice integrum, cornibus tribus terminalibus trifidis, medio autem orificiis 2 tubularibus breuibus antrorſum obliquis, oppoſitis inſtructum ſit. Cauda etiam anguſtior, fiſſura transuerſali apicis non flexi, et vtrinque lobis 2 conuexis. Ouaria ſimplicia ſpiralia, in longitudinem 5 vnciarum extenſilia.

HABITAT in branchiis *cyclopteri ſpinoſi*; varietas minor ouariis vireſcentibus in *cycloptero lipari*.

327. LERNAEA SALMONEA.

Lernaea corpore obouato, thorace obcordato, brachiis 2 in orbiculum cartilagineum connatis.

Lernaea ſalmonea, Syſt. nat. I, 1093. Faun. Suec. 2102. Müll. prodr. 2744. Ol. 612.
Laxeluus, Bom. V, 85.

GROENL. *Ekallub-maſſimioa*.

DESCR. Long. 6 lin., lat. 2 lin. — Caput paruum, oblongum, conuexiuſculum *), labiis 2 horizontalibus praeditum, quorum ſuperius latius obtuſum vncinis 2 mobilibus rigidis armatum, inferius breuius bifidum; inter haec orificium. Thorax capite latior conuexiorque cordiformis; de cuius baſi brachia 2 linearia, teretia, ſatis longa, mobilia, apice in orbiculum cartilagineum connata, quo praedae affiguntur: inter brachia haec eminentia transuerſa dorſalis. Abdomen obouatum latius conuexiusque ſulco orbiculari ſupra, et 2 longitudinalibus infra. Ouaria 2 teretia poſtica longitudine corporis recta, reliquo candidiora, intus granulata; inter quae anus. Tota pallida mollis.

HABITAT in branchiis *Salmonis carpionis*. Similes etiam vidi ad pinnas *Gadi barbati*, quas ex parte conſumſerunt **).

Praecedentibus viuidior, vncinos ſuos conniuentes continuo motitans.

328. LERNAEA VNCINATA. *

Lernaea corpore oblongo, roſtro ſimplici curvo, ore terminali.

Lernaea uncinata, Müll. prodr. 2746. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 2. ***). GROENL.

*) Minime oculatum, contra effatum Bom. l. c.

**) Huic affinis poſthac in Salmone alpino mihi in Noruegia obuenit, cui corpus curuatum, thorax annularis, caput maxilloſum, et ouaria ex moleculis nigro arcuatis compoſita.

***) In quo opere elegantiſſimo, beneuolentia editoris illuſtris, hanc et ſequentes Lernaeas, ſecundum delineationes illi

GROENL. *Saraulib-maſſimioa.*

DESCR. Magnitudo et color praecedentis. Mollis, ſimplex prae congeneribus. Collum ſ. roſtrum longum, teres, curuum. Os terminale bifidum. Corpus oblongum ſubdepreſſum, ſulco longitudinali medio dorſi, et 2 lateralibus coeuntibus abdominis. Papilla breuiſſima pectoris, qua ſe affigit. Ouaria vt in praecedente, ſed non granulata; inter haec papilla minuta analis.

HABITAT in branchiis *Gadi callariae*; etiam in pinnis *Gadi aeglefini* mihi obuia fuit.

Eſt praecedente minus viuida.

329. LERNAEA GOBINA.*

Lernaea corpore rhomboidali, brachiis 2 anticis, totidemque poſticis, nodoſis, cornibus binis arietinis.

Lernaea gobina, Müll. prodr. 2747. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 3.

GROENL. *Itekivdlib-maſſimioa.*

DESCR. Long. 7 lin., lat. 3½ lin. Corpus quadrangulare poſtice latius, depreſſum, ſubtus ſubconcauum, prolongatur antice collo teretiuſculo, apice incraſſato, vbi cornua 2 curuata antrorſum et os intermedium prominens, conſtans 3 labiis, ſc. 1 ſupero longiore, e 2 inferis breuioribus. In corpore ipſo 4 brachia deflexa, quorum 2 antica teretia varie flexa geniculis 2 nodatis, et nodo terminali, antrorſum vergunt, 2 poſtica retro tendunt apicibus curuatis conniuentia, geniculis 2 nodatis, nodo baſeos et interiore alio inter genicula, apice ſimplici.

illi communicatas, figuris accuratis expreſſas gratus video. — Textu ſequente, etiam ibi deſcriptiones perfectiores ſunt exſpectandae.

plici. Inter et ſupra haec ouaria caudalia, ſpiralia, tereti-ſubulata. Inter haec anus eminens bifidus. De ore in anum inteſtinum obſcurum ſuperne transparet in quibusdam, reliquo corpore ex albo coeruleſcente, ouariis albis.

HABITAT in branchiis *Cotti gobio*.

330. LERNAEA RADIATA.*

Lernaea corpore quadrato depreſſo, brachiis vtrinque tribus, cornibus quatuor rectis.

Lernaea radiata, Müll. prodr. 2748. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 4.

GROENL. *Ingmingurſab - maſſimioa*.

DESCR. Long. 11 lin. lat. 3 lin. — Corpus quadratum depreſſum, eminentiis variis. Brachia 6 ſ. 3 par anticum conicum oblique deorſum extrorſumque flexum; par medium teres craſſius ſub abdomen retro curvatum, hinc deſuper non conſpicuum; par poſticum craſſiſſimum oblique retro tendens patensque, papilla intermedia anali, cui incumbunt ouaria 2 recta teretia extus craſſiora corpore duplo longiora. — Abdomen inter 2 paria poſtica brachiorum transuerſim eminens, antice vero concauum papillis 4 mediis minutis conicis verſus caput; pone par medium etiam concauum et eminentia leuis longitudinalis latus vtrinque percurrit in papillas poſticas vsque. — In dorſo ſuper collum conuexitas orbicularis, pone quam lunaris, et in medio dorſi 2 orbiculares marginibus ſerratis, reliquo dorſi humiliore. — Latera corporis crenata. Caput depreſſiuſculum rotundatum, ſubtus conuexius papillis minutis crebris inaequale; quatuor tentaculis, ſ. cornibus mollibus lateralibus, plano-ſubulatis, poſticis maioribus. Os terminale inferum vncinis 2 nigris rigidis armatum. Loca eminentia omnia lactea ſolidiora, reliquo corporis, cum papillis, capite et tentaculis, ſordide albo ſ. ſubcinereo, molliori.

HABITAT

HABITAT in *Coryphaena rupeſtri* ad rictum oris, rarior.

Extra piſcem fere quieta, brachia et cornua leniter motitat.

331. LERNAEA NODOSA.*

Lernaea corpore quadrato tuberculato, brachiis breuiſſimis vtrinque duobus.

Lernaea nodoſa, Müll. prodr. 2749. Zool. Dan. tab. XXXIII. f. 5.

GROENL. *Sullupaukab-maſſimioa.*

DESCR. Long. 8 lin., lat. $2\frac{1}{2}$ lin. depreſſiuſcula, ſupra conuexior, quadrata, longitudinaliter 5-tuberculata, et totidem eminentiis marginalibus conicis vtrinque, quarum 2 anticae et vltima ſub abdomine in brachia breuiſſima flexa prodeunt: ex his anterior trifida, reliquae bifidae. In abdomine tuberculus medius, et analis, papillae 2 trifidae ad caput et 4 ſimplices ſub capite. Inteſtinum etiam longitudinale abdominis transparens. Caput rhomboidale ſulco laterali in 2 conos vtrinque emarginatum, poſteriore longiore. Vncini, ouaria et color fere praecedentis.

HABITAT in *Perca Noruegica* ad rictum oris, minus frequens.

332. LVCERNARIA AVRICVLA.*

Lucernaria lagenam referens, collo tereti, extremitate ampliore faſciculis octonis tentaculorum cincta.

Holothuria lagenam referens, tentaculis octonis faſciculatis, Müll. prodr. 2812.

GROENL. *Akuiliſaurſak*; aliis: *Unnerarſuk*, vel potius *Ornigarſuk*.

teſtinulum. — Byſſo alba tali, quae in Mytilis occurrit, rami inferiores ſunt radicati.

HABITAT cum praecedente.

Locum mutare non vidi; ſaepe autem duas collis ſuis connexas, ſcopo ignoto. Figuram ſuam etiam mutare poteſt, ita vt collum prorſus ſub ramis magis diſperſis retractum occultetur, corporeque magis conſpicuo.

334. MYXINE GLVTINOSA. †

Myxine corpore elongato glutinoſo, ore dentato.

Myxine glutinoſa, Syſt. nat. I, 1080. Müll. prodr. 2755.

Hvid-aal, Ström, I, 287.

Sleepmarky, Act. Nidr. II, 250. tab. III. Bom. VII, 386.

Pibr'ál, *Pilor*, *Ingeris-Pilt*, Kalm Am. I, 100.

GROENL. *Ivik.*

Rara in mari groenlandico.

335. DORIS FVSCA.

Doris oualis, lamella ſcabra, punctata.

Doris fuſca, Müll. prodr. 2768.

Doris bilamellata, Syſt. nat. I, 1083.

Limax bilamellatus, Faun. Suec. 2094.

GROENL. — — — —

DESCR. Long. 3 lin. lata 1½ lin. — Ouato-oblonga, ſupra plano-conuexa, ſubtus plana. Vermis ipſe inferius oblongus, poſtice acutus, antice capite rotundato, cuius orificium ſubtus concauum. — Tentacula ſua nunquam in conſpectu meo porrigere voluit; hinc de illis haereo. — Anus vero tuberculatus verſus antica in latere dextro ſatis conſpicuus, pone quem porus alius minor. Obue-

latur

latur lamella ſupera, quadruplo circiter latiore et ante caput prominente, molli, dorſo vermis annexa, margine deflexo, ſic ſubtus concaua. Superficies huius ſcabra verrucis minutis durioribus ouatis. Color albus, maximam vero partem dorſi occupat macula oblonga fuſca, inteſtina transparentia indicans, vbi etiam cutis tenuior.

HABITAT cum Chitonibus in lapidibus marinis et ad radices fucorum.

Lentiſſime procedit, marginem lamellae plicans; arcte vero ſe more Chitonum lapidibus affigit. Corpus ſtatim incraſſare et dilatare valet. *)

336. DORIS PAPILLOSA.

Doris ſupra tecta papilla, linea dorſali laeui.

Doris papilloſa, Müll. prodr. 2775.

Limax papilloſus, Syſt. nat. I, 1082. Faun. Suec. 2093.

Doris bodoenſis, Act. Hafn. X, 170, tab. e. fig. 11-16.

GROENL. *Kemiarſurſak*.

DESCRIPT. Maxima, quam vidi, long. 1 vnc. et lat. 3 lin. erat; corpore oblongo poſtice acuminato, ſupra lamella ampliore molli plano-conuexa obuelata, ſubtus plano craſſiuſculo. — Lamella ſuperne tegitur vtrinque papillis numeroſis tentacularibus, non tamen retractilibus, medietate tamen dorſi longitudinali, capite et extremo caudae nudis. Caput ſulco transuerſali de corpore ſeparatum, quadratum. Tentacula 2 longa ſubdepreſſa, acuminata de angulis anticis, et totidem breviora de ſulco collari, quae non more limacum inuoluit,

 ſed

*) Fateor hic, me antea Hirudinem hippogloſſi pro Doride laeui habuiſſe, quod occaſionem dedit nominis groenlandici Müll. prodr. 2774, illi alieni.

etc. ad littora maris; ob paruitatem vero non rite conſpectam eſſe ſuſpicatus, accuratiorique deſcriptione in Zool. Dan. exſpectata, hic ſepono.

339. HYDRA RAMOSA. *

Hydra pedunculo compoſito flauicante, capitulis, vndique nebuloſe cirratis, rubris.

DESCR. Longitudo pedunculi 9 lin. capitis 1¾ lin. — Pedunculus tenuiſſimus filiformis, laeuis, ex griſeo flauicans, ſubmembranaceus, erectus in ramos 3 vel plures diuiditur, tubularis, intus fluore pallido repletus. In apice rami ſinguli capitulum oblongum, teres, molle, coccineum, figura et magnitudine capitelli floris lauendulae, apice perforato albo, baſi per pedicellum breuiſſimum ramo inſidens. Superficies huius nebula alba cingitur, quae, ſi melius attendatur, formata eſt ex multis papillis apice incraſſatis, longitudine latitudinis capituli. — In quibusdam adhuc ad baſin capituli alia minora ouata enaſci incipiunt; paſſim in ramis ipſis etiam talia ſolitaria germinantia. — De orificio terminali capituli interdum cirros longos tenuiſſimos exſertos conſpexi; nec certus ſum, verum vere cirri, an inteſtina partis violatae expreſſa fuerint; non enim deinde retrahebantur.

HABITANT in ſtipitibus vluarum maximarum pedunculis ſuis fixae, plures gregatim.

Orificium dilatat, capitulum vibrat, et papillas prolongat abbreuiatque; qui motus vnicus.

340. ACTINIA CRASSICORNIS.

Actinia rubra, cirris fuſiformibus.

Actinia craſſicornis; Müll. prodr. 2792.
Böckuſe, Ström, I, 204. Bom. VII, 491.

Actinia

Actinia felina, Syſt. nat. I, 1088.
Priapus felinus, Faun. Suec. 2105.
Actinia corpore ventricoſo molli, tentaculis numeroſis variis, Ol. 1001. E[illegible]
Vrtica maior et minor, Ionſt. exſang. tab. XVIII.

GROENL. *Kettuperak*.

DESCR. Tota mollis, laeuis, lubrica, conico-truncata; variat magnitudine, dum vidi minimas vt lenticulas, alias vero 1 vnciam longitudine et ſemiunciam diametro baſeos ſuperantes. Color albidus, ſubgriſeus, vel rubicundus, lineis longitudinalibus albo punctatis. Apertura vnica ſupera dilatabilis, cincta 12-48 cirris mollibus approximatis, ſubulatis, 2 ordinibus obſita, quos exſerere et quoquouerſus flectere valet, illisque rapinam ſuam amplecti, et in orificium medium 4 labiis cruciatim obuelatum ferre ſolet. Baſis integra rugoſa rugis centrifugis, quibus ſe rupibus affigit; ſubſtantia baſeos reliquo craſſior compactiorque. In animali contracto rugae longitudinales annularesque in conſpectum veniunt; maſſaque tota ſolidior euadit. Intus caua amplaque eſt, vbi inteſtina flaua, mollia, contortuplicata tantum reperi, et inter haec pullos eius natantes menſe Martio, quos me conſpiciente de apertura ſupera peperit; eſtque ſic viuipara.

HABITAT in rupibus littoreis marinis, praeſertim in fiſſuris, arcte fixa, hinc ſaepius difformis baſi ſua; ſuper mytilos etiam frequens.

Locum mutare non vidi. Cirros ſuos continuo motitat victum quaerens; vix autem tacta ſe contrahit, cirris intra aperturam retractis.

VESCITVR patellis, neritis, et aliis vniualuibus, improuiſo cirris eius appropinquantibus, dum ſic degluti-untur, et carne conſumta teſtae exſpuuntur: quod videns teſtor.

EDITVR cocta ab incolis, praeſertim auſtralioribus.

341. ACTI-

341. ACTINIA NODOSA. *

Actinia rugoſa, ſulcata, extremitatibus amplioribus, ſupera tuberculata, cum cirris intermediis breuibus compreſſis coccineis.

GROENL. *Aitſib-pa.*

DESCRIPT. Haec maxima omnium Actiniarum viſarum, long. 4 vnc. lat. media 2 vnc., extremitatum 3 vnc. Color ex albo rubeſcit, cirris vero coccineis. Se ſe extendens ſalino vel ſcypho non abſimilis eſt, medio anguſtior cylindrica, extremitatibus vero amplioribus. Baſis maxime ſe dilatat cute craſſa coriacea. In hac et parte anguſtata rugae numeroſae annulares, quas interſecant 24 ſulci longitudinales, ita tamen, vt ſulci verſus verticem, rugae verſus baſin, praedominentur. — Extremitas ſupera nodis permultis, verſus aperturam maioribus, lubricis, rubicundis tuberculata eſt, intra quos aperturae propiores 96 cirri breues compreſſi apice acuminati, 2 ordinibus, interiore longiore, locati ſunt. Hi cirri ſaturatius rubri, iam ex parte, iam omnes ſimul, extendi ſolent. — Apertura ampla in rimam oblongam profundiorem deducit, cuius margo ſubmembranaceus inaequalis. Inteſtina rubicunda implicita, ſpuria, hepatis inſtar.

HABITAT in locis profundis maris, fundo rupeſtri adhaerens.

Pullos et victum eius non offendi. Reliqua vt in praecedente.

342. ACTINIA INTESTINALIS. *

Actinia cylindrica laeuis flauicans pellucida, ſulco annulari in duas partes diuiſa, cirris filiformibus concoloribus.

An

An *Actinia truncata*, Müll. prodr. 2795.?

GROENL. *Kettuperingoak*.

DESCRIPT. Vix penna cygnea craſſior, longa 1 vnc., ſi autem extendatur 2 vnc. — Tota laeuis, pellucida, teres, extremitatibus truncatis, inteſtinum referens. Annulus profundior medius, baſi tamen propior, totum corpus in 2 partes diuidit, quae in contracta aeque fere latae longaeque, in extenſa vero ſuperior pars multo longior tenuiorque vt collum ſe oſtendit. Rugae vel ſulci plures in hac non occurrunt, ſed intra cutem ſtrigae albae longitudinales tantum transparent. Apertura terminalis orbicularis parum eminens cingitur cirris 18 filiformibus longiuſculis, 2 ordinibus alternatim diſpoſitis. — Color flauicat, parte inferiore cum cirris lucidioribus.

HABITAT ad littora lapillis et teſtaceis adhaerens; frequens etiam in fundo arenoſo, ex parte ſub arena ſe condens.

Continuo vibrat extremitatem ſuperam cirratam. Si diuellitur, et iterum aquae committitur, ſe fundo affigit; hoc tamen ſaepius iterato, glutine ſuo quaſi amiſſo, amplius adhaerere non valet, lateribus vero incumbens cirros ſuos vibrat.

342. b. ACTINIA SPECTABILIS.

Actinia coerulea, laeuis, cirris craſſis albo maculatis, foramine radiato.

An Varietas *actiniae rufae* Müll. prodr. 2797. Zool. Dan. tab. XXIII.?

GROENL. *Kettuperarſoak*.

DESCRIPT. Affinis eſt Actiniae craſſicorni, ſed multo maior, ſaepe 2 vnc. longa et 1 vnc. lata baſi. Color pulcre coeruleus vel vireſcens, ſtrigis longitudinalibus albo punctatis. Cirri craſſi verſus apicem attenuati

corpore

corpore pallidiores, latere interiore verſus baſin maculis albis, quae totidem radiis continuantur in orificium medium, ac cirri dantur ordine ſingulo. — Numerus vero cirrorum indeterminatus eſt: multiplicantur enim, prout apertura cum aetate amplificatur; ſic 12, 36, 48, 62 in diuerſis numeraui.

HABITAT ad littora infra terminum fluxus maris ordinarii, in cauernis rupium frequens.

343. HOLOTHVRIA PENTACTES.

Holothuria tentaculis denis corpore quinquefariam verrucoſo.

Holothuria pentactes, Syſt. nat. I, 1091. Müll. prodr. 2806. Zool. Dan. tab. XXXI. f. 8.
Ochſenhertz, Cr. 134.
Innelloalik, Gl. 134.
Brimbutur, Ol. 1004.

GRÖENL. *Innellualik.*

DESCRIPT. Corpus oblongum teres extremitatibus anguſtatis, figura cucumeris. Longitudo 6 vnc., latitudo 3 vnc. *); ſe autem pro lubitu contrahere et extendere valet. Cutis craſſa, in extenſa mollior, in contracta ſolidior, colorem habet ex viridi brunneum, laevis, 5 ordinibus longitudinalibus duplicatis verrucarum rubicundarum eminentium inſtructa. Verrucae hae perforatae videntur, et ſunt totidem papillae exſertiles, quibus animal ſupra fundum incedere valet. Aperturae duae terminales, quarum poſtica minor ſimplex anus; antica maior, magis rugoſa, os. Ex hoc tentacula 10 interiora protrudit, quae verſus baſin teretia, craſſior, corpori

*) Si igitur magnitudo figurae Zool. Dan. naturalis erit, certe pulli. Tentacula eius quoque parum differre videntur: an igitur diuerſa?

pori concolaria, apice vero rubicunda diuiſa, granulata. Inter haec gula longa coarctata, inteſtino flauo triplicato prolongata in anum vsque. Praeterea interiora implent inteſtina innumera contortuplicata, tenuia, rubicunda, molliſſima, materiam granulatam fuluam circumdantia. Superficies interior corporis alba cute tenui flaua veſtita; ibi etiam nerui 5 albi robuſti longitudinales e regione verrucarum conſpiciuntur, et adhuc laminae longae extremitates papillarum interiores obducentes.

HABITAT praeſertim in fundo maris inter fucos; alias etiam in libero mari trans littora natare conſpicitur, tentacula ſua extendendo et complectendo.

Eſt viuipara: menſe enim Martio in illa verſus anum pullum libere natantem, rubicundum vidi.

344. HOLOTHVRIA FRONDOSA. †

Holothuria tentaculis frondoſis, corpore laeui.

Holothuria frondoſa, Syſt. nat. I, 1089. Müll. prodr. 2802.

GROENLANDORVM *Irkſolik*, quam non vidi, ſecundum illorum narrationem hanc eſſe ſubſumo.

345. HOLOTHVRIA LAEVIS.*

Holothuria elongata tentaculis duodenis, corpore quinquefariam lineato punctatoque.

Holothuria denudata, Syſt. nat. I, 1091. Müll. prodr. 2805.?

GROENL. *Kaumarſorſoak*.

DESCR. Long. 1-6 vnc., ſed vix penna cygnea craſſior. Elongata, teres, mollis, laeuis, candida, pellucida, inteſtinis flauicantibus transparentibus, 5 lineis lacteis longitudinalibus in 5 ſpatia aequalia quaſi diuiditur,

 quorum

quorum medium occupant totidem ſtrigae lucidiores punctatae punctis maioribus minoribusque alternantibus plerumque 15. Puncta haec parum eminent, vix tamen cutem ſcabram reddunt, et ſunt totidem papillae tubulares, exque ſtrigis illis 2 approximatae reliquis minus notabiles. — In quibusdam etiam ſtrigae aliae pallidiores apparent. Extremitas antica paulo craſſior, vbi os, cinctum 12 tentaculis mollibus albidis, apice 8-fidis, quae abbreuiari prolongarique poſſunt, et radicantur in annulo candidiore corneo intermedio, ex 12 dentibus depreſſis verſus gulam tendentibus conſtante. Gula minuta, profundior, pallida, prolongatur inteſtino antice triplicato, poſtice ſimplici, excrementis griſeis argillaceis impleto. Anus parvus, notabilis tamen, in extremitate oppoſita. In maioribus verſus antica materia alba granulata transparet; forſitan oua eius.

HABITAT ad ſcopulos maris in fundo argilloſo, quem tranat, foramen ſuperum habens pro excrementis.

Extra elementum ſuum non progredi valet, in argilla vero cito ſatis ſe condit. Os ſuum dilatans tentacula ſua alternatim extendit, 6 ſc. ſingula vice, 6 reliquis interim verſus os deflexis.

In ſpiritu vini mire deformatur, ita vt non pro eadem habeatur.

346. HOLOTHVRIA MINVTA.*

Holothuria oblonga, tentaculis duodenis, corpore quinquefariam papillato.

GROENL. *Kaumarſungoak.*

DESCRIPT. Praecedenti tam ſimilis, vt facile pro pullo eius habeatur; differt tamen ſequentibus: Longitudinem 4 lin., et latitudinem 1 lin. vix ſuperat, oblonga

ga teres, extremitatibus rotundatis, poſtica parum curva poro anali terminata. Cutis laeuis, glabra, ſubmembranacea albida, 5 ſeriebus papillarum reſpectu paruitatis vermis mire prominentibus, retractilibus, tubularibus inſtructa. In ſerie ſingula 10 papillas, omnes eiusdem magnitudinis, numeraui; ſuntque ſeries illae ita locatae, vt maxime latus alterum ſpectent, ſicque alterum, quod dorſum nomino, fere nudum euadat; quae dorſo propiores, reliquis etiam minus notabiles magisque interruptae ſunt. Os cingitur tentaculis 12 flauicantibus apice 6-fidis. — Variant quaedam ſubrubicundae.

HABITAT ad littora maris in fundo arenoſo.

Incedere valet, licet tarde, papillas ſuas extendendo.

347. HOLOTHVRIA PRIAPVS.

Holothuria elongata, caudâ papilloſa, ſtriis annularibus corporis et longitudinalibus glandis anticae.

Holothuria priapus, Syſt. nat. I, 1091. Müll. prodr. 2807.

Madkamoder, Ol. 1001. tab. X. fig. 9. (ex ſpecimine nimis mutilato.)

GROENL. *Tarkikſunak.*

DESCR. Long. 6 vnc. (cauda $4\frac{1}{2}$ vnc. efficiente), craſſitie 4 linearum. Commode diuidi poteſt in 3 partes praecipuas, truncum, glandem, caudamque. Truncus, qui pars media, elongatus, teres, laevis, verſus anteriora ſenſim anguſtior ſulcis annularibus (quos 38 numeraui,) inſtructus, poſtice abrupte terminatur annulis 3 eminentioribus concentricis. De centro proſtat cauda corpore triplo longior, filiformis ſcabriuſcula, papillis mollibus carnoſiis, verſus baſin confertioribus, verſus apicem diſtantibus, veſtita, et in perfectis terminata 3 talibus papillis. Ad baſin caudae porus ana-

lis. Glans, ſiue pars antica trunco dimidio breuior, ſed craſſior, ab illo diſtincta ſulco annulari profundiore, etiam teres, laeuis et ſulcata annulis (quos 2: numeraui); praeterea autem ſtriae 24 longitudinales eminentes, ſerratae, hanc partem percurrunt, antice in centrum orificii concurrentes. Extremitas eius parum craſſior rotundata orificio medio eminente inſtructa eſt, de quo protrudi poteſt tubulus, glande triplo breuior graciliorque, punctis eminentibus ſcaber, baſi anguſtatus, vbi 2 annuli aculeorum nigrorum (in ſingulo annulo 10), qui tubulo retracto os cingunt, quaſi dentes eius. Gula continuatur inteſtino recto in anum percurrente, fluore nigro impleto. Color albidus, nitidus, papillis caudae tamen ſanguinolentis.

In Syſt. nat. l. c. dubitatur de vero loco oris, dum alii caudam faſciculum tentaculorum dicunt; ſed hanc reuera caudam eſſe, glandemque ore terminatam, iterato conſpectu certus factus ſum: glande enim ſemper fundum fodit, illiusque orificium dilatat, non vero ita cum cauda ſe habet.

HABITAT in fundo argilloſo ſinuum, vbi meatum ſuum habet tuberculo ſupero notatum.

Dum ore ſuo ſub argilla fodit, caudae extremitatem ſupra fundum erigit (quaſi tentaculum), qua vix tacta profundius ſe recipit. Glandem totam retrahere valet intra truncum, tunc ſolum conſpicuum; momento citius autem denuo protrudit. Tubulum ſponte emitti nunquam vidi.

Eſt cibus *Cotti gobio*.

348. HOLOTHVRIA SQVAMATA.

Holothuria tentaculis octonis ſubramoſis, corpore ſupra ſcabro, ſubtus molli.

Holothuria ſquamata, Müll. prodr. 2810. Zool. Dan. tab. X. fig. 1-3.

GROENL. — — — — — DESCR.

DESCR. Huius exemplar mutilatum tantum vidi, ab anate molliſſima ingurgitatum, quod tale erat: Corpus longum 2 vnc. 7 lin., latum 1 vnc. 6 lin., oblongum extremitatibus rotundatis, altera paulo latiore, ſupra conuexum, arcte imbricatum ſquamis permultis teſtaceis, punctis eminentibus ſcabris, margine rotundatis, reſpectu 2 centrorum humiliorum verſus extremitates locatorum concentricis, interioribus ſenſim minoribus, lateralibus vero longitudinaliter ordinatis, ſubtus planum, nudum, carnoſum, verſus latera tantum verrucis planis orbicularibus veſtitum: hinc trans medium apertura oblonga conſpicitur, quam naturalem eſſe haeſito. De centro ſquamarum dorſi dicto extremitatis latioris prominet pars truncata, quae rudimentum tantum tentaculorum mutilatorum. Color ruber.

HABITAT in fundo maris arenoſo.

349. HOLOTHVRIA FORCIPATA.*

Holothuria ventricoſa, extremitatibus anguſtatis conicis, antica forcipe aurichalcica.

Blodſuga, Ol. 611.?

GROENL. *Illulualik*.

DESCR. Longitudo 5 vnc., latitudo 2 vnc., extremitatum vero 3 lin. — Corpus ventricoſum, cylindricum, molle, lubricum, punctis innumeris parum eminentibus. Cutis tenuis. Extremitates valde anguſtatae conicae ſolidiores, itidem punctatae: poſtica poro anali terminatur; antica poro maiore, de quo forceps aurichalcica rigida ex 2 cruribus compreſſo-acuminatis, curuis, apice conniuentibus, conſtans proſtat: ad baſin huius ſubtus in collo rima longitudinalis.

HABITAT in fundo maris argilloſo.

EDITVR a *Cotto ſcorpio*, in cuius ventriculo illam inueni.

350. SEPIA LOLIGO.

Sepia corpore cylindrico ſubulato, cauda ancipiti-rhombea.

Sepia Loligo, Syſt. nat. I, 1096. Faun. Suec. 2107. Müll. prodr. 2815.
Dintenfiſch, Cr. 134.
Amikorſoak, Gl. 142.
Blækfiſk, Ström, I, 173. Bom. I, 373.
Spoite, *Sputte*, *Blekſprutte*, *Söemige*, Pont. II. 288. c. fig.
Dile, Ol. 612.
Loligo maior, Ionſt. exſang. 10. tab. I, fig. 4. Oua huius Bohadſch 155. tab. XII.

GROENL. *Amikok*, *Amikorſoak*.

DESCR. Long. 9 vnc., lat. 13½ lin. Corpus, ſiue pars inteſtina continens, eſt vagina cylindrica, laeuis, verſus caudam ſubulata, antice patens circa caput, quod ex parte intra illam retrahi poteſt, poſtice apice ſuo extra anum dependens; ſubſtantia eius craſſa, ſubcoriacea cute tenui molli obtecta; eſtque haec vagina corporis interioribus annexa, tam lingula lacera laterali vtrinque, quam membrana longitudinali dorſali nitida, quae ſine dubio os ſepiae auctorum, et pro ſpina dorſali habenda; nerui quoque minus notabiles ſparſi ad vaginam cum interioribus combinandam faciunt. Parti poſteriori vaginae ſuperne annexa eſt cauda eiusdem ſubſtantiae, latior anceps, poſtice acuminata, antice arcuata, marginibus laterum 8-crenatis plicatilibus; ſubtus eminentia longitudinalis membranam canaliculatam tegens, ad cuius baſin inter caudam vaginamque anus locum habet. Caput a vagina diſtinctum, collo breui cum interiore corpore cohaeret, breue, rotundatum, vtrinque oculo, intra rimam retractili, coeruleo inſtructum; antice prolongatur 10 cirris longis, inter quos os terminale medium

rugo-

rugoſum, praeditum roſtro nigro, quod roſtro pſittaci non abſimile: conſtat enim mandibula adunca mobili longiori, et alia breui recta immobili. — Ex cirris dictis 8 ſimiles ſunt priſmatici, (dorſo ſcilicet, lateribusque acuminatis,) apice acuto et pagina inferiori verrucoſa, 2 ordinibus cotyledónum maiorum, et 2 aliis marginalibus minorum, quos numerare non potui; ſuntque cirri hi ſatis craſſi, molliuſculi, intus medulla praediti, et ita locati, vt 2 ſint ſuperi (qui breuiores), 2 laterales vtrinque (qui longiores), et 2 inferi (lateralibus aequales); cirri 2 reliqui praedictis multo longiores diſſimilesque, inter inferos lateralesque locati, molliores, ſine medulla ideoque flexiliores, anguſtiores verſus apicem parum incraſſati, non verrucoſi, niſi in parte incraſſata, vbi cotyledones plures minuti, et 2 multo maiores, (anticus maior quam poſticus,) oblóngi compreſſo-curuati, aculeo longo curvo armati. Interiora corporis denudata oſtendunt 1) receptacula duo, anterius maius quaſi mero hepate fuſco impletum, poſterius minus fluorem coeruleſcentem continens, 2) ſub pectore appendiculam obtuſam cauam annexam cingulo albo, quod in dorſo lobum triangularem habet, et in abdomine 2 lingulas oblique receptaculum maius circumdantes, et 3) ſuper baſin harum totidem cruſtas albas breues concauas.

HABITAT in mari libere vagans.

Cirris ſuis caudaque natat tam retro quam antrorſum, et quidem cito progredi valens. Interdum verſus ſuperficiem aquae erecta cirris expanſis conſpicitur.

VESCITVR meduſis, oniſcis cancriformibus et cancris macrouris variis, quos ſine dubio cirris 2 longioribus, vtpote magis flexilibus armatisque, prehendit.

VSVS. Non facile a Groenlandis editur; ſed hepate eius pro oleo lora venatoria illinuntur.

Eſt autem cibus frequens phocarum, et praecipuus *Monodontis ſpurii.*

CAPITVR vel iaculis, vel baculo aquam extra illam mouendo, ſicque ad littora pellendo, dum in ſuperficie aquae natat.

351. SEPIA OCTOPODIA. †

Sepia corpore ecaudato, tentaculis pedunculatis nullis.

Sepia octopodia, Syſt. nat. I, 1095. Müll. prodr. 2813.
Suar, Ström, I, 204.
Polypus, Ionſt. exſang. tab. I, fig. 1.

GROENL. — — — —

HABITARE dicitur in ſinubus auſtralioribus.

352. BEROE INFVNDIBVLVM.

Beroe ouata, coſtis ciliatis nouem.

Beroe infundibulum, Müll. prodr. 2816.
Volvox Beroe, Syſt. nat. I, 1324.
Springbrunner Rotzfiſch, Adel. 412. tab. XVII. fig. 8.

GROENL. *Ikpiarſurſak.* Sic etiam ſequentes.

Talem ſaepe in mari groenlandico natantem vidi revera a ſequente diuerſam, illa maiorem, magis ouatam, minusque coloratam; dum autem ſemper procul a littore offendi, vbi deſcriptionem inſtituere prohibitus ſum, occaſionem meliorem contemplandi demum fruſtra exſpectaui. Hinc non omnino certus ſum, coſtas eius eſſe nouem. Martens etiam Adel. l. c. ſuae 8 tantum tribuit; forſitan igitur eius cum groenlandico a ſynonymis allatis diuerſa? Certe tamen alia ac ſequens; nec dubito, huius generis plures eſſe ſpecies.

353. BEROE

353. BEROE CVCVMIS. *

Beroe oblonga, coſtis 8 ciliatis, non cirrata.

DESCR. Corpus gelatinoſum, oblongum, verſus extremitates, quae ſimiles, parum anguſtatum, cucumerem referens, vtque ille differens magnitudine. — Color albus mixtura coerulea in aqua nitens, punctis crebris ſanguineis ſuperficiei interioris cauitatis etiam transparentibus. — Aperturae 2 terminales concurrentes in cauitatem mediam ampliorem oblongam. Extrinſecus ſulcata eſt ſulcis 8 longitudinalibus, qui ad latera ſua lamellis minutis ex viridi rubroque nitentibus ciliati totum corpus percurrunt in aperturas terminales conniuentes; ſulci hi tamen nullam eminentiam ſuperficiei cauſantur. Cirris omnino caret.

HABITAT in mari tam alto quam ſinuum, praeſertim vere autumnoque verſus ſuperficiem in conſpectum veniens.

Minus viuida, cilia coſtarum motitando tarde ingreditur. Tacta ſe contrahit in figuram fere pomi.

354. BEROE PILEVS.

Beroe globoſa, coſtis octo, cirrisque duobus ciliatis.

Beroe pileus, Müll. prodr. 2817.
Volvox bicaudatus, Syſt. nat. I, 1325.
Müzener Rotzfiſch, Adel. 412. tab. XVII. f. 9.

Hanc ſaepiſſime vidi tempore autumnali in ſinubus natantem, eleganter in aqua coloribus ſuis nitentem; nunquam tamen ob debilitatem eius ſufficienter contemplari contigit: igitur hic ſepono.

Obſ. Martens Adel. l. c. ſuae tantum 6 coſtas tribuit; figura eius etiam non globoſa, ſed potius hemiſphaerica, quod omne melius conuenit exemplaribus viſis: anne igitur a ceteris ſynonymis ſeparanda eſt?

355. BEROE OVVM. *

Beroe ouata coſtis ciliatis octo, cirrorumque duobus paribus, altero longiſſimo.

Manate, Cr. 135.

DESCR. Eſt quidem praecedenti affinis, attamen diverſa. Variat magnitudine, plerumque ouum columbinum, rarius anatinum, aequans. Corpus gelatinoſum ouatum, compreſſiuſculum, ſulcis 8 longitudinalibus octogonum euadens. Sulcus ſingulus margines habet eminentes ſ. angulatos, ex rubicundo viridique nitentes, lamellis innumeris obſitos. Ex his ſulcis, ſ. coſtis, 2 vtrinque, latera ventricoſa occupantes, maiores ſunt in extremitatibus corporis cum oppoſitis ſuis coeuntes, ſic totam peripheriam ouatam deſcribentes; reliquae coſtae, ſc. 2 vtrinque in lateribus compreſſis, ſunt multo breuiores, nec extremitates corporis attingentes, nec coeuntes. Color ex albo coeruleſcit, in aqua pulchre coeruleus. In extremitate vtraque inter coſtas maiores apertura orbicularis, quarum altera pro ore habenda per totum corpus, vt tubulus, percurrit, intus tamen amplior, praeſertim verſus extremitatem oppoſitam, vbi ventriculum locum habere videtur connexum cum altera apertura ſiue ano. In cauitate media, ano tamen propius, radicati ſunt cirri 2 filiformes ſanguinei, quos de ore in longitudinem duplam corporis extendere, iterumque pro lubitu intra orificium retrahere poteſt; vltimum intendendo noduli varii in illis conſpiciuntur, quos tamen conuolutio tantum efficit. Intra illos cirros, et paulo anterius, 2 cirri minores rubicundi conſpiciuntur, quos extra corpus extendere non vidi, nec credo illam poſſe. — Hic vermis inter pulcherrimos ſane numerandus eſt, dum in aqua conſpicitur; certe autem etiam inter debiliſſimos: vix enim prehenſus in plurima fruſta diſrumpitur.

HABITAT cum praecedente.

VESCITVR

VESCITVR *oniſcis cicadis*, quos ſaepe in ventriculo eius inueni.

Eſt ſatis viuida eodem modo ac praecedentes, ſed citius ingrediens. Sub natatu anus anterior eſt verſus ſuperficiem maris oblique tendens; cirros ſuos ſic poſt ſe trahit vt todidem caudas. Interdum ſuperficiem maris celerrime aggreditur, quaſi aerem haurire volens; illa autem vix tacta ſe iterum deflectit profundum petens. In gyrum etiam ſe vertere poteſt. Cirros ſuos continuo motitat extendendo contrahendoque, rapinaeque occurrenti affixos cum illa in os retrahit; praeditos igitur eſſe materia glutinoſa neceſſe eſt: oniſcus enim illis adhaerens vix aufugere valet. Si dilaceratur et fruſta eius in aquam committuntur, haec adhuc viuunt lamellis reſiduis ſe moventia. Eſt cum meduſis aliisque gelatinoſis cibus *Cyclopteri lumpi* praecipuus.

356. MEDVSA AVRITA.

Meduſa orbicularis, ſubtus quatuor cauitatibus.

Meduſa aurita, Syſt. nat. I, 1097. Faun. Suec. 2109. Müll. prodr. 2820.
Gople, Ström, I, 172, 2. Bom. III, 112, 2.
Meduſa orbiculo, ſubtus 4 cavitatibus notato, It. Wgoth. 172. tab. III. fig. 2.
Manæt, It. Oel. 160.
Kiöbmands-Huer, Ol. 715. e.
Hafsdiur, Kalm Am. II, 109.

GROENL. *Nuertlek.* Sic etiam ſequentes.

DESCR. Diameter 2-4 vnc. Subtus crux centralis eminens laeuis (nec falciformis, nec ciliata); crucem circumdant 4 cauitatés orbiculares marginibus ciliatis flavis (non punctatis), verſus angulum crucis patentes: cilia marginalia corporis etiam flaua. Reliqua vt deſcripta Faun. Suec. et. It. Oel. ll. cc.

HABITAT paſſim in mari.

VESCITVR piſciculis, ſpeciatim pullis ſcorpiorum, quos in ventriculo eius offendi.

Marginem ciliatum flectendo, et cauitatem ſuam, oblique antrorſum verſus ſuperficiem vertendo, progreditur. — Saepe illam et permultas alias meduſas manibus meis prehendi, neque ideo facultatem vrendi illis tributam obſeruare potui.

357. MEDVSA AEQVOREA.

Meduſa orbicularis planiuſcula, margine inflexo ciliato.

Meduſa aequorea, Syſt. nat. I, 1097. Müll. prodr. 2819.

DESCR. Eſt animal ſimpliciſſimum, praecedente paulo minus molliusque, ſupra conuexiuſculum, ſubtus concauum, marginibus valde inflexis, ita vt apertura cauitatis vix dimidium diametri corporis retineat. — Cilia marginis alba.

HABITAT cum praecedente, rarior.

358. MEDVSA CAPILLATA.

Meduſa orbicularis conuexa, margine ſedecies emarginato, ſubtus piloſa.

Meduſa capillata, Syſt. nat. I, 1097. Faun. Suec. 2108. Müll. prodr. 2821.
Röd-gople, Ström, I, 172, 1. Bom. III, 112, 1.
Manæte, Pont. II, 294.
Maniet, It. Wgoth. 172. tab. III, fig. 3. Kalm Am. I, 107.

GROENL. *Nuertlerſoak.*

DESCR. Haec omnium viſarum maxima, diametro ſaepe 8 vnc. habente. Orbicularis quidem eſt, ſed margo

8 locis

8 locis inciſus eſt, vnde lobi totidem; hi iterum per inciſuras minores in 2 ſubdiuiduntur, et ſic ſedecies emarginata dici poteſt: ſi autem recte attendatur, lobus ſingulus minor etiam inciſuram vilem habet, itaque reuera tricies-bis emarginata eſt. — Supra conuexa laeuis; — ſubtus in medio apertura orbicularis in cauitatem ampliorem ferens: cauitas haec tamen totam peripheriam non occupat, relinquens verſus marginem plene tertiam partem corporis ſolidam; obducta eſt autem cute tenuiſſima, cui annexae ſunt veſiculae innumerae materiam purpuream continentes (forſitan ouaria), totam aream hanc tegentes. Aperturam centralem cingit crux eminens, vnde emittuntur flabella 4 membranacea longa, extra marginem corporis prominentia, et congeriem cirrorum capillarium granulatorum fuluorum ferentia. — Sub lobo ſingulo maiore marginis 2 radii acuminati eminentes, longitudinaliter ſulcati. — Reliquum inferum de inciſura maiore marginis in cauitatis initium geometrice ſulcis diviſum eſt in plures circulos concentricos, hique omnes radiis 16 in totidem areas ſulcis minoribus ſulcatas ſecantur, exque his areis alternae inciſuris maioribus marginis reſpondentes cauae ſunt. — Superficies interior purpurea transparet.

HABITAT frequens in mari, praeſertim in ſinubus menſe Septembri obuia.

Oniſcus meduſarum inter et circa cirros eius tantum obuius ſine dubio cibus eius.

Progreditur lobos marginis flectendo, dorſo antrorſum verſo, flabella cirrata vt caudam poſt ſe trahens.

359. MEDVSA BIMORPHA. *

Meduſa dorſo eminente, ſubtus cruce minuta foraminibus 5 cincta, margine ciliato.

Meduſa bimorpha, Müll. prodr. 2823.

DESCR.

DESCR. Eſt *Meduſa aequorea* paulo minor. Expanſa orbicularis eſt; margine vero inflexo quadrata. Diſcus dorſi paruus eminens emittit radios ſulcatos multos in circumferentiam, ex quibus 4 in angulos quadrati tendentes excellunt, ſuperficiem in 4 areas quaſi diuidens. Margo ciliatus ciliis albis. Subtus concaua eſt, vbi crux centralis elata alba, circa quam foramina 5 parua.

HABITAT cum Meduſa aequorea.

360. MEDVSA CAMPANVLA. *

Meduſa diſco gibbo, limbo ampliato ciliato, ſubtus cruce piloſa.

Affinis *Meduſae pileari*, Syſt. nat. I, 1097. foramina vero limbi non inueni.

DESCR. Praecedentis magnitudine. Conico-orbicularis campanam refert: diſcus enim gibbus conicus, et limbus dilatatus, cuius margo ciliis flauis raro ciliatus, et intus angulis albis radiatus. — Subtus caua eſt vſque ad initium diſci, vbi quadratum centrale de angulis ſuis radios emittens in formam crucis: haec omnia humiliora, niuea, marginibus crenatis. Crucem hanc veſtiunt cirri tenuiſſimi longi, in aliis albi, in aliis flaui.

HABITAT in ſinubus tempore autumnali haud infrequens.

Vt *Meduſa capillata* ingreditur. Cirris etiam huius *oniſcum cicadam* captum vidi.

361. MEDVSA DIGITALE. *

Meduſa hyalina ſubtus centro piſtillifero, margine ciliato.

Meduſa digitale, Müll. prodr. 2824.

DESCRIPT. Haec omnium minima digitale tam figura, quam magnitudine refert. Corpus hoc paruum

coni-

conicum hyalinum vix in aqua obſeruaretur, ſi non motu eius margo coloratus in conſpectum veniret. Striae multae vix notabiles longitudinaliter in verticem concurrunt. Margo ciliatus eſt ciliis intus hamatis flauis cum albis mixtis. — In cauitate infera, quae profunda, piſtillum apice, vt videtur, penicillato dependet, in aliis album, in aliis penicillo flauo.

HABITAT in mari ad oras exteriores.

Eſt viuida ſatis; margine flexo in aqua ſalit.

362. ASTERIAS RVBENS.

Aſterias ſtellata laxa, radiis conuexis, ſuperne ſpinulis ſolitariis ſeriatis.

Aſterias rubens, Syſt. nat. I, 1099. Faun. Suec. 2111. Müll. prodr. 2830.
Sternfiſch, Cr. 131.
Korſtrold, Ström. I, 178. I. (et 2?) Bom. VII, 520. I.
Pigged Söeſtierne, ibid. 519.
Krosſiskur, Ol. 1005. a.
Korſtroll, It. wgoth. 172.
Stella marina, Ionſt. inſ. XXVI. fig. 5?

GROENL. *Nerpirkſoak*, *Nerpikſout*.

DESCR. Diameter maximus 9 vnc. longitudo radii ſinguli tunc 4 vnc. et latitudo baſeos 14 lin., diameter diſci 1 vnc. — Radii vulgo 5, rarius 6, lanceolati, ſupra conuexi aculeis innumeris ſimplicibus, non pungentibus, reliquo tamen durioribus, erectis vel decumbentibus, obſiti; ſubtus plani verſus margines aculeis longioribus, tenuioribus, confertis, medietatem vero 4 ordinibus papillarum exſertilium, apice incraſſatarum, perforatarum, intus globulo terminatarum, occupati. Os centrale ſubtus orbiculare, vnde 3 vel 4 veſiculas efflare ſolet; inde in ſingulum radium meatus eſt, radii

enim

enim intus caui inteſtinulis griſeis impleti. In dorſo, verſus ſinum quendam radiorum, verruca teſtacea albida ſulcata conſpicitur, quae, vt videtur, perforata eſt, et forſitan ani functionem habet. Color ſupra ruber, violaceus vel brunneus, in 6-radiatis ſemper mihi obſcurior, apicibus aculeorum tamen albidis; ſubtus rubicundus vel flauicans. — Minores etiam dantur totae pallidae.

HABITAT in ſinubus praeſertim interioribus, et ad oſtia fluuiorum, vbi aqua marina cum dulci commixta, ſuper fundum argilloſum vel arenoſum.

Ingreditur motu fere orbiculari radiosque pro omni occurrente flectere valet. Papilli ſunt pedum loco, illisque ſe fundo affigit.

CONGREDITVR menſe Maio, oribus arcte connexis, altera ſupina. Hoc tempore etiam in maioribus prope orificium cauitates radiorum ouis albis impletas vidi.

363. ASTERIAS SPONGIOSA. *

Aſterias ſtellata, ſcabriuſcula, radiis ſemicylindricis obtuſis, margine mutico.

GROENL. *Nerpikſout.*

DESCR. Praecedenti affinis. Diameter 7 lin., radii $2\frac{1}{2}$ lin. longi, $1\frac{1}{2}$ lati; nec maiorem vidi. Radii 5 conici, teretes ſubtus planiuſculi marginibus inflexis. — Nullibi aculei nudo oculo conſpicui, ſuperficies vero inaequalis, fere vt in ſpongiis occurrit; lenticula autem aculei minutiſſimi conferti decumbentes totam ſuperficiem veſtire videntur. Papillarum ordines difficulter diſtinguuntur, nec tamen multi eſſe videntur, dum tractus illarum humilior admodum anguſtus. Verruca minutiſſima ſanguinea prope centrum dorſi; reliquum pallide rubicundum.

HABITAT in profundo maris inter vluas. Raro occurrit.

364. ASTE-

364. ASTERIAS PAPPOSA.

Aſterias ſtellata muricata, ſerie marginali penicillata.

Aſterias papposa, Syſt. nat. I, 1098 Müll. prodr. 2832.
Söeſtierne, Pont. II, 291. c. fig.
Stella marina, Ionſt. inſect. tab. XXVI. fig. 16.
GROENL. *Nerpikſout*.

DESCR. Vnicam vidi 12-radiatam, cuius diameter 3' vnc. 9 lin., diſco ſupero dimidiam partem fere efficiente. — Radii ſuperne conſpecti non centrum vſque pertingunt, orbitam autem mediam relinquunt, cuius medietas parum depreſſa, et extra illam adhuc dimidia ſua parte cohaerent; inferne vero conſpecti in centrum fere vſque concurrunt, interſtitia humiliora habentes: hinc partim ad ſtellatas, partim ad radiatas pertinere videtur. Radii lanceolati, ſupra parum conuexi, ſubtus marginibus eminentibus medietatem canaliculatam includunt, in qua 2 ſeries papillarum exſertillum ante apicem deſinentes, ibique interuallum vacuum relinquentes: margines eminentes penicillati ſunt aculeorum ſeriebus totidem, vt videtur, vtrinque ac papillae; in ſingula ſerie transuerſim 8 aculei tenues non pungentes conſpiciuntur, in duas cohortes diuiſi, 4 in ſingula, altera extus, altera intus tendente; aculei tamen hi etiam in apice non papillato continuantur, et ad ſinus radiorum alii maiores diſcum ſpectant horizontales, circiter 5 pro ſingulo ſinu faſciculati. — Latera radiorum aculeis apice penicillatis ſimplici ſerie obſita ſunt: ſingulus nempe aculeus, vt petiolum apice fert plures minores (circiter 20) faſciculatos. — Totum dorſum talibus faſciculis, ſed minoribus, muricatum eſt. Hos mouere poteſt; et ſub motu tendines interſtitiales, faſciculos coniungentes, loca vero nuda poris innumeris perforata, obſeruantur,

quae omnia in quieſcente contracta euaneſcunt. — Verruca teſtacea conica alba ſuperne ad marginem diſci. Os ſubtus et cauitates radiorum vt in rubente. Praeter veſiculas totidem ac orae radiorum, centrum oris alias quaſi inteſtina interdum oſtendit. — Color ſupra ſubferrugineus diſco albo maculato, radiis pallidioribus apice coccineis et interſtitiis albidis; ſubtus albus papillis pallidioribus, diſco tinctura rubicunda, et interſtitiis radiorum coeruleſcentibus. Materia mollior praecedentibus.

HABITAT in fundo ſinuum profundiorum.

Incedit vt *Aſterias rubens* motu orbiculari iam dextrorſum, iam ſiniſtrorſum. — Dorſo incumbens radios flectit, vt papillas fundo affigere poſſit, ſic facile ſe vertens. In exemplari viſo radius vnus ceteris multo breuior, licet integer; quod indicat, poſt mutilationem renatum eſſe.

365. ASTERIAS MINVTA.

Aſterias ſtellata margine pinnulis porrectis diſtantibus.

Aſterias minuta, Syſt. nat. I, 1099. Faun. Suec. 2112. Müll. prodr. 2835.

DESCR. Aſterias groenlandica, quam huc referri debere puto, vix $2\frac{1}{2}$ lin. diametrum habebat. Tota albo-flauicans, ſupra infraque plana 6-radiata. Superne orbita minuta centralis, cuius peripheria, vt etiam radiorum margines eminentes, intermedio concauo. — Paſſim aculei breues craſſi obtuſi, tam in profundis, quam eminentibus locis. — Latera radiorum etiam aculeos tales longiores habent, ſed multo diſtantes. Subtus radii in centrum vſque concurrunt, medietate canaliculati, marginibus aculeis tenuioribus pluribus ſerie ſimplici.

Ex-

Exemplar vnicum vidi, quod inter fucos herbarii mei inueni: — hinc de papillis, et aliis in viuo obſeruandis nil memorare poſſum.

366. ASTERIAS OPHIVRA.

Aſterias radiata diſco ſquamoſo, ſquamula angulorum ſerrata.

Aſterias ophiura, Syſt. nat. I, 1100. Faun. Suec. 2114. Müll. prodr. 2840. Act. Nidr. IV, 54. tab. II. fig. 15. 16.
Korſtrold, Ström, I, 179, 4 et 5.
Sternfiſch, Adel. 380. tab. XVII. fig. 1. 2.
Kroſſiſkr, Ol. 715, F. et 1005, c.
Söeſtierne med für been halede Straaler, Bom. VII, 520.
Stella marina, Ionſt. inſ. tab. XXVI, f. 7.
An *Aſterias ciliaris*, Syſt. nat. I, 1101. ab hac ſatis diſtincta? Synonyma ſaltem Linkeri, quae ſub illa, ſub hac etiam citata ſunt.

GROENL. *Nerpikſourſak.*

DESCR. Haec inter minores numeranda: diſcus enim plerumque obolo non maior, radii vero quadruplo longiores. Corpus orbiculare conuexiuſculum, glabrum ſupra ſquamulis rotundis imbricatis arcte tectum, ſubtus laeuius ob inciſuras radiorum in 5 areas diuiſum, in medio apertura ſtellaris. De pagina infera, fere a centro ipſo, emittuntur laciniae 5 longae, graciles, flexuoſae, quadrangulares, acuminatae ſupra infraque ſquamulis ſubquadratis ſerie ſolitaria. In pagina ſupera maioribus minores plures interiectae ſunt, in iunioribus non facile obſeruandae, arcte imbricatae extrorſum; lateribus etiam ſquamulas habent, ſed patentes et margine ſuo rotundato aculeis 6 latitudini dimidiae radiorum aequalibus ſerratas. — Radii hi nullibi ſe inuicem attingunt, nec

caui ſunt, poris longitudinalibus exceptis, ſed admodum fragiles. — In apertura fluor niger conſpicitur; et diſco deſquamato interiora in 10 ſpatia diuiſa eſſe obſervantur: radii enim 5 hic in centro coeunt, et totidem interſtitia dantur materia flaua impleta. Color variat in dorſo griſeus, ruber vel violaceus, aculeis 4 ſuperioribus concoloribus cum apicibus albis, ſtriae etiam transverſae albae in radiis quorundam; partis reliquae, ſc. inferioris, albus. Dantur quaedam minutae totae candidae. Non rarum eſt, hanc vno vel altero radio, vel toto, vel ex parte, mutilatam, denuoque redintegratam videre.

HABITAT in fundo ſinuum inter lapides et radices fucorum, frequens.

Melius ac praecedentes brachia ſua flectere valens, citius illis incedit. Se etiam de fundo eleuare poteſt.

367. ASTERIAS CAPVT MEDVSAE.

Aſterias radiata, radiis duplicatis dichotomis.

Aſterias caput Meduſa, Syſt. nat. I, 1101. Faun. Suec. 2115. Müll. prodr. 2844.
Söe-Soel, Pont. II, 292 c. fig. Ström, I, 179. 6.
Sternfiſch, Adel. 381. tab. XVII. fig. 4.
Stella marina, Ionſt. inſect. tab. XXVI. fig. 11.

GROENL. — — — —

Hanc in muſeo plurimum reuerendi Dn. Egede, de colonia *Jacobshavn* (ni fallor,) miſſam, vidi: vnde concludo, in ſinu *Diſco* dari; non autem viuam ipſe offendi.

368. ECHINVS SAXATILIS.

Echinus hemiſphaerico-depreſſus, vel orbicularis, ſpinis diuerſicoloribus.

Echinus

Echinus ſaxatilis, Syſt. nat. I, 1102. Müll. prodr. 2847.

See-ygel, Cr. 131.

Igulker, Ol. 612?

GROENL. *Ekkurſak.*

DESCR. Diameter vulgo 3 vnc. — *Teſta* ſupra hemiſphaerico-depreſſa, infra planiuſcula verſus centrum inflexa, fragilis, tenera, cruſtaceo-calcarea vnilocularis, vbique aculeis mobilibus, cauis, maioribus minoribusque inter ſe mixtis, rubicundo-viridibus apice albidis, tecta. Aperturae 2: altera infera amplior cute molli nuda obducta, et dentibus centralibus inſtructa; altera ſupera, minor, aculeis clauſilis, quae anus. Aculeis detritis teſta pulchre notata conſpicitur: ambulacra enim 10 poroſa verticalia illam quaſi compoſitam reddunt, et in 10 areas, alternas latiores, diuidunt. Pori ambulacrorum extra conſpecti per lineas plures duplicatas obliquas, quae in vicino ambulacro ſemper oppoſitam tendentiam habent, partiti ſunt; intus vero conſpecti per lineas duas ſerpentiformes procurrunt. Areae tuberculatae ſunt tuberculis innumeris maioribus minoribusque certis ordinibus diſpoſitis. Sic in area latiore ſingula 3 ordines maiorum vtrinque cum minoribus mediis marginalibusque intercurrentibusque, et ſi recte attendatur, tam maiora quam minora aliis minutiſſimis angulatim cincta ſunt; in area vero anguſtiore 12 tantum ordines maiorum, ceteris vt in latiore ſe habentibus. Ambulacra ipſa ſua tubercula minora habent; ſuntque tubercula haec omnia baſes aculeorum, ſupra quas hi ſe mouent. Circa anum ſtella paulo eminentior 15-radiata conſpicitur, radiis 5 illis, qui areas latiores ſpectant, maioribus foramine pertuſis. Color teſtae denudatae ſupra ſubrubicundus, infra albus. Dentes 5 longi, curui, acuti, ſolidi, albi, artificioſe coniuncti, extus ſe, vt tuberculum acuminatum curuum prominens quinqueualue, oſtendunt, baſi vero intus in rota coniuncti ſunt peruer-

 vos

vos ſingulum dentem transcurrentes et oſſi fiſſo transuerſe flexo annexos, et adhuc alia oſſa 5 transuerſa. Dens ſingulus anaſtomoſin habet brachia 2 emittentem, quae dentem verum amplectuntur; ſicque omnia arcte annexa ſunt. Interne circa aperturam de ambulacris ſurſum proſtant oſſa totidem, paribus conniuentibus. *Vermis* ſtellatus quinqueradiatus centro perforato granulatus, ruber, tenacior, medietatem ſuperam occupat, fibris tenuibus annexus corpori molliori glutinoſo, griſeo, ſuperficiem internam teſtae vbique occupanti et neruis in aculeos vsque permeantibus illi arcte iuncto. Faux nigra de ore per foramen medium vermis tranſit continuata, inteſtinis permultis glomeratis ſuperioribus concoloribus, in anum vsque.

HABITAT ad littora maris tempore vernali praeſertim obuius.

EDIT piſces, quibus ſe affigit dentibus ſuis, breuique illas conſumit. Duriora etiam, nec conſumit, e. gr. laminas corneas balaenarum in piſcatura vſitatas, quod ſuo damno ſciunt piſcatores.

Ingreditur dentibus aculeisque ſuis vtendo, motu rotatorio ſenſim ſe lente protrudens.

VSVS. Editur cocta pars ſtellata tantum.

369. SABELLA LVMBRICALIS.*

Sabella teſta rudi, repente, fragili, vtraque extremitate peruia, ore non tentaculato, corpore articulato aculeato.

Vermem hunc, ſine dubio ignotum hactenus, inter *ſabellas* numeraui, dum aptius genus non inueni, nec nouum fingere volui.

DESCR. Long. 6 vnc.; lat. vix 1 lin. *Vermis* elongatus, articulatus, mollis, teretiuſculus ſubtus planior ſul-

co

co longitudinali. Extremitas altera orbicularis membranacea concaua centro pertuſo, margine ſerrato, baſi anguſtiore; altera obtuſa, nutans in orificium inſertus prominulum labiis 2 conſtans, ſuperiore longiore acutiore: — difficulter determinatur, quaenam os, quaenamque anus. Praeter hos 2 articulos terminales non aculeatos, 21 alios aculeatos habet catenatim coniunctos et ſulcis transuerſis diſtinctos: quorum extremitati nutanti propiores 6 breues, teretes, aequales; 4 oppoſiti contigui multo minores; intermedii reliqui verſus medium corporis ſenſim longiores, ſinguli parte extremitatem orbicularem ſpectante anguſtata, oppoſita vero incraſſata. Aculei exſerti nitidi 2 in ſingulo articulo dorſales, oblique ſurſum tendentes, qui in articulis teretibus medietatem illorum, qui vero in elongatis partem incraſſatam occupant, omnes medium corporis ſpectant, ideoque de vtraque extremitate oppoſitam tendentiam habent, talique modo vermis tam antrorſum quam retrorſum progredi valet. Color rufus cingulis albis, ſubtus pallidior. *Teſta* ſpuria repens, rudis, griſea, fragilis, confecta ex arenulis membranae conuexiuſculae agglutinatis, quae intus lubrica nitida, ſed tantum dimidiata: paginam enim inferiorem efficit corpus peregrinum, cui adhaeret; vtraque extremitate perforata eſt.

HABITAT in profundo, lapidum tam inferiori quam ſuperiori paginae adhaerens et praecipue fiſſuras occupans.

Eſt ſociabilis, pluribus tubulis non raro inter ſe varie aggregatis, ita vt lapides cumulis arenaceis tecti ſint, nec facile animalcula ſub illis ſuſpicanda. Tubulo ſuo nunquam exire vidi; nec extra illum ingredi valet. Intra illum interdum ex parte duplicatus iacet, tubulo tali loco craſſiore. Minime viuidus.

370. SERPVLA SEMILVNIVM.

Serpula teſta regulari ouali libera glabra.

Serpula Seminulum, Syſt. nat. I, 1264.
Tubulus ſemilunium, Mart. Conch. I, 25. 61. tab. III, fig. 22.

Indiuiduum vnicum, vt granulum minutiſſimum, vix $\frac{1}{3}$ lin. longum, ouatum album, ſplendidiſſimum candore porcellanae, orificio oculo non armato vix viſibili, inter ramulos *Iſidis Hippuris* offendi.

371. SERPVLA SPIRILLVM.

Serpula teſta regulari ſpirali orbiculata, pellucida, anfractibus teretibus ſenſim minoribus laevibus.

Serpula ſpirillum, Syſt. nat. I, 1264. Faun. Suec. 2203. Müll. prodr. 2854.
Tubulus minimus laeuis, regulariter intortus albus, Mart. Conch. I, 25. 59. tab. III. fig. 21. A. B. C.
Kleine Schnekken wie Ammonshörner, Cr. 133.

GROENL. *Katungiak.* Et ſic ſequentes.

DESCRIPT. Diametrum $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ lin. maiorem non vidi. *Teſta* alba pellucida, nitida; anfractus teretes, laeves, (oculo armato ſubtiliter transuerſim rugoſi, rugis tamen ob nitorem fere oculum fugientibus,) verſus centrum ſ. poſtica ſenſim minores, tres in planum horizontale orbiculare (raro ouale) diſpoſiti interioribus vix humilioribus; maiori vero extremitate ſua plerumque ſe erigente, ſuperimpoſitionem quaſi tentans. Occurrunt etiam (licet raro), in quibus talis appoſitio perfecta eſt anfractu vnico maiori infero impoſito, eiusdemque diametri. In talibus diſcus concauus conſpicitur ob anfractus interiores tunc profundiores. Apertura rotunda, margine

vix

vix reliquo teſtae craſſiore, in perfectis vero latere interiore fiſſuram vix notabilem habente. Canaliculum ad latus inferius, de quo memorat perilluſtris a Linné, nunquam detegere potui.

HABITAT in ſertulariis, Fluſtris, Fiſtulanis, tubiporis, cancris marinis, fucis minoribus, rarius in lapidibus vel teſtaceis. His corporibus pagina ſua inferiori, vel totius orbiculi vel partis mediae (pro latitudine corporis peregrini), arcte adhaeret, ſolitaria, rarius aggregata.

Obſ. Cel. Martini quidem ſuum Tubulum pro ſerpula ſpiriorbi agnoſcit; figurae tamen eius ſpirillo magis conueniunt. Ex deſcriptione data etiam patere videtur, illum aliud in mente habuiſſe: licet enim ſpiriorbem citet, verba tamen Linnaei de ſpirillo vt ſuo conuenientia affert. Nota porro laeuitatis huic potius quam ſpiriorbi conuenit.

372. SERPVLA SPIRIORBIS.

Serpula teſta regulari ſpirali orbiculata opaca, anfractibus teretibus, ſenſim minoribus, ſubrugoſis.

Serpula Spiriorbis, Syſt. nat. I, 1265. Faun. Suec. 2204. Müll. prodr. 2855. Ol. 1018.

Dentalium teſta ſpirali plana adhaerente, It. Wgoth. 170.

Tubulus paruus albidus plicatus, Mart. Conch. I, 24. 57. tab. III. fig. 20. (minima C et D interiecta.)

Ruur, Ström, I, 195, 1.

DESCRIPT. Praecedenti admodum ſimilis; ſed teſta, quae interdum paulo maior occurrit, rudior, opaca, calcarea, vix nitens, rugas tranſuerſas, quae tamen ſubtiles, magis notabiles habet, anfractus interiores ſenſim

 ſim

ſim humiliores, hinc diſcus concauus; ſutura anfractuum profundius ſulcata *). — Apertura orbicularis integra. Saepius quam praecedens cum extremitate non erecta occurrit.

HABITAT in algis et teſtaceis variis, rarius in cellulanis et lapidibus marinis more praecedentis, vbi illa copioſior, haec rarior et vice verſa.

373. SERPVLA PORRECTA.

Serpula teſta tereti e baſi ſpirali flexuoſe aſcendente, laeui, nitente.

Serpula porrecta, Müll. prodr. 2860.
Serpula teſta flexuoſa tereti, Ol. 1018. I. 4.
Serpula lumbricalis, Syſt. nat. I, 1266. et *Tubulus in circulum flexus ſupra elongatus*, Mart. Conch. I, 24. 57. tab. II, fig. 15. conf. Ionſt. exſang. tab. XVII. fig. 3. forſitan huius varietates maiores?

DESCR. Haec quoad colorem, nitorem, ſubſtantiam et aperturam teſtae *ſerpulae ſpirilli* tam ſimilis, vt facile pro varietate eius adultiore habenda ſit. Plerumque tamen magis pellucida et candida, nec credo, oculo etiam armato veſtigia rugarum obſeruari poſſe. Poſt duos, vnum aut vix vnum, anfractus (in hoc enim nimis variat,) baſeos orbiculares ſeſe erigit flexuoſe, licet ſpiraliter; ſpiris remotis nunquam ſe inuicem tangentibus, 2, 3 vel 4 in longitudinem 3 vel 4 linearum, diametro tubuli vix $\frac{1}{3}$ lin. ſuperante. Interdum teſtae duae baſi ſpirali coalitae, in oppoſitam plagam recta tendentes, ſolitarium

*) Hoc forſitan intenditur per verba *introrſum ſubcanaliculatis*, Syſt. nat. l. c. Canaliculus enim a latere centrum reſpiciente alius ſi adeſt, vix atque vix conſpiciendus, et revera obſoletus dici debet.

litarium tubulum vtraque extremitate peruium mentiuntur. *Vermiculus* teſtam hanc inhabitans, breuis, ita vt vix tertiam partem teſtae occupet, teretiuſculus, abdomine planiore, poſtice attenuatus, antice ſcyphum orbicularem membranaceum petiolatum porrigit, cinctum cirris 6 mollibus, breuibus, conicis, albis; pone hos faſcia plicata alba, vtrinque armata aculeis 2 ſurſum tendentibus aureis. Color dorſi ſanguineus, laterum abdominisque pallidior, qui per teſtam transparet.

Vermiculi teſtas antea memoratas inhabitantes ab hoc non multum differunt.

HABITAT cum ſerpula ſpirillo; praecipue tamen in *Fiſtulana ramoſa* et *muſcoide*, *ſertularia reptante* et *Fluſtra foliacea* mihi obuenit.

Extra tubulum ſuum non niſi antica porrigit, primo ſcypho, deinde cirris faſciaque in conſpectum venientibus. Cirros ſuos in orbiculum ſpargens prolongare et abbreuiare valet. Motu minimo aquae obſeruato cito ſe retrahit intra tubulum, ſaepeque in baſin vsque, colore ſanguineo transparente hoc indicante.

374. SERPVLA TRIQVETRA.

Serpula teſta repente flexuoſa triquetra.

Serpula triquetra, Syſt. nat. I, 1265. Faun. Suec. 2206. Müll. prodr. 2856. Ol. 1018.
Ruur, Ström, I, 196, 2.
Dentalium teſta adhaerente flexuoſa triquetra, It. Wgoth. 170.
Tubulus teſta triquetra flexuoſa repente, Mart. Conch. I, 25. 68. tab. III, fig. 25.
Varietas dentata, Act. Nidr. IV, 52. tab. II, fig. 14.
Dentalium teſta flexuoſa triquetra, antice acuminata, Act. Hafn. X, 17. tab. VI. fig. 1-5.

DESCRI-

DESCRIPTIONEM huius exactam habemus vltimo citato loco, licet reuerendus auctor illam minus accurate inter dentalia referat et pro *Dentalio Entali* venditet.

Maiores carinam dorſi ſerratam habentes, vt in Act. Nidr. l. c. indicatur, etiam ſaepiſſime vidi.

Indiuiduum vnicum tereti-compreſſum, carina dorſali ſerrisque maioribus diſtantibus praeditum, nec repens, ſed glomeratum *Fiſtulanae muſcoidi* adhaerens offendi.

HABITAT ſuper lapides marinos, algas, teſtacea et cellulana, ſolitaria vel aggregata, pluribus ſe inuicem ſuperingredientibus.

375. SERPVLA GRANVLATA.

Serpula teſta tereti ſpirali glomerata, latere ſuperiore ſulcis tribus eleuatis, glabra.

Serpula granulata, Syſt. nat. I, 1266. Müll. prodr. 2857.

DESCR. Diameter 1-2 lin. *Teſta* craſſa, glabra, pellucida, teres, iam regulariter ſpiralis 1 vel 2 anfractibus, ſaepius irregulariter glomerata et aliis adnata in maſſam contortuplicatam. Sulci longitudinales 2 profundi eminentias 3 efficiunt, in orificio 3 dentibus prominentibus declinatis terminatas (in aliis ſulcus ſolitarius et eminentiae duae tantum). Apertura ceterum orbicularis et plerumque deorſum tendens. Color albus, cinereus, coeruleus, vel viridis; minutarum rufus. *Hoſpes* huius illi in *ſerpula porrecta* ſimilis, ſed craſſior, croceus ſcypho albo cum petiolo breuiſſimo, faſcia 6-plicata; et praeter 2 aculeos vtrinque adhuc 2 alii ſub collo in conſpectum venerunt; cauda griſea.

HABITAT frequens ſuper lapides marinos, Balanos, Mytilos et alia teſtacea, quibus arctiſſime adhaeret.

376. SER-

376. SERPVLA CONTORTVPLICATA.

Serpula teſta opaca, ſemitereti, rugoſa, glomerata, carinata.

Serpula contortuplicata, Syſt. nat. I, 1266. Faun. Suec. 2205.

Tubuli viſcera auium, Mart. conch. I, 25. 64. tab. III, fig. 23. *)?

Tubuli alii parui, Ionſt. exſang. tab. XVII.?

DESCR. Diam. 1-1½ lin. — *Teſta* alba, rudis, opaca, irregulariter ſpiralis, glomerata, et rugoſa transverſim. Praeterea verſus interiora carinam longitudinalem habet, cui (non in omnibus) alia verſus exteriora adiuncta eſt, ſicque tubulus ſuperne angulatus euadit. Apertura ampla orbicularis integra.

HABITAT eisdem in locis ac *ſerpula granulata*, cum qua et ſequenti ſaepe mire contortuplicata eſt.

377. SERPVLA GLOMERATA.

Serpula teſta opaca tereti decuſſato - rugoſa, glomerata.

Serpula glomerata, Syſt. nat. I, 1266. Faun. Suec. 2207. Müll. prodr. 2858.

Piipuskel, Ol. 1017. H. 1.

Tubuli inteſtina piſcium, Mart. Conch. I, 25. 66. tab. III, fig. 24. A.?

Vermes in tubulis, Ionſt. exſang. tab. XVII.?

DESCR.

*) Loco citato quidem ad *ſerpulam glomeratam* Linnaei refertur, et Tubuli inteſtina piſcium p. 66. tab. III. fig. 27. A. e contrario ad *ſerpulam contortuplicatam*, ſed figura 24 vel deſcriptione eius nullum carinam indicante, quod potius fig. 23. et deſcriptio eius annuit, me iudice melius transmutantur, nec tamen alterutra meam accurate exprimit.

DESCR. Praecedenti affinis, ſed maior, et omnino teres ſine carina notabili, aeque rudis, rugoſa, opaca, apertura orbiculari; longitudinaliter linea in aliis nodoſa vix eminente, in aliis vix ſuperficie humiliore, dorſali rugae quaſi transſecantur. Extremitas ſupera erecta; baſis vero, qua corpori alii adhaeret, planata, ſi fracta horizontaliter diſcedat, rudimenta ſpirarum 2 vel 3 oſtendit, quae externe non conſpiciuntur: licet enim anfractus habeat, hi tam inter ſe glomerati ſunt, vt fere euaneſcant et conuexitas tantum gibboſa remaneat, vnde extremitas orificii ſe erigit. Color albus. Indiuiduum vnicum flauum vidi.

HABITAT cum praecedente; frequentior.

378. SERPVLA VITREA. *

Serpula teſta tereti regulari, ſpirali, orbiculata, pellucida, ſplendente, rugoſa, apertura incraſſata.

Tubulus rugoſus minimus, regulariter intortus, albus, Mart. Conch. I, 24 57. tab. III. fig. 20. C. D.?

DESCR. Diam. $\frac{1}{3}$ - 1 lin. — *Teſta* craſſa (cauitate interna anguſta) orbiculata, ſpiralis, conuexiuſcula, baſi explanata, cryſtallina, glaberrima, quaſi oleo illita, transverſim rugoſa, longitudinaliter vna vel altera ſtria humiliore vix notabili intercepta. Superne anfractus ſolitarius inferiori incumbit; vmbilicus vero profundior 2 vel 3 minutiſſimos obſoletos adhuc oſtendit, qui in latere baſeos obuerſo, ſi teſta frangatur, vix deteguntur. Aperturae margo incraſſatus in plerisque, et quidem maioribus, non perfecte orbicularis ringit.

Variat α) colore rubicundo; β) laeuior, rugis fere deletis; γ) ſubglomerata, anfractu ſummo erecto et vmbilicum obducente.

HABITAT in ſertulariis, teſtaceis, fucis, et lapidibus marinis. Prae-

Praecedenti tam affinis, vt ſplendore non obſtante facile pro varietate habeatur; ſemper tamen ſolitariam offendi.

379. SERPVLA CANCELLATA.*

Serpula teſta ſpirali glomerata, triſulcata, ſulco inferiore coſtis tranſuerſis interrupto.

Serpula anguina, Syſt. nat. I, 1267. varietas angulata?

Tubulus teſtaceus anguinus fiſſus, plerumque angulatus, Mart. Conch. I, 24, 50. Tab. II, fig. 14.? Ionſt. Exſangu. tab. XVII. fig. 2.?

DESCR. Haec *ſerpulae granulatae* omnino ſimilis, ſed maior. Differt tamen, quod praeter ſulcos 2 longitudinales dorſales alium latiorem lateralem verſus baſin habeat, ſpiram totam percurrentem et cancellatum, ſ. coſtis tranſuerſis crebris interruptum. Apertura bidentata, terminis carinarum dorſalium acutis. Color albus, cineraſcens vel vireſcens.

Sulco dicto teſtam non findente, nec teſta repente vel dentata, de ſynonymis haereo.

HABITAT cum *ſerpula granulata*, frequens ſatis.

380. SERPVLA STELLARIS.*

Serpula teſta ſuborbiculari vmbilicato-conuexa, rugis radiata.

DESCR. Vix magnitudinem capituli acus minoris attingit. Spira ſolitaria conuexa, fere orbicularis, centro pertuſo, vnde in peripheriam radii plures ſuperficie profundiores diſtantes percurrunt, nudo oculo etiam conſpicui. Baſis plana. Apertura minutiſſima in extremitate ſpirae vix notanda. Color brunneus, violaceus, vel flauicans nitidus, radiis albis, pulcherrime. Madreporam ſimpli-

ſimplicem primo conſpectu refert; ſpirae vero termino extra anfractum prominente horizontaliter more *Serpulae Spirilli* et *Spiriorbis*, inter Serpulas ſe locum mereri indicat.

HABITAT in cochleis et lapidibus marinis rarior, in ſertulariis frequentior, et quidem in *ſertularia reptante* et *ciliata* frequentiſſima, cuius vltimi ramulis arcte adhaerens nodulos continuos efficit, illi quaſi eſſentiales.

381. PATELLA FISSVRELLA.

Patella teſta ſulcata, vertice recuruo, antice perforato.

Patella fiſſurella, Müll. prodr. 2865. Zool. Dan. tab. XXIV. fig. 4-6.

Haec eſt *patella* Müll. prodr. 2863. ſecundum literas meas ab auctore memorata, nec tamen, quod iam video, diuerſa ab eius *Fiſſurella* tunc temporis ignota.

GROENL. *Ajuaurſak*. Et ſic ſequentes patellae.

DESCR. Maxima, quam vidi, erat $3\frac{1}{2}$ lin. longa, $2\frac{1}{4}$ lin. lata, et $2\frac{1}{4}$ lin. alta. *Teſta* tota alba, hoſpite tamen foeta ſordidior ſubcineraſcens, intus glaberrima, oblongo-ouata, antice vix anguſtior, lateribus compreſſiuſculis, gibba, vertice retrorſum curuato, acutiuſculo, extremitati poſticae propiori. Ante verticem fiſſura linearis deorſum amplior, intus in canalem fornicatam conuexam prolongatur. Sulci plures (22-26) verticales cum minoribus interiectis ex ſtriis ſubtiliſſimis transuerſim ſecantur; ſulci hi etiam interne verſus marginem conſpicui: margo inde crenatus. *Vermis* flauicans, anticis ſuis teſtae parti fiſſae ſubditus eſt; ceterum ſimilis proxime ſequenti deſcribendo.

Fiſſuram verticis ſuſpicor eſſe exitum tubuli ſupra caput exſertilis, licet nunquam inde porrectum vidiſſe fatear;

tear: vermis enim hic minus viuax extra mare ſtatim mihi mortuus eſt, licet in aqua marina detentus, ſicque vlteriorem obſeruationem non permiſit.

HABITAT in fundo maris a littore remotiore ſuper lapides.

382. PATELLA TESTVDINALIS.

Patella teſta integerrima ouata ſtriata.

Patella teſtudinalis, Müll. prodr. 2872.
Top-auſtern, Boks-augen, Cr. 132.
Olnbogaſkiæl, Ol. 1017, g, 2. tab. XI. fig. 11.
(quae eſt indicata Müll. prodr. 2875.)

DESCR. Maxima viſa 14 lin. longa, 11 lin. lata, et 7 lin. alta erat. *Teſta* oualis antice anguſtior, conuexo-gibboſa baſi ampliata, ſtrias confertas verticales ſubtiles ſuturis longitudinalibus ſubtilioribus transſectas habet, quae in minoribus magis, in adultioribus vero ob ruditatem minus conſpicuae. — Vertex obtuſus mucronem obſoletum habet verſus antica tendentem. Externe rudior, praeſertim in maioribus, variat colore, α) maiorum vireſcente, β) minorum ſubuiolaceo, γ) minimorum albo, in omnibus teſſeris vel vndulis brunneis (magis minusue obſcuris) verticaliter currentibus variegato. Interne laeuis glaberrima alba, ſub cacumine, quousque vermis occupat, teſtudinaria. Dantur, quae intus totae teſtudinariae. *Vermis* ſitum obuerſum habet reſpectu praecedentis: capite enim ſuo ſub parte teſtae mucronato iacet; teſtae affixus eſt pallio totam ſuperficiem interiorem veſtiente et vermem circumdante, diſco ſuo ſaturate viridi praecipue cacumini teſtae adhaerente, limbo magis laxo albido retractili, rugoſo, margine crenulato. Caput magnum ſatis rotundatum, conuexum. Os ſubtus orbiculare, rugoſum, intus dentatum. Tentacula 2 ſupera longa, ſubulata, verſus latera capitis vt cornu arietis curuata. Supra in collo apertura parua, vnde emittere poteſt probo-

Bb ſcidem

ſcidem ſ. tubulum compreſſum longum albidum dextrum extra corpus prominentem: forſitan membrum ani vel genitale? Corpus ouale antice anguſtius, ſubtus planatum margine crenato. Iam dicta omnia alba. Dorſum gibboſum mollius inteſtina ſub cute tenuiſſimo ſeruat. Ventriculus, fluore granulato nigro impletus, inteſtino anguſto griſeo - annulato cum ore combinatus eſt.

HABITAT ad littora maris vulgatiſſima inter fucos.

Pallio ſuo in marginem teſtae dilatato ſe corpori peregrino tam arcte affigit, vt ſine vi diuelli nequeat. Incedere autem volens pallium retrahit et pedem corporis dimittit, vt limax progrediens.

3. Teſta haec non raro cruſta calcarea fere tota obducta eſt, quae tamen peregrina infra ſub *madrepora paraſitica* memoranda eſt.

383. PATELLA RVBELLA. *

Patella teſta integerrima ſubconica laeuiuſcula rubicunda.

DESCR. Minuta eſt, longitudinem $2\frac{1}{2}$ lin., lat. 2 lin., alt. $1\frac{1}{2}$ lin., vix ſuperans. *Teſta* fere conica, licet minuta, rudis tamen, interne glabra, externe laeuiuſcula, ſtrias tamen longitudinales confertas ſubtiliſſimas habet, quarum vna vel altera excellit. Vertex acuminatus, ſubcentralis antica ſpectans. Apertura oblongo - orbicularis antice vix anguſtior, margine integerrimo. Color totus rubicundus, cacumine interiore obſcuriore. Maiores quaedam ſubuireſcunt. *Hoſpes* rubicundus non multum a praecedente differt, ſitumque eius habet.

HABITAT in profundioribus locis maris inter radices vluarum et fiſſuras teſtaceorum, minus frequens.

384. ARGONAVTA ARCTICA. *

Argonauta perforata, carina integra.

Argonauta

Argonauta argo, Müll. prodr. 2877.?
Clio helicina, Pall. X, 38.
Schnecken-Rotzfiſch, Adel. 410. tab. XVII. fig. 11.
Hvalfiſk-Aas, And. 185 **.
Walfiſchfras, Ell. 166.

GROENL. *Tullukaurſak*.

DESCR. Diameter maximae viſae 3½ lin. *Teſta* cochleata regulariter ſpiralis, planorbis, vnilocularis *), papyracea, fragiliſſima. Anfractus 7 (centrali minutiſſimo ſimul ſumto,) in ſe inuicem conuoluti, ſupra planiuſculi, ita vt teſta ſupina horizontaliter quieſcere queat; ſubtus anfractus 1½ tantum conſpicitur, exteriore tereti, verſus aperturam deorſum paulo prominente, ſicque teſta prona oblique ruit. Vmbilicus perforatus ſpiram totam vt tubulus tranſit in verticem clauſum vsque: igitur teſta lumini obuerſa transſpicua. Apertura magna, oblonga ſupra infraque dilatata, lateribus coarctatis. Sutura anfractuum minus profunda. Epidermis nulla, teſta autem nuda glabra ſulcis verticalibus ſubtilibus contiguis, quorum interſtitia acuminata, minime vero dentata. Carina integra, ſ. margo exterior anfractus maximi conuexus, et minime carinatus. Teſta diſſecta 2 tantum anfractus veri obſeruantur, reliquis impreſſionibus tantum teſtae vertici de hoſpitis cauda ſpirali factis. Color albus apice verticis niueo. *Hoſpes* Clioni non abſimilis, mollis, teretiuſculus, retro ſenſim attenuatus in apicem ſpirali conuolutum nec euolubilem, antice ampliatus, hians, vbi inſtructus alis 2 longis membranaceis longitudinaliter ſtriatis, complanatis, antice angulum medium incurrentem, poſtice excurrentem, formantibus, margine antico terminalique ſingulae rotundato, poſtico arcuato. In interſtitio

*) Hinc inter Nautilos, teſtam polythalamiam habentes, non numerari poteſt, licet figura eius hoc ſuadeat.

alarum concauo labia 2 nigra mollia parum prominent, poſtice rotundata patentia, antice concurrentia in acumen extra alas, ibique os minutum album labiis clauſile. Pone alas inuolucrum album plicatum corporis craſſiora circumdat, ſine dubio pulmonis vſum praebens, animalculo enim viuo has plicas mouente intra teſtam bullae aereae obſeruantur. Verſus vmbilicum teſtae, ſ. ſubtus ad angulum alarum excurrentem, cirrus mollis ſubulatus albus porrigitur admodum ſenſibilis, qui et vice tentaculi, et claui ſub remigando, fungi videtur. Pone illum tubulus longior apice ampliori orbiculari, quem pro meatu excrementorum habeo. — Reliquum corporis filamenta ſubtilia nigra conferta longitudinaliter dorſo gerit in apicem ſpiralem vsque, quae inde oblique tranſcendunt magis coarctata in involucrum, et demum in tubum ani, veroſimiliter itaque inteſtina eius ſimul neruorum locum ſupplentia; abdomine vero ſolidius, flauicans, granulatum, compreſſum. Partibus candidioribus ſic fere tectis, et nigris magis conſpicuis, hoſpes intra teſtam niger transparet; ſolutus intra teſtam ſuam habitat, nullo neruo conſpicuo illi adnatus. Odor eius inſuauis.

HABITAT ad ſuperficiem maris copioſe, vere et autumno frequenter obuia.

Teſtam ſuam pro nauigio habet, alasque ſuas erectas continuo complicando optime remigat. Sub hoc actu extremitas teſtae aperta prorae, et oppoſita puppis locum obtinet, margine anfractus exterioris vt carina inſeruiente; quod ſaepius mirans delectansque adſpexi. Retrogredi tamen etiam valet. — Membrum autem ſuper ſuperficiem aquae vt velum extendere nunquam obſeruare contigit. Feſſa vel tacta, remos ſuos contrahit, et intra teſtam ſe recipiens mergit in fundum, vbi breui quieſcit vel carina, vel prora, vel vertice, nunquam vero vmbilico; iterum ſe eleuat oblique ſurſum remigando, deinde ſuperficiem recta ſequens. — Extra teſtam, licet

inte-

integra et in aqua; ſtatim moritur. — Plures ſimul in poculo aqua pleno aſſeruatae fluore glutinoſo ſubgranulato cinereo, quaſi excrementis, illud implent, in quo ingredi minus valent, et demum prorſus deſinere coguntur.

VSVS. Eſt eſca, balaenarum, praeſertim *balaenae Boopis* et *Myſticeti*. *Cotti Scorpii* illam conſumentes inſipidi fiunt incolis.

385. HELIX PELLVCIDA.

Helix teſta imperforata depreſſiuſcula nitida, ſubvireſcente anfractibus tribus.

Helix pellucida, Müll. prodr. 2892. Ej. Verm. 215.

Helix domeſtica, Act. Nidr. III, 435. tab. VI. fig. 15.

GROENL. *Siuterurſak*.

DESCRIPTIONEM huius exactiſſimam ap. Müll. de Verm. l. c. habemus. Vertex in meis omnibus albus, reliquum teſtae albido - vireſcens. Anfractus maximus verticaliter plures ſtrias ſubtiles ſubeminentes habet, ad ſuturam notabiliores.

HABITAT in archangelica; alibi non vidi.

386. HELIX NITIDA.

Helix nitida teſta vmbilicata ſubdepreſſa, fulvo-cornea pellucida, ſubſtriata, apertura larga.

Helix nitida, Müll. prodr. 2898. Verm. 234.

Helix Hammonis, Act. Nidr. III, 435. tab. VI. fig. 16.

Huius teſtam vacuam tantum ſub muſcis rariſſime offendi.

387. HELIX HALIOTOIDES.

Helix teſta imperforata depreſſo - planiuſcula, ſtriis vndatis, apertura ouali dilatata vsque ad apicem.

Helix haliotoides, Syſt. nat. I, 1250. Müll. prodr. 2900.

Patella teſta ouata apice ſubſpirali obtuſo, Ol. 1017, g. 1. Müll. prodr. 2873.

Nerites, Ionſt. exſangu. tab. XI. fig. penultima.

Catinus lactis, Mart. Conch. I, 194 - 197. tab. XVI. fig. 151 - 154.

GROENL. *Akoperurſak*.

DESCR. Long. 5½, lat. 4, alt. 3¼ lin. Quoad teſtam inter Patellas *) vel Haliotoides **) medium eſt; vermis autem ad limaces pertinet. Sed minus rite inter Helices collocari, ſiue characteribus Linnaei ***), ſiue Mülleri ****) retentis, certe puto, et potius cum clariſſ. Martini l. c. nouum genus illi aſſignarem, niſi forſitan inter Ancylos cel. Mülleri *****) locum ſibi acquirat — quod alius determinet. *Teſta* minus craſſa, ſubdiaphana, oualis, poſtice anguſtior, antice (reſpectu habito capitis hoſpitis) amplior rotundata, ſubtus plana ampliata, ſupra conuexa, apice poſtico declinato, ſpirali, laterali, dextro. — Anfractus 3, vix 4, exteriore teſtam fere totam occupante, reliquis minutiſſimis. Apertura fere totalis, deſinens tamen acute ad anfractum ſecundum, profunde vero

*) Patellae neritoideae Syſt. nat. n. 748 maxime affinis.

**) Imprimis imperforatas ſenſu Mart. Conch. I, 191.

***) Apertura eius vix coarctata dicenda; cf. Syſt. nat. gen. 328.

****) Müll. prodr. pag. XXX. tentacula enim 4 vix in illa detegenda ſunt.

*****) Praeſertim ob tentacula eius, quae duo tantum, et quidem occulta; cf. Müll. prodr. p. XXX.

vero in apicem vſque dilatata eſt. Columella nulla, ſed labium internum ſublaterale dextrum, parum inflexum; poſtica pars cauitatis ſic fornicata euadit. Superficies interna glabra, griſeo-flauicat, labrum vero album; externa albicans, ſulcos leues (quaſi appoſitiones) diſtantes transuérſim habet, interne etiam conſpicuas: ſic denudata; ſed epidermide fulueſcenti obducta eſt, quae plicas viles longitudinales vndulatas habet cum ſuturis transverſis vix notabilibus. Margo aperturae integer vix notabiliter crenulatus *). — *Vermis* paruus, albus. — Caput minutum ſuperum pede fere tegitur, latius quam longum. Tentacula 2 breuia alba extra caput pedemque vix extenſilia. In latere dextro colli verruca mollis cum foramine ani. Pes oblongus poſtice acuminatus, antice truncatus. Clypeus nigricans in apicem vſque elongatus, ibique neruis ſuis adnatus. Materia ſpumoſa griſea ſ. collari, vt helices, ſe occultare poteſt, foramen vtrinque (praeſertim latere dextro) tamen relinquente, nec medio totum vermem tegente. Operculum nullum nec natiuum, nec factitium, vidi.

HABITAT in fundo ſinuum maris, minus frequens.

Lente procedit ſuper lapides more patellarum. Sub inceſſu vermis extra teſtam non conſpicitur.

388. TROCHVS CINERARIVS.

Trochus teſta oblique vmbilicata ouata, anfractibus rotundatis.

Trochus cinerarius, Syſt. nat. I, 1229. Faun. Suec. 2167. Müll. prodr. 2925.
Silfre, Ol, 1013. D.
Solvkonger, Ström, I, 186, 4. β.?

GROENL. *Sinterok.*

*) Quadrat ſic maxime figura 152 Martini.

DESCR. Longitudo 5 lin., latitudo vix minor; maiores non vidi. *Teſta* craſſiuſcula, ſubdiaphana, ſubtus conſpecta ſubouata eſt, obliquata, apertura prominente; ſupra conuexa, ſubconica, vertice obtuſo. Anfractus 6 teretes, ſummis depreſſiuſculis. Sutura anguſta. Sulci conferti longitudinaliter totam ſpiram percurrunt, interſtitiis acuminatis ſurſum directis, quae ab aliis multo ſubtilioribus verticalibus obliquis transſecantur. Anfractus etiam ad ſuturam ruguloſi; ſubtus ſulci ſpirales magis deleti: quin imo dantur indiuidua his vix praedita. — Columella perforata cum canaliculo obliquo ante foramen. Apertura ſubtetragona, extus dilatata, margine columellae ob anfractum intercurrentem abrupto parumque reflexo. Color cineraſcens, flauicans, albidus glaber, interne argenteo-viridis nitidiſſimus, fauce plerumque aeneo-viridi, labioque argenteo. — Operculum natiuum orbiculare concauum fulueſcens, ſtriis ſubtilibus concentricis. Exuta tunica extima ex argenteo viridis polita euadit ſplendidiſſime. Faſcias nullas in omnibus conſpectis offendi.

Inter has vero occurrit varietas magis acuta vel gibboſa, rudior ſuturis amplioribus, ſulcis ſpiralibus maioribus obtuſis, et verticalibus eminentioribus, externe minime glabra, interne vero argentea; ceteris ſimilibus: quae affinis videtur *Turbini argyroſtomo* Syſt. nat. I, 1236.

HABITAT frequens in ſinubus non procul a littore fundo vluoſo.

389. TROCHVS DIVARICATVS.

Trochus teſta ſubumbilicata ouata, anfractu infimo remotiore, vmbilico ſubconſolidato.

Trochus diuaricatus, Syſt. nat. I, 1229.
Turbo neritoideus, Ol. 1015, 2, c.?

GROENL. *Siuterungoak.*

DESCR.

DESCR. Long. $5\frac{1}{2}$, lat. 3 lin. — *Teſta* oblonga, ſubconica, ſpira ſatis obliqua, laeuis, diaphana, glabra, non niſi oculo armato ſubtiliſſime reticulata. Anfractus 6 conuexi, ſurſum valde decreſcentes: infimus enim reliquis ſimul ſumtis dimidio maior, ventricoſus, et ſutura ſua verſus aperturam remotior. Apertura ſublunaris ampla, labro tenui marginato. Columella rimam lanceolatam habet, de plica interiore adiacente fere clauſam. Color viridis 3 faſciis ferrugineis in anfractu maiore, quarum duae ſubtus approximatae, tertia ſupra remota: hae faſciae in anfractibus reliquis confluunt, vt inde ferruginei fere toti euadant. Intus polita eſt, concolor, faſciis in apertura transparentibus, columella tamen et ſuprema pars faucis albae. Operculum natiuum oblongum, planum, ſaturate viride. Vermem non vidi.

HABITAT in mari ad oſtia fluuiorum inter fucos caprinos et ſimiles. An Synonymon Linnaei huc reuera pertineat, non facile ex breui eius deſcriptione concludi poteſt; nomine tamen ſpecifico bene conueniente, ſubſumo, illudque retinui.

390. TROCHVS STRIATELLVS. †

Trochus teſta turrita imperforata, ſtriis longitudinalibus, parallelis obliquatis.

Trochus ſtriatellus, Syſt. nat. I, 1232.
Turbo neritoideus, Ol. 1015, 2, b.?

Cochleas minutas turritas ad littora ſub lapidibus copioſas vidi, tuncque pro citato habui; exemplaribus vero omnibus, quae poſſedi, neſcio qua iniuria, amiſſis, nec deſcriptione accurata antea facta, illum hic ſeponere cogor.

391. TROCHVS HELICINVS*

Trochus teſta vmbilicata ſubouata, conuexo-depreſſa, laeui, glabra, rubicunda.

Turbo neritoideus, Ol. 1015, 2, d.

GROENL. *Siuterurſak*.

DESCR. Long. 2 lin.; lat. 2¼. *Turbini cinerario* haud abſimilis, ſed teſta magis depreſſa, ſemper minuta, tenera, pellucida, laeuis, glabra, ſtriis verticalibus vix notabilibus. Anfractus 6 conuexi, minus ventricoſi, infimus reliquis ſimul ſumtis duplo maior. Apertura fere ouata. Color rubicundus, margine labri et ſutura albidis. Variant quaedam pallidiores. Operculum ſuborbiculare albidum politum, concentrice ſtriatum. Vermis ex nigro coeruleſcit, bitentaculatus. Pedem eius ſub inceſſu cirris breuibus fimbriatum vidi.

HABITAT ad littora maris, vulgaris inter Neritas.

392. TVRBO ALBVLVS. *

Turbo teſta turrita, imperforata, glabra, anfractibus rotundatis ſtriatis, apertura orbiculari.

GROENL. *Siuterurſak*.

DESCR. Teſta minuta, vix 1⅓ lin. longa, et ⅔ lata, glabra pellucida, elongata, ſubcylindrica, albida, fragilis, longitudinaliter ſtriata per totam ſpiram ſulcis conſpicuis ſatis. Anfractus 5 rotundati, ventricoſi, lente decreſcentes. Apertura orbicularis integra, margine labii acuto, et fere perpendiculariter de columella exſtante. Operculum nullum.

HABITAT in locis profundis maris in ramulis cellulanorum, mihi raro obuius.

393. TVRBO PLANORBIS. *

Turbo teſta vmbilicata depreſſa, laeui, fuſca, opaca.

GROENL. vt antecedens.

DESCR.

DESCR. Diameter 1-1½ lin. — Teſta valde depreſſa, fuſca, rudis, laeuiuſcula; ſtriis tamen crebris verticalibus ad ſuturam annotinis oculo armato tantum conſpicuis, inaequalis redditur. Sutura profunda. Anfractus 4 teretiuſculi, infra vero 2 tantum conſpicui; extimus verſus aperturam a reliquis parum remotus. Vmbilicus perforatus amplus concauus. Apertura orbicularis. Operculum nullum vidi.

HABITAT frequens in ſabulo littorum limoſo ſub lapidibus marinis.

394. TRITONIVM VNDATVM.

Tritonium teſta oblonga rudi, transuerſim ſtriata, anfractibus curuato-multangulis.

Tritonium undatum, Müll. prodr. 2938.
Buccinum undatum, Syſt. nat. I, 1204. Faun. Suec. 2263.
Kukkeluür, Ström, I, 182. a.
Eggia kongr, Ol. tab. X fig. 4. (forſitan idem ac Buccinum eius vltimum pag. 1012.)

GROENL. *Siuterurſoak*. Et ſic 5 ſequentia.

DESCRIPT. Maximum viſum 17 lin. longum et 10 lin. latum erat. *Teſta* rudiuſcula, oblonga, minus craſſa. Anfractus 5-7 (in minoribus enim 5, in adultioribus et quidem plerisque 6, in maximis illisque perfectis 7, notantur,) minus ventricoſi, transuerſim ſtriati, nec tamen profunde. Hae ſtriae, in diuerſis magis minusue notabiles, maxime occurrunt in anfractu infimo, et ex illis 6-9 vel plures eminentiores, quas faſciae in faſciatis occupant. Conuexitates obliquae ſubarcuatae longitudinales verſus ſuturam anfractus multangulos reddunt; neque tamen hi anguli in omnibus indiuiduis aeque conſpicui, vt perilluſtris a Linné Faun. Suec. l. c. recte obſeruauit: dantur enim, in quibus anfractus infimus

his

his prorſus carere videtur, ſecundo et tertio (de apertura numerando) tantum angulatis. Apex (ſ. tres anfractus ſupremi) laeuis ſine ſtriis vel angulis mihi ſemper occurrit. Apertura magna ſublunaris, deſinens in canaliculum dextrum (teſta nempe cum apertura prona inſpecta,) breuem, latiuſculum, poſtice retuſum. Columella ſic canaliculata, in plerisque contorta, in quibusdam duplicata, canaliculo nouo alteri impoſito, quod redintegratione teſtae mutilatae factum eſt. Labrum in perfectis ſubmarginatum, ſuperne reflexum. Color ſubviolaceus, vel coeruleſcens, in paucis albidus apice plerumque minus colorato; in quibusdam etiam faſciae fuſcae abruptae 6-7 vel plures in anfractu infimo conſpiciuntur. Operculum membranaceum natiuum caudae vermis incumbens pallidum ſubouale, ſtriis concentricis notatum. Apertura minor illum non niſi interius claudere valet. *Limax* elongatus albus ſupra nigro maculatus. Tentacula 2; ſed praeter haec cirrus longus prehenſilis de altero latere corporis per canaliculum teſtae ſub inceſſu exſeritur, quo folia fucorum prehendere ſolet, ſicque ſine difficultate locum mutare poteſt. Et quidem ſuppono, omnes limaces teſtam canaliculatam habentes tali inſtructos eſſe.

HABITAT vulgaris ad littora marina inter fucos veſiculoſos.

In arido et talibus locis, vbi cirrus eius prehenſilis non applicari poteſt, minus bene incedit.

VSVS. Hoſpes editur a Groenlandis auſtralioribus inter mytilos coctus; eſtque cibus *canis lagopi* et *corui coracis* vulgaris.

395. TRITONIVM DESPECTVM.

Tritonium teſta patulo-ſubcaudata oblonga, anfractibus octo, lineis duabus eleuatis.

Trito-

Tritonium deſpectum, Müll. prodr. 2940.
Murex deſpectus, Syſt. nat. I, 1222. Faun. Suec. 2166.
Kukkeluur, Ström. I, 182. β.
Cochlea ſpiris octo, oblonga, vtrinque producta, lineis duabus eleuatis, It. wogth. 200. tab. V. fig. 8.

HABITAT in tractibus auſtralioribus cum praecedente rarius.

396. TRITONIVM ANTIQVVM.

Tritonium teſta patulo-caudata oblonga, anfractibus octo teretibus.

Tritonium antiquum, Müll. prodr. 2939.
Murex antiquus, Syſt. nat. I, 1222. Faun. Suec. 2165.
Peturs kongur, Ol. 1011.
Turbo longus, Ionſt. exſang. tab. XI.

DESCR. *Teſtam* huius poſſideo 3 vnc. 8 lin. longam; nec tamen anfractus eius maximus 18 lin. latior, ſic ſatis elongatus. Anfractus 8 teretes, minime ventricoſi, ſed laeues, glabriuſculi, ſpiraliter ſtriati ſtriis minus eminentibus; ſtriae aliae minutae obſoletae longitudinales priores transſecant, ſed vix obſeruandae. Apertura lunaris in canalem dextrum longum patulum producitur. Color albus, intus candidior glaberrimus.

HABITAT cum praecedente, etiam raro obuium.

397. TRITONIVM GLACIALE.

Tritonium teſta ouato-oblonga, exarata, angulata, anfractu infimo ſubcarinato.

Tritonium glaciale, Müll. prodr. 2942.
Buccinum glaciale, Syſt. nat. I, 1204. Faun. Suec. 2162.

DESCR.

DESCRIPT. Huius, quatenus mihi notum, a Linnaeo ſolo deſcripti vnicam teſtam, hancque cauda labioque mutilatam poſſideo, ſed Linnaeana multo excellentiorem, 2 nempe vncias longam et 15 lin. latam (partibus perditis exceptis); ſed notis eius conſtantibus ſatis patet eandem eſſe. — *Teſta* admodum craſſa lapidea, laeuis, anfractus 7 habet ſpiraliter exaratos, et, vt *Tritonium vndatum*, curuato-multangulos; ſed magis diſtincte et quidem in omnibus anfractibus hi anguli apparent. Praeterea carina obtuſa anfractum infimum ambit, in ſuturam ſequentis euaneſcens, ipſa quam teſta coarctata non angulata, ſupra vero conica, anfractibus appreſſis, de infra imbricatis ſ. ſurſum ſe ſemper recipientibus, margineque ſupremo ſuturam obducente. Color pallide rubicundus interne albus, politus.

HABITAT ad littora maris.

398. TRITONIVM LAPILLVS.

Tritonium teſta ouata acuta, ſtriata, laeui, columella planiuſcula.

Tritonium lapillus, Müll. prodr. 2944.
Buccinum lapillus, Syſt. nat. I, 1202. Faun. Suec. 2161.
Krukker, Atl. Dan. 195.
Kukkeluur, Ström. I, 183, γ. Bom. VIII, 234.
Purpurſnekken, Act. Hafn. XI.
Bobbe, Ol. 1012.
Cochlea teſta craſſa ouata vtrinque producta, ſpiris quinque ſulcatis, aperturae labio interne denticulato, It. wgoth. 169.
Vtriculus ſtriatus, albidus, Mart. Conch. III, 392. 428. 433. tab. CXXI, fig. 1111. 1112.

DESCR. Huius exemplaria plura poſſideo 11 lin. - 18 longa et 7-11 lata: omnia 5 tantum anfractus habent albos,

albos, fauceque quorundam mucrone flauis. Labrum in nullis dentatum, ſed in quibusdam crenulatum, et cui fractus praecipue maior plicis vndulatis longitudinalibus crebris quaſi imbricatus eſt (vt indicatur Mart. Conch. III, 429. coll. Tab. CXXII. fig. 1124. 1125). Canaliculus paucorum purpureo tinctus eſt.

HABITAT in littoribus arenoſis; in ſinu *Nerrutikſok* dicto e regione boreali coloniae Friderichshaab copioſum.

399. TRITONIVM FORNICATVM. *

Tritonium teſta patulo caudata ouato-oblonga, anfractibus ventricoſis ſtriatis, longitudinaliter angulato-ſubfornicatis.

Hav kongur, Ol. 1012. Tab. X. fig. 1.?

Fuſus brevis, Mart. Conch. tab. CXXXVIII fig. 1295 huic non abſimilis.

DESCR. Affinis *Tritonio deſpecto;* nec tamen idem eſſe videtur. Omnium hoc maximum, 3 vnc. 3 lin. longum et 22 ½ lin. latum. *Teſta*, licet valida, ſubdiaphana tamen, laeuiuſcula, 7 anfractus habet ventricoſos, teretes (ſuturis profundis), late ſtriatos tranſuerſim: ex his ſtriis 3 excellunt, vt totidem carinae obſoletae totam ſpiram in apicem vſque percurrentes. Conuexitates longitudinales curuatae angulos formant vt in *Tritonio vndato;* ſed ex his quaedam in anfractu infimo angulato-fiſſae de ſuperficie teſtae ſeſe eleuarunt fornices formantes: in reliquis anfractibus fiſſurae tantum in vna atque altera conuexitate conſpiciuntur, vnde ſuſpicor, cum aetate omnes fornicatas euadere. Praeterea ſtriae obſoletae longitudinales obliquae, ad labrum vt rugae confertae magis conſpicuae. Apertura ampla, vt in reliquis canaliculata. Canalis minus longus, effuſus, parum reflexus. Labrum vix reflexum, ſuperne incraſſatum. Color flauus, interne albus, vbi teſta glabra.

HABITAT in mari auſtraliori, vbi hoſpes editur ab incolis.

400. TRITONIVM CLATHRATVM.

Tritonium teſta oblonga, laeui, plicis longitudinalibus ſubmembranaceis ſulcata.

Tritonium clathratum, Müll. prodr. 2941.
Murex clathratus, Syſt. nat. I, 1223.
Buccinum truncatum, Act. Nidr. IV, 369. tab. XVI f. 26.
Cochlea ſpiris vtrinque producta, ſtriis acutis imbricatis, It. wogth. 199. Tab. V. fig. 6. varietas maior.

GROENL. *Siuterungoak.* Et ſic ſequentia.

DESCR. Long. $3\frac{1}{2}$ - 7 lin.; lat. $1\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$. *Teſta* oblonga, turrita, laeuis, tenera, ſubopaca, longitudinaliter plicata. Anfractus 6, vix 7, teretes, minus ventricoſi, obliqui, ſecundi, plicis ſubmembranaceis prominulis, verſus ſiniſtrum ſ. aperturam tendentibus, imbricati. Plicae in 3 ſuperioribus vix vllae, in infimo maxime notabiles, confertae, (14 et vltra,) ſuperne ſiniſtrorſum, inferne dextrorſum circa caudam curuatae. Labrum acutum. Apertura ſublunaris coarctata. Columella oblique in caudam excurrens. Canaliculus ſat parum longus, (praeſertim in iunioribus,) reflexus, truncatus, in quibusdam retuſus. Operculum ouatum fuſcum, aperturam non plene claudens. Mucro ſubabruptus, quaſi imperfectus, inque non paucis carioſus. Color fuſco-luteſcens; in emortuis ſ. teſtis vacuis albeſcit.

HABITAT in locis profundioribus maris.

401. TRITONIVM CRATICVLATVM.*

Tritonium teſta oblonga ſtriata, longitudinaliter angulato-plicata, labro crenulato.

Turbo

Turbo clathrus, Act. Nidr. IV, 54. tab. II, fig. 17-19.?

Murex craticulatus, Syſt. nat. I, 1224. ſpecies haec, vel ſequens, vel neutra.?

DESCR. Long. 5 lin. lat. 2½. *Teſta* praecedenti ſimilis: ſed plicae longitudinales ſolidae, rectae, acuto-crenulatae, hinc inde fiſſae ſ. duplicatae, prominentiores magisque diſtantes (8 vel 9 tantum in anfractu); praeterea ſtriae transuerſae eleuatae, quibus in ſummitate anfractus carentibus, concaua ſ. ſubcanaliculata ibi redditur. Anfractus 5. Mucro ſubumbilicatus Apertura anguſtior. Labrum incraſſatum, fiſſura longitudinali quaſi duplicatum, et ob ſtrias tam externas, quam aperturae internas transuerſas, margine crenulatum. Cauda longior minusque flexa. Tota teſta alba interne polita.

HABITAT cum praecedente. Vnicum vidi.

402. TRITONIVM CILIATVM. *

Tritonium teſta turrita, patulo ſubcaudata, ſtriata, angulata, longitudinaliter ciliata, columella ſubplicata.

DESCR. Long. 5¾ lin. Lat. 3 lin. *Teſta Tritonio vndato* haud abſimilis, ſed magis ampla. Anfractus 5 minus conuexi, ad ſuturam vero gibboſiores. Apertura ampla. Canaliculus breuis latus, obtuſus, apice prominente, rectiuſculus. Striae transuerſae, eleuatae, notabiles. Anguli eminentes longitudinales obliqui, acuti; in anfractu infimo ſummitatem tantum occupant. Mucro laeuis, glaber. Columella plicam vnam habet, ſ. labio interno inſtructa eſt. Apertura verſus marginem leviter ſtriata, hinc margo ſubcrenulatus, Singulare autem in hoc eſt, quod epidermis teſtam veſtiens plicas minutas longitudinales habeat, illasque ciliatas pilis breuibus albis. Tota teſta albida intus glabra.

HABITAT cum praecedentibus, inter rara numerandum.

403. TRITONIVM VIRIDVLVM. *

Tritonium teſta oblonga laeui, glabra, acuminata, transuerſim minute ſtriata, longitudinaliter coſtata.

DESCR. Long. 4, lat. 3 lin. *Tritonio vndato* proxime accedit. — *Teſta* ſubdiaphana, tenera, albido-vireſcens. Anfractus 6 vel 7 minus ventricoſi. Striae minutiſſimae transuerſae; ſed coſtae longitudinales rectae in anfractu quarto quintoque ſatis conſpicuae: in reliquis vix vllae, rudimenta tamen illarum adſunt; indiuiduo vnico tantum conſpecto, incertus ſum, an etiam illi in adultioribus coſtati. Labium acutum parum effuſum. Cauda breuis, obtuſa, vix reflexa.

HABITAT cum praecedentibus.

404. NERITA LITTORALIS.

Nerita littoralis teſta laeui, vertice obtuſo, labiis edentulis.

Nerita littoralis, Syſt. nat. I, 1253. Faun. Suec. 2195. Müll. prodr. 2953.
Nerita, Ström, I, 185, 3. α. It. Gothl. 261.
Meyar-patta, Ol. 1016, 1, c.
Söeſvöm-Snekke, Bom. VIII, 723.

GROENL. *Siuterurſuk.*

DESCR. Long. $1\frac{1}{2}$-5 lin. lat. $1\frac{1}{2}$-4 lin. *Teſta* laevis, glabriuſcula, (ſaepe tamen materia peregrina obducta rudis euadit,) tenera, ſubdiaphana, minutiſſimas ſtrias ſpirales, nudo oculo vix conſpicuas, habet. Pone aperturam appoſitio teſtae vna atque altera longitudinalis fractam quaſi reddit. Anfractus 4 vel 5, quorum in-

infimus conuexus, reliquis ſimul ſumtis duplo vel triplo maior, teſtam oblongo - ouatam figurat. Reliqui minuti, nec multum prominuli, in latus ſiniſtrum vergunt. Vertex obtuſus obſoletus, etiam in quibusdam (non omnibus) carioſus. Apertura lunata. Labium integrum acutiuſculum, nec incraſſatum, nec flexum; ſed paries oppoſitus planatus politus. Operculum nigricans ouatum, laeue glabrum, vix ſtriatum; ſed verſus extremitatem inferiorem ſpiram ſibi impreſſam habet. Color ſatis variabilis: vidi enim nigras, nigricantes, fuſcas, vireſcentes, griſeas, cineraſcentes, rubicundas, albo marmoratas vel faſciatas. *Animal* bitentaculatum, nigro-coeruleſcens, de pede ſuo ſetas ſ. cirros emittere vidi, vt indicatur Faun. Suec. et It. Gothl, ll. cc.

HABITAT copioſe ad littora maris.

Eſt cum ſequente cibus frequens *Tringae ſtriatae* et actiniarum.

405. NERITA LITTOREA.

Nerita teſta ſubouata acuta, ſtriata, margine columnari plano.

Nerita littorea, Müll. prodr. 2954.
Turbo littoreus, Syſt. nat. 1232. Faun. Suec. 2169.
Schnecken, Cr. 132.
Buebunde, Ström, I, 181. Bom. VII, 416.
Naakongur, *Beitukongur*, Ol. 1012.
Kupunge, It. wgoth. 169. 199. tab. V. fig. 4.

GROENL. *Siuterok*.

DESCR. Long. 4 - 6½ lin.; lat. 3 - 5. Differt a praecedenti praeſertim ſtriis ſ. ſulcis ſuis ſpiralibus et vertice acuto. Teſta etiam rudior opaciorque; ſuturae anfractuum profundiores. Anfractus 5 vel 6 conici, infimo reliquos vix ½ ſuperante. Hic rotunditate terminali

aperturae quaſi prolongatur. Reliqui anfractus etiam diſtincti ſatis, nec laterales. Color fuſco-cineraſcens, interne fuſcus glaber.

HABITAT ſine numero in littoribus marinis. Deceſſu aquae arida facta rupibus adhaerens illas fere tegit.

Obſ. Occurrit inter hanc et praecedentem quaſi media, ſtaturam huius, ſed fere laeuitatem et colores praecedentis habens; forſitan ſpecies hybrida de vtraque exorta? Limites vix attingo.

406. MYA TRVNCATA.

Mya teſta ſubouata conuexa, antice truncata, cardinis dente ſolitario antrorſum porrecto, obtuſiſſimo.

Mya truncata, Syſt. nat. I, 1112. Faun. Suec. 2126. Müll. prodr. 2959.
Lang-ovale Muſcheln, Cr. 131.
Sandſkial, Sandmige, Ström, I, 201. α.
Den aflange Sandskjal, Bom. V, 17, 1.
Sandmigur, *Redduſkal*, *Smyrsling*, Ol. 69. 716. 1009. tab. XI. fig. 7.
Concha lævis, *altera tantum parte clauſilis*, It. Wgoth. 199. tab. V. fig. 3.

GROENL. *Uſurſak*.

DESCR. Longa $2\frac{1}{3}$ vnc., lata 19 lin. *Teſta* rudis, craſſa, oblongo-ouata, conuexa, poſtice ſ. extremitate clauſa rotundata paulo latior, antice anguſtior truncata, medio latiſſima ob vmbones apice ſuo extra cardinem prominentes. Hi conniuentes verſus poſteriora parum flexi, acutiuſculi, in medium cardinis ſ. dentis maioris cadunt: inde oblique verſus marginem poſticum teſta conuexior. Striae tranſuerſales latae, diſtantes, teſtae figuram deſcribunt, quas in teſta decorticata aliae minores intercurrunt. Ceterum teſta laeuis, alba cretacea, epider-

epidermide tenui in aliis flaua, in aliis (praeſertim maioribus) ſuſca vel ferruginea. Nates plerumque denudatae. Cardo extremitati hianti propior conſtat dente ſolitario alterius valuulae, magno, ſolido, obtuſiſſimo, lato, introrſum verſo, externe concauo, transuerſim ſtriato, margine antico incraſſato, poſtico reflexo. Huic in altera valuula reſpondet foſſula tribus locis, vt totidem denticulis ſpuriis, emarginata, ſc. antice, interne et poſtice: huius medietatem implet apophyſis recta ſuſca cornea obtuſa, cauitati dentis maioris inſita et adnata. Apophyſis haec iterum externe canaliculata, et ad baſin dentis maioris acumen breue corneum, illi canaliculo reſpondens: (haec deſcripta de valuulis ſtatu naturali connexis intelligenda, ſicque cardo ſatis compoſitus et arcte connexus:) in pauciſſimis etiam extra dentem maiorem denticulus ſuperfluus corniformis ſolidus. Partes corneae in plerisque teſtis vacuis detritae ſunt, nec niſi in animali foeto rite obſeruari poſſunt. Hiatus teſtae terminalis magnus, interne argenteo colore nitet, reliquo interiore albo minime glabro, niſi locis, vbi vermis adnatus fuit. Vermem a ſequenti deſcribendo differre, nullus obſeruare potui.

HABITAT in fundo argilloſo ſinuum copioſe.

Sub argilla viuens non conſpicua, ſe prodit foramine, vnde proboſcidem ſuam porrigit victus quaerendi gratia.

VSVS. a) Editur cocta ab incolis. b) Teſta interdum cochlearis locum ſupplet. Praeterea c) *Trichechus roſmarus*, *canis lagopus*, *coruus corax*, *anas ſpectabilis*, in hac cibum vulgarem habent.

Sub maris deceſſu periodico colligitur.

407. MYA ARENARIA.

Mya ouata compreſſa, antice rotundata, cardinis dente antrorſum porrecto rotundato, denticuloque laterali poſtico.

Mya arenaria, Syſt. nat. I, 1112. Faun. Suec. 2127. Müll. prodr. 2960.
Sandskjal, *Sandmige*, Ström, I, 201. β.
Den ſtore Sandskjal, Bom. V, 17, 2.
Concha ſubarenaceo-marina, It. Wgoth. 187.

GROENL. vt antecedens.

DESCR. long. 2 vnc. 2 lin., lat. 18 lin. *Teſta* primo inſpectu vix a praecedente differre crederetur. Eſt quidem reſpectu longitudinis latior, etiam compreſſior, vmbonum regione minus conuexa; extremitate antica extus parum flexa, hinc hiatus teſtarum amplus euadit: maxima vero differentia in cardinis ſtructura quaerenda eſt, vbi valuula altera dentem maiorem habet ſolidum, apice antrorſum verſo rotundatum, externe non concauum, ſed carinatum, et pone illum, ſ. extremitati clauſae propius, denticulum breuem oblongum acutum diſſepimento humiliori cum dente maiori connexum. Valvula altera cauitatem oppoſitam habet interne tantum acute marginatam, cuius medium occupat apophyſis cornea fuſca decliuis oblique antrorſum verſa, quae pone carinam dentis maioris oppoſiti illi adnata eſt. Cardo ſ. apex flexus vmbonum praeciſe cadit inter dentem maiorem et minorem. Reliqua ſtructura teſtae vt antecedentis. Color etiam idem. *Vermis* cardini ſubiectus, oualis, albo-flavicans, carnoſus, anteriorem ventriculum ſuum habet liquore nigro plenum. Corpus hoc circumdat ſacculus tenacior totam teſtam interne veſtiens, et antice proboſcide exſertili longa inſtructus. Proboſcis haec cute rugoſa, vt prolongatione epidermidis teſtarum, obducta eſt, et fiſſuram rubram terminalem habet. Praeterea in latere ſacculi ad marginem valuularum apertura alia oualis poſtica, indeque canalis longitudinalis exterior verſus proboſcidem producitur.

HABITAT in fundo arenoſo modo praecedentis.

VSVS etiam idem.

Ob tam leuem differentiam inter hanc et praecedentem potius vt varietates, quam diſtinctas ſpecies habendas cenſeo.

408. MYA ARCTICA.

Mya teſta ſtriata, valuulis carinis duabus ſpinuloſis ſaepe obſoletis, cardine obſolete dentato.

Mya arctica, Syſt. nat. I, 1113. Müll. prodr. 2962.
Solen minutus, Syſt. nat. I, 1115.
Chama aculeata, Act. Nidr. IV, 368. tab. XVI, fig. 24.

GROENL. *Imenningoak.*

DESCR. Long. $1\frac{1}{2}$ - 7 lin., lat. 1 - $4\frac{1}{2}$. *Teſta* oblonga fere rhomboidalis, alba, opaca, fragilis, laeviuſcula, transuerſe ſtriata ſtriis flexuoſis ad figuram teſtae, compreſſiuſcula, poſtice et ad cardinem acuta, antice obtuſe rotundata, ad margines valuularum fere recta, flexura parua media excepta. Nates extremitati poſticae contigui, acuminati, verſus poſtica deflexi, minus tumentes: inde tamen oblique verſus marginem anteriorem pars teſtae eleuatior locum habet, quae carina antrorſum ſerrata notata; et intra hanc cardinemque alia ſimilis humilior. — Hae 2 carinae in quibusdam ſatis obſoletae rudimenta tantum reliquerunt. Cardo edentulus quidem pronunciatur: ſi autem probe attendatur, vtraque valuula in margine incraſſato praeciſe ſub acumine vmbonis dentem breuem conicum obtuſum habet, ſatis conſpicuum, cum adiecta foueola; ante nates etiam externe ligamentum corneum flauicans glabrum ſemicylindricum valuulas coniungit. Valuulae antice more congenerum parum hiant. *Vermis* flauicat regione ventriculi viridi nigricante. — Sacculus teſtam interne veſtiens membranaceus tenerrimus, et proboſcis vix extra teſtam exſeri poteſt. Apertura ſacculi poſtica ſuborbicularis.

HABITAT tam locis profundis, quam littoribus libera

bera inter radices algarum, mytilos aliaque corpora marina, nec illis niſi ſpinulis ſuis adhaerens.

409. MYA BYSSIFERA.*

Mya teſta rudi oblonga ſtriata, conuexa, cardine edentulo.

Oval ſkjal, Ström, I, 200, 8. *a*.
Concha oblonga obtuſa ſulcis transuerſis, It. Wgoth. 198. tab. V. fig. 2.

GROENL. *Imennek*.

DESCR. Long. 3 - 17½ lin.; lat. 1½ - 8¾ — *Teſta* praecedenti ſimilis, ſed rudior, magis elongata, parte antica quaſi in roſtrum protracta, conuexior, praeſertim in regione obliqua de natibus antrorſum; nates obtuſiores; extremitas antica anguſtior et cum poſtica rotundata. — Deſunt tam carinae ſerratae, quam denticuli cardinis, ita vt ligamentum externum ante nates fuſcum opacum ſubconicum ſolum fere cardinem efficiat. — Datur quidem in nonnullis aliquid denti ſimile, lobus ſc. oblongus ſubangulatus cum rima ligamento propriori, in vtraque valuula: hoc autem in plerisque deleto non pro eſſentiali afferri meretur. Occurrit ſemper alba, interne glabra, externe epidermide ſordida, iam griſea, iam fuſca, iamque atra, obducta. Saepiſſime difformis euadit preſſura ſolidorum, inter quae habitat. Interdum etiam valuulae duplicatae conſpiciuntur. *Hoſpes* oblongus conuexus, carnoſus, albus, cardini ſubiectus, medio conulum prominentem flauicantem longitudinaliter canaliculatum gerit: de huius apice vermis byſſum more mytilorum emittere valet per aperturam ſacculi poſticam, qua corporibus peregrinis ſe affigit. — Ceterum cingitur primum labiis 2 internis teneris expanſilibus, deinde ſacculo, qui totam teſtam interne veſtit, valuulas combinat, et antice prolongatur tubulis 2 longis pro lubitu contrahendis, vel per hiatum

hiatum teſta in longitudinem eius exſerendis; cohaerentibus quidem, ſulco tamen interſtitiali diſtinctis apicibus rugoſis, perforatis, ſanguineis. — Ex his tubulis margini teſtae propior in cauitatem ſacculi fert, et pro ore habendus eſt; alter vero cum antica parte corporis conuexus et vlterius canali cum ventriculo, in dorſo corporis iacente, combinatus eſt, igitur pro ano aſſumendus. — Apertura etiam oualis poſtica ſacculi vt in praecedentibus. Praeterea neruus magnus transuerſus anticus et poſticus, ad valuulas claudendas, vt in mytilis et aliis biualuibus.

HABITAT frequens in fiſſuris rupium marinarum inter mytilos, interdum ſub ſabulo, lapillis, vel radicibus fucorum, tam occultata, vt nil niſi extremitas tubulorum conſpici poſſit. — Nec rarum eſt, hanc myam in lacunis cauis lapidum, vel *milleporae polymorphae* offendere, tam incluſam, vt foraminulum tantum reſtet orificiis tubulorum victus quaerendi gratia: ſic facile lithophaga diceretur; ſed potius credam talibus locis illam accreuiſſe, et lente materia cretacea obductam fuiſſe, demumque exitum non habentem in carcere ſuo taliter qualiter viuere.

Tacta aquam exſpuit ſeque contrahit vt aſcidiae. Si libera, byſſo ſe affigit; ſin vero incluſa, tali non vtitur.

VSVS idem ac *Myae truncatae*, teſta ſola excepta, quae nulli vſui.

410. CARDIVM ECHINATVM.

Cardium teſta ſubcordata, ſulcis exaratis linea ciliata, aculeis inflexis plurimis.

Cardium echinatum, Syſt. nat. I, 1122. Faun. Suec. 2139. Müll. prodr. 2971. Zool. Dan. tab. XIII, XIV.

Auſter-Muſcheln, Cr. 131. prior.

Bekkre-ſkjal, Ström, I, 200, 7. a.

GROENL. *Kirkſoaurſak.* Et ſic ſequens.

Huius teſtam detritam tantum vidi ad littora maris proiectam.

411. CARDIVM CILIATVM.*

Cardium teſta ſubcordata, ſulcis eleuatis ſubtriquetris ciliatis.

Poſſet eſſe *Cardium ciliare* Syſt. nat. I, 1122. ſed minime niueum, nec aculeatum eſt, vt de illo pronunciatur.

DESCR. Diameter maximus transuerſalis 19 lin., longitudinalis ſ. de natibus in marginem 1 lin. minor. — *Teſta* ſimilis *Cardio echinato*, ſubcordata, obliquata, (ſ. antice longior anguſtiorque, poſtice breuior latiorque, limbo extimo ſic oblique rotundato,) craſſa, conuexa, natibus gibboſis apice conniuentibus, obtuſis, retrorſum deflexis quaſi ſpiram inchoantibus, longitudinaliter profunde ſulcata ſulcis 32-38, quorum interſtitia eleuata, media conuexiuſcula, lateralia vero triquetra, omnia carinas ciliatas ſordidas habentia, quae tamen ad nates minus notantur. — Aculei vel aliae eminentiae locum non habent. Striae etiam minutae confertae vndulatae hos ſulcos transſecant, ad anum valuamque concurrentes maximeque conſpicuae, ſulcis ibi deficientibus. — Praeterea teſta appoſitiones quaſi habet ſtriis transuerſis 6 vel 7 indicatas, et ad extimam in nonnullis impreſſura leuis, exteriore limbo depreſſiore. — Sulci, qui interne etiam ad marginem alternatim exarati ſunt, illum crenulatum, et crenulis ſe alternatim ſuſcipientibus, arcte clauſilem faciunt. — Valua ſagittiformis impreſſa nymphis clauſis. — Ligamentum corneum fuſco-flauicans conuexum eiusdem figurae ante nates valvulas connectit. — Anus ouali-lanceolatus carinatus. Cardo dentes ſolidos 3 conſpicuos habet in ſingula valvula: ex his medius ſub natibus oblique reflexus acutus cum foueola vtrinque et denticulo laterali in valuula dex-

tra

ga vix notabili, lateralis poſticus maior a medio remotus triangularis erectus cum denticulo parallelo marginali valvulae ſiniſtrae; anticus illi oppoſitus elongatus obſoletus, in valuula dextra vix vllus. Teſta interne alba glabra, externe albida, obducta epidermide tenera conferuoide cinerea vel griſea, cuius eminentiae ſunt carinae dictae ciliatae.

HABITAT in fundo maris arenoſo vel argilloſo, ſatis copioſe.

In fauce *Anatis molliſſimae* et *ſpectabilis* frequenter obuium, hinc inter praecipuos cibos harum auium numeranda.

412. VENVS ISLANDICA.

Venus teſta cordata transuerſim ſtriata rudi, nymphis hiantibus, ano nullo.

Venus Iſlandica, Syſt. nat. I, 1131. Müll. prodr. 2977. Zool. Dan. tab. XXVIII.

Auſter-Muſcheln, Cr. 131. poſterior.

Bundſkjal, *Koeſkjal*, Ström, I, 201, 9.

Kuſkjal, *Skelkuſſe*, *Krokfiskur*, Ol. 69. 153. 1011. tab. XII. f. 8.

GROENL. *Ipikſaunak*.

DESCR. Diameter maximus transuerſim 31½ lin., longitudinaliter 1 lin. minor. *Teſta* rudis, craſſa, cordata, parum obliquata, conuexo-gibboſa, antice longior, obtuſior, poſtice breuior, compreſſior magisque rotundata, margine exteriore lente rotundato, integro acuminato. Superficies interna alba cruſta cretacea veſtita, qua detrita politior, externa violaceo-albida laeuis glabriuſcula ſtriata ſtriis permultis transuerſis ad nates concurrentibus, quarum quaedam excellunt appoſitiones valuularum mentientes. — Striae etiam longitudinales in medio teſtae vix notabiles, in natibus vero ad anum et imprimis

primis ad vuluam ſatis conſpicuae. Ante nates ligamentum corneum fuſcum lanceolatum conuexum valuulas combinat: ante quod valuulae valde hiant. Hoc loco teſta craſſior, et vt oſtrea edulis ſaepe lamellata. Cardinis dentes ſingulae valuulae tres alternatim in foueolam oppoſitam incidentes, quorum medius pone nates breuis obtuſe angulatus, laterales remoti elongati vix inter ſe differentes. *Vermis* mollis cardini ſubiectus emittit laminam longam carnoſam falciformem ſ. geniculo flexam, baſi teretiorem albam, extra genu fuluam compreſſiorem carinato-ſerratam apice acuto deſinentem, quam pedem dicunt. Corpus ipſum ſ. partem mediam molliorem circumdant labia 2 minora, pallide flaua, transuerſim rugoſa. Haec vero et omnia interiora includunt labia 2 maiora alba, margine fuluo ſuperficiem teſtae veſtientia, ad hiatum teſtae ſ. loco nympharum connata, vbi aperturae 2 ouales rugoſo-cirratae, quarum antica in cauitatem teſtae ducit, poſtica vero illaque minor per canalem cum parte poſteriore corporis combinata ibique exitum alium perforatum habet. Ante hoc foramen corporis aliud datur in ventriculum dorſalem ferens; illuc etiam ducit canalis alius foramine geniculi pedis inceptus. Ventriculus 2 cameris conuexis excrementa cinerascentia transparentia continet. Neruus validus antice poſticeque transuerſim valuulas combinat, quo illas vermis arcte claudere poteſt. Ad baſin pedis adhuc papilla lacera conſpicitur.

HABITAT in fundo ſinuum argilloſo, haud infrequens.

De vſu eius minus conſtat.

413. VENVS MINVTA.*

Venus teſta ſubouata, transuerſim ſtriata, ſubpellucida, nymphis clauſis.

GROENL. *Ipikſaunarak.*

DESCR.

DESCR. Diameter maximus transuerſus 1-2 lin. longitudinalis ¾-1½. *Teſta* praecedenti ſimilis primo inſpectu pro pullo eius haberetur: ſed magis oblonga et fere ouata, vndique arcte clauſa, ſtrias transuerſales conſpicuas habet, non autem longitudinales; admodum tenera, fragilis, et fere pellucida, glabra, externe fuſco-violacea limbo albicante, interne albedine tenera illita. Cardo ob paruitatem minus diſtinctus nudo oculo: ſi vero lenticula inſpicitur, denticulus medius conicus detegitur cum notis lateralium.

HABITAT in vluis foliaceis marinis, et quidem plicis foliorum, frequens.

414. VENVS FRAGILIS. *

Venus teſta ſubouata, glabra, transuerſim minuta ſtriata, margine acutiſſimo, antice ſubangulata, nymphis hiantibus.

Søgſkjæl, Ol. 1009. tab. XI. fig. 10. vel *Kildaſkel* 1011.?

Affinis videtur *Veneri penſyluanicae* Syſt. nat. I, 1134.

GROENL. *Imennek.*

DESCR. Diameter maximus transuerſalis 2½-8 lin. longitudinalis 2-6½. *Teſta* transuerſim inſpecta figuram habet oualem, natum prominentiam ſi excipias, eſtque alba, laeuis, glabra, tenera, ſubmembranacea, ſtriis transverſis minutiſſimis crebris, conuexiuſcula, antice compreſſior in extremitatem anguſtiorem producta, attamen poſtica parte, quae rotundata, breuior (e contrario praecedentium). Ante nates in marginem anticum excurrit ſulcus leuis, angulum obſoletum in teſta formans. — Vmbones minus tumentes. Nates conniuentes acuti. Ligamentum corneum lanceolatum fuluum glaberrimum, ante quod teſta hiat rimula. Ceterum margo circumcir-

ca

ex acutiſſimus. Cardinis dens ſolitarius intus tendens fiſſus in valuula ſiniſtra praeciſe ſub apice natum; in dextra vero duo ſimiles minores, intra quos primus cadit. — Dentes laterales nulli. Interne teſta alba, vbi notae politae nerui antici poſticique vermis. Variat iam margine, iam tota, cruſta ferruginea obducta, ſine dubio a loco moratorio aſſumta.

HABITAT in locis argilloſis ſinuum maris.

415. ARCA MINVTA. *

Arca teſta compreſſiuſcula, extremitate remotiore attenuata, oppoſita rotundata, transuerſim ſtriata, margine integro.

Arca minuta, Müll. prodr. 2985.

GROENL. *Imeननingoak.*

DESCR. Diameter transuerſim 4 lin.; long. 2 ½ lin. *Teſta* myis non diſſimilis, oblonga, conuexo-compreſſa, laeuis, transuerſim ſtriata; albo-flauicans, interne alba glabra, extremitate altera rotundata breuiore, altera producta in roſtrum attenuatum oblique truncatum, ſicque angulos 2 formans; deque inferiore atque ſuperiore itidem in nates currit carina arcuata minus eminens. Nates albae non ſtriatae, acutae, conniuentes, verſus extremitatem productiorem (quam anticam dico,) parum flexae; ante has dorſum teſtae figuram planam, lanceolatam ſine ſtriis, ſibi impreſſam habet. Cardinis dentes numeroſi tam ante quam pone nates; vtriusque valuulae 10 numerati conico-acutos alternatim inſertos. Margo exterior, ſ. cardini oppoſitus, oblonge rotundatus integer. — Valuulae arcte clauſae.

HABITAT in locis profundis maris, rariſſime obuia.

Duo tantum indiuidua in ingluuie anatis molliſſimae detexi: hinc animal non vidi.

416. PECTEN

416. PECTEN ISLANDICVS.

Pecten teſta ſuborbiculari aurita, ſubaequiualvi, radiis plano-conuexis ſulcatis numeroſis, alternis minoribus integris, interne crocea.

Pecten islandicus, Müll. prodr. 2990.
Horpudiſkur v. *Harpudiſkr*, Ol. 153. 665. 1010, tab. X. fig. 5.
Harfen-Muſcheln, Cr. 131.
Oreſkjal, Ström, I, 199 β. Bom. IV, 248.
Concha Pecten dicta, ſtriis numeroſiſſimis, It. Wgoth. 199. tab. V. fig. 7.

GROENL. *Kirkſoaurſak.*

DESCR. Long. 35 lin., lat. 32½. — *Teſta* craſſa, rudis, ſuborbicularis, vel potius cordata dicenda, ad cardinem enim acuta margine exteriore ſemicirculari, conuexa, ſubaequiualuis, valuula ſuperiore magis conuexa, aurita, ſubaequilatera: licet enim valuularum margines arcte claudantur, auricula tamen maior valuulae inferioris antice aperturam triangularem relinquit, quae ſuperiore minor, inque hac apertura margo valuulae intus rugoſo-ſubdentatus conſpicitur. Striae numeroſae longitudinales de cardine in marginem ſe diſpergunt, elevati vt radii totidem, plano-conuexi, transuerſim rugoloſi, alterni maiores eminentiores ſulco longitudinali, imprimis verſus marginem, exarati, alterni minuti, humiliores, ſimplices. Horum numerus incertus, in diuerſis enim 50-70 et vltra numeraui. Cardo interne praeciſe ſub apice natum conſtat callo triangulari nigricante, foſſulis ouatis oppoſitis valuulae vtriusque adnato, ſicque valuulas arcte iungente. Ad cardines lobi auriformes quatuor plano-incumbentes, lateraliter exſtant: ſc. duo in ſingula valuula, quorum dexter maior ſubtriangularis ora obtuſiuſcula, ſiniſter minor triangularis; omnes, vt teſta, radiati, ſed radiis non fiſſis, differtque dexter infe-

inferus, quod antice aream transuerſim rugoſam, non radiatam, habeat. Striae etiam interne ad marginem teſtae conſpicuae: hinc ille crenulatus. Color externe albicat circulis rubris; hi circuli vero teſtaceis paraſiticis (puta ſerpulas, balanos, celleporas,) in pleriſque obducti, in aliis concurrentes, vt teſta tota fere rubra conſpiciatur: hinc nota inconſtans videtur, minime in nomine ſpecifico admittenda; interne glaber, croceus, praeſertim ad marginem, diſco in quibusdam albo. Superficies interna plerumque inaequalis tuberculis lapideis. — *Hoſpes* croceus, oblongus depreſſiuſculus, carnoſus, verſus cardinem teſtae iacet, duo brachia dorſalia rubra emittens, quibus iunctus eſt labiis 4 ſe circumdantibus; ſubtus vero inſtructus eſt pede oblongo ſolidiore albo e regione aperturae triangularis teſtae. Pes hic apice cauernoſus, medio ſulcatus canaliculo ducente in corpus ipſum, vbi foramine in inteſtina dorſalia tranſeunte prolongatur. De foramine hoc proſtat papilla membranacea, quae byſſum forſitan emittere poteſt. — Ante pedem apertura amplior lamellis mollibus cincta; et in extremitate poſtica aliam minutam habere videtur. Labia 2 interiora parua, margine cirrata, antice coeunt in plicas aperturae maioris. Labia exteriora maiora ſolidiora, quaſi cruſtaceo mixta, teſtae ſuperficiem internam veſtiunt, nec tamen illi annexa, retrahi enim dilatarique pro lubitu poſſunt, nec marginibus ſuis connata, niſi poſtice ſupra ſinu acuto, et infra rotundato. Margo niger incraſſatus, ſiue branchiae nigrae duplicatae, intus plicatae, extus crenulatae, in dorſo ſpecula multa viridia nitida, quaſi totidem margaritas ſibi inſitas, tactu autem euaneſcentia, gerunt. Neruo valido antico, dorſali et pluribus minutis ad cardinem valuulas arcte claudere poteſt.

HABITAT in fundo lapideo ſinuum, raro obuius.

VSVS. Editur quidem ab incolis, ſed raro. Difficulter etiam coquitur: cum teſta enim viuus vaſi coquinario immiſſus vi elaſtica exſilit.

Obſ.

Obſ. Inter collectanea mea groenlandica occurrit etiam valuula Pectinis minoris, praecedenti ſimilis, quae 15 tantum lineas longa, aurita, alba, externe circulis interruptis rubicundis notata, tam interne quam externe ſulcata, radiis eleuatis conuexis laeuibus, diſtantioribus, interſtitiis ſ. ſulcis ipſis ſcabris, apertura ad aurem 6 - dentata; forſitan concha Faun. Suec. 2327 inter ſepoſita memorata? Valuula oppoſita autem deficiente hic ſeponere cogor.

417. MYTILVS EDVLIS.

Mytilus teſta laeuiuſcula violacea, valuulis antice ſubcarinatis, poſtice retuſis, natibus acuminatis.

Mytilus edulis, Syſt. nat. I, 1157. Faun. Suec. 2156. Müll. prodr. 3013. Brünn. Spol. mar. adr. pag. 108.

Muſling, Eg. 51. Gl. 133. And. 175. Bom. V, 469.

Muſcheln, Cr. 131.

Krageſkjal, Ström, I, 198. Pont. II, 265.

*Krækling*ur, Ol. 70. 1010.

Concha teſta oblonga laeui ſubviolacea, It. Wgoth. 170.

Concha mytilus dicta, It. oel. 43.

GROENL. *Uilok*, *Killiortout*.

Hic omnibus notus occurrit ad littora maris, iam in fiſſuris rupium, iam in fundo argilloſo maior, ſtupenda multitudine. Vidi $3\frac{1}{2}$ vnc. longos. Variat niger, teſtaceus, virideſcens, viridi nigroque marmoratus. decorticatus autem ſemper coeruleo - violaceus. — *Teſta* interne ſaepe tuberculata cruſta lapidea; nec raro margaritae immaturae albae in illa occurrunt, quin imo in ventriculo ipſo vermis. Ibi etiam ſemel margaritam azuream,

 cuius

cuius diam. $2\frac{1}{2}$ lin., infra planam, ſupra conuexo-gibbam offendi.

Licet ſaepiſſime illum attendi, nunquam victum eius obſeruare potui. Animalcula quidem illi appropinquare vidi, ſemper autem intacta: hinc aqua ſola, animalculis infuſoriis ſub fluxu refluxuque maris magis minusque foeta, illum viuere ſuſpicor. Fixus partem latiorem erigit, carinatam extus, obtuſiorem rupi, vertens. Byſſo ſuo aureo non tantum corporibus mortuis, ſed etiam viuis teſtaceis et praecipue ſimilibus ſuis ſe affigit, ſociabilis. Si diuellatur, pedem ſuum emittendo, prolongando, remotiora complectendo, momento iterum contrahendo, reliquum poſt ſe trahit, beneque ſatis mireque incedit.

Viuiparus eſt: verno enim tempore pullos minutiſſimos vix capitulo acus maiores, matri ſimillimos, in cavitate teſtae ad cardinem quieſcentes ſaepe offendi.

VSVS. a) Hoſpes editur ab incolis coctus. b) Oculis lippis laborantes etiam paucos, vt remedium, crudos conſumunt. c) Teſta vt inſtrumentum raſorium adhibetur. d) Eſt praeterea cibus vulgatiſſimus *canis domeſtici, lagopi, corui coracis, anatis ſpectabilis molliſſimae*que, nec non *Anarrhichae lupi.*

418. MYTILVS DISCORS.

Mytilus teſta ouali cornea ſubdiaphana, antice longitudinaliter, poſtice transuerſaliter ſtriata.

Mytilus diſcors, Syſt. nat. I, 1159. Müll. prodr. 3014.

Eine ganz kleine blaue in die Länge und Quere gereifte Muſchel, Cr. 132.

GROENL. *Bibibiarſuk.* Et ſic ſequens.

DESCR. Long. $2\frac{1}{2}$-22 lin.; lat. $1\frac{2}{3}$-$13\frac{1}{2}$. *Teſta* cornea ſubdiaphana, (maxima tamen opaca magisque calcarea,

carea,) interne externeque glabra oualis, extremitatibus rotundatis, poſtica paulo anguſtiore, lateribus fere rectis, conuexa, ventricoſiuſcula, ſtriata ſtriis oualibus ſecundum figuram teſtae, appoſitiones paſſim formantibus. — De natibus ducitur linea ſubcarinata obliqua antrorſum ad marginem exteriorem; ante quam area magis ventricoſa, notata ſtriis minutis (iuniorum magis, maiorum vix, conſpicuis), longitudinalibus, ſ. eandem ac linea dicta tendentiam habentibus. Poſtice etiam in parte pone nates ſtriae transuerſae vndulatae notabiliores, et in omnibus obuiae. Nates obtuſiuſculae parum reflexae, poſticae, ita tamen, vt parua pars teſtae poſt illas promineat. Cardo cartilagineus ante, non poſt, nates; ante quem margo teſtae interne crenulatus ſ. ſubdentatus: ſic etiam margo poſticus, vbi ſtriae tranſuerſae locum habent. Color viridis dominatur; in plerisque tamen diſcus vel fuſceſcens vel cutuis lineis, fuſcis mixtus, in maximis niger, marginem ſolum viridem relinquit. Interne albicat viridi tinctura. Maximi ſi decorticantur, albi cretacei conſpiciuntur. *Vermis* ſimilis mytilo eduli; ſed pedem album, labia fulua, branchias et aperturam anticam brunneas, dorſumque fuſcum habet.

HABITAT in ſcopulis maris byſſo ſe affigens.

VSVS. Editur cum praecedente raro ab incolis; eſt autem eſca vulgaris *anatis molliſſimae, ſpectabilis, hyemalisque.*

419. MYTILVS FABA. *

Mytilus teſta ouali rufa ſtriata, margine crenulato.

Mytilus Faba, Müll. prodr. 3015.

DESCR. *Teſta* ſtatura praecedentis, ſed paulo ventricoſior, craſſior, licet ſubdiaphana, laeuis, glaberrima, praeſertim interne, vbi nitorem margaritaceum habet.

Striae ouales in hac magis obſoletae, et appoſitiones teſtae diſtantes ſolae fere conſpiciuntur; ſed alias ſtrias conſertiſſimas habet vt radios de natibus in peripheriam totius teſtae currentes; quae marginem omnem (ſola parte ligamenti cartilaginei excepta,) crenulatum faciunt. Color rufus; decorticatae albus. Vermem non vidi.

HABITAT in ſcopulis maris byſſo aeneo ſe affigens. Eſca eſt *anatis hiemalis* et *hiſtrionicae*.

420. CHITON MARMOREVS.*

Chiton teſta octoualui ſubcarinata punctato ſtriata, corpore ochreo.

Chiton ruber, Syſt. nat. I, 1107. Müll. prodr. 3018?
Chiton punctatus, Act. Nidr. III, 434. tab. VI. f. 14. Faun. Suec. 2119. Bom. I, 524.? *)
Krebsartig Inſect wie eine Raupe geſtaltet, Cr. 131.
Thriſtrendingur, Ol. 1008.

GROENL. *Terkeingak.* Et ſic ſequentes.

DESCR. Long. 5½ - 18⅛ lin., lat. 2⅔ - 6½ lin. *Teſta* craſſa oblongo-oualis, glabra, punctis confertis eminentibus vix ſcabra, antice paulo latior, conuexiuſcula ſubcarinata, carina tamen ante extremitates deſinente, compoſita ex 8 valuulis retrorſum imbricatis, (ita vt poſtica ſemper anticae ſubiecta ſit lobis 2 acuminatis lateralibus,) margine antico rotundatis, poſtico ſubſinuatis, carinae apice tamen medio prominente ſtriis minutis marginis anticae figuram deſcribentibus ſtriatis. Valuula poſtrema tamen a reliquis differt, quod tam poſtice quam antice rotundata ſit, et ſtrias totum circuitum deſcribentes habeat.

*) His enim locis *Chiton punctatus* quidem nominatur; *Chiton* autem *ruber* deſcribitur.

beat. Totam teſtam cingit limbus humilior, in dentes obtuſos 32 diuiſus, exque his 10 in valuula prima, totidem in vltima, et 1 vtrinque in reliquis, numerantur. Pro fiſſura ſingula limbi carinula leuis dorſalis obliqua in ſinum poſticum valuulae, centrum autem vltimae, percurrit: ſic in valuula prima et vltima 9, et in reliquis 2 tales conſpiciuntur; obſeruandum tamen, quod primae et vltimae vix notabiles ſint, reliquae vero optime. His dentibus valuulae pallio membranaceo vermis circumcirca exſtanti inſertae ſunt, nec alio modo connexae. Color ex rufo, albo et virideſcente marmoratus, carina dorſi margine poſtico lateralique valuularum plerumque candidioribus. Interne teſta polita pulchre coccinea, limbo albo-virideſcente. *Vermis* ochreus *), oblongus, antice rotundatus, poſtice attenuatus, more limacum pedem craſſum habet, et capite inſtructus eſt ſemiorbiculari, poſtice nempe truncato, angulis tamen lateralibus productis in tentacula 2 ſpuria (alia enim non vidi, licet ſaepiſſime viuos contemplatus ſim). Os ſubtus rugoſum, cruſtaceum, denticulis internis. Super caput ſubſtantia carnoſa ſubrubra, per quam canalis de orificio in inteſtina ducitur, ſeriebus 2 ciliarum ſ. branchiis nigris, aliis 2 minoribus albis interiectis, inſtructus. Inteſtina deinde nigra contortuplicata ſequuntur vsque in anum, qui ſupra caudam tuberculo perforato ſe prodit, prolongata. Lamellae etiam pingues croceae vel ochreae, ſine dubio hepaticae, pone inteſtina iacent. — Superne in dorſo nerui plures in peripheriam teſtae ducti valuulas cum ver-

*) Rubrum nunquam vidi: hinc dubito, an re vera ſit *Chiton ruber* auctorum: ſi enim *corpore rubro* vermis, non teſta, intelligatur, ſane alius eſſe debet. Nec perticebo, quod in oſtreis noruegicis huic ſimilem corpore rubro viderim, nec tamen eundem: obſtat enim praeter alia margo pallii ciliatus, quod in groenlandico non ita; forſitan igitur his potius quam ille pro Chitone rubro habendus.

me coniungunt. Cingitur alias vermis labio ſupero, ſ. pallio molli plicabili ad latera demittendo, quoties ſe vult affigere more patellarum, et extra illud vt limbus extimus locum habet pallium membranaceum dictum, cui dentes valuularum inſerti ſunt, faſciatum faſciis latis rufis et virideſcentibus transuerſis.

HABITAT in lapidibus marinis, a littore remotis, frequens.

Incedit lente in humido, non in arido. Quieſcens ſe arcte lapidi affigit planatus limbo ampliato. Teſta tam compoſita ſe facile incuruare, dorſo incumbens etiam vertere poteſt.

Saepe occurrit in ingluuie *anatis molliſſimae ſpectabilisque*.

421. CHITON ALBVS.

Chiton teſta octoualui laeui, dorſata, corpore albo. *)

Chiton albus, Syſt. nat. I, 1107. Müll. prodr. 3010. Act. Nidr. IV, 54. O.

DESCR. Long. $4\frac{1}{2}$ lin., lat. $2\frac{1}{2}$. *Teſta* oblonga, laevis, glabriuſcula, antice poſticeque rotundata, eiusdem fere latitudinis, depreſſa, dorſo acuminato. Nudo oculo ſtriae non facile conſpiciuntur; lenticula autem ſi inſpiciatur, hae cum punctulis et carinulis apparent, vt in antecedente. Valuulae octo, quarum prima a reliquis differt, quod poſtice emarginata ſit ſ. medio ſinuata, illae autem magis transuerſae. Structura ceterum eadem ac praecedentis. *Vermis* etiam illi ſimilis, et vna cum teſta pallioque albus.

HABITAT

*) Quod huius valuula prima poſtice emarginata ſit, non pro nota characteriſtica aſſumi poteſt; conuenit enim praecedenti ſequentique aequo iure.

HABITAT cum praecedente rarior, habetque mores eius.

422. CHITON CINEREVS.

Chiton teſta octoualui laeui, carinata, corpore rubicundo limbo ſubciliato.

Chiton cinereus, Syſt. nat. I, 1107. Müll. prodr. 3020.

DESCR. Long. 2 lin., lat. 1⅓ lin. *Teſta* ouata antice anguſtior, laeuis, depreſſa. In dorſo ſulci 2 longitudinales leues carinam intermediam eleuatam efficiunt. — Praeterea ad marginem teſtae eminentia leuis figuram eius circumcirca deſcribit. Valuulae 8 vt in praecedente formatae; ſtriae etiam minutae et carinulae obliquae ſecundum dentes marginis locum quidem habent, vix tamen nudo oculo conſpicuae. *Vermis* praecedentibus ſimilis; hoc tamen ſingulare habet, quod margo pallii membranacei ſubtiliter ciliatus ſit. Color tam vermis quam teſtae in viuis rubicundus vix cineraſcens, in mortuis ſ. arefactis autem fere cinereus. Tale exemplar credo igitur perilluſtri Linnaeo ab indagatore Kolnigio communicatum eſſe, ceteris ſatis conuenientibus.

HABITAT inter radices vluarum, rariſſime obuius.

423. LEPAS BALANVS.

Lepas teſta conica ſulcata, fixa, operculis acuminatis.

Lepas balanus, Syſt. nat. I, 1107. Faun. Suec. 2122. Müll. prodr. 3022.

Lepas teſta conica ſulcata operculo acuminato, It. Wgoth. 170.

Biergruur, Ström, I, 160, a. Bom. I, 305.

Hrudurkal. Ol. 1009, c. (poſterior.)

GROENL. *Katungiak.* Et ſic ſequens.

DESCR. Occurrit 14 lin. longus, diametro baſeos $14\frac{1}{2}$, verticis 8 lin. *Teſta* haec erecta albida conſtat valvulis 6, inaequaliter ſulcatis, ſurſum acuminatis, diſtantibus, baſi connexis, interne celluloſis, cum appendiculis interſtitialibus humilioribus deorſum acuminatis, laevibus, vix conſpicue ſtriatis transuerſim, quibus valuulae inter ſe iunctae ſunt Valuula poſtica latior, dein antica, 2 laterales poſticae, et denique 2 laterales anticae, quae omnium anguſtiſſimae. — Opercula 4, 2 poſticis oblique depreſſis, transuerſim ſulcatis, 2 anticis falcatis, compreſſis vix ſtriatis, acumine retrouerſo terminatis. Baſis calcarea, integra, arcte adnata, plerumque concaua, et vndulatim ſtriata. Sub operculo teſta interne amplior.

HABITAT in lapidibus marinis ſub termino aeſtus maris, ſequenti rarior.

424. LEPAS BALANOIDES.

Lepas teſta conica truncata, fixa, operculis obtuſis.

Lepas balanoides, Syſt. nat. I, 1108. Faun. Suec. 2123. Müll. prodr. 3023.
See-eichel, Cr. 132. et contin. 311. **
Bjergruur, Ström. I, 160. β.
Hrudurkall, Ol. 1009. c. (prior.)
Balanus paa Muſlinger, And. 190. *

DESCR. Valde variat magnitudine et ſtatura; iam enim occurrit in fiſſuris rupium amplioribus vt conus oblique truncatus, latitudine baſeos longitudinem ſ. altitudinem parum ſuperante; iam depreſſo-conuexa, in locis aequalibus, latitudine multo excellentiore; iamque ſubcylindrica, elongata, in locis anguſtis, altitudine ſaepe triplo maiore, nec tamen praecedentis magnitudine

illam

illam vidi. — *Teſta* praecedenti ſimilis, ſed albior, laevior, iam ſulcata ſulcis obtuſis, iam vix ſtriata; valuulae etiam operculaque ſemper obtuſa et baſis membranacea. *Animal* granulatum flauicat, et, vt praecedens non multum a ſequenti deſcribendo differt, licet nunquam proliferum mihi obuenerit.

HABITAT ſine numero in rupibus marinis, mytilis et aliis corporibus teſtaceis, intra limites fluxus refluxusque maris.

Sub aeſtu maris quieſcit clauſa; ſub fluxu autem brachiis ſuis ciliatis exſertis continuo complectens animalcula obuia capere videtur. Saepe mytilos edules tam arcte obducunt hae lepades, vt vix aperiantur.

425. LEPAS BALAENARIS.

Lepas teſta ſubconica, lobis 6 eleuatis, rugoſis, quadripartitis; operculo membranaceo bidentato.

Lepas balaenaris, Müll. prodr. 3024.
Balanus paa Hvalfisk, And. 190. Bom. I, 307.
Hvalluus, Bom. III, 615. (prior.)
Hrudurkall, Ol. 1009. b.

GROENL. *Keperkab - Katungiarſoa*.

DESCR. Altitudo 15 lin. diameter baſeos maximus 19 et verticis 14 lin. *Teſta* glabra alba, craſſa, fere cylindrica, ſurſum tamen lentiſſime anguſtata, ſuperne truncato-rotundata, obtuſiſſima, circuitu oblongiuſculo. Conſtat valuulis 6 fere aequalibus, (anticis tamen paulo minoribus,) ſimilibus, arcte iunctis, quae externe indicantur lobis totidem eleuatis, baſi latioribus, ſurſum anguſtioribus verſus aperturam teſtae flexis, transverſim rugoſo-granulatis, et ſulcis 3 longitudinalibus quadripartitis. Interſtitia loborum, quibus iunguntur, humiliora, laeuia, transuerſim minute ſtriata, oppoſitam habent figuram. — Apertura ſupera fere oualis tegitur

 mem-

membrana luteſcente laxa, operculis 2 teſtaceis poſteris obtuſis, quaſi dentibus, et rima antica eminente inſtructa. Interne conſpecta teſta diaphragmate medio perforato in 2 cameras concauas diuiſa eſt, quarum ſupera laevis, integra, notas tantum valuularum habens, ſcyphum refert, infera autem oſtendit cellulas 18 (3 pro ſingulo lobo externo,) compreſſas, ſurſum anguſtatas, parietibus duplicatis, et ſingula tertia cellula minore terminata. Ceterum ſubſtantia teſtae lamelloſa, lobis ex lamellis longitudinalibus, illorumque interſtitiis ex transuerſis, innumeris confectis. *Animal* ſub membrana operculari viuens, e regione dentium illi iunctum eſt, vbi ſacculus reliquo amplior humore glutinoſo fuſco impletus; inde producitur collum inteſtinale triplo longius, 12 paribus brachiorum (6 vtrinque) inſtructum, extimis longioribus magisque contiguis, et pari ſingulo communem radicem ſubcruſtaceam habente. Brachia haec omnia ſurſum intusque curuantur, compreſſiuſcula, ſubulata latere interiore ciliata. Collum terminatur lingula longa tentaculari, quae ad baſin ſubtus aperturam totum collum permeantem habet, pro ano aſſumendam. Ad baſin colli apertura maior ſupera, quae os, denticulis 4 lateralibus cruſtaceis ſerratis totidemque terminalibus mollioribus praeditum. Parietes internos teſtae (etiam cellularum) veſtit ſubſtantia mollis fuſca, et nerui laterales membranam opercularem comunicant cum membranula alia foramen diaphragmatis medii obducente. Cauitatem autem inferiorem implet cutis balaenae, cui inſidet, attracta illique arcte iuncta.

Singulare hoc etiam habet Lepas deſcripta, quod in maioribus de oris cellularum inteſtinula longa, membranacea, medulla alba, et ſacculo oblongo bifido terminata, progerminare conſpiciantur. Lobi terminales ſacculi huius perforati ſunt; ceterum ſacculus animal integrum continet, membrana bidentata, apertura, brachiis, reliquisque omnibus, animali maiori teſtae ſimile.

Nul-

Nullus dubito, eſſe prolem maioris per cellulas interiores penetrantem, demumque forſitan maturiore aetate teſtam induturam. — Alius illa pro tritonibus Syſt. nat. I, 1092 agnoſceret, deſcriptione ſatis quadrante. Talis ſaltem ramificatio conſpectum ſatis mirandum praebet.

HABITAT in Balaena Boope, etiam in iuniore, maxime in ſulcis pectoris et pinnis pectoralibus. *)

Eſt candore ſuo nota piſcatorum, quam ſequuntur Boopem perfodiendo. Nec minus inſeruit piſci: verme enim ſub vmbra cymbae appropinquantis lanceaeque ſe momento retrahente, hoc in cute ſua experiens perterrefacta ſe ſubmergit ſaepeque euadit.

426. PHOLAS TEREDO.

Pholas tubulo fragiliſſimo, cardinis dente acuto.

Pholas teredo, Müll. prodr. 3034.
Teredo navalis, Syſt. nat. I, 1267. Faun. Suec. 2087.
Jaegte-Orm, Ström, I, 176.
Trae-orm, Skib-orm, Pael-orm, Bom. VIII, 208.
Tremadkr, Ol. 611.

GROENL. *Kerkſub-kuma.*

HABITAT in lignis de mari groenlandico in littora proiectis, illaque deſtruit.

427. ISIS HIPPVRIS.

Iſis ſtirpe corallina, articulis ſtriatis, geniculis attenuatis.

Iſis

*) Hoc expertum habeo, licet Gl. 133 autor, Crantzio contradicere cupiens, illud omni experientiae groenlandicae obſtare proclamet, et potius omnes lepades balaenares in muſeis aſſeruatas aliunde, quam de balaenis acceptas aſſumat. Loquitur autem de *Balaena Myſticete.*

Iſis hippuris, Syſt. nat. I, 1287. Faun. Suec. 2220. Müll. prodr. 3035. Act. Nidr. IV, 70. tab. IV fig. 7. 8.

Marmenils Smide, Ol. 447.

GROENL. *Sarpangaurſat.*

DESCR. 2 vel 3 vnc. altiorem non vidi, nec linea craſſiorem. *Stirps* ramoſa, articulata, dichotoma, corallina, alba vel flauicans, rarius rubicunda. Articuli teretes, deorſum attenuati, geniculis mollioribus coarctatis; alios iam ſolitarios, iam duplices, apici ſuo annexos habent, ſuntque longitudinaliter ſtriati et perforati poris oblongis, transuerſis, alternis, quorum margo parum eminet. Si genicula diſrumpantur, plerumque impreſſionem ſtellae 6-radiatae relinquunt; ſi vero articulus ipſe frangatur, ex cellulis circa 12 internis centrum ſolidum cingentibus conſtare conſpicitur. Articuli terminales ramorum apice ſuo nullam ſtellam oſtendunt; ſunt vero ibi vt in reliqua ſuperficie perforati.

HABITAT in locis profundis maris fixa; nec raro inde ad littora proiicitur.

Saepius *fiſtulanam ramoſam*, *ſertulariam repentem* aliasque ſertularias ſibi annexas habet.

428. TVBIPORA SERPENS.

Tubipora tubulis cylindricis erectis breuiſſimis diſtantibus axillaribus, baſi repente dichotoma divaricata.

Tubipora ſerpens, Syſt. nat. I, 1271.

DESCR. Huius varietatis maioris rudera ſemel tantum vidi ſub lapide marino. — Baſis poroſa calcaria cum tubulis raris ſine ordine ſparſis, et quidem mutilatis, reliqua tantum erat.

Minor varietas ſaepius occurrit in plantis et teſtaceis marinis.

Coral-

Corallum repens teretiuſculum, (ſaepe tamen difforme explanatum varieque anaſtomazatum, praeſertim illud, quod in teſtaceis occurrit,) dichotomum ramulis diuergentibus, pagina inferiore corpori peregrino adnata laeui papyracea ſ. ſquamoſa, minime ſtriata, ſuperiore tubulis ſolitariis obſita. Tubuli hi breues, erecti, graciles, ſe inuicem, quatenus conſpicui ſunt, minime tangunt, ne quidem baſi, quae integra, nec ſtriata; ſi autem corallium frangatur, interne omnes connexi conſpiciuntur illud poroſum efficientes. Longitudo totius maſſae 3 lineas, et tubuli ½ lin., vix ſuperat. Latitudo minus variat. Color albus, interdum flauicans.

429. TVBIPORA FASCICVLARIS.

Tubipora tubis filiformibus faſciculatis, lateribus paſſim anaſtomozantibus.

Tubipora faſcicularis, Syſt. nat. I, 1271.

DESCR. Vnicum minutum exemplar offendi ſuper ſerpulam contortuplicatam. Tubuli anaſtomozationum ſolitarii, faſciculorum autem baſi connati. Reliqua vt Syſt. nat. l. c. hinc illam eſſe nullus dubito. Color albicat.

430. TVBIPORA PENICILLATA. *

Tubipora corallio cauleſcente, cacumine incraſſato, ex tubulis verſus baſin connexis formato.

DESCR. Corallium minutum, album erectum, teres, cauleſcens, baſi vix penna paſſerina craſſiore, verſus cacumen incraſſatum, penicillum refert: totum enim caulem percurrunt tubuli ſurſum tendentes baſin verſus connati, apicem vero diſtantes, ita vt caulis ſtriatus et radiatus euadat; hi tubuli verſus cacumen multiplicantur in faſciculos plures minus diſtantes, hinc illud incraſſatum. Longitudo 3 lin., et latitudo cacuminis 1½ lin. Praecedenti affinis.

HABITAT in teſtaceis marinis radicata.

431. TVBIPORA FLABELLARIS. *

Tubipora corallio depreſſo flabelliformi adnato, tubulis paralleis connatis radiato.

Tubipora catenulari Syſt. nat. 1270. proxime accedit, nec tamen eadem eſſe poteſt, quod ex deſcriptione patebit.

DESCR. Corallium cineraſcens minutum depreſſum ſegmentum circuli refert, poſtice piſtillo breuiſſimo prolongatum, vnde in peripheriam ducuntur radii tubulis eminentibus ſimplici ordine connatis formati; peripheria ipſa pluribus tubulis faſciculatis conſtat. Pagina inferior corallii laeuis, ſtriis radiata. Latitudo ſ. chorda $1\frac{1}{2}$ lin. et longitudo de piſtillo in peripheriam 1 lin. vix ſuperat.

HABITAT frequens in folio vluae maximae, cui pagina ſua infera arcte adnata eſt.

432. MADREPORA VERRVCARIA.

Madrepora ſimplex, ſtella orbiculari, planiuſcula, ſeſſili, diſco cylindris floſculoſo, limbo radiato.

Madrepora verrucaria, Syſt. nat. I, 1272.

GROENL. *Katungiak.*

DESCR. Diam. 2 lin. — Variat albus, vel flauicans. Tubuli diſci per radios plerumque diſpoſiti, verſus limbum vero magis aggregati, ſubcompreſſi, apice acuminati in aculeos 2 vel 3 diuiſi ſuperficiem echinatam reddunt. In aliis interſtitia radiorum integra, in aliis, et quidem maioribus, poroſa, quaſi reticulata. Reliqua vid. Syſt. nat. l. c.

HABITAT in plantis marinis et cellulanis variis, quibus planitie ſua inferiore adhaeret, frequens ſatis.

Varie-

Varietas flauicans in vluis praeſertim obuia, in quarum foliis impreſſiones orbiculares relinquit. Si ramulis tenellis affixa ſit, aut circum illos conuoluta, cylindrum ſ. annulum oblongum format, aut duae oppoſitae annexae ramulum inter ſe ſeruant.

433. MADREPORA DAMICORNIS.

Madrepora ramoſa compoſita verrucoſa, poris ſparſis confertis immerſis, margine ſolo crenatis.

Madrepora damicornis, Syſt. nat. I, 1279. Müll. prodr. 3038.

Millepora, Ström, I, 142, β. Pont. I, 258, 6.

GROENL. *Auſian-Udluee.* Et ſic plura corallia.

HABITAT in locis profundis maris.

Ramulos mutilatos in ingluuie anatis molliſſimae tantum offendi.

434. MADREPORA PARASITICA. *

Madrepora compoſita plana ſolida adnata, ſtellulis minutis confertis impreſſis centro prominulo.

GROENL. *Katungiak.*

DESCR. Affinis milleporae polymorphae, etiam polymopha, ſolida, calcarea, (ſubſtantiae tamen lapideae propius accedens,) rubicunda (extra aquam vero ſenſim albeſcens): differt tamen, quod ſemper tenuis planata, nec tuberculata, vt cortex lapideus teſtacea obducens. In diſco etiam impreſſiones orbiculares vix nudo oculo conſpicuae, centro prominulo et limbo integro (in eroſis exemplaribus vero centro perforato et limbo eminente,) confertae, nec tamen confluentes, deteguntur.

Quaedam minus perfectae ſtellulas viſibiles non habent. Iam ouata, iam oblonga, iamque foliacea occurrit.

HABI-

HABITAT in teſtis marinis variis; in patellis, balanis, myis, mytilisque illam offendi, etiam in lapidibus.

435. MILLEPORA TRVNCATA.

Millepora caulescens dichotoma erecta ramis truncatis.

Millepora truncata, Syſt. nat. I, 1283. Müll. prodr. 3043. Act. Haſn. X, 258. tab g. fig. 10.
Millepora, Ström, I, 142. δ.

DESCRIPT. Huius ramulum inter alia maris proiecta, in littore ſemel offendi. — Teres erat, glaber et albicans, paſſim annulis anguſtioribus, quaſi articulata articulis inaequalibus. Apex obtuſus obſolete ſtellatus. Pori numeroſi vbique ſparſi figuram calcei equini ſibi impreſſam habere videntur; et interſtitia pororum punctis minutis contiguis punctata. Craſſities lineae, et longitudo 9 lin. —

436. MILLEPORA LICHENOIDES.

Millepora caulescens decumbens bifarie dichotoma, ramis dentaculatis binis poroſis ſcabris.

Millepora lichenoides, Syſt. nat. I, 1283. Müll. prodr. 3046.
Coral, Pont. I, 258. No. 7. 8. tab. 14. fig. D. E.

DESCR. Corallium album, 6 lin. longum et ½ lin. craſſum ad baſin, interne poroſum ob tubulos externos totum corallium permeantes. Radix planata. Stirps decumbens ſubtus laeuis, ſtriis minutis longitudinalibus papyraceam ſe oſtendit; ſupra vero multis poris mucronatis ſ. tubulis breuibus recuruatis ſcabra. Tubuli hi connati, per ſeries tranuserſas laterales diſtantes, 4 vel 5 ſingula ſerie, diuiſi, baſi ſua latera corallii percurrunt

illa

illa ſtriata efficientes, et ſupra meditatem nudam glabram relinquunt. — Reliqua vid. Syſt. nat. l. c.

HABITAT in lapidibus et plantis marinis, haud infrequens, ſed ſemper minuta.

437. MILLEPORA RETICVLATA.

Millepora membranacea, ramis anaſtomozantibus depreſſis linearibus, hinc poris prominenticus aſperis.

Millepora reticulata, Syſt. nat. I, 1284.

DESCRIPTIO Linnaei conuenit, cui addere lubet; quod pagina inferior nitida, ſtriis radiata; ſuperior poroſa poris magnis ſatis, quorum interſtitia alterna conuexa, alterna acuminata: hinc ſuperficies ſcabra. Color albus.

HABITAT ad radices vluarum maiorum fixa. Rara. Celleporis affinis.

438. MILLEPORA POLYMORPHA.

Millepora cruſtacea polymorpha ſolida, poris nullis.

Millepora polymorpha, Syſt. nat. I, 1285. Müll. prodr. 3048.

Biergruur, *Söekul*, Ström, I, 161, 2.

Kalkruur ſ. *Apora*, Act. Nidr. IV, 161 tab. XV, f. 1-3.

Aufiat-Vllue, Gl. 70.

GROENL. *Katungiak*, *Auſian-Udluee*. Et ſic ſequentes.

Frequens rupes marinas veſtit. Sub tuberculis ſuis lacunas habet, quas ſaepe ſcrutatus ſum, nec tamen veros incolas detegere potui: pleraeque enim vacuae erant, alias occupauerant Nereidum minutas ſpecies et Mya byſſifera, omnes exitum habentes.

439. CELLEPORA SPONGITES.

Cellepora lamellis ſimplicibus vndulato-turbinatis, cumulatis, cellulis ſeriatis; oſculo marginato.

Cellepora Spongites, Syſt. nat. I, 1286.

Variat rubra et alba. Dum cellulae alternae per ſeries ſtriis ſignatas digeſtae, connexiuſculae, oſculum declinatum et marginatum habent, aperturas calamorum organi muſici quodammodo referunt.

OCCVRRIT radicibus vlnarum maximarum adnata, in conſortio milleporae reticulatae, cui affinis.

440. CELLEPORA VERRVCOSA.

Cellepora cellulis ſubrotundo-glomeratis, ouatis; ore ſubtridentato.

Cellepora verrucoſa, Syſt. nat. I, 1286.

DESCRIPT. Cellulae minutae vix ⅓ lin. longae prominulae, vrceolatae, compreſſiuſculae per ſeries ſpirales glomeratae alternae. Oſcula in mediis media, eminentiora, in marginalibus terminalia, lynceo inſpecta denticulos 3 minutos oſtendunt. Superficies punctis minutiſſimis poroſa, et in nonnullis porus maior (rarius 2) oſculo adiunctus apparet; qui naturalis, an violatione aliqua factus ſit, minus patet.

HABITAT in teſtaceis marinis. Super ſerpulas ſemel tantum ſtratum minutum inueni.

441. CELLEPORA CILIATA.

Cellepora cellulis conuexis, ore multi-dentato.

Cellepora ciliata, Syſt. nat. I, 1286.

DESCR-

DESCR. Stratum planum membranaceum cineraſcenti-album. Cellulae $1\frac{1}{2}$ lin. longae, conuexiuſculae, oblongae, approximatae ſubalternae ordinibus rectis. Os patulum oblongum, margine ciliato dentibus longioribus ſ. ciliis 7, 8 vel 9; nec numerum conſtantem reperi.

HABITAT in fuco caprino, ouino et ſimilibus, arcte adnata. Raro obuia.

442. CELLEPORA HYALINA.

Cellepora cellulis ſubgloboſis diaphanis, ore obliquo ſimplici.

Cellepora hyalina, Syſt. nat. I, 1286.

DESCR. Stratum album diaphanum, verrucoſum, polymorphum, iam ſuborbiculare, iam cylindricum, iam conuexum, iamque planum, reſpectu corporum, quibus adnatum eſt. Cellulae confertae bimorphae, quae enim diſcum occupant cumulatae, ſubgloboſae orificio obliquo, medio, laterali, vel etiam terminali infero fere condito, variant; margini autem propiores ſubcylindricae, iacentes, ore anguſtato terminali limbum quaſi radiatum faciunt, infimis dimidiatis tantum paginam inferiorem ſtrati formantibus. Oſcula ſimplicia, ſine dentibus, vixque marginata.

HABITAT frequens in plantis, teſtaceis, et cellulanis marinis, quae illa incruſtantur.

443. CELLEPORA NITIDA.*

Cellepora cellulis ſubcylindricis, pellucidis, annulatis, ore ſimplici terminali.

DESCR. Praecedenti ſimilis, ſed ſtratum paruum planum, album, nitidiſſimum, pellucidum. Cellulae diſci minus aggregatae, et omnes ſubcylindricae; praeterea ſtriis annularibus 4 vel pluribus dignoſcuntur, quibus

cellula ſingula totidem appoſitionibus quaſi aucta eſt, exterioribus ſemper minoribus. Oſculum terminale, decliue, margine inferiore ſcilicet prominente.

HABITAT in vlua delicatula et aliis algis minoribus marinis.

444. CELLEPORA ANNVLATA. *

Cellepora cellulis oualibus ventricoſis, punctato-annulatis, oſculo ringente ſubquadridentato.

An *Eſchara annularis*, Pall. Zooph. 13. vt ſynonymon dubium *Celleporae verrucoſae* a Linnaeo Syſt. nat. citata?

DESCR. Cellulae ſeparatae ½ lin. longae, ⅓ latae, iam ſolitariae, iam aggregatae (nec tamen connatae), ouales, ventricoſae, depreſſiuſculae, glabrae, rubentes, ſtriis circiter 5 annularibus poroſis ſupra angulo acuto antrorſum verſo terminatis, hinc obſolete dorſatae. Oſculum terminale marginatum, ringens, acumine medio ſupra infraque prominet, et denticulis 2 longioribus inferis erectiuſculis inſtructum, hinc quaſi quadridentatum. Pulcherrima et perfectiſſima haec omnium viſarum.

HABITAT in fucis et vluis minoribus, lepadibus et lapidibus marinis haud infrequens.

445. FLVSTRA FOLIACEA.

Fluſtra foliacea ramoſa, laciniis cuneiformibus rotundatis.

Fluſtra foliacea, Syſt. nat. I. 1300. Müll. prodr. 3051. Faun. Suec. 2231.

GROENL. *Sarpangaurſat*.

DESCR. 1½ vnc. longiorem non vidi. — Eſt eburnea, radicata, foliacea, foliis compreſſis latiuſculis mo-

re

re fuci ouini in plures lacinias cuneiformes obtuſas diui-ſis. Folia haec conflata ſunt cellulis alternis longitudina-liter ſeriatim connatis, quarum interſtitia poroſa. Cel-lulae hae ſubellipticae, pagina altera convexo-planae, continuae apparent; altera vero imbricatae concauae, marginibus vtrinque tridentatis, antice operculo conue-xo fornicatae, et interſtitiis ſuis denticulo ſubulato deci-duo inſtructae. Pagina haec ſaepius flauicat. Variat ru-bens.

HABITAT in locis profundis maris, haud infrequens.

446. FLVSTRA MEMBRANACEA.

Fluſtra plano-foliacea indiuiſa adnata, hinc cellulis quadrangulis oblongis.

Fluſtra membranacea, Syſt. nat. I, 1301. Müll. prodr. 3054.

GROENL. *Katungiak*. Et ſic ſequentes.

DESCRIPT. Membrana cinerea vel albicans, tenu-iſſima, conflata cellulis quincuncialibus, oblongis, ſeu ſexangulis, conuexiuſculis. Oſcula quadrangula, ob-longa, marginata, bidentata, planata, vix aperta ſ. ſub partem conuexam penetrantia, niſi forſitan rima anguſta.

Lapidibus et teſtaceis marinis arcte adnata occur-rit, raro.

Quae in lapidibus, cellulas valde planatas habet.

447. FLVSTRA LINEATA.

Fluſtra plano-foliacea adnata, hinc cellulis oualibus ciliatis.

Fluſtra lineata, Syſt. nat. I, 1301. Müll. prodr. 3055.

Millepora Eſchara, Faun. Suec. 2217.

DESCRIPTIO Syſt. nat. data conuenit, ſed ſpatium inter ſeries non ſemper latitudinem cellulae habet. Impreſſura oſculi amplitudinem fere totius cellulae habet, et ciliae 8 vel 10 ab vtroque latere conniuentes aperturam fere claudunt. Color praecedentis.

HABITAT cum praecedente, frequentior, etiam in cellulanis et plantis marinis obuia, tunc plerumque minor eminentior magisque alba.

448. FLVSTRA HISPIDA. *

Fluſtra plana coriacea adnata, hinc cellulis coarctatis diſtantibus ciliatis.

DESCRIPT. Membrana tenuiſſima coriacea bibula, fulua, in qua cellulae ſ. eminentiae cellulas aemulantes, ſubalternae, a ſe inuicem ſatis remotae, oblongae, anguſtae, margine altero ciliis 4-6 longis mollibus armatae: hinc tota ſuperficies hiſpida apparet.

Veſtit fucos nodoſos, illis arctiſſime adnata, nec facile, ſi arida, ab illis ſoluitur ob fragilitatem ſuam; madefacta autem tenacior euadit et ſine laeſione diuelli poteſt. — Frequens ſatis.

449. TVBVLARIA PENICILLVS.

Tubularia criſtata, cirris pectinatis, pauoniis, tubulo curuato, laeui.

Tubularia penicillus, Müll. prodr. 3063.
Sabella penicillus, Syſt. nat. I. 1269.
Penicillus meliteuſis, Mart. Conch. I, 15. 25. 75. tab. IV. f. 32.
Nierenförmige Amphitrite, Müll. v. Würm. 194. tab. 16. Martini Naturlex. II, 483. tab. LV. f. 3-5.
See-penſel, Bom. III, 505.

GROENL. *Iglulualik.* Et ſic ſequens.

DESCRIPTIO data Müll. v. Würm. l. c. licet in multis conveniens, in multis dum minus tuta, *) accuratiorem ſecundum permulta indiuidua viua formatam dare ſuperfluum non erit.

Long. 2 vnc., lat. 2 lin. mihi occurrit. Corpus antice craſſius retrorſum attenuatur, teretiuſculum, ſulcis transuerſis in annulos circiter 56 diuiſum, praeter caput caudamque. De annulo ſingulo vtrinque papilla minuta locum habet, quae in 20 anticis ſetis 2 albidis, in reliquis vnica, ſatis tamen viſibili, ſurſum vergentibus armata eſt, et verſus abdomen prolongatur eminentia anguſta curuata nigra ſubrigida: (qua nota Amphitritis affinis videtur;) ſulcus leuis longitudinalis medius ſupra infraque. Cauda ſubconica, inarmata, cylindro terminali minuto quaſi prolongata, vbi anus. Color corporis pallide rubicundus, inteſtinis lacteis transparentibus, ſed ſordibus adhuc foetis griſeis. In capite primum obſeruantur conuexitates 2 corpori proximae quaſi inflatae, albidae, ſupra contiguae, infra diſtantiores, vbi in interſtitio illarum lobus triangularis locum habet. De baſi interiori harum conuexitatum prominet vtrinque flabellum cirrorum pectinatorum, pennis auium haud abſimilium, ſatis longorum, ſerie unica connatorum in baſi ſ. cingulo communi rigidiuſculo, inferne dehiſcenti. Ceterum cirri per paria arctius ſupra baſin connata, vt plumulae duplicatae, diſpoſiti ſunt, et rachin habent baſi ſubrigidam, exterius mollem, vtrinque ciliatam ciliis non exacte lateralibus, ſed verſus paginam inferiorem appro-

*) Ex. gr. quoad ſitum cirrorum, numerum podum ſetoſorum, et organa oris, vt alia taceam. Fatetur etiam cl. auctor ſcripti p. 196. ſe omnia ſecundum verba Koenigii afferre, neque ipſum vermem vidiſſe. Quin imo poſtea, ni fallor, ab ipſo melius a natura informato audiui, dicta non omnino quadrare.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

47. TVBVLARIA FABRICIA.

Tubularia ſtellata, cirris pinnatis, 6 radiis os cingentibus.

Tubu-

Tubularia Fabricia, Müll. prodr. 3066. *)

DESCR. Eſt minuta vix 6 lin. longior, nec ⅓ lin. latior. *Vermis* admodum mollis, teres, medio craſſior, extremitatibus attenuatis, poſtica tamen magis exquiſite; transuerſim ſulcatus in annulos circiter 12, praeter caput caudamque, et totidem ſetis vtrinque ſubdorſalibus nitentibus intra papillas minutas retractilibus inſtructus. Cauda inarmata acuminata. Caput pone cirros nudum, vtrinque conuexum, vt in antecedente. Os anticum, cuius partes ob paruitatem vix obſeruandae; illud autem cingunt cirri 6 pinnati, quos in ſtellam 6-radiatam horizontalem expandere ſolet. Cirrus ſingulus vt plumulam ſeſe oſtendit, rachi tenerrima vtrinque arcte ciliata. Ceterum hi cirri in 2 cohortes diuiſi ſunt, ita vt 3 vtrinque baſin communem habeant. Color corporis ſordide viridis, cauda excepta, quae pallida; cirri albi. — *Tubulus*, quem inhabitat, erectus, vermi triplo longior, ex particulis terrenis argillaceisue conferuisque marinis confectus, variat colore, griſeus, viridis, vel albus.

HABITAT cum Nereide ſeticorni in littoribus marinis, etiam in fiſſuris rupium marinarum.

Sub fluxu maris cirros ſuos ſupra tubulum expanſos ſemper habet, quibus ſine dubio eſcam quaerit. Aqua leniter mota momento citius ſe retrahit et manum prehenſuram eludit, dum tubulus vacuus ſequitur hoſpite in fundo limoſo relicto. Extra tubulum ingredi non valet.

451. FISTVLANA RAMOSA.

Fiſtulana culmis ramoſis, geniculis contortis.

Fiſtulana ramoſa, Müll. prodr. 3067.

*) Vbi cl. autor (minime ipſe ego) nomine meo illam ſignauit. — Abſit igitur gloriationis vanae ſuſpicio.

Tubularia ramoſa, Syſt. nat. I, 1302. Faun. Suec. 2229.

Myrten- oder Tannen-förmiges Gewächs, Cr. 136.

GROENL. *Sarpangaurſæt.* Et ſic ſequens.

DESCR. Longitudine 5 vnciarum occurrit, ſed craſſities ſtipitis ad baſin vix 1 lin. et ramuli vix filum ſericeum aequat. Stirps radicata, ſubfruticoſa, fibroſa ex fiſtulis tenerrimis connatis quaſi formata, alba, glabra, ramoſiſſima. Ramulos efformant tubuli, ſubcylindrici, ½ lin. longi, longitudinaliter ſtriati, latere altero impreſſionem oblongam habentes, ſerie ſimplici concatenati geniculis contortis, demum dichotomos.

HABITAT in locis profundis maris, ſatis frequens.

452. FISTVLANA MVSCOIDES.

Fiſtulana culmis ſubdichotomis totis annuloſo-rugoſis.

Fiſtulana muſcoides, Müll. prodr. 3068.

Tubularia Muſcoides, Syſt. nat. I, 1302. Faun. Suec. 2230.

DESCRIPTIO Faun. Suec. l. c. conuenit.

HABITAT in *fucis nodoſis* et *lepade balanoide*, frequens ſatis, paraſitica repensque. In *ſertularia rugoſa* et aliis congeneribus, nec non *Fluſtra foliacea* etiam obuia, ſed candidior, ſimplicior longiorque.

453. SERTVLARIA ABIETINA.

Sertularia denticulis ſuboppoſitis tubuloſis, ouariis oualibus, ramis pinnato-alternis.

Sertularia abietina, Syſt. nat. I, 1307. Faun. Suec. 2241. Müll. prodr. 3072.

Kroka-Mare, Ol. 446.

GROENL. *Sarpangaurſæt.*

DESCR. Indiuidua viſa minuta, vix ſemiuncia longiora, glaberrima, membranacea alba, pulcherrima. Stirps

Stirps radicata tenera in multos ramulos curuos alternos expanſos ſe diuidit. Ramuli ex tubulis paruis longitudinaliter connatis conflati; ſic ſtriati, hisque tubulis apice ſuo prominentibus, pinnati quaſi euadunt. Tubuli, ſ. denticuli tubuloſi, ſuboppoſiti, laeues, non dentati, apice perforati. Paſſim paginae incuruae ramulorum adnata ſunt ouaria ſeſſilia obouata, alba, granulata, iam integra, iam extremitate quaſi abſciſſa infundibuliformia, calices muſcorum referentia.

HABITAT minus frequens in fuco pectinato, cuius foliis innata eſt.

454. SERTVLARIA RVGOSA.

Sertularia denticulis alternis ouariis rugoſiſſimis, ramis vagis.

Sertularia rugoſa, Syſt. nat. I, 1308.

DESCR. 22 lin. longam tantum vidi. — *Stirps* radicata, membranacea fuſca erecta, nodoſo-annulata. Ramuli alterni diſtantes dichotomi extremitatibus albicant. Denticuli breues, tubuloſi, adnati, alterni, patentes, margine ſubtridentati dentibus minutis, tam in ſtipite, quam ramulis, de quibus hi conflati ſunt. Ouaria 1 lin. longa, fuſca, ouata, ſulcis annularibus profundis rugoſa, ſummitate vmbilicata, nec perforata, ſeſſilia axillaria.

HABITAT in teſtis deſtructis ad littora, raro.

455. SERTVLARIA HALECINA.

Sertularia denticulis alternis obſoletis, calicibus biarticulatis, ouariis oualibus, caulibus coadunatis.

Sertularia halecina, Syſt. nat. I, 1308. Faun. Suec. 2242. Müll. prodr. 3073.

DESCR. Vix vncia longiorem vidi. — *Stirps* membranacea, fibroſa, radicata, caulescens, compreſſiuſcula, ſubdichotoma. Ramuli obtuſi, hinc conuexiores, ſulco

ſulco longitudinali in duas partes parallelas diuiſi, et ſtriis transuerſis obliquis quaſi articulati, articulo ſingulo denticulo laterali prominente prolongato, denticulis articulisque alternis, illinc concauiores, vbi 2 ſeries cellularum alternarum conuexarum, ſqamulis inferis quaſi imbricatarum, vt hiatus obliquus formetur. Color albicat. Si deſtruatur, ex pluribus ſetis connatis quaſi contexta conſpicitur, hisque paſſim prominentibus, ſpinam dorſi haiecis optime refert.

HABITAT cum *Fluſtra foliacea*, minus frequens.

456. SERTVLARIA THVIA.

Sertularia denticulis diſtichis adpreſſis, ouariis obouatis marginatis, ſtirpe dichotoma diſticha.

Sertularia Thuja, Syſt. nat. I, 1308.

GROENL. *Nyaurſát*. Et ſic ſequens.

DESCR. Longitudo 16 lineas, et latitudo caulis ½ lin., vix ſuperant. — *Stirps* radicata (ramentis tenellis ſimplicibus cauis), gracilis, compreſſa, dichotoma. Ramuli ſuboppoſiti, vt ſtipes, conſtant articulis minutis ellipticis concatenatis, quibus vtrinque denticulus tubuloſus, curuo-conicus, apice ſubbifido, adpreſſus eſt ex oppoſito alterius. Ouaria oualia, vix petiolata, ſummitate ſua retuſa concaua margine eleuato, centro vix prominulo, lateribus compreſſis ramulorum raro ſparſa. Subſtantia ſubmembranacea mollior, quaſi vegetabilis. Color ex albido fulueſcit, interdum purpuraſcens.

HABITAT copioſe in *Fuco nodoſo*, cuius ramulos radicales ſaepe tegit, aggregata.

457. SERTVLARIA VOLVBILIS.

Sertularia denticulis abſoletis, ouariis campanulatis alternis, pedunculis longiſſimis contortis ſolitariis.

Sertularia volubilis, Syſt. nat. I, 1311.

DESCR.

DESCR. Stirps tenerrima vix ſeta equina craſſior, per ramos vagos, numeroſos, alternos, varie inter ſe flexos in longitudinem ſtupendam ſcandens. Ouaria alterna campanulata, pedunculis longiſſimis contortis, (h. e. ramulis ipſis baſi ſua contortis) inſidentia. Denticuli vix vlli: quod enim pro denticulis haberes, mutilationem ramuli tantum indicare videtur. Color ex griſeo purpuraſcens, ouaria tamen interdum albicant.

HABITAT in fucis et vluis, ad radices, caules marginesque foliorum frequens, licheni filamentoſo ſimilis. Nec raro folio vluarum maximarum reticulatim adnata occurrit.

458. SERTVLARIA FASTIGIATA.

Sertularia denticulis alternis acutis, ramis dichotomis erectis faſtigiatis.

Sertularia faſtigiata, Syſt. nat. I, 1314. Faun. Suec. 2254.

DESCR. *Sertulariae Thujae* affinis: ſed ramuli lineares, flexuoſi, erecti, faſtigiati; denticuli alterni, acuti; et ſtirps rigidior, verſus radicem nuda, 3½ vnc. longa. Color purpureus, ramulorum tamen flauicat.

HABITAT in locis profundis ſuper lapides et radices vluarum maximarum, minus frequens.

459. SERTVLARIA REPTANS.

Sertularia denticulis alternis bidentibus, ramis dichotomis reptantibus.

Sertularia reptans, Syſt. nat. I, 1315.

DESCR. Raro 1½ vnc. longitudinem ſuperat. Membranacea, albo-flauicans, glabra, repens, ſubſcandens, ramoſiſſima. Rami compreſſiuſculi, dichotomi, inter ſe contortuplicati, curuati, ſubuerticillati, pagina altera conuexiore ſulco longitudinali medio, ſemper extus verſa; altera vero concaua cellifera ſemper intus verſa, geniculis

niculis anguſtatis in articulos plures diuiſi. Articuli hi iam cuneiformes 3 plerumque cellulas continentes, iam longiores. Cellulae alternae, ſeriebus 2 longitudinaliter ordinatae, globoſae cum orificio oblongo inferiore, vtrinque in ramo prominent denticulis biſetis, raro triſetis, quae ſetae iam longiores, iam breuiores illam plumoſam reddunt. — Filamenta alia ſetacea, de quibus ſyſt. nat. l. c. etiam offendi numeroſa, peregrina autem eſſe puto, paſſim enim ramulis ſine ordine fixa ſunt, illosque mire connectunt, alba, pellucida, ſimpliciſſima, caua, extremitate marginata, perforata, vix incraſſata, flexilia, plura baſi connexa: anne igitur *Tubularia Splanchnea* Linnaei ſyſt. nat. I, 1303?

Inter illa ſunt alia commixta, quae etiam inter *ſertulariae faſtigiatae* ramos infimos obuia, vix pilo humano craſſiora, fuſca, flexuoſa repentia arcte adnata, et ouaria cylindrica craſſiora tubuloſa petiolo breui paſſim emittentia: haec facile pro *ſertularia ſyringa*, ſyſt. nat. I, 1311. haberem ab antea memoratis ſine dubio diuerſa.

HABITAT in locis profundis ſuper teſtas deſtructas, fucos aliaque corpora marina, frequens ſatis.

460. SERTVLARIA CILIATA.

Sertularia denticulis alternis ciliatis infundibuliformibus, ramis dichotomis erectis.

Sertularia ciliata, Syſt. nat. I, 1316.?

GROENL. *Nyaurſat.*

DESCR. Stirps tenerrima ſaepe 3 vnc. alta, glabra, dichotoma, ramis erectis diſtantibus. Tam ſtipes, quam ramuli geniculis rugoſis ſ. contortis in plures articulos aequales ſimilesque diuiduntur. — De ſummitate ſinguli alternatim prominet denticulus ſ. tubulus infundibuliformis patens, margine ciliato ſ. breuiter dentato. Color albido-griſeus, rarius rubens.

HABITAT in fundo argillaceo alti maris; raro igitur obuia.

461. SERTVLARIA PARASITICA.

Sertularia denticulis verticillantibus turbinatis ciliatis paraſiticis.

Sertularia paraſitica, Syſt. nat. I, 1315.?

DESCRIPTIO data l. c. conuenit, niſi quod color in viſis fulueſcat, et ſetae erectae longiores bifurcatae vel trifurcatae ſint.

HABITAT in ſertularia rugoſa, cuius ramulos proſſus tegit. Semel tantum illam offendi.

462. ALCYONIVM DIGITATVM.

Alcyonium acaule oblongum coriaceum rugoſum.

Alcyonium digitatum, Syſt. nat. I, 1294. Faun. Suec. 2226. Müll. prodr. 3078.

Plante dyr, Ström, I, 147, 6.?

DESCR. Subſtantia coriacea alba, plana plerumque oblonga, adnata, glabriuſcula, quaſi ſpuma obducta, inaequalis eminentiis digitatis ſparſis. Aſteriſci numeroſi obſcuriores minuti impreſſi.

HABITAT in teſtis marinis, haud infrequens.

463. ALCYONIVM RVBRVM.

Alcyonium cruſtaceum, molle, miniatum, punctis ſparſis ſaturatioribus.

Alcyonium rubrum, Müll. prodr. 3081. Faun. Suec. 2227.

Hoc, vt tuberculum hemiſphaericum rubicundum, poris ſanguineis ſparſis, ſemel offendi dorſo *Cancri ſquillae* adnatum. Squilla nihilominus viuida erat, onus ſuum ſatis magnum patienter gerens.

464. ALCYONIVM GELATINOSVM.

Alcyonium cineraſcente - hyalinum polymorphum.

Alcyo-

Alcyonium gelatinoſum, Syſt. nat. I, 1295. Faun. Suec. 2228. Müll. prodr. 3082.

DESCR. Corpus gelatinoſum adnatum explanatum, polymorphum mihi occurrit; interdum, nec ſemper, eminentiae teretes conſpiciuntur.

HABITAT in caulibus vluarum maximarum, praeſertim ad radices, frequens ſatis.

464. ALCYONIVM CYDONIVM.

Alcyonium ſubrotundum ſpongioſum, flauum laeue.

Alcyonium Cydonium, Syſt. nat. I, 1295.

DESCR. Corpus flauum, poroſum, bibulum, foetens, rupibus marinis teſtaceisque adnatum, non niſi refluxu maris maiori acceſſibile.

In poris eius *Nereidem priſmaticam* et *bifrontem* indagaui.

466. SPONGIA CILIATA.*

Spongia tubuloſa, ſimplex, conico-flexuoſa, ſurſum attenuata in apicem ciliatum.

DESCR. Long. 8 lin. et lat. baſeos 3 lin. — Corpus bibulum, album, ſericeum, flexuoſe erectum, teres, baſi integra rotundata latiore, ſurſum ſenſim anguſtius apice vix 1 lin. lato; interne cauum, laeue, orificio ſupero compreſſo margine ciliis maioribus erectis ciliato; externe tomentoſum. Variat ſimplex, vel gemella, duabus talibus baſi connatis.

HABITAT in vluis maioribus aliisque productis marinis, quibus baſi ſua fixa eſt.

467. SPONGIA COMPRESSA.*

Spongia ſimplex, compreſſo-conica interne rima longitudinali fiſſa.

DESCR.

DESCR. Long. 1 vnc., lat. 4 lin. — Corpus heluolum, valde compreſſum, conicum, (ſ. ellipticum, extremitatibus anguſtato-rotundatis, ſuperiore tamen anguſtiore), erectum, ſubtiliſſime reticulatum, ex tomentis minutis quaſi contextum; externe laeue, ſericeum; interne fiſſura anguſtiſſima longitudinali in duas lamellas diuiditur, quae fiſſura rima ſupera vix notabili indicatur: reticulatio ſuperficiei internae magis conſpicua poris ſubouatis. Eſt admodum fragilis, vix enim tacta in puluerem tomentaceum abit.

HABITAT cum antecedente in locis profundis, minus frequens.

468. SPONGIA POCILLVM.

Spongia cylindrica pedicellata, vertice pertuſo.

Spongia pocillum, Müll. prodr. 3091.

Huc, ni fallor, pertinet ſpongia minuta, (1½ lin. non longior, et fere eiusdem latitudinis ad baſin,) ſemel mihi obuia, quae ſubconica, teres, baſi ampliori, apice pertuſo, pocillum referens, albida, ſubtiliter foraminulata, *Sertulariae reptanti* inſidens.

Obſ. Praeter memoratas rudimenta Spongiae cruciatim ramoſae ſcandentis albae, compreſſae, tomentoſae, ſaepe inter ramulos fucorum minorum offendi, ſed exemplaribus ſemper mutilatis hic ſepono, forſitan alias *ſpongia cruciata* Müll. prodr. 3093?

Remota etiam DEVM enunciant.

EXPLICATIO FIGVRARVM.

Fig. 1. Cancer oculatus. (Sp. 222.)

Lit. *A.* Magnitudine naturali a latere conſpectus.

B. Magnitudine aucta a dorſo conſpectus.

a. Thorax. *b.* Roſtrum. *c.* Oculus. *d.* Antennae ſuperiores biſetae. *e.* Antennae foliaceae. *f.* Antennae inferiores. *g.* Pedes ambulatorii; *h.* natatorii. *i.* Pars caudae deflexa; *k.* recta. *l.* Foliola caudae ciliatae maiora; *m.* minora.

Fig. 2. Cancer bipes. (Sp. 223.)

Lit. *a.* Thorax. *b.* Roſtrum. *c.* Oculus. *d.* Antennae. *e.* Pedes ambulatorii; *f.* ſpurii; *g.* natatorii. *h.* Caudae ſegmenta. *i.* Styli caudales. *k.* Inteſtinulum.

Fig. 3. Gordius cinctus. (Sp. 245.)

Lit. *A.* Magnitudine naturali.

B. Valde auctus, pronus.

C. Itidem, ſupinus.

a. Extremitas antica; *b.* poſtica. *c.* Cingulum abdominale.

Fig. 4. Lumbricus minutus. (Sp. 265.)

Lit. *A.* Magnitudo naturalis.

B. Articuli quidam valde aucti, ſupini, vt aculei conſpiciantur.

a. Extremitas antica; *b* poſtica. *c.* Cingulum eleuatum. *d.* Aculei.

Fig. 5.

Fig. 5. Lumbricus cirratus. (Sp. 166.)

Lit. *A*. Integer, pronus.

B. Cirris priuatus, ſupinus.

C. Articuli tres a latere conſpecti.

a. Frons. *b*. Oculi. *c*. Os. *d*. Articuli duo collares. *e*. Cincinni. *f*. Anus. *g*. Cirri corporis. *h*. Aculei ſuperiores; *i*. inferiores. *k*. Sulcus abdominalis.

Fig. 6. Partes Nereidis viridis. (Sp. 279.)

Lit. *A*. Caput.

a. Frons. *b*. Oculi. *c*. Proboſcis. *d*. Tentacula: 1. ſuperius; 2. anterius; 3. poſterius; 4. inferius, *e*. Cirri frontales.

B. Pes valde auctus.

a. Papilla maior. *b*. Lamella. *c*. Papilla minor bifida. *d*. Setae rami ſuperioris. *e*. Ramus inferior inarmatus.

Fig. 7. Aphrodita cirrata. (Sp. 290.)

Lit. *A*. Integra, prona.

B. Caput.

C. Pes valde auctus.

D. Articuli ſeptem corporis ſquamis ſuis priuati, vt papillae videantur.

a. Tentacula maiora; *b*. minora. *c*. Cirrus frontalis. *d*. Cirri laterales. *e*. Oculi. *f*. Squamae. *g*. Cirri corporis; *h*. caudales. *i*. Os. *k*. Papillae dorſi maiores; *l*. minores. *m*. Setae pedum prominulae. *n*. Truncus pedis. *o*. Ramus eius ſuperior, cum *p*. faſciculis ſetarum et *q*. ſeta maiore. *r*. Ramus inferior, cum *s*. faſciculis ſetarum et *t*. ſeta maiore. *u*[1]. Cirrus pedis inferior. *u*[2]. Idem ad os, prolongatus. *v*. Papilla minuta huic adiacens. *x*. Cirrus abdominalis.

Fig. 8.

Fig. 8. Hirudo Hippogloſſi. (Sp. 302.)

Lit. *A.* Prona.

B. Supina.

a. Lamella antica; *b.* poſtica. *c.* Appendicula caudalis. *d.* Os. *e.* Eminentiae lineares ſerratae. *f.* Verrucae ventris anticae; *g.* poſticae.

Fig. 9. Mammaria globulus. (Sp. 315.)

Lit. *A.* Contracta.

B. Expanſa.

a. Corpus. *b.* Orificium clauſum. *c.* Membrana eius ſcyphiformis expanſa.

Fig. 10. Doris fuſca. (Sp. 335.)

Lit. *A.* Prona.

B. Supina.

a. Lamella. *b.* Macula dorſalis fuſca. *c.* Vermis. *d.* Caput. *e.* Anus.

Fig. 11. Actinia inteſtinalis. (Sp. 342.)

Lit. *A.* Extenſa, orificio declinato.

B. Itidem, erecta.

C. Contracta.

a. Pars infera; *b.* ſupera. *c.* Annulus profundior. *d.* Cirri. *e.* Os. *f.* Pars fundi, cui adnata eſt.

Fig. 12. Tubularia Fabricia. (Sp. 450.)

Lit. *A.* Intra tubulum ſuum, vt conſpici ſolet erecta, cirris expanſis.

B. Vermis extra tubulum ſub lenticula conſpectus.

a. Pars fundi inhabitati. *b.* Tubulus. *c.* Cirri expanſi. *d.* Os. *e.* Caput. *f.* Cauda. *g.* Aculei corporis. *h.* Cirri antrorſum conuoluti, vt conſpici ſolent, verme in planum proiecto.

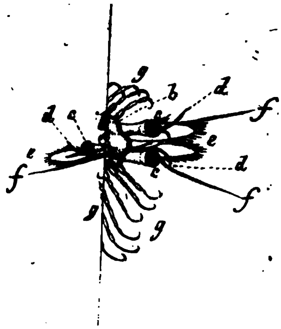
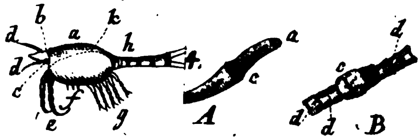

Fig. 2.

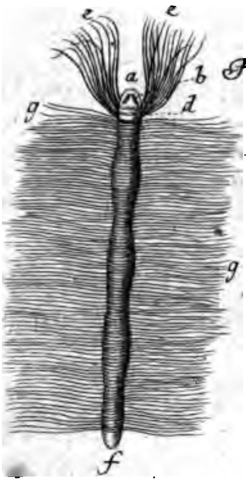

Fig.

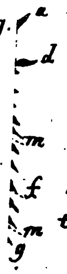

Fig. 7.

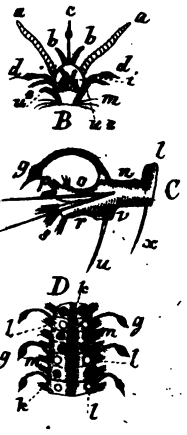
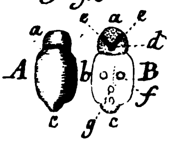
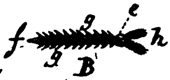

Fig. 8.

A a

Fig. 12

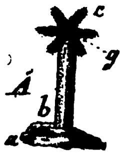

Fig. 9.

